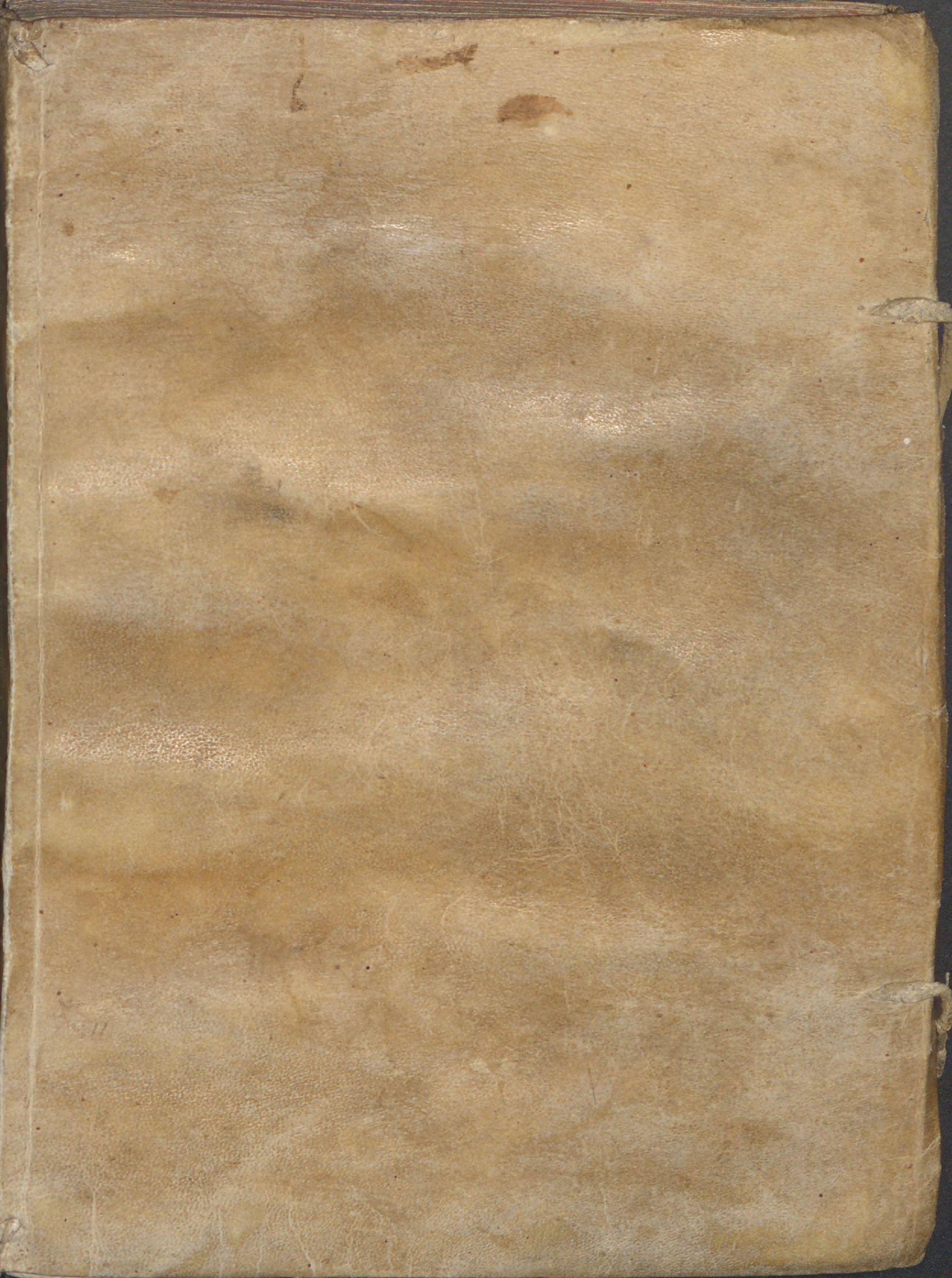

Carece la portada

M. S. 4º con 242 hojas sin foliar, bien tratado, completo.

M. Gomez de Praedestinatione.

Est. 2. dens.
Tab. B.

Liber De Scientia Dei. O.A.M.

Auctore R.do admodum Patre Balthasare De Eguez in Soc.e Hermenegildi Societatis Iesu Collegio Primariae Cathedrae moderatore

Me interim Auditore D. Joanne Bexines Die 10 septembris Anno Domini 1651

g [illegible] De [illegible] destinatione

Liber de scientia Dei

Felix canebat Hesiodus qui potuit rerum
cognoscere causas, felicior sine dubio qui causas
[illegible], virtute et gratia maiestatis ipsius cog-
novit: felicissimus ergo, qui felicitatem [illegible] ipsius [illegible]
comprehendebat, aliquando in contemplatione et cognitione, felix
et beatus fuit, et causa causarum Deus et inde beatus felixque
quo se scit et cognoscit. Beatitudo ergo et felicitatis huius [illegible]
[illegible], non creatas, sed increatas non effectas, sed omnes [illegible] et
sapientiae principia efficientes, materias, [illegible], tunc libens
huius libri contemplandas, cognoscendas, et explicandas
suscepimus

Quaestio 1a

De scientia Dei [illegible] ad intra divinis

Quaestio 1a

Utrum in Deo sit scientia?

Sectio 1a

An in Deo est scientia?

Dico primo [illegible], eam

[illegible] est de fide divina [illegible] passim [illegible], clarissime [illegible] 14 [illegible] deinde [illegible] ratione naturali eam evidenti [illegible] Deus est ens summe perfectum, [illegible] esse unde [illegible] limitet, [illegible] perfectio [illegible] ultimum [illegible] creaturis, [illegible] perfectionibus in perfectione excedente [illegible] creaturarum perfectiones collective, [illegible] ut minimum [illegible] qualibet [illegible] nullo summe est, at [illegible] summe perfectione [illegible] quod in eo sit scientia [illegible] ens summe perfectum nullam perfectionem, qualis est scientia [illegible] melius est ens, quod [illegible] scientiam, [illegible] in quo [illegible] quo aliquid melius [illegible] summum [illegible] summe perfectum [illegible] in Deo est scientia.

[illegible] quod Deus sit summe perfectus, dominus [illegible] creaturarum, melius [illegible] dominium [illegible] dominio, [illegible] judex est [illegible] [illegible] in suprema [illegible] praedestinatis [illegible] in aeterna sapientia [illegible] melius [illegible] [illegible] [illegible] aeterna [illegible]

Vt ex dictis patet, atque de minimis, iudiciis, quae deinde praedictas et verbo scientiam involvunt, sive practicae, sive praerogativae ut distrahat a diversitate opinionum: ergo in Deo est scientia

2a quaestio: in Deo est scientia vere et proprie, non metaphorice, seu improprie, quam non videtur esse de fide, probatur quia constat ex scriptura in Deo esse scientiam, ut supra vidimus cum dicitur dicta et propter scientiam in Deo potius supponens, quam probantes: sed scriptura proprie loquitur, dum aliud non constat ex contextu seu ex absurdis ad proprietatem locutionis subsequutis, quale nullum est ex eo quod in Deo vere et proprie sit scientia, et non metaphorice seu improprie: ergo in Deo est vere et proprie scientia, et non improprie seu metaphorice

Probatur 2o

Cognitio vera, certa et evidens est proprie et non metaphorice scientia; quia in re obiectum aliquod cognoscit, vere et proprie et non metaphorice scit: sicut enim dicimus vere et proprie esse lapides, esse genera, et creaturas et filia, sed in Deo est vera, certa et evidens cognitio, tam sui ipsius, tam creaturarum; talis enim cognitio est perfectio, ideoque nullo deminutoque in uti summe perfecto, qualis est Deus: ergo in Deo est vere et proprie scientia et non improprie, seu metaphorice.

Sed 3o utrumque dicitur ex praecipue 3a 2am arguitur 1o, quia ut ex Philosopho constat, intellectio est quaedam passio: sed intellectus ex vitae ~~emittit~~ movetur ab obiecto, et inde constat dicitur enim ut intelligat emittit speciem suam, et vitalis similitudo quae quando 1o mutatur, sive movetur intus, quae deinde producendo intellectum, verum patitur, transiens de privatione intellectionis ad intellectionem: atqui haec omnia sunt imperfectiones repugnantes Deo: repugnat ulla imperfectio enti summe perfecto: ergo et scientia eidem repugnat:

est

e ex scia speciei quaedam intellectionis

Ro qa scia et demonstratio ut sumitur apud Phos, idest scia habitualis acquisita desti- tuitur acquisitione per demonstrationem. Id demonstratio importat imperfectionem repugnantem Deo: e 3 dicere demonstrationem quod hic d[icitu]r deducta ex praemissis veris certis, et evidentibus, ubi apparet dictio con[clusion]is a praemissis et harum talibus in conclusione, quae est imperfectio quia scia propria repugnat Deo. Ro qa repugnat scia proprie actualis, sive intellectionis qui non est potentia ad intelligendum, cum nec actus non sit stabilitas potentia est actus: id repugnat Deo potentia ad intelligendum, sive sciendum: cum non potentia perfecta, et ultimo complet per suum actum, quod arguit imperfectionem carentiae perfectionis et ultimi complementi in potentia: qua in Deo non est proprie scia.

Ad ad 3um dicendum ergo intelligere creaturam e quaedam parte omisso, intelligere quod abstrahunt a creato, et increato, nego: hoc non sit dicat similitudinem intentionalem cum obiecto, hoc est intelligere, sive intellectio sit in re praeter id quod obiectum e reale in ente, praescindendo tamen a modo et ratione per obiectum, et insuper a receptione speciei, et mutatione illius, et intellectione producta, intellectio vero, sive scia in increato, quod Deus intelligit, et scit, nec producit a intra, nec a specie, nec ab obiecto, nec Deus transit unquam de non intelligente ad intelligentem, et quomodo intelligit et scit, semper intellexit et sciverit.

Omissis ergo nec absolute necessaria est intellectio creatae, quae sit modo et [illegible] quaedam ordinatione cum ita se habeat, ut in maxime causis, de potentia tamen absoluta non videtur repugnare creatura identificata cum propria intellectione

qua s. se, s. etiam alia a se distincta cognat, cum ex utrumque praedicatum
divinitate (creatura sit), nec unum alteri oppositum, non videtur ex utroque
Collective ordinatis laro resultare aliquid imbrutum, s. chimaeram
immo talem esse de facto Angelum non nulli docent; in hac autem
Creatura potest tota vis maris infringi absque ulla suppo=
sitione in divinitatis auxilium.

Ad 2um concedo majorem, et distinguo
minorem de morphao alta: quae stricte est talis, concedo, quae stricte
non est talis, nego, ideoque distinguo consequens et quidem optime in Deo
non esse scientiam stricte, non vero non esse scientiam comprehensive proprie ex praedicatis
in subjecto comprehensive, sit tamen non sit stricte, ut patet in praedicato non
quod comprehensive est in Deo, quamvis non stat cum et quidditate
sua; non vero stricte, quamvis non stat cum proprio modo et quidditatis
in quo est, sed de hoc latius sequentibus.

Ad 3um nego consequens mag. lo-
quendo de potentia comprehensive tali s. stricta, actualitatem esse, quae nullius
vere potest sit actus, sed solum logice, quae de potentia nihil est nisi mera
non repugnantia ad existendum; ideoque actus est qui neque tali, neque
aliunde vere potest actus est, sed quidditativo, aliarum quod praecedens
verum est, quod actus non quomodolibet actus est, sed purissimus, qualis est
omnis perfectio, et scientia Dei, cuius puritas excludit omnem imperfectionem,
potentialitatis, perfectibilitatis, et complementi.

Sectio 2a

Utrum in Deo non est scientia stricte talis

Sic Vazq., 9a
plurimi Thomistae, afferentes, quod scientia stricte ultra rationem generis et communem
scientiam includit differentiam aliquam specialem scientiae, ratione cuius scientia ex-
tringitur, sive restringitur ad aliquam speciem, et non notam Theol.
et absolute de finitione, sed scientia sunt nota Theol. et absolute de finitione
in

cludit plures complexiones: semper ex intrinsecis et incomplexis [illegible] repetit, quia scientia sit [illegible] ex propriis veris certis, evidentibus, causis [illegible], et alia que sit imperfectio [illegible] scientie non est in Deo, repugnat enim illa imperfectio enti summe perfecto.

[illegible], quia [illegible] et [illegible] scientie [illegible] sunt idem et synonoma, quod [illegible] est per [illegible], [illegible] scientie [illegible] in subjecto, quod [illegible] [illegible], quod [illegible] scientie in Deo [illegible] [illegible]: [illegible] est in Deo, [illegible] scientie [illegible] in [illegible], quod [illegible] [illegible] Deo; scientie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scientie [illegible] [illegible] proprias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plures [illegible] intelligentie scientie [illegible] differt a scientia [illegible] scientie, quod illa [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] quodlibet [illegible], [illegible] est [illegible] scientia [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scientie [illegible] complexiones [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scientia scientie [illegible] in Deo. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scientia scientie in Deo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] scientie, [illegible]

ē stricte in Deo, imo nec proprie: Deus eñ nō ē proprie discursiᵘ
sl solum cum addito virtualr quod additum extrahit discursum a
propria ratione discursus: ergo in Deo nō ē scia stricte

Obja 2o: qa conceptus formali
ter, et solum virtualr tales nō conveniunt simplicr, ideoq conceptus
virtualr tales nō dicit absolute de talibus; quare sicut cum sit vir=
tualitr lapis, sl homo nō dicit absolute lapis sl homo, ideoq petrus
proinds dicitr sr natura, quod h virtualr distinguunt animal nō in=
dicit absolute proinde animal rationale distinguunt; sed ratio discursiva scia
stricte qualia sl dicio dē argumentis et habens locum in illum
solum virtualr reperiuntr in Deo: ergo scia quae stricte dicit ē in Deo,
solum virtualr ē in eo; solum ac sl virtualr in Deo scia discursiva, tamen
in Deo nō ē scia stricta, imo nec absolute scia, sl solum virtualr: quae
Thomistae dum volunt sciam strictam ponere in Deo proprie, sciam
a Deo removent quod nil absurdius

Arguitr in oᵐ: ex pte 1o: qa oīs
perfectio sine imperfectione ē in Deo, ē eñ summe perfectus: sed scia stricte
[illegible] dicit imperfectionem, verum eñ in perfectione loq vera, certa et evidens
in qua nulla ē imperfectio: ergo scia stricte ē in Deo. probatr 1o qa si
aliquid tale hac scia nō est in Deo, maxime, qa ibi nō ē discursus
in quo dē locum argumentis, sed hoc ro ē nulla, tum qa in
Deo ē discursus virtualis, tum qa in Angelis ē stricte scia [illegible] tamen
dē locum argumentis, nam Angeli formalr discurrunt ergo
[illegible] ē scia stricta.

Probatr 2o: qa ad ram sciae stricte nō requiritr
[illegible] ratio et distinctio inter cogntes, quam ad ram scibilis in
[illegible] nisi esse ex proprietate et pertinentiam eñ scia ē obiectum,
sive

sive servile, sed utraque scientia sunt habitus virtutes [illegible]
et proprietates, eademque ratio, ut patet in ente, quod solum
virtualiter distinguitur a suis proprietatibus per intellectum in Deo [illegible] Theo-
logia, cuius attributa solum virtualiter [illegible] et distinguuntur ab essentia divina:
ergo utraque scientia stricte in Deo sunt virtualiter, quae est [illegible]
omnes. Conf. Respondeo, 1a. logica ut solum reperitur in Deo, logica
est [illegible] [illegible] affixa [illegible], eadem [illegible]
[illegible]: sed haec logica est scientia stricte. Logica est [illegible] et qualitatis
[illegible], est scientia, eadem ergo [illegible]: ergo in Deo est scientia stricte. Prob.: quia
[illegible] logica non est intelligentia: intelligentia est logica [illegible]
intimare, et non logica [illegible]. neque est [illegible] haec est [illegible] theo-
logia in [illegible], quatenus praedicata logica non se habent, neque est [illegible]
dentia. Haec est [illegible] a prioritate praescribendo regulas modum,
quod non [illegible] praedicata logica neque est opinio, vel fides, quae [illegible]
obscuram, ideoque repugnantes Deo: ergo solum restat esse scientiam stricte
eandem perfectissimam, qualis est sapientia: ergo scientia stricte est in
Deo.

Ad 2um. [illegible] definitionem, et nam [illegible], scientia est stricte
dicta logica veram, certam, et evidentem, in qua veritas scientia
[illegible], [illegible] in Deo, [illegible] quod [illegible]
[illegible], quae [illegible] imperfectionem implicat
repugnantem Deo.

Ad [illegible] Deo [illegible]
Deo [illegible] in Deo scientia virtualiter, [illegible]
stricte. [illegible] in Deo non est stricte [illegible]: [illegible] neque est stricte scientia
quae [illegible] discursum [illegible]. Ad [illegible] distinguit [illegible], formaliter et virtualiter

a priori Angelicus habitus discurrendi componendo [illegible] necnon quae abstrahendo a particularibus, Deus, quodammodo Angeli [illegible] carent, sunt scientiae species; sed vero non desunt autem habitus hanc solum scientiam comprehendentes quod maxime commendat perfectionem Angelicam cum [illegible] [illegible]

Ad [illegible] contra negando minorem: constat enim ex definitione scientiae debere illam [illegible] procedere ex praemissis, tanquam ex causis; nullatenus vero constat [illegible] demonstrationis [illegible] scientiae debere [illegible], id est cognitione [illegible], quae demonstrat: imo plerumque oppositum contingit, cum [illegible] [illegible] scientiae nihil [illegible] quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obtinere nullam [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]. At [illegible] [illegible] [illegible] debent procedere ex praemissis et [illegible] cognitis; nulla enim [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]; neque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] incognita [illegible], et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], quos ipse [illegible] [illegible] [illegible]

Ad [illegible] [illegible] [illegible] concedendo [illegible], et [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] ex praemissis et [illegible] [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] [illegible] negando [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] a priori, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ex praemissis et [illegible] [illegible]

Ad [illegible] [illegible] et [illegible], [illegible] [illegible] aliud quod [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] sapientiae, quae [illegible] [illegible] [illegible], neque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et frequenter [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] maxime [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] intelligentia ad [illegible] scientiae [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

Sectio 8a

— Illationes ex dictis —

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] aliter est in Deo est propria perfectio [illegible], [illegible] agentium [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] nulla [illegible] imperfectio, imo ea [illegible] est maxima perfectio. [illegible] imperfectio [illegible] hoc imprudente: [illegible] prudentia est propria in Deo: in ente summe perfecto [illegible] perfectio sine imperfectione propria [illegible] [illegible]

[illegible] in Deo est propria [illegible] quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], attenta eius qualitate [illegible] [illegible] quae [illegible] domus [illegible], templum, [illegible] mundus [illegible] sine [illegible]; [illegible] [illegible] maxima perfectio est, [illegible] sine imperfectione [illegible] [illegible] propria est in Deo ut pote ente summe perfecto.

[illegible] de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] stricte in Deo quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] imperfectionis [illegible] [illegible] stricte in [illegible] [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deductus ex experientia [illegible] imperfectionis [illegible] [illegible] Deo

Quaestio 2a

An immutabilitas Dei sit a priori [illegible]

[illegible] [illegible] a priori immutabilitatis [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solum est [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] pluribus [illegible] [illegible] [illegible]. Unde ex summa [illegible] immaterialitate summam [illegible] immutabilitatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] tibi [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] plures sequuntur, [illegible] [illegible].

Immaterialitas [illegible] est [illegible] a priori, [illegible] radix immutabilitatis [illegible].

[illegible]

est radix eius [illegible] i. a perfectione sua [illegible] erit radix [illegible]
quatenus est ignis in Caelo [illegible] radix eius, hoc est non [illegible]
[illegible] fiant, quia est [illegible] determinatae [illegible]; [illegible]
[illegible] radix [illegible] immaterialitas [illegible] radix perfe-
cta, [illegible] immaterialitas non est radix [illegible]
[illegible] immaterialitatis [illegible].
[illegible] quia [illegible]
quod immaterialitas [illegible] radix [illegible]
[illegible] immaterialitas [illegible] radix [illegible]
[illegible] immaterialitas
non est radix propria intellectualitatis et [illegible]. quia gradus intellectualitatis
[illegible] et deus est [illegible] radix, [illegible]
[illegible] radix [illegible]
[illegible] radix, [illegible] gradus intellectualitatis, [illegible], et [illegible] est [illegible]
non est [illegible] radix [illegible], [illegible] radicata [illegible]
immaterialitas non est radix propria intellectualitatis, [illegible] probatur [illegible]
[illegible], [illegible] radix [illegible]; quia radix [illegible]
debet fundari ea, ut minimum, in qualibet perfectione eius radicato: [illegible]
[illegible], [illegible] radicato, quodlibet autem [illegible]
[illegible], in qualibet perfectione, [illegible]: sed immaterialitas non est radix [illegible]
perfectionis eius intellectualitatis [illegible] probatur [illegible]
perfectio [illegible]
[illegible]: [illegible] radix [illegible], quia [illegible] ratione perfection-
[illegible] quae [illegible], at [illegible] immaterialitas non est [illegible]
[illegible], ac [illegible] intellectualitatis: illa [illegible]
[illegible] in [illegible] intellectus, quae [illegible]

quaelibet [illegible]: quod immaterialitas non est radix nulla intellectualitatis et per[illegible]
Ubi notandum
substantias connotantes positivas et perfectiones connotantes [illegible] et ideo
est de conceptu substantiarum connotantium has perfectiones, quod [illegible] sit
[illegible], quales sunt intellectualis et immaterialis, quorum utrumque
nullam dicunt imperfectionem, nec aliunde in eo tollunt [illegible]
[illegible] sit [illegible] non sint [illegible] substantias connotantes negativas ac
perfectiones substantiae connotantes positivas, ut patet in immensitate, [illegible]
[illegible], et aliis, quae licet connotent negationem [illegible],
[illegible] perfectiones sunt substantiae, et aliis substantiis [illegible] connotanti-
bus positivas, eo quod [illegible] non sint [illegible]; cum immensitas
et [illegible] nullam [illegible] imperfectionem, quam [illegible]
substantiae [illegible].

Probatur [illegible] quia, [illegible] immaterialitas [illegible]
omnia intellectualitatis [illegible]: in [illegible] immaterialis non est radix intellec-
tualitatis: radix enim [illegible] nulla [illegible], [illegible] radicatum
[illegible] per [illegible] quod [illegible], et [illegible], [illegible]
[illegible] quod immaterialis non est radix, [illegible] a priori intellectualitatis. [illegible]
[illegible] non [illegible], [illegible], et [illegible] loco [illegible] Angeli, [illegible]
[illegible] [illegible] Angelis, [illegible] immate-
rialitatis: nullam [illegible], aut imma-
[illegible], nec [illegible] intellectualitatis, [illegible]. [illegible] hunc enim
nulla alia [illegible] intelligere, quod [illegible] immaterialitatis [illegible]
[illegible] intellectualitatis [illegible].

[illegible] non [illegible] immaterialitas
est radix intellectualitatis [illegible] substantiae: [illegible] non sint subs-
[illegible], [illegible] nec intellectualis. [illegible]: quia hoc non bene cohaeret
aliis [illegible] [illegible] cognitivas ex materi im-

materiae, siue ea sit subiectiue, siue actiue: docet q. maxime
etiam cognitiua, quae tenetur per relinquendo quid exactum, qua maxime
est eius immaterialitas, maxime se tenet in ratione per [illegible], [illegible]
solum dicitur per maximam immaterialitatem, si nam quemque materialis
non quia est actualis [illegible] immaterialis [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
non subiectiue [illegible].

Dico 2.o quod substantia Angeli est immaterialis, nec
illorum materia licet cuiusmodi sit immunitas in illa: est ipsius substantiae
est ex complemento substantiae ipsius Angelicae, quia est radix: [illegible]
talis, quia q. non est immaterialis; q. adhuc immaterialitas subiectiua, non est radix
immaterialitatis: quod si dicas substantiam esse minus, ideo non esse radicem
esse, q. quae nulla sit compositio cum minus: nam compositio esse dicitur
inseparabilis a materia, quae requirit ad alias modi.

Dico etiam est 3.o quod immaterialitas, nec virtus cognoscitiua est ex accidente modi: quia est immaterialitas
se ipso materiae affixa non immaterialis, et sensitiua se ipsa materiae
affixa non, hoc autem, et ille se modi: quia minus non est ex eo virtutis
cognoscitiuae s. immaterialitatis, ideo q. substantia Angeli immaterialis est, et non quo
minus, sed quod immaterialis adhuc subiectiue est complementum, non est radix
immaterialitatis s. virtutis cognoscitiuae. Hoc autem apparet quia si immaterialitas
requirit non sit radix immaterialitatis, nec talis debet esse immaterialitas subiectiue
talis cuius ea est quoniam subiecta per immaterialitatem solum accidentalis
perfectae: perfectas autem omnino per accidens se habet ad immaterialitatem, nec illam
nario infert, vt patet in forma ignis, quae adhuc sit habet minus perfectionis
non infert immaterialitatem. nec h. acceperit ac colligit perfectionem immaterialitatis,
dicendo eam esse radicem immaterialitatis, quia [illegible] libertatis immaterialitatis

n. sit talis ratio, eo quod, quae sunt unitas collective binarius,
quamvis utraque seu quaelibet divisive binarius non sit.

Alii, inquam, quo-
modo in parte vidimus collectionem competere praedicata, quae non competunt
partibus divisive; non sunt [illegible] tamen [illegible] quae sunt praedicata collec-
tivum, quae non competunt partibus divisive, alioquin possumus dicere collecti-
[illegible] esse longum, quod sit [illegible] divisive [illegible] eo, [illegible] collective
[illegible] et sic de aliis [illegible].

Solum [illegible] ea praedicata tribuimus collectioni quae partibus
collective sic non competunt partibus divisive, quae praedicata intelligi nequeunt
sine partibus praescindendo a [illegible] collectivo, seu divisivo, eo quod [illegible]
[illegible] [illegible] ea praedicata [illegible] [illegible] collectionem [illegible] unitates [illegible]
quod sit binarius, [illegible] quaelibet unitas divisive non sit binarius, quod bi-
narius, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] nequit intelligi sine unitate,
idem [illegible] de hac [illegible] praedicatis tribuimus, collective [illegible] [illegible] non
tribuatur divisive, quod [illegible] nequit intelligi sine [illegible] [illegible] se, eo
quod partibus [illegible] praescindendo a [illegible] collectivo seu divisivo.

[illegible] quae
immaterialitas [illegible] intelligitur sine immaterialitate partis, [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] intelligentiae, quae
[illegible] immaterialis [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Angeli, quae [illegible]
immaterialis [illegible], [illegible] sit [illegible] et subjectivis, quae actum intelligit
sine immaterialitate, [illegible] immaterialis [illegible] sine [illegible] [illegible] non
[illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] immaterialis non
[illegible] [illegible] immaterialis, [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] immaterialis
[illegible] [illegible] collective non sit immaterialis, [illegible] immaterialitatis [illegible]. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] immaterialitate [illegible] [illegible] [illegible].

Tertio

[illegible] lectio [illegible]

Ostenditur Thomistae ex immaterialitate Dei eius scientiam

probare conantur. Primo: quia Deus

est summe immaterialis: quia materia est ut potentia abeuntem [illegible] imperfecta debet esse summe perfectus, qualis est Deus, summe distare quod est nisi summam immaterialitatem, id est, quo magis est immaterialis eo est magis cognoscitivus, docet experientia plantas non esse cognoscitivas, et animalia, quia eorum formae sunt magis materiales: ergo Deus est summe cognoscitivus, ideoque intelligens [illegible]. Hoc facile ex immaterialitate [illegible] [illegible] glorie et dimensionibus.

Probatur 1° quia potentia [illegible] cognoscitivae prae reliquis sensibus exterioribus, quia minus materiales [illegible]: quam minuta [illegible] materialitas [illegible] cognitio [illegible] immaterialitas est radix virtutis cognoscitivae et suprema immaterialitas est virtus cognoscens, qualis est immaterialitas divina [illegible] eius scientia. Probatur 2°: quia [illegible] hoc illi qui sunt [illegible] et magis immersi in materia ut plurimum sunt minus ingeniosi et intellectuales: quia sicut materia est impedimentum ingenii et scientiae, et immaterialitas radicat ingenium et [illegible]. Probatur 3° quia [illegible] [illegible] Angelus est [illegible] exteriores intellectus: ideoque vocantur intelligentiae et non est nisi quia [illegible] elevantur supra materiam, sicut quia est magis immaterialis: ergo immaterialitas est radix intellectualitatis et scientiae.

2° [illegible]

Ostenditur: quia [illegible] intellectualis [illegible] materialitatis, ut potentia [illegible] [illegible] [illegible] falsa [illegible] intelligendi, sicut [illegible] illudque [illegible] intelligendo [illegible] scientia, si materia est impedimentum [illegible] materialitatis [illegible] intellectualitatis, quia [illegible] materialitas exigit [illegible] [illegible] immaterialitas est [illegible] intellectualitatis [illegible] materia, quia materia [illegible]

unalitatem ad individua; et [illegible] individuationis: idemque esse, et natura non possit recipere plures actus [illegible] ad hoc in essentiali quod materia est impedimentum huius unalitatis. [illegible] ex tractatibus quod omnibus [illegible] impedit existere ex parte, ut omnibus [illegible] ipsius materiae existere minus quod materia est impedimentum individuationis, immaterialis [illegible] illius causa.

Respondeo ad 1. Dicendo materiam et de[illegible] mum, cuius falsitas evidenter apparet in Angelis, quorum immaterialitas inaequalis: cum eorum [illegible] absolutam a materia cum materia [illegible] illius; et [illegible] superiores sunt magis multo cognoscitivi et intelligunt, quam inferiores, ut docent Theologi. Dico 3. magis male aliquid [illegible], ac magis imperfectum, cum materia sit [illegible] maxima, eorum imperfectius [illegible] ad multum male [illegible] confundi cum imperfecto, et immale cum carentia imperfectionis.

Magis non apparet, qua ratione sint animalia sint minus mala, quam [illegible] [illegible], cum [illegible], ac [illegible] [illegible] [illegible], nec possint [illegible] [illegible] extra [illegible], nec [illegible] in materia [illegible] abstracta [illegible]. [illegible] quod [illegible] malitias [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] male [illegible] [illegible] et immale [illegible] excludente talem imperfectionem: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] magis [illegible], [illegible] minus perfectus [illegible] animalium.

[illegible] Angelorum inaequalium in immaterialitate, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Theologi: idemque [illegible] respondeant dicendo, Angelos esse inaequales immaterialitate [illegible] a quo, quod [illegible] recedunt a materia in [illegible] in materia, [illegible] [illegible], non [illegible] inaequales immaterialitate [illegible] [illegible] adaequatum: [illegible] perfectiores et magis intellectuales agunt [illegible] [illegible] ad intelli-

gendum, ideoque sunt magis perfectae, et species quam comprehendunt sine
cuius maioris perfectionis gradu, et alijs immaterialibus, cum minus
assimilentur materiae, quae est omnino [illegible], et prima potentia.

Secundo probatur
sequitur, immaterialitas sufficiens ad radicandum intellectualitatem, et magis in-
tellectualitatem, et dissimilitudinem, et magis dissimilitudinem cum materia in perfectione
haec est etiam Athesis immaterialis per [illegible] ad gradum, et haec dissimilitudo
sufficiens non est. ut patet in sensibilis [illegible], sicut [illegible]
[illegible], operari in loco, et durare: haec est sunt magis dissimilitudine cum ma-
teria, quam intra Angelos. haec est dat perfectionem ad plures species
intellectus, et alia, ac praedicta admodum sunt potentiae. Sed est
ultimi actus in propria linea: est immaterialis per [illegible] adaequata non
radix intellectualitatis, nec maior immaterialitas maioris intellectualitatis.

Ad 3am
confirmationem non est in sensu [illegible], tam maior est [illegible], quam aliquis
externus potest, siquidem non minus dependet in ea, fieri, et conservari
et operari anima, quam [illegible] externus: Cognoscens est magis
qua ex propria [illegible] non magis perfectus est, sic est vitus, sicut
et aquila magis cognoscens est, quam visus homo, nec [illegible]
illius est immaterialior. [illegible] non est in sensu thomistico, quod
sumpto male [illegible] verum est, [illegible]
est [illegible] cognitione [illegible] non cognoscitiva et magis
Cognoscitiva perfectione minus cognoscitiva.

Ad 4m [illegible] omissa
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

q. restans autem finito, seu ente, non vero impedimentum sui in-
fluxus, nec limitatio eiusdem [illegible]: magis impeditur et
limitatur a [illegible] quam [illegible] natura, et in ille magis ma-
teriale.

Ad 3m. [illegible] dando [illegible] et [illegible] eleuat
[illegible] non eleuare [illegible], [illegible], eleuare [illegible] materia
nec [illegible] subiecta spiritualis [illegible] materialis ma-
teriam [illegible] [illegible] [illegible] in intelligendo
quas in Angelis, ut subiecta eum [illegible] speciei ad [illegible] quas de
facto [illegible].

Ad argumentum [illegible] [illegible] dando [illegible], et [illegible], [illegible]
[illegible] materia limitat [illegible] loquens et [illegible], o-
mitto; physicas Causalitates, i. receptionem, nego. [illegible] intus
[illegible] [illegible] individuationis, [illegible] [illegible] materia limitare
[illegible] individuatis in [illegible] [illegible] in intensione
[illegible] ipsa [illegible], quia [illegible] limitare [illegible] [illegible]
[illegible], [illegible] [illegible] impedimentum, ne [illegible] [illegible]
in intensione in [illegible].

Insuper [illegible] limitare [illegible]
[illegible] ad [illegible] individuis [illegible] adhuc [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] intellectionem [illegible] intelligendo [illegible]
[illegible] materia, [illegible] [illegible] individuationis [illegible] loco, et
in [illegible] [illegible] [illegible], quatenus [illegible] [illegible]
de [illegible], [illegible] individua [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible].

Ad [illegible] [illegible], [illegible] loquor de [illegible] immediata
quae [illegible] [illegible], [illegible] impedit [illegible] [illegible]. videmus
[illegible] [illegible] [illegible], et [illegible], ut [illegible], et amentes: [illegible]

q° singularitate debita, ut immediata tamen, et scientia pronat
et cuiuslibet excessus immoderatus eandem impedit: ergo et immo-
ditas per accidens se habet ad spiritualitatem, et vis cognoscitiva
Sº q° theologi
q° comparant excessum optime scientiam et spiritualitatem Dei exim-
iitate, immale, et male, in sensu theorico, et quantitativo utun-
tur, ut quanto immaterialius dicitur cum perfectione, et immaterialius
cum imperfectione, quare ex divi Thomae sic debet exponi, Deus est
summe immale, id est, summe perfectum, ideo quo magis est immale
id est magis perfectum, eo est magis cognoscitivum, quod evidentius est
superioribus [illegible] est [illegible], ut hic supponitur, [illegible] dicitur supponi
quod omnis perfectio confertur cum altioris perfectione: ergo Deus est summe cogno-
scitivus: ideo intuitivus et scientia. quae est evidentissima eam quae superat
comparationem intellectio ea scientia

Quaestio 3ª

An intellectus divinus [illegible] actus [illegible] intellec[illegible]

affirmant Ma-
gistri. Variant Thomistae, affirmantibus aliis, deinde aliis negant. [illegible]
[illegible], [illegible], affirmant [illegible], [illegible] extat [illegible]
[illegible] singulis [illegible] adducere [illegible]. [illegible] dubio [illegible]
[illegible] affirmative [illegible]

Sectio 1ª

[illegible] su[illegible] positiones

1ª est, actus [illegible]
[illegible] quod [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] actus [illegible] logicus, et [illegible] logicus; actus
[illegible] et [illegible] actus [illegible] physicus, et [illegible] physicus [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] physicus
[illegible] [illegible] actus [illegible] physicus.

vg. modo loco naturae est [illegible], sive actus, per quem motus localis; qui illum realiter [illegible] dari. actus primus melius [illegible] non [illegible] fundat actum actualem [illegible] potentias [illegible] [illegible]; qui [illegible] est radix [illegible], [illegible] aqua [illegible] non realiter, [illegible] dimanat, qualiter potentiae dimanant ab ente

Maior probatur [illegible] repugnat [illegible], sive [illegible] ad extendendum, qualis actus [illegible] in statu [illegible]: cum eo [illegible] non repugnent existere, imo et in statu [illegible], adhuc [illegible] repugnant existere, ut vulgare est, ab actu ad potentiam [illegible] valet, sive ab actu [illegible], quod [illegible] [illegible], nisi [illegible] logica [illegible] existit, ideoque potest existere non [illegible] physica; quia nulla [illegible] [illegible] [illegible] non repugnat.

2a est; in Deo est vere et proprie intellectus, ut constat ex illo psalmi, quem fecit oculos [illegible], quia [illegible] proprie intelligere [illegible] ex [illegible] docentibus, [illegible] [illegible] voluntas [illegible] deinde [illegible] quia [illegible] [illegible] aliis [illegible] potest [illegible] imperfectione [illegible] proprie est in Deo; [illegible] est in eo [illegible] [illegible], [illegible] et [illegible]: [illegible] intellectus [illegible], nec aliis [illegible] vere et proprie est in Deo. [illegible] ad intelligendum, quia [illegible] est in Deo: [illegible] Deus intelligit, quod [illegible] sine [illegible] ad intelligendum: ergo in Deo est vere et proprie intellectus

3a est, in Deo est vere et proprie intellectio, quia ut vidimus in Deo est vere et proprie scientia, sed haec est vere et proprie intellectio: in Deo [illegible] communis ad [illegible] operationes [illegible]: ergo in Deo est vere et proprie intellectio. Confirmatur [illegible] et [illegible]: quia Deus vere sit et intelligit, [illegible]: ergo Deus est [illegible] intelligens, atqui
98 [illegible] intelligens [illegible], quod intelligit [illegible] est [illegible] radicalis [illegible] et [illegible] intelligendi, quae est intellectio: ergo in Deo

est

vere et proprie intellectio, nec obstat Deus non esse vere subiectum, nec eius intellectionem veram formam, quia dicere volui tantum quod Deus solus est qui habet vere intelligere, et intelligere, non vero quod ille sit verum subiectum, et illa vera forma; sicut de ratione operantis solus est habere vere operari et realitatem quam deberet operari.

4o est, intentio Divina cum intellectionibus, et sic non habet rationem actus physici, probatur quia ille sicut pro physica dicit complementum reale actus, et intentio Divina non complendit realiter intellectionem Divinam: nullum absolutum in Divinis, quamvis est intellectio complendum est: ergo intentio Divina cum intellectionibus non habet rationem actus physici. Unde per quod si in Deo detur intentio rationalis ~~non habet rationem actus~~ relativa proprie sic, ea vere complenda ut aliqui contendunt, cum huius intentio Divina habere rationem actus et potentiae nullo modo habere potest et actus sine complemento, cum in hypothesi intelligi- datur vera complectio inter intentionem et intellectionem quam talis est ratio potentiae sicut actus physici.

5o est, intentio Divina cum intellectionibus non habet rationem actus logici, probatur, quia ille, sicut pro loco in ipso conceptu formali est quod distinguitur ab alio solo modo et praeciso adaequatione, non vero ab uniuntibus cum formaliter alia, quae non sit proprie extra: sed intentio non formaliter extra intentionem Divinam: alius est conceptus extra intentionem, alius conceptus intellectionis: ergo intentio Divina cum intellectionibus non habet rationem actus logici: hoc non est actus sine, sicut potest solus habet rationem proprie extra, quam intellectio formaliter ab aliquo, et formaliter ex [illegible] nihilus

Sectio 2a

Intentio Divina distinguitur ab intellectione, sicut scientia et formaliter intuitiva, non distinguitur formaliter Scoti, quae est ante operationem intellectus ex parte compugnavimus contra Scotum, cum in libro de ente et attributis, etiam etiam in hoc terminatur: et distinguitur formaliter [illegible] ratione, sicut illi qui [illegible] et attributa alia, et relativa sunt distinguuntur, sicut ea [illegible] proprietates

ex pte obiti, sicut n, quando una n distinguitur ratione ab expone sil de
esse et attributis

Probat, q intus Deus, et intellectio equivalet virtualiter
creatis realiter distinctis, scilicet intui, et intellectioni creatae, easdemq repraesentant
realiter distinctas: accipit autem intus divinus et intio in ordine ad intus, et
intellectionem creatam, et perfectiones utriusque: sed quotiescumque divina, et unalis
quaelibet res omnino simplicissima et indivisibilis equivalet rebus realiter
distinctis, et easdem connotat ratione equivalentiae, et connotationis, ibi intercedit
distinctio formalis ut patet in sua et operationibus, animali et rationali hominis
ergo inter intus et intellectionem divinam intercedit distinctio formalis et ideo formaliter
intus et intio divina distinguuntur

Confirmatur 1o: quia convenientia, et differentia rerum
non metaliter (?) ad minimum arguit distinctionem formalem inter rationes conveniendi
et rationes differendi. sic ergo in hoc, animal, et rationale formaliter distinguuntur, quia per
suum conveniunt cum equo, et per suum differt ab eodem: sed Deus per intus suum convenit
cum intu creato differt vero ab eodem per intellectionem: cum intus creatus non sit
sua intellectio, qualis est divinus: ergo intus divinus et intio formaliter distinguuntur.

Confirmatur 2o quia
maior est dicto, et diversitas inter intellectionem et intum, quam inter duas
intellectiones diversorum obiectorum: duplex ergo ratio conveniunt in hac intellectionibus, in qua non conveniunt intus et intio, quam in ceteris intellectionibus conveniunt, sed intiones divinae inter se formaliter distinguuntur: alia enim est formaliter intellectio, qua Deus intelligit unam creaturam possibilem, alia qua intelligit
aliam, quod adeo verum est in sua sententia Thomista, ut beati cognoscant unum Dei intellectum expresse et dare aliquando non ex scientia Dei, ipsius
Deus comprehenderent.

Intus hoc quod ratio ita, quia nos solum eas
Dei intellectiones cognoscimus, quarum obiecta cognoscimus, ut si quas
non ignoramus, obiecta autem cognitionum divinarum materialiter non cognoscimus cum ea sint infinita, deinde semper cognoscimus unam Dei
intellectionem nihil breatis cogitando, ut quando cogitamus de

Joia

tera, quas Deus hic cum praedestinatos, quae sunt evidentissima signa distinctionis realis: ergo intellectus et intellectio realiter distinguuntur, similiter intrinsece [illegible].

Quamvis admittamus has [illegible] non omnino aequivalentia perfectionis sufficere ad distinctionem realem, id solum probat prima perfectio aequivaleat rebus creatis realiter distinctis, quae non pertinent ad eandem lineam specificam, similiter [illegible], et intellectio creata, si realiter distinguuntur, pertinent ad eandem lineam specificam, quoniam habent obiectum formale idemque, quia licet illae non sufficiunt ad distinctionem realem, attamen et opposita, quia divina et attributa aequivalent rebus creatis habentibus diversa obiecta formalia specifica et pertinentibus ad lineas specificas diversas, ideo distinguuntur realiter.

Sed contra est 1o. quia aequivalere rebus realiter distinctis diversarum linearum specificarum sufficit ad distinctionem realem ut est doctrina solutionis, sed intellectus divinus et eius intellectio aequivalent rebus realiter distinctis diversarum linearum specificarum; ergo realiter distinguuntur. Probatur minor, quia illae sunt diversarum linearum specificarum, quae sunt diversarum specierum, quae habitudines specificae lineae est una intra [illegible] ~~[illegible]~~ quia diversa obiecta formalia diversarum linearum [illegible] quia diversitatem specificam inter [illegible] [illegible], sed intellectus et intellectio creata sunt diversarum specierum; ille enim potentia est, haec actus; ille [illegible] manens, haec [illegible] fluens, et sic de aliis innumeris pertinentibus ad diversitatem specificam: ergo intellectus divinus et intellectio aequivalent rebus realiter distinctis diversarum linearum specificarum.

Contra est 2o. quia intellectus creatus et intellectio creata non habent idem obiectum formale specificum, intellectus enim respicit verum ut attingibile mediante [illegible] media intellectione, intellectio vero respicit verum ut attingibile immediate per seipsam, quodlibet enim respicit obiectum sub ea attingibilitate, sub qua de facto illud attingit: ergo intellectus divinus, et eius intellectio creata aequivalens, aequivalet rebus realiter distinctis diversarum linearum specificarum. Tamen ergo [illegible] est distinctio realis.

Contra 3o. quia quodlibet verum potest cognosci tamquam alio plane

sine aequivaleat reali distinctioni duarum linearum, sive singulis punctis distinguitur formaliter ab alio: sicut ex separatione reali argumentum distinctionis realis, sic ex separatione conceptuum argumentum distinctionis formalis, sicut ex repugnat aliquid esse sine se ipso realiter, ideoque separari a se ipso realiter, sic repugnat aliquid esse sine se ipso formaliter, ideoque separari a se ipso formaliter, quod est concipi sine se ipso formaliter.

Et quia intellectus divinus potest concipi sine actuali intellectione, potest et concipi ut conveniens cum intellectu creato, quatenus concipitur sine intellectione actuali: cum et intellectus creatus distinguatur realiter sua intellectione actuali, ergo intellectus divinus concipiatur sine intellectione actuali, non concipitur ut conveniens cum intellectu creato: ergo intellectus divinus formaliter distinguitur ab eius intellectione.

Quod si respondeas intellectum divinum conceptum sine intellectione non concipi adaequate: ideoque adaequate conceptum non separari, nec distingui formaliter ab intellectione. Solutio non satisfacit, [illegible] distinctionis formalis [illegible], quaecumque et distinguuntur formaliter valent ut si adaequate concipiantur, unum non possit concipi sine alio [illegible] divina adaequate concepta non potest concipi sine [illegible], quae ipsa realiter est [illegible] adaequate conceptus non potest concipi sine [illegible], quae ipse [illegible] realiter est et sic de omnibus aliis quae formaliter distinguuntur.

Imo [illegible] affirmat: hoc asserit, quod sit conceptus inadaequatus [illegible], ideoque non possunt formaliter distinguere, quia non repugnat inadaequate et imperfecte concipere [illegible] alterum inadaequate conceptum sine altero, et adaequate conceptum [illegible] non posset sine alio adaequate concipi, formaliter distinguitur ab eo, ideoque intellectus divinus inadaequate conceptus concipitur sine intellectione, formaliter distinguitur ab ea.

Sectio 2a

Intellectus divinus habet rationem [illegible] intellectus [illegible]

Probatur [illegible]

[illegible] [illegible], quia [illegible]

[illegible]

dimanat, ut notat ex 1a p. q. ... , in natura divina, quae praecise habet rationem actus primi, non autem actionis, et in ea non sunt formaliter passiones mediantes, sicut esse realiter intellectionem; quatenus est actus suus melius se habet intellectus divinus ad intellectionem et species: quod autem illius est actus suus sicut habet rationem actus primi.

Probatur 1o, quia illa facultas ratione naturae est radix alterius, quae ratione naturae praesupponitur ad alteram, et quasi formaliter perfectionem quam altera, sicut in realitate ... hoc argumento radix, sicut lux calor; atqui intellectus divinus praesupponitur ratione naturae ad eius intellectionem, intellectus enim creatus, qui connotat intellectum divinum, praesupponitur ad intellectionem creatam, quae connotat intellectionem divinam; praesuppositio autem et ordo connotationum praesupponit et ordinem radicis argumento in talibus connotantibus, ut videre est in inferioribus facultatibus, quae alias ratione praecedunt. Deinde intellectus divinus formaliter comprehendit formaliter perfectionem quam intellectio divina habet, quod non habet ab intellectu creato aut ab intellectione; nam etiam quod nulla perfectio in intellectu divino, quae formaliter vel eminenter non reperiatur in intellectu divino, quod intellectus divinus est radix a qua ratione naturae eius intellectio dimanat.

Probatur 2o, quia ea, quae realiter distincta sunt ratione actus primi et secundi complexi, eadem ratione distincta sunt ratione actus primi et secundi incomplexi, ut patet in subjecto, subsistentia, natura et proprietatibus, quae se identificant; sed intellectus et intellectio, quae realiter identificantur, habet ille rationem actus primi complexi, et haec rationem actus secundi complexi; ergo intellectus divinus et eius intellectio ratione distinguuntur, ille habebit rationem actus primi incomplexi, et haec rationem actus secundi ~~complexi~~ incomplexi. Confirmatur 2o: quia intellectum divinum et eius intellectionem dignoscimus per species intellectus creati et intellectionis eiusdem; id est ad similitudinem et ad instar creaturarum: ea enim divina immediate et in se non cognoscimus, nec possumus nisi per creata ea cognoscere; ut intellectus

Creatus habet rationem actus [illegible] quia [illegible] intrinsece; et divinus [illegible] habet rationem actus [illegible]: hoc est practice natura divina habet rationem actus [illegible] subiective et attributive.

Nobis [illegible] probare intellectum divinum habere rationem actus ex [illegible] [illegible], [illegible] obiecti, quamvis [illegible] [illegible], [illegible] a nobis debet probari. [illegible] quod nos [illegible] [illegible] obiecti [illegible] [illegible] ad [illegible] rationis inter intus divinum et eius intellectus, deinde potius [illegible] obiecti [illegible] [illegible] [illegible] intus divini [illegible] intellectui, [illegible], et intus divinum [illegible] actus [illegible] [illegible], quae alia a nobis [illegible] in hac et superiori [illegible] probata sunt.

Nam vero [illegible] et actus [illegible] obiecti a nobis probandus [illegible], [illegible] adhuc in creatis sententiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiecti et actus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rationis [illegible] actus intus, quare hae nobis in praesenti quaestio, [illegible] intentum [illegible].

Sectio 4a.

De [illegible] rationis actus sit in intellectu divino —

[illegible] in Deo intus [illegible] actus [illegible] intellectionis, nisi [illegible] rationis inter intus et intellectum, sive ea non est [illegible] aut [illegible], [illegible] sint [illegible] obiecti, sed inter intus divinum et intellectum non est [illegible] rationis [illegible] nec [illegible] est intus [illegible] actus [illegible] [illegible] quia ad fundandum in divinis [illegible] rationis non sufficit aequivalentia rerum realiter distinctarum creatarum, nisi [illegible] [illegible] creatae [illegible] ad diversas [illegible] specificas, hoc [illegible] obiecta [illegible], sed intus et intellectio creata, quae aequivalent divina, [illegible] [illegible] specifica; ergo non est [illegible] intus et intellectionis creatae [illegible] inter intus divinum et intellectum non est [illegible] rationis.

2o 2a impugnat intellectionem divinam dici ut aliquid formale-
ter, 2a probatur dicendo imperfectionem; tum, 2a quaelibet divina perfectio est actus
purissimus cui repugnat esse formaliter; sed intellectio divina stabit distincte ab in-
tellectu dicitur ut aliquid formale, dicitur ergo ut terminale et perfectivum intellectus,
quoniam propter perfectionem et ultimam actualitatem quam intellectio divina non distinguitur
formaliter ab intellectu. Probatur 1o 2a intellectio non dicitur perfectibilitatem realem suam in-
tellectus existentis quidquid posita; ergo non dicitur perfectibilitatem realem suam intellectionem
est formaliter quod formale; eo quod res quae intellectio distinguitur a sua intellectione est aliquid
formale sub illius.

Probatur 2o perfectibilitas ipsius et expressio ultimae actualitatis
perfectionis divinae debet cuilibet perfectioni divinae, cum sit actus purissi-
mus, debet autem non dicitur in eo purissimo, sed intellectio est formaliter et expressio
actualitatis et divina intellectio; ergo cum dicitur in nobis intellectio divina, debet a no-
bis dici subsistere et expressive intellectionem, ergo inde nunquam
dicitur sine intellectione, nec formaliter distinguitur ab ea.

Probatur 3o 2a intellectio divina
debet dici tam actualis ut nulla tunc sit perfectibilitas illo actualior
sed nihil designat formaliter ipsum et expresse ut ratio non dicitur sic: actua-
lior ergo est ratio et expresse ratio quam quae non sit formaliter et
expresse ratio; ergo intellectio divina est formaliter et expresse sua ratio.

3o impugnant
2a ut intellectio divina dicat rationem actus et formae ratione intellectionem, ut scilicet in-
fluere in suum intellectum et illum causare. Hoc autem est contra primum, sive actus
sit et ratio; sed intellectio divina non influit in suum intellectum, ergo neque causat
causalitate quod dicit imperfectionem repugnantem divinae perfectioni; ergo intellectio divina
non habet rationem actus et formae ratione intellectionis. Probatur 2a non est minor imperfectio
intellectus divini causari ab intellectione, quam cum illo comparatione, imo expresse
magis videtur imperfectio causari, quam componi; sed repugnat intellectui divino
componi cum ratione, ergo et a fortiori causari.

Ad primam rationem respondeo magis ostendo

motum, ad cuius productionem non magis sufficit ex intrinseco ad extra non eas; equivalenter exigentia creaturarum praeter actum, sicut etiam hanc diversitatem specificam, sicut non: cum ex hac equivalentia se habeat ad hoc, ut perfectio divina possit dici in ordine ad unum notatum, sed respectu non inde ad illorum, hinc est sufficere ad ponendum diversitatem in divinis.

...contrarium

intra creaturam et intrinsecum hanc ipsam omnem specificam, speciem infimam intellectus ex respectu tantum objectum specificum, verum, ut immediate attingibile se per; in illo vero ut attingibile media intra, intra per se non. Et idem de qualibet perfectione et eius ratione, solum hanc objectum specificum ipsam speciem, speciem subalternam, sive genericam, non vero speciem infimam quod ad unum respectivum rerum attingibilium immediatam, per vero non attingibilium mediatam.

Ad illud urgeturum magis, cum non intra sit actum sed perfectionem mala quod cum deductionem quod fiat de voce non repugnat, immo debet dici, ut aliquid positivum. Ad hoc nego antecedens rationibus posterioribus physicis dicit imperfectionem omitto; mala, nego, quod cum hoc solum dicat extra ab actu non defectu, sed defectu intra imperfectione exigentiae se vel possessiva, cum nulla dicit imperfectionem

Omitto autem positivam dicit imperfectionem, quae positiva solum exigentia ex modo significandi, illud ut logicae seu metaphysicae, est abstractione ultimatum, si vero non ultimatum resultat priorum, et servitur in illis, sicut albedo, et albedinatum in albo; cum positiva physica non dicat imperfectionem, ut patet in operatione ad intra generativa ad intra, non non generativa, sed dans intra, et si positivum physicum non dicat imperfectionem et repugnet Deo, idem affirmare de positivo est, ac dicere aliud non repugnare albedinem, repugnare vero albedinationem

Ad illam probationem exsumptam ex actu proximo antecedente ex qualibet divina perfectione actum proximum physicum, dicendo, quod idem

pu

purissimus melius [illegible] quatenus actus purissimus stat cum perfectione sine imperfectione, secundo, quatenus stat cum perfectione formali eminente omnium perfectionum, nam actus purissimus [illegible] secundum se, stat cum perfectione sine imperfectione identificata cum omni perfectione quia est actus purissimus. Confirmatur, nullam mixturam potentiae aut possibilitatis in actu debemus ponere, et [illegible] ipsa potentia. Ad [illegible] omni perfectione [illegible] actus purissimus.

Ad [illegible] perfectio, quia nullam dicit imperfectionem, [illegible] non dicit in suo conceptu formali omnem perfectionem. Et hic est actus purissimus melius, quale est quodlibet divinum attributum; quod etsi sit actus purissimus non dicit in suo conceptu formali perfectiones alterius attributi, sive [illegible], actus tamen purissimus [illegible] exigentiam identitatis realis cum omni perfectione, sine imperfectione, atque identitate formali cum [illegible], ideo purus actus non excludit potentiam aut possibilitatem melius ad [illegible] cum alia perfectione, sed solum potentiam aut possibilitatem nullam ad unionem [illegible] cum perfectione sibi distincta et [illegible] realiter [illegible].

Alii [illegible] Divinus [illegible] sit actus purissimus potentiam et possibilitatem melius ad [illegible] intellectu et [illegible] [illegible], [illegible] est perfectionibus et determinationibus, sicut in Divino est perfectionibus et determinationibus per subsistentiam et attributa.

[illegible] contra [illegible] secundo, [illegible] ex [illegible] Divino potentiam et possibilitatem melius [illegible] [illegible]. Ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] deberet [illegible] perfectionem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] secundo, [illegible] inadaequate [illegible] solum [illegible] aliquam, [illegible] quodlibet sit actus purissimus [illegible], quatenus [illegible] est perfectio sine imperfectione, [illegible] aliqua [illegible] [illegible] potentia et possibilitate debeat [illegible] formaliter solum sit actus purissimus, quatenus [illegible] est [illegible] perfectio [illegible] formaliter sine imperfectione [illegible] exigit [illegible] cum aliis, inde est perfectio [illegible] inadaequate et solum [illegible] formaliter purissima [illegible] sine aliis formalitatibus et [illegible].

Ad [illegible] [illegible], quia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] debet [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] perfectio, secundo, [illegible] [illegible] potentiam, [illegible]

eo modo, hic assignatis et pluribus attributis in Deo, quae ratione fateri
debere, immo perfectiones percipi ita actualiter, ut nulla perfectio creata actualiter
percipiatur.

Non tamen ideo [illegible] perfectionis Divinae, quod aliquid creatum percipiat magis
[illegible]e, quam illa, generatio creata exprimit actualitatem, proginativa
patrum, cum haec sit perfectio, illa est experientiam propriam, et inde [illegible] eadem genera-
rae collata cum ipsa, voluntas est decere immo Divini, et perfectionis Divinae quod
nihil creatum percipiat, ut actualiter tempora actualitatem perfectae quattuor
nunquam intellectio creata percipit, ut actualior sit perfectio immo Divino
immo nec creato.

Ad 3um argumentum dico, quod ut intellectus Divinus debet
influere in nostrum intellectum, et illum causare propter, ergo, meo, credo, hic est
unus causat suam perfectionem, et non Divina absque ulla imperfectione creata attribuitur
quod si hoc non sit causalitas, vel emanatio dicere non potest [illegible] cum adaequatam
sed dabimus emanationem nullam intellectionis ab intellectu Divino, quod nobis placet
ad propositum et alterum sicut malum.

Ad quartam namque propositionem, maxime sit [illegible] nullam
dicere illam imperfectionem in nobis, et dicamus in Deo esse et alios [illegible]
[illegible] formaliter in aequivalentia et perfectione, cum tota eius imperfectio
stat in perceptibus non [illegible] percipientibus imbibitis entitatem, non in
ordine ad hoc [illegible], non in ordine ad illam, ideoque dicere [illegible] nullam
suam imperfectionem repugnare Deo rationem [illegible] est, ac dicere, repugnare in nobis
conceptibus inadaequatis Dei, quod falsum est, cum nullum Dei habeamus adaequatum
sed omnes sint analogi, imperfecti, et praecisivi obiective, scilicet [illegible] quorum
[illegible]

Sectio 2a

De [illegible] Aliquis inferuntur

Supposito, in Deo esse [illegible]
inter radicalia, [illegible] quae subsistentia intellectualis est formalis inter radicalia
nihil aliud intelligi, nec inter radicalia propter subsistentiam intellectualem,
ideoque, qui in Creatis distinguunt realiter propter intrinsecam abstrahendo scilicet [illegible],

subsistentiam

subsistam ipsam intualem Angeli s. aiae dicunt unitatem radicalem, quod si talis
posset nō dicerent unitatem radicalem identitatem ... , sed Deus ē subsistentia intualis
intelligi ꝑ defacto, quod repugnaret, nisi esset subsistentia intualis: ꝑ Deus ē unitas
radicalis, coentiꝗ intellectio ē ꝓprie unitas radicalis. Confirmatur quia intellectio ē ꝓprie
unitas talis conditionis, ut nō supponat aliam radicem s. talis ē aliquod praeter
nō supponens aliud ad quod sequatur unitas, alioqui nō esset intellectio praeter aliquod
dicitur ... , quod absurdum ē, auxerit ꝗ in Deo tota ratio mea sunt unitas
nō supponens aliam radicem s. praeter dicitur ... , ad quod sequatur unitas s. intellectio
ē ꝓprie ꝓprie unitas radicalis, nullius alterius ꝓpetit ꝓpter unitatem radicalem
ꝑ intellectio ē unitas ꝓprie radicalis, illa sublata ē ꝓprie intellectio, aliqua praeter
ipsa ... ē intellectio et alteri ꝓpter ipsam nō conveniat.

Sed obijcies 1° et sic
respondes, unitas nō supponens aliam radicem nō ē unitas radicalis: unitas nō dicens
ꝓprietatem nō a, ipsa aia ē unitas sublata, et ideo ē de Angelo, qui ē unitas sublata
indistincta a subsistentia intuali: ꝑ et intellectio ... huiusmodi ꝓprietas nō dat adhuc unitatem
radicalem.

2° quia unitas ꝓprie radicalis ē unitas cuius ꝓprie radix alterius
unitas ut ex terminis patet, sed intellectio nō ē unitas, cui sit ꝓprie radix alterius
unitas: radix ꝑ ꝓprie dicitur realiter a radicato, intellectio autem nō ꝑ ex unitate
realiter distinctum: ꝑ intellectio nō ē ꝓprie unitas radicalis.

3° quia unitas radicalis dicit
potentiam remotam intelligendi, ideoꝗ simpliciter ꝓxime intelligere, et incompletam
ad intelligendum: sed intellectio nō dat huiusmodi ꝓpria remota ad intelligendum
tum quia dicit simpliciter simpliciter ꝓxime, et incompletam nisi, tum quia cum unitas dicitur
sit infinita et summe ꝑfecta, nemo dicit potentiam ꝓximam et completam ad intelli=
gendum. Hac argumenta quae videntur efficacissima reminiscimur et quae sibi vi=
dentur de unitate radicali triumphare, probant nō ē intellectio ... immedi=
atam et ꝓximitatem radicalem et radicalis ut ea ex quibus ... ꝓxime=
bit, quod omnino falsum ē: cum ... ideo adhuc sequitur ipsius ... radix alia ...

attributorum, licet non sit ipsa immensitas et aeternitas radicalis.

Ad 1am q.

obiectionem respondendo ant., in eaque sola est unitas radicalis et formalis dicitur est de singulis radicalibus, quarum unitas est unitas et non superat alias radices formales quarum exposcit [illegible], sicut subiectum non dicit ad propria intelligendi videlicet in sapientia intellectualitatem, realiter non distinguuntur unitas radicalis et formalis distinguuntur formaliter.

Ad 2am obiectionem distinguo maiorem, unitas perfecte radicalis est, positive, concedo; native, nego. unitas enim ut sit perfecte radicalis native solum exigit esse unitatem, et unumquodque innatum esse radicali; sicut est suum native solum exigit esse perfectionem, et aliud [illegible]. unitas ergo divina radicalis licet non sit vera radix positiva, sed solum nativa, non exigit unitatem radicalem a se realiter distinctam, sed solum nativam unitatem, et formalem, in qua ipsa radicatur.

Ad 3am, dato maiorem formaliter loquendo, in quo sensu [illegible] concedo, quod est nomen; remota solum importat aliquam imperfectionem praecisive quatenus non recipit cum perfectionibus oppositis, non vero [illegible] importat positive: illae enim non se habent ex parte obiecti, nec unitas perfectiones per [illegible] et ipsius removent actu [illegible] remota native, illas enim vere non excludit, sed solum ab illis praescindit, eo pacto, quo etiam praescindit a perfectionibus attributorum et haec perfectio est divina. Nec obstat unitatem divinam esse summe perfectam, et infinitam: quia ad id satis est, quod dicat realiter omnes perfectiones, et formaliter in ratione unitatis radicalis, licet remotis nullam dicat positivam imperfectionem, [illegible] perfectionem formalem post unionem radicalem et remotam: sicut [illegible] a divina summe et infinite perfectione, quia dicit realiter omnes perfectiones attributales, et formaliter aliquas nulla imperfectione dicit omnes perfectiones

~~fundit~~ probs vim ~~tam~~ esse

2ª dico indeo comprie dat intum sualem probat
q.ª est sualis quoad primam, sive aptum ad expeditam ex parte subti
sive m. immediate, ut ipsi nihil desit ad intelligendum propter ipsius inde-
lletiva; et primum ideo comprie intum sualem, ut nulli alteri competat propt
intentum sualem: quod ex quod huius mi ad primo comprie est intum sualem, et in indeo dat
huiusmodi pos sive agedo: de facto intelligat, quod ideo compugnat
sive agde primo ad intelligendum: ergo indeo comprie dat intum sualem

Sed contra obijcit

1º quia intum, sualem comprie sumptum nihil aliud est, quam pos sualem productiva
intellectionis, cum subiecta causa intus se sola non sit causa prima
et divine intus, illi superaddit pos sualem, sed sualem dictam, quam intus
habet productivam, quam pro dicto intum sualem: sed indeo nulla est pos sualem
distincta productiva intionis: hoc est impl. dicta: ergo indeo non est comprie intum sualem
Confirmat: quia de ratione intum sualem est quod sciat abintus radicali. sed comprie
sed intum Divinum a nulla comprie. ergo intum sualem non est comprie indeo.

2º obijcit:

quia indeo sualem producit intum sualem distinctum a radicali quod huius ~~in~~ limitationem
et imperfectionem, sed intum Divinum radicale non est limitatum, nec imperfectum,
ergo non indiget intum sualem, consequenter superflue ponitur indeo. Confirmat, quia intum
Divinum radicale, sualem intelligat: et ex sualem ipso radicali quam sualem
intelligit, ideo ipso non indiget intum sualem; hic est probari ad pos prime
intelligere, quod ex se habet intum radicalem cum de facto intelligat: ergo
indeo non est intum sualem

Resp. ad 1ª negando maj. licet intum sualem
creatum ea omnia habeat, non tamen ea omnia est de ratione sualem illius, sed solum
est primo agendum ex parte subti s. om. ad intelligendum quam depromit
concedit a productio s. negat productionem: hanc agede primo tribuit intum

creatus, formalis non creans adiuvando illas ad productionis intrinsecis, quae distinctis est, non vero divinus tribuit unitas formalis intrinsecam solum per identitatem cum illo, quia eius intellectio non est productiva.

Ad tertiam disquisitionem de ratione unitatis formalis est, quando creatum esse: quod est realis distinctio ab intra radicali, omitto, quod solum est realis distinctio, nego, nunc satis est formalis creari, quia ratione creari unitatis formalis anima divina, sicut quod idem est ab intra radicali.

Ad quartam arguendo magis in observatis quando unitas formalis distinctus esse realis, recedo, distinctum formalis nego: quod ex natura intrinsecis creata distinguuntur realiter a quo intra formali propter eius limitationem et imperfectionem superaddit unitas formalis realiter distinctam; ex terminis quod natura infinita quia est realiter identificata cum intra formali, sicut illi formaliter superaddit propter suam perfectionem et eminentiam, propter quam eminentiam et perfectionem non sibi superaddit formalis unitas formalis, sicut eidem formaliter superaddit corpore et scio.

Ad quintam arguendo magis, intra radicalis divinus formalis intelligitur ut coniunctus cum intra formali, recedo, de solo praecisive acceptus, nego; nec obstat esse formalitatem divinam, quia haec, sicut de sola praecisive accepta formaliter non operatur ad extra, sed ut coniuncta cum corpore, sicut natura divina non intelligitur formalis nisi ut coniuncta cum intra formali.

An autem propterea unitas formalis sit dicendus intrinsecus non divinus? quod est de voce quod alii dixerint de corpore, ut non divinus, idem dicamus et nos de intra formali, ut eius dicitur non, et quidem vident utrumque dicendus intrinsecus melius. Loquimur melius abstrahendo, quod malumus intrinsecum et eius imperfectionem removet, sicut abstrahit et removet corpore ... dicere et alii innumeri.

Sectio 6.a

Procedit ad alias conclusiones

Ʒa. 2i: in Deo

e. propria species impressa, sic omnes thoristae, quos extra sequuntur Granado, Alarcon Arriaga et alij contra Suarez Herice et alios

Probatur: qua deficere virtus eiusdem ex parte obiecti complere ad intellectionem

e. praeterea adeo propria species intelligibilis, ut praeter ipsos nulla al ... conveniat, cum ex parte et obiecto pariat notitiam, ut conferat ...

proximo, id, quod ex parte obiecti deficeret, et compleat porro e species impressa pure intelligibilis.

Sed quia in Deo datur defectio et complementum ex parte obiecti ad intellectionem; intelligit enim Deus, quod repugnat fieri sine defectione et complemento: tum ex parte obiecti, tum ex parte subiecti, sive potentiae: nec enim potest

esse intellectio omnino independens, et impleto ad intellectionem, unde cum

independens sit omni complemento praecedat: ergo in Deo datur species impressa.

nihil enim aliud e species impressa quam propria et specialis concursus

cum praedicto defectu et complemento.

Dices 1o: hoc non esse propriam speciem

qua obiectum quod adest intime praesens se ipso complet et deficit ad suam cognitionem, ideoque Angelus se cognoscit absque sui specie se cognos- cere: ergo quamvis praedictus concursus detur in Deo, non ideo dabitur species impressa propria. Confirmatur, quia species e substituta et vicaria obiecti, ideoque concurrit loco illius, sed hoc dicunt etiam realiter ab obiecto distinctam sic de- finitam ... ... nos ... , nouimus non sine ... e ... propria species impressa in visione Beati: ergo in Deo in sua intellectione non dabitur propria species impressa.

Sed obiectum quod adest intime praesens et se ipso complet et deficiat porro ad cognitionem suam, habet rationem speciei et obiecti speciem

in genere sic declarat, et explet, et obiecti in genere habet locum, ideoque Angelus se cognoscens sic ut se cognoscat sine specie, quae esse realiter distincta, non tamen sine specie se cognoscere, quemadmodum Deus se cognoscit, sic se cognoscat sine specie a se realiter distincta, non tamen se cognoscit sine ista.

Ad confirmationem respondeo species quae substituuntur, et vicarie obiecti, quod realiter distinguitur ab obiecto, quod vero non distinguitur, solum habere rationem complementi et declarationis ex parte obiecti, ut autem concurrat loco obiecti, ut vicarius requirit locum esse complementum; quod cum hic est complementum, intellectus solum eget complemento et declaratione, quae sunt absque concursu speciali in intellectu. Quod autem vocamus speciem complementum in [illegible] [illegible], id intelligendum est species complementi, non vice versa. Unde qualis est ea quae datur [illegible] dicta declaratione, vicaria, [illegible], et [illegible] obiecti.

Dices 2o species expressa in [illegible] respondet declarat [illegible] species et explet alias incomplementum: id vero Divinum esse declarationem ad cognoscendum ac cognoscibile additur expressa: ergo nulla indiget species, concessa [illegible] in Deo.

Confirmatur: species est aliquid saltem habet distinctum ab obiecto et ab intellectu alias [illegible] intellectus et obiecti, alias est species, id species in Deo [illegible] non; ergo [illegible] non Divina, quae realiter distinctum, et etiam est [illegible] intellectus, non Divina [illegible] sine intrinseco radicali, quia est intellectus radicalis [illegible] intrinseco non est species.

Confirmatur 2o quia species [illegible] obiecto intelligibili, et intra Divino nihil [illegible] requirit, ut Deus obiectum intelligat, quia intellectus Divinus sit summe et [illegible] intimus [illegible] est [illegible] intelligentia et obiecti intelligentiae: ergo [illegible] species [illegible].

[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] intrinsecus esse se declarationes alias realiter, [illegible] [illegible], [illegible]: sicut intellectus Divinus ut realiter sit intellectus, [illegible] intellectio [illegible] [illegible] realiter [illegible]

de diversis et complexis ad intelligendum, ideoque non requirit speciem realiter distinctam, sed non est talis: ideoque requirit speciem sibi distinctam.

Ad 3um quia dato [illegible] et non [illegible], cuius [illegible] distinguo: est sibi naturalis substantiae de [illegible] et complexis [illegible] [illegible] excepto obiecto, dato, sub ratione spiritus [illegible] [illegible] attributorum, nego: et idem est de intellectu divino qui est naturalis sub ratione [illegible], non vero sub ratione [illegible] et complexis [illegible] obiecti, quia [illegible] sibi speciem.

Ad 4um quia distinguo [illegible] ponito propositione obiecto intellectu intelligibilitate [illegible], [illegible] intelligibile [illegible], [illegible] propositione ponito, [illegible] intelligendo obiectum absolute per [illegible] intelligi: ideoque non est [illegible] [illegible] et [illegible] intellectualitas non intelligere obiectum, quod [illegible] intelligentiam [illegible]: quia [illegible] intellectum [illegible] ab obiectum a specie, [illegible] et determinati intellectus: ideoque [illegible] [illegible] ut speciei, [illegible] intelligendo [illegible] ut intelligens obiectum, [illegible] per [illegible] intellectum, [illegible] [illegible] speciei impressa.

4a est [illegible] est [illegible] speciei expressae, [illegible] speciei expressae, et [illegible] [illegible] [illegible] idem, et [illegible] synonima, [illegible] est [illegible] [illegible] notiale, idea, quod [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] trinitatis ut [illegible] theologi [illegible], [illegible] est [illegible] essentiale, idea [illegible] toti trinitati ut docet Divus Thomas [illegible], quem sequuntur [illegible] et Thomistae alii [illegible] [illegible] speciei expressae.

[illegible], [illegible] est doctrina [illegible] [illegible] dicitur, quod intelligere, [illegible] cuius obiecti est [illegible] non [illegible] est [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] est [illegible]: [illegible]

Cum visio Dei adhuc abstracte acceptus et ut visio beati beatitudinis intelligatur, ut sic est visio verbi, consequenter visio est verbi, et quia verbum est species expressa. Sic visio Dei quod visio est comprehensiva speciei expressae.

Quia communiter obijci possunt Scripturae et Patres, et theologi visio non videndi verbum aut [illegible] nam verbum species expressa [illegible] beatitudinis) sicut verbum [illegible], facile solvuntur, [illegible] modo eius nam species expressam [illegible], quia est visio [illegible] non [illegible] nam species [illegible] expressam comprehensive quia visio comprehensio [illegible] idem est, ac [illegible] et [illegible] verbum quia [illegible], comprehensive [illegible] species expressa quia comprehensio [illegible] metaphorice.

Secundo [illegible] visio est comprehensiva [illegible], sicut [illegible]. Probatur: quia [illegible] comprehensio [illegible] quia [illegible] visio quod [illegible], est factum ad intelligendum [illegible] comprehensio est [illegible] non possit [illegible], ut idem possunt [illegible], quod [illegible], [illegible] ut [illegible] non factus.

Et quia [illegible] dat [illegible] factus [illegible] intellectus, facile intelligitur, quod [illegible] est [illegible] dat visio comprehensive [illegible], [illegible] comprehensive dat [illegible] visio [illegible] comprehensio et speciale non dat [illegible], hac [illegible] alia dat visio [illegible], [illegible] ad intra et ad extra.

[illegible] dicunt [illegible] difficultas in [illegible], [illegible] ad huius difficultatem tollendum, [illegible] convenientiam ad [illegible], [illegible] et [illegible] non possunt [illegible], [illegible] in [illegible] nulla est [illegible], ut [illegible] intellectus [illegible] ad [illegible], [illegible] intelligendo [illegible] [illegible] esse [illegible] visio [illegible] nullum est [illegible]. —

Per dictum in habitus perspicit etiam naturae divinae, apud nudos; ad ea naturae individuus, ergo habet perspicuitatem sui individuantem in ipso et plurium secundum, quod a prima natura distinguitur, non vero quod ad ea est natura individua: sic habitus individuus naturae ipsa, non superaddita in ipso, et natura divina eas superat: neque id de potentiis facile credimus, quasi, et natura angelorum quoniam in Deus non ponimus habitus naturae distinctas: sicut quae ipse per se sub, et habitus, et per externa gratiae

Scientia autem divino perspecto naturae non habitus non est facultas distinctas, nec diffusas, sed ad utrasque facultatis praesentandi: sicut quae facultas naturae intus, qui ad hunc sensum exprimere digni sumus in dicendo facultates facultatem in recto, sed solum in obliquo, quatenus facultas et in recto est perfectio identificata realiter cum facultate

Quaestio 4a

An scientia Dei sit simplex apprehensio, iudicium, vel discursus

Sectio 1a

Scientia Dei non est simplex apprehensio

Dico contra theologos, nec nisi unus vel alter cum Suarez illi contradicit: probatur quia simplex apprehensio est cognitio imperfecta obiecti, ut cum illud intellectus [illegible], affirmando vel negando; ergo Deus cognoscunt haec, unum ab imperfecte ut ignoraret an sit vel non sit actualis; deinde hoc contrarium illi non tribuit per affirmationem, neque ab illo removet per negationem, [illegible] et esse actualis: sed haec solum simplicis apprehensionis [illegible] progreditur ad iudicium, sed scientia Dei non est imperfecta: ergo non est simplex apprehensio

Ostenditur quia comprehendat Deus cum scientia et adhuc cum simplici apprehen-
sione, verum et evidenter, evidentia autem negatur in iis qui assentiun-
tur vel dissentiunt obiecto, vel affirmando vel negando praedicatum de subiecto
cuius sit simplex apprehensio, nec assentiat, nec dissentiat obiecto, nec
praedicatum affirmet, vel neget de subiecto, alioquin esset iudicium: sed scientia Dei est
scientia: ergo non est simplex apprehensio.

Sed contra est 1o: quia Deus simpliciter
apprehendit obiecta, simpliciter enim illa cognoscit, quod non sit nisi illa simpliciter
apprehendendo, sed simpliciter non apprehenderet, nisi per apprehensionem sim-
plicem: ergo scientia Dei est simplex apprehensio. 2o: quia Deus cognoscit
alium, quo dici nobis dicit esse quartam personam trinitatis, cognoscit
nosse quartam personam trinitatis, non ergo praeter cognitionem aliquam
quae cognoscat omnia: sed quartam personam trinitatis non cognoscit
per iudicium, alioquin falleretur iudicando esse talem personam: ergo per
simplicem apprehensionem. 3o quia Deus cognoscit hominem non esse lapidem, sed
cognitio ista est praecise tracta ab hominis vel lapidis est simplex apprehensio:
tum quia ut sic non est formaliter, tum etiam quia non est iudicium, alioquin
non esset praecise tracta ab hominis vel lapidis: ergo est simplex apprehen-
sio.

Respondeo ad 1um distinguendo, Deus simpliciter apprehendit obiecta
sumpto apprehendere pro cognoscere, transeat, sumpto apprehendere
pro speciali modo cognoscendi, sine affirmare, neque
negare, nego: sic enim Deus non simpliciter apprehendit, et
negato modo, apprehendit enim simpliciter, tum per apprehensionem

simplicis, quae nil statuit, tum per apprehensionem non simplicem sed iudicativam, quae statuit affirmando vel negando, quaelibet enim cognitio vel est simplex apprehensio, et tunc in ultimo conditionali apprehensio simplex, quod sufficit, ut per quamlibet cognitionem simplicem apprehendatur obiectum, et quaelibet non sit simplex apprehensio

Ad 2um quo modo Deus esset cognoscit quaestionem personarum trinitatis cognoscendo et affirmando eam esse impossibilem, iudicando eam praescise apprehendendo, nego et nego minorem: vel enim Deus cognoscit per iudicium quaestionem personarum trinitatis, adhuc non fallitur, quia eam non cognoscit per iudicium, quo illi assentiat, sed quo illi dissentiat, iudicando non existere, nec esse possibile

Ad 3um do maiorem et nego minorem; illam cognitionem praescindere a iudicio et simplici apprehensione. nec obstat vere sic nil statuere, quia ly nil ibi sumitur praescisive, non negative quia sequitur ad simplicem apprehensionem. nec contra est iudicium formale vel reale iudicium sit; sed si se habeat ut cognoscit ut sic, quod non sit simplex apprehensio, non tamen propterea est iudicium, sed nempe quidam nec exprimimus formaliter simplicem apprehensionem, nec iudicium

Sectio 2a

Scientia Dei est proprie iudicium

sic mei scholae

Probatur quia iudicium proprie tale est actio qua intellectus resolutive tendit in obiectum dicendo sese fert per affirmationem vel negationem, hic enim nempe a doctoribus prius

iudicij, ut nulli alterius proprie ipsius conveniat, sed huiusmodi non in [illegible] est in Deo, tum quia dicit perfectionem sine imperfectione, tum quia Deus cum obiecto non dubitanter, sed resolutione finali, alioquin imperfecte obiecta cognosceret: ergo in Deo datur proprie iudicium, idcirco scientia eius iudicium proprie est.

Confirmatur quia in Scriptura frequenter iudicium tribuitur Deo ut illud ad Romanos 11: quam incomprehensibilia sunt iudicia eius et alibi, sed nihil obstat quominus intelligi de proprio iudicio: ergo in Deo est vere et proprie iudicium. Confirmatur deinde quia Deus assentitur proprie obiecto cui assentiendum est, Deus; dissentit vero proprie obiecto cui dissentiendum, tale non est, [illegible] obiecto illi ut evidenter vera, 2° vero ut evidenter falsa, idcirco non potest non assentire primo et dissentire 2°, sed assensus et dissensus sunt proprie iudicium: ergo in Deo proprie est iudicium, talisque est eius scientia.

Sed dices 1°:
quia resolutione tendit in obiectum, non est ita proprium iudicij ut alteri prius ipsius non conveniat: convenit enim etiam discursui, qui etiam resolutione tendit in obiectum affirmando vel negando, assentiendo vel dissentiendo, ergo cum quod [illegible] ipsius conveniat scientia Dei non sequitur eam esse proprie iudicium

Dices 2°: quia
iudicium sive sit affirmativum sive sit compositivum, proprium ipsius est affirmare, comparat praedicatum cum subiecto, quod si apparet convenire subiecto illud componit cum subiecto, sive affirmat de subiecto; quod si iudicium sit negativum sive divisivum, proprium est etiam quam ipsius neget, comparat praedicatum cum subiecto, quod si apparet non convenire subiecto, per divisionem illud dividit, sive negat de subiecto: sed haec omnia plena sunt imperfectionibus, quales sunt comparatio, eiusdem [illegible]; sed divisio compositio exigunt prius notionum comparationem, exigunt etiam ut minimum [illegible] notionum: ergo scientia Dei non est proprie iudicium. =

Resp. ad

Sectio 3ª

Scientia Dei non est proprie discursiva —

Dico est communis.

Suppono 1º discursum proprie, qualis est formalis, esse cognitionem, qua intellectus cognoscit obiectum, eidemque assentit sive dissentit distinctus, sive necessarius ab alia cognitione realiter distincta, qua cognoscit varias connexiones antecedentis cum consequenti. Item cognoscit quis per unam, sive per plures cognitiones, primum esse unam, et varias connexiones eius cum alia. Hinc [illegible] distinctam et necessitatem ad cognoscendum per cognitionem realiter distinctam primum esse aliam et [illegible] ma cognitio est proprie discursus, sive discursus formalis, quia non realiter sit alia a priori, non discursus proprie, nec formalis, sed discursus improprie, et virtualis [illegible].

At quia repugnat in Deo cognitio realiter distincta a cognitione, propter summam in eius simplicitatem et perfectionem, unica enim est unus, nec [illegible] [illegible] qualis non est in cognitione divina: ergo in Deo non est discursus formalis, ergo nec Dei scientia est discursus formalis.

Dico 2º [illegible] necessitatem ad cognoscendum obiectum ex defectu cognitionis alterius obiecti vel ad cognoscendum ex cognitione ipsius, ut cum cognosco [illegible] ex cognitione quod homo sit animal est rationalis, [illegible] discursus formalis [illegible] alterius [illegible] at quia hoc prorsus proprie: convenit Deo, ex eo quod cognoscat [illegible] existentiam

malo [illegible] a [illegible].

Denique ergo quod Deus cognos-
cat [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
ad cognoscendum [illegible] absolute [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Denique Deus ergo quod cognoscit se et [illegible]
malo cognito, se et [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut nullo [illegible] [illegible] [illegible]
gratiam [illegible], convenit Deo.

[illegible] cognitio [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
necessitate [illegible] cognoscendi. [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]. [illegible] Deus cognoscit [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible], [illegible]
utramque [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible]:
[illegible] cognitionem [illegible] Deus [illegible] [illegible] ad cognoscendum
quod [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] cognoscere [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] convenire necessitate ad [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] aliquid [illegible] [illegible].
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] cognoscit [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ver illius cognis, inde est non dare discursum formalem, et hoc vinci[illegible]

ex dictis; [illegible] quia proprie formalis discursus habet pro obiecto [illegible] Solutio hic
[illegible] dari in Deo, nec a dari discursum formalem [illegible]
in Deo, [illegible] et intellectio, volitio et cognitio, [illegible] et
sic de aliis non [illegible], sed discursus formalis, quia [illegible] dari sine discur-
su, quas includit important, dari in [illegible] Deo [illegible]
[illegible], sine [illegible] cognitionis, quod non [illegible], cognitionis, quas in
argumento afferunt, [illegible] nulli alii [illegible]
[illegible] discursum formalem in Deo, sed asserendum est in Deo discur-
sum formalem.

Propterea [illegible] et, [illegible] nam in Deo discursus
hic virtualis praesertim uno explanatur, [illegible] dicunt [illegible]
virtualem, quatenus Deus cognitione perfectissima et simplicissima cognoscit [illegible]
cognitio per discursum formalem et multiplicem cognitionem, quas [illegible]
[illegible] simplicem comprehensionem virtualem, quatenus Deus per suam cognitionem
perfectissimam et simplicissimam cognoscit, per hanc cognoscit per simplicem compre-
hensionem.

Ad [illegible] ad argumentum [illegible] [illegible] non [illegible]
Deum [illegible] cognoscere creaturas existere, cognoscere [illegible]
se existentem: non [illegible] cognitio divina, [illegible] Deus [illegible] cognoscit
creaturas existere eadem individuali cognitione, [illegible] cognoscit
[illegible] se existere. [illegible] ita [illegible] formalis divina [illegible]
[illegible] comprehensiva [illegible] creaturas, et comprehendit [illegible]
Deus, [illegible] sine [illegible]
comprehensiva [illegible] aliquid [illegible] cognoscendum, in quo
[illegible] Deus ex cognitione [illegible] Deus se cognoscit ex cognitione [illegible]

Sed qa inferes 1o: q^a possumus concipere cog^m Divinam ut tratam ad premissas obiectivas, n concipiendo illam ut tratam ad concl^m obiectivam; ergo q^a nil hoc convincet: tum q^a hec diversa connotata creata sit premissas et concl^m creatam: q^o cog^o Divina n^o e omnino simplex, sed partitur in duas cognes realiter distinctas. 2o infertur q^a cog^o Divina equivalet et virtute continet q^d perfectioni e cum discursu reali prop^t eius imperfectionem distis, caritatis ita q^d erit discursus saltem virtualis.

3o q^a et si cog^o Divina ut trata ad premissas obiectivas, sit etiam realiter ad concl^m obiectivam; possumus concipere in Deo aliam cog^m, ortam inde q^a premissas, et a 1a dependentem, quam sit discursus virtualis: n^a obstat, quod oriat^r nāe n^ra ortum ex intellectio a rem̄a, neq quod sit superflua, q^a n^a n^a conducat ut Deus n^ostrum obiectum s. magis claritate cognat, conducit tn ut se Deus ex alio cognat, et omnino, quo cognoscibilis e.

Ret. dist. q^a ante possumus concipere cognem Divinam ut tratam ad premissas obiectivas et^a concipiendo illam tanquam partem omnino cognitionis et creatam, illa concipiendo illam tum partem comprehensivam cognem Divinam, nego: ut sit enim debet concipi ut comprehensiva, ideoq ut trata n solum ad premissas obiectivas, sed etiam ad concl^m obiectivam. atq n^a concipitur ut comprehensiva obiecti: e enim divinae comprehensionis clare cognoscere omnes formalitates obi, ideoq n solum premissas obiectivas, sed etiam concl^m obiectivam tanquam illius identificatam: hoc q^d convincit talem concipere cog^m Divinam ut in ante asseruit.

Neq obstat talis cognitionem sine sua diversa connotata, qa inde solum infertur in cog^e Divina ee duplicem formalitatem, unam tratam ad premissas obiectivas, et alteram

ad Cogn. obtinenz. in 2° quoz licet diuisive ei Diuinaz, quatenus ez diuisiue e conuenit Cogni Creatæ, quæ comparatur ad eã Cogntr Diuinaz p[er] diffaz conditiones, hoc e Collective dicuntur utranq[ue] fractionez, nec possunt respici ut Diuinaz, quin utraq[ue] sub coniunctione.

Sicut ez Cog. Diuina licet possit respici, ut Cog. subiti, s. generalis, s. aliqui identitatis int[er] praedicz et subiez; nihilominus tñ ut Diuina comprehendit, quæ respiciat, ut haec oia conditiones, hoc e collective complectenz: sic tñ licet in Cogne Diuina reperiantur formalitatez imago allatez, Cog. ut Diuina respicit compe, nisi sub illaz complexione.

Ad 1az instantiaz concedo ant. et distinguo Cons., extat discursus virtualis, sumpto discursu virtuali pro aequivalentia ad discursum formalem concedo; sumpto pro Cogne Diuina quæ ab alia tanquam a praemissa rae sua eius fundo in re oritur nego: in eo namque ez discursu virtualis in Deo, detur illud quod importat dependentiaz saltez rae unius actus Diuinæ Cognitionis ab alia, tanquam a praemissa.

Ad 2az instantiaz distinguo ant. et si Cog. Diuina esset, proxime respiceret in Deo Cognitionem necessariaz aut utilez Deo, nego; omino superfluaz concedo: licet ez ea accederet ut Deus se ex alio Cognoscat, mus tñ Cognitionem superflua e, praecedente Cogne comprehensiva Dei, nec ea praecedente Deus ex aliis Cognoscibilis e, alio, quod superflue et inutile.

Sicut ez Deo sibi se Cognoscente, superflue poneretur in Deo alia Cognitio, qua 2° se Cognosceret, et aliaz qua 3°, ad hoc praecedente, ut se Deus 2° et 3° Cognoscat, licet Deus sit infinite Cognoscibilis. sic tñ sub posita Cogne Dei in se, eaq[ue] comprehen-

tiva ipsa perfectio vincit ... unde etiam ad nos perveniat ut se ipso
ex parte cognatur.

Quaestio 5a

An in essentia Dei detur status formalis essentiae Dei

Magister qui nunc
hanc disputationem de esse Dei et eius attributis disp. 1a q. 5a praelu-
dens [illegible]; sed quia celeberrima est in theologia, ne in hac materia
vobis [illegible] tot disputationes [illegible] causa [illegible]
unde vitio [illegible], sive aliis, facile colligi potest.

Sectio 1a

Praesuppositiones ad resolutionem quaestionis

1a sit notandum
de vitio reali divinae, sive de eo, in quo realiter [illegible] divina
natura, loquendo cum ipsa divina sit idem cum omnibus divinis perfectionibus,
sive ea absoluta sint, sive relativa, certum est, per omnia realiter distinctum,
sicut in omnibus realiter distinctis, quod est per id realiter distinctum, quod
realiter est, et in eo realiter distinctis: nihil enim magis intrinsecum est ac tale rei
in [illegible] magis proximum ad eius vitium, quam id quod ipsa est:
et cum natura divina sit realiter idem quod [illegible], quo [illegible] sit, sive ea sint
absoluta, sive relativa, in omnibus natura divina distinctis, et per ea realiter
distinctis.

2a sit, quaestionem esse de vitio et existentia metaphysica
sive [illegible], cum ex [illegible] sint plura praedicata rationalia et metaphysica
divina, ut esse substantiam, intellectualem, [illegible], [illegible], et [illegible]
[illegible], dari locum quaerendi an pro omnibus, an pro aliquo et cuius
[illegible].

Quemadmodum in homine [illegible]

rale, virtuale, et ad mirativum, non tamen per hoc ea mutuo distin-
gua distinctio rationis, quae est in eo, primum virtuale, formale, et in
per reliqua, sicut distinctio rationis, quae est inter praedicata quidditativa Divina
realiter identificata, dat locum quidem an per dicta s. per aliqua solum ma-
the et non non distinguat

3a pars, nam et ipsius hic non sumitur in ea virtute
et latitude, qua significant ipsa, ut cum dicimus definitio explicare ipsius
nam rei; ubi vox ratio et ipsa latissime sumitur pro quolibet esse, sive sit for-
male, sive accidentale. ideoque est et strictius sumitur modo vox ratio ... ut
pro rei f. ... unde ... tamquam ex radice sua manat quae
manant, qualis in hoc exemplo rationis dimanant risibile et ad mira-
tivum, non vero virtus et bonitas dimanant ab esse entis

4° pars quem Divina
probe ... de eo, quod adequate distinguit sive in quo adequate ... Divina
s. de eo, in quo ultimo ... inadequate eadem ... sive quod idem
est probe quem ad de toto et adequato distinctivo naturae Divinae s. de ultimo et
inadequato. dicitur autem ultimum distinctivum rei id, per quod differt ab
alio eo quod non est ipsum non solum realiter sed etiam formaliter, qualis est ultima dif-
ferentia rei, ut rationale est ultimum distinctivum hominis, et ultima eius differentia, quia
per rationale non solum differt realiter a bruto, verum etiam differt ab ipso
formaliter a risibili et ad mirativo, quae non sunt formaliter rationale, sed realiter sunt rationale.

fecho 2°

Referuntur sententiae et resolutio quaestionis. 1a sententia
... Divinam ultimo constitui in scientia, sive quod idem est in intellectu pro-
ximo et actualissimo, excepta sic omnibus in perfectionibus et praedicatis, sicut
plures thomistae, et quotquot in eo ... ratione sui intelligendi, ut
Gerunda Durando et alii.

2a. sto. nat. essen. Divina vlto. mo. constitui. p. in tellectio, qua ex qua nostro modo concipimus, et actualissima. sic Granad. Ferrio. Ulloa et alij, quot in Deo admittunt actus suos intelligendi, quibus audiunt essentiae Divinae attributa, prædicata, et alia, qm intellectu constituunt essentiam Divinam, quæ fere ex vix designant, an præterea illud ab intellectu distinctum, quod dicunt naturam essentiæ Divinæ, sit vltimum constitutivum, et inadequatum sive vltima differentia. s. an sit adequatum illius constitutivum.

Dicendum, essentiam Divinam vltimo sic neque tanquam per constitutivum adequatum, neque tanquam per vltimum constitutivum sive differentiam essentialem per intellectus: ideoque vltimo mo constitui intellectu. Probatur: 1a. essentia Divina nullo pacto potest formaliter consistere in eo conceptu, qui supponit alium, a quo tanquam a radice manat, et oritur. Itaque eo in conceptu vlti. pacto in voluntate, ipsa, s. reliquis attributis: sed intellectio proxima supponit in natura Divina alium conceptum priorem, a quo tanquam a radice manat, et oritur: supponit enim naturam intellectualem, sive virtutem radicalem et formalem: item et sit actus sive medio intelligendi, intellectio est actus secundus; alioquin autem actus secundus supponit actum primum, ea ratione, qua unus actus est secundus et alius primus; ergo essentia Divina non consistit formaliter in intellectione proxima.

2a. essentia Divina formaliter est substantia spiritualis: et est formaliter substantiam, sive substantia absoluta, sive relativa substantijs, et alioquin intelligit quod repugnat, ut sit formaliter substantia spiritualis, sed substantia spiritualis supponitur ad eius intellectionem, quod est sive est ratio distincta ab illa, illa quidem activum et passivum huius; et quod est solum ratio distincta, illa est radix medio huius: ergo ante actualem intellectionem supponit in natura Divina conceptus alius, in quo intellectio radicatur, consistitque ergo non in ingenito esse constitutivum

esse

eius Divinae.

Confirmatur 2°: quia eadem ratio, qua virtualis praesuppositio ad volitionem
etiam virtualem praesuppositionem ad intellectionem: sicut enim in nobis in realiter
distinctis praecedit volitionem, ut cognitio s. praevia, ita in formaliter distinctis
praecedentia servat praesuppositionem formalem, cum in realiter distinctis virtualiter
realiter praesupponat ad intellectionem, in formaliter distinctis eandem praesuppositionem
debet servare: sed ratio praesuppositionis intellectionis ad volitionem non
inquirit constituentem naturam divinam: ergo ratio praesuppositionis virtualis ad
intellectionem nec in nobis inquiret constitutivum eiusdem naturae.

Quaeres tertio
[illegible] sicut [illegible], sive radicalem et intellectionem non distinguit formaliter in Deo [illegible]
ratio [illegible] in re, quia [illegible] non distinguunt [illegible]
[illegible] formaliter est [illegible] intellectum [illegible] praesupponere [illegible]
[illegible] radicalem, sicut [illegible] virtualem in Deo, at vero volitionem, et [illegible]
attributa distinguuntur formaliter [illegible] et natura Divina [illegible] ratio [illegible] formaliter
intercedente [illegible] eius, [illegible] praesupponere naturam Divinam, et intellectionem, [illegible]
[illegible].

Quod si [illegible], [illegible] in nobis et natura Divina [illegible] distinguantur, [illegible]
[illegible] distinguuntur [illegible]
[illegible], quae in Creatis pertinent ad diversas [illegible]
specie infima, [illegible] eandem [illegible]: [illegible] et intellectionem
[illegible] in Creatis realiter distinguuntur, pertinere [illegible] ad eandem [illegible] specie [illegible]
specie infima, volitionem vero et [illegible] attributa [illegible] essentia
Divina et intellectione, [illegible] ad eandem lineam, [illegible]

Quod si
[illegible] quae in Creatis [illegible] ad eandem lineam, [illegible]
[illegible] species [illegible] ad eandem lineam [illegible]

generibus et speciebus infimis

sunt rerum omnium finalium ad diversa, vel quae sunt diversarum omnium finalium spe-
cierum, et minor tamen realis quam rerum omnium realium diversarum vel rerum
volitio et motus aliquorum alternorum; unde ea generalia illa virtualia et
quae sunt inter se distinguuntur habitu in Deo, ut patet ex dictis

Suppono 1o.

quod in praesenti dicitur ea solum virtualiter distingui quae virtualiter conveniunt
quae sunt inter se, quae virtualiter spectant ad diversas lineas
specificas infimas; nam vel aliqua sunt ex eo quod virtualiter realiter
realiter et virtualiter spectant ad eandem lineam specificam infimam
non distinguuntur in Deo nec distinguuntur virtualiter, nec habent cum unitate intri-
nseca [illegible] quod distinctio virtualis sit qua unum et idem aequivalet multis
distincta, virtualiter tamen est multa, quod valet pro multis realiter distinctis
quae sicut in Deo non solum valent pro multis realiter distinctis spectan-
tibus ad diversas lineas specificas infimas, sed etiam spectantibus
ad eandem lineam specificam infimam, ut habent thomistae ac inveniuntur
distincti, scilicet specie infima, et inter se sunt distincta extra

Suppono 2o quod distinctio realis actualis vera et propria datur inter ea quae
actu realiter distinguuntur, sive ea pertineant ad diversas lineas specificas
infimas, sive ad eandem, ut patet in intellectu et intellectione realiter, quae
actu realiter [illegible] distinguuntur inter se et pertinent ad eandem
lineam specificam infimam, quam distinguuntur a volitione spectante ad di-
versas lineas.

Suppono 3o quod distinctio virtualis [illegible] est, quia [illegible] aequivalentia
ad ea quae actu realiter distinguuntur, et proportionabiliter adeo ita ut si
aequivalentia sit ad realiter [illegible] generica, sit distinctio virtualis generica, qua-
lis est distinctio inter [illegible] et [illegible], sit [illegible] similis sig-

quid

equivalentia sit ad actu realiter distincta specifice, qualis est distinctio inter intellectum et voluntatem; [illegible]

sic tamen sint realiter indistinctae, [illegible]

equivalentia sit ad sibi realiter distincta [illegible] individualiter, qualis est in ordine divina inter paternitatem et spirationem [illegible] vero [illegible] mo equivalentia sit ad res realiter distinctas [illegible] nec adaequate virtualiter, et formaliter [illegible], licet [illegible] distinctae realiter [illegible] inter equivalentia ea [illegible] lineae infimae.

[illegible] ex ipsa doctrina solutio sequitur [illegible] radicalis [illegible] in Deo et [illegible] confuso in re: Deo [illegible] formaliter [illegible] cum [illegible] illa [illegible] per [illegible] radicaliter [illegible] nullo pacto [illegible] lineae infimae.

[illegible] ea [illegible] creatis [illegible] spectant ad eandem lineam specificam infimam: in Deo [illegible] intellectu et voluntate; [illegible] radicalis [illegible] in creatis non spectant ad eandem lineam specificam infimam: [illegible] creatis spectant ad lineam [illegible] ad lineam accidentis, quia non sit eadem linea, sive species infima, sed duae lineae [illegible] quae sit duo genera suprema; [illegible] ex ipsa doctrina solutionem sequitur [illegible] radicalis [illegible] in Deo, et habet [illegible] confuso in re. Sed [illegible] haec [illegible] diximus [illegible]

Sectio 3.

[illegible]

est enim natura Divina actus purissimus, actualissimus, et expers omni potentialitate; hoc enim est ita ut de conceptu entis perfectissimi, qualis est natura Divina. atqui sola intellectio actualis est actus purissimus et expers omni potentialitate: virtus est intellectiva, sive radicalis, sive formalis est quasi potentia ad actum intelligendum, sive ad actualem intellectionem: ergo ista Divina constituitur per actualem intellectionem.

Confirmatur 1°: quia non ponitur primum in Deo conceptus quando omni perceptus, nisi in eo conceptu ingrediatur ratio actus puri et excludatur omnis potentialitas: sed est primum in Deo debet esse summe perfectum, vel saltem constituens, scilicet integrans eius summe perfectum, sic sola intellectio actualis. hoc haec, non virtus intellectiva radicalis: atqui est purus est actus et summus et alia quam non est ulla alia actualitas imaginabilis in proprio genere, qualis est sola intellectio, non virtus intellectiva, haec est principium actus: ergo natura Divina sola intellectio constituitur.

Confirmatur 2°: si in Deo distinguamus duos conceptus, unum virtutis et alterum intellectionis, quaero an intellectio illa conceptu intelligatur ratio actus puri. scilicet [illegible] [illegible] [illegible] intelligibile intellectio et per eam constituitur natura Divina; si [illegible] natura intelligendi virtus constituens naturam Divinam, in hujus est [illegible] maxime deberet ingredi ratio actus non solum puri, sed etiam purissimi: ergo intellectio vel [illegible] constituit naturam Divinam.

Quartum argumentum, quia per id habet constituitur natura Divina quod verbum Divinum habet accipit ex vi generationis: verbum enim est [illegible] eo, quod habet ex vi generationis accipit naturam Divinam, sed verbum accipit habet ex vi generationis intellectionem purissimam et actualissimam: verbum enim cum sit [illegible] intellectionis nihil aliud est, quam intelligere, sive existere per intellectionem quae est ipsum intelligere: ergo natura Divina constituitur per intellectionem.

Confirmatur, quia inde

unde probat D. Thom. generationem esse in Deo quia in Deo
est idem esse et intelligere. Cum verbo communicetur formaliter intelligere
communicat etiam formaliter existentiam, quia existentia est tum natura divina
haec non [illegible], nisi natura divina formaliter dicitur infinita
sed et [illegible] formaliter [illegible], natura divina solum realiter est infinita, quae
non solum est ad filium, sed etiam spiritum sanctum; et filius, licet ex
vi generationis formaliter communicatur illi infinitio, quae est realiter natura divina
[illegible] formaliter dicitur infinita.
Ad secundum [illegible] maiorem
quoad secundam partem natura divina debet constitui in primo et
actualissimo, intra lineam [illegible] intra lineam attributi, nego.
Alioquin constitueretur per aeternitatem et immensitatem, etc. alia attributa
quae sunt actus primi de linea attributi; eius infinitio sit de linea
attributali ut patet [illegible] infiniti, unde essentia divina non debere
constitui per infinitatem.
Ad tertio divina maiorem quoad 2am partem: natura
divina debet constitui in expressione perfectionis physicae et ímper-
tantis imperfectionis; conceda; perfectionis metaphysicae, et [illegible] absolute
nullam importantis imperfectionem, sed solum expressionem [illegible]
ut nego. Quia [illegible] constituatur natura divina [illegible]
debet esse gradus metaphysicus attributorum, ideo perfectio metaphysica
metaphysica ad attributa non est [illegible] perfectionis metha-
physicae nihil aliud intelligimus quam perfectionem [illegible]
Nec perfectio
et perfectibus physica [illegible] est excludenda, et [illegible] solum ea quae
importat imperfectionem, dicitur est [illegible] perfectio physica expressiva [illegible]
[illegible] est [illegible], dicitur insuper perfectio physica [illegible]
[illegible] generativa in patre et spirativa in [illegible] filio [illegible]

in orbe finito potentia datur gratia ad lumen naturae creatae [illegible]
hypostaticam eo illa, [illegible] gratia praeclara, [illegible] ut quaerit
[illegible] per [illegible] [illegible] imperfectionis repugnat [illegible]

[illegible] actu [illegible], quia [illegible] non [illegible], [illegible] unde
[illegible] in linea [illegible] in linea [illegible], nego.
[illegible] ex [illegible] qualitatem [illegible] [illegible] imperfectionem
[illegible] metaphysica quae nullam imperfectionem [illegible] est de ratione [illegible]
summae perfectionis in linea [illegible], in qua [illegible] [illegible]
[illegible] in linea [illegible].

[illegible] [illegible] minor [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] excludat
[illegible] physica, et involvunt imperfectionem, [illegible] metaphysica, quae
nullam involvit imperfectionem, nego.

[illegible] metaphysica nullam [illegible], cum
actu puro solum [illegible] actus [illegible] metaphysica [illegible]
[illegible] imperfectionem [illegible] perfectionem [illegible] linea [illegible]
quia [illegible] actus purus [illegible] [illegible] perfectio [illegible] imperfectionem
[illegible] claudat [illegible] perfectionem, [illegible] infima [illegible]
[illegible] actus purus [illegible] claudat perfectionem intellectionis [illegible]
de linea infima [illegible] linea [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] nullam [illegible] cum actu
puro.

Nego [illegible] minor [illegible] actus purus [illegible]
[illegible] actualitas imaginata in [illegible] linea
infima [illegible] subalterna, nego: [illegible]
linea [illegible] solum [illegible] linea [illegible]
subalterna, [illegible] pertinent ad genus [illegible]

inde

ratione, intus est actus purus, ut actuat per intrinsecus: ideo quatenus in quo na divina
est actus purus, ut actuat per subsistentias relativas, quod attributa.

Ad 2am confirmationem

respondetur, in 1o conceptu sic intus intelligitur ratio actus puri intra
lineam essentialem, et actus sic, non vero intra lineam attributi
et actus secundi, ideoque intelligitur naturam divinam
ideoque intelligi naturam divinam constitutam sine ratione, quia haec est actus purus
in linea attributali, sic quod intelligitur natura constituta sine attributis, quae
sunt actus puri, quia hoc sit actus purus in linea radicali et actus primi
illa vero est actus in linea radicis et actus 2i.

Ad 3um argumentum desumptum

maxime pro formalitatem identitatis na divina, quod verbum formaliter accipit ex
vi generationis, ut filius est, quod concedo, ut verbum, nego: ut verbum enim accipit
formaliter solum intellectum, quem solum cum non sit formaliter na, non constituit verbum simile
in na, nec consequenter filium, at ~~filius formaliter~~ verbum ut filius formaliter etiam ex
vi generationis accipit naturam intellectualem, sive intellectum quod intus actus primi, quem
cum sit formaliter na divina, accipiendo illum formaliter ex vi generationis, evadit verbum
simile in na, et consequenter filius.

Ad 4um ex divo thoma processione ge-
nio ubi est formaliter generatio, ex eo, quod in Deo est intelligere, similiter
non formaliter etiam natura, nec solum formaliter: alioquin processio spiritus sancti
esset formaliter generatio, ut bene in 4a parte animadvertit Sanctus Thomas. Dicere
quod na divina et intellectio sint idem formaliter, et virtualiter: ideoque de una debeat
formaliter dici quod de altera dicitur, propterea cum de processione per modum sive
per intellectum dicatur quod formaliter sit generatio, idem ratione dicendum de processione
per intellectum, consequenter dicendum ubi processio est formaliter generatio.

Ad 5um cum volitio

sit formaliter idem identificata cum na divina, ab ea virtualiter distinguatur, non concipio
quod processio formaliter divina etiam dicendum est de volitione, ideoque
processio spiritus sancti sit per volitionem, non eo ipso est per naturam formaliter idem=

possibilium vel volitio. Cumque nec gratia spiritus sancti est radix generans. quoniam omnia attributa analogice exponenda sunt similitudine humani. Disp. 2a q. 3a probatur et prosequitur sect. 2a.

Sectio 3a

Breviter explicatur in quonam formaliter consistat essentia Divina.

Jam vero essentia Divina adequate sumpta consistit in intellectualitate actu, sive quod idem est, quod essentia Divina formaliter est intellectus actu, in hoc sumpto duplici conceptu intellectualitatis, et actualitatis claudit tota essentia formalis et metaphysica naturae Divinae non minus quam in animali rationali tota essentia metaphysica hominis. probatur quia illud est de ratione essentiae, ut adequate sumpta essentia rei, per quod formaliter praedicantur essentialiter primo reliqua praedicata essentialia, et a quo tamquam a radice metaphysica dimanant reliqua attributa rei; sed de intellectualitate actu primo praedicantur essentialiter reliqua essentialia naturae Divinae; et ex utroque duplici isto conceptu dimanant tamquam a radice metaphysica reliqua attributa Dei: ergo in intellectualitate actu consistit essentia Divina adequate sumpta.

Maior probatur quia essentia adequata rei claudat omnia praedicata essentialia rei, et omnia ea praedicata quibus constituuntur essentia rei; deinde reliqua possunt praedicari praedicative essentialiter; si enim aliquod non posset sic praedicari, hoc ipso formaliter non includeretur; deinde in talibus praedicatis bene explicatis, intelligeretur tota adequata essentia rei. Minor autem, quod ex primis deinde reliqua praedicata essentialia rei praedicentur praedicative essentialiter, et radix metaphysica reliquorum attributorum patet, ex eo quod essentia eo ipso quod sit essentia debeat quoque esse radix attributorum.

Quod explicatur et probatur in animali rationali, in quo duplici praedicato essentia metaphysica hominis adequate consistit, de quo praedicantur praedicative essentialiter omnia praedicata essentialia hominis: animal rationale est formaliter vivens, est formaliter corpus, est formaliter sensitivum, est formaliter ens, et cetera praedicata essentialia hominis,

n

n̄ minus apta enumerata de hoc, quam de ratione rati. a quo ratione rati eo ipso quod ... ... a de quarta hac ipsa metaphysice dimanant ad minus, spatiale et reliqua omnia ... tatis, sive attributa hactenus. stet ergo ut certum, in eo conceptu sortitur abeg... ... rei, de quo spatii ... ... reliquis ... ... et a quo tanquam a radice metha dimanant reliqua attributa rei.

Probat maior, quia ... ... immensitate a se, quod complexum est spatii et localis virtus: virtus est spatii et localis virtus in actu 1o: ideoque immensitas maxime est localis et spatii virtus in actu 1o. deinde immensitas a se est localis et spatii substantia: immensitas est ibi semper quam immensitas radicalis, quae cum nil prius supponat ad ... ..., maxime est spatii et localis substantia: quomodolibet explicet conceptus ..., 1a res spatii substantia vacua que essentia ... quae conceptus est spatii et quantitatibus ....

Deinde immensitas a se est spatii spiritus. hoc est complexum spatii et positive excludit omnem imperfectionem in esse: ergo est a se nullam in se imperfectionem spatii admittit, sed eam et ejus limitationem excludit positive, sed corpus est imperfectio eaque in esse, ut patet in corporibus creatis; corpus autem n̄ excludit spatii et positive, nisi per spiritum spatii: ergo immensitas a se est spatii spiritus.

Tandem immensitas a se est spatii et localis aliquid, est oppositum nihilo, est perfectio, et maxima perfectio: quae omnia sunt explicanda a priori sic breviter: id quod est spatii et localis aliquid, oppositum nihilo perfectio et maxima perfectio est spatii et localis ens: hoc est spatii n̄ repugnans existere; praedicta autem n̄ solum n̄ repugnant existere spatii, verum etiam actu spatii existunt: ergo immensitas a se est spatii.

ens. Contra quod via gratia essentia Dei dicunt gratiae essentiae de intrinsecitate a se: quae dicta est essentia alia sicut quae communiter vialunferuntur, ut gratia essentia Dei

Intrinsecitatem autem a se cetera rum metaphysicorum omnium attributorum et perfectionum in essentia quia ab intrinsecitate a se valet bona ad via Divina gratia in essentia valent est hic loquendo intrinsecitas a se: quod volitiva, quod intelligens, quod in actu 2o quod omnipotens, et eterna, immensa et infinita: quia intrinsecitas a se non habeat causas extrinsecas, ... unde ... limitem, saltem identice debet habere omnes perfectiones sine imperfectione, videlicet valet bene ad omnes praedictas perfectiones;

Deinde intrinsecitas a se est, ut minimum, prior perfectio omnibus Divinis attributis, et consequenter ... volitiva, volitivum, omnipotens, scilicet ... ex attributis et perfectionibus intrinsecitate a se. ac denique intrinsecitas a se ratione nostra est prior omnibus aliis divinis perfectionibus: sicut est intelligere prius est, quam velle in ... intelligere et velle realiter distinguuntur: sicut ratione nostra intelligere est prius, quam velle imo et per se intelligere, quam velle, quod ... probabiliter, et ratione nostra distinguuntur.

Et quia ad majorem ... intelligendum id quod per se intelligitur est extremum radix est vita in actu primo ... per ultimam differentiam non vero reliqua, ut patet in hoc, inquio animal rationale, et idem est comparative, de equo et leone quia est id quod per se intelligitur et est extremum radix; non enim potest in ... per durare, vel etiam per se operari. Sicut in Deo quod per se intelligitur, est radix extremum est vita intrinseca, et perfectio in actu primo ... per ultimam differentiam ... non vero immanentibus ... scilicet omnipotens: quia intrinsecitas a se est radix metaphysicorum Divinorum,

a

attributorum et perfectionum in essentiam: ex his patet non divina relinquunt alia minima magis quam perfectius, et aequo ad reliquos bes et singulos valet, loco quo amplius non requirunt ad rationem methaphys.

2ª Prop. essentia divina vere, imo optime constituitur tanquam per ultimam differentiam per aseitatem, sive per esse a se. Probatur: quia essentia divina absolute debet inveniri aliquid per quod illud ultimo constituitur tanquam per ultimam differentiam, et quod differt ab omni eo quod non est ipsa formaliter, ut patet in rationibus metaphysicis et aliorum ultimo differentiantibus hominis, leonis et aliorum: essentia divina differt ab omni eo, quod non est formaliter ipsa per aseitatem: ergo essentia divina ultimo constituitur tanquam per ultimam differentiam per aseitatem.

Probatur minor, quia essentia divina id est esse a se, ut non solum sit realiter a se, hoc est, dicat nationis ordinem et primi realis quam non dicunt creaturae, verum etiam formaliter sit a se, hoc est, dicat rationem nationis ordinem et primi methaphysici, sive radicis: et est radix omnium aliorum, quae sunt in Deo. atqui attributa divina et reliquae perfectiones divinae in suo conceptu formali dicunt nationis causae, scilicet primi realis in suo conceptu formali non dicunt nationis primi rationis, sive radicis methaphysicae: radicantur enim in ipsa essentia divina: cum singula habeant rationem reliquarum perfectionum, quae non sunt formaliter ratio methaphysica et rationis radicem: ergo essentia divina differt ab omni eo, quod non est ipsa formaliter per aseitatem.

Neque in morem, reddidere sunt attributa divina in suo conceptu formali dicunt nationis causae scilicet primi realis; nec alia absolute enunciari talem nationem dicere, quia in his de essentia et attributis defendimus perfectionibus divinas, una excepta essentia in suo conceptu formali non est esse a se, quamvis dicant se dicere formaliter rationem primi et causae realis, id hanc aseitatem solum dicere

realiter et de malis, quatenus ex actibus realiter cum esse divina, quod sic verimus trudicent, nec ab abstracto tamen attendo tuo a sectore ipsius ex vilioribus est communis distinctionis naturis divinis, circa ultimo esse dicitur, quamvis ita realis, ut pote communia attributis non est ultima eius distinctionis hic circa ultimo esse intendere

Sectio 5a

Animadversiones quaedam quae usui potuerunt solutionibus

1a

intuitiva quam diximus pertinere ad essentiam naturis divinis radicalem huius comparative exprimunt, semper est intellectio attributis subintelligit prima ubi expressa est radicalia, quod in subro sit quasdam radicalia et quasdam formalia, ut patet sine dispositione; quod distinctio primus sentiendi ubi subintelligit id primus est radicale et formale: hoc est ex parte actualiter realiter distincta abstracti, salvus autem methodus non distinctus a buodij et idque est durali, quod distinctio primus rationabilius, primus inquam, non formale, sed radicale.

Secundo observa diximus nos in hoc de esse et attributis, intelligimus quoddam illud tot causale, quia non loquebamur de intuitivo dicendo et reflexo; nec non hic intuitivo ante, et subsequente volitivis formale; non enim loquebamur de intuitivo radicali et formali quae tunc non distinguebamus, nec etiam ea quae impugnabamus.

2a intuitiva

essentia naturae divinae quae ponit minimam distinctionem, tamquam genus eximius ultima distinctio quae est aseitas, non est intuitivitas, et tamen, non perfectissima quare est comprehensiva: altera est non primum maxime convenit cum aseitate ut pote magis communis et malis.

Solaque intuitiva comprehensiva et minus

malis

v̄nalis immarie coniungit cum ultima dispo. requisita aptitudin. rae bucy ita eudnit, ut pertingat ad intuahitatem cum qualibet, nō quomodolibet et qualitercunq. ote, sd ptas: sci. hoc autem n exprimit, ne vba multiplicent, praeparatem cum fale subintelligat duo dicit nam finam et intuahitatem afa, hoc ē, n̄ hanc Cautam unde pfectio eius hmdt.

3a ē quod sit in intuitivo radicali, sine plures sceptum fuales dīnt ē intuitivum radicale, volitivum radicale, immanens radicale, eternum etta, hos in sceptum nullas int se prioritatem s. posterioritatem cerbere: th. ex eas serbarent quot quot posteriores erit 1o n̄ eant pprata radicalia: ideq. volitivum radicale, et idq. ē de alijs, radicale n̄ eet.

9a de rae radicis methaphe, et idq. ē de qualibet pprato radicali ē quod sit 1um reī sceptum aliud n̄ suppos. ē pr. edicta pprata nullas serbant ordines prioris et posterioris, ahiogn oia hec pprata ont radicalia ut suppon. ut suppit et n̄ eant radicalia, cum n̄ sint 1um, reī sceptum aliud n̄ suppens.

Nec obstat sceptum dilos radicalem conotare hos reales dittos serbanem int se prioritatem et posteritatem realem: n̄, inquam, obstat, tum qa hic sermo aūit conotati talem prioritatem et posterioritatem realem n̄ serbant intuitivum ex radicale conotat tamqm tum saxiam intuitum fuales et volitivum radicale volitatem fuales, et idq. ē de reliqs proportionalit; inter autem fuales, et volitivum fuales, adhuc in ipsis, tamqm realis dicunt nullus cerbant ordines prioris et posterioris

Sed in qua primo et immediate distinguuntur eo ea natura, in qua radicantur.

Cum etiam quamlibet verum sit, prædicata sic ab entitate contradistincta eiusdem rationis certare ordine inter se, quem certant radicis connotata realiter distincta, id verum est in logico de prædicatis, quæ non se habent per modum radicis, quoniam, quæ se habent per modum radicis per eius connotata certent inter se ordine reali, implicat ea prædicata radicalia ordine rationis certare per hoc, quod unum eorum sit radix, et prædicatum radicale debere esse eius effectum.

quod si in

per eum potius explicemus essentiam Divinam, et adæquate distinguimus per intellectivum radicale esse, quam per volitivum radicale, immensum aliter, cum hæc omnia prædicata radicalia procedant ab ipsa Divina essentia, siquidem essentia Divina sit radix omnium attributorum.

Dicendum rursus est in prædicatis omnibus principiis et radicalibus, qualia sunt in essentia Divina intellectivum esse, subintelligi omnia reliqua prædicata, ideoque ea non debere exprimi, neque ad adæquatam rei notitiam, neque ad expressionem, ut patet in hoc, in quo solum animal rationale dicit esse adæquatam eius notitiam, et per consequens solum adæquate exprimitur eius essentia.

Quia licet consequenter hoc sic est exprimere, solum sit radix censendi, et rationis, non vero admirandi et risus, cum utique posse prædicata principio non subintelligi radix ad mirationem et risum: ideoque animal rationale dicit radicalis ad mirativum et risibile non quia ea.

nihil deest

Et nihilominus

et realiter non quia utrumque habitu et ex parte rei tale, sed quia
in utroque reperitur utraque ratio dicens eminenter duas perfectiones tales
rationes, realis et rationis tribuuntur

4a animadversio est, ex dictis quod quando ultimo distinguimus inter divinas nec formaliter omnino realiter pro importare aliquid reale, importat quod distinctio formalis est inter divina attributa, nec tamen hoc ponunt rationalem in illa, hoc autem distinctio formalis aliquid reale est, inter attributa divina, et attributa nulla datur distinctio ante operationem intellectus; cum ex parte [illegible] quando non sit realis distinctio, nisi ubi est pluralitas realis distinctionum constituentium ad unum aliquid componendum s. distinguendum ut advertit Scotus de Trinitate distinctione 4a quod 1a sed 1a nam realis distinctio in divinis personis, sequitur in natura divina non dari distinctionem realem: idcirco non oportere dici distinctionem esse omnino realia

Disputatio prima tota ad intelligendum, quo modo divina non distinguantur per intellectum; reliqua pendent ex his de attributis relatis omnis quae

Disputatio 2a

De obiecto naturae scientiae Dei

naturaliter est [illegible]
se habere et proprie. ut Deus existens quia ex ipso. quod non per aliud
se habere ad existendum eius natura est inexistendo. in quantum
existit natura, sic ut hoc est actuale reale, quod [illegible] non
potest aliter se habere, nec perinde dici esse, quam actuale reale: de obiecto
natura hic quod aliter se habere non potest [illegible] divinis [illegible]
[illegible] sequentibus instituimus de obiecto distinguenda

Quaestio 1a

An Deus se cognoscat immediate et finite.

Sectio 5a

Deus se cognoscit immediate et in se =

Supponit 1o id, quod lumine naturae notum est Deum se cognoscere. probatur quia Deus est summe et infinite cognoscitivus et est ens summe et infinite perfectum quale repugnat esse sine cognoscitione quae una est ex maximis perfectionibus inter omnes summa: sed aliunde Deus est summe cognoscibilis: et est ens summe et infinite perfectum, quale repugnat esse sine cognoscibilitate. haec est Cognoscit ad mensuram perfectionis entis tum quia est passio entis, tum quia experientia comprobatur in ente magis perfecto plura esse cognoscibilia quam in minus perfecto ergo in hac quam in materia ideoque maximum esse cognoscibilitatem entis summe maxime etiam perfectio quo Deus se cognoscit: sicut est cognoscitivus cognoscit cognoscibile ita summa cognoscitivus summe cognoscibile.

Quaeritur autem an Deus non solum se cognoscat, verum etiam immediate et in se se cognoscat? Est ratio affirmative cum omni theologorum: probatur quia ille immediate et in se cognoscit, quod ratione sui cognoscit se, hoc est, absque indigentia medii ratione dicti ratione cuius se cognoscat ergo homo se cognoscit immediate et in se quia ratione sui se cognoscit absque indigentia medii ratione dicti, ratione cuius se cognoscat; Deus vero cognoscit mediate et in alio, quando eum cognoscit ratione creaturarum, quibus indiget ut medio ratione dicto, ratione cuius Deum cognoscit.

Requiritur Deus ratione sui se cognoscit. 1o: quia ratione sui est cognoscibilis: esse est ratione sui cognoscibile est perfectio sine imperfectione ideoque ratio competens enti summe et infinite perfecto. 2o quia Deus dum in patria a Beatis videtur, ratione sui videtur, sive cognoscitur alioquin non videretur, ut est videtur, quod immediate et in se hoc est ratione sui

n° Cognit° q° Deus se Cognit immate et inte

Pbatur q^a cognitio qua Deus se Cognit e comprehensiva: Cognitio qua Deus se cognit e summa et pfectissima oium possibilium; qualis non esset nisi esset comprehensiva: sed talis non esset, nisi Deus se cognosceret immate et inte: non est comprehendit obiectum, nisi qdo immate et inte cognoscit, s. in medio superiori, quale nullum e pole respectu Dei: g se Deus immate, et inte Cognit.

Imo non quomodolibet, sed Deus immate Cognit verum, et ratio est se Cognit, q^a intellectus ex pte sua completus ad Cognoscendum obiectum sufficienter applicatum, non potest illud non cognoscere immate sicut pra visiva completa non potest non videre visibile sufficienter applicatum et idem e de auditiva etc. Cognoscitivis, s[ed] intellectus Divinus ex pte sua e completus et aliunde Deus sufficienter applicatus, primo immediate hec oia importans pfectionem imperfectionis incompletam summe pfecto: g Deus se immate Cognoscit.

Sectio 2^a
Difficultates Contra superiorem Doctrinam

1^a e, q^a si Deus se immate Cognosceret Deus esset obiectum et ipsius suus cognitionis quod immate cognoscit intellectus et ipsius e cognitionis: sed repugnat Deum ee obiectum s. ipsius sue Cognitionis: g et se immate Cognoscere; pbatur mox, q^a obiectum distinguitur realiter a suo cognitionis obiecto: nihil enim obijcitur sibi ipsi. Idem e de eo: nihil enim se ipsum trahit, quod patet ex terminis apprehensive sed Cognitio Divina non distinguitur realiter a Deo oia enim in Deo sunt unum realiter propter rationem placendi et placiti g repugnat Deum ee obiectum s. ipsius sue Cognitionis.

2^a e q^a Cognitio, qua Deus se immate Cognoscit

eet pure reflexa tali quae est, qua immate trat ad Cognem, nec ulterius immate procedit ad obiectum realiter distinctum a cognitione; tum quia cognitio immate tracta ad Deum non tendit nisi ad Deum, quocum ipsa realiter identificatur; unde est, eam esse pure reflexam, sed repugnat cognitio pure reflexa, nisi praesupposita cognitione directa. tum quia Cognitio reflexa trat ad Cognem directam. ad cuius conceptum est cognoscere aliquid realiter distinctum a cognitione. tum quia cognitio pure reflexa tantum cognoscit se cognoscere, quod inintelligibile est, nisi praesupposita cognitione obiecti directe cogniti, quod cognoscat cognoscere per cognitionem reflexam: ergo Deus non se immate cognoscit.

Resp. 2a. neg. 2a. Cognitio, qua Deus se immate cognoscit, necesse est se ipsam cognoscere, et suo se reflectere: est cognitio comprehensiva, ideoque cognoscit quidquid in Deo realiter est; Deus autem realiter est sua cognitio, non repugnat talem cognitionem se ipsam cognoscere. quia Deus se immate cognoscit, ... , quia ipsa cognitio se cognoscere ... praestaret formalitatem rae distinctam a se, qua Deus, tum non ... cognoscit: aliud enim formaliter est, Deus cognoscere, aliud cognoscere cognitionem qua Deus se cognoscit, sed non repugnat quia haec reflexio cognitionis divinae alia formaliter cognoscit, et haec alia usque in infinitum. eadem enim est ratio cognoscendi ... et sequentes reflexiones in infinitum, cum tamen aliunde repugnet infinitum in actu: ergo repugnat talem cognitionem se ipsam cognoscere

Sectio 3a

De ... Cultatum Enodatio

Praefatis difficultatibus infime peritiores non solum probant, Deum non se immate cognoscere, verum etiam nullo pacto se cognoscere, scilicet cognitione divina realiter distincta, quemadmodum a Deo: utrumque autem probare solemus, validissimumque est.

Addetur quod quaelibet intrinseca de voce continet quod connotando materiam et negando materiam ad extra [illegible] non absolute cognoscibile a natura distincte, in qua generalitate argumentum per se generativa Patris respicit tanquam terminum et obiectum secundarium filium divinum genitum, et idem est de per se spirativa Patris et filii respectu spiritus sancti, cuius est obiectum per se, ut potentia constituunt in absoluto, connotat materiam et negat, tamen non distinguuntur a filio, nec a spiritu sancto.

Intelligentia divina, quae apud theologos vocatur transcendens relatio et quae materia eorum partes, sed intelligentia absoluta: ubi manifeste convincitur, quod non distinguatur realiter a re cognita: cum neque relatio, neque substantia absoluta realiter distinguantur a natura divina; oppositum autem apparet ex vulgari apprehensione rusticorum non ex illuminata et theologica. Quod quod intrinseca est de voce, an sit cognoscenda dicenda sit obiectum, vel terminus, quod non distinguitur a cognitione.

Addetur nando magis, ad hoc quod ut cognitio non sit pure reflexa satis est immediate cognoscere aliquid virtualiter distinctum a cognitione, virtualiter inquam, quia idem est de fundamentali, cum cognitio divina immediate cognoscat [illegible] et reliqua attributa virtualiter distincta a cognitione, et inde est [illegible] non esse pure reflexam.

Est ergo cognitio pure reflexa distincta ea videlicet quae immediate terminatur ad obiectum realiter distinctum a cognitione ut ea qua [illegible] quis immediate cognoscit hominem esse animal rationale, animal enim rationale realiter distinguitur a cognitione Angeli. Est in super cognitio reflexa pure ea videlicet quae immediate terminatur ad cognitionem, et non ad aliud obiectum, qua idem Angelus cognoscit se cognoscere hominem esse animal rationale: haec enim cognitio immediate solum terminatur ad cognitionem; ad animal rationale mediate terminatur ut sibi est terminus cognitionis, super quam ipsa reflectit

Est denique cognitio non pure directa, neque pure reflexa, sed mixta ex directa et reflexa qualis est ea quae ex una parte habet pro objecto immediato aliquid realiter distinctum a cognitione et ex altera habet pro objecto immediato ipsam cognitionem, ut quando quis unica cognitione cognoscit hominem esse animal rationale et simul hoc esse cognitum: haec cognitio ut ad animal rationale terminatur directa est, reflexa vero ut ad [illegible] terminatur

Cui adeundem

species alia cognitio mixta ex directa et reflexa quando videlicet cognitio terminatur ad objectum virtualiter distinctum a cognitione; haec enim est pure directa, cum objectum aliunde non sit omnino idem cum cognitione, haec non est pure reflexa, sed mixta et de utraque participans, qualis est cognitio divina cognitio immediate ad Deum terminata, ita quod tendit ad Deum, ut habet non distinguitur realiter ipsa cognitione, et ita haec tendit ad se ut etiam terminatur ad Deum virtualiter distinctum a se ipsa. Non autem cognitio qua Deus se immediate cognoscit est pure reflexa, ut dicunt communiter [illegible] in facultatis, non inquam est pure reflexa quia non procedit ad objectum realiter distinctum a se ipsa, procedit tamen ad objectum virtualiter distinctum.

Ad 2um vero respondendo majorem et negando minorem ad cuius probationem dico majorem, quae bene ibi probatur, confirmatur ex eo quod cognitio divina ~~divina divina~~ se cognitionem quae valeat duplicitatem cognitionem realiter distinctam quarum una alterius cognitio: quod talis cognitio non una divisibilis est in duas formalitates ratione distinctas: quas admittimus relinquere praeter

rae

rationum aequivalentium distinctarum et diversarum in plurimas
formalitates, neque obstat esse distinctionibus infinitas formalitates ~~dicens~~
reflexas in divina cognitione: cum haec aequivalebat infinitis cognitionibus
creatis reflexis, neque est infinitas esse ibi distinctionibus
sicut in eadem scientia distinguuntur infinitae formalitates cognitionis, quatenus connotat
infinitas creaturas, quas cognoscit.

Nec infinitum dicit repugnantiam infiniti in actu. Primo quia tale infinitum in actu est multitudinis, et extensionis non repugnare, satis probabile est in schola, cum sit ab ipso tenaciter receptum. 2o quia infinitum in actu est perfectionis non repugnat, immo necessario existit, ut patet in Deo, cuius scientia et potentia et idem est de reliquis attributis, sunt simpliciter infinitae et perfectionis et in actu existunt.

Infinitas formalitatum reflexarum in scientia Dei actu non aliud sunt quam scientia eminens et simplex infinita tamen est perfectionis: ideoque virtualiter multiplex, tam fecunditate virtuali, ut numquam satis exhauriat Deus scientiam sed infinitas et in infinitum possit illas distinguere, et de facto numquam infinitas distinguat: illud itaque in Deo de facto non tam sunt infinitae perfectiones formales distinctae, quam infinitae formales distinctionibus et actu solum fundamentaliter distinctae.

Scio dicta hucusque mihi infinitarum reflexionum plurimos obiicere paralogismos, quorum solutio liceret exponere ad hanc materiam infiniti expendendo, hic sine infamia [illegible] non proponit: tum quia mea fallatur tamen tum quia longe altiora et graviora nos vocent sine horum dispendio non possit illorum solutioni tempus impendi

Quaestio 2a

An Deus Cognoscat Creaturas possibiles connaturaliter et independenter a decretis

Materia haec in-
numeris Theologorum quaestionibus adhaeret. Affirmativam valentia sententia
et multi... affirmativa 3ª e nominalibus, et plurimi Thomistarum quos
... sequuntur vasquez, lugo, Valencia, Arriaga, Ponce et
alij alii.

Sectio 1ª

Praesupponenda pro quaestione:

Pro quaestione
videre debemus cum dicimus sunt in puro et mero statu possibilitatis, id
est, dicimus esse possibiles, nec tamen existunt: ut homines
existere possunt adhuc et aliter fieri, quam chimaera, quae implicat
contradictionem. de hoc quaestio hoc, et idem est de aliquo possibili quaeritur
an Deus illius cognoscat connaturaliter et independenter, hoc est ratione sui
sive absque indigentia medij distincti ab hoc quod cognoscit quod
Deus manuducat in cognitionem hoc.

Quaestio est difficilis et oritur
apud metaphysicos in quonam creaturarum possibilitas consistat, volunt
enim aliqui cum Caprealo esse aliquid positivum actuale non existentia
statu, sed male audiunt apud theologos, eo quod ponant aliquid
esse verum et reale naturam, et aeternum, idque independens ab
dispositione Divina, sic aliter introducunt quanto alijs alterius creaturarum
possibilitas, quae male loquuntur cum sibi propriis doctrinis, quae-
cumque creaturas aliquid ... reale, et hoc in tempore
contingens independens, sive producta ab dispositione Divina.

Alij est ... valentia quae solum ... alli aliquae extendunt possi-
bilitatem creaturarum esse tantum per dispositionem ... per ... ; et idem
de

de aliquo ens positivum nihil aliud est quam negationem perfectionum creaturarum sed hoc quando reperitur, et merito, quia limitationes creaturarum intra identificantur cum ipsa creatura: quaelibet enim perfectio, perfectio quaelibet alia esse realiter distincta negatione exprimere, ut patet de duplex [illegible] quod est, quaelibet perfectio creata sive hanc perfectionem intra se; et ipsa non identificatur cum creatura ut ex se patet; ergo negatio creaturae perfectionis

Propterea melius omnis sic cum sit sua duplex possibilitas creaturarum antequam exsistant distinguit unam intrinsecam, consistentem in positivo et vero esse creaturae, non absoluto sed conditionato, nam prius est possibilis antequam existat; sicut enim prius possibilis est, prius non absolute non esse, esse sed verum et proprie, si a Deo produceretur, si extraheretur a nihilo, scilicet poneretur extra causas, quod est posse esse quid positivum verum non absolutum, sed conditionatum.

Aliam possibilitatem extrinsecam distinguunt omnia quae consistit in omnipotentia Dei potentia, quatenus est ex se habens producere. Cum enim haec possit creaturas producere, necesse est, creaturas posse ab eadem produci: producere enim et produci solum per voces activas et passivas distinguuntur: nam quod creaturae produci ab omnipotentia, cum non sit intrinsecum creaturae sed ipsa omnipotentia, haec possibilitas est extra creaturam. Possibilitas autem intra creaturam dicitur esse formale earum; extra vero esse eminentiale. 3um est

3um est, creaturas cognitas a Deo esse eminentiale earum, quam eius esse formale: patet hoc eminentiale, quia haec est possibilitas earum extrinseca quae est in ipsa omnipotentia, sed

Deus cognoscit suas creaturas: cognoscit ens se ut virtus eius sufficienti. Ipse autem est sua essentia, quod creaturae cognoscuntur a Deo res esse eminentialiter earum.

Cognitio autem res est formale etiam patet quoniam humanum est creaturarum intra potentias et intra intellectio praesentium affectiones earundem secundum rationem cuius connexionis non repugnant existere: sed hac conditio cognitio a Deo actualiter realiter per coniunctionem, unitatem, sive identitatem inter se et eius sub essentiis cognoscibilibus quod non potest latere Deus summe cognoscibiliter: quod creaturae possibiles cognoscuntur a Deo tam res essentiale quam res est eminentialiter earum.

Quaestio quae praecipua est an creaturae possibiles, res quoniam essentiale et intentionem cognoscuntur a Deo in se ipsis, et immediate, sive quod idem est directe sanctio scilicet in verbo, quoniam omnes hanc in praesenti contendunt et praecedentes theologi, ita ponunt secundum modo cognoscendi in alio mediate indirecte, rationis scilicet in obliquo.

Sed quid est rem cognosci in se et immediate quid in alio et mediate? Respondetur, rem cognosci in se et immediate esse rem cognosci ratione sui, sive absque indigentia medii praecogniti manuducentis ad eius cognitionem. Cognitio vero rem mediate et in alio esse rem cognosci ratione alterius, sive cum indigentia medii praecogniti ad rei cognitionem.

Sic duplex modus cognitionis apparet in comprehensione Angeli, qua cognoscit se esse creaturam a Deo natura dependentem. Haec cognitio ingenua

tivae ad Angelum est immediata et intra, quia cognoscit Angelum
per suam essentiam, et absque indigentia alterius medii pro cognitione; in
quantum vero relativae ad Deum est mediata et in alio, quia cognoscit Deum per
Angeli, et cum indigentia Angeli pro cognitione ut sit Dei cognitio.
ideoque propter dictam comparationem dicitur cognoscere Angelum in se ipso
immediate, directe, per se et in recto, Deum vero in alio mediate,
indirecte, per accidens, scilicet in obliquo.

Sectio 2a

Deus cognoscit creaturas possibiles immediate et in se ipsis.

Probatur quia cognitio creaturarum possibilium immediate et in se ipsis est perfectio sine imperfectione: sed Deo ut potenti enti summe perfecto conveniunt omnes perfectiones sine imperfectione: ergo et cognoscere creaturas possibiles immediate et in se ipsis. Probatur maior, quia cognoscere immediate et intra est magis cognoscendi obiectum vere certe et evidenter, ut patet in cognitione sensuum exteriorum quae, quia in se ipsis et immediate cognoscunt, vere, certe et evidenter cognoscunt: sed cognoscere obiectum vere, certe et evidenter est perfectio sine imperfectione, ut patet ex terminis: ergo cognoscere creaturas possibiles immediate et in se ipsis est perfectio sine imperfectione.

Confirmatur, quia ratione sui cognoscitur immediate et intra cognoscitur: sed omnia possibilia ratione sui cognoscuntur a Deo: sunt enim ratione sui cognoscibilia: sicut enim ratione sui sunt producibilia intra, et non solum extra ratione omnipotentiae, ita et ratione sui sunt cognoscibilia, et non solum ratione omnipotentiae: ergo immediate et intra cognoscuntur a Deo, quia ut potens infinitum in cognoscendo cognoscit non solum omnia, verum etiam omnimodo, quo sine imperfectione sunt cognoscibilia.

Resp. adversarii, praecipue Thomistae, Deum

infinitum in cognoscendo cognoscere omnia et eo modo quo sunt cognoscibilia sine imperfectione; non est autem hic: quoniam non cognoscere, seu cognoscere privative, sed Deus et creaturae hoc modo sunt cognoscibiles. Cognitio autem transcendens tractans ad creaturas immediate et infinite dicit imperfectionem: ea est cognitio rationis tractans ad creaturas, eamque respicit ut obiectum finale quod est maxima imperfectio in cognitione.

Secunda probatur, quia perfectio aliquam tractans rationem ad creaturas, easque respiciens ut terminum finalem sive ut obiectum finale nullam dicit imperfectionem sed hic cognitio divina tractans ad creaturas immediate et infinite, haec respiciat rationem, et ut obiectum finale sive perfectum dicit imperfectionem. Probatur antecedens, quia potentia creativa Dei rationem respicit, et ut terminum finalem creaturas producibiles ex nihilo, et idem est de potentia eductiva Dei, quae respicit rationem, et ut terminum finalem creaturas producibiles ex praesupposito subiecto: utraque est potentia realis divina respicit rationem et finalem: nihil est divinum est creabile seu eductibile: sed haec nullam dicit imperfectionem: alioquin utraque potentia non esset in Deo: ergo perfectio aliquam tractans rationem ad creaturas, eamque respiciens ut terminum finalem nullam dicit imperfectionem.

Probatur 2°, quia potentia dominativa Dei, quae consistit in potestate de creaturis ad libitum disponere eas producendo, seu annihilando respicit et finaliter respicit creaturas, quoniam Deus potest producere, et annihilare non vero Deum, quem consequenter non potest producere, neque annihilari sed haec nullam dicit imperfectionem alioquin ea potentia non esset in Deo ergo perfectio aliquam tractans rationem ad creaturas etc.

Probatur 3° quia plures perfectiones divinae rationem et finaliter tractant ad impossibilia, ideoque absque ulla imperfectione. Quod et potentia scientiae tractantis finaliter et rationem ad creaturas possibiles

polis; cum longe maior sit imperfectio impotentia quam potentia. probatur quia aseitas Dei tantum trahit ad productionem impossibilem: etenim aseitas repugnat nec divinae trahenti aliam productionem, sive lis sive possibilis productio est impossibilis.

Idem apparet in Patris innascibilitate quae tantum trahit ad productionem a quo: est enim repugnantia habendi [illegible] ad productionem a quo, quae productio est impossibilis. idem est de inspirabilitate Filii quae tantum respicit spirationem impossibilem, et de ingenerabilitate Spiritus sancti, quae tantum trahit ad generationem impossibilem: illa enim est repugnantia ad spirationem, et haec repugnantia ad generationem, quae tamen sunt impossibiles: ergo plures perfectiones divinae tantum et formaliter trahunt ad impotentiam. ergo hae sunt divinae perfectiones, nec est hoc fieri sine ulla imperfectione.

Quod si dicas aseitatem, innascibilitatem, ingenerabilitatem, et inspirabilitatem non esse positivas Dei perfectiones, sed formaliter negationes: [illegible] ad impotentiam tantum et formaliter. Contra est 1o: quia licet haec praedicata logice sint negativa, quatenus per negationem significantur, physice tamen sunt positiva: nam enim divina realitas et quidditas, ob id illa repugnat esse a principio et alio, et [illegible] realitatem [illegible] repugnat esse a patre, filiationem spirationem, et spiritui sancto generationem: ergo positivae Dei perfectiones tantum et formaliter trahunt ad impotentiam.

Contra 2o. quia etsi haec praedicata sint negativa urget argumentum quia non minus est tamen negationis omnis perfectionis est [illegible] 1o et formaliter respicit negationem quam fundat: sine causa enim nequit intelligi negatio [illegible] fundamentum aliud primum. et idem est de paternitate, ut fundat negationem omnis principiationis; et filiatione ut fundat negationem spirationis, et de spiritu sancto ut

fundat nec generat.

Atqui nec esse non esse Dei, hoc est quod potius et perfectius est. quia sicut praedicata perfectionis divina se habent tantum ad nos, potentia scilicet se habet tantum ad creaturas possibiles. hoc est non se elevatam conditionem quae illa talis est denotare se aliquid, cum in nobis nec absolute, nec denotare sint aliquid.

Adhuc aeternitas Dei, ut apta est coexistere omnibus temporibus, immensitas, ut apta est esse ubique se habent incipiunt, illa tempus, haec locus creatum. insuper omnibus perfectionibus divinis nec creatis se habent tantum ad nos creatas, hocque absque ulla imperfectione: quia et absque ea potentia se habet tantum ad creaturas possibiles, easque in se et immediate cognoscere.

Dicent illi 2o: creaturae possibiles, dum sunt mere possibiles non esse aliquid, sed purum nihil: ideo non possunt in se et immediate cognosci; sed solum in Deo, in quo ut in causa eminenter sunt aliquid et existunt. sed contra est 1o: quia ut creaturae possibiles cognoscantur in se et immediate solum requiritur quod tales sint terminus cognitionis divinae: sed ad hoc ut sic eas terminent, non est necesse, eas esse aliquid. ut possibiles est tantum ratione virtutis creativae, et adaequativae Dei: utraque est hic unius, ut supra vidimus se habent tantum ad creaturas possibiles: quia si creaturae possibiles non sint aliquid possunt immediate et in se cognosci a Deo

quae in ipsa

perfecte omnibus illis per quas solutionis existimus, perfectiones divinae se habent tantum ad possibilia et impossibilia: eaque possunt esse quod aliquid, sed purum nihilum per ea tamen se habent. tantum a perfectione sine imperfectione denotatque a cognoscente intuitive. immo omnes

vis ad trandam perfectionem positivam vnatis requireret;
nam est actu et absolute aliquid attrahendam in intellectivam
quod id non requirimus, quia ut notum est summulistis ipsius inte-
lligibile, idest, tam intellectionis est tam supplementum entis
entis et non entis possibilis et impossibilis, et nihilo poteritque creaturas
possibiles, si nihil sint intra et immanenter cognoscere

Explicatur: quia si possi-
bile esset albedinis Deum extraheret involutum visionis albedinis
ab ipsamet albedine, quod facere posset solum extrahendo speciem impressam
albedinis solum Diversum eius supplendo. tunc oculi viderent
albedinem. visioque traheretur ad albedinem immanenter et intra, nihilominus
attrahebatur existente albedine: sed tunc haec non esset aliquid, sed
purum nihil: ergo quod nihil est potest intra et immanenter trahi cognoscendo

Sectio 3ª

Argumenta Contraria

Primum desumitur
ab authoritate S. Dionisii theologorum principis de divinis nominibus cap.
7º. ubi Deus ea, quae sunt nosse, non rerum notitia, sed sui
explicatur 1º. ex Aug. dicente q. 46 neque Deus quidquam
extra se intuetur. explicatur 2º. ex S. Thoma 1ª p. q. 14 ar-
ticulo 5 idest, quod est extra ipsum non intuetur nisi in se ipso:
ergo ipsa tantorum Patrum doctrina Deus nullas creaturas intra et immanenter
cognoscit nisi concedendo ... et mando ... praedicti ergo SS. Patres do-
cent, solum Deum quia creaturas non potuit attrahere, sed eas habere Deus
a se sive quod idem est intra et per se ... eorum loquendi mores
Dicitur est, quia si Deus

cognosceret creas in se ipsis, cum aliunde eas cognoscat in se ipso ut infra dicemus est in Deo duplex iste modus cognoscendi creas, et hoc repugnat ergo et Deus cognoscere creas in se ipsis.

Probatur ma. quia modus cognoscendi creas in Deo est perfectio et modus cognoscendi, quam modus cognoscendi creas in se ipsis, sed repugnat Deo duplex modus cognoscendi unus magis, alter minus perfectus: ergo Deus est summe et infinite perfectus, in quo omnia debent esse summa, non unus magis, alterus minus perfectus ergo repugnat esse in Deo duplex iste modus cognoscendi.

Resp. distinguo maiorem si Deus cognosceret extra est in Deo duplex iste modus cognoscendi formaliter distinctus concedo, realiter nego: quia modus est in Deo realiter eadem cognitio cum tota divina formaliter ratione et non minor; ad conseq. distinguo maiorem; et distinguo minorem repugnat Deo duplex modus extra realiter distinctus, concedo; formaliter, nego.

In ente ergo summe perfecto omnia debent esse summe perfecta realiter, non vero formaliter, nisi summum in propria linea ut patet in attributis divinis quae formaliter non attingunt perfectionem essentiae Dei, sed solum realiter, cum summitate sola perfectionis in propria linea. Cognitio ergo divina creaturarum in se ipsis realiter est idem cum cognitione creaturarum in Deo, formaliter tamen ab ea distinguitur et est minus perfecta quam illa, in propria tamen linea summe perfecta est quia in divina cognitione creaturarum in se ipsis nullam dicit imperfectionem, nec est excogitabilis alia melior ipsa.

Dices 3º, quia species quae mediis divinus intelligit est sola essentia divina, alioquin Deus ad intelligendum indigeret aliqua creatura tamquam complemento se tenente ex parte obiecti, quod est contra summam Dei perfectionem, sed essentia divina ut species solum se repraesentat

immate, Creat. v° mate solum est species essentia Divina non Creaturae
q. Deus non Cognoscit Creat. immate et in se ipsis, sed solum mate
et in essa Divina

Quod si urgeat, essentia Divina est species non solum sui
ipsius sed etiam Creaturarum, quia propter suam eminentiam et perfectionem ponitur
intrinsece Divinum ex parte obiecti ad intelligendum ac intelligibile. R.o neg.
quia species debet esse eiusdem immaterialitatis cum obiecto quod ex parte repraesentat
sicut immate et in se cognito, sed nulla Creatura est eiusdem immaterialitatis
cum essentia Divina quia ipsa nullius Creat. potest esse species

R.o 2° quia species
solum repraesentat obiectum cuius est species ratione similitudinis seu identitatis
quam habet cum illo: sed essentia Divina non habet identitatem cum Creaturis, ut ex se
patet, neque similitudinem: est enim illis summe et infinite dissimilis
quia essentia Divina non est species Creaturarum = R.o 3°, quia essentia Angeli, ut habet
rationem speciei impressae in intellectu Angelico solum se ipsam immate
repraesentat, reliqua vero mate: quia similiter essentia Divina solum se ipsam immate
repraesentabit, Creat. v° mate.

Hoc ac argumentum omittendo maiorem et
minorem, cum essentia Divina sit perfectissima et infinita in esse speciei, talis
est non solum sui ipsius, sed etiam Creaturarum, ideo potest repraesentare
Creat. immate et in se. ad hanc instantiam, nego mai. si est species
immaterialis denotet receptum spiritualis falsa est mai., quia species
spiritualis intellectus, qua intelligitur albedo immate et in se
est spiritualis, cum tamen albedo non sit spiritualis et Corporea
est materialis.

Urgeat quia essentia Divina increata et spiritualis est
species rerum Creatarum non spiritualium et potentiarum non spiritualium
propter magis convenientiam cum illis in immaterialitate, quod si h. immate-
rialis

Entitas denotet respectum perfectionis, falsum etiam est antecedens quia ipsum quantumvis intelligatur subsistens est minus perfectum quam substantia ipsa, quia si esset magis perfecta non competeret, non repugnaret immediate repraesentare substantiam. quomodo autem quod minus antecedens est falsum: non quod repugnat esse Divina esse speciem creaturam.

Ad causam instantiam, sed ut mag et disquo moram potius ad illam partem, essentia Divina non habet similitudinem cum creaturis perfectam omitto, intentionalem, nego: sicut quod essentia Divina et est creatura intellectualis est intentionalis sibi creaturis; sibi eadem, ut comparatur intellectum Divinum ad talem intellectionem est sibi intentionalis creaturis, similitudo non formali, sed quasi virtuali, quatenus est virtualiter productiva intellectionis habentis similitudinem formalem intentionalem cum creaturis et quoniam similitudo intentionalis saepe dicitur identitas intentionalis, iuxta illud philosophi intellectus intelligendo fit omnia, propterea dici essentiam Divinam repraesentare creaturas identitate intentionali, quam cum eis habet.

Ad argumentum omitto antecedens, et nego consequentiam, quia essentia Angeli propter suam limitationem determinata est ad se solam repraesentandam; at essentia Divina propter suam eminentiam et infinitatem apta est, se et omnia alia immediate repraesentare. omitti autem nunc aliqua argumenta et instantias, tot quia omnia problemata sunt et ponuntur circa naturam, ut facile ostenderant si tempus liceret.

Argumentum quarto

Ita se habet veritas creata ad intellectum Divinum, sicut bonitas creata ad voluntatem Divinam: sicut bonum ut bonum est obiectum voluntatis, ita verum ut verum est obiectum intellectus: sed voluntas Divina sic amat bonum creatum immediate et in se, non tamen illud amat, ut obiectum formale et propter se, alioquin illud amaret ut finem; cum tamen Deus solam suam bonitatem amet ut finem propter illud, unicum a parte semel

ipsius

ipsius operatus est Deus, quod intus finis non cognoscit creas immediate
et in se ipsis.

Resp. omittendo maiorem quae falsa est in principiis
Thomistarum, quorum est argumentum: et hoc est Deus namque cognoscit possibilia,
nec tamen ea ullo pacto amat: poterit quod cognoscere possibilia immediate
et in se, quia inde nullum sequitur absurdum; non vero ea poterit
amare immediate et in se, nec ea amet ut finem, ut in argumento
insinuatur, quod est maximum absurdum. melius tamen nat. mor.
amat quod volens divina bonum creaturae ut obiectum formale propter se et ut
finem cuius gratia, non simpliciter; licet finis sit obiectum formale voluntatis
non tamen est cuiusvis obiectum formale est finis ut patet in volitione medii quae
intrat [struck through] utilitatem ad finem, cuius obiectum formale est bonitas medii
electa s. amata non ut finis, sed ut medium, quia ita amat, ut licet propter
se formale amet, amat tamen cum referibilitate ad aliud sicut ad finem

Deus quod amorem
creaturarum propter se ipsas, amat eas ut obiectum formale, et quia per amorem illum formalem
ulterius non procedit, sed ibi sistit, eas amat ut finem cuius gratia.
ceterum quod se amat propter se, amat se ut finem simpliciter, cuius ratio
sint utriusque amoris status in eo, quod licet utrumque tendat in suum
obiectum formale, et propter se, amor tamen Dei sui ipsius est talis ex motivo quod
ut si impossibile esset cum amore creaturarum illa huius [illegible]
potius quam prosequeretur in Deum quam ipse, finis est ultimus simpliciter talis
ideo debet amari ut amor eius praevaleat amori incompatibili
cum ipso, et quia sic se Deus amat, adhuc dum creaturas propter se ipsas
amat, ideo omnia propter se ipsum tamquam propter finem simpliciter ultimum
amat et operatur.

Sectio 4a

Argumentum 3ium

quod est ... si Deus

Cognoscit Creas. immate et inse ipsis, est obiectum formale scientiae Divinae, obiectum q formale et p̃rium potentiae ẽ, quod immate et inse, sive ratione sui attingit ipsa, sed repugnat Creas ẽ obiectum formale et p̃rium scientiae Divinae: scia q desumit speciem et perfectionem ab obiecto formali, et ratio cum illo mensuratur; repugnat autem perfectioni Divinae desumere suam speciem et perfectionem aliunde, et cum illa mensurari: ergo Deus non cognoscit Creas immate et inse ipsas.

Probatur 1o: quia obiectum formale Divinae scientiae debet ẽ quid antiquius et prius, ut ergo illi dare specificationem. tum quia hoc ẽ commune omni obiecto formali et p̃rio tum etiam quia in hoc differt obiectum formale a p̃rio, cum tamen nulla Creatura possit dare scientiae Dei specificationem, dare q scientiae specificationem ẽ in illam exercere veram et p̃priam causalitatem, quam nulla Crea potest exercere in Dei scientiam, at q nil Creatum ẽ quid antiquius et prius: ergo nec obiectum formale Divinae scientiae.

Probatur 2o quia si Deus cognoscit res inse ipsis et hae sunt obiectum formale Divinae scientiae, etiam sunt obiectum formale theologiae: hoc enim ẽ participatio Divinae scientiae: sed Creae non sunt obiectum formale theologiae ergo nec Divinae scientiae.

Probatur 3o. quia tum etiam sunt obiectum formale fidei, spei, charitatis sit q hae participationes virtutum Divini intellectus et voluntatis: sed Creae non possunt ẽ obiectum formale talium virtutum sit eae virtutes theologicae quae solum Deum possunt respicere ut obiectum formale non Creas aliogn eae non sunt virtutes theologicae sed morales: ergo Creae non sunt obiectum formale Divinae scientiae.

Ut solvam argumenta, cuius praecipua vis sitae in vocibus suppono 1o obiectum formale ẽ, quod ratione sui attingit ab aliqua formale ẽ, quod ratione alterius quaerit sicut essentia Divina ẽ obiectum formale scientiae Dei, ut ratione ad Deum

im

immate et infinite in se ipso, ita et obiectum suum scilicet formale eius debet scire ut verum ac creatum immate et infinite in se ipso. quod si Deus Deus se immate cognoscit cognoscat infinite in se ipso creatum, ut infra dicemus, talis scientia creata sit obiectum formale. praeterea Deus Deus creatum immate et infinite in se ipso cognosceret, si intuitive immediate se ipsum cognoscat, Deus erit obiectum formale talis scientiae.

Suppono 2o:

obiectum terminativum duplex posse usurpari, 1o pro obiecto praecipuo et principe, quod attingit actus et potentia, quo ratione Deus est in creatura est obiectum terminativum scientiae divinae, quaecumque illa sit: quoniam quomodo libet comparentur Deus et creatura, semper ille praecipuus et princeps est, non vero creatura. 2o usurpatur pro obiecto formali, et hac ratione quaecumque divina scientia creatura fuerit obiectum formale, et Deus formale illa poterit dici obiectum terminativum, Deus vero terminativum. sed quoniam de Deo non solum altissime sentiendum sed etiam religiosissime loquendum creatura nunquam dicenda erit obiectum terminativum scientiae divinae, nisi cum addito diminuente eius primatum, sic ut obiectum terminativum usurpatur pro obiecto formali.

Suppono 3o, obiectum formale esse 2x, aliud motivum, quod sit ratio causalitatis et motionis exercet in potentia percipientis immate sive per suas species, in ordine ad actum, quo ratione repugnat creatum esse obiectum formale divinae scientiae: hoc sicut veram causalitatem exercet in actum, ita vero dat illi species et perfectiones, actus vero hinc scientia ab eo desumit specificationem et perfectiones. non potest autem perfectio causalis desumi a creatura: nec hoc potest ratione esse obiectum formale sic motivum formale scientiae divinae.

Immo repugnat adhuc essentiam divinam esse obiectum

formale motivum Dei scientiae, quod quid sit creatum et increatum est quantum est scientia Divina
a nullo comparatur, nec perfectus sit, licet sit ipsa Dei essentia per se, licet sit ipsa Dei ex toto specificativum et perficitur: aliquin id increatum et impeditum non talis, id creatum scilicet scientiam Dei sed scientiae obiectum et thomistae aliique sequuntur docere essentiam Divinam esse obiectum formale motivum et specificativum scientiae Dei, non vero creaturae, utcumque excedit, tantum esse intelligibiles de materia et specifice immediata ratione, non vero de propria ratione, continet essentiam Divinam esse obiectum motivum et specificativum scientiae Divinae tantum rationem nostram et impropriae — aliud est obiectum formale pure terminativum, quod licet rationem terminat cognitionem, nullum tamen exercet causalitatem vero, neque proprie mouet in potentia in ordine ad actum, quale esse negare est de obiecto formale non scientiae et volitionis Dei, eo quod utraque sit improducta et increata. quare proloquium ex obiecto et per partem nostram. solum verum est de obiecto formali et motivo non notitiae creatae, non vero non increatae

Unde cum tale non tradatur aliquod motivum si de specificatione creaturae tantum obiectum formale pure terminativum, secundo motivum, nego. Distinguo in quo mouent quo ad alteram partem, creaturae sunt obiectum terminativum, quod hoc idem est, ac formale, secundo, quod idem est, ac principium, et principium, nego minorem, et non motivum scientiae non desumit perfectionem ab obiecto pure terminativo, neque cum illo mensuratur, sed desumat perfectionem ab obiecto motivo et cum hoc mensuretur.

Ad 1um confirmationem; utcumque excedit creaturas solum esse obiectum formale terminativum scientiae Dei, hoc neque non dare specificationem, nec perfectionem scientiae, neque hoc est de ratione omnis obiecti formalis, aut quod id omnis requiratur ratione solum quod est de ratione obiecti formalis et primarii, quod est confundi cum formali, attingi ratione sui ab actu scilicet ipsa qualitate creaturae attingunt a scientia Dei.

Ad confirmationem 2am quod longe est perfectior, secundo maior et nostram theologiam, quae reducit rationem est respicit tamen obiectum formale connexionis obiectivae inter veritates revelatas per potentiam et lumine naturali cum veritate quae inde infertur quae connexio creata est, cum nitro tunc veritatem naturalem creaturae et naturae illuminationis etiam creatam; ut videtur ex ratione theologiae practicae obiectum creatum nostram infertur ex duobus istis, ita creaturam, sed corpus et hoc Deum revelavit quod proprie per voluntatem creatam quod ad theologiam respicit obiectum formale connexionis

proximiorum obiectum, quod quidem verum ē cum com̄r dicitur
ut satis dixi in proemialibus theologiæ.

3a quæstio insuper
adhuc petita ē, in qua ducunt importune discrimen virtutis
theologicæ a virtute morali, et qua difficile proponendo [illegible]
[illegible], cuius [illegible] dico sit paritas virtutum divinarum et
creatarum; ut scilicet virtutes theologicæ habent Deum pro obiecto formali, ideo;
ut hæ sit virtutes morales, habent creaturam pro obiecto formali, non hac
est 2a ratione solum virtutes morales cum sit paritas virtutum
quæ sunt in divino ordine et creato, quid autem sit virtus theolo-
gica et moralis, et quænam illæ sint, et qua ratione demum in divino
non ē ad rem, potius confundit quam explicat præsentem quæstionem.

Suppositis, quod
si creaturæ erunt obiectum formale divinæ scientiæ, creaturæ erunt perfectio ipsius
Dei: obiectum est 1o et per se intentum per perfectio ipsius intentus, cum intentus
intentus sit perfectus, ut patet intelligit intellectum intelligit autem
[illegible], [illegible] sit unum cum 1o. Deinde dicitur, si creaturæ
potius essent perfectiones Dei, nec fieri unum cum intellectu: ergo nec
creaturæ possunt ē obiectum formale divinæ scientiæ.

Confirmatur 1o: quia omnis scientia per
se dependet ab obiecto formali: repugnat enim manere scientiam destituto
eius obiecto formali: sed repugnat perfectionem divinam per se pendere
a creaturis: id est dedecet summam perfectionem, et inde pendere Dei;
ergo repugnat creaturam ē obiectum formale scientiæ divinæ. Confirmatur 2o: quia scientia
specificatur ab obiecto formali: hoc est proprium ē omnis actus et possibilis
specificari ab obiecto formali, ut patet discurrendo per omnes actus et potentias:
sed scientia Dei non potest specificari a creatura: magnitudo est, s. per ratione
perfectibus 2a dignitatem [illegible] [illegible]; ergo creaturæ non possunt ē obiectum
formale scientiæ Dei. ———

// Persuadetur magis in eo, [illegible] 1o et perfectionis [illegible] perfectio intus licet in hic intentum sit perfectum, in quantum est in actu 2o intelligendi; pariter in intelligendi non sit tamen simpliciter, sed tamen [illegible] quid est immutabilitas [illegible] intra. Nullo pacto autem repugnat creaturam esse perfectam [illegible] quatenus sit ab illa scientia creata [illegible], quae in Deo est [illegible] immutabilis, sive cognoscitiva creaturarum, quod [illegible] Deus est cognoscens creaturas; quod certissimum et indubitatum est.

Dico quo magis scientia per se dependet ab obiecto finali [illegible] creato, [illegible] tantum subordinato scientia creata [illegible]: repugnat tamen manere sine obiecto finali adhuc adhuc pure [illegible], quia sic a Deo non dependeret dependentia causalitatis, dependet in dependentia connexionis, scientia increata; scientia increata nego: hic nullo genere dependet, sive sit causalitatis, sive connexionis dependet ab alio ut satis probabile ostenditur in [illegible]

Quod si inferes, destructo possibili, redditur impossibile non potest manere scientia possibilis, alioquin hic manerentur [illegible] quia [illegible] scientiae [illegible] divinae, [illegible] si scientia Dei respicit creaturas ut obiectum finale saltem dependentia connexionis ab eis dependet. Per [illegible] tantum [illegible] probare creaturas non solum non esse obiectum finale verum neque materiale scientiae divinae, quomodo [illegible] se habeat obiectum ad scientiam, eo destructo desinit scientia; alioquin maneret scientia falsa, quod est contra rationem scientiae: et cum scientia [illegible] attingat creaturas saltem ut obiectum materiale dependentia ab ipsis dependentia connexionis.

Per deinde in se [illegible], sive creaturae sint obiectum finale, sive materiale divinae scientiae, destructo possibili, redditur impossibile, adhuc maneret ~~[illegible]~~

scientia ~~[illegible]~~

ad, sola potentia quoniam ... terminaret quantum ad terminos ad possibilia: illud non manerat falsa, quia cum dum non terminaret ad possibilia, sic idem supponunt necessarium, ea non remaneret ut possibilia, consequenter falsa videtur. Fatendum ergo intelligendum quo modo maneat tota scientia perfectio, nec tamen maneat eius tractio in ma... aliquam contingentium, cum haec affirmatur et rae ... cum scientia visionis intelligibilibus alia nec dum est ... Ad ...

... quo modo scientia specificatur ab obiecto formali terminative, nego; terminative a la ..., nego quando obiectum est motivum scientiae specifice ab eo est, ut a causa, quando vero est pure terminativum, specificat scientiam est ut a ... et distinguo minorem: scientia sui in genere specificatur a causa, ut a causa concedo, ut a termino, nego.

Ut ... nego, nego quod specificationem videtur, sic ... ex viritate specificationis quando hoc non habet ... ut patet in potentia creativa ... quae ex ... a illo, ut a puro termino specificatur. ... an specificatur ... ex viritate specificationis ...

Quaestio 3a — — — ——

An Deus in se immediate visio cognoscat res possibiles, ut ... indirecte

Cognitio qua se Deus immediate et in se ... primario et in recto cognoscit, ibidem cognoscat res possibiles mediate et in ratio indirecte et in obliquo.

Sectio 1a

Deus immediate in se visio cognoscit creaturas possibiles —
... Thomistae

et ... cognoscit immediate se ... cognitione
... cognitive se ...

videlicet cognoscendo eas et singulas faciens quas sit in ipsa sed non potest suam scientiam cognoscere, nisi eius cognitis cognatae creaturas possibiles: ergo Deus in se immediate cognito sicut ultimo cognoscit creaturas possibiles.

Antecedens probatur quia scientia nostra [illegible] est talis, ut cuius [illegible] est virtus productiva creaturarum possibilium: sed virtus productiva creaturarum possibilium non potest cognosci nisi in eius ordine cognitis cognatae creaturae possibiles. 1o quia nisi cognoscantur, solum cognoscitur virtus productiva, quin dicatur non est ratio propria scientiae, et per consequens [illegible] scientia sicut productiva; 2o quia [illegible] scientia productiva est talis ratio cuius necesse est illam dicere ut virtutem productivam aliquam: unde non debeat dici, ut virtus productiva sui, nec simpliciter, nec est ea dicenda ut virtus productiva possibilium: ergo Deus non potest suam scientiam cognoscere, nisi in eius ordine cognitis cognatae creaturae possibiles; ergo etc.

Confirmatur 1o quia Deus cognoscendo immediate se ipsum cognoscit se habere scientiam creaturarum possibilium: haec enim scientia, quae est in Deo non potest latere cognitionem Dei comprehensivam, sed non potest Deus cognoscere se habere scientiam creaturarum possibilium nisi in eius ordine cognitis cognatae creaturae possibiles: nam talis cognitio non cognoscit Deum praecise se habere scientiam, neque praecise se habere scientiam sui, aut simpliciter, sed creaturarum possibilium quae cognosci nequeunt, nisi cognoscendo creaturas possibiles ergo Deus in se ipso cognoscit creaturas possibiles.

Confirmatur 2o: quia cum Deus ab aeterno decreverit efficaciter mundum creare et scientia visionis praeviderit mundum futurum necesse est, Deum cognovisse hoc decretum et hanc scientiam, sed in scientia et decreto cognitis necesse est cognoscere mundum; alioquin Deus non cognosceret [illegible] hanc scientiam, scilicet cum quid decerneret antea mundum

an

an et[a] aliud q[uo]d Deus in se ipso Cognoscit rem futuram hic
et scia et hoc decretum suum ipse Deus quod si Deus in se ipso
rem futuram Cognoscat, Cognoscit poss[ibi]les: 2 quia 3 Deus utrumque
[illegible] res p[rae]d[e]t. et minus difficile e[st] ei[us] des[iderium] 3 medio in Cognoscendo
rem possibilem, quam rem futuram: hic 3 omno 3 tingentia st, illa
methaphysice necessaria.

Ret[in]e[tur] res hoc divino affectus esse in d[e]pe[nde]ntes
rem Creans: ideo[que] in illo si posse Cognoscere Creas, sicut existentes
[illegible] poss[ibi]les; sicut in columna, nequit p[er] eum Cognosci, neq[ue] e[st] [illegible]
p[ro]p[ter] mutuam utriusq[ue] independ[enti]am. Sed ratio e[st] 1° q[uia] omnes alii
affectus sint in [illegible] Cum [illegible] dicunt tu[m] ad eos rem
sive ibi rem [illegible] relatio realis, sive relatio [illegible] que q[ui]
e[st] de mera voce, sed rem nequit Cognosci sine eo, quem respicit:
rem [illegible] ut talis e[st] [illegible] totum esse e[st] ad rem, non ad se, ubi [illegible]
apparet Cognito tertium non q[uo]d hi affectus omnes in d[e]pe[nde]ntes rem Creans,
nequeant sine illis Cognosci.

Rat[io] mag[is] q[uia] hi affectus non st[ant]
ad se, sed ad Creas. o[mn]ino ex quibus ut [illegible] indepe[nden]ter rem
Creas possibiles ut minimum e[st] videtur ipsius e[st] esse p[ro]ducibile
Creaturam possibilem, hoc e[st] si ipsi sint poss[ibi]les, non exigendo [illegible]
Creatum possibilem; multo magis si [illegible] e[st] adhuc q[ui]a e[st] esse p[ro]ducibile
[illegible] ubi apte videt[ur] o[mn]ipotens non esse ad se, sed ad Creas poss[ibi]les. et
id[em] e[st] de scia Creature possibilis, quam [illegible] nunc respectu non [illegible]
scia, sed potius et de decreto Creandi mundum quod non e[st] Cre=
andi se, sed mundum et de visione Creature futurae que non e[st]
[illegible] futurum visio, sed id, quod non e[st] ad se, sed ad aliud [illegible]
rem ad illud: q[uia] hi affectus dicunt rem ad Creas.

Deinde q[uia] o[mn]ipot[enti]a

Et in connexa cum entis possibilis, est virtus physica quia est ex se productiva creaturae possibilis: sed eo ipso cognita debet ducere in cognitionem possibilis, sicut in connexa est virtus physica possibilis, tum et in connexa debet esse virtus inventialiter secundum quod est cognita ducere in earum cognitionem physicam et physicae quam inventiali causare: ergo Deus in omnipotentia cognoscit creaturas possibiles.

Confirmatur 3° quia scientia

Dei, et in connexa cum possibilibus, est Deo ratio formalis cognoscendi possibilia per scientiam, et tanquam per rationem formalem ea cognoscit: sed eo ipso, scientia cognita, debent in ea cognosci possibilia, ut requirit maxima connexio inter rationem formalem cognoscendi et obiectum, quam inter medium cognoscendi et obiectum: ergo in scientia Deus cognoscit possibilia.

Confirmatur 4°: quia de lumine effectus creandi mundum, et in connexum cum ipsa creandi ratione, ut existens supponitur nec sit mundum existere, et impossibile mundum existere aliquo supposito decreto Dei, quod est impossibile; ratio vero existens supponitur mensura est alterum esse, et impossibile non esse, medium est oppositum, ut in eo alterum cognoscit hanc rationem, et non alio in connexione cognoscit eius connexionem: ergo in decreto effectus et in connexo cum creatura, Deus cognoscit creaturas.

Respondetur ad 1°, cum unius ad aliud non per cognoscendum non cognito uno et alio in se et tamen; non intra est necessarium in re cognito cognosci tamen ideoque argumenta nostra solum probare propriam Dei perfectionem non per cognoscendi non cognitas creaturas, non intra probare in talibus perfectionibus cognosci creaturas

Contra 1°: ergo eo concesso, quod immediate cognoscit Deus, cognoscit et Deus; sed non possibile est scientia effectus perfectio divina sunt Deus aliter: ergo eo pacto quo cognoscit immediate in eis media cognoscit creaturas, tum in illo cognoscit Deus

ergo

é immata Cogne sedht, eo pperte quod hic Cognat Cognit
tmy. mar patet qª eē tuy, nᵒ é pprie eē, nesq eē adseq: ghi
ez quesy nᵒ sunt respectivy, sed absoluti, s. pretermitty ab
absoluto relativo, sicu respectivo: g vesq duy Cognat subry ee
ad aliud nᵒ Cognit eē tuy: qᵒ pprie Cognito sui Cognit aliud aliquid
é tuy sta tuy:

Dª 2º qª si ad Cognoscendu tuy sufficeret ppriaz Cognez
Cognosc tuy et p alias tuy potit ee Cognito quez attingeret tuy nᵒ a
ttingendo tuy, ea valli p quaz solu tuy Cognoscerer, sed talis Cognitio
é impossibilis g et sic tu nᵒ Cognosci tuy p Cognez quez Cognit tuy. probat
Minor, qª Cognitio tuy nostra Cognit pravaz illius essalia, loquimur
ez de Cogne Cognoscente tuy, vt probat et essaht talez: sed talis Cognitio
nᵒ potest nᵒ attingere tuy: éē ez ad tuy é pravaz essale tuy: ideoq
et Cognosci, deq essalia Cognitiz ad tuy, sicu tuy tuo. g impossibilis Cognitio
quez attingat tuy nᵒ attingendo tuy

Sectio 2ª

Aliquot Dicta nrarz sententias.

1º qª Deus
nullas dicit imperz cuz creaturis potentibus é z eoz summe pfecty; creaturi
autz partibus multas, sicu pfecti, é, eoz imperfecty cuz imperfectionem talibus
imperfecty, sed sic subo illo imperfecto cuz hic si Cognit tuy ideoq sic Cogne
nᵒ Cognito prty imo nesq sic Dei immensitate Creaz potest: qᵒ in Deo
nesq sic vllo illius pfectione Cognoscit Creaz potes.

probat 1º: qª
summe imperfectio est ostra Dinz ita Conuti cuz rry Ca t Nazabeo
vt quodlibet horuz reddito imperfecti etiaz ipsa redderet imperfecti
Hoc ez dicit dependentiaz ostra absoluti absolutissimi, quez imperf
fectio é summa g ostra et idez é dᵒ scia et aliis Diuis pfectionibus
nullas dicit imperz cuz Creaz potentibus.

Dsrat 2º: pª Maior nrarz

n̄ potest connecti cum ministerio [illegible] ex eo q. ipso quod dicat
Deus connexionem dicit relationem, quo connexio ideo repugnat maior
cum necessitate sibi conveniat, quam cum connexione: sic Deus est magis
immutabilis quam creatura possibilis ——
quam cum possibilis: ille esse summe et simplex naturis; creatio
in [illegible] ergo Deus non potest connecti cum creaturis pos-
sibilis.

2° Arguit, q. Deus nullius dicit ordinem, nullam relationem
realem ad creaturas: creaturae vero absolutissimus est eo quod Deus
tum, quia ut docent theologi relatio, et Deus debent esse [illegible] ordi-
nem [illegible] relatio inferioris. [illegible] quia ut vult [illegible] relationalis
requirit cum tanquam [illegible]: [illegible] volunt requirit ut quod sit
possibile [illegible] tanquam [illegible] effectivis [illegible] ut placet [illegible]
[illegible] q. ratio [illegible] consistit in connexione cum eo, quae
repugnant Deo qui non requirit creaturas ut sint non est effecti-
[illegible] illas, neque cum ea connectitur, aut est [illegible] inferioris
ordinis cum eadem: sed in ente nullus dicente ordinem nullam relationem
realem ad [illegible], [illegible] non potest cognosci: quod enim nullo modo requirit
aliud [illegible] se habet ad illud, ideo non potest esse medium
in quo aliud cognoscatur, sicut regula non potest esse medium in quo
homo cognoscitur ergo Deus in se ipso non cognoscit creaturas possibiles.

3°: quia
in medio quod indifferenter se habet ad voluntatem [illegible] dicitur
nullum potest [illegible] cognosci, ut in petro qui se non potest
[illegible] cognosci, an [illegible] paulo [illegible] illi [illegible] quia
ad voluntatem est indifferens: sed [illegible] est indifferens
ad possibilitatem [illegible] impossibilitatem creaturarum, et idem est de qualibet [illegible]

ono

creatione creaturas, eadem que manerent et si creaturae redderentur impossibiles ut patet in scientia visionis, qua Deus videt existentias, quae eadem manerent, et si creaturae non extiterint; et in decreto, quo Deus decernit mundum existere, quod idem maneret, et si mundus nunquam extiterit: ergo Deus in se ipso non cognoscit creaturas.

Arguitur 1°. quia quoties aliquod tertium est medium ad cognoscendum aliud, valet consequentia a medio ad illud: ideoque quia creaturae sunt medium in quo Deus cognoscit valet consequentia ab essentia divina ad Deum, et existunt creaturae, ergo et Deus: sed ab essentia non valet consequentia ad creaturas possibiles: ab actuque intellectu ejus cognitio non valet consequentia ad eas, ut dicimus cum essentia est inconnexa cum possibilibus, et idem est de reliquis perfectionibus divinis: ergo in nulla Deus cognoscit creaturas.

Arguitur 2°. quia essentia non minus est indifferens pluribus existentiis, quam possibilibus; nec minus relata ad illa, quam ad haec: sed quia inconnexa cum existentibus, in essentia non cognoscit Deus creaturas existentes; ergo quia inconnexa etiam cum creaturis possibilibus, in ea non cognoscit Deus creaturas possibiles. 4° quia si Deus cognosceret creaturas in se ipso maxime in essentia, ut amor: sed eas non cognoscit: ergo neque in se ipso. probatur, quia in Deo prius est scientia possibilium, quam essentia: item quia Deus nequit producere creaturas possibiles quia illas cognoscit, et retorqueo, quia cum Deus producat creaturas ut agens liberum et artifex sapientissimus non potest illas producere, nisi praecedente scientia: sed id, quod subsequitur scientiam non potest esse medium, in quo illa cognoscatur: medium enim quo est obiectum formale scientiae, praecedit illam non subsequitur, ergo Deus creaturas non cognoscit in essentia.

Arguitur quia Deus per scientiam simplicis

intelligentiæ cognit Deum propriis per speciem visionis Deum expressivam, quia in nullo cognit Deum: aliud est medium in quo, aliud per quod, ut per in Angelo cognoscente Deum in creaturis, non tamen per Deum, et sic per cognoscit; quod si Deus in specie non cognosceret Deum neque illum ultimo in se ipso cognosceret: et per consequens diceret nunquam specie Dei ad eum, quam possibile effectio divina.

Sectio 3a

Respondetur ad Argumenta.

Ad 1um distinguo maiorem Deus nullam dicit connexionem cum entibus possibilibus, formalem omitto, virtualem nego; probans autem maioris solum probant de connexione formali, non de virtuali. Distinguo deinde minorem in subiecto in connexo etc., tamen virtuale quam formalem concedo; in subiecto in connexo formali, virtuali tamen connexo, nego ideoque quod columna tamen formaliter quam virtualiter est in connexa cum ipso ubi quamvis non cognoscit, et ideo est de immensitate nec potius, ut vero quod Deus cum aliis perfectionibus et si non habeat connexionem formalem cum creaturis, habet tamen virtualem ut species, et per etc. attributa quæ respectiva sunt, ubi cognoscit Deus Deum.

Ad 2um formaliter omitto ans ubi affert connexionem formalem cum entibus probans etiam omitto et distinguo consequens, omittendo illud sive de connexione formali; nam ubi de virtuali. Ad 3um formaliter omitto maiorem et minorem, et distinguo consequens Deus non potest connecti cum creaturis connexione formali, omitto, virtuali, nego.

est quod duplex connexio una formalis, quæ consistit in eo quod subiectum non potest esse sine alio, ut materia prima in communi tamen non potest esse salvis naturæ sine forma, ideoque habet connexionem physicam sive realem cum forma; et prima eadem materia, adhuc si in tamen negativum esse sine forma prima habet connexionem metaphysicam cum potentia formaliter quæ connexio

metaphysica

methaphisica consideratur respectu, quatenus est causa omnium [illegible]
creator et gubernator effectuum eorundem, et non effectus dependentia-
rum eorundem; nec eadem connexionem in ea potest cognosci po-
tius effectus et in effectu potius causa. Alia est connexio intrinseca
dicitur sine quod habent [illegible] potest esse sine causa, hic [illegible] propinqua-
cem est [illegible], [illegible] quas exercent [illegible] quia [illegible] sine [illegible]
negiguunt esse, et [illegible] habent connexionem, ex [illegible] causa [illegible]
[illegible] [illegible], sine eadem [illegible] [illegible] potest esse, et in [illegible] est
medium [illegible], ut in [illegible] [illegible] potest, sive effectus cognoscitur causa

[illegible] ergo
[illegible], et ideo est de reliquis praeter divinis [illegible] [illegible]
potest esse sine causa, quam illa habet connexionem; [illegible]
potest illos [illegible], et est medium, in quo causa cognoscitur:
quia non connexionis [illegible] potest exercere quia causa [illegible]
quae [illegible] creata cum connexione habent, exercent quia [illegible]
unde per solum si [illegible] et [illegible], quae tota [illegible] in [illegible]
[illegible] connexionis habitae et [illegible]

[illegible] quod
tota [illegible] in [illegible] de [illegible], nego [illegible] [illegible]
[illegible] est absolutissimus [illegible] absolute connexionem habet
o [illegible], ut [illegible] omnibus; absolute connexionis [illegible] et
relationis, nego: ideo Deus [illegible] in connexus habet cum [illegible]
est medium illos cognoscendi et [illegible] [illegible]: quia [illegible]
[illegible] tota quanta est, est ad [illegible], et ideo est de [illegible]
ut habet [illegible] ad [illegible]; de [illegible] [illegible] et de [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] ad [illegible], [illegible]
sine [illegible] potest [illegible], quod solum est de [illegible]
relationis. quae ex [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] totum est

ad ultim̄

Plures cum his dicunt relaz, ut sit v̄, talis debet etiā eē eiusdē s. inferioris ordinis cum tre id voluntarie dicunt. 1o q̄ id n̄ vitat ex ipsa relaō ut petit. 2o, q̄a tua dici relaz tra ad Deū, ut fam sua theoriz: q̄ sibi eius poterit dici e relaz traz a tuis sic, et inferioris ordinis ppe refer n̄ ad res ordinis superioris, et cur n̄ poterit res superioris dicere etiā relaz ad tuum ordinis inferioris?

Ro: q̄a diuersitas ordinis, s. solū ē diuersitas generica, s. ad summum addit excellentiā aliquam praeminentiē in vno genere, tae eiusd vnius generis dicit altioris ordinis, quā aliud, sic q̄ spuale dicit altioris ordinis quā mate: substa, q̄m accidens intellale, quā n̄ intellale, et sic de alijs, sed spuale refert trali ad materiale, ut aīa relis ad maz, et substa ad accidens, ut aīa ad suas operationes intellectuale ad n̄ intellectuale, ut eadē aīa ad maz, q̄ relao n̄ debet eē ordinis inferioris s. eiusdē cum tro.

Quod exemplum aīa relis, imo et cuius libet forz substalis pbat Pr. Salas Suarez, n̄ eē de rōe relais tralis respicere tum ut finē: cū q̄ forma substalis refferat trali ad maz, quā tn̄ n̄ respicit ut finē. insup cū effectus creatus refferat trali ad suas causas, nec tn̄ respiciunt causas ut finē: n̄ q̄ ē de rōe relais respicere tum ut finē. cum q̄ ea n̄ sit pfectio ppria effectus, nec hic pficiat causas, nec ea pfectionē locum de

de Ca presse, et tn ad inuitz trahi referant, sequitr non ee de rac relacio reperiri tum, tanqm pfectibile pr propria pfectiz vt illi pretendebant.

Neque insuper vt placet Hispalds relao trahi consistit in connexione. 1o: qa id non oritur ex desse relaois, quo stat in intrinseco solum quod totum est esse ejus sit ad aliud. 2o: qa cognio cognoscens pr rationem fiorum terminatur exercum, st ee pole, referri ad eas ptonas, nec tn cognco conexis, sit patriz cum Deo, qui ex se et abintro reddit impole eas ptonas. vnde hic cognio odi referre trahi ad suum obiectum; cum tn nulla cognio pbabilis fidei humane s. erronea dicat conexionem cum suo obiecto; poterit ptectum, sit alicuius ordinis, qm licet illa non respiciat vt finem, et ad eam non trahi, tanqm per perfectibilis, ac demum licet cum eadem non conectat habitus, poterit tamen illum, ad eam referri relac, nec s. ordo trahi et intrahi nec poterit diuus clar qmlibet cognoscere pr abunde responsum e ad illud argum, insuper. tota natura trahi ex eualuitur.

Lectio 4a

Quaestio 1a An detur illa relatio. Adiungo pro

...mag, in medio, quod indifferens se habet ad illa respectu pr vialis dabo; in medio quod dicit habit se habet indifferens, non tn indifferens se habet vialis, nego. medium, quod rae connexionis habit, qm habet cum obto cumque, vt intro quod debet aliquo, s. contradictionis illius, iam se habet commune vialis cum obto

medium repraesentativum est, ut in eo dilatare cognoscatur alius. Ergo quamvis realiter quam ... est indifferens ad cognoscendum vel Petrum vel Paulum negaret tamen pro ... dilatare cognoscerem, an cognoscat Petrum vel non cognoscat Paulum.

Ad scientiam Dei et idem est de ... cum ... sit realiter indifferens ad possibilitatem vel impossibilitatem creaturarum, virtualiter tamen non connexa cum possibilitate et impossibilitate, unde est, in his ... connexionibus per creaturas cognoscere, si hae sint possibiles ut possibiles, si sint impossibiles ... nulla facta mutatione intra, sed solum extra intellectum, quia harum possibilitas vel impossibilitas

... scientia Dei qua possibilia est indifferens etiam, indifferentia realiter tamen ... virtualiter indifferentia, nego; idem est cum ... indifferens, quia realiter in connexa in ... per imperfectionem non involvunt quod esset medium, in quo possibilia cognoscuntur, ... eadem cognitionem mundi, ... connexionem, et quidem inintelligibile est, ... Dei sine connexione realiter cum possibilibus est Deus ... eadem cognitionem mundi ..., et tamen eandem ... cognitionem non esse medium, in quo eadem possibilia cognoscuntur.

Si tamen creaturae possibiles reddiderentur impossibiles, ut quolibet divina ... ideoque respiciens creaturas maneret eadem realiter, maneret tamen adhuc ... virtualiter. Quia eadem scientia quae repraesentabat creaturas possibiles, eadem realiter manens, propter suam eminentiam et virtutem ... se haberet ac si esset ... creaturas easdem repraesentat ut impossibiles quod potius ... propugnat, quam impugnat exemplum ... scientia visionis, quae modo repraesentans mundum, eadem realiter neque mundum repraesentat, si mundus non esset. Quia ...

mal

multiplicitatem [illegible] separatae [illegible] mundi? i. [illegible].

Ridetur de dicentibus [illegible] mundi, quod idem manifestatur, sicut mundus est, sicut omnia, cum in virtute est illius, [illegible] multiplicitatem, absque alteratione intra mundum, [illegible] in se [illegible], dicuntur [illegible] illud, [illegible], medium quod est [illegible], ut in illo cognatur [illegible] obiectum.

Ad 10 confirmationem concedo maiorem, et distinguo minorem, ab omnipotentia non valet consequentia ad omnes possibiles ex suppositione impossibili, sic quod eorum sint impossibiles, concedo; absolute seu ex suppositione possibili nego ut aliquid sit medium, in quo alterum cognoscatur satis est quod in suppositione possibili valeat consequentia ex illo ad alterum nec est necessarium quod valeat etiam in suppositione impossibili; creaturae sit medium in quo Deum cognoscit quia absolute et in suppositione possibili valet consequentia ab existentia creaturarum ad existentiam Dei licet in suppositione impossibili, quod eorum non dependerent a Deo, nec cum illo connecterentur ea consequentia non valeret;

Valet ergo consequentia absolute, et in omni suppositione possibili ab omnipotentia ad creaturas possibiles, atque est in Deo omnipotentia, sicut virtus generativa patris, [illegible] et sic de aliis quod [illegible] sit possibilis, licet ea non valeat, si supponantur impossibiles: ideoque licet ex suppositione impossibili omnipotentia non sit medium ad cognitionem possibilium, tale est absolute et ex suppositione possibili. quod autem dicitur, ab antecedente in connexo cum consequente non valere consequentiam ad consequens, id intelligendum est de antecedente in connexo [illegible] [illegible] virtute; non vero si antecedens sit talis virtutis connexum cum consequente, ut per omnia existentia Dei eius quod dicitur [illegible], a quo ad eorum [illegible] valet consequentia; cum non solum virtute cum illis connectantur

Ad 3um concedo maiorem et distinguo minorem, quod in-
connexa cum existentibus tot fraternitatibus, quam virtualiter, concedo, quia procedit
in connexa fraternitate, nego. Omnipotentia enim non habet connexionem fraternitatis cum existen-
tibus, ut patet, nec virtualiter: non enim ponit in omnibus suis perfe-
ctionibus connexionem virtualem cum creaturis, ut patet in aeternitate, infinitate
et sic de aliis, sed solum in illis, quae dicunt creaturis [illegible] conne-
xionem fraternitatis, qualis est scientia visionis scientiae creaturarum, et omnipotentia, quae dicit
[illegible] creaturas connexionem fraternitatis cum possibilitate effectus, non vero cum existentia
eiusdem: ideoque nec omnipotentia cum tali existentia habet connexionem
ad hanc virtualem.

Quod confirmat et explicat distinctio virtualis libera
sufficiens infringere vim dictis, quae non ponit in Deo omnibus perfe-
ctionibus sed solum in illis, quae dicunt creaturis perfectionibus, quae
mihi actu realiter distinguuntur versificationis duplex [illegible]
quale est, Creaturam aliquam [illegible] effectus producere, et non [illegible]
[illegible] [illegible].

Ad 4um concedo maiorem et nego minorem, cuius probatio
[illegible] quo, in Deo prima est scientia possibilium, quam omnipotentia, quatenus hoc est
virtutibus operare possumus producere possibilia, concedo, quatenus est virtus
remota possumus, nego, quia tamen cum adhuc sit exequutiva ad
possibilia, in ea cognoscit Deus possibilia. Non est autem omnipotentia ante scientiam
operare possumus, quia omnipotentia ut operetur indiget directione scientiae
et applicatione liberae voluntatis ut bene ibi probavi, est autem ante
scientiam remota possumus, quod autem ad illam est verum dicere de omnipotentia
quod si diligat per scientiam et applicet per voluntatem erit operare possumus
creaturas possibiles.

Quam causalis illa liberi Dei respectu futurae creaturae
[illegible]

prolez, quia illaz cognit est vera, in quantum ut est virtus propa
ut quod est virtus remota est falsa; et hec vera in deo Deus cog=
noscit se per quantum est ex parte obiectum clarum producere quia vera
hec ad id est virtus remota, et quantum est ex se. et hec falsa
in deo obiecto est virtus remota potens producere clarum, quia Deus
cognoscit clarum. falsum intuitive est id, quod talis quid sciam non per
esse medium, in quo scia cognoscat, neque illius obiectum formale
loquendo quod remanet quia in Deo est obiectum formale est scia divina
hanc quod nullo pacto est precisio aliqua erat obscura et imperfecta
et adhuc verbum divinum subsequitur divinam sciam, ut per generatur
per illam, et in verbo scia Dei cognoscit Patrem et Spiritum Sanctum
ad quos verbum refert; ad 3am

Ad 3am reddo arg. et nego conseq.
licet quod aliquando medium per quod non sit medium in quo ut bene
patet in cogni Angeli quamvis sit medium per quod Angelus clarum
est Deum cognit, eadem reflexa cognitio est medium in quo utrumque
obiectum cognit ut parte ad utrumque relata et cum utrumque connexa-cum
quod sit cognitio eius Dei, impossibile est, obtinum eius aliis scilicet ex parte
exprimit.

Questio 3a

An Deus se cognoscat in beatitudine

Negant Vaz.
et Boys apud Alarcon, quem eorum sequitur. affirmant Suarez,
Albert, Arriaga, Dom Peñafiel et Alii. nam diu adscribant
lumine spei, excipit tamen cognitionem claram spei, in qua et in
propria imagine affirmat se cognoscere Deus.

Sectio 1a

Deus se cognoscit in creaturis.

Probatur quia id se cognoscit in alio, quod cognoscit tamquam obiectum ut supra diximus; sed Deus se cognoscit tamquam creaturas; ergo se cognoscit in creaturis. Probatur minor quia id cognoscit tamquam creaturas sine quo creaturae nequeunt cognosci: atqui diximus in obiecto scientiae Dei cognosci creaturas, quia praedicta effectus nequeunt cognosci sine creaturis, sed creaturae nequeunt cognosci sine Deo. Dicunt enim relationem ad Deum, ut patet ex terminis, quod non repugnat produci ab obiecto, cognosci a divino intellectu et amari a divina voluntate; ergo Deus se cognoscit tamquam creaturas.

Confirmatur 1° quia tamquam terminus s. relationis, quam obiecta scientiae Dei dicunt ad creaturas, cognoscuntur in scientia et obiecto: sed creaturae dicunt relationem, et intrinsecam connexionem cum Deo: cum enim creatura est essentialiter dependens a Deo, ergo tamquam huius relationis et connexionis Deus se cognoscit in creaturis.

Confirmatur 2° quia tamquam huius connexionis terminus Deus est cognoscibilis in creaturis, ideo enim Angelus suam substantiam comprehendens in ea cognoscit Deum ut a Deo tamquam summo perfectionis [illegible] non solum cognitio objecti, sed etiam ob modum illum cognoscendi sine imperfectione: ergo Deus se cognoscit in creaturis: modus enim cognoscendi unum in alio nullam dicit imperfectionem, ut patet in cognitione divina cognoscente creaturas in Deo, quae admittitur ab omnibus fere theologis, quae tamen negatur ab aliquibus non propter imperfectionem, sed propter [illegible] connexionem cum creaturis.

Dicent ad necessarium ad cognoscendum dependens creaturas a Deo, id est de cognoscibilitate et amabilitate, necessariam, Deus se cognoscere in creaturis, tamquam in medio cognito, ita ut eadem cognitione, qua attingit immediate creaturas, attingeret mediate

Deum

Deus, sed sufficere cognitionem concomitanter attingere immediate
et directe.

Sed dices: ergo saltem tollitur e medio omnis cognitio
in ipsa infima, exemplarium in imagine, haec
ut in illo cognoscuntur quia sunt in connexione, seu relatione aliqua
cum ipsa et secundum se, sunt tamen relatae et connexionis dependentiae
creaturae, sive dependentia cognitionem est cognoscere ipsas etiam
concomitanter, nec est necesse in dependentia cognoscere ipsam et ipsas
ne erit necesse in infima cognoscere ipsas, aut in imagine
exemplar, sed satis erit ea cognoscere concomitanter. atque ita
e medio tollitur cognitio in alio; tum quia haec non repugnat tanquam
in causa cognoscendi Deus ab Angelo, quia cum Deus dependens sive
cognoscendum non concomitanter, sed in causa dependentia se cognoscit.

Respondeo
quod cum aliquid cognoscitur concomitanter cum illo, sive per unam
sive per plures cognitiones, potest unum sine alio cognosci: ut
patet ... cum paulo concomitanter cognoscitur. atqui
dum dependentia creaturae a Deo cognoscitur ~~cognoscit~~, non potest dependentia
cognosci sine Deo: praeterea, explicatur ea cognitio in obliquo
et indirecte attingit Deum. quia dum Deus cognoscit talis dependentia
non concomitanter, sed in ea dependentia se cognoscit.

Contra 3o, quia
... unus, qui ... ... in esse, ... in cognitione
id quod ipsum, quod ... in ... est, cognitio intentionalis et ...
practice est: sed omnia ipsa et secundum se ... concomitanter
... dependentia ... a Deo ... tamen ipsa ... , tum ...
relatae dependentiae, tum aliud connexio cum Deo: quia Deus cognoscens
talis dependentias, non concomitanter se cognoscit cum illa, sed ...

De Cognit. in illa

Sectio 2a

Argumenta variis solutionibus

Argum. 1o.

Quia ideo ut aliquid Cognoscatur in alio debet contineri in illo formaliter, eminenter, idealiter, aut exemplariter: si ergo aliquo ex his modis non contineatur non poterit per aliud repraesentari, et consequenter nec in alio Cognosci: sed Deus non continetur formaliter eminenter, idealiter, aut exemplariter in creaturis ut est evidens: ergo nec Deus Cognoscitur in Creaturis, nec se invicem Cognoscunt. Confirmatur 1o. quia dependentia Creaturae a Deo non magis Deum repraesentat, quam magis est formalis, unio inter utrumque, sed haec magis est formalis non repraesentat: ergo nec Deum Creaturae dependentia.

Confirmatur 2o. quia dependentia non est a Deo ut repraesentato: si enim dependentia est effectus, sicut calor est a causa ut repraesentato, viso effectu, non dubitaremus de illius causa de qua saepe dubitamus, ut per influxum et refluxum maris, cuius causas ignoramus: ergo Deus non cognoscitur in creaturis, solum est possit cognosci tamquam in medio, quod repraesentat tamquam ut repraesentatum. Respondetur negando maiorem et tantum unius in alio nullo ex praedictis modis contineatur, potest in alio Cognosci et repraesentari; sed valet tamen [illegible] 1. connexio eius ut satis a nobis probatum [illegible] communi Philosophorum doctrina docentium, effectus esse signa causarum eas repraesentare et in effectibus Cognosci causas, cum in effectibus nullo ex praedictis modis contineant suas causas. ad primam confirmationem nego, quia licet dependentia Creaturae a Deo non magis [illegible] cum Deo quam unio cum sua effectu, plurimum tamen repraesentatione participat dependens a Deo, quam unio participat a sua effectus

quod

quod complacentia ... ut tria magis refert Deum, per ...
magis et spem.

Elego deinde magis, qua repraesentare majestatem
et deinde incarnatam cognitionem, sive utrumque faciat intentionem
praesentem, et unio debet in cognitione magis et spe. [illegible]
cum utraque, ac proinde negent sine utraque esse cognitionem
quo unio repraesentat majestatem. ad [illegible] depen-
denda et [illegible] e [illegible] ut cognoscere tales dependentias,
et incarnatam cognoscere: ideoque dependentia e [illegible] ut cognitio
et repraesentatio in tali dependentia.

Nec solo unaliter disjunge
ex aliis affectibus collatis cum suis causis e [illegible], quatenus [illegible] oper-
antur suos affectus ut cognitiones: ideoque affectus non procedunt ab illis ut
cognitio, sive ut repraesentans, [illegible] ab illis repraesentans re-
praesentare suas [illegible] in [illegible] [illegible] suas [illegible], quia dicunt ad eas
et quia plerumque visto affectu, adhuc non videmus [illegible], quae dicunt
ad causas et quia plerumque visto affectu adhuc non videmus [illegible]
quae dicit ad hanc causam; et [illegible], quae in illis dicitur ad causam
in [illegible] visto affectu, certo scimus hanc causam, quaenam in illa [illegible]
[illegible] ignoramus — Dicitur 2º: quod cognitio qua Deus se cognoscit in alio, et ideo realiter cum
cognitione, qua se Deus cognoscit in se, et repugnat utramque cognitionem esse idem realiter quod Deus se cognoscere
in alio. probatur major quod cognitio qua se Deus cognoscit in se, e cognitio directa, et immediata
et qua se cognoscit in alio, e cognitio indirecta et media, et repugnat eandem esse directam
et immediatam, et in [illegible] indirectam et mediatam [illegible] cognitio cognoscit [illegible]
[illegible] non [illegible]: [illegible] cognitio [illegible] alius, [illegible] non [illegible] alius [illegible]. [illegible] quod cognitio [illegible]
in alio indiget medio distincto ab objecto quod in alio cognoscit, cognitio [illegible] objecti
in se non indiget medio, [illegible]
non indiget medio distincto ab objecto, quod in se cognoscit, et re-
pugnat eandem cognitionem indigere medio distincto et non indigere
medio distincto ad cognoscendum idem objectum: et repugnat Deum [illegible]

eandem Cognem se Cognosc. ipse et tal. se Cognoscere immatio
Dei media
mam et immediatam: ad probandam tunc medio mam, et distincto modo repugnat eandem Cognem esse, ex vi cuius Deus obiectum habet medio, ex vi diversorum respectuum: repugnaret aut contradictorium et quo contradictorium aliquam oppositionem, quae de Cogne verificantur rae diversorum obiectorum formalium, ut patet in visione quam Deus et creaturas habent videntes, quae beatitudo est, ut formaliter respicit Deum, et non est beatitudo, ut formaliter respicit Creaturam; est utrumque absque ulla oppone, rae diversitatis inter obiecta formalia.

Cognitio autem Dei ipse immediata et diversa est, quatenus respicit Deum ut obiectum formale; est vero mediata et indirecta, quatenus respicit Creaturam ut obiectum formale rae cuius, et in quo, Cognoscit Deum quatenus opus, quae apparent in modo tales non sunt quae verificantur rae diversorum obiectorum formalium.

Unde patet ad probandam cuius mam medio et distincto modo repugnat eandem Cognem esse utramque ad idem obiectum formale, medio, ut tendat ad diversa respectu, ut patet in eodem exemplo Cognitionis immediate tendentis ad Deum et ad creaturas quae ut beatitudo est indiget Deo immediate tangente Cognem, et movente ad illam; ut vero tendat ad creaturas, non indiget immediata tactione, nec motione Dei: et utrumque sit absque repugnantia contradictione quae tota evanescit rae diversitatis in obiectis formalibus.

Arguitur.
quia Cognitio Dei intuitiva est Cognitio Dei in esse: sed huiusmodi Cognitio est imperfecta et praecisiva: Cognoscit solum Cognit in esse, quoad an est rem esse quoad existentiam, sive existentiam eius effectus; non vero quoad quid est, id est, quid sit, quidditas et essentia eius: ergo Cognitio Dei intuitiva
fuit

sive in alio repugnat Deo ut sic pro prescrittiva et imperfecta

conpart g.a i.d

lariuz Cognit in aliquo medio et ex eo cognitio mediis, quorum
convenit tale medium: sed Creaturae solum conveniunt cum Deo ut unus
et non ut trino: et sic Deus ut trinus reddetur impossibilis
mo manet ut unus possibile eet, imo et existeret Creo
ideoque Angelus comprehendens Creaturas, solum Cognit Deum ut
unum non ut trinum ergo Deus solum per se in lucem cognoscere
ut unum, non ut trinum Comitibus talis Cognitio e imperfecta
et prescrittiva.

Resp. concedendo maiorem et negando minorem; cuius
probatio distinguo, causa solum cognoscitur in effectu, quo inadaequate
Cognit effectus, concedo, quo adequate, nego et quia plerumque effectus
inadequate Cognoscuntur, ideo in eis plerumque causa Cognoscuntur solum
quoad an sint, non vero quoad quid sint; quod si effectus perfecte cog-
nosceretur causa in eis, quoad quid sint, et rem omnia perfecta essentia
Cognoscuntur.

quia effectus respiciunt Causam realiter Logice ut existens este-
rior, ideoque rationem esse eius fundamentum: quod sic realiter ab omnibus et
non ab una s. alia, sed rem negavit Cognitionem sine Deo: ergo cognitio perfecta
et adequata effectus, est Cognitio causae quoad quid est, et sicut ergo sta-
bitur causa cuiusque Cognitio Dei Creaturarum sit perfectissima et comprehen-
siva omnium Creaturarum inde est in lucem se Deum Cognoscere,
non solum quoad an est, verum etiam quoad quid est, et rem omnia perfec-
tiva.

Neque obstat Cognitio causae in effectu continuo dici abstractivam
et non quidditativam, ideoque Angelus non Cognoscere Deum quidditative
in lucem, sed abstractive. non, inquam, obstat, quia ista talis Cognitio
abstractiva dicitur, quia plerumque talis dicitur eo quod plerumque
effectus inadequate et imperfecte Cognoscuntur. dicitur namque continuo

ea cognitio non quidditative, quia non habet ea obiectum intra immediate
et rationem suam, qualis habet cognitio perfectione quidditativa: quia
tamen non attingat ea cognitio attingat essentiam et quidditatem rei,
nequit esse quidditativa. Quare dum Angelus dicitur
non habere non cognoscere Deum quidditative, sed abstractive, solum
significatur Angelum cognoscentem Deum intuitive, non cognoscere quidditatem
Dei immediate, et ea perfectione, qua cognoscitur per visionem Dei; non
vero negatur cognitio quidditativa Dei, quatenus hic cognoscibilis est in creaturis
et habet rationem quidditative Dei.

Ad confirmationem dico majorem et concedo minorem.
Quia enim solum connectuntur cum Deo, ut uno, connexione immateriali
omitto; materiali, nego: quia cum Deus unus sit, ideo realiter cum Deo trino
si videretur impossibilis Deus ut unus, nam ratio videretur impossibilis
Deus ut trinus. Et quoniam Angelus cognoscit creaturas cognitione
non perfecta sed præcisiva; Deus vero perfectissima, et non præcisiva:
hinc est, Angelum cognoscere creaturas solum in connexione immateriali, ideo
et Deum ut unum, non vero ut trinum; Deus vero cognoscere creaturas tam
in connexione immateriali, quam materiali, ideo in creaturis se cognoscere
non solum ut unum, sed etiam ut trinum.

Omitti autem, nec absolute
dari, creaturas non connecti connexione immateriali cum Deo ut trino. Quia
vero probabilis videtur ista connexio, creatura procedit a Deo, ut
intelligente, qua ratione producit verbum; et a Deo ut amante,
qua ratione producit Spiritum Sanctum: sed Deus producens verbum
et Spiritum Sanctum non solum est unus, sed etiam trinus: ergo immediate
connexio creaturarum non solum est cum Deo ut uno, sed etiam ut trino.

Colligitur

Dubitatur Angelum in puris naturalibus creatum, non cognoscere Deum ut trinum.

go

qa Angelus [illegible] Cognit humanae intimam naturam: sicut [illegible] comprehendit Creatas, non Cognit eorum obedientiam, quam habet ad effectus supernaturales. Alioqui supernaturalia naturaliter Cognosceret. Sicut comprehendens Creaturas non Cognoscit omnia, et [illegible] ad haec excedunt naturae eius evidentiam, quale est mysterium trinitatis, quorum non capacitatem est comprehensio naturalis, qualis est Angelica, solum adaequari intelligibilitati naturali obiecti, non vero toti intelligibilitati obiectivae, per quam comprehendit naturae [illegible] supernaturalia.

qa si Deus se Cognoscit in Creaturis, daretur processus in infinitum in [illegible] divinae Cognitionis: 1o quia Deus Cognoscit in Creaturis Deum esse causam illarum productivam; 2o vero: Cognoscendo Deum esse causam productivam Creaturarum, Cognoscit Creaturas [illegible] alterum; 3o vero Cognoscit se esse causam productivam Creaturarum, et sic in infinitum, a se ad Creaturas, et ab his ad se, quae Cognitio iret et rediret: sed hoc repugnat: tum quia repugnat infinitum [illegible], tum etiam quia semper restaret aliud, et aliud a Deo Cognoscendum, quod in actu Deus Cognoscat, quod est Cognoscibile quod Deus non se Cognoscit Creaturas

Respondeo Distinguendo maiorem, quae bene [illegible] per [illegible] contra excessus, quod divina Cognitio infinitis Cognitionibus Creatis per totum terminatur euntibus et redeuntibus a Creatis possibilibus ad Deum, et a Deo ad Creaturas possibiles; nego [illegible] [illegible], quod [illegible] sit de infinito in actu ac numero et extensione, non repugnat infinitum in actu [illegible] perfectionis, quale est ubertas et infinitas perfectionis divinae Cognitionis. restaret quod semper aliud et aliud a Deo Cognoscendum non realiter, sed ratione, in quo nullum est repugnantia

cum ex dicendis Deus cognoscere potuerit, adhuc restant Deo cognoscenda futura. quamvis dicat Deus solum est quod actu creatur cognoscere quod est cognoscibile est; quod non vero quod de se vel de effectu suo vere cognoscet

Quaestio 5a

An Deus se cognoscat ex causis, seu ex se ipso causas

affirmant Thomistae, Semafill, multi vero terminis hypotetice et ... Deus cognoscere causas ex se ipso; negamus vero se cognoscere ex causis.

Sectio 2a

Praesuppositis quibusdam

Sicut diximus supra, cognoscere ex alio est cognitionem dicendam obiecti, ad quam deducatur intellectus ex cognitione alterius obiecti praecognito, vel connexionem unius obiecti cum alio. v.g. cognoscit quis fumum, eiusque naturam connexionem cum igne, hinc deducatur ad cognitionem ignis, quem apprehendit, seu judicat ignem dicendo, ignis existit. ex qua cognitio est ex alio, quia ad eam deducitur intellectus ex praecognito fumo eiusque natura connexione cum igne; si 2a cognitio realiter distinguatur a 1a cognitione vere et proprie erit ex alio ly ex ex proprie significat causalitatem, seu dependentiam unius cognitionis ab alterius, quae intervenire non potest nisi ubi adest realis distinctio. quod si solum ratione 2a cognitio distinguatur a 1a cognitio solum improprie erit ex alio sicut ex solum ratione distinguitur a cognitione, id est improprie solum etiam improprie una cognitio est ex alia, sive ex alio.

Hinc patet

Cognit ex alio a cogne in alio. 1º q[ui]a obiectum in alio cognitum indirecte cognit, vg cognitio hac ignis in alio, fumus natus connexus cum igne p[er] quam fumus directe cognosc[itur], ignis v[er]o indirecte; cognitio autem ex illio obiectum cognitum ex alio directe cognit, vg q[uan]do ex pr[aedic]ta fumi cogne, inter deducat ad hanc cogne, ignis exit, hac cognitio, lo ex alio ignis cognat cum directe cognit

Patet 2º eadem distio, q[ui]a ad cognitionem illio non est necessaria duplex cognitio adhuc rae. dicta, vg hac cognitio in alio, fumus natus connexus cum igne, ht in dicatis duplex habitum quarum una tendit ad fumum, altera ad ignem utraq[ue] tn habitus non est duplex cognitio p[ro]p[ri]e ignis, s. fumi, sed est conceptus connexus dicens unam p[ro]p[ri]e cogne fumi. ideoq[ue] ibi non est 2x cognitio p[ro]p[ri]e adhuc rae dicta at ad cogne ex alio necessaria est 2x cognitio, 1º. cognitio ea, quae ex alio sequitur vg hac ignis exit: 2º: ea cognitio unde eadem sequitur, sive infertur, vg hac fumus het necessariam connexionem cum igne.

Cognitio ex alio in creatis p[ro]p[ri]e realiter distinguitur a cogne in alio, unde infertur ut patet in dicta cogne ignis exit quae est ex alio et distinguitur realiter a cogne, fumus het necessariam connexionem cum igne sit q[ui]a separabiles realiter ideoq[ue] est realiter distinctae, hoc m[ihi] n[on] obstat, p[ro]p[ter] aliquid utramq[ue] cogne identificari realiter cum intellectione rati, ut si quis eadem realiter cogne, in quo nulla est temporis si cognoscat fumus het necessariam connexionem cum igne. p[ro]p[ter]ea ignis exit

Ubi est cognitio ex illio realiter identificata cum cogne in alio; altera tn habitu dicta, rae connotati dicuntur quia het q[ua]e est cognitio ex alio, ab ea, quod req[ui]rit, quae est cognitio in illio. quia est cognitio in alio requirit ignem ut tum

connexionis fumi; qui vero est cognitio ex alio respicit ignem vt absolute existentem; ignis autem vt tam connexionis fumi cum involuat ipsum fumum, quem non involuit vt absolute existens; sequitur diuersa esse connotata vtriusque cognitionis.

Dum supponitur, cognitio ex alio non est necessaria, neque habere locum, stante cognitione immediata et perfecta obiecti, vt si videam ignem existentem neque est necessaria, neque habet locum cognitio, qua cognoscam ignem existentem, quia fumus habet necessariam connexionem cum igne. Ratio est, quia existente in subiecto sua perfectione exhibente aliquem effectum formalem non est necessaria, sed esset superflua alia, quae minus perfecte tribuat eundem seu similem effectum formalem: ideoque stante in anima sua rationali, quae perfecte tribuit effectum formalem corporis completi, viuentis vegetativi et sensitiui, non est necessaria sua distincta corporeitas, vitaque vegetativa, seu sensitiua.

At quia cognitio immediata obiecti eadem perfectio reddit subiectum perfecte cognoscens, et obiectum perfecte cognitum, vt visio ignis reddit subiectum perfecte cognoscens, et ignem perfecte cognitum: ergo stante cognitione immediata et perfecta obiecti non est necessaria neque habet locum cognitio ex alio circa idem obiectum.

Confirmatur quia stante in subiecto luce perfectissima vt 8 non est necessaria neque habet locum lux alia imperfectior, vt vnus, seu vt duo: sed eadem est ratio, de cognitione immediata et perfecta obiecti, ac cognitionis ex alio: illa est lux perfecta et quasi vt octo; haec vero lux minus perfecta, et quasi vt vnus intentio autem vna ab alia solum differt in eo quod lucis perfectio graduum realium distincta cognitionis vero perfectionalitas realiter identificatas quare distinctio non est ad rem, et tamen intentio lucis fiunt perfectionalitates realiter identificatas: ad haec cum lumine vt 8 non compatitur lux minus

perfecta

perfecta ut nunc; quod neque convenit cum cognitione perfecta et immaculata, etiamsi des cognitio minus perfecta et ex alio.

3us supponere, quam ex alio per se involvere potius imperfectionem quia quando nos cognoscimus ex alio fit processus ex notis ad ignota: solum ergo est cognitio ex alio quando per cognitionem antecedentem, ex qua ipsa sequitur alterum scilicet cum ignoratur, scilicet imperfecte cognoscitur, ut cognoscit quis Petrum esse hominem cum adhuc ignoret, an sit rationalis scilicet non [illegible] alterius cognitio etiam imperfecte cognitio ex hoc est rationalis, imperfecte inquam, quia per hanc cognitionem, non dum cognoscit, sit ne Petrus homo, sed qua duplici imperfecta cognitione, Petrus separata procedit deinde ad cognitionem ex alio, qua cognoscit Petrum esse rationalem.

Et quidem hanc praesuppositam cognitionem imperfectam per se requiri ad cognitionem ex alio patet quia siquis statim et aperte cognosceret Petrum esse rationalem, dum cognosceret esse hominem, inepte inferret Petrum esse rationalem: sic ergo discurreret Petrus est rationalis quia Petrus est rationalis, quae illa potius est [illegible] quam [illegible] quod cognitio ex alio involvit positivam imperfectionem cognitionis illius ex qua procedit, cum cum ignorantia sit, ut [illegible] cognitio ex alio, hac illa [illegible], ut [illegible] a parent [illegible]

Sectio 2a

Conclusione duplici resolvitur quaestio

1a Deus non se cognoscit ex alio, sive ex causis. probatur quia ante ad cognitionem ex alio sive [illegible] Deus se cognoscit cognitione summe perfecta, qua se perfecte cognoscit: cognitione se comprehensive, intuitive et immediate qua cognitione nulla perfectio est excogitabilis, neque quando [illegible] cum 4 ex causis

hoc est Deus, neque quoad nos, cum sit obiectum comprehensive et in se quo sit modo perfectissima cognoscendi obiectum, sed stante cognitione summe perfecta obiecti non enarratio, neque hic locum cognitio minus perfecta eiusdem obiecti ut constat ex supra 2a. ergo Deus non se cognoscit ex alio: cognitio enim ex alio, sive ex creaturis, facultatibus adversariis minus perfecta est cognitione ea, qua Deus se cognoscit in se et posterior illa: infertur enim ex illa, scilicet ex cognitione creaturarum in se, quae scilicet posterior est cognitione Dei in se, scilicet in eodem signo cum illa.

Sed contra dicitur, quia cognitio creaturarum in Deo est perfectior cognitione earundem in se ipsis, ut diximus quaestione superiori in responsione ad 1um argumentum, sed adhuc componitur in Deo utraque cognitio: ergo etiam poterit componi cum eadem cognitio Dei ex alio. contrarium quia cognitio Dei in se procul dubio perfectior est cognitione Dei in alio, et illa prior hac: sed cum cognitione, qua se Deus cognoscit in se, componitur cognitio Dei in alio, scilicet in creaturis, ut saepe diximus: ergo cum his poterit componi cognitio ex alio.

Resp. Distinguo maiorem, cognitio creaturarum in Deo est perfectior etc., attento obiecto formali utriusque cognitionis, concedo, attenta cognoscibilitate creaturarum, nego, si cognitio Dei creaturarum in se ipso comparatur cum cognitione creaturarum in se ipsis, attendendo ad obiectum formale utriusque 1a est perfectior 2a, quia 1a habet pro obiecto formali Deum, 2a creaturas. at si utraque consideretur in ordine ad cognoscibilitatem creaturarum perfectior est 2a, quam 1a, quia 2a attingit creaturas immediate, et in se, 1a vero et 1a mediate, ceteris autem paribus perfectior est cognitio immediata quam mediata: illa enim est intuitiva, scilicet perfectius

alia it

accedit ad intuitivam, quam cognitio in alio, quae est abstractiva
s. gradus accedit ad abstractivam, cum aliunde ex generatio
perfectior sit cognitio intuitiva, quam abstractiva, caeteris
paribus melior est cognitio intuitiva, quam cognitio abstracti-
tiva.

Ad confirmationem concedo majorem, et distinguo minorem, cum cognoscit quae-
se eum cognoscit in se alterius gradus alibi, negatur unde cognosceret
creaturas, concedo; quia cognitio haec sit necessaria ut Deus se perfectissime
cognoscat, nego. antecedens quia ad eam se Deus perfectissime cognoscit cognoscere
seipsum in se, quae est omnium suprema: ideoque totus se cognoscit in tota
quia cum debeat cognoscere creaturas, sive mediate, sive immediate, nec
potest eas cognoscere, quam se cognoscat tanquam causam relatam; s.
conexionis creaturarum, inde est Deus, ut se cognoscat in se, debere
insuper se cognoscere in creaturis, sive in alio.

Cum cognoscitur, quia
se Deus cognoscit immediate, et tum mediate, supponit cognitio creaturarum
in se, ut illa sit perfectissima omnium cognitionum, quia cognitio creaturarum
immediata confert modum perfectum cognoscendi creaturas, quo creaturae perfectibus
cognoscuntur, ut cognoscere creaturas intuitive s. quasi intuitive, insuper
cum perfectissima illa cognitione supponit cognitio Dei in alio quia creaturae
negantur cognosci nisi in eis Deus cognoscat. at cognitio Dei
ex alio ad nil [illegible] deducunt, ideoque ut superflua repugnat in
Deo cum praedictis cognitionibus

Ad instantiam, quia licet Christus Deus per visionem
Dei perfecte cognoscat Deum in se et in Deo creaturas; adhuc in hac
scientia per se infusa creaturarum earundem scientiam per accidens infusam, et
insuper scientiam experimentalem; Id non est, ne Christo [illegible]

tantae dispar. illa explicit ... propriis, eadem obiecta quidem
Cognoscit: quo nec inferius dicitur excellentius habere et secundum seriam excellen-
tiam ex Creatis. Confirmatur quia Beati, propter scientiam videndi Deum
habent seriam Creaturarum et Dei quae est per accidens imperfecta: quod enim
Deo propter scientiam sui imperfecte et intimo, est seria excellens.

Sed ut longius et clarius explicem, an et qua ratione praedicta seria
imperfecta et in beatis componantur cum visione Dei, de quo
dicimus in 3a parte modo breviter respondet, dicendo
magis et mode magis et nando Creaturas, quod seria illa vel divinam
immediate, vel in se, vel a visione Dei, habent ... diversa
obiecta formalia, quae efficiunt per singulos seriam Cognoscant
ut per illam formale attingunt, quae Cognoscunt per aliquos
ut per eos malitiam attingunt: et ideo nullo modo superfluunt
aut repugnant.

Ac Cognitio Dei excellens cum nullo obiecto
formale diverso efficiat, sed solum habet formale ad Deum et
Creaturas cum effectus Cognitus inde est, nam Cognoscit repug-
nare ut omnino superfluus. Unde patet ad confirmatum, Cuius Con-
nigatur quoque eandem rationem

Urgebis tamen adhuc, quia si aliquis
imperfecte habet seriam de aliquo obiecto, nihilominus potest habere fidem
et opinionem eiusdem obiecti, imo et plurium ... de eodem obiecto
... potest habere seria, fidem, et opinio, sed tamen
cum Cognitione magis perfecta, qualis est seria, componuntur minus per-
fecta, quales sunt fides et opinio, quod dicit cum Cognitione magis
perfecta obiecti potest componi minus perfecta, Coniunctim cum Cognitione

im

immateria et infinitis potest in Deo poni Cognitio ex alio, sicut ex Creat.

Et ex procedendo mag. et mag. et dato loco, cum cognitio magis perfecta est, quo minus perfecta affert obiectum formale, non cognitum per cognitionem eius perfectiorem, quod idem obiectum formale affert, ideo quo perfectior, sc. perfectius cognitum per cognitionem perfectiorem, neque fides et opinio afferunt diversum obiectum formale, quare non cognitum per aliam scientiam tendentem in obiectum materiale evidenter cognitum, ideoque non repugnant cum scientia, at Cognitio ex alio praesupposita cognitione obiecti in se et immateriali, nec non in alio nihil affert de novo cognoscendum: ideoque repugnat cum duplici illa cognitione.

2a pars, Deus non cognoscit Creaturas ex alio, sicut ex cognitione sui ipsius. probatur: quia cognitio ex alio est positive imperfecta, sicut quia ipsa talis est, sicut quod praesupponit cognitionem imperfectam obiecti, quod cognoscitur ex alio, ut constat ex dictis praesupposita 2a parte in Deo non est cognitio formalis, sc. praesuppositive, quae sit positive imperfecta, sicut ea sit Creaturarum, sicut sui ipsius: omnis quae positiva imperfectio repugnat Deo: ergo in Deo non est cognitio Creaturarum ex alio, neque hoc modo Deus cognoscit Creaturas.

Confirmatur quia Deus cognoscit Creaturas in se ipsis et immateriali, ea claritate, et maxime ea, qua cognoscuntur obiecta sua priora et prius esse notarum quales sunt quodlibet est sine ente, totum est maius sua parte et huiusmodi obiecta non cognoscuntur ex alio: alioquin prius quae cum illa versantur non erunt per se nota, nec prima: ergo Deus non cognoscit Creaturas ex alio. quae argumenta probant etiam 1am partem dictam; sicut argumenta allata pro 1o probant hanc 2am

Sectio 3a

Ex Argutorum solutione Confirmatur nostra sententia

Pr. qm seq. ē, qa oīs Cognāo sine imperfectione repu-
gnandae in Deo. ē ex alio pariunda oīs pfectio sine imperfectione
sd Cognāo ex alio ē Cognāo sine imperfectione; licet sit minus pfecta
qm Cognāo obti in se, n. tn ē positive imperfecta: g. in Deo dar.
Cognāo ex alio qua videlicet se ipsum Cognoscit ex Creat., et esse ipsorum
Creat. Confirmatur 1o: qa oīs Cognāo in alio nata infert Cogn. ex alio
vg eo quod Cognoscimus Deum in creat., dum Cognoscimus Creat. essentialiter
dependere a Deo, nata Cognoscimus Deum ex Creat., divine Cognoscendo
Deum existere, sd Deus, tam se, tam Creat., Cognoscit in alio: g. na-
tura infert in Deo Cognāo ex alio qui utrumque obti.

Confirmatur 2o: qa
ex Cogne antis nata inferi Cog. Conti, nata erit Cognāo divina
Conti vg ex Cogne qua Cognit existere lucem nata pigitur
cum sole, erit haec Cognāo divina solis, qo sol existit: sd Deus
Cognit existere Creat. nata solem inferi qo solis rae ... oriatur inde
Cognāo qua Deus divine Cognat se existere, quae ē Cognāo.

Respondeo
maj. et nando min.: qa Cognāo ex alio n. tantum ē minus pfecta
qm Cognāo obti in se, verum etiam ē positive imperfecta, tam ...
qm privative. ... qa superflua in Deo, cum n. afferat pfectionem
aliquam ... quae excedat, s. sit aequalis Cognitionibus, quas praesu-
ppit in Deo ut supra vidimus. privative qo ut ea debeant
Cogns anteq imperfecte attingere obtum, quod ipsa deindo
attingit; aliqn ... n. paret minus ex notis ad ignota, sicut exigit
peculiaris ... Cognis ex alio.

Ad 1am Confir. dist. maj., oīs Cognāo in
alio nata infert ... qd n. praesupponit pfecte Cognitum obtum Cognoscendum p
Cogn. ex alio, concedo; qd illud supponit, nego. ergo dum nos in Creat. Deum
Cognoscimus, adhuc Deum imperfecte Cognoscimus, ... inde pgimus ad
Cogn. distinctam Dei qua ex Creat. Deum magis pfecte Cognoscimus quam
Deus ante ad ex Cogn. ex alio, ... pfectione ... Cognitis de obtum
Cognoscibile, inde ē, in Deo repugnare oīm Cogn. ex alio. =

Ad 2am

Ad 2um confirm. eodem modo distinguo maiorem: ex cognitione
alta, quod cum praesentare praecognitum non est, concedo. quod praesentare
praecognitum est, nego: et quia in nostra lucidi imperfecte cognitionis nostrae
solum, ideo ex cognitione luminis inferimus nostram solum; at Deus cum perfectissime
cognoscat immediate se, a cognitione ex [illegible] non [illegible] ad diuinam cognitionem solum.

Contra 3um arguitur: est
quia Deus cognoscit creaturas existentes: ideo quod esse existere, hanc cognitionem
cognoscibilem quae non potest latere diuinum intellectum, sed cognitio haec est
ex alio: ergo Deus se cognoscit ex alio. probatur minor, quia quoties intellectus
cognoscit rem distinctam, et una ducitur intellectus ad aliam, ea, ad quam
intellectus ducitur est cognitio ex alio ut per discurrendo, quae est cognitio
ex alio, quae semper fit quando intellectus unius cognitione ad aliam mouetur,
modo realiter distinctam; sed in praedicta cognitione datur duplex cognitio realiter
distincta: una directe tendit ad creaturas eas ut existentes, qua Deus cognoscit
creaturas existentes, et altera directe tendit ad Deum, eum ut existentem, qua
cognoscit se existentem. et intellectus secunda ducitur ad 2am. cum impossibile
sit, Deum assentiri existentiae creaturae; quin assentiat et [illegible]:
quod cognitio haec est ex alio.

[illegible], quia si est possibile Deum immediate
cognosceret se existere, ex cognitione existentiae creaturarum ducitur ad cognoscendum
se existere: sic quod modo ducatur creatura ad cognitionem existentiae Dei, sed eadem
est ratio, ut modo sic etiam Deus ducatur, licet quod modo cognitione eandem
quam in hypothesi illum duceret ille cognitionis existentiae creaturarum; quod
Deus ex cognitione creaturarum ducitur ad se cognoscendum: et ideo se cognoscit
ex alio sic [illegible].

Ad tertium distinguo maiorem, Deus cognoscit creaturas praesentialiter
eo modo, quo ibi asseritur, nego, distinguo, concedo. maior cognoscendi ibi
asseritur sequitur, Deum non esse praecognitum ex cognitione aliarum rerum multo
perfectiorum; quantum est cognitio Dei ipse et intellectus sequitur, cognitionem qua Deus
cognoscit creaturas existentes, non cognoscere praesentiae Dei existentiam: utrumque autem
falsum est. Cognoscit Deus veritatem obiectiuam cognitionis ponens in maiori dupliciter

Cogne perfectissima quia non est mihi nunquam imperfectionis cognoscendi aliquid imperfecte cognoscit

1.a Cognitio est, qua divinae cognoscit se existere et ab eo dependere, quod existit. 2.a est, qua cognoscit creaturas existere, creaturas dependentes ex alio ab se essentiali, ergo non minus negativa et inutilis prorsus inferior, sed dicitur a nobis, quod veritas illa inferat, prius existit eodem modo se habere hoc illatio, sicut si quod inferret, prius existere ex eo quod prius: ita non veritas si a se cognoscibilis sit modo perfecto, non tamen modo involventi imperfectionem. Ad 3. Praeterea

dando majorem et minorem. ita modo habet Deus cognitionem, quam habet in hypothesi, quamquam inde deducat ad cognitionem ex alio. modo non deducat, tum quia in hypothesi Deus est imperfectus, ut supponitur, ideoque capax se imperfectae cognoscendi ex alio non, tum quia in hypothesi Deus non haberet cognitionem perfectissimam sui ipsius, quae modo impedit cognitionem ex alio, cuius defectu cum tali cognitione non impediebat. 3.a est, quia

omnis cognitio, ad quam ipse deducat ex vi cognitionis antecedentis, est cognitio ex alio, sed Deus ad plures cognitiones deducat ex vi cognitionis antecedentis: cognoscit enim Deus, quod si voluerit prius auxilium A, praeveniret. Cognoscit insuper se velle prius auxilium A, ex quibus cognitionibus deducat Deus ad cognitionem conclusionis prioris quae conclusionis prius cognoscit cognitionem ex alio

Confirmatur quod Deus cognoscit existere lucem si sol existat; deinde vero cognoscit existere solem, sed hinc non prius non deducit ad cognoscendum existere lucem. veritas connexio cum alia, sed cognita deducat ad cognitionem alterius, quod sicut Deus cognoscit omnem veritatem ex alia, se ipsum ex creaturis, et omnia ex se ipso cognoscit

Ad 3. Concedendo majorem et negando minorem, nam

Deus

Deus deteat ad Cognem venerint futr, ex eo, quod Cognouerit quod si voluerit etiam sit deteat immediate ab ipsa venerie futura: Cum ex ipsa iam futura sit, ipsa in se videt. Et insuper eadem veneratio Cognit in se ita determinata, et auxilio [illegible] venerintur, quam id complexum habet cum venerie; non vero Cognit ex determinatione Cognitur complexi, quia ut supra diximus, quoties obiectum cognitum est immediate in se, vel in alio, non est solum Cogni ex alio.

Ad 2am

dato maiorem, et nego minorem, cum quod eo ipso quod sol existit, Deus in sole Cognat lucem: et eo ipso quod lux existat, Cognat lucem immediate et in se ipsa non deteat Deus ad Cognitionem qua demum minus perfecte Cognat lucem existere, sicut si quis videret futurum currere, non deteat, vel in se, aut saltem in visibili, quomodo incapax est Deus, deteat ad Cognoscendum futurum currere quod aliunde cognitum sit, quod hoc currere.

Ad alterum

gitur noto, Cognem ex alio non tale actum confundi cum Cogni in alio, in quo sensu dicitur a nobis in Deo Cognitio vere Causarum ex alio; solum enim nat, in sensu stricto explicato supra, sed huius generis. Deinde, noto, quod discursus et cognem ex alio: ideo ex dictis in hac quaestione confirmatur quod diximus dis quaestione 1a quaestione 4a, seu 3a [illegible]; namque in illo omnem discursum, adhuc verbis meis ibi explicato.

An autem ad Cognitio ex alio sit discursus, quod est maxime volatur, sentit quidem qui docent ad Cognem ex alio sufficere deteat verius Cognitur ad alteram quam deteat Cognitio antis ad Cognem Coremor ut Cognitio solis ad

cognos[cit] ..., at n° ad discursum requiri ... ad cogn[itione]m identitatis extremorum inter se, atque ex cogne identitatis eorundem extremorum cum medio, sed q° e de voce et quomodolibet se habeat patet ex dictis cogne expalio n dari in Deo, sicut ea discursiva sit, sicut n.

Quaestio 6a

An Deus cognoscat non entia utique quomo[do]

... ug impossibi-
nalia, p[ro]ribus et entia rationis; an si ea cognoscat Deus, an in se ipsis s. in aliquo positivo, an p[er] assensum s. p[er] discursum?

Sectio 1a

[illegible] variis [illegible] meus rejicere apparet.

1a d° Deus cognoscit n entia sic [illegible] e d.i lumine ng nota. prob.: qa Deus e summe cognoscitivus ut de se patet, n entia autem sunt cognoscibilia: cognosci enim a nobis [illegible], discutere et argu[mentar]i; sed summe cognoscitivus cognoscit omne cognoscibile; alioqn summe cognoscitivus n esset; g° Deus cognoscit n entia.

Confirmatur g° qa quaecumq Deus libere vult cognoscit: n[ihi]l [enim] volitum qn p[rius] cognitum; sed Deus libere vult plura n entia, scilicet mundum n fuisse ab aeterno, corrumpi et annihilari quaecumq corrumpuntur et annihilantur, n existere quaecumq n existunt, quae omnia n entia sunt: g° Deus cognoscit n entia. Sed d° est.

Sed 2a est. Antecedens axioma quod n e n scitur. sed n entia n sunt; alioqn essent entia; g° ea n sciuntur, sicut a Deo cognoscuntur. R°: g° scire sicut cognoscit ... n e nisi cla verum ut verum: hoc e [illegible] ad quaestionem [illegible]

sed

sed non entia non sunt vera, veritas enim est proprietas entis: ideoque illud dicitur
convenientius: quod Deus non cognoscit non entia. 3o quia scientia et objectum
habent similitudinem, sed cognitio divina nullam habet similitudinem cum non entibus:
entis enim, et non entis nulla est communitas, ideoque non stat dicere: quod Deus
non cognoscit non entia.

Ad primum ergo, ut id intelligendum dicendo
quod sit assensus, sive affirmatio, non vero dicere quod sit dissensus, sive
negatio, itaque mens divina, quod non est non esse affirmando dicere
aliquod verum esse; non vero negando. alioquin ipse nesciret, dum
scias negavit de non ente. Ad 2um distinguo majorem: scientia dicitur illa quae
assensus, concedo; quae dissensus, nego, sicut enim verum ut vero assentit
intellectus, ita falso ut falso dissentit, ideoque verum ut verum non est ratio
formalis a qua intellectus, sed quodque verum, quodque falsum est objectum illius
nempe quod se verum et falsum sunt intellectus, sicut bonum et malum
sunt voluntatis: sicut enim bonum est objectum amoris, malum vero objectum odii
in voluntate; sic in intellectu verum est objectum assensus, falsum vero
dissensus. Ad 3um distinguo majorem: scientia et objectum habent similitudinem inten-
tionalem, sive quae generis, concedo realem, sive simpliciter, nego: enim quod est ente et non
entis communitas est intentionalis et similitudo, quatenus non ens potest representari
sive cognosci per actum, sive per cognitionem, quae est ens

Dico 2o Deus cognoscit
non entia in se ipsis. probatur quia non entia sunt in se ipsis cognoscibilia
sed cognoscibilia in se ipsis, Deus in se ipsis cognoscit, ut supra
diximus de Creaturis possibilibus, et infra dicemus de futuris, ergo Deus
cognoscit non entia in se ipsis. probatur minor. quia cognitio in se ipso
est capax communis entis et non entis, debitum enim in mea non repugnat
ad tendendum cognitionem in se ipso, quae communi competit enti et non enti
nullum enim invenit repugnantia ad tendendum cognitionem in se ipso: ergo non entia
sunt cognoscibilia in se ipsis.

Sed quia est quia non entia sunt ipsius nihil, sicut nihil sunt, sed a Deo non sciunt in se cognosci; cognoscibilitas enim et veritas eadem sunt, veritas autem est passio entis realis, non vero omnis non entis, quod non est ens reale, sed non ens, scilicet ad summum ens falsum fictum et oppositum, ergo Deus non cognoscit non entia in se ipsis. Confirmatur, quia enti et non enti, nullum praedicatum quod proprie tale sit est commune, quod enim in ente est, ens reale est, et quod est in non ente nihil est: sed cognoscibilitas in se ipsa non potest esse communis entibus et non entibus: ergo non entia non cognoscit Deus in se ipsis.

Ad 1m concedendo maiorem [illegible] minorem: non enim cognoscibilitas et veritas sunt omnino idem: licet enim veritas sit cognoscibilitas, non tamen omne cognoscibile est verum: alioquin falsitas non esset cognoscibilis, quod est evidenter falsum, veritas enim est passio entis transcendens omne ens reale; cognoscibilitas vero est communis enti et non enti: ideo sunt transcendens ens et non ens divisive, et utrumque transcendens collective.

Ad confirmationem, nego maiorem. Cognoscibilitas enim proprie talis utrique convenit: convenit enim utrique proprie non repugnantia ad terminandum cognitionem, in quo cognoscibilitas consistit. Similiter et amabilitas proprie talis utrique convenit: non solum impossibilia et chimaeras amamus, saltem amore simplicis complacentiae, quod fieri nequit nisi ex parte non entium dari non repugnantia ad terminandum amorem, in qua amabilitas proprie consistat.

Nec obstat, quod est in ente reali esse ens reale, et nihil, quod est in non ente. Quia id verum est realiter, non vero formaliter logice: cognoscibile enim quod est non repugnantia ad terminandum cognitionem et amabile, quod est formaliter non repugnantia ad terminandum amorem licet in ente sint aliquid et reale; et nihil in non ente: formaliter tamen nec realitatem

nec

nec nihilitates exprimunt; ideoque sit respectus transcendentalis immediatus entis et non entis.

2ª pars. Non entia cognoscit Deus in entibus quae opponuntur vel quatenus in virtute, nec non in actu, et in ipsis in ipsa [illegible] probatur sic, et comunior. probatur, quia entia dicunt respectum ad non entia quae opponuntur sunt destructiva eorum et per eadem destructiva; destructivum autem dicit respectum ad destructibile, et hoc ad destructivum: utrumque enim est ad aliud, idem est cognito cognoscitur, ut supra diximus ergo et non entia cognoscuntur a Deo in entibus quae opponuntur. 3ª

Confirmatur, quia Deus cognoscens creaturas, cognoscit id esse defectibile et contingens: in eoque cognoscit id, quod est defectibile et contingens; id est defectibile et contingens, quod non est sibi oppositum; quod idem sic potest deficere et potest non esse: ergo non ens cognoscit Deus in ente sibi opposito.

Cognoscit insuper Deus non entia in entibus quae sunt necessariam connexionem cum non entibus vel ipsa existentia in materia cum privationibus omnium aliarum formarum substantialium: probatur quia omne quod connectitur cum alio, cognoscitur per connexionem, ut supra diximus et est communis; sed forma est quae connectitur cum privationibus omnium aliarum formarum substantialium in materia in qua ipsa est: duplex enim forma repugnat in eadem materia ergo in forma est cognoscuntur a Deo privationes aliarum formarum substantialium ergo et in omni ente cognoscit Deus omnia non entia quibus connectitur.

Cognoscit denique Deus non entia in intellectu quae fiunt vel quatenus in ipsa positiva, privationes in mente et in [illegible] per quas indicantur

vg in la liberacu amandas ponteg, sicu omittis amare. prae
qa dan subras, qm causa respiciunt partes, illud vt pote
cui prest ingesse partibus, sicu et inchoare adhuc s. aug
partibus. Causa vt pote inductiva partibus, te in oi respe=
tivo cognitu deus rex 2º ei infinito ei cr cognit deus pri
bus.

4a ad 2 deus cognit entia rais e mundus dr. do vas
et Paulus, alios plur. g lace s. methaphys ideo g anobis breuit
g rat: qa entia rais st n entia: aliogn cent entia realia:
sd deus cognit n entia, vt Constat ex l.a dr. g. deus cognit
entia rais. Cstat qa sicu ens rais reddatur in obto impossi
sicu in obto cognito alia ac e in se, sicu in obto et cogne,
deus cognit cogns qua st ens rais: e ens reale et cognosc
sd eo ipso debet in cogne cognoscere ens rais: cognio diect
rey ac illud, vt pote ad ppriam obtus quod reperat g deus
cognit entia rais.

sd qa 1º: qa entia rais nec sunt
nec sunt aliquod ee: aliogn cent entia realia, sd quod nullu
hec ea n cognit: vnus quod cognoscit, rey quod e
n cogne vera cognat, qualis neqe e cognosci qq adeo
cognit g deus n cognit entia rais.

2º qa ens rais e n ens
ad mus entis cuy g aliquo mo sit, neqe e aliquo mo ee
ens, cuy vero n st ens, necesse e idcirco, quod v n e ens
ee ad mus entis, sd deus n cognit n ens ad mus entis, hoc est
dicit imperfectiones: ea dicit cognoscere spiritualia ad mus corporis,
vt Pater, eternus ad mus senis, Angelus ad mus iuuenis; g
deus n cognit entia.

3º qa si deus cognosceret entia rais, contingeret

fingit

fingit ex ens rat., quod falso, quod nullus ei habet tribuit esse obiectivum, quale necesse est tribuere enti rationis absque quo illud cognoscit: sed repugnat Deo omni fictio esset imperfectio et species quaedam falsitatis: ergo Deus non cognoscit entia rationis.

Dico ad primum distinguo maiorem, entia rationis, nec sunt esse realiter, concedo, obiective, nego: licet entia rationis, quae non sint entia realia, non habeant ei realitatem, quamvis tamen sunt entia rationis, habent esse obiective inquantum est ens rationis, totum quantum est, obiectivum esse est; nego deinde minorem inusquoque cognoscit cognoscere verum, inquantum est, prout sit, sive non sit cognitio cognoscere vera inquantum non est; ideoque ens rationis duplici titulo cognoscit a Deo cognoscere vera, inquantum realiter non est, et inquantum obiective.

Ad secundum concedo maiorem, et distinguo minorem, Deus non cognoscit non ens esse, ex parte modi cognoscendi, concedo, ex parte obiecti, nego: Deus ex parte obiecti quidquid cognoscit ut est in se cognoscit, reale ut reale, impossibile, ut impossibile; ideoque et quod ex parte obiecti est non ens ad modum entis, sic et cognoscit, ex parte vero cognitionis, sive modi cognoscendi omnia purissime, sive perfectissime cognoscit; ideoque non ens cognoscit esse obiective ad modum non entis, cognoscendo ens rationis non esse ens reale, licet habeat similitudinem inventionalem entis realis.

Solum ergo arguit imperfectionem cognoscere non ens ad modum entis ex parte modi cognoscendi, ut quando Petrus aeternum cognoscit ut senex, cum re vera senex non sit, sed angeus ut subditur, quando quaerit ex defectu specierum propriarum, sive quia intellectus est impotens cognoscere obiecta ut sunt in se, a qua imperfectione ipse abest intellectus divinus per propriam rerum omnium et non rerum speciem, quando obiectum est non ens

ad mus entis, quale est ens rationis, sic illud expressum obiectum cognoscere tunc perfecto est: est cognoscere obiectum ut est in se.

Ad 3.um quod

distinguo quaestionem illam, an Deus efficiat entia rationis distinguo maior si eam cognosceret, et fingeret quia fingere idem est, ac efficere, omitto; quia idem est, ac tribuere praeter, quod non habet, et ab illo removere quod habet, nego. hoc est propius est falsitatis et fallaciae, cuius incapax est Deus, et probatio quod loquendo fingit ens rationis quando cognoscit obiectum aliter ac est in se; quando vero ut est, scilicet non est in se, cognoscit, scilicet nullum esse habeat probatio esse cognitum non fingit, et efficit ens rationis, quia est de mera voce, a qua non dependet resolutio alterius, an scilicet Deus faciat ens rationis.

In qua arbitror Deum

ea efficere, quae ad ens rationis duo solum requirunt, scilicet quod obiectum nullum esse habeat reale, et alterum, quod obiectivum esse habeat, hoc est, quod obiiciatur intellectui, sicut ab illo cognoscatur: hoc solum importat definitio entis rationis quod est, cuius totum esse est esse obiectivum in intellectu: sed quando Deus cognoscit non entia vel impossibilia, neque, non entia nullum habent esse reale, alioquin non essent non-entia, sed entia; et aliunde habent esse obiectivum in intellectu Divino. obiiciuntur enim, sunt obiectum et cognoscuntur ab intellectu Divino ergo tunc Deus efficit ens rationis ab eo quod sit ens rationis, cuius intellectui obiiciatur, et quo habet esse obiectivum sicut esse cognitum.

Sectio 2.a

Utrum Deus cognoscat Deus non entia per dissensum, non per assensum

Sic Sua. et alii; et ratio est Exercitatio et bonus sensus lectoris illustris. probatur, quia solum verum ut verum est obiectum assensus, nullum enim assentimur nisi vero quod vero tale est, scilicet saltem sic apparet in opposita functionibus: sicut enim involuere

amor

amore sic; e ca bonum ut bonum, et nullo modo ca malum, sitr sin intu assensus solum e ca verum ut verum, et nullo modo ca falsum, nisi hoc reponit ut verum, qualiter non potest reperiri intul Divino sed non entia non sunt vera; veritas q e passio sive proprietas entis realis; propter quam absurdum e dicere veritatem entium rationis qualis ratio est veritas non entis. ergo Deus non cognoscit non-entia per assensum, solum sed ea cognoscit per dissensum.

Dices 1o: quando assensus e proprium tribuere subjecto de hoc illud affirmando et quando dissensus e proprium removere a subjecto, de hoc illud negando, sed non-entia nullum habent proprium quod per assensum illis possit tribui: non sic autem et omne proprium ab illis debet removeri per negationem: ipsa sic sit remotio omnis proprii, cum sint nihil ergo Deus non cognoscit non entia per assensum sed per dissensum.

Dices 2o: quando apud nos cognoscimus non entia per assensum quia licet cognoscamus illa imperfecte, et per species entium cognoscimus illa ex modo cognoscendi ad modum entis, illis tribuendo praedicata per aliquas, quam revera carent, eisque assentiendo, sicut q imperfectio intellectus nostri cogit nos spirituale ad modum corporis concipere; sic eadem cogit non entia ad modum entium per assensum cognoscere: sed in intellectu Divino nulla e imperfectio, nec indiget ad cognoscenda non entia speciebus entis sed etiam Divina species e tam entium, quam non entium: ergo hic non cognoscit per assensum, sed per dissensum.

Sed contra e 1o quando verum e intentionem esse non entis, malum esse privationem vitae, tenebras esse carentiam lucis, sed hoc verum cognoscit a Deo per assensum: verum est ut verum e objectum assensus; ergo Deus cognoscit non entia per assensum. 2o quia verum e, non entia esse cognoscibilia: verum q e in actu 2o cognosci, quod valde negat, nisi

sieq verum est, sed oe verum e cognoscibile p assensum: g° Deus etc.
3° qa sit n entia, sit habent ee potentiam, habent tn ee nativam,
sed nil ee: sed oe ee potest subito ea, unicuique ee, p assertive
attentam tribuit; g° et Deus potest n entibus attentionem.

4° qa n
entia cognoscit Deus p eorum defectum essalem: cognitio ea quidditative
sed defectum essalis n entium e attentam eorum, sed mortem ee privationem
vitae, et ea [illegible] ee nihil; g° Deus etc. 5° qa pure possibilia
sint n entia: eaq despicimus n sunt aliquid, sed ea cognoscit Deus
p assensum; cognoscit q Deus ea n solum n ee impossibilia verum
etiam ee possibilia; g° Deus etc. 6° qa Deus cognoscit hoc pure
possibile ee animal rationale compositum de alijs: sed hoc e cognoscere p attentam
g° etc.

Resp. ad 1um distinguo maiorem: verum e, n ens ee n ens etc. veritate formali cognitionis, concedo; veritate reali obiecti, nego. cum q n ens n sit ens, nec verum e obiective et realiter: ideo obiective n e verum n ens ee n ens, mortem ee privationem vitae, tenebras ee carentiam lucis, sed hoc verum sit veritate formali qa cognitus hic enunciantes sint sit imperfectae verae, qa cognoscunt obiectum ut e in se, qa sit e sit exprimat ex modo significandi, verum ee; in re tn illud n exprimendo, sed nihil: talia q sit praedicata et copulas, qualia exigunt a subiectis: cum q subiecta praedicatum p suum expse obiective nihil sint, nil quoque sunt praedicatum et copula.

Ad 2um Cognitiones q praedictae sunt imperfectae qa cum n entium hoc n habeant proprias species sed solum entium, n entia, ad modum entis apprehendunt: ideo afirmando et attendendo. at Divina cognitio cum sint perfectissima

sitq esse Dīna speciem vnaȝima eorum, quæ sunt, et quæ n̄
sunt, n̄ entia alitr cognoscit Deus vel connando et dis-
sentiendo: ideoq sic se hant ac n̄ entium, n̄ enim n̄ est ens
mors n̄ ē vita, tenebræ n̄ st lux. quare dū Deus cognit
verum ee chimeram ēe n̄ ens, ut diximus, verum ē veritate
fali imperfecta, veritate fali cognit p assensum, q fea
aliquid ē, ee imperfectum; n̄ v° veritatem obiectivam, qm nulla ē
ncti p dissensum. Ad 2um distinguo maj, verum ē n̄ entia ēe
cognoscibilia, veritate fali cognis premittis ad ea transū, concedo;
veritate ipsorum trali, nego: eam carent veritate trali, cum
v° n̄ sint: carent q repugna trandi cognis quidditatiue
ut Deus p assensum cognat, ea v° ēē cognoscibilia veritate
se tenente ex pte cognis. et p dissensum cognat ea n̄ repug-
nare cognosci.

Ad 3um omitto maj quæ satis implicatoria
ē dum n̄ ēē volat ēē naturam, et distinguo minorem, debere prest
tribui subto, si cognio sit imperfecta concedo, si pfecta, nego.
Ipse g solum ē potiorum tribui subto. n̄ v° ēē naturam: quia
adhoc ut tribuat, debet adnum entis apprehendi, quod n̄ fit
absq imperfectione cognis.

Ad 4um omitto maj: n̄ entia ea
cum n̄ habeant essentiam, nec quidditatem, sed n̄ sint ens, nec quiddities
pbabiliter videtur, neq quidditatiue, neq p differentias essentiales cog-
noscē, sed tantum p dissensum esse et quidditatis. distinguo
2° minorem, de ipso essentiali esse imperfecta concedo, pfecta, nego.
Ipse g n̄ attendit n̄ entis, aliqua id recipiat ad minus entis,

ideoq n exprimit, n ens e nil, id n ens n ee aliquid; n
exprimit mortē ee Carentiā vitæ, id n ee vitā insubto
n exprimit cæcitatē ee Carentiā sui ultæ, id n ee vitam in
subto apto et hic de reliquis

Ad 5um dixeris maj, pura
posibilia st n entia, ~~nentia~~ absolute seudo, 9ditiare, nego
ideoq scia absoluta Cognit ea Deus p dissensus, dicendo
posibia n st aliquid, scia v 9ditiata Cognit eadē p assensus
dicendo posibia, si producant st aliquid, st producibilia, qd posibia
9ditiare st ens v aliquid, at v scia absoluta, solū Cognit
ea n ee improducibilia, sive illis n repugnare productionē, quod
ē ea Cognere p dissensus.

Ad 6um dixeris maj Deus Cognit
hoc pure posibile ee aial rale 9ditiare seudo, absolute, nego
caz q absolute n sit ens, absolute Cognit n ee aial rale; ergo
9ditiare hoc ē si producatr, ē ens, 9ditiare Cognit ee aial rale
quare dixeris minor, hoc ē Cognere p assensus 9ditiatam seudo
absolutam, nego.

Hinc, quod si a Deo rogemus quid sint ens
vg posibilia, mao pure posibile st impole? responsionē, eā ee
nec responsionē, ea ee nil. qa licet expte obti idē p eas sit
n ee aliquid, et ee nihil, expte tn modū Cognendi n
st idē: qa mus Cognendi n entia p assensus, importat mus
Cognendi n ens. ac sicut aliquid, quæ mus dicit imperfectionē,
qm imperfectio n importat mus eadē Cognendi p dissensū.

quod si a Deo
deinde subrogemus quid st posibilia per responsionē, eas
n

n. est aliquid ab homibus tm imperfecte nos cognoscentibus, concipi ut aliquid inhaerens subiecto Corporis sicq. hanc excludimus, sicut et mors, quae ne aliquid concipitur ab eis tanquam ad instar alicuius inhaerentis subiecto Corporis vitae, et hanc excludimus, et idem est de reliquis non entibus qualia sunt impossibilia, quae cum n. sint aliquid ab eis concipiuntur quasi esset complexus aliquod ex duobus contradictoriis, s. illud infinitum.

Subsectio 3.a

Exponitur Divina Cognitio malorum.

Malum est in triplici differentia: scilicet naturae, aut culpae, aut poenae. Malum naturae est, quod est dissonum naturae ut naturae est, hoc est subiecto independenter ab eius laudabili, s. reprehensibili libero ab operante; quod quoad positivum est ut error in intellectu, calor in aqua; quoad privativum ut ignorantia in eodem intellectu carentia frigiditatis in aqua. Malum culpae, quod et morale dicitur est quod dissonum est naturae rationali ut rationalis est, hoc est subiecto rationali, quatenus hoc libere elicit operans contra dictamen rectae rationis, quod quoad positivum est ut haeresis in intellectu, odium Dei in voluntate; quoad privativum ut omissio actus fidei, s. amoris, urgentibus praeceptis harum virtutum.

Malum poenae est quod dissonum est naturae rationali eidemque inflictum in punitionem et vindictam culpae; quod quoad positivum est ut dolor infernalis et purgatorii; quoad privativum, ut carentia visionis Dei eisdem in locis. Haec cum certa sint: est cognitio Divina

bonum malorum ex dictis infertur quod tertia alia inferuntur primo ea cognosci a Deo: hic quod cognoscit omnia entia et non entia, sed malorum quaedam sunt entia, quaedam non entia ut vidimus, ergo ea omnia cognoscuntur a Deo.

2um infertur ea omnia cognosci a Deo in se ipsis quia ut vidimus ex dictis entia et non entia cognoscit Deus in se ipsis, sed omnia mala sunt entia vel non entia; neque ullum est praeter, quod non sit alterum ex his contradictoriis ergo omnia mala cognoscuntur a Deo in se ipsis.

3um infertur, ea omnia cognosci a Deo in bonis quibus opponuntur; quia bona haec dicunt rationem ad mala sibi opposita sunt quod bonorum destructiva et destructibilia per ipsa. Sed in omni cognoscit Deus rationem suam, ut saepe diximus: ergo haec mala cognoscuntur in bonis quibus opponuntur. quae ratione mala cognoscuntur tum in subiectis in quibus recipiuntur, tum etiam in causis per quas inducuntur, quia tam subiecta, quam causae dicunt rationem ad mala quae recipiunt et inducunt, ut in specie supra dicebamus de non entibus.

Quaeres

infertur malum sic positivum sit cognosci a Deo per assensum. quia cum tale est, habet rationem veri cum habeat rationem entis verum autem ut verum est obiectum assensus. quod si malum sit privativum, sive non ens, malum cognoscitur a Deo non per assensum, sed per dissensum. quia solum verum ut verum est obiectum assensus, cum ergo non ens, quale est malum privativum, non habeat rationem veri, quae propria est solius entis: inde est tale malum non cognosci a Deo per assensum, sed solum per dissensum.

Cum haec talia

in nostris principiis sint certissima, restat dubium an Deus immediate

Prima

Divina cognoscat mala? Omnes theologi partim thomistae ex entitate natura, non desunt quidam qui adhuc ex ipsis thomistis ut Samuel Navarrete et Palacios, qui dicendum Deum in sua bonitate cognoscere mala. Probatur quia bonitas creata Dei est integritas omnium divinorum praedicatorum: cuiuslibet enim entis integritas praedicatorum est bonitas creata illius, sed plena divina praedicata dicunt rationem ad mala: ergo quia est causa omnium malorum tam naturalium, tam formalium; et ideo est de voluntate et scientia Dei: scit quia Deus omnia haec mala et illa vult, et facit quod illud Amos 3° si est malum in civitate, quod non fecerit Dominus.

In super malum culpae est obiectum tanquam mali facientis et permittentis: solum quia Calvinistae posse et proprie se particularis in patiens repugnat Deo, vincit contra Calvinum. Quia Deus in sua bonitate cognoscit omnia mala cognoscit quia tum in talibus dicunt rationem ad eum.

Neque obstat, malitiam non opponi bonitati divinae, ut arguit omnis textus, quia si illi opponeretur, nulla esset malitia, cum bonitas infinita existens qualis est divina, sit incompatibilis cum malitia quatenus minima, sicut calor qui est incompatibilis cum minima frigiditate. Non inquam obstat, quia hoc solum probat malitiam non cognosci in bonitate divina tanquam in sibi opposita quod dicunt admittimus vel omittimus; non vero probat, non cognosci malitiam in divina bonitate, ut in causa, ut assimilare probat argumentum nostrum.

Pro cuius intelligentia et principiis illius, quo saepe utimur in hac dispositione sit in re cognoscente tum rerum, animadvertendum quod duo rerum, licet invicem sint formaliter similes cum eo, tamen in re cognosci tum, ea ratione qua rerum connexio cum eo. Ideo in causa creata cognoscit effectus possibiles

quarum ex creaturis possibilibus connexio illa est connexio cum possibilitate aliorum. Et idem est de omni possibili creaturarum possibilium, et connexione utraliter, quae habet cum earum possibilitate.

At si tu: nullus dicat connexionem cum Deo, tunc cognitio intra solum rerum earum spectantium, rerum quas trahat, et non rerum aliarum ex vi rerum, dixi ex vi rerum quoniam si intus sit universalissimus et habet aliunde species rerum quarumlibet spectantium, intra se non ex vi rerum, sed aliunde poterit cognoscere tum rerum omnium aliarum spectantium.

Argum. dicat connexiones futurorum contingentium exprimere iudicium hoc, ubi connexio spectat sive utraliter, cum futura contingentia respicit illas: ideoque quando habet species impossibilium et futurorum, intra eo iudicio cognoscit futurorum nisi utraliter poterit procedere, quia ex cognitione solum trahit ad id quod impossibile, quatenus eo non repugnat cognitioni, sicut et, ut futura essent: et aliunde cognoscit non habet species, per quas utraliter procedat ad cognoscendum impossibilia talis obiecti. At si cognoscit iudicium id, habet aliunde species impossibilium et futurorum, cognoscit tale iudicium, et rerum ad futurorum, intra eo tunc se non ex vi illius ut talis solius, cognoscit non solum futurorum veritatem, et earum impossibilitatem et quomodo Deus omnium entium et non entium est species, quod cognoscit rerum in connexionem cum Deo, intra se et non ex vi rerum, cognoscit possibilium vel impossibilium, aliorum earum spectantium.

Disp. 3a

De obiecto absolute attingente scientiae Dei.

Egimus disputatione 2a de obiecto naturali scientiae Dei, quae ut infra dicam scientia simplicis intelligentiae nominatur; agimus iam de obiecto contingenti qualia sunt quaelibet creaturae quae in aliqua differentia temporis extiterunt, ita contingenter ut absolute potuerint non existere quando existunt

existere

repetere. hæc absolute nō fuerunt de præsenti: ideoq ab æterno fuerunt solum futura: an ꝗ et quo mō hæc futura Deus cog noverit ab æterno, scia qua [illegible] nunlupad maī huius dir putari

Quæstio 1a

An Deus Cognoscat absolute futura Contingentia et libera

Sectio 1a

Præmittuntur aliquæ Conclusiones

1a Concl. absolute contingens ē quod potest aliter se habere, hoc ē, quod potest ēē et nō ēē nō tal, sed stante et durante, Concl. ē certa, nec hæc aliqā plus potest termīnus explicar quā ideā ē, ut nulla facta suppe, sitaindiferens ad ēē et nō ēē, contingens ē: ut mundus absolute contingens ē, quia re facta suppe, quod, in eodem instanti, in quo ē nō potest nō ēē, absolute et nulla facta suppe, potest nō ēē.

2a Concl. contingens respective ad suas Causas, aliud naturale, aliud liberum. Concl. etiam ē certa, nec eget alia probae. pro eiusdem explicatione contingens naturale ē, quod licet absolute posit ēē et nō ēē, ex suppe tn̄ suarum Causarum existentium et completarum, nō potest nō ēē, sed naturale ē, ut combustio stuppæ ab igne, absolute contingens ē, quia potest nō ēē ignis, l. nō ēē approximatus, l. potest Deus nolle concurrere cum igne ad combustionem, quorum singulorum defectu potest nō ēē combustio stuppæ eadem tn̄ adhuc naturalis ē respective ad suas Causas quia ex suppe existente stuppa, igne approximato et volente Deo velentibus concurrere ad combustionem, reliquorumque complementarum ignis ad comburendum nō potest nō ēē combustio stuppæ.

Contingens liberum ē, quod nō solum absolute contingens ē, verum etiam ex suppe omnium suarum Causarum

cum ribus suis complementis potest non esse, ut actus amoris liberi, contingens liberum est, quia non solum potest absolute non esse verum etiam ex supposit. omnium suarum causarum cum ribus suis complementis potest non esse ... si ex supposit. ... complementis se tenentis ex parte causarum amor non potest non esse, amor non quoad liberum contingens erit ... ut patet in amore beatifico, qui non liber sed necessarius est, eo, quod ex suppositione visionis Dei, quae quasi totum ad talem amorem complet non potest non esse.

Alio, theologi hunc explicationem refragantur assserentes, amorem esse liberum, adhuc si ex supposit. omnium, qualis est premo non potest non esse, adhuc tamen praedicta explicatio substinenda est, et impugnavimus theologos in hac parte libro de gratia actuali disput. 2a quaest. 4a per totam et specialiter sectione 2a explicantes nostrum libertatis.

3a dicitur contingens aliud praesens, id quod nunc est, et si absolute potuerit non esse, ut dies hodierna praesentibus quod modo non est, fuit tamen aliquando, cum potuerit absolute non esse ut dies hesterna futurus, quod modo non est, erit tamen aliquando et sic potest absolute non esse ut dies crastina. Dixi absolute quia ex suppositione causarum ut modo sunt, dies crastina non potest non esse futura, hodierna praesens, et hesterna praeterita: ideo haec sunt contingentia absolute necessaria tamen ex suppositione causarum; ideoque nullo modo libera.

Libera contingentia, qualibet facta supra causam, scilicet eorum quae se tenent ex parte causarum, nunquam sunt necessaria, sed semper manent contingentia; ut actus amoris liberi qui facta qualibet suppositione ex parte causae semper manet contingens ideoque est liber. Dixi ex parte causae, quoniam si supponatur ex parte actus existentis, causalitas, qua producitur, scilicet alicuius actus

consequentis, et actus non manet contingens, sed necessarius, adhuc manet liber: quia solus necessitas orta ex vi suppositionis antecedentis tollit libertatem, non vero ex vi suppositionis consequentis. quod est, dum est, exsurgere quod sit necessario est: actus ergo liber exsurgere, quod sit, et libere et necessario est: necessitas ergo ex suppositione ipsius actus id est consequentis ad actum non tollit libertatem actus.

4a dico in cognitione divina cum futura contingentia necessaria nulla est specialis difficultas, quae non sit in cognitione divina cum contingentia libera: utraque enim futura ab aeterno non sunt, utraque contingenter sunt in tempore. cum utraque scientia Dei quae veritas non necessaria, sed libera est: nulla ergo est specialis difficultas in cognitione contingentium necessariorum, quae non sit in contingentibus liberorum

Dixi in cognitione futurorum contingentium liberorum specialem esse difficultatem, quae non est in cognitione necessariorum. 1a quia haeretici, et Ciceroni et pluribus haereticis nostri temporis visa est scientia futurorum contingentium tollere eorum libertatem, quae difficultas non urget contra scientiam futurorum necessariorum quia libera non sunt. 2a, quia futura necessaria potest Deus cognoscere in decreto divino antecedente praedefiniente eorum existentiam, in quo decreto nulla est repugnantia; at tale decretum cum contingentia libera divino repugnat: tollit enim eorum libertatem ut infra probabo contra hos ergo in futuris liberis cognoscendis, specialis est difficultas quae non est cognoscendis necessariis. praeterea de futuris contingentibus et liberis, quae in aliqua differentia temporis exeunt quam specialiter instruimus

Sectio

Deus cognovit ab aeterno futura contingentia libera

Dixi absolute futura, quoniam de futuris conditionalibus quae numquam exiunt, erunt tamen si ponerentur conditio, cuius de futuris absolute futura agemus disputatione sequenti. Quod est de fide expresse tradita a scriptura necnon ab omnibus Patribus et theologis Catholicis contra Marc, Ciceronem, et plures hereticos. Ubi exstat inde Deus aeternae qui absconditorum est cognitor, qui nosti omnia antequam fiant. Probatur ex celebri illo Tertulliani testimonio contra Marcionem praescientia Dei tot habet testes quot fecit prophetas quae adduci possunt sine numero scripturae et Patrum testimonia

Probatur deinde ratione quia futura contingentia quomodocumque libera sunt cognoscibilia: sed eo ipso Deus ea cognoscit: est summe, et infinite cognoscitivus, idcirco cognoscens omne cognoscibile: ergo Deus cognoscit futura contingentia libera probatur maior, quia haec futura, licet adhuc non sint entia, sunt tamen entia de futuro, sed cognoscibilitas sequitur rationem entis in quocumque statu illa sint, ut patet in ente puro possibili existenti et praeterito quod in omnibus his statibus habet cognoscibilitatem: in his enim omnibus a nobis cognoscitur: ergo futura contingentia quomodocumque libera sunt cognoscibilia.

Confirmatur 1o: quia futurum liberum, etsi nunc non sit, sine nihil sit aliquid tamen sit tempore sequenti aliquid est: sed Deus cognoscit quod est, et quod non est, non solum enim cognoscit entia, verum etiam non entia privationes sive et negationes ut constat ex disputatione superiori ergo Deus cognoscit futurum liberum

Confirmatur 2o: quia futurum etsi liberum vel est positivum vel negativum vel mixtum ex utroque: nequit enim ab his omnibus fieri praescissio talis ex parte obiecti, sed Deus haec omnia cognoscit. ut patet in cognitione, qua cognoscit possibilia, et impossibilia ergo et cognoscit futurum liberum.

liberum. Probatur 3o quia cognoscibilitas est proprietas se tenens ex parte obiecti, et ratio diuersa potiva et nativa, entis realis et rationis: ergo quomodocumque se habeat futurum liberum, reddit illi cognoscibilitas et cognitio cognoscere ac cognoscibile

Sectio 3a

Proponitur scientia Dei futurorum liberorum invariabilitate ipsius scientiae

Arguitur

Contra scientiam futurorum desumitur ex ipsius scientiae invariabilitate, unde sic arguitur: scientia Dei est invariabilis: est enim ipse Deus qui semper idem et eodem modo est: sed si cognosceret futura contingentia scientia Dei variaretur: ergo Deus non habet scientiam futurorum. Probatur minor, quia tunc scientia variatur, quando modo cognoscit obiectum cum uno praedicato, modo cum alio ut patet in nobis quorum scientia variatur si modo cognoscamus primum ut calidum et modo ut frigidum: sed sic se haberet scientia Dei circa futurorum, ab aeterno enim et antequam fiant cognoscit ea ut futura quando non in tempore sunt, non cognoscit ut futura, sed ut praesentia et denique, quando desinunt esse, ea cognoscit ut praeterita: ahoc ergo falleretur scientia Dei: ergo si Deus cognosceret futura variaretur scientia Dei

Respondetur dicendo

maiorem et negando minorem ad probationem dicendo maiorem et nego minorem: Deus cognoscit futura ab aeterno, ut ab aeterno futura et ut futura ante quam producantur, et ut praesentia pro ea differentia temporis pro qua producuntur et existunt, et ut praeterita pro ea differentia temporis pro qua desinunt esse, post quam extiterunt, quod totum fit absque ulla varietate ex parte scientiae, sed solum ex parte futurorum quod totum videre licet in scientia actu creatae, qui eodem modo cognoscit absque ulla sui variatione, hae se tenent solum ex parte obiecti: modo ergo cognoscit etiam solum creaturam, quae eam cognoscit primum ea [illegible]

futurum q̃ crastina die eẽ pluvium, et demum eẽ praesentibus
quia scia Dei ab aeterno exhibet et intuetur durante, idem
eodem modo, et absque ulla sui variatione cognoscit.

2um arguitur ex eodem
Cõe deseruit q̃a scia Dei futurorum ẽ contingens; 1o q̃a ẽ liberum
2o q̃a si futura ñ eent futura ut antichristus, ñ eet impossibilis
scia futurorum, sed opposita ut negari antichristi. aliogn scia
Dei eet falsa; contingens autem ẽ futurum eẽ futurum. 3o q̃a quod
connectitur cum contingenti contingens ẽ; definitiq ẽ ad distinctionem
contingentium, quarum connectit; scia autem futurorum cum futuris
connectitur: aliogn poet manere sine objecto, quod ẽ impossibile. maneretq falsa, quod essentialiter repugnat sciae.

At quia scia Dei
negatur ẽe contingens. 1o q̃a ẽ ipse Deus, Deus autem repugnat
eẽ contingens. 2o q̃a ẽ perfectio Dei: aliogn Deus ñ cognoscendo
futura nulla careret perfectione; repugnat autem perfectionem Dei eẽ
contingentem: contingentia ẽ imperfectio: nulla autem perfectio cum
imperfectione ẽ in Deo. ergo Deus ñ hẽt sciam futurorum contingentium

Confirmatur scia
futurorum vel ẽ identificata Deo vel ñ identificata, sicut ab eo realiter
distincta: sed utrumque repugnat ergo in Deo ñ ẽ scia futurorum. prior
mor, q̃a si ẽ identificata cum Deo, idem quod identificatur cum Deo
Deus ẽ, nec ullo modo contingens vel potest abesse, vel iterum ei
desinere; si ñ ẽ identificata cum Deo, sed realiter distincta, scientia
ẽ creata; igitur ẽ a Deo ñ ẽ creata, cum Deus neget quod creat
sicut scientiam creatam et iterum cum haec scia fuerit ab aeterno, creata
aliqua fuit ab aeterno, quod omnino absurdissimum: utrumque ergo repugnat et consequenter scia Dei quia futurorum.

Arguunt hoc tangit sumas et inexcusabiles difficultatem

~~a scia Dei futurorum est contingens, seu quod liberae, liberius autem~~

~~contingens~~ libertatis difficiliorem mihi materiam terminatis: hoc superat captum rationalis, dum credit unum quod sit trinum et trina quae sint unum, a qua diffic aliquando rationalis expedit bene fiendo dictos viribus, quae parum valet in libertate divina, non in ea quaeritur intus, nisi eo, ut ~~quaerat~~ ut in illorum spem= tiat Deo natio et indefectibili, et alius quod Deus sit, defe= ctibili et contingenti, quas miras opiniones homines aiunt, ut ipso apparet repugnantes non solum fidei, verum et rationali, difficultatem quo hunc incommodum remota ad liberum de voluntate Dei, quia est oppositio libertas hoc omittimus quia in ea sunt ea requirimus

Dico ad arguunt.

Arguunt tamen scia Dei futurorum est contingens quantum ad tam credo quantum ad perfectionem intrinsecam suam, nego: si futura non essent futura etiam non esset scia futurorum quantum ad tam credo, quia ratione connectitur cum contingenti contingens est, ea tam quae connectitur, credo, alia, nego, tamen scia Dei solum connectitur cum contingentibus quoad tam, inde est solum esse contingens quantum ad tam.

Et si dicit arguimus, nequit esse contin= gens quantum ad tam, nego, quantum ad intrinsecam perfectionem, credo fateor hanc sciam esse Deum, nego ipse repugnare esse contingentes quantum ad aliquam tam ad extra, sed illi repugnat esse contingentes quantum ad intrinsecam perfectionem dictam fateor intus hanc sciam esse perfectionem intrinsecam Dei, nego tamen repugnare contingentiam perfectioni intrinsecae Dei dummodo hec contingentia non sit quantum ad intrinsecam talis perfectionis sed solum quantum ad eius tam. Ad probationem, credo, hanc sciam esse identi= ficatam cum Deo; et non minus, hoc tam identificata cum Deo persistet libera

et contingens, potuitque ab aeterno deficere in Deo quantum ad terminos, licet non possit esse liberum et contingens, nec potuerit deficere in Deo quantum ad perfectionem intrinsecam. Quod si inquiras, ex ipsis fiat reflexio supra terminos istos defectibiles et contingentes tamen, dicendum est rationem posse deficere quantum ad terminos, non vero quantum ad perfectionem intrinsecam. Cuius ratio est, nam terminos adhuc ut habent [illegible], et ut habent distinctos a quolibet alio, est perfectionis intrinseca Deo, et aliquid aliud, quod aliquid est ipsum perfectio intrinseca et aliquid aliud et sic in infinitum, quin unquam possit pervenire ad aliquid ultimum quod sit pure aliquid aliud et non perfectio intrinseca: cumque hoc aliud [illegible] liberum ut tale, sequitur terminos liberos esse defectibiles quantum ad terminos, non tamen quantum ad perfectionem intrinsecam.

Quod explanatur [illegible] exemplo methaphysico uno et altero physico, metaphysicus est cuius liber discursus entis adhuc ultimus, qui in communi de transcendentali abstrahit: ideo est formaliter ens, cuius quod non sit ens pure, sed tantum est ens et aliquid aliud, quod aliquid aliud est formaliter ens, et aliquid aliud et sic in infinitum, quin possit pervenire ad aliquid aliud, quod non sit formaliter ens. Physicum exemplum habetur inter communem, [illegible] de compositione continui ex partibus infinitis proportionalibus: in eo quod ista continuum habet [illegible] has partes duas, [illegible] ut ulterius habeat alias duas proportionales minores, et ulterius alias duas minores, sibi proportionales et sic in infinitum, quin unquam ipse cognoscat duas ita minimas quin dividi non sint in duas proportionales minores.

Similiter ergo scientia Dei contingens supra materiam addit aliquid aliud et sic in infinitum defectibile quantum ad terminos, non vero quantum ad perfectionem intrinsecam. Quod si inquiras, haec ratio est perfectio intrinseca Dei: sed deficit haec ratio esse [illegible]: modo quod non videt Deus mundum aliquem possibilem terminum, quem videret, si existeret: quod deficit aliqua perfectio intra Deo. Haec concedendo maiorem et distinguendo minorem. Deficit ratio

[illegible]

tiae, sive actum quod tunc libere addit supra naturam rerum, deest rem intrinsecam perfectionem, nego. sicut ergo ultima differentia entis differt ab alia ultima differentia, non rem rationem entis, quam formaliter et essentialiter includit, sed rem id, quod formaliter superaddit entis, sic in tuo scientia libera, sive contingentium deest, id est defectiva est, sive rem id, quod formaliter superaddit perfectioni intrinsece, quam formaliter et essentialiter dicit, non vero deest rem intrinsecam perfectionem.

Undique et tamen scientiam Dei naturalem et contingentem sive liberam, intervenire differentiam essentialem. haec enim est defectiva quantum ad ...; illa vero non est defectiva quantum ad ...: quam praedicata sunt contradictoria, repugnat verificari de eadem omnino eadem actualitate, quam vitalem, cum sint utraque scientia non posse intervenire distinctio realis actualis, sequitur intervenire distinctionem virtualem

Sectio 3a

Compositio scientiae futurorum cum eorum libertate

Quod arguens
Ita scientiam divinam futurorum desumere ab illorum libertate, quia quaedam sit intemporale libera, ut actum amandi, odiendi etc. de aliis, sed haec non erunt libera si absque indifferenter erunt eorum scientia, ergo haec non erunt indifferenter. probatur minor quia liberum est, quod potest esse et non esse: liberum ergo ut liberum contingens est, sed si indifferenter futurorum scientia, ea non possent esse contra, sic non erunt ut praedictum scientiam cognoverunt. haec erit falsa, quod cum repugnat scientia divina, loquentis et repugnat futura possent non esse ergo haec non erunt libera si absque ea erunt eorum scientia.

Confirmatur sed quia id, quod exit supra

autem non potest non esse non est liberum sed naturale; Si vero scientia Dei scientia
futurorum liberorum non potuit non esse, nec potuit aliter se habere, aut scientia
cognoscit ex suppositione quod cognoscant, ergo supponit verum est aut scientia
Dei cum sit ab aeterno supponit autem ex futurorum cum haec sint
in tempore ergo scientia Dei futurorum non praeponit eorum libertate

Confirmatur

ergo quod scientia Dei non fuerit ab aeterno, non est in potestate vol-
untatis creatae: tum quia id quod est ab aeterno non est in potestate illius
quod est in tempore: scientia autem futurorum est ab aeterno, et voluntas creata
in tempore: tum quia ad praeteritum non datur potentia; quod autem fuit ab
aeterno non praeteritum se habet ad instar praeteriti, quamvis nulla
potentia potest modo fieri, quod non fuerit ab aeterno.

Et quia ex suppositione

huius futurorum, futura non possunt non esse in tempore: aliquin scientia quae
est ab aeterno posset falli: ergo talia futura non sunt libera. Repug-
nat enim esse liberum, quod ex suppositione illius, quod non est in potestate
voluntatis non potest non esse: ideoque amor beatificus est naturalis et non liber
quia non potest non esse ex suppositione visionis Dei quae non est in potestate
voluntatis.

Ad 1. respondendo maj. et negando min.; Cuius probatio distinguo
liberum est quod potest esse et non esse ex suppositione anti concedo, ex suppositione totum,
nego: et distinguo min. Si vero scientia Dei de electis, ea non potuit esse omnia
ex suppositione totum, concedo, ex suppositione anti, nego. suppositio autem est quasi antece-
dens actus ut causa vel conditio ut sit, et quod ex hac suppositione non potest
non esse actus, hinc non est liber, sed naturalis. suppositio totum, est ipse actus
et quod subsequitur ad actum, et quod ex hac suppositione non potest non esse actus
adhuc liber est, si aliunde liber sit quatenus actus est naturalis

supp.

supe quod sit, quã nunquã n̄ opis libertati, q̄ qd̄ dr̄ est sive libera sive naturã ex sup̄ quod sit natio e

Scia autẽ futurorũ contingentiũ liberorũ n̄ ē supp̄ añs ad illorũ q̄a nec ē illorũ causa, nec conditio vt sic ut infra dicendũ. imo ē supp̄ cons̄ q̄a nisi futura essent futura, scia n̄ esset, nec posset ee futurorũ cuj tn̄ futura quõ se n̄ egeant tali scia, nec ab illa dependeant unde constat scia infallibiliẽ adhuc si futura posint absolute n̄ ee futura q̄a sic n̄ trat ad futura nisi ex supp̄ quod sint futura quã factũ supp̄ natio sunt futura.

Ad 1ãm confirmaẽ conced. maẽ et nego minorẽ: vt ẽ constat ex dictis ad argumẽ scia futurorũ n̄ ē supp̄ añs ad futurorũ. nec obstat sciã ee ab aeterno, et futura ee in tempore. q̄a hec antecedentia sciẽ ē tolũ antecedentia durat̄, quã procerũ se het ad futurorũ quã n̄ sit effẽ illius possint absolute ee et n̄ ee, tolũq sit necs̄ ex supp̄ quod sint quã supp̄ facta, cognita a scia. ideoq hec ē supp̄ cons̄ ad illorũ

Ad 2ãm conf. nego maẽ: sicẽ in tempore prius tñ n̄ natet, nec fleverit, in Deo n̄ fuerit ab aeterno scia nat̄ et flevẽ ē g̃ absolute in potestate voluntatis creatã, quod scia Dei futurorũ n̄ fuerit ab aeterno; sed ex supp̄ quod volũ creata operaẽ in tempore n̄ sit in eius potestate, quod scia operaẽ n̄ fuerit ab aeterno, ideoq ex supp̄ natũ et flevit p̄mi n̄ fuerit in eius potestate quod scia natũ et flevẽ n̄ fuerit ab aeterno.

Distinguo autẽ seq̃ maiorẽ id quod ē ab aeterno n̄ ē in potestate illius quod ē in tempore effective concedo; obiective, nego. tñ id quod ē ab

æterno non potest esse ab eo quod est in tempore, quia nihil esse potest
a se non existenti, neque ab illa pendet ideo neque est in eius
effectiva potestate. obiectum tamen illius quod est ab æterno praeterquam
esse in potestate illius quod est in tempore: quia constituitur per
eo de obiecto quod non est actu, id potest praeteritum seu futurum
immo et nihil, non potest tamen esse scientia quin sit eius obiectum; sicut enim
scientia exprimenti quod obiectum est futurum liberum cum hoc sit in po-
testate voluntatis existentis in tempore, scientia quae est ab æterno
est in potestate obiectiva voluntatis existentis in tempore quae
est in huius potestate ponere vel non ponere tale obiectum.

Quod superaddit relate ad praeteritum non dari potentiam [illegible] Ad id
praeteritum non dari potentiam ex suppositione praeteritionis dari vero potentiam absolute
et nulla facta suppositione. sicut enim voluntas dependenti praeter non amare
absolute non vero ex suppositione quod amet, praeterea absolute cum a-
matura non vero ex suppositione quod sit amatura sicut praeter absolute
non amavisse sed id non potest ex suppositione quod amaverit: idem
sed non ex suppositione absolute tamen datur potentia ad praeteritum

invaluit dum loquimur de praeteritis de illis loqui non absolute
sed ex suppositione praeteritionis, non de illis specificative sed reduplicative
praeteritis. de praesentibus autem et futuris vero loquimur,
loquimur, [illegible] in praesentibus et futuris de quibus loquimur potentiam
absolutam et ex suppositione tamen specificative et reduplicative
non vero in praeteritis [illegible] sive addito dicitur ad praeteritum
non dari potentiam cum tamen in praesentibus et futuris, potentiam absolutam
et ex suppositione de quibus ideo sed scientia Dei respectu futurorum se
habeat ad [illegible] praeteriti propter in tempore dari potentiam ad
eorum impediendam non ex suppositione sed absolute.

Quaestio 18.a

An Deus Cognoscat futura contingentia libera in
Causa Completa eorum

Dixi libera,
quia naria, cum procedant a Causa nario connexa cum futuris in sua
completa, procul dubio Cognoscit Deus futura contingentia naria, ergo
igne applicato stuppae humidae naria ad combustionem, nec aliunde
impedito quum sit naria ut ignis sit completus ad combustionem
Cognoscit Deus combustionem futuram quia ignis nunc applicatus nario
connectitur cum combustione nario obvenit esse impossibile eam non obvenire

Procedit quaestio
de contingentibus liberis, cum ex eorum causa adhuc complexe absolutamente
a connexione cum futuris dubium est, an in causa libera completa Cog=
noscat Deus futuros liberos, earumdemque effectus. Et affirmant ex Thomistis
Bañes, Alvarez, et Ledesma quos ex nostris adhaerent Molina, Va=
lentia, Comitolus, Salazar et alii, negant vero communiter nostri Thomistae quos
dicendum

Sectio 1.a

Deus non Cognoscit futura contingentia libera in eorum Causa completa
Probatur quia
libera completa indifferens est ad futurum s. non futurum sui effectus, sed
in medio indifferenti ad futurum s. non futurum effectus, nequit reddere
Cognitionem ergo in ipso nequit debere Cognosci, an Carolina die
sit salutes auditurus, ad scholas venturus et similia quia ipse indi=
fferens est ad futurum s. non futurum horum et similium effectuum ergo Deus
non potest Cognoscere futura contingentia libera in eorum
Causa Completa =

Minor

Ultra probat quod a Causa libera in hoc differt a non libera, sive a naturali, quod naturalis sit completa, non est indifferens ad futuritionem s. non futuritionem effectus, sed naturaliter infferat illum, ut ignis approximatus combustionem, sol illuminationem et calorem, Causa vero libera non naturaliter infferat effectum, sed quamvis completa est indifferens ad futuritionem s. non futuritionem effectus, ut patet ad auditionem missae s. eius defectum non auditionem ad adeundum in scholas s. negationem eius defectum adeundi; ergo Causa libera indifferens est ad futuritionem s. non futuritionem effectus.

Nunc thesis, Causas liberas completas non esse indifferentes ad futuritionem s. non futuritionem effectus, sed esse determinatas ad futuritionem: completa est pro promotione quae ita determinat ad futuritionem ut in sensu composito illius sit infallibiliter futurus effectus, et impossibilis non futurus, ideoque in Causa sic completa pro promotione potest Deus determinate Cognoscere futuritionem effectus.

Sed contra est quia effectus actus a Causa sic promota non est liber, nec Causa sub promotione esse liberam satis a nobis probatum est sub digna actuali ... ut quod quia pro totali: quod sit in actuali Causa potest Deus Cognoscere effectus contingentes naturalium non tamen potest Cognoscere liberos a ... Cognoscit ut liberum, quod ac vero liberum esse

Contra secundo adhoc ut Deus in Causa promota Cognoscat effectus futurus debet effectus determinate oriri a Causa, ut non possit non oriri, alioquin Causa non erit medium infallibile ad Cognoscendum effectus futuros

in ma

in matre non cognitio infallibilis amoris futuri filij neque mater est mulier infallibilis ad cognoscendum amorem filij quia talis amor ita oritur a matre, ut possit non oriri

quod effectus ita oritur a causa ut non possit non oriri, non liberè sed necessariò oritur, effectusque non liberum, sed necessarium est, ut patet in illuminatione solis, et idem est de combustione ignis etc. quae effectibus necessarijs qui ab hac ratione necessario oriuntur; ideoque causis sunt quae effectus non liberi, sed necessarij quae licet in causa completa et praemotiva possit Deus cognoscere effectus contingentes necessarios non tamen potest cognoscere liberos.

Reß. Ballentio causas liberas ante ad operandum, per se ipsas realiter et per modum quo inveniuntur, sicut videntur se determinare potius ad unum actum, quam ad eius negationem, seu actum oppositum, nam quae determinant infallibiliter sequi effectus, ideoque in causa sic completa et determinata ante cognitio a Deo effectus liberos

sed contra est. quia causa libera existit realiter absque ulla determinatione antecedenti, et exparte actus sui, idoneum liberum, ut patet in voluntate, quae realiter exit absque determinatione antecedenti ad amorem, dum non amat, sed potius odit, sed eo ipso dum amat, et exparte actus sui se determinat ad amorem non se determinat per se ipsam realiter, et per modum solum quo inveniuntur sed per aliquid realiter distinctum a se ipsa et per realem modum quo in causa sic ante determinata non cognoscit Deus effectus liberos futuros

Probatur minor quia praedictum quod realiter se maneat absque non concurrit tanto per seipsum realiter, et per modum solum

vitalem, sed quia aliquid distinctum a se habet, et per mutationem formalem, ut patet in hoc, quia non convenit esse album per ipsum hoc formaliter neque per mutationem solum vitalem, sed per albedinem realiter distinctam et per mutationem formalem, qua dicitur album transire in album.

Cuius ratio est album esse praecise quod realiter separatur ab hoc quod quando album est, quando non, at quia dictio actus, et expansio actus sit est praecise, quod realiter separatur a causa libera: modo enim ante se dictat ad amorem, modo ad non amandum, et actum oppositum amoris usque ad odium: ergo dictio actus et expansio actus sit non convenit causae liberae per se ipsam formaliter sed per aliquid realiter distinctum, nec per mutationem solum quasi valentem, sed formalem

Dato: quod causa libera non dictat in actu 2° ad amorem usque, per se ipsam formaliter sed per amorem a se realiter distinctum; nec per mutationem solum vitalem sed per formalem, qua transit de non amante in actu 2° in amantem in actu 2°. Cuius ratio est, voluntatem esse et tam semper stabilem, esse indifferentem ad talem dictam amorem seu eius natura

Atque ideo in actu 1° est indifferens ut dictet ad amorem, seu eius natura: quando enim in actu 2° dictat ad amorem, etiam dictat in actu 1° et quando non dictat in actu 2°, nec dictat in actu 1°, ut quando devenit ad contrarium, dictio causae liberae in actu 1° non infallibiliter connexionem cum dictione in actu 2°: ideoque in causa libera dictata in actu 1° cognovit Deus infallibiliter eius effectum futurum sine dictam in actu 2°: ergo sicut causa libera per se ipsam formaliter

non

n. se determinat in actu 1o, neque per mutationem vitalem, sed in actu
2o n. se determinat per se ipsam formaliter, sed per aliquid realiter distinctum
neque per vitalem mutationem, sed per formalem; Dico 3o. quia semel dato, quod
id quod est indifferens ad plura et a singulis separabile
potest per se ipsum formaliter, et per solam mutationem vitalem cum singulis
coniungi, tollitur e medio omnis mutatio formalis, et distinctio accidentium
a subiecto. consequenter enim quod substantia sit indifferens ad calorem et negationem
caloris, ad existendum in hoc loco s. non existendum et sic de aliis
poterit per se ipsam formaliter et per solam mutationem vitalem esse calida s. non
calida, esse in hoc loco s. non, et sic de aliis, qualia sunt substantias
esse quantas, intelligentes amantes et similia quae coniungi
et separari ab ea realiter distincta esse conveniunt. at quid hoc absurdissima sit patet et cum libera sit indifferens ad determinatam actionem
et in actu 1o ante s. ad nos talem determinationem, se ipsa formaliter, et
per mutationem solum vitalem determinari potest ad unum affectum quam ad
alium.

Dicet P. Molina cum libera natura sua indifferens non potest
esse medium infallibile ad cognoscendam determinationem futurorum affectuum
si solum evidenter s. comprehensive cognoscatur causa. at vero
si eadem sit comprehensive cognita, qualiter a Deo cognoscitur
omnis causa, esse medium infallibile ad talem cognitionem, quia sic comprehensive comprehensio Dei non solum cognoscit in causa totum, quod causa continet causa
virtualiter omnia ea, quae quomodolibet spectant ad causam
et eam circumstant.

Sed contra est. ratio quod non est cognoscibile
in aliquo medio non cognoscitur in eo ... comprehensio ... et
comprehensive cognitum medium, ideoque ... comprehensio

n. Cognit. prius, q.a iste n. e Cognoscitur intermedio, ut in medio
sd in causa libera n. e Cognoscibile effectus futurus saltem infallibiliter
qualiter solum a Deo prius cognosci: Causa libera quae respicit futu-
rum et non futurum effectum et cum utraque e indifferens: ideoque ad neu-
trum cognitio e medium infallibile, in quo alterutrum determinate in-
fallibiliter sit cognoscibilis q.o Deus in Causa libera supercomprehensive
Cognita n. Cognoscit futurum effectum

Da 2o q.a comprehensio eo ipso
quod sit perfecta et adaequata talis, debet totum obiectum et eius finalitatem
obiecti cognoscere, et interius quod cognoscibile e in obiecto: debet n. e eadem
quare intelligibilitati obiecti, qualis e requisit, nisi forte dicto
modo se habeat cum obiectum et omnia cognoscibilia in obiecto: sed Deus cognoscit
Causam liberam per comprehensionem n. Cognoscunt in ea effectus liberi futuri
tum q.a ea ex doctrina P. Molina, usque adhuc singulus compre-
hendens voluntas humanas, in ea cognosceret actus eius liberos
futuros, quod falsum e, cum nec per nuntius puros inter nos, nisi
signa aliquo externo operante, n. Cognoscat: q.a in causa libera
n. sit cognoscibilis effectus futurus q.o licet ea a Deo supercomprehendatur, in
ea n. Cognoscunt Deus tales effectus; n. q. Cognoscit effectus in medio
in quo cognoscibilis n. e.

Da 3o q.a Deus in sua essentia et voluntate
n. Cognoscit effectus liberos futuros: sed eadem ratio, ne eos Cognoscat in Co-
creatis earundem completa: q.o neque in hac Deus Cognoscit eos, maior
est huius Doctoris: eo quod Deus suos actus et voluntatem n. super
comprehenderet sed solum comprehenderet: probat maior; q.a Deus eadem perfectione
et [illegible], maior Cognoscit suas essentias et voluntates per
cognosci Causas liberas completas. nunc q. utrumque e Cognoscitur per
et

et infra patebit, ac tales, quae mea, non possit excogitari de
utrumque cognitio absoluta et voluntatis est cognitio obiecti infra perfectionis

Itaque

cognitio divina antecedens et voluntas Dei sub perfectione infra, non
cognoscit effectus futuros liberos nec indictant, et indictis assistentis
si non fuerantis effectus liberi; quod indicativa et indictive etiam ab in
sua conditione libera nec perfectionis cognitio, sive ea praesentia, sive tamen
comprehensio est lato quo eadem est ratio, nec Deus in sua conditione futura cognoscit
effectus liberos futuros

Sectio 2a

Arguit de mea sententia

Primo S. Thoma
1a parte q. 14 articulo 13 ubi Deus autem cognoscit omnia contingentia
non solum prout sunt in suis causis, sed etiam prout unumquodque est actu in seipso
quo sequitur Deum contingentia futura libera cognoscere ante suas causas. Ratio
concludendo ait et Angelus docet sequitur esse. Deus est quod habet in eo
gradu, Deus est quod habet infra, nego. Est quod futura habet in his
est esse praesentes causas; est quod habet infra. est id quod habet integre
posse divinis ab esse causas. quare S. Thomas solus docet cognitio ipsa
est causas et est contingentiam futurarum; id est in esse proprio causam
cognoscit proprius est omnes futurorum

Secundo q. a in sua divina ad effectus, Deus cognoscit
effectus, sed omnis sua prima conditio est per divinam ad effectus liberos sunt liberi quo in sua
conditione cognoscit Deus eos effectus contingentes omnes aut liberos. mea probat in omni
sua natura, in qua conditione propter eius divinas ad suos effectus hi cognoscunt, maior
probant thomistae omnibus illis quae probant eos causas per promotionem praedeterminantes, sed
quod in sua conditione cognoscit Deus eos effectus eius futuros, sive illi sint liberi, sive naturales

Ratio concedendo maior et negando minorem ad cuius probationem respondemus omnibus
illis solutionibus quae libro de gratia actuali disputatione 2a et 3a per plures
sectiones solvimus praedictas probationes.

3º Arguet. Pe. Balentia q. in lo. ant. delectat. ad operas cognit. operas futuras, sicut voluntas creata amat ad operas liberas è delectata ad illas, sic z. rogo, cur voluntas potius elicit amorem qm odium circa obiectum indifferentem ad opposita? Resp. q. amat se delectavit, sicut delectata è ad amorem, quod cum fieri negari p. multas finales amores, impedit in infinitum, magis è fieri p. visibil. q. in la libera cognit. Deus operas eius futuras

Confirmat 1º q. stante voluntate cum omnia requisita ad amorem et odium obiecti, aliquando è ro a priori, cur potius voluntas amet qm odiat obiectum, qz z. creatura è hic ras aliqm a priori, rationis potius illiquem ni hic, sed ratio a priori cur voluntas potius amet qm odiat è q. se delectat amor ad amorem, ni z. potest talia ex cogitari; q. voluntas amat ad operas è delectata ad illas

Confirmat 2º q. voluntas potius amat, quam odit, q. se delectat ad amorem, sed non q. se determinat p. amorem; aliqn voluntas amaret q. amat, et q. eliceret amorem, q. elicit amorem; quod causalitas è ridicula et inutilis, q. amat, sicut elicit amorem; q. amat se delectat ad amorem è q. ad illum delectato

Ad reddendo rat. et narrando rat. argumento respondet, nullam posse reddi ras. a priori, cur voluntas potius amet, qm ni amet, v. oderit, ad ea omnia indifferens amat ad operas delectaret è indifferens ad eas, v. opposita: ideo roganti cur potius amet, ni nunc ret; q. amat se delectavit ad amorem: Ret q., potius amare voluntas qm ni amarem q. p. potius amorem ni amat, sed conter se delectat ad amandum q. habet ena se liberam, sic delectare se conter p. atum ras. et contem absq. ulla determinatione amatu, et exprime aetas si

Ad 1um ergo respondeo nego majorem: licet enim Deus cumularet hunc rationem operationi, rationem liberi sit, hoc est hunc cum efficientiam, a qua sit; creatura tamen libera non haberet rationem operationi, rationem liberi potius sit, quam non sit, quatenus aliqua libera indifferentia, a qua procedit, absolute sit, ita tamen absoluta est, ut nunquam solum illius actus non potius liberae sit, quam non sit: ad utrumque enim indifferens est indifferens, cum illa libera est eorum, dejunctaque absolute [illegible] licet absolute potest [illegible] quod sit per se ipsum liberare est.

Ad 2um ergo respondeo distinguo majorem et nego minorem; nec potest voluntas amare, quo amat, aut elicit amorem, quo elicit amorem, quia causalitas identica et immutabilis, cum tamen exprimant, quam ex parte modi significandi voluntas potius sint causa et effectus. Amat enim voluntas quo se determinat ad amorem, et quo elicit amorem quia causalitas sive propriis sint, sive non, non tamen sunt identicae, neque immutabiles: eo quod licet ex parte obiecti idem potius sit amare, et elicere amorem, et ad hunc se determinare; ex parte tamen modi significandi non sunt [illegible] [illegible] sufficere, ut causalitates sint identicae et immutabiles, potest in his [illegible], homo est homo quia est animal rationale, album est album quo habet albedinem; quae non sunt identicae, neque immutabiles, propter diversitatem in modo significandi; cum tamen tres sint identicae, et immutabiles, homo est homo, quia est homo, album est album, quia est album, propter omnimodam identitatem tam ex parte obiecti, quam ex parte modi significandi.

4° Arguitur quia nostri voluntas ante ad operandum se determinet per se ipsam seu habitu ad operandum, non potest Deus velle curare cum illa ad operandum; sed hoc est absurdum: voluntas enim non operatur sine concursu Dei, neque hic est potius quam Deus illam vellet quod voluntas per se ipsam sive habitu se determinat ad operandum ante ad illam: probatur maior quia nostri praecedat hanc determinationem ex parte voluntatis Deus vellet

decernere eum voluntate ante ad eius usum determinate: voluntas Divina antecedit ergo illam determinationem voluntatis in actu 2°, ut pote causa talis determinationis, sed Deus non potest velle decernere eum voluntate ante ad eius eius determinationem; valet ergo decernere eum ad actum liberum; eius tamen repugnet actum esse liberum et voluntatem applicatam ante ad eius determinationem vel a Deo: non est actus liber, qui ex suppositione ante quam est velle divinum non potest non esse; ergo noster voluntas ante ad [illegible] determinata esto.

Retorquendo argumentum ad scientiam probas quo modo nostri praecedat esto, Deus velle decernere ante esto voluntate sufficienti dando, voluntate efficaci, nego. etenim voluntas Divina utpote causa ~~libera~~ est determinans voluntatis creatae in actu 2° illam praecedat ea tamen voluntas non est omnino efficax, hoc est infallibiliter inferens determinationem neque omnino inefficax, hoc est determinationem infallibiliter non inferens

est ergo ea voluntas ex se et ab intrinseco pure sufficiens hoc est ex modo tendendi ita temperata voluntatem determinans creatam ut relinquat potestatem voluntati eam ponendi s. non ponendi; se [illegible] determinare s. non determinare. Ex dictis de gratia actuali quaestione 4ta sectione 14 quod motio voluntatis divinae antecedens non tollere voluntatis creatae libertatem, constat ex eo, quod adhuc ex suppositione illius potest actus liber esse s. non esse

Sed arguit 3°

Molina quia ut causa libera sit indifferens ad actum s. [illegible] actus et ad unum s. alterum actum vel ad amorem s. odium; adhuc verum est quod se determinet ad unum s. ad amorem s. odium, sed eo ipso hoc debet cognosci absque suppositione causae: nullus ergo est ad [illegible] futurorum contingentium potest habere suppositionem quod Deus in causa libera suppositione cognoscit effectus eius liberos futuros.

Confirmatur quia Angeli, imo et homines cognoscunt coniecturaliter effectus earum futuros, ergo et multo magis cognoscit Deus eosdem evidenter, hic enim cognoscit evidenter quae illi cognoscunt coniecturaliter. Confirmatur 2o quia comprehendens causas naturales, in ea cognoscit effectus earum futuros: ergo et qui comprehendit causas liberas earum effectus futuros, illis cognoscit nosceret. sed comprehensio est perfectior comprehensione et aliunde perfectius cognoscit causa si effectus eius cognoscat futuros, quam si non cognoscat.

Respondeo dicendo maiorem et negando minorem hoc ipso, hoc debet cognoscere [illegible] alicubi dicendo, in causa, nego, cum enim in causis sit indifferentia, et nulla determinatio ad unum effectum, nullus effectus potest in causa determinate cognosci: causa vero cognoscit effectus omnis possibiles qui ex parte quod futurus sit, determinate erit: deinde in se [illegible] confirmationem dicendo antecedens et nego consequentiam, quia cum in causa tales effectus solum coniecturaliter et probabiliter possint cognosci, quae cognitio imperfecta, et si non repugnat angelis et hominibus, repugnat tamen Deo, ideo aliter in causa possunt cognosci tales effectus non est ergo qui solus intelligendo potest eos effectus evidenter cognoscere.

Ad 2am confirmationem dicendo antecedens et nego consequentiam quia in causa naturali, sunt eius infallibiliter, et naturaliter connexa cum effectibus quibus sit infallibiliter cognosci, non tamen in causa libera. nec obstat sed comprehensionem et perfectionem comprehendentis quia licet hoc verum sit, non ideo comprehensio extenditur ad impossibile quale est cognoscere in causa libera infallibiliter, quod in ea infallibiliter cognoscibile non est quales sunt eius effectus liberi. Nego deinde perfectius cognoscere causas quantum ad esse et quidditatem cognoscibiles effectus eius futuros quam [illegible] non cognoscit. quia cum hi non sint

de esta l(iberta)s, nec tn connexionis l(iberta)s, quae per se cognoscibilis sicut cognoscit ut futurum, sicut ut talis non cognoscitur, nec obstat esse tres cum et relatus l(iberta)s, quia tn sunt talis cum, non ut determinate futurum, sed indeterminate futurum s(cilicet) vel futurum: l(iberta)s q(uod) est indifferens ad eius futuritionem s(cilicet) vel futuritionem: ideoque in causa nequeunt cognosci ut determinate futurum. Quod autem est de cognitione futuritionis determinate in causa non est indeterminate de cognitione futuritionis s(cilicet) vel futuritionis.

Sectio 3a

Utrum in la libera morali necessitata ad effectum non cognoscit Deus futurum effectum.

Sic omnes fere recentiores

Contra Montoya et Granados: quia medium in quo Deus cognoscit aliquod obiectum, debet esse medium infallibile, infallibiliter metaphysice cum quo infallibiliter medii, s(cilicet) debet infallibiliter fieri s(cilicet) hic signum infallibilitatis fieri, nisi medium sit infallibile metaphysice, sive Deus erit metaphysice falli potens, et esse metaphysice falli, quod absurdissimum est.

Atqui la libera morali necessitata ad effectum non est medium infallibile infallibilitate metaphysica ad cognoscendum effectum: nam ei coniungit cum effectu ut post metaphysice cum illo non coniungi aliquando moraliter, sed metaphysice est necessitata ad effectum; quod Deus in la morali necessitata ad effectum non cognoscit determinate futurum effectum.

Notari ya porto ante dicto la esse necessitata moraliter ad effectum, consequens videtur quod erit effectus est metaphysice fallibile et incertum: quod la moralis necessitata ad effectum non est medium infallibile infallibilitate metaphysica ad cognoscendum effectum, nec est medium metaphysice

infa

in fale, ex quo infert consequens fale methaphe. et certum, certum id methaphus est posse esse falsum: si quidem obiectum illius potest methaphice aliter se habere, aliquin esset; sicut certum non est necessario moraliter, sed methe, et certum quod methe potest esse falsum est methe fale et incertum erit ratio quia Cognitio potest esse falsa etiam et incerta et potest omnino Cognitione Certitudo moralis ulta.

Dices obiicies 1°, quia certitudo est etiam metha credere et evidentia, voluntatem moralem magistratum adesse illum Dominatum, ... posse abire illum non abiere, ... familiaribus apponitos cibos undequaque sibi gratos, nec ... conscriptos ... in Carcere, et ad mortem damnatum, data opportunitate, falsa ... fugiturum, et sic de aliis: quae adeo certo ... Cognoscunt, ut inter nos sint multi, qui ... et impobe, ut aiunt, aliquem noverunt, certissime ... ant, quod in aliquibus eventibus sit futurum ... Cognoscit ... magistratus et illis ... quo Cognat ... futuros.

Dices quia dicere moraliter certa potest habere Cognitio methe certa, quia ... Cognoscat esse moraliter certas; sicut de obiecto probabili homo potest certissima Cognitio, qua sciat illud esse probabile, quo et ... quod solum est moraliter certum infera Cognitionem, eo quod hoc solum moraliter sit magistrato ad illum ... Certitudinem methaphysicam. Nec Argumento magis, certissimum est certitudine fundata in eo, quod se habet ... ex parte actus sic quomodo talis ... fundata in eo, quod solum se habet ex parte actus sic, nego: cum 3 totum, quod se habet ex parte actus sic sit

indifferens ad effectum s. eius naturam, non potest fundare necessitatem metaphoricam, neque consequenter causam efficere dicitur; at vero, quando se habet ex parte actus vero tali lege, cum sit ipse effectus qui ex suppositione quod sit dicitur et ratio metaphorae, quo alioquin ulla indifferentia ad oppositum potest fundare metaphoram concurrendi de efficacia causae in...

Ad cuius intelligentiam notandam necessitatem moralem ad effectum duo dicere scilicet summam inclinationem ex parte legis ad effectum cum indifferentia tamen physica ad eius naturam, et cum ipsam effectum quo non posito causa non intelligitur moraliter necessitata ad illum; ideo quod famelicus ante comestionem, licet intelligatur summe propensus ad illam, non tamen intelligitur moraliter necessitatus et idem de victo in carcere in ordine ad fugam, ideoque quo cognoscitur causa moraliter necessitatam ad effectum, cognoscitur dicitur effectus in se ipso, ideoque causam esse necessitatam ad illum; non tamen cognoscitur effectus in causa quam ut ita dicam, praeter necessitatem quam habet licet summe inclinata ad effectum potest absolute cum effectu non coniungi.

Ad confirmationem dico de re morali certa esse cognita inclinatione legis, cognito effectu in se ipso, s. aliter dato, cognita praecise causa, nego, quia cum haec sit indifferens ad effectum s. eius naturam, nec sit moraliter necessitata, nisi ex suppositione effectus, hinc est in causa solum nec potest cognosci eius moralem necessitatem, neque effectum.

Nec obstat, de scientia probabili per certam cognitionem metaphoricae certam, quia scientia haec non enuntiat obiectum absolute esse, sed esse probabile, ex suppositione probabilitatis obiecti cognitionem unde s. in multis evidenter illam manifestare

cognitio

Cognitio tamen evidens effectus in ea morali necessitate enunciat effectum obscure fore, quod fieri nequit evidenter excitat cognitionem, solum ea in qua solum potest cognosci effectum fore, si ea operatur ex propriis inclinationibus, quod est minime evidens: similiter est evidens est talis causas esse morali necessitate ad effectum cognitam inclinatae ea est futuritio effectus inspecta ipsa, non vero praecise in ea

Contra obijcitur 2º quia per fidem divinam cognoscimus certa et certitudine methaphysica repugnat fidem divinam subesse falsum; sed plura solum moraliter certa cognoscimus fide divina ut hominem cum communibus auxilijs non diu victurum sine peccato veniali: eundem diu praeservaturum sine speciali gratia moraliter peccaturum, ergo in ea moraliter necessitata virtute effectus possunt evidenter cognosci.

Respondetur concedendo maiorem et distinguendo minorem certa solum moraliter certa cognoscimus ob rationem ex vi revelationis divinae, nego ex vi causarum eorum, nego. revelatio divina habet methaphysicam connexionem cum obiecto revelato ideoque ex vi illius potest fide divina certitudine methaphysica cognoscere, quae in ea solum habent certitudinem moralem; at ea moraliter necessitata ad effectum generatum est ex propria causa sua, non habet talem connexionem: ideoque ex vi cognitionis talis causae sua, nequeunt effectus ipsius cognitione methaphysice certa cognosci.

Quaestio 3ª

An Deus cognoscat futura contingentia libera determinata suae voluntatis

Sectio 1ª

Praemittuntur Conclusiones ad resolutionem quaestionis.

Dico 1º

Futurum est quod aliqua differentia temporis dependet a decreto

Divinæ voluntatis, quia quod futurum est pro aliqua differentia temporis, pro alia est dependenti: non quod absolute futurum, de quo futuro non loquimur, neque quod aliquid dependenti est, sed quod pro aliqua differentia temporis est, dependet a decreto Divinæ voluntatis: dependet quidem a Deo, non quomodolibet, sed ut agente libero, quod non habet nisi per decretum Divinæ voluntatis: ergo quod futurum est dependet a decreto Divinæ voluntatis.

Confirmatur ex illo apocalypsis 4º tu creasti omnia et propter voluntatem tuam erant. Cui consonat Paulus ad Ephesios 1º qui operatur omnia secundum consilium voluntatis suæ quæ cum aliis clarissimis testimoniis intra fines suæ inquirendi non est quæstionum. Nec est fieri aliquid ab aliquo agente, quod a Deo volente, ea est vera communis sententia Theologorum contra arbitros, contra quam non potest negari sine ingenti temeritate vel errore in fide.

Dico 2º futurum absolute pro aliqua differentia temporis non dependet a decreto Divinæ voluntatis absoluto efficaci, et omnino antecedenti ipsos futuras. Hæc est communis sententia nostrorum contra ferè omnes thomistas praecursionis physicæ stantes, nam pro nostris scotistis quaeritur asserant, decretum a quo dependet futurum liberorum non esse omnino antecedens, sed concomitans determinationem creaturæ liberæ

Probatur 1º: quia ad hoc, ut res creatæ sint absolute et dependenti non dependent a decreto omnino antecedenti absoluto efficaci Divinæ voluntatis sed eo ipso nec omnino dependent ut sint absolute futuræ, quia creaturæ quæ dare eam dependenti sufficiunt ad dandam eam de futuro: ergo futurum absolute non dependet a decreto Divinæ voluntatis absoluto efficaciter.

Probatur

Probatur maior quia posita voluntate creata
cum omnibus requisitis quae praeveniunt et posito concursu divino
divina voluntas indifferenti, quo velit cum voluntate concurrere
ad amorem, tunc haec quae requiruntur, ut sit dependenter, habet omnes
suas causas et conditiones ad hoc ut dependenter sit: suppono enim causas
ad esse, sed ad hoc ut repugnant dependenter sint non dependent
ab alio praeter omnes causas earum et conditiones quae ad hoc ut repugnant
sine absolute et dependenter non dependent a decreto etc.

Probatur minor

unam ex conditionibus ad hoc ut amor sit et ideo est determinatio
actibus liberis et applicatio voluntatis et determinata ad amorem, quae
non habet nisi quod decretum absolutum efficax divinum circa ad amorem.

Probatur antecedens

quia amor ipse est determinatio et applicatio ad amorem eo ipso quod ponitur
quod amor intelligitur in voluntate, tunc intelligitur determinata et
applicata ad amandum: intelligit enim determinare amorem, quae fieri
nequit sine determinatione et applicatione ad amorem: sed ad determinationem
et applicationem ad determinationem et applicationem non est necessaria nova de-
terminatio et applicatio: sicut quia ad unam rationem formalem non est necessaria
nova ratio formalis: tum quia aliter abiret in infinitum: quia ad determinationem
et applicationem voluntatis ad amorem non est necessaria alia determinatio
et applicatio praeter ipsum amorem: Consequenter non est necessarium decretum
absolutum efficax divinum circa amorem.

Ad 2um. pro potentia
requisitis, inter conditiones praerequisitas ad amorem, determinatio et appli-
catio ad amorem, quia voluntas est indifferens ad amorem et non
amorem, sed hoc nihil probat: voluntas enim etiam est indifferens ad

Ipsa s. nat. praemoti, nihil requirit aliud a se per quod determinet et a-
plicet ad praemium ergo ex indifferentia voluntatis ad amorem non sequitur
praerequiri decretum, per quod applicet et determinet ad a-
morem

Quod si ex indifferentia voluntatis ad praemium s. negationem praemii
exigere decretum Dei efficax, ut applicet et determinet potius
ad praemium quam ad eius negationem. — Contra instruendo argumentum
quia voluntas est indifferens ad tendendum in decretum, s. non tendendum
non tamen exigit aliud a se per quod applicet et determinet ad ter-
minandum decretum, atque nec applicet et determinet ad amorem
ad quem est indifferens exigit aliud praeter ipsum amorem.

Probatur 2°

eadem ratione quia pura antecedenter sunt nunc absolute futura: revelata
enim sunt a Deo, quorum revelationes falsae erunt, nisi nunc essent futura
sed talia sunt independenter a decreto divino ea omnino antecedenter de-
cernente; ergo futurum absolute per aliqua dispositione temporali etiam
probatur maior quod Deus non potest efficaciter decernere peccatum: nam
potest peccare qualiter fiat quicumque efficaciter decerneret peccatum
vel hominem eius s. futurum, sed quod Deus non potest efficaciter decernere
Deus, est independens a decreto Dei efficaci: nam dependet a
decreto Dei, quod repugnat decerni a Deo: ergo pura sunt indepen-
denter a decreto divino ea omnino antecedenter decernente.

Probat thesis

Deus non potest decernere efficaciter peccatum quia ad formale, sed quia ad malitiam
id est difformitatem cum ratione, sed si illud decerneret, peccaret
decernere tamen illud efficaciter quia ad materiale, sed quia ad eius
entitatem quod sit a Deo sine peccato et sufficit ad futuritionem ab-
solutam peccati. —

Sed dices 1°

Ad 9am et 10, qa patrari [illegible] malitiae fuit ab
aeterno absolute futurum: ergo etiam in tempore desumi fuit ab aeterno
de futuro, contra thomistas patrari fuit futurum ab aeterno independenter
a decreto omnino antecedenti et efficaci de patrando [illegible] malitiae quo saltem
futurum aliquid quale est patrari [illegible] malitiae ut futurum
sit non dependet a decreto efficaci et omnino antecedenti de futuritione, in
quo sancto contra thomista arguta infringunt ut patebit ex expen=
dendis.

Quod si thomista neget patrari [illegible] malitiae habere
futuritionem ab aeterno a decreto permissivo [illegible] malitiae patrandae.
Contra decretum permissivum tale est, quo permittit causam ut efficiens
s. deficiens circa suum effectum s. defectum, sicut voluntas [illegible], [illegible]
[illegible] permittit, est potius voluntas effectus s. defectus, id ab aeterno nulla
fuit causa efficiens vel deficiens circa futuritionem malitiae patrandae ut [illegible]
[illegible] quod decretum id futurum non solum est permissivum verum etiam
potius voluntas malitiam, et non illius potius defficiens: cum
ergo effectus s. defectus indiget causa non solum permittente, verum etiam po=
tius ~~volente~~ efficiente s. deficiente.

Dices: quod modus quo
athomistis explicatur decretum illud permissivum est iste, decrevit
Deus decreto antecedenti potius et efficaci male patrari, vel [illegible]
in futuro, alio vero decreto non impedire malitiam inde resultantem
[illegible] determinationem cum natura [illegible], id modus iste satis est ut Deus
non [illegible] causa per se et propria patrari, eo quod quod [illegible]
[illegible] potius effectum [illegible], cum quod [illegible] est, decrevit quod
[illegible] non impedire determinationem cum natura [illegible] inde resul=
[illegible], patet, est causa per se et propria patrari. quod decretum thomisticum
tamen, patet, est causa per se et propria patrari: quod decretum thomisticum
permissivum patrari, a quo hoc habet futuritionem est omnino repugnans si=
quidem reddit Deum causam per se et propriam patrari.

3a. Dico: decretum à quo omnium contingentium liberorum futuritio dependet, est decretum Dei volentis absolute ea futura, ita constitutum ut relinquat determinationem futurationis potestati liberi arbitrij creati, sic communiter PP. Jesuitae, et in modo explicandi hoc decretum dividant inter se

Probatur 1o: quia huiusmodi decretum est possibile, nullamque claudit contradictionem, sicut hoc illam non claudit, volo patrem uti meis pelliciis, cibis, domo vestibus et sic de alijs. relinquo tamen usum eorum in potestate patris: sed per hoc decretum liberum arbitrium creatum sufficienter completum est ad dandam futuritionem actibus liberis suis quod decretum hoc est a quo pendet omnium contingentium liberorum futuritio probatur minor, quia per hoc decretum sufficienter completum est liberum arbitrium ad dandam existentiam dependenti actibus suis liberis, et est sufficienter completum ad utendum ipsorum, sicut pater ex vi talis decreti ad utendum meis pelliciis, domo vestibus et caeteris, sed quod completum est ad dandam existentiam dependenti, idem completum est ad dandam eandem de futuro, eademque causa quae primo dat existentiam effectui, ideoque illum dependenti dat, eadem in quo, in instanti antecedenti, in quo dabat, dabat existentiam de futuro, cum in tali instanti usum esset dare futurae, dabit, sicut debit existentiam quod per hoc decretum liberum arbitrium sufficienter completum est ad dandam futuritionem suis actibus liberis

Probatur 2o, quia illud decretum, quo decernit concurrere cum libero arbitrio creato, et à quo dependet futuritio extra actuum liberorum, relinquat potestati liberi arbitrij determinationem ad actus eorum futuris, liberum arbitrium non est liberum sed necessario ponit suos actus, alioquin liberum arbitrium non esset, quod decretum, quo Deus decernit concurrere cum libero arbitrio et à quo dependet futuritio actuum liberorum ita decernit huiusmodi actus ut relinquat potestati determinationem ad eorum futuritionem. probatur minor, quia causa in cuius potestate non est determinatio ad actum nisi se determinat ad actum libere sed necessario concurrit ad actum, causa in cuius potestate non est determinatio ad actum nisi se determinat ad actum, repugnat quod aliquid se determinare sine potestate ad se determinandum; = quod si ad suos actus se determinarent essent liberi, ut patet in voluntate Divina respectu creaturarum libera tamen, quae in suis actibus est libera, ad quos ipsa se determinat, qualis est amor creaturarum existentium, in suis vero in quibus ab intrinseco est determinata, qualis est amor sui proprius est necessaria sicut in suis in quibus ab extra determinatur, qualis est complacentia in bonitate creata

pro

posse, adquem satis quoad spem solus e determ., quoad eandem e necessa et non liberum quo non debeat quoddam decernere futurum cum libero arbitrio etc.

Habet theologus liberum arbitrium totale quod in

sensu composito decreti non habet imperium potestatem se determinare ad actum liberum, si a decreto debeat ad illum; in sensu diviso decreti e imperium potestatem se determinare, qua in sensu diviso non debeat a decreto, sed quae est quae in sensu composito decreti non e impotentia liberi arbitrij se determinare ad actum, sed neque in sensu diviso; imo potestas liberi arbitrij e omnino indifferens, cujus ab indifferenti ut tali repugnat aliquid determinatum entitatis theologus quam e de ratione liberi arbitrij: quod liberum arbitrium nullo modo e tale:

Sectio 2a

Argumenta theologorum contra doctrinam sectionum superiorum

Ium est, quod futurum e, quod e determinatum in sensu ad habendum existentiam in tempore sequenti sed ante decretum absolutum et efficax Dei omnino antecedenter nihil e determinatum, Deus quae est principua causa futurorum determinat ad dandum et existentiam pro huiusmodi decretum quod independenter ab hoc decreto nihil e futurum, cujus futuritio ab eo dependet = probatur maior quod futurum differat a possibili et a praesenti, ab illo, quod illud e intra potentiam causae, cujus futurum ut possibile et existens, neque sit intra, neque extra potentiam causae, sed quod continuat indeterminatae indifferentiam ad dandum existentiam futuro tempore sequenti, quod futurum e quod e determinatum in sensu

IIum e quia debitum Dei imperium e prima radix determinationis futuritionis rerum, secundum determinat omnium, quae e prima potestas rerum causa, sed hoc decretum non e indifferens, cum e indifferens et determinatum opponantur, non minus repugnat determinatum oriri ab indifferenti, quam calorem a nive et glacie quod antecedenter s. independenter a decreto efficaci omnino antecedenter nihil e futurum determinatum, nullus effectus e futurus antecedenter s. independenter a causalitate futuritionis.

Confirmatur quia sicut creaturae in statu possibilitatis dependent ab divina potentia illis dare esse, si considerantur in statu existentiae, ab actuali Dei influxu dante illis esse, si in statu futuritionis a decreto decernente volente dare illis esse quod sicut repugnat considerare rem ut possibilem independenter ab divina potentia, et ut existentem independenter ab actuali influxu, sic repugnat eandem considerare ut determinatam futuram independenter a decreto antecedenti et determinante volente illis dare esse.

Resp. 2.º quia si futura contingentia independenter a decreto divino anteriori, s. haberent futuritionem ex se, quod est impossibile cum non sint necessaria, s. ab influxu Dei quod etiam est impossibile, cum Deus sit agens liberum nil operans nisi mediante decreto; s. ab influxu creaturae quod etiam est impossibile; nulla enim creatura potest concipi determinata ad aliquid independenter a decreto Dei; sed nullo alio modo potest concipi res ut futura: ergo omnis futuritio rerum dependet a decreto Dei divino anteriori.

Confirmatur 3.º quia possibile est indifferens ad existentiam s. non existentiam; futurum vero est determinatum ad existentiam pro aliqua differentia temporis sit pro tempore sequenti, sed hoc est futurum habere aliquam actualitatem; actualitas enim et determinatio idem sunt, quia determinationem aliud non potest esse praeter ordinem ad existentiam: ergo futurum praesupponit decretum divinum anterius et determinans de futuritione; nulla enim actualitas potest concipi independenter a decreto Dei.

Resp. 3.º quia in tantum futura habent aliquam actualitatem et determinationem, in quantum existunt quod sint in aliqua differentia temporis actu et determinate sunt, sed anterius ad divinum decretum non sunt in aliqua differentia temporis: anterius enim ad id sunt mere possibilia: ergo omnis futuritio rerum est a decreto divino; consequenter ea suppositio anterius ad decretum est sine fundamento.

Confirmatur 4.º quia ea suppositio determinationis et actualitatis futuri pro aliqua differentia temporis non est necessaria, loquimur enim de futuro contingenti libero, cujus actualis actualitas non est necessaria, tamen est libera: decretum enim divinum est liberum, et radix totius libertatis: ergo suppositio ea est chimaerica, ut potest nec necessaria, ut va. dictum a nobis, nec libera, ut potest anterius decretum quod est radix

radix totius libertatis.

Probatur 2° quod si ea suppo. posset decipi in signo ante decretum posset etiam decipi in omni signo imaginabili: nam non est maior ratio in uno signo quam in alio sed hoc est falsum: posset enim decipi in signo imaginabili ante oppositam et veram positam quod falsissimum est, decipiet enim ea suppo. ut futura antequam sint futura: cum sint futura per oppositam et veram positam, et decipiet futura ante utramque ergo futura nullam habent determinationem ex suppo. ante ad decretum

si Deus absoluto non potuit impedire quin futura habeant determinationem eam habent necessario quod enim adeo inimpedibile est necessario est: sed si futura haberent determinationem ante ad divinum decretum Deus non potuit eam impedire. Deus enim non potuit impedire, quod aliud impedit prius quam de illo posset disponere qualis est determinatio ante divinum decretum ergo determinatio futuri est a decreto.

Probatur quod si ante ad divinum decretum futura haberent determinationem semper et in omni signo esset verum dicere de futuro quod erit, sed eo ipso non erit contingens quale est de futuro et propterea id, de quo probat ergo ratio S. Thomas et Aristoteles de interpretatione cap. 7 si semper est verum dicere de futuro quod erit non potest hoc non esse: quod autem ita est non est contingens sed necessarium est: ergo futura ante ad decretum nullam habent determinationem

sectio 3°

Resp. ad argumenta contraria

Ad primum respondemus aliquem si quis ordinat decretum homicidium: futurum certissimum et si lex nullum praeceptum utrumque esse futurum: cum utrumque

sit detractus in ea ad hunc diem existens in tempore sequenti; nunc autem est absolute futurus quod dicant thomistae, quod tale est quod si aliqua dictio temporis sequentis praesupponitur est qualia non sit futurum et hominem nunquam esse tenendum

ergo futurum quod nunc non est erit in tempore sequenti, quare futurum mediat inter posse et existere, non quia non sit intra, neque extra potentiam causae, sed in tendentia dicitur mediat quod distat ab utroque gradu medio sit intra potentiam causae quale est posse et ab existere futurum, sit non erit tempore praesenti intra potentiam causae, quale non est purum posse quod tamen est intra potentiam causae, neque purum existere de praesenti quod tempore sequenti erit in potentia causae, nunc ergo mag. sperado maior sit argumenti.

Videtur verbo magis loquendo de decreto divino quod exigentia ab oriente anti effectus et ab indifferenti, ab illo quod dicitur decreto futurorum contingentium, ... ad hoc vero contingentium liberorum, sed hoc sit distare inter utrumque quod illud decretum opponit sub causae potentiae naturarum; hoc vero vero ad huc relinquit indifferentiam opponit sub causae etiam potentiae liberorum relinquens decretum in potestate libere arbitrii creati

Nego divinae maior, nisi non valet verum est indifferens et decretum opponi ut potest inveniri amorem liberi qui decretum est, non est autem obiectum amorem indecretum sed est decretum amoris et non adhuc indifferens, tum absolute quia potest non esse absolute; tum expresse ... causam quod ... potestas potest adhuc non esse non ergo decretum tum indifferentes

se

se habet sicut calor cum suis effectibus.
Ad confirmationem rationis
quae adstruunt et causas quae continent suam dependentiam
in statu possibilitatis et existentiae et distinguo quoad sui, ad 3um. Sicut
statum futuritionis a decreto dicere volente etc. efficaciter ante
nego; sed eodem modo sufficienter ante, concedo: nisi namque decretum
antem Divinum, a quo rerum etiam futurarum dependet, determinans
illius efficaciam ante suam futuritionem liberam, quam determinet
tali ergo decreto solum rationem sufficientiam, quod non efficax pro
ipsius operationis futurae liberi arbitrii.
Ad 3am distinguo quoque, unde
res futurae habent futuritionem ut in genere quasi conditionalis contingentes
sub aliquo, quod nunc non sint, sint vero tempore sequenti, nego
futuritionis esse necessarias, quia sicut res dum de praesenti est extra quasi in genere
causae habet hoc esse, non tamen propterea necessario est: sicut, res in genere causae, absque
ulla necessitate explicat futuritionem, in genere vero causae efficientis, res habent
futuritionem a suis principiis, a quibus in tempore sequenti effective producent
et a decreto indifferenti quod a libero arbitrio dicitur sic futurae sunt
liberae. Ad confirmationem concedo majorem et distinguo minorem; hoc est futurum habere aliquam
actualitatem in tempore sequenti, concedo, in praesenti, nego: futurum enim de
praesenti nihil est, [illegible], idcirco de praesenti nullam habet actualitatem, quare actualitas
futuri non est necessario ad extra, sed est ipsa extra, quae sicut dum de praesenti est, non fu-
turum praesentia decretum divino absolutum efficax, et ante, sed solum decretum indifferens
sicut dum de futuro est, sicut dum exit tempore sequenti, idcirco solum de-
cretum praesupponit. Ad 4am concedo majorem et distinguo minorem sed ante ad decretum etc.
indifferens, concedo, ante ad decretum absolutum et efficax, nego. Licet enim futura ante ad
decreta Dei sint mere possibilia, posito tamen decreto antecedenti efficaci variarentur in
futuris necessarias; et posito decreto sufficienti et indifferenti liberarentur fu-
turis contingentibus et liberas.

Ad 1am confirmationem concedo maiorem, licet decretum divinum sit radix totius libertatis, tamen decretum non est qualecumque, sed solum indifferens et sufficiens, efficax autem eo ipso quod sit divino concursu evertit libertatem. Ad 2am confirmationem distinguo maiorem: si supponatur post scientiam in signo ante decretum elicitum tamquam indifferens et non efficax, concedo; si post scientiam in signo ante decretum efficax, nego. Decretum efficax divino concursu non est causa futuritionis actionum liberarum, ideoque suppositio huius futuritionis non est suppositio effectus ante suam causam, ante eius potentiam et operationem.

At decretum indifferens est causa praedictae futuritionis: ideoque huius suppositio non potest fieri ante tale decretum, alioquin effectus praesupponeretur ad suam causam, post quam praesupponi ad operationem et suam potentiam, quae sunt absurda quae intendit confirmatio, repelluntque eo praecise quod suppositio antecedat decretum indifferens, licet non antecedat decretum determinans divino efficax.

Ad 3am concedo maiorem et distinguo minorem: si futura haberent determinationem ante divinum decretum elicitum tamquam efficax, et non indifferens, concedo; si haberent determinationem praecise ante decretum efficax, nego. Eo ipso quod determinatio sit post decretum indifferens potuit a Deo impediri, potuitque fieri a Deo decretum de non futuritione vel decretum theoreticum efficax divino concursu, quo determinatio impediretur, impediretur tamen eius libertas, nisi quod spectat futuritionem subsequi determinationem, antequam decretum posset disponere libere.

Ad confirmationem distinguo eodem modo maiorem: si ante ad divinum decretum elicitum tamquam efficax, et non indifferens, concedo; si ante solum ad decretum efficax, nego, quia ante divino adhuc divinum decretum verum est, ante ad eam libertatem verum est: ideoque non liberum sed necessarium est eadem doctrina Sancti Doctoris et Divi Thomae in confirmatione allata. Ad quod post decretum

in

indifferens ut ante ad effectum, et independenter ab illo verum est liberum est, quia dependet in sua veritate a decreto libero, nec ante illud verum est.

Sectio 4a

Futura contingentia libera non cognoscit Deus in decreto omnino ante cognitionem scientiae in subsequenti

Decretum omnino antecedens illud est, quod designatur in Deo ante praeviam absolutam et conditionatam futuritionem liberi, ut decretum a nostris quo Deus cognita per scientiam simplicis intelligentiae possibilitate actus liberi, amoris ut, hunc efficaciter decrevit. Decretum subsequens illud est quod etiam designatur in Deo ante praeviam absolutam actus liberi, non tamen designatur in Deo ante praeviam conditionatam eiusdem ut decretum quo Deus decrevit absolute et efficaciter actum liberum amoris cognita per scientiam simplicis intelligentiae possibilitate talis amoris et insuper eius futuritione conditionata cognita per scientiam mediam, nempe, futurum talem actum amoris si Deus vellet indifferenter concurrere cum libero arbitrio

Dico

Probatur 1a pars ex dictis, quia non decretum sit medium in quo cognoscit futura libera Deus debet decretum hanc necessariam connexionem cum futuris liberis, debet quia hanc cum illis in sensu composito quia eo ipso necessaria est: solum quia necessaria connexio medii cum termino reddit certam et infallibilem cognitionem in medio, non vero quaelibet alia sed repugnat decretum omnino antecedens hanc necessariam connexionem cum

cum futurorum liberorum, non enim contingentium importare liberi arbi-
trii eiusque dominio detrahit aliquid quod ad liberum arbi-
trium requiritur ut constat ex sententia superiori: ergo in tali decreto
non cognoscit Deus futura contingentia libera.

Tertium theorema
Deus non solum durare efficit substantiam actus liberi, verum
etiam ipsam circumstantiam libertatis: ideo ex non tali decreto
non solum poni actum, sed etiam circumstantiam libertatis, consequenter
poni actum liberum, sed nam, quod Deus solum durare
efficit id, quod ex supra dictis poni est, ideoque non dura-
mit, nec potest efficere durare actum esse liberum, quod liber
non est sed ex supra dictis omnino ante, repugnat actum
esse liberum ut satis patet est: ergo tali decreto non durat
Deus efficaciter substantiam actus, et circumstantiam libertatis.

Quartum ad
eam partem dicitur non est eadem mens illorum aliique sunt
vanum eam namque non admittunt decretum subsequens
nunc explicatum quia putant non minus evertere libertatem
creatam, quam decretum theoricum omnino antecedens. Sustinent vero alii
eandem partem nostram ratione sententiae suae, quae admittit tale
decretum subsequens, quod ex nostra cognitione contingentium a theorico
sit quia non est omnino antecedens, et quod applicat ad formaliter actum
liberi media abintrinseco omnino indifferentia, et in ordine cum actu
libero, cum tamen decretum theoricum sit omnino antecedens et applicans
potentiam ab intrinseco efficaciter et metaphysice connexam cum actu
libero.

Quod discrimen decreti subsequentis ab ante
satis est, nec illud ledat libertatem actuum quia in dicto
... actus liberos creatos prius praeminores, sic hoc de-
cretum non repugnat ponendum esse in Deo, quidquid sibi creati
perfectissimo jure debet, prius ... eos, ... et efficacia fines
intermedios ad finem ultimum suae gloriae quem efficaciter intendit
quo posito decreto, de quo alibi specialiter instituendus disputatio

Probatur ... ratione
2da quia in medio nexu, sive infallibili nexu cum eo, ...
et infallibili cognitionis ... ut patet similiter in ... infallibili cognitione
Dei: sed decretum subsequens nexu et infallibiliter cum actibus liberis
... : est efficax ut ... , et infrustrabile: alioquin haberet im-
perfectionem frustrabilitatis: quae omnia subsistere nequeunt sine nexu
et infallibili connexione liberi cum actu libero ... infallibili decreto
cognitionis Dei infallibiliter actus liberos creatos, cognitione ... ideo id de-
cretum: ideoque in eo cognoscuntur actus liberi ... quales
sunt ... praesentes et futuri, cum eorum ..., et ...
durationis et temporis etiam ... duratione

Sed 2a dices 1o decretum
hoc ... subsequens futuritionem actus liberi, antecedit
... futuritionem eius ... ut facimus: sed hoc ... ut ...
libertatem: sic Deus post praevisionem ... actus libertatem de-
crevit efficaciter ... tale decretum ... libertatem
ergo et decretum subsequens ... libertatem.

... nego maiorem
et ... minorem. et nego ... post praevisionem ... actus
liberi ... Deum efficaciter illum decernere, ut liberum ...

praemotae: Cum ergo per scientiam naturalem actus praevideat a Deo ut naturalis
per praemotionem; et per scientiam conditionatam sine medio praevideatur
a Deo ut libera sine praemotione. Repugnat porro praevisionem conditionatam
actus ut liberi decernere illum effectum per praemotionem ut liberum
decerneret ergo Deus illum ut liberum per medium per quod praevidit
fore naturalem; quod non minus repugnat quam decernere effi-
caciter existere hoc vitam in aeterna eligenti postquam prae-
visum est diligere vitam in aeterna nati

Dices 2o: decretum
hoc non est in potestate voluntatis creatae: hoc ergo est in tempore
illud vero ab aeterno, et ex suppositione decreti non potest non esse actus
quem decernit, ergo evertit libertatem: haec ergo ratio illam praemotionem
evertit, quia sit non est in potestate voluntatis, et in suppositione illa
posita non potest non esse actus.

Resp. distinguendo maius decretum
hoc non est in potestate etiam positive, secundo, negative, nego. Hoc
est, licet Deus praevideat per scientiam mediam voluntatem electuram
actum liberum, oblato ei concursu indifferenti, adhuc potest
Deus habere et non habere tale decretum efficax, quod est tale
decretum non esse positive in potestate voluntatis; at nisi Deus
per scientiam mediam praevidisset, talem actum esse futurum a voluntate
oblato ei concursu indifferenti, quae praevisio obiective est in
potestate voluntatis, non posset Deus habere id decretum, quod est
tale decretum esse negative in potestate voluntatis

Unde patet discri-
men huius decreti a praemotione et decreto Thomistico; decretum enim
Thom

Thomistas et physicas praemotiones ponere s. impedire non est in potestate voluntatis, at decretum nostrum impedire est in potestate voluntatis, sequitur quod futuritio conditionata actus liberi quam non ponere est in potestate voluntatis, consequenter impedire dilatum, quod non licet, nisi praesupponatur futuritio conditionata actus.

Dices 3o: ex nostra sententia sequi rerum omnium futuritionem a decreto Dei efficaci: futuritio quidem necessariorum usque sine dubio est ab eo; non enim noceat hominum libertati, cum haec non sint libera sed necessaria: deinde futuritio liberorum est a tali decreto: hoc quia antecedit decretum indifferens; cum Deus parit concursum indifferentem eo quod decernat efficaciter, et quatenus primus sint actus liberum humanae se concurrere indifferenter per modum medii, ideo hinc se decreto efficaci actus liberi per modum intentionis, et decreto indifferenti per modum electionis quo operans nam contra thomistas rerum omnium futuritionem esse a decreto efficaci, et in eo absolute cognosci futura omnia.

Respondetur negando assumptum: futuritio quidem passorum quae sit magna pars futurorum non potest esse a decreto Dei efficaciter illam decernente. deinde futuritio liberorum non est immediate a decreto praedefiniente illam, sed a decreto indifferenti quod praevoluntatis creatae applicato ad operandum, dat quod illum voluntate futuritionis actum.

Unde patet, Decretum praedefiniens efficit actus liberum, licet simpliciter antecedat decretum indifferens non tamen simpliciter antecedere futuritionem actus: solum est causa actus; causa autem mala, sicut simpliciter non causa effectus mali, itaque

est praevia simplex actio, latumque decretum nostrum editum ante
cederet futuris objectum actus liberi, quarum sit est prorsus
debito indifferens; a quo, et a voluntate creata immediate
oritur actus liber.

Negandaque est Consequentia: plura enim sunt discrimina
inter decretum nostrum et thomistarum, 1um, quia thomistae dant immediate
futuritionem rerum, ideo est vera causa illarum, et simpliciter ante futuritionem;
secundum nostrum, quod ut pote causa moralis, non est vera causa
nec simpliciter ante futuritionem. 2um est quia thomistae non praesupponunt fu-
turitionem conditionatam earum cognitam per scientiam mediam, ideoque est simpliciter
ante; secundum nostrum quod cum praedictam futuritionem praesupponat
non est simpliciter ante. 3um est, quia thomistae secundum afferunt praemotionem
physicam mixtam cum actu, secundum nostrum quod solum affert
media indifferentia, et ita sic adhoc ut infallibiliter coniungantur
cum actu, quam connexionem desumit ab ipsa futuritione actus
cognita per scientiam mediam.

Nonò decretum nostrum est causa sim-
pliciter futuritionis liberorum rerum, neque etiam, ut in causa cognitionis
earum futuritio, sed solum ut in medio ratione connexionis neces-
sitate connexi cum tali futuritione. Merito quo impugnamus
thomistas et aliter rationamus.

Quaestio 4a

An Deus cognoscat futura contingentia libera in se ipsis.

Solum est quod immediate
directe, et in recto, sicut ratione earum, ut dicta disp. 2a q. 2a sectio 1a. nam ipse
thomistas

excepto Albert. ho. 2o disp. 13 et anno 1. absq. afirant omnes requirit sua vers.
et alij cum Scoto in 1o dist. 30 q. 1a

Sectio 5a

Deus cognoscit futura contingentia libera in se ipsis

Probatur quia haec futura

sunt in se ipsis cognoscibilia sicut in se ipsis entia, nam autem entis sequitur cognoscibilitas, imo haec repugnantia vitatur non entis, extenditur ad impedimentum non entia: sed absunde sunt in se ipsis cognoscibilia sine imperfectione cognitionis haec tum cognitionis res in se ipsa, quando illam cognoscit immediate et ad instar sui propria, cuius cognitio tamen abest ab imperfectione, ut dicat summam certitudinem et evidentiam: ergo Deus cognoscit haec futura in se ipsis: Deus enim ut nove summe cognoscitivus et infinite perfectus in cognoscendo cognoscit omne cognoscibile, et modo omni, quo sine imperfectione est cognoscibile.

Resp. 1o Thom. cognitionem

creatam ad futura in se ipsis esse potius imperfectam: eo quod respiciat perfectionem creatam ut obiectum finale; 2o dicitur quod respicere perfectionem creatam ut obiectum finale nullam dicit imperfectionem ut probavi disp. 2a q. 2a sectio 2a quam totam repetendo: rursus impugnabis huius solutionem; rursus solve argumentum, quod instaurant Thom. 2a parte dicto quod repetere et transcribere nec valet, nec expedit.

Resp. alij Thom. cognitionem creatam ad haec futura in se ipsis esse imperfectam, quia non est metaphysice infallibilis, tolli enim imperfectione ea cognitio est metaphysice infallibilis, cuius obiectum aliter se habere non potest, aut plene exprimitur; haec autem futura vero se considerato, aliter se habere possunt, ac sunt in se ipsis: alioquin non libera et contingentia essent, sed necessaria ideoque in se ipsis considerata non potest habere cognitionem metaphysice infallibilem, qualis est scientia Dei.

Sed contra est, quia scientia illa est metaphysice infallibilis, quae tendit ad obiectum quod aliter se habere non potest, sed futura haec, ex suppositione quod sint futura non possunt in ea suppositione non esse futura: alioquin aut futura aliter se habere: non ergo possunt in ea suppositione non esse futura

et non essent futura, quod est impossibile, quia scientia Dei adaequata est methaphysice
infallibilis, trahit ergo ad eorum existentiam quod sint futura et non aliter;

Pa[tet] ergo [con]seq[uentia]

est vera scientia methaphysice infallibilis, quod obiectum eius aliter fieri non possit absolute, de[n]-
mo ex suppositione non possit aliter fieri; quia haec futura hic absolute possunt aliter fi-
eri, cum ex suppositione futuritionis non possint aliter fieri, poterunt in se
ipsis videri scientia divina. Probatur antecedens: quia scientia divina trahit actum voluntatis
liberum, cum tamen liberum in se ipso: hic et nunc non est cognoscibilis in aliquo prae-
nario Dei, cum necessarium sit in contingentem contrahitur: ideoque ipsa trahit
scientiam Dei, imo tamen certa, methaphysice cognoscit Deus omnia futura, sed actus liberi
Dei cum tamen est absolute contingens et solum est necessarius ex suppositione; ergo est vera
scientia methaphysice infallibilis, quod obiectum eius non possit absolute aliter fieri.

Da 3o: quia scientia

methaphysice infallibilis non solum exigit quod obiectum physicale eius non possit aliter fieri, verum
etiam quod obiectum morale non possit aliter fieri: sive ergo obiectum physicale, sive morale
scientiae possit aliter fieri ac scientia exprimit, scientia potest esse falsa quod repugnat
methaphysicae infallibilitati scientiae; sed scientia methaphysice infallibilis non exigit, neutrum
morale illius non possit aliter fieri absolute, sed solum ne aliter fieri possit ex suppositione;
quia cum futura hic ex suppositione futuritionis non possint aliter fieri, haec absolute possint,
poterunt in se ipsis videri scientia Dei methaphysice certa.

Probatur minor: quia

futura cognoscuntur a Deo scientia methaphysice certa, tum physice, tum morale, ut obiecto
physicali et futuris ut obiecto morali ut est doctrina Theologorum: sed futura solum ex
suppositione dicuntur non posse aliter fieri, absolute tamen possunt, alioquin non essent
contingentia et libera. Ergo scientia methaphysice infallibilis non exigit ne
obiectum morale ipsius non possit aliter fieri absolute, sed solum ne aliter
fieri possit ex suppositione.

Deinde probatur, quia futura hic in se ipsis
habent determinatam veritatem, quia in se ipsis cognoscuntur a Deo: cognoscuntur
ergo ab hoc in se ipso quod in se ipso sine imperfectione cognoscibile est.

Probatur antecedens

Probatur aut, quia propositio enuntians huius modi futura aliquando fore, vel antichristum fore est determinate vera, cum earum opposita sive contradictoria, quae conformiter solum requirunt ad talem veritatem propositiones sua, sed eo ipso hoc futura sunt in se ipsis determinatam veritatem veritatis earum propositionum sua non subsistit sine veritate obiectiva illius, cum quod veritas hac futura hoc in se ipsis sunt determinatam veritatem

Confirmatur 1o: quia propositio haec antichristus non pariter est determinate falsa: ergo haec antichristus parit est determinate vera, consequentia ex propositionibus contradictoriis quales sunt praedictae, si una est determinate falsa, altera est determinate vera. Probatur aut quia nisi ea est determinate falsa, eius contradictoria scilicet antichristus parit est determinate falsa: repugnat ex duplicis propositionis contradictorias et una non est determinate vera, et altera determinate falsa; sed ut per se propositio antichristus paritur non est determinate falsa ergo haec antichristus non parit est determinate falsa

Confirmatur 2o, quia propter propositiones de praesenti una ex contradictoriis est determinate vera et altera determinate falsa: quia quodlibet est sed non est sicut quia impossibile est sub eodem et non esse, sed etiam de futuro quodlibet erit sed non erit, sicut impossibile est idem sub fore et non fore ergo cum propositio ista antichristus non paritur non sit determinate vera contradictoria eius scilicet antichristus parit est determinate verum consequenter huius modi futura sunt determinatam veritatem

Dices ista praedictas propositiones esse contradictorias: esse determinate veras, et negativas falsam pro toto imparanti reali aeternitatis, non vero pro signo tempore imaginali: alioquin pro signo ante ad tempus et tempus posterius, dici futuro, quod tale est inaliquo differentia temporis, est verum dicere, quod est futurum antequam est futurum cum tale dicere ante tempus et sua positivum antequam sit futurum

Resp[ons]o 2º de futuro affirmativa [est] declarare vera
in signo rationis posteriori ad decretum divinum omnino absolutum,
a quo habet futuritionem; in quo signo negativa de contradictorie
falsa, ante quod decretum, cum nil contingens sit nullo
propositio circa contingentia [est] declarare nec f. falsa.

sed dices primo contra 2am

At asserit implicatio propositio affirmativa [est] declarare vera propter intrinsecam
realitatem ... in quo futurum habet futuritionem, et eo ipso
futurum habet veritatem obiectivam per intrinsecam realitatem
veritas ... non subsistit absque veritate obiectiva illius
circa quod versatur ... ergo futura per intrinsecam realitatem
habent veritatem, ratione cuius possunt a Deo in se ipsis et immediate
cognosci.

Dico 2º, quod futura habent veritatem in signo posteriori
ad decretum, a quo habent futuritionem; sed decretum a quo habent
futuritionem futura libera, non [est] decretum omnino absolutum et efficax ut ...
ex parte superiori; sed decretum quod sit omnino absolute independens
tantum [est]. ergo ex suppositione huius decreti, et in signo posteriori
ad illud independenter a decreto absoluto et efficaci, futura
libera habent veritatem ratione cuius possunt cognosci a Deo in se
ipsis.

Sectio 2ª
Argumenta thomisticorum

Thomistae, quarum opinio ... sensus, quod doctrina
[est] Divi, ex qua a Divo Thoma exposita et asserta, propositiones de
futuro contingenti non [est] declarare veras, nec falsas; ergo futura
haec non habent declaratam veritatem, neque falsitatem; ideoque in se
ipsis nequeunt a Deo cognosci. confirmatur, quia non probamus
veritatem obiectivam horum futurorum ex veritate scientiae divinae; de-
inde vero probamus scientiam divinam cognoscere haec futura ex ve-
ritate obiectiva eorum; sed hic [est] manifestus circulus a futuris

ad

ad scias et an scia ad futura q.o male a nobis probat Deus
cognoscere haec futura in se ipsis. Resp. in praesenti paragrapho examinandum
de Ibre: extrahit ex natura Deo scias futurorum contingentium. Secundo
nam veritas propositionibus singularibus de futuro contingenti, ut
D. Thomas, qui semper magis tenditur imprimat haec de veritate
ante ad omne decretum Dei liberum, ante quod et nos fatemur tales
propositiones nullam habere determinatam veritatem: hoc uno sint nos et thomistae
invicem discrimine, quod illi affirment praedictas propositiones
veritatem determinatam habere post decretum divinum ... efficax, nos vero
post decretum indifferens.

Adversus, nego maiorem, praemissis veritate
obscura horum futurorum, ex eo, quod sint in sua causa de
futuro, et insuper ex eo, quod cognoscibiles sit praesens superi-
orem omnia etiam in uniti; scias autem Deo cognoscere haec futura
praesentia ex veritate horum futurorum, et ex eo, quod praedicatam
veritatem obiecta eorum debeant cognosci scia Dei summe cog-
noscitiva.

Dices 2.o quia instantias futura habent determinatam veritatem
in quantum de illis enuntiant propositiones contradictoriae, quarum una
necessario est determinate vera, et altera determinate falsa; sed hic non probat
q.o probat maior, quia de huius modi futuris enuntiant aliae propositiones
contradictoriae, ante omne decretum Dei; dummodo etiam ante omne decretum
Dei enuntiari hoc ambiguae pateret, ambiguae non pateret:
sed neutra est determinate vera, datur quod ideo veritas aliqua contingens
ante ad possibilia omnia veritatis contingentis, quale est decretum
liberum Dei?

Primo licet tales propositiones possint imaginari ante ad ipsas
et ad internam possibilitatem rerum; ante ad hoc datur veritas contingens
quod existit est falsum, tum quia ipsa entia possint praecise

futuri, tum etiam quia necessaria, qualis sit causa et rerum positos
interna proxima sit libertas quae hic et nunc nil probat

Probatur 2° quia propositio
praedicens propositum sit determinate vera vel falsa, quia propositio haec prius probatur
est determinate vera, hic et nunc nil probat; praedicta ergo propositio est necessaria
et in propositione ex quo componitur sit contingens quae sibi potuit praedicta
dicta propositio contradictoria est determinate vera, quia rationi sit una ex contra
dictoriis quae componitur.

Probatur 2° quia propositio prius probatur vel non probatur
est vera pro signo prioritatis rerum, est enim sicut prius sine ratione
sibi illis quodlibet est sive non est, et neutra propositio quae componitur pro
tali signo est determinate vera, utraque ergo est contingens quia ex determinata
veritate propositionis contradictoriae non sequitur determinata veritas propositionis
alterius contradictoriae componentis.

Ita etiam videndo non est
non, cuius probatur deinde, neutra est determinate vera pro signo antecedente
ad determinatione Dei, neudo propositio toto instanti reali, ergo, ideo
pro toto instanti reali, et terminos propositionis ad determinationem Dei
indifferentes, una ex contradictoriis est determinate vera et altera determinate
falsa; ubi in contradictionibus non exigitur ante eorum determinate
veram et alteram falsam pro signo rationis, sed pro toto instanti
reali.

Ut patet in illis propositionibus prius est albus, prius non est albus,
quarum una est determinate vera, et altera determinate falsa pro toto
instanti reali, pro quo prius se habuerit cum albedine;
neutra non est determinate vera pro signo rationis, in quo intelligitur
prius procedere prioritate naturae albedinem, pro quo prius nec
habet albedinem, nec non albedinem; ideo pro tali signo neutra
propositio est vera vel falsa sibi prius est albus, prius non est albus.

Ad 1am confirmationem, dato maiori et non minori cuius
probat consequentiam, nego consequentiam; et disparitas stat in hoc, quod veritas
propositionum disiunctivarum desumitur ab veritate unius solum propositionis
ergo compositum, non autem una harum prius cognovit, prius loquitur. sit verum
hoc est verum non potest esse prius cognovit, scilicet Paulus loquitur.

Ad maiorem
sive minorem cuiuslibet propositionis desumitur ex habitudine subiecti ad praedicatum
cuius habitudo subiecti ad praedicatum sit contingens, sicut est de natura et
patri, cum parere et esse naturae contingenter coniungitur prius, hinc
propositio prius praescivit et propositio prius non praescivit esse contingentem, at
cum habitudo subiecti ad praedicatum, scilicet natura patri sit necessaria, implicat
quod esse existere prius operari sui, et non existere sub parte scilicet naturae patri
hinc est propositio utraque prius praescivit scilicet non praescivit esse necessariam, sit
utraque modo qua compositum sit prius praescivit, prius non praescivit esse
contingens.

Ad 2am confirmationem nego maiorem, neque obstat esse futurum prius
omnino necessarium quale est illud quodlibet est scilicet non est, quia hoc complexum
est futurum prius et omnino necessarium pro instanti reali, non vero pro signo
rationis, pro signo scilicet rationis ante et decretum liberum Dei, non
decretum liberum, neque ratio decreti: ratio autem decretum, quamvis
ratio sit quid contingens, ideoque non sit in signo rationis praecedens
pro illo signo verum non est, esse decretum scilicet non decretum, consequenter non
est verum dicere quodlibet est scilicet non est, sed solum verum est pro illo signo
quodlibet necessarium esse scilicet non esse et in reali pro instanti toto reali
quodlibet, sive necessarium sive liberum esse scilicet non esse.

Nec facile potest
concedi quod docent Thomistae sit propositiones contradictorias
unam esse determinate veram et alteram determinate falsam, solum pro toto
instanti reali, non vero pro signo rationis, cum id probat solum

significat quodlibet rerum esse determinate, si non esse determinate, nec pos-
sibile esse et non esse determinate, neque esse indifferentem ad esse et non esse
tale ut non sit, nec non sit. Si ergo propositiones contradictoriae non sunt de-
terminate verae, neque falsae per hoc signo rationis, nec verum est post signo
rationis prius, quod efficit alteram ex contradictoriis esse determinate
veram, sive alterum ex extremis contradictionis determinare com-
mune omni subiecto per hoc signo rationis,

Ubi maxime notandum cum di-
cimus prius quodlibet est vel non est non est secundum prius, neque vero ut
per hoc signo rationis, id est intelligendum esse, sumpta parte non
narrativa sic praescindentis sumatur, verum est id prius post signo
rationis, idest per signo naturae propositiones de futuro contin-
genti naturae ut antiquiores non erant, non habent esse determinate
verum sit sumpta parte praescindente qua probatur propositione solum
significat obiectum earum, nec dum per hoc signo intelligi, sive
ea propositio in instanti creationis, sit, sive non

Quaeres,

quia id, quod futurum est ex vi contradictionis, naturae est necessarie
antecedens, et absoluta: sed contingentia sunt futura ex vi contradictio-
nis, utique huius sunt verae, et coeunt futura, cum exerceat patio
oriatur futurorum, unde oritur veritas: ergo haec futura non sunt libera
sed naturae. probatur maior, quia effectus subsequens causam naturae
necessitate absoluta, naturalis est: sed vis contradictionis est causa naturae
fundatur in principio quodlibet est vel non est, quia naturaliter quod
id, quod futurum est ex vi contradictionis etc. probatur minor
sic [illegible], quia ideo dicimus futura vere determinate veritate
quia una ex propositionibus contradictoriis de futuro est naturae vera: ergo con-

gentia

gentia sit futura ex vi contradictionis.

Confirmatur quia omne quod verum est, et futurum pro signo imaginabili, verum et futurum est necessario: est autem tale pro signo rationis, pro quo solum intelligunt ea, quae necessaria sunt: sed veritas et futuritio conveniunt rebus pro signo: conveniunt ergo illis ex vi aeterna oppositionis contradictoriae, quae habet vim in omni signo, ut potest fundari in principio, quodlibet est vel non est, quod habet veritatem in omni signo imaginabili, ergo huiusmodi futura non libera, sed necessaria sunt.

Item necessario mea adversarius probantur duo mea, et nego mea, cuius probatio est: contingenter, fundatur in principio omnino necessario, nempe habet contra credo, amo, nego. voluntas ergo qui necessario amat, si est sub necessitate amoris, neque in toto instanti reali potest absolute suspendere; ergo amorem habet, ex suppositione quod amat et necessitatem amoris, ex suppositione, quod non amat, quia supponitur utraque ex terminis

Pro priori mi et suppositione antecedenti, sicut omnia quae se habent ex parte dictus sic neque habet amorem, neque necessitatem amoris, sed praecisive se habet ad utrumque: ideoque principium quodlibet est vel non est solum est necessarium ex suppositione terminorum, non ex antecedenti, nisi sumpto signo praecisive, quia tamen nihil infert necessario cum adhuc voluntas quantum est ex parte actus sit maneat indifferens ad amorem si necessitatem amoris

Ad confirmationem credo mea et nego mea: nam oppositio contradictoria praecise, quatenus est actus et non actus, non habet vim pro signo imaginabili, sed solum pro toto instanti reali, quatenus solum

vix hoc primum quodlibet est f. vie, sumpto ly non nam, at vero apud Dialecticos logica in qua ly non sumitur privative ut exprimat, imo signo imaginali, nullam arguit futurationem nec nam futurationem in alio, id propter abutiam

Quaestio 5a

An Deus cognoscat futura in eorum reali praesentia in aeternitate ab aeterno

Affirmativa est communis Thomistarum post Caiet., qui gloriatur se primum hanc praesentiam realem invenisse, quos ex nostris sequuntur Granado, Esparza, et alii; negativa est communis nostrorum cum Scoto, Thomistis antiquioribus et Hispalensis, qui negaverunt hanc realem praesentiam futurorum ab aeterno et merito, nam quod fiat de voce de re nulla est species documenta, cum fides divina docet nullam creaturam fuisse ab aeterno, et quotidiana experientia probet plura incipere in tempore, ut futura non habent realem praesentiam

Sectio 1a

Futura non habent reale praesentiam in aeternitate ab aeterno.

Probatur

Dixi abaeterno quoniam in tempore futuro sunt praesentias reales in aeternitate, quod existunt realiter ibi, quo, sicut nunc coexistunt aeternitati, quod est futura esse praesentia realiter aeternitati, sicut habere praesentias reales in aeternitate; solum quod a nobis negat, futura realiter praesentias habere abaeterno, sed aeternitas Dei fuerit abaeterno.

Probat quod vt aliqua, et aliqua extra durationem s. temporis habeant praesentias reales, duo requiruntur simul vtrumque existere, tum realiter durare existere quolibet ex horum desinere desinit praesentia realis vnius ad aliud, vt patet in nobis qui postea nec praesentes realiter sumus his, qui superiori saeculo praecesserunt, nec his qui futuro saeculo subibunt, quod sed licet existamus nos tamen eas habemus sicut eadem extra temporis s. durationem

At qui licet Deus eiusque aeternitas habuerint existentiam abaeterno, nulla tamen creatura habuit existentiam abaeterno vt fide diuina constat ex illo Gen. 1.° in principio Creauit Deus caelum et terram; experientia quotidiana constat, plura incipere in tempore, nobisque ipsis conscientia nostra testimonium perhibet nos non habuisse existentiam abaeterno: ergo licet futura habeant praesentias reales in aeternitate, eas tamen non habent abaeterno

Patet

nullam creaturam habuisse existentiam abaeterno in propria et in tra-

sibi durae, siue mensurae; ergo tn habuisse exam ab
aeterno in aliena et extra mensuram, siue durae qua
lis est aeternitas, quae est propria et intra mensuram, similiter
ee, sed consequens est falsum, quia creatura habere exam in aliena men
sura et non in propria ab aeterno, est aeternitatem solum
proprie extitisse ab aeterno et non creaturam: alioquin si proprie
et absolute aeternitas extitit ab aeterno, proprie et absolute
extitisset creatura, quod falsum est: sed solum aeternitatem extitisse
ab aeterno non satis est, ut creatura proprie habeat praesentiam realem
in aeternitate ab aeterno, ut patet in panno anni futuri
xxi respondo, quia modo non habet praesentiam realem in ulna
illius mensura modo existenti: ergo creatura vere et proprie non habet
praesentiam realem in aeternitate ab aeterno

Dices 2o quia creaturam
habere exam ab aeterno in mensura aeternitatis, scilicet est proprie
et vere creaturam ab aeterno existere, scilicet improprie et metha
phorice, si primum ergo creatura vere et proprie extitit ab aeterno
quo nil absurdius. si 2um ergo solum improprie creatura habet
praesentiam realem ab aeterno: eodem enim modo quo extitit ab
aeterno habet et praesentiam realem ab aeterno

Dices 3o quia si
creatura haberet realem praesentiam in aeternitate ab aeterno
etiam aeternitas ab aeterno haberet realem praesentiam in creatura
eadem enim est utriusque ratio: sed aeternitas non habet realem praesentiam
in creatura ab aeterno ergo creatura non habet realem praesentiam in aeternitate
ab

ab æterno spectat mox, quia creatura solum habet realem præsentiam in æternitate ab æterno in aliena mensura, scilicet in æternitate: sed æternitas non est præsentia creaturæ, sed solum æternitatis, ergo æternitas ab æterno non habet realem præsentiam in creatura, sed solum in se ipsa et sibi soli est realiter præsens ab æterno

Sectio 2a

Argumenta contraria et solutiones

Prima

Patres docent passim in Deo non esse scientiam futurorum, sed præsentium, ideoque in Deo non esse præscientiam, sed scientiam, quia omnia eorum sunt ab æterno præsentia. Contra quia iidem docent Deo nihil esse futurum, sed præteritum, sed omnia esse præsentia, ideoque tunc Dei tantum respectivè est non vero entitativè, scilicet fuit quia omnia sunt ab æterno et in æternum sunt præsentia. Præterea Patres docere scientiam esse in Deo futurorum contra Athæos et Ethnicos ... in Deo præscientiam, providentiam, prædestinationem, quidem et alia quæ important futuritionem creaturarum in Dei et actum intellectus et voluntatis divinæ quare dum negant scientiam futurorum et præscientiam, solum negant scientiam futurorum et præscientiam similem nostræ, sed minus claram, quam eas, quas Deus habet de rebus præsentibus eadem et claritate videt futura, qua videt præsentia quod aliter in nobis contingit, qui clarius præsentia quam futura videmus. Ad confirmationem, et Patres docere omnia esse Deo præsentia, et quidem tantum respectivè, et non

non absolute, sed quantum est ex parte aeternitatis intrinsecae Deo in qua nihil initium praecedit, scilicet nondum est, sed ea tota simul praesens est.

Dices: quia aeternitas Dei est indivisibilis et tota simul: est enim intra Deo, in quo nulla est partium distinctio, neque successio, sed futura sunt realiter praesentia in aeternitate, quod non est in tempore coexistente: ergo et realiter praesentia sunt in aeternitate ab aeterno: repugnat enim aliquid alicui indivisibili et toti simul existenti esse praesens et etiam non esse praesens, cum omnes eius durationes.

Confirmatur ex Boetio: quia aeternitas Dei est interminabilis vitae tota simul, et perfecta possessio, sed eo ipso aeternitas esse, ab aeterno esse, et in aeternum esse sit simul, alioquin aeternitas non esset tota simul: quaeque cum ergo res sibi aliquam durationem aeternitati praesens est, etiam in aeternum et ab aeterno praesens est.

Respondeo distinguendo maiorem: aeternitas est indivisibilis etc., indivisibilitate et simultate formali concedo; indivisibilitate et simultate aequivalenti, nego: licet enim formaliter sit tota simul et indivisibilis, habet aequivalenter tamen est multa, et successiva, quatenus aequivalet multis sicut infinitis durationibus ante et retro sibi succedentibus ratione cuius multitudinis, et successionis aequivalentis, potest modo coexistere uni rei, modo alteri succedenti quae omnibus simul coexistant.

Distinguo minorem, et nego consequentiam, non enim repugnat

a

aliquid alicui indivisibili et toti esse praesens, et tamen eiusdem non esse praesens partibus eius durationis, si hoc aequivalenter sit multa, habet aequivalentem successionem ut patet in Angelo, et idem est de anima rationali, quae indivisibilis est, et totius sub nec tamen quicumque actus intellectus et voluntatis illi semper ~~coexistit~~ coexistit eiusdem eius durationis coexistit

Ad 3um

Dico maiorem et distinguo minorem: corpori aeternitas esse et abstracto esse etiam sit sub subjecto formali, dico, aequivalenter nego, est enim in aeternitate intrinseca aequivalens successio hac autem non sub se successive per intrinseco tempori [?] seu imaginali successio formali se tenente ex parte temporis et aequivalenti ex parte aeternitatis

Dices 3o: aeternitas est duratio infinita, ideoque complectitur omnes durationes praesentes, praeteritas et futuras, sed aliunde est tota sub qualibet sub omnes durationes complectitur ergo sub praesens est praesentibus praeteritis et futuris ergo et hic sub eius praesentia sit. ergo et abstracto eius praesentia sit aliquam non sub sed successive eius praesentia

Confirmatur 1o: quia immensitas eo quod sit infinita, sub complectitur omnia loca ergo et aeternitas eo quod sit infinita sub complectitur omnia tempora. Confirmatur 2o: quia Angelus eo quod indivisibilis sub [?] eius partes loci, in quo est, habere divisibilis anima rationalis [?] indivisibilitatis infinita sub partes eius membris divisibilibus: ergo et aeternitas, quia indivisibilis, sub complectitur

oes durationes praesentes, praeteritas et futuras. Conseq. ergo quod

constat eo quod indivisibile sit cum omnibus lineis circumferentiae,

quamvis inter se distantibus, quod et aeternitas omnibus durationibus

temporis: hic ergo rem sit aeternitas ~~omnibus durationibus temporis~~

ad duratas, sicut centrum ad lineas circumferentiae

Nec distinguo

maiorem quam ad eam partem idest complurimis etiam eminenter

concedo, formaliter, nego: cum ergo durationes creatae praesentes prae-

teritae et futurae sint imperfectae, non possunt continere

formaliter, sed solum eminenter ab aeternitate, eo quod haec

est omnino infinita. Distinguo deinde minorem alioquin est tota

simul formaliter, concedo, eminenter, nego: sic ergo habet successionem

eminentialem rationis cum eius sine successione virtualiter successive

et non simul cum partibus temporis successivis, et nos illam

nos cum eius simul praesens est, non quod aeternitas tota non sit simul

formaliter, sed quia ea tempora praeterita sunt et futura prae=

sentia non sunt, sed solum modo fuerunt, vel erunt, non quia tem=

pora aeternitati simul praesentia sint et tamen neque absque aeter

no

Ad 3am conseq. nego ant., non ergo immutabiles praesentiae

quae infinita, et quod omnibus simul sit cum complexibilia cum in

eadem duratione temporis existant, sunt simul de praesenti; at

futura et praeterita cum sint de praesenti non existant, non

sunt simul complexibilia ab aeternitate quamvis infinita

Unde

patet ad 4am et 5am conseq.: Angelus ergo, anima rationalis

et

et centrum solum sunt partibus loci mg et lineis circumfe-
rentiae quia haec oia sit sol et dependenti, qualia n sit praeterita
et futura ad coexistentiam, nec obstant qd dicuntur coexistentiam
se habere ad durationem temporis sicut centrum ad lineas circumfe-
rentiae, quia cum spatio n debeat in oibus tenere docent qd
coexistentiam tenere oibus durationibus temporis tn n in
docent oibus sol tenere

Sus e quia coexistentias e mensura eius
durationis temporis: patz ex in uno quoq genere mensura
e operosum in eodm genere, sed aliunde e infinita quae unica
mensurae sol mensurat ex durationes; mensura ex infinita men-
surae unica mensurat oia mensurabilia, quod si sic n men-
surae finita et inadaequata mensura e ut pt in ulna
quae ipsa unica mensurat totum pannum sed n mensurat
quia mensura finita e et inadaequata ad panni Sed omit-
tendo mag, quod fere tota e divoce, cas z quiuolo lu
hignas et ordis mensuras; deinde morz, et nego litas
ut z mensura infinita sit et unica mensurae mensurat oia
mensurabilia, quo ea sol et unica mensurae sit mensura
bilia; n tn sic ea mensurat, quo sic mensurabilia n sit, tem
pus aut et quae in tempore existunt cum n sol, sed su
ccessive existant unica mensurae, et sol coexistentiae n sit
mensurabilia, alr contingit in panno, qui cum sol sit mensurabilis, ulna cum unica mensurae n mensurat, quia finita
et inadaequata mensura e

Sed quia scientia quam Deus habet de futuris ab æterno est in-
tuitiva, ideoque dicitur scientia visionis: sed non esset intuitiva, nisi
illi coexisterent futura ab æterno: solum enim est scientia intuitiva
ea, quæ in eadem duratione cognoscit scitum, ut patet in cognitione prophe-
tica de obiecto futuro in scientia Astrologi de futura Eclypsi, necnon
in scientia, qua Deus cognoscit possibilia, quæ scientiæ communiter dicuntur non sunt
intuitivæ: ergo futura coexistunt scientiæ divinæ ab æterno. Confirmatur, quia
sicut est de ratione gaudij terminari ad obiectum præsens, sic etiam est de ratione in-
tuitionis: sed de ratione gaudij est, quod obiectum sit illi præsens per eandem
durationem, per quam est gaudium: ergo et de ratione intuitionis est, quod obiectum sit
illi præsens per eandem durationem per quam intuetur. Resp. negando maiorem et mino-
rem: cognitio enim intuitiva est cognitio terminata ad obiectum existentem per
aliquam differentiam temporis immediate et non per alienas species, unde
patet quare prophetia et scientia Astrologi non sint intui-
tivæ, quia sunt non sunt cognitiones immediatæ sed
mediatæ, et per alienas species, scientia autem Dei pos-
sibilium licet immediata et per proprias eorum species, in-
tuitiva non est, quia non est de obiecto existenti per aliqua differentia
temporis. Ad confirmationem resp. negando maiorem et distinguo minorem; de ratione
gaudij est, quod obiectum sit illi præsens absolute, quando cognitio id
dirigens non est intuitiva, concedo; quando talis est, nego, quando obiectum
licet absens physice repræsentatur per intuitionem non minus excitat gau-
dium, ac si præsens physice repræsentaretur, ideoque Deus ab æterno homi-
nes gaudet de gloria prædestinatorum, ac si illi ab æterno physice
et in propria duratione præsentes essent, cum tamen ab æterno eidem præsentes non sint —

Dico 2º

Disputatio 4a

De obiecto contingenti scientiae Divinae

Suppositis de obiecto necessario scientiae Dei, quale est ipse Deus, et omnes eius perfectiones, et creaturae possibiles, nunc de obiecto absolute contingenti eiusdem, quales sunt creaturae existentes, et aliqua differentia temporis, sive id sit praesens, praeteritum, sive futurum; restat agere de contingentibus conditionate, quatenus sunt ea quae numquam sunt, erunt vel fuerunt, erunt tamen si conditio aliqua poneretur, et quoniam haec ab aeterno erant conditionate futura, quaerimus, an eorum scientiam Deus habuerit ab aeterno.

Quaestio 1a

An Deus habeat scientiam conditionate futurorum et liberorum

Dico liberorum, quoniam sub conditione necessariorum certum est Deum habere scientiam, ut quod ignis absente non fuerunt, certum est cognitum a Deo ut futurum, si ab igne produceretur; cum ergo huiusmodi conditionate futura a nobis evidenter cognoscantur, certissimum etiam est, a Deo sciri et quaestio de futuris quae adhuc posita conditione libera sunt et indifferentia ad futuritionem vel non futuritionem.

Sectio 1a

Deus habet scientiam liberorum conditionate futurorum

Hanc omnes theologi post lit. contra antiquiores theologos, ut Cabreram, Samuel, Lodigma et alii illam nauseavint; recentiores tamen unanimi fere consensu illam admittunt cum ingenti Doctorum scholasticorum gaudio et gratulatione.

Probatur primo quod Deus habet scientiam eorum quae revelavit: nisi ergo ea evidenter certo et infallibiliter sciret, fides

repugnabis cum ea quae revelavit non esse certa et infallibilia sed revelavit plura libera solum conditionate futura quae numquam erunt futura. Probatur minor 1°: ex 1° Regum 23 ubi Deus revelavit Davidi quod Saul veniret, si maneret Ceilae, et quod eo veniente traderent eum viri Ceilitae; adventus autem Saul et traditio Ceilitarum solum fuit quid conditionate futurum, numquam mansit David Ceilae.

2° ex 3° Regum 11°

eadem minor probatur, certissime avertent corda vestra ut sequamini Deos eorum, si duxeritis filias eorum; aversio autem cordium in pluribus solum fuit conditionate futura plurimi namque non duxerunt eorum filias. 3° probatur ex Matthaei 11°, vae tibi Corozain, vae tibi Bethsaida, quia si in Tyro aut Sydone factae essent virtutes quae factae sunt in vobis olim in cinere et cilicio poenitentiam egissent. Poenitentia autem haec solum fuit conditionate futura ergo cum alioquin haec futura fuerint libera, Deus revelavit plura libera solum conditionate futura.

Nego antecedentem thesis, haec omnia Deus revelasse non quia praecise ea cognoverit, sed per opinionem, quae solum haberi potest ex inclinatione causarum ad suos effectus liberos: ideoque non fuit in ipsis revelationibus ponenda falsitas quae incertitudinem opinionis et cognitionis probabilis denotat: sed contra 1° quia Deo ut pote enti summe perfecto repugnat omnis imperfectio et imperfecta cognitio, sed cognitio opinativa et probabilis est imperfecta: est namque obscura, incerta, et exposita falsitati: ergo cognitio divina circa huiusmodi futura, quae revelavit, non est probabilis, sive opinativa sed scientifica.

Contra 2°: quia si quae Deus revelat, solum probabiliter cognoscit Deus in eis potest falli: quicumque namque obiecta solum probabiliter

Cog

Cognitum, propter in tali Cognitione fallere, sed hoc absurdissimum est: tum quia lumine naturae notum est, Deum nec posse falli, nec fallere; tum quia fides supernaturalis, qua illud credimus, non est omnino certa nisi quia authoritati Divinae, cui supponitur, non potest subesse falsum quod quem Deus revelat non probare, sed scientifice Cognitum.

Nec parabola fortiori, posita in revelationibus Divinis, facit ad versalitatem quod ut est communis DD. doctrina et interpretum, per eas solum significabat eventus ex vi suarum Causarum non esse naturae sed infallibiles nisi in Cis, propter infallibilem Cognitionem; non ut quod aliunde Deus infallibiliter eos non Cognoscat.

Contra alii sunt, Deum non revelasse hos actus cum eos non Cognoscat, sed tantum Causas praesentes ad eos ponendos, posita conditione sub qua revelantur. Sed contra, quia haec responsio evidenter, conditionati praedicti revelationibus: Davidi enim non solum revelavit Deus praesentes Saulis, et Ceilitarum, sed ipsas horum traditionem et illius adventum. populo autem Israelitico non solum inclinationem ad avaritiam cordis, verum etiam avaritiae opera. ac denique ipse Dominus non loquitur de praesentia Tyri et Sydonis ad poenitentiam, sed de ipsa poenitentia, quod Deus revelavit hos actus quod sit de praesentia Causarum ad eos.

Ratio: quia Deus sic revelavit Davidi de quo ipse dubitabat et de quo Dominum consulebat, alioqui ipse ad rem non erat, sed consulebat Dominum de ipso adventu Saulis et de ipsa traditione Ceilitarum ut constat ex ipso Scripturae textu quod Deus adventum et traditionem revelavit. Confirmatur non est ratio, est enim eadem qua futura absoluta Cognoscuntur, quia futura conditionata sunt entia realia, si velit

praescientiae eorum, sed, ut confert scientia, cognitionis
quae sequitur rem existentem, in quocumque statu habet; quo futura
conditionata cognoscuntur a Deo, cognitione qua hic cognoscuntur.

Confirmatur 1o

quia futura conditionata, ut dependent, et absolute non sunt, sicut non
sunt, sub conditione, sicut praeinsinuata conditio aliquando est, ita Deus
cognoscit quae sunt et quae non sunt: ergo et futura conditionata. Confirmatur 2o:
quia futurum conditionatum vel est positivum, vel negativum, vel mixtum
ex utroque; sed cognitio divina ad haec omnia extenditur; ergo et ad
futura conditionata. Confirmatur 3o: quia cognoscitivus et praeterea potentiae
tiam, idcirco cuiuscumque entis et non entis: ergo quomodolibet se habeat
futurum conditionatum, illi convenit cognoscibilitas.

Sectio 2a

Arguitur contra nostram sententiam.

Primo ex Augustino illud Sapientiae 4o raptus est ne malitia mutaret intellectum
eius est, inquit, per pericula vitae huius non per praescientiam Dei, qui hoc praesciverat, quod futurum erat, non quod
non futurum erat, sed ex per pericula huius vitae denotat
intellectum eius naturam ad mutandum per malitiam, quam intellectum
Deus cognovit et ibi, non quod non futurum erat denotat,
Deum non cognovisse ipsam malitiam conditionate futuram, quia absolute
non erat futura: ergo Deus non habet scientiam conditionate futurorum,
sed solum intellectum ad eorum futuritionem.

Respondeo distinguendo maiorem et distinguo minorem quoad illam partem sed non quod non futurum
erat, denotat Deum non cognovisse ipsam malitiam ut absolute
futuram, concedo; ut conditionate futuram, nego; docebant semper

la

lagiam, merita conditionata praevisa, ex eo quod Deus unum prae destinat, cum alium reprobat, nec hoc Augustinus alia ex eo quod cum haec merita non sint absolute futura, nec ut talia a Deo praevisa non possunt esse causa, cur unus Deus praedestinet prae alio, non vero nec causa praevisionis a Deo conditionate quatenus non possunt esse causa praedestinationis.

Dices 2° quia si Deus cognosceret huiusmodi futura conditionata, scientia Dei esset falsa, sed hoc repugnat ut patet ex terminis, ergo Deus cognoscit futura conditionata. Probatur maior quia veritas propositionis conditionatae, sive hipotheticae desumitur a connexione conditionis cum conditionato, sive antecedentis cum consequenti ut patet in hac si sol lucet dies est et similibus, sed in futuris liberis conditionatis, nullus est connexio cum conditionato sive consequenti, alioquin non essent libera, ergo si Deus cognosceret huiusmodi futura, scientia eius esset falsa; cognosceret enim illa conditionate, cum tamen nulla sit necessaria connexio inter conditionem et conditionatum = Negatur quia illud quod affirmat in propositionibus hypotheticis, sive conditionalibus non est veritas obiectiva propositionum cathegoricarum, sive absolutarum ex quibus componitur; sed illatio unius propositionis ex alia, ut in hac si sol lucet, dies est non affirmatur existentia solis neque diei, sed illatio propositionis huius dies est ex propositione altera sol lucet, atqui quando propositio conditionalis est de futuro libero, nulla est illatio propositionis sequentis propositionis conditionalis ad aliam alioquin alia non esset de futuro libero, sed necessario: ergo omnis propositio conditionalis de futuro libero est dicenda falsa.

Respondetur negando maiorem ad probationem distinguo maiorem veritas propositionis conditionatae etc., quando ea est in materia naturali, concedo, et quia propositio ibi allata est in materia naturali propositio requirit naturalem connexionem conditionis cum conditionato; quando ea est in materia contingenti, nego. tunc enim solum requiritur, quod aliquis quod ponitur per maiorem conditionem non omnino impediatur sequi ad conditionatum, sed aliquo modo ad illud conducat, ut Carth[illegible]

c. conditio et de facto cum illa coniungatur

Ut si et in hac propositione

Si vicero dabo tibi librum, quae ut vera sit, eo quod sit in materia contingenti non exigit necessariam connexionem inter victoriam et donationem libri, sed tantum quod victoria conditionata non sit, quin sit etiam donatio libri, cuius obiectiva veritas eo ipso cognoscitur adeo ut in summulis notat saepius Philosophia egregius iam inde fundamento tantum scientiae mediae. ~~quo m~~

Ad confirmationem

primo distinguo maiorem, id quod afficit in ipsis hypotheticis etiam quod huiusmodi propositiones sit in materia naturali, concedo, quod sit in materia contingenti nego: tum quia neque afficit veritas utriusque Cathegoricae, neque illarum unius ad aliam, sed solum consequentia unius veritatis cum alia et quod una non sit sine alia. ideoque licet nulla sit illarum in propositione conditionali de futuro libero, a conditione ad futuram; si tamen conditio conducat ad futurum, et aliunde cum illo coniungatur vera est propositio conditionalis de futuro libero

3°, quia posita scientia condi-tionata in Deo de aliquo obiecto et futuro sub conditione, non potest non poni obiectum, ut posita scientia de futuritione amoris in eleemosynis P., si offeratur concursus indifferens, oblato concursu indifferenti voluntati in eius eleemosynis non potest non poni amor alioquin amoris scientia posset reddi falsa: sed eo ipso amor non est liber: ergo repugnat talis scientia

Probatur minor, quia amor ille non est liber, qui ex vi suae causae non potest non poni, sed amor iste ex vi suae causae non potest non poni, non potest enim non poni ex vi futuritionis conditionatae praecedentis, futuritio autem conditionata

quae

quid ante seu futuritionis absolutae . valet ergo Contra a futuritione absoluta ad conditionatam, non e contra, quod signum est prioritatis futuritionis conditionatae seu absolutae: ergo conspecto amore non liberi

Respondeo

neg. et nando mag. ad probationem neg. mag. et nominorem futuritio ergo conditionata seu non est simpliciter ante, absolute ut praecisive seu futuritionis absolutae: futuritio ergo utraque, rei quae objective importat, est eadem rei extra, quam deprimens ex hoc dum idem et simpliciter est, nil autem simpliciter est prius se ipso non ergo futuritio conditionata est simpliciter ante seu futuritionis absolutae

Nec obstat

non mutua Consequentia futuritionis ad aliam, quia ea solum arguit prioritatem in subsistendi Consequentia in futuritione conditionata, quae est prioritas tantum quid in orde ad libertatem, in qua solum intelligitur esse prius simpliciter, quod hac ratione prius immediati; scilicet conditionis tenentis se ex parte actus si actus liberi non quod quovis alio modo antecedat actum liberum

Ut patet in actu amoris libero in quo licet ratio entis et vitae sit prior in subsistendi Consequentia amore libero, et impossibile sit priori ratione pater, numquam in actum amoris liberum cum illo identificatum actus actionis libera est, quia prioritas cum sit solum in subsistendi Consequentia, solum est prioritas tantum quid, in ordine ad libertatem: praecisio etiam conditionata operationum praeviae solum cum quod seu futuritionis absolutae, quia illam solum praecedit prioritate temporis et prioritate in subsistendi Consequentia, non vero prioritate. Caeterum aut conditionis tenentis se ex parte actus, solum ergo hoc praecisio antecedit prioritate simpliciter et quasi Causalitate debitum effectus futuritionis absolutae actus liberi, quod debitum non est simpliciter ante, nec Causa liberae futuritionis absolutae vidimus disp. 3. q. 3. sectione

4.o quia nulla

sit futura conditionata quae vere sint talis: ergo nec ulla est earum scientia

Sola dubbo quod vero habent non est, quale possint ex primo sequi probat argumentum quia licet et contradictio huiusmodi futurorum scilicet sit absolute pro aliqua differentia temporis, scilicet non sit absolute, non possunt ab utroque vere praedicari, cum ea sint pura contradictoria; sed eo ipso quod non sit contradictoria futura, sed scilicet absoluta futura scilicet mere possibilia. Si enim licet et contradictio existat pro aliqua differentia temporis, non tamen eo sit absolute futura ut posita sive puri facti conditione sit; quod si licet et contradictio pro nulla differentia temporis absolute sint, mere sit possibilia, id est mere possibile quod licet possit esse scilicet non esse, absolute tamen numquam est, quale vere numquam est, id circa licet absolute numquam sit quod nulla sit futura contradictoria quae vere sint talia.

Declaratur tamen argumentum, ad probandum, licet contradictiones huiusmodi futurorum quodcumque existere absolute pro aliqua differentia temporis, et tamen ea licet utramque futuritionem absolutam sit contradictoriarum: non enim hoc futuritionem inter se opponunt, immo in futuro libero, quod absolute futurum est, licet contrarium futuritione absoluta semper numquam futurum contradictorium, cum quod futurum sit absolute, quia ad illud se determinavit voluntas, cui absolute adest decretum divinum de eius actione indifferenti, tale futurum absolutum habet tamen cognitionem verum, sive contrarium, sive creata sit, futurum hoc absolute erit, si a Deo voluntati causae offerantur causae praedeterminatae indifferentiae quae cognitionem habent ad illas futuris contradictoriis

Quodcumque licet et contradictiones huiusmodi futuri non sit absolute pro aliqua differentia temporis, et tamen licet futurum absolute maneat in statu merae possibilitatis, sive pure possibile absolute, non tamen mere contradictoriae in statu merae possibilitatis, neque est contradictionare mere possibile, quia si licet et contradictio quae absolute non sit pro aliqua differentia temporis, et ea erunt absolute, talia possibilia non erunt mere possibilia sed actu existentia: ideoque vere contradictoriae non sit in statu merae possibilitatis sed sunt dicta contradictoria [struck] transierunt ad statum existentiae actualis quod est, ea esse contradictoria futura =

quod clare

quod clare explat explar hoc exemplo; dimus prius oblato a Deo quasi indifferenti eliciturum actum amoris, et pauxillo oblato cogi quasi illi actum non eliciturum: dimus deinde, nullum Deum offerre quasi quid indifferens. in hac hypothesi pot, actus amoris pro absolute eet pura poss, conditare non eet futurus, at actus amoris pauli tam absolute quam conditate eet mere possibilis, ubi manifeste apparet inter absolute possibilia, quaedam esse mere et pure possibilia, quaedam talis conditate esse futura

Sectio 3a

Scientia hæc conditionata media est inter scientiam simplicis intelligentiæ et visionis

Plaeton [illegible], Deon et alij ex nostris [illegible] et arguito Socratis solue, cum scientia conditionata de qua agimus in hac 3a et 2a quam sic arguit quia divisio scientiæ Dei in scientiam simplicis intelligentiæ et visionis est adæquata, non agnovit D. Thomas et cum eo reliqui theologi aliam scientiam præter prædictas in Deo, ergo non est adæquata si daretur in Deo scientia conditionata futurorum, ergo ea non datur. Probatur maior et minor, hæc scientia non est simplicis intelligentiæ, hæc est qua Deus possibilia et impossibilia cognoscit; scientiam autem conditionatam alterius, qua videt Deus ad cognoscendum extra p. aliquam temporis differentia, non absolute sed ex suppositione alicuius conditionis, quia scientia conditionata non est scientia simplicis intelligentiæ. deinde scientia visionis non est scientia conditionata: quia scientia visionis cognoscit Deus absolute extra p. aliquam differentia temporis; scientia autem conditionata non cognoscit Deus absolute extra sed tamen conditionate existentia: ergo divisio hæc non est adæquata, siquidem præter scientiam simplicis intelligentiæ datur alia. Confirmatur quia divisio scientiæ Dei in naturalem sive quod idem est in naturalem et liberam adæquata est, tum quia ut talis traditur a theologis, tum quia aberrando confunditur scientia naturalis cum scientia simplicis intelligentiæ et scientia visionis cum scientia libera, sed dato non eet si daretur dicta scientia conditionata ergo ea non datur in Deo. Probatur maior et minor, hæc scientia non est naturalis, quia scientia naturalis est de obiecto quod aliter se habere non potest qualis est intrinseca rerum possibilitas; scientia autem conditionata non est de obiecto quod aliter se,

turae non praesupponit, cum sit de objecto libero, deinde non est scientia libera quia respiciat ad objectum existens absolute pro aliqua temporis differentia a decreto absolute existentium in se ipso, scientia autem visionis nisi est de objecto absolute existenti, neque dependet a decreto absolute existente in se ipso quo divino hic non erat adaequata si daret praedicta scientia visionis.

Alii namque mag.

ut bene probat in ang. lit. g. scientiam mediam sub hoc nomine non expresserint Divus Thomas, neque antiquiores theologi, in re illam admittunt ex Scriptura et Patribus tradentibus Deo infinitam vim cognoscitivam omnium cognoscibilium, quam subsistere negant sine cognitione visionis futurorum quam multis ab hinc annis ingenui Patres plane ex Scriptura et Patribus tradentibus Deo infinitam vim cognoscitivam omnium cognoscibilium, quam subsistere negant sine cognitione visionis futurorum quam multis ab hinc annis ingenui Patres plane scientia media nuncupant quod satis est, ut vox sola nullius absurditatis timeatur.

Scientia Sua. Cum aliis subjiciunt scientiam visionis et conditionatam eo quod scientia visionis dicat eam, quae tendit ad objecta quaelibet sine absolute sive conditionate existentia, cum scientia simplicis intelligentiae dicat praecise omnia abstracta ab absoluta quam conditionata obj. Et ideo alii Patres Molina et Vasquez cum aliis dicunt hanc scientiam esse simplicis intelligentiae, eo quod scientia simplicis intelligentiae tendit ad objecta abstrahens ab absoluta existentia, cum visionis tendit ad objecta absolute existentia pro aliqua differentia temporis.

Quo 3° modo volantes inquam parum refert dicere scientiam conditionatam mediam seu eam reducere ad scientiam simplicis intelligentiae seu visionis, libet tamen eam scientiam mediam dicere 1° quia omnibus vocis, quod hoc reductione Patres non declinare conabantur huius enumeratione 2° quia iam sic omnes nuncupant, 3° quia superet ad antiquiorum Patres extendere seu coarctare scientiam simplicis intelligentiae seu visionis sub altera comprehendat scientia conditionata, cum Patres divisas dicit scientia media.

Ad

Sed contra nego maiorem, nam ea divisio tradita a theologis vera est quando enim etiam theologi multi sint et propter has scientias alias cognoscunt, quamvis Molina mediam volunt, tamen per eam intinuatam in contrarium sit quod scientia visionis Dei, neque est mere naturalis, cum sit de obiecto quod absolute praesupponit actum liberum quod dependet a decreto voluntatis existenti in Deo; neque est mere absoluta cum non sit de obiecto, quod dependeat a decreto absolute et actu existente in Deo, neque obiectum eius absolute existat pro aliqua differentia temporis. scientia libera

quam in nulli sequuntur hanc scientiam volare liberam, eo quod sit de obiecto, quod conditionate praesupponit actum liberum, et eo quod ipsa potuerit quoad tam desinere in Deo, nihilominus tamen dicenda est media, tum quia non est scientia libera, ea ratione qua communiter scientia Dei dicitur libera sit quia fundatur in decreto libero Dei, quod actu existat in Deo et illud praesupponit. tum quia pro volare opposito eius inventore sive illustratore Molina et communiter aliis mediis, tum quia sub ratione scientiae mediae agnoscitur ab auctoribus, et aberrant impugnantes illam 1° ex dictis est quod illi confundunt scientiam visionis cum scientia libera, intelligendi sunt de scientia in ordine ad creaturas, et ad species actus liberos, non vero in ordine ad Deum et eius perfectiones naturales: quamvis scientia, qua Deus et essentiam divinam et attributa cognoscit, visionis est, cum sit immediata et de obiecto existenti per essentiam est, nec tamen est libera

2a illa quod Patres confundunt scientiam naturalem sive naturalem, cum scientia simplicis intelligentiae etiam intelligendi sunt de scientia in ordine ad creaturas et ad species actus liberos, non vero in ordine ad Deum et eius perfectiones naturales, quia scientia simplicis intelligentiae cognoscit entitates mere possibiles ex se indifferentes ad existentiam s. non existentiam: ideoque communiter dicitur solum non entia, sumpto hoc non talem praescindere, sed essentia divina et eius attributa non sunt tales entitates, sed naturaliter existunt nec praescindere cognoscunt nisi cognitione imperfecta: quod scientia naturalis qua Deus se cognoscit non est scientia simplicis intelligentiae, nec quod loquuntur Patres de scientia Dei ad se dum naturalem confundunt cum simplicis intelligentiae scientia

quo 2a

Quæstio 2a

An hæc conditionata futura cognoscat Deus in decreto s. anteriori

Affirmant Thomistæ fu-
tura hæc cognosci a Deo in decreto absoluto ex parte subjecti, et conditionato ex parte objecti de eorum futuritione ... in decreto talis conditionis, quod sit Deus sub conditione, quod ... illi prædeterminat quod decernit absolute ex parte subjecti, quia ... in subjecto et conditionatum ex parte objecti, quia ... non ponitur ... conditionatis ... Negant futura hæc cognosci a Deo in decreto ipso: et ad ... futuris et cognitis non egere decreto Thomistico absoluto ex parte subjecti, sed solum decreto indifferenti, ... conditionato, et non absoluto ex parte subjecti. Quod dicitur conditionatum ex parte subjecti, quia ... in subjecto, ... si futurum conditionatum ... ponatur.

Sectio 1a

Conditionata futura non cognoscit Deus in decreto absoluto ex parte subjecti et conditionato ex parte objecti

Probatur 1o. quia liberum non decernimus de ... futuris conditionatis, tale est attributum ... ut ... causa talis futuritionis ... medium ... cujus tali futuritione ... medium illas cognoscendi scientiam ... infallibilem, qualis est Divina.

At qui eo ipso non ... medium cognoscendi futuris conditionatis ... liberi de qua ... tollit libertatem ... liberum decretum ut probavi disp. 3a, q. 3a, sectio 1a, ... 3a ... decreto ... disp. 2a q. 4a, sectio 5a, disparatas

Da

Da primos, qm infert hoc decretum et cetera decreti virtus primo: q° futura hic n° Cognit Deus in tali decreto.

Ro probat q^a plura conditionate futura sunt pura, ut defensores scientiae media in Cetylas, cuiratio [illegible] filiorum Israel a Deo, et conversio ad Deum gentium [illegible] que supernaturali ethica: sed hec n° Cognoscunt [illegible] indecreto de earum futuritione. aliogn Deus eadem [illegible] nendo, [illegible] diuinaret, et patet, ut probavi disp. 2a q. 3a sectione 3a [illegible] probatio et libro de gratia actuali disp. 2a q. 1a sectione [illegible] futura conditionata n° Cognoscunt a Deo in tali decreto.

3o probatur, qua [illegible], quae absolute existentes sufficiunt ad causandum effectum, [illegible] causandum effectum absolutum, [illegible] conditionate existentes sufficiunt ad causandum effectum conditionatum futurum, sive [illegible] et causandum ut patet in sole, quia [illegible] absolute existens sufficit ad causandum effectum absolutum [illegible], idem conditionate existens sufficit ad causandum effectum, sive futuritionem conditionatam [illegible]: [illegible] n° existente absolute sole, verum [illegible] si sol existeret, lux existeret.

Ut quia ad causandum absolutam existentiam futuri liberi, causandum [illegible] futuritionis sufficit [illegible] Dei decretum indifferens, nec ullo pacto requiritur decretum [illegible] et effectum, ut probavi disp. 2a q. 3a sectione 3a [illegible] ad causandum existentiam conditionatam sive causandum futuritionem conditionatam actus liberi, sufficit [illegible] conditionata decreti indifferentis, nec ullo pacto requiritur [illegible] absoluta decreti conditionati [illegible] nec requiritur tale decretum ut Cognoscatur conditionate futurum: [illegible] Cognoscatur futurum sufficit Cognosci [illegible] et [illegible] dependet talis [illegible]

Ex quo loquendo per se ad futuritionem conditionatam
effectus contingentis liberi non requiritur decretum indifferens absolutum
ex parte subiecti, hoc est actu existens in Deo, sed sufficere conditionatum
ex parte subiecti, hoc est, quod existat in Deo, si effectus esset
ponendus, quod probatur ex continuatione in magis generali: quia
effectus possibilis solum exigit causam possibilem, et effectus futurus absolute
solum causam absolute futuram; et absolute existens causam absolute existentem
ut patet in luce possibili, quae solum exigit solem possibilem, in eadem
absolute futura, quae solum exigit solem absolute futurum, et in
eadem absolute existente, quae exigit solem absolute existentem: ergo
et effectus conditionate futurus solum exigit decretum indifferens conditionate
existens in Deo: idem decretum solum exigit, in quo est causa
effectus conditionate futuri.

Sed 2a dices, quia effectus absolute futurus
exigit decretum actu existens in Deo, neque ante tale exstat
est absolute futurus: ergo et effectus conditionate futurus exigit de-
cretum actu existens, sive indifferens sit, sive absolutum
et efficax. — Respondeo negando antecedens: solum enim exigit continere in se
decretum futurum, scilicet actu existens, quod autem ante decretum
actu et absolute existens sit futurum, oritur ex eo, quod
decretum est in Deo, quod cum aeternum sit, nullam dicit rationem futuritionis,
et consequenter est absolute necesse quod repugnat ei, quod aeternum est.

Sit decretum conditionatum
ex parte subiecti, cum numquam sine Deo, et sine sufficientia ad
dandam futuritionem conditionatam, inde est futura haec non ex parte decretum
actu existens sed solum decretum praevium conditionate existens, quod in ratione
sua indifferens est, et in hypothesi absolutum et efficax. An autem debe-
tur

tur hoc dicendum sit determinare futurum, i. determinare praesens quod est de vocibus in genere verum obtinet, ea dicuntur determinate futura, licet propriè loquendo dicenda sint determinata existentia, sicut praesentia; eo quod sit aliquid existens, sine ullo futuritionis absolutae, semper et absolutè esse.

Subsectio 3a

Determinatè futura cognoscit Deus in seipsis.

Probatur 1o quia huiusmodi futura sunt in se ipsis cognoscibilia sicut et in se ipsis existentia: ergo in se ipsis cognoscuntur a Deo: cognoscit enim Deus omne cognoscibile, et omni modo quo sine imperfectione est cognoscibile. Neque dicas huiusmodi cognitionem esse multum falsam quia tendit ad obiectum, quod praestat se tunc, sed responsio reiecta est disputatione 3 quaestione 4a subsectione 1a § Secundo respondetur — Neque 2o huiusmodi cognitionem esse imperfectam quia tendit ad bonum tanquam ad obiectum finale: sed solutio impugnata est disputatione 2a quaestione 2a subsectione 2a

2o Probatur, quia futura haec habent in se ipsis determinatam veritatem, propositiones scilicet, quae de illis enuntiantur, sunt determinate verae aut falsae, ex eorum obiecto et a Deo revelatae, v.g. haec: si David manserit Ceilae, descendet Saul; et haec: si maneret David et Saul descenderet, traderent eum Ceilitae: sed omnem determinatam veritatem cognoscit Deus in se ipsis: ergo haec futura cognoscit Deus in se ipsis.

Probatur 1o quia propositionum contradictoriarum una necessario est determinate vera, altera determinate falsa, ut ipsis summulistis est notum, sed istae propositiones: si antichristus existat, parebit; si antichristus existat, non parebit, sunt contradictoriae et in se ipsis de futuro conditionato ergo una est determinate vera, altera falsa; 1a est affirmativa ergo futurum determinatum, quod est obiectum illius,

hec decreta conditionata

Ex quo ea quae fiunt de inesse, tam absolute ut praesupponant, quam non supponant ulla conditionis sit quaedam decreta vera, quaedam decreta falsa, ea absolute impossibilia sunt cum dicto quod quaedam conditionata ulla conditionis quaedam sit decreta vera, quaedam decreta falsa: confirmatur et nascitur ex supra positis.

Dicet aliquis, futura hec dare decreta veritatem in toto instanti reali et in signo posteriori ad decretum absolutum et efficax ex parte subiecti; non vero in signo priori ad decretum, ideo et in illo priori, neutrum ex contradictoriis est decretum verum, neque falsum.

Sed contra est 1º quia futura hec in toto instanti reali, et in posteriori ad decretum sunt decreta veritatem ut fatetur solus: quod in toto instanti reali et in eo posteriori cognoscuntur a Deo in se ipsis, quod totum ostendimus in hac parte. Contra 2º quia futura hec sunt decreta veritatem in posteriori ad decretum id a quo sunt futura: sed futura libera non sunt futura ex decreto absoluto et efficaci, sed potius eorum libertatem excludit ut constat ex supra 1º: quod futura hec cognoscuntur a Deo in se ipsis omnino independenter a tali decreto.

Contra est 3º quod futura hec non existunt actu, neque sunt absolute futura, sed solum conditionata sed eo ipso non dependent a decreto determinanti, a quo sunt futura, non dependent, inquam, ab eo absolute existente ex parte subiecti, aut ab eo absolute futuro, sed solum ab eo conditionate existenti ex parte subiecti: et sic eo modo, quo est dependet ab ex sua natura causa, videlicet qui absolute est a causa absolute existenti

et

et qui ex decreto existit, a voluntate existenti. quod futura haec
non dependent a decreto divino adhuc indifferenti, absolute existente
ex parte subjecti; sed tantum a decreto voluntatis existenti ex parte subjecti

Sectio 3a

Argumenta contraria

Primum desumitur
ex variis Aug. testimoniis, ubi praescientiam cum praedestinatione
coniungit, ostendit quod Deus id praescit etiam praedestinare
imo et ipsam praedestinationem praescientiam, ut praedestinatio decretum
idque st. apud Aug. quod cum futura absoluta praesciantur
etiam ab eo praedestinari sive decerni, et ita praedestinatio
sive decretum cognosci a Deo. Confirmatur ex divo Thoma negante
ipsis de futuro contingenti determinatam veritatem, ante ad decretum
et ... nante, Deum videre alia a se in se ipso; quae
non bene cohaererent cum scientia futurorum independenti a decreto. quod
quaecumque futura Deus cognoscit, cognoscit in decreto, alioqui ea vi-
deret in se ipsis. Resp. Aug. monstro praescientiam cum praedestinatione
coniungere quia omnis praescientia est etiam futurorum; nullum autem futurum
est tale sine decreto indifferenti a voto, seu voluntate ex parte Dei;
numquam autem docuit Aug. nullam esse praescientiam veritatum sine
praedestinatione absoluta ex parte Dei eam imo ante et effectu quae
causa mox dicitur, cum futura absoluta praesciant
a Deo esse praedestinatione indifferenti et voluntate ex parte subjecti prae-
destinanda, nego; effective absoluta ex parte subjecti, nego; quod
autem Aug. docet Deum ea quae praedestinat ipsa praedestinatione
praescire, verum est, ea praescire eo ipso quod praedestinat
et causas ex libera sint operatur, cum eo ipso futura sint futura

n° v° c[on]trarias predictas cū has scientiae cognoscendi; quae concordant
vbar, nec predictas ex medias; in quo ea cognoscit

Ad 3^m

rat Divus thomas non ex his predictis dictas verbis ante ad
decretum videlicet absolute s. ordinate existens in deo, etc. non
futuri cum quod vertant praesentes, n° v° non independenter a
decreto absolute existente in deo praescientis effatum et Divino
anti, quod deputat libertatem futuri, quod autem Divus thomas
mat Deum videre alia a se in seipso intelligendo e dei
ordine productam aliquis rebus quas videt etc. dicta cum ea
q. 2a, patet 3° quis tota intellecta, quae fere omnia argumenta
ibi posita contra scientiam Divinam potius impugnant, quam
futura cognoscit absolute impossibilia.

Ad 2^m dico quod decretum, quod obiicit
scientiae Divinae per priori ad futurorum ordinatum, vel scientiae non operate
pole, quia pole non possit esse cum futurum: sed nec est futurum:
futurio autem repugnat Divinae libertati, vt post patebit: quod decretum id
praesens est: non autem repugnat magis alicui, quo post decretum id se habet:
quod decretum id absolute exit in deo: quod autem praesens est existens absolute
est.

Confirmatur quod ad hoc vt futurum ordinatum sit obiectum scientiae visionis debet
transire ab statu possibili ad statum futurorum: scientia autem manet
in statu possibili obiectum enim scientiae simplicis intelligentiae, et mediae,
sed nisi ponatur in deo decretum absolute existens, non est per quod possit tran-
sire a possibili ad futurum: ergo se habet quod tale decretum est absolute
in deo

Ad secundo magis magis quod est supra dixi continuo quod de
vero an sit ratio decreta dicenda sint futura, nunc vero distinguo
cum decretum id praesens est ordinare, concedo, absolute, nego: et non

nego cons., licet quod abtae possibile est, abtae existere sit, quod solum contradictoriae possibile est, solum contradictoriae existere est.

Confirmatur omnibus suppositis mortis, sic dari transitum a statu potentiae ad statum futuritionis contradictoriae: cum futurum contradictorium in statu potentiae non fuerit subprimum ... negare futuritionis, id tamen subsistere possibile est ibi, non tam ... transitum non deinde mors, quae transit contradictorium ... contradictorium exparte Dei et contradictorium ... abtae existere, et futuritionis et existere absolutam.

quod est quia solum futuri supponat decretum abtae existere in Deo, exit scientia simplex natura Deo solum quod ea sola est libera subito, quae supponit in subito aliquod decretum liberum, a quo imperetur, vel a quo eius obiectum dependeat. Id falsum est, tam scientia est simplex naturae Deo: est enim prius libero prius natura, ideoque dicitur media: quia praesupponit aliquod decretum abtae existere in Deo.

Confirmatur quatenus scientia non convenit Deo complicitum et fortuito, id est inintentionum ... et ..., id complicitum et fortuito conveniret Deo, ... illi ... independenter ab aliquo decreto abtae existentiam in Deo; id est complicitum convenit alicui et fortuito quod praeter intentionem convenit illi, qualiter convenit quod independenter a decreto libero abtae existentiam convenit alicui: quod sola hac supponit decretum abtae existere in Deo.

Praeterea urgeo magis, nisi scientia esset existere, scientia simplex naturae Deo, quatenus naturam opponitur libero, debeo; quatenus opponitur contingenti, non: ea est scientia est libera, non quia ... simpliciter ..., id quia ... illius est contingens; quae non, cum adhuc simpliciter libero non sit, cum contingentia non sufficiat ad libertatem nisi supponat actum voluntatis abtae existentiam in subito, ergo ...

scia hęc dr̃ media, id ē, subiective nā͞ria et obiective libera.

Ad 2am resp. Deo
mag., cōncedo ea scia Deo ex intrinseca eius perfectione, nec tamen
potest scibiliter obiectu͞m nisi pręsupposito ad illud nō tantum eius scia: ideoq. hęc
nō casualiter, et fortuito, illi cōuenit. et nō mag., cuius probatio distinguo
id casualiter conuenit esse, si cōueniat pręter intentionem suam abre
quam desiderare existentiam ex parte subiecti, concedo, si solum cōueniat pręter
intentionem abre existentiam ex parte subiecti, nō vero pręter intentionem desiderare
existentiam in subiecto, nego: cum ergo scia hęc nō cōueniat Deo pręter intentionem
desiderare existentiam ex pręcisione, cum supra debitam liberam desiderare existentiam in Deo, inde
scientia nō ē casualis et fortuito cōuenire dicit.

Cuius ro apparet, ē futurum
ipsius desiderium nō ē fortuitum et casuale Deo, cum enim, quia
ē sic desiderare dependeat a debito desiderare existentiam in Deo, quod
pręsupponit scia simplicis intelligentię cognitionis futuri et nō futuritio
ē posse, ideoq. cum perfectionem id paratum sit Deus ad futurum
s. nō futurum, nullo illi fortuito contingit: deinde cum perfecte futurę
intrinseca Dei perfectio exigat scientiam eius ad futurum tantum, nullo
pacto scia fortuita et casualis ē Deo.

Arg. 2um ē, quia si scia hęc
nō pręsupponeretur debitam efficax de futuris conditionatis sequerentur plures
absurda, inquio ex hypothesi singulorum et omnium auxiliorum
supernalium nō videret Deus conuersionem futuram, cum ex auxiliis singulis
et omnibus libere et contingenter cōueniat, talis nō repugnat
omnibus et singulis dissentire et contra, ex supposito omnium, auxilium a Deo
nō videri conuersionem futuram.

At qui hoc repugnat 1o, quia nec illum
nō posset Deus promouere saluare, nec predestinare ad gloriam prima conditione
rationis. 2o, quia derogat perfectioni diuinę omnipotentię, et efficaciam diuinę
vol

voluntas, voluntatem comminuendo nimis, et obstinatos non posse ab illis
convertere. 3° quia cum gratia insufficienti dicat ab illis talis auxilii
non est vim praedicti hominis cum si gratia acciperet. 4° quia ut inquit
ille ipse in inquisitione: quod tam impie decipiat, ut dicat Deus
malos homines velle, quos voluerit, quando voluerit, et ubi vo-
luerit, in bonum non posse convertere; quia Deus non cognoscit scientia futurorum
conditionatorum praesupposito de lumine efficaci de eorum futuritione.
Resp. negando maj.
licet enim sub omnibus et singulis auxiliis, homo libere, et contingenter dissen-
tiat: idcirco omnibus et singulis metaphysice possit dissentire absolute
et attento auxilio Dei id quod affert ex parte auxilii, non potest
tamen omnibus et singulis dissentire ex parte quod alicui consentiat
et attento auxilio Dei id, quod affert ex parte auxilii idcirco
impossibile est hoc in quo ex parte omnium auxiliorum non videt Deus conditionatae
futuras.

Et ratio est, quia possibile est ex his sufficientibus ex ipsis auxiliis
quod alio potest convenire cum ipsa et inaequaliter, quae pro
ex parte sunt ~~[illegible]~~ alio ad facilior, ut sit congruentior quolibet alio
sibi congrua ut potest magis commendari [illegible], ubique et
efficaciam gratiae eius. Si ergo ipso Deus viderit de his sufficientibus
ex ipsis auxiliis consentit, quia impossibile est homo negat ex parte
omnium auxiliorum Deus non videat conditionatae futuras. Alia vide apud P.
Suarez libro 3° de auxiliis Cap. 14. n° 16. Concedendo maj. metaphysice
loquendo, quae [illegible], negando minorem. Ad probationem [illegible], est verum
metaphysice loquendo, non moraliter quia possibile est hoc ille, et casus ille me-
taphysice non moraliter. Ad [illegible] est falsum. Cum enim supponat [illegible]
in casu metaphysico metaphysice impossibilis nulli consensui Deus [illegible]
ex eo quod [illegible] nullus fiat possibile [illegible] dicit ab illis
insufficientibus, ut communiter [illegible] contingenter [illegible] moraliter, non [illegible] in
casu metaphysico. Ad [illegible] Deus [illegible] intelligentiae [illegible]

n° v° de quest. hypothes. de qua nunc est sermo, si nullus est ... tamen si sequens est apud Theologos.

Secundo est, quia nemo ita despicit ut non coniungat iudicia hypothetica, scientiae visionis, cum cathegoricis, seu absolutis: videmus ab aeterno solem, nemo dicit si sol lucerit illum videremus aut ab aeterno legere librum nemo dicit, si prae manibus haberem librum, illum legerem; sed si Deus haberet scientiam mediam a nobis assertam et independentem a decreto ab aeterno expresso, Deus coniungeret sub hac iudicia, itaque videt connexionem ab aeterno futuram sub auxilio tali et decreto indifferenti ab aeterno existenti in Deo, ut videat conditionate futuram sub eodem auxilio conditionate futuro et sub eodem decreto conditionate existenti ex parte Dei, ut est communis nostrorum doctrina hoc pacto componentium certitudinem praedefinitionis et efficaciam divinae gratiae cum libertate creata quae hac scientia potius videtur talis esse despicit, qualiter nemo despicit

Pergendo supponunt maxime sibi esse despiciendum coniungere iudicia absoluta cum conditionatis: quemadmodum quando Deus iudicio absoluto scientiae visionis cognoscit, eodem iudicio conditionato scientiae simplicis intelligentiae cognoscit, et utraque iudicia sub coniungit: ideo sub dicunt futuram cognoscit Deus, per eum omne possibile et absolute existens, et prius existentium, sicut peccatum primum in re physica eadem futura, quae iudicio absoluto cognoscit Deus scientia visionis in decreto absoluto suo ex parte actus, quam ex parte obiecti decernens futura; eodem conditionato iudicio scientiae simplicis intelligentiae cognoscit: quia ... cognoscit ex veritate necessaria quarum una est, posita erunt futura si a Deo efficaciter decernantur futura nec despicit, quia sub coniungit iudicia conditionata cum absolutis

Neque exempla in contrario allata quidquam probant quia nihil exprimunt ea iudicia sub coniungi, quod si coniungerentur et in facto coniungunt, ab aeterno coniungerentur, quod autem saepe in nobis non coniungantur, si forte non coniungerent, provenit ex imbecillitate intellectus nostri qui facile utroque modo cognoscendi non potest simul

n. potest sub intonbere ideoque hanc ita medio abstracto, singula conditiata continet, cum dicto labitur huic succedit.

Deinde ex quo

more, si Deus licet scien media elicito concurrent sub hac ratione salvare valet, Petr. salvare vero, nego, prius ex vi eius cognoscit Deus veritatem conditiam futuram, quam eam videat absolute futuram. Cognoscit ex veritate conditiata futura diligit Deus ad volendum eam efficacitate et hinc propter ad decretum indifferens absolute, ex hiis talis veritatis et ad voluntas efficax praedeterminans auxilium quo ex ea sub sequitur futuritio absoluta veritatis, et hanc sequitur cognitio absoluta de illius futuritione. Sit ergo haec conditionata indifferentia signum veri, in qua non repugnare manifeste quaerimus exemplum scientiae simplicis intelligentiae et visionis, neque alterum.

Sectio 4ª

Conclusiones Corollariae

1.a quod Deus cognoscit futura conditiata disparata, sic non est nisi ut aliquam eorum id negamus cum verum. Et ratio patet, quia conditiata disparata quamvis sit ea singularitate non conducit ad illa eiusdem suppositae sola ut si gallus salvat, turla dormiunt sit enim veritas disparata sed ad eum quomodolibet id sit et in quaecumque statu conditionalis cognoscit Deus, ergo sit vere, sive gallus salvat sive non salvat, nec est turlam dormire sive non dormire: ergo sive ex dormiat et gallus salvat verum est, gallo salvante, turlam dormire, sive quod id est si gallus salvat, turla dormit: ergo et id cognoscit Deus, quia cognoscit ea verum. Sed quod est, quia ipso conditionis signat mensura relationes cum conditiato s. salvis cognitionem cum illo, ut praedicta extra relatum disparata nullam inter se habent mensura s. cognitionem ut supponitur ergo neque

propositiones obiectivae est quia neque ipsa habent inter veritates illas cognoscibiles adeo; ut diceremus, propositio obiecta alia non disparata dicendo; disparatae vero. hoc est solum significat veritates significatas per nomina distinctas non subalternas sive veritate illius, quod per contradictionem significat, vel non subalternam saltus galli, sive tunc loquitur

Et quia hae adeo disparatae sunt propositiones non cognoscuntur scientia media cuius obiectum non extremis disparatis sed inter se connexionibus compositis, cognoscuntur ergo per scientiam visionis si vult utrumque extremum contingens et existens sit per aliqua diffusa comparari ut galli saltus et homines tunc ergo scientia visionis et simplicis intelligentiae quod sit unum extremum e maximum; et alterum contingens vel in hac propositione si homo est animal rationale gallus salit, quae scientia media et visionis vel obiectum huius propositionis; si prius in altero principiorum sacerdotes [illegible] et gallus cantabit

Et sic de aliis conditionatis quae fiunt ex obiectis scientiarum: quamvis obiecta pertineant ad scientias per quas cognoscuntur: cum propositiones istae, ut dixi, solum significent duas veritates quarum unius disparatas ab alia non subalternas sive alia, quod per se sine inter connexione pluribus scientiarum cognosci non possunt. quando non quae de huiusmodi futuris Deo scientiam nam, sed solum, quando cognoscuntur scientia media quae exigit connexionem a [illegible] inter conditionatam et futurum: quod et nos notamus, quia inter nos et illos [illegible] ergo nostri dimensa voce, an sit, hoc cognitio dicenda sit conditionata necne? notantibus illis, propositionem dictam in § 10 est conditionatis nobis esse conditionatas, disparatas tamen ut ibidem diximus,

Quaestio

Deus cognoscit futura conditionata sub conditione impossibili, an vero si ex [illegible] cet

est misericordiam nunc? forte ne Calvinista s. lutheranus esse
dicatur? non defendit ab aliis errantibus, narrantibus aliis, alios
ut inutiles omittentibus, aliis ridiculas et indignas esse
theologico deridentibus, quae non inquiramus eorum, qui huiusmodi
futuribus nugatoriis deludunt.

Quia huiusmodi futura sunt impossibilia
sunt quae effectus sunt impossibiles, nec minus impossibiles radices, quas
habent: sed impossibilia cognoscuntur a Deo, sunt quae non entia, nec non
autem cognoscuntur a Deo, ut probavi disp. 2a q. 3a sectione 1a
ergo Deus huiusmodi futura cognoscit. Praeterea quia posset non habere hoc
dubium errorem si ergo esset hoc esse Calvinista, nihil dubium cognoscit
Deus ut posse eius probare: et eius obiectum: non posset autem
cognoscere sine obiecto quod eius obiectum sit dicere futurum, sub ratione impossibilium
huiusmodi futura cognoscit Deus.

Cognoscit, inquies, per dissensum, non per as-
sensum. quia ut ibidem sectione 2a probavi non entia cognoscit Deus per dis-
sensum, non per assensum, sed impossibilia sunt non entia, sive visit
entia: ergo ea cognoscit Deus per dissensum non per assensum. cognoscit ergo Deus
quae non possunt esse haec, et non haec non posse esse Calvinistam lutheranum,
s. misericordem quia solus non posset Deus sine imperfectione cognoscere
huiusmodi futura ut ibidem probavi, unde loquimur de non
non ente: cognoscit ergo Deus haec futura solum per dissensum

Et quoniam
dissensus iste verus est in Deo, quoniam falso ut falsum est, et falso
verso, quale est simpliciter impossibile, de quo loquimur, Deus
non potest assentire, sed verso dissentit: dissensus iste adhaerens
simpliciter intellectus spectat, non ad scientiam mediam, quam intuens

offensibus et ostensis ī contingens ē Deo, active libera et solum subs-
tive naria

Sed ad 2um dico, quod supponit hypothesim impossibilem solum attendit id, quod sequitur ex parte praemissarum, non vero sit regressus ad subiectum, alioquin hypothesis est nugatoria et inutilis ad arguendum et indagandum veritatem, sic data hypothesi, quod ~~Deus~~ aequum sit homo attendendo praecise ad hoc, contingentiae esse misericordem, lutheranum, scilicet Calvinistam, cum hi contingentiae neminem hominis quod non cognoscit a Deo per se simpliciter intelligere, sed per multa, aequum in hac hypothesi non esse misericordem etiam si proprie esset misericordia

Ad 3um dico, quod supponit etiam solum attendit id, quod sequitur ex parte praemissarum si hypothesis cognita cognitione creata et imperfecta, concedo, si cognita cognitione increata et perfectissima nego. Cum ergo scientia Dei sit perfectissima cognoscendo per diversam huiusmodi hypotheses naturam cognoscit tales praemissas et subiectum et quid ex utroque natura sequitur, quale est, simile esse hoc illum, qui aequus est esse misericordem

Nec obstat hypotheses sic cognitas esse nugatorias et inutiles ad arguendum, quia Deus eas esse nugas intuitu creati cognoscit, nec indiget argumentatione ulla ad veritatem indagandam: cum eas veritatem in se ipsa per attentum cognoscat, nec non eas falsitatem in se ipsa etiam per diversum: quod autem huiusmodi hypotheses cognitae ab intuitu in ordine ad arguendum et indagandum aliquam veritatem extremum est, non debere fieri regressum ad subiectum, nec ad id quod ex parte subiecti sequitur alioquin

semp

tempe sequit utrumq Ja dicernia, quo nil inutilius ad in-
dagandam veritatem, quae nequit compatere in dei praedictamio
opposito quo verissimo e lumine ignoto, eent tm in alia rerum
serie. 2° quia ad libera absoluta ex parte subti e, extrinseco
cum in actu sint in Deo, et sint v. ex, n poterit a Deo n cognosci
probat, qa sit realiter identificata cum actu Divina: q necesse e, ea
cognosci a Deo comprehendere actum Divinam

quia ad 2am partem

sit quia ad liberum, quae actu n sit in Deo eent tn in alio
rerum serie e communis sententia contra Molinam: prob: quia haec de-
creta quamvis conditiata, sit ex talis conditiae, id quod e ex quo-
modolibet tale sit, cognoscit Deus ut supra diximus: quod haec decreta
cognoscit Deus. probat qa demum haec decreta e nil, aliud debent a Deo
cognosci, cognoscit quam id quod e, et cognosci e quod haec decreta probat

deinde, qa v simile e, si Deus plures homines, qm usque ad finem mundi
creaturus e, crearet, eorum quosdam praedestinaturum, quosdam
reprobaturum, sed huiusmodi decreta modo n sit in Deo: hoc quod hos neque
praedestinavit, neque reprobavit, ut ipse constat, cum tn non eos crearet:
praedestinatio quod et reprobatio sit decreta Dei, 1. utrumque admittunt quod huius
modi decreta cognoscit Deus: n quod e maior ro cognoscendi actus liberos
creatos conditiatos, quam divinos eodem modo conditionatos. Sed ad dices primo quod

actus liberi solum cognosci in causa supercomprehensa; Deus autem sit causam
creatam supercomprehendat, n tn seipsum supercomprehendit. 2° quasi illi
actus cognoscuntur a Deo, cognoscuntur ut conditionate futuri, nil autem divinum
futurum e, cum quod in ea sit aeterna. 3° qa iam decreta eam eent li-
bera Deo, cum identificata cum ex vi sequens illius vel poterit n eei, de-
creta autem ea sit libera ut supra.

Ad 1um resp., modo actus liberos cognosci

in Ca seq. qq. huius ut probavi disp. 3a q. 2 sectione 1a. ad 2um nego actus

liberos cognoscendos ut dictare futuros, cognoscuntur ex ut dictae praemissae praevias

relatas de connexione earum, quas sit in Deo. scio d. sua docere hos actus esse

liberos abs... etiam in Deo pro illo priori, quo intelligit voluntas divina

dispensus ad eos, nec tamen decipiunt ut actu existentes, de futuros, in futuris ratio ...

ratis; id quod est de voce, an scilicet ille praecedens sit dicendus ratio, nunc, in quo

ge... sub utendus sit liberalit

Ad 3um no, debuisse eam fore liberam: ... ... nec exui, sicut non

scientia illius, cui impossibile est subesse falsum, ea tamen scientia est ... supposita ... de ...

non ex eo in Deo ratione ea ponenda erit dependens a divina voluntate libere

se determinante ad ea: non minus quam scientia eorum decretorum sumit ex eorum dictatas

quam scientia visionis, ex qua debuit admittere ... in Deo, sicut ... non ledit divinas liber-

tates, ita neque illa scientia divisionis scientiae divinae claudit libera

Scientia Dei

quae in se realiter simplex, et indivisibilis est propter rationem nostram multi-

plicem dividitur. 1o quo ea dividitur in scientiam simplicis notitiae

et approbationis; illa est, qua Deus scit quod sit, sive ei placeat, sive

displiceat; haec est, qua scit quod sit cum complacentia, sicut approbat

illud quod scit: hinc est, quod super addit scientiam simplicem, sive

reprobationis, qua Deus scit quod scit cum displicentia, et improbat illud

quod scit, quare scientia approbationis et improbationis superaddunt sim-

plici notitiae actus divinae voluntatis quod per complacentiam approbat obiecta, quae

bona sunt et per displicentiam improbat mala, qualia sunt peccata.

2o dividitur

in scientiam et praescientiam. haec est quae aliquo modo antecedit obiectum

sibi durabile aliud, scilicet ratio, ut scientia simplicis intelligentiae,

sive possibilium, quae aliquo modo praecedit sua existentia.

scientia est, quae nullo ex modo praecedit suum obiectum, ut scientia, qua

Deus scit de se ipso et de brevi possibili. hinc est, eandem cognitionem

divinas

primas rerum causas quibus per eam praescientiam entitas ex scientia visionis, ut tempore praecedit res existentes et earum praescientiam; ut vero posterioritate rationis et quasi rerum eas subsequitur, est earum scientia.

3º Dividitur scientia simplicis intelligentiae et visionis, sicut Deo in scientias practicas, sive necessarias et liberas, [illegible] superiori sectione 3ª ubi plenius diximus de scientia media.

5º Dividitur scientia practica et speculativa: practica est, quatenus cognoscit objectum operabile, praescribendo modum illius operandi; speculativa est, quatenus cognoscit non operabile vel si operabile, non praescribendo modum illius operandi. Ex scientia simplicis intelligentiae cognoscit Deus nos esse animal rationale, nihil operando [illegible], ponendo aptitudinem [illegible] : ideoque scientia haec est practica. At scientia visionis cognoscit Deus absolute operari nos [illegible] rati, quam [illegible] praecipit dictando nos debere [illegible] cognitio ut posterior natura [illegible] ad scientiam simplicis intelligentiae, ideo scientia visionis est speculativa.

Hinc colligitur 1º scientiam Dei, quatenus haec describitur, esse per se absolutam et speculativam: non quia est de objecto operabili. Nec obstat ad hanc scientiam subsequi amorem, quia amor iste non est quid operabile, sed tamen [illegible] et [illegible] quam [illegible] Deus.

2º Colligitur secundo

scientiam quam [illegible] practicam esse, ut

diximus, de obiecto operabili praescribens modum illud operandi;

neque obstat voluntatem divinam esse sibi regulam et suam regulam

ideoque non posse praesupponere in intellectu cognitionem practicam: eam

regulantem, quoniam non est sua regula, non unquam obstat: quo-

niam voluntas divina est sibi regula et sua regula in linea

voluntatis, quatenus in ea non indiget alia voluntate, quae regu-

let, non tamen est sua regula in [illegible]: quoniam [illegible]

luminare dirigente et regulante sine quo nihil potest

velle.

3° Colligitur scientiam, quam [illegible] habet [illegible]

etiam de patre generando, [illegible] scientiam [illegible]

[illegible] de spiritu sancto [illegible] spirare [illegible] esse practicam

quia haec scientia est de obiecto operabili et de modo illud operandi, cognoscit

enim filium producibilem tamquam operabilem a Patre per generationem, quae

est operatio intellectus; et spiritum sanctum producibilem tamquam operabilem

ab utroque per spirationem, quae est operatio voluntatis: quod haec scientia est

practica, ut bene docent [illegible] [illegible] pra-

ctica explicando per hos voces nullam [illegible] significari in

[illegible], quam [illegible] in creaturis [illegible] scientia practica [illegible]

solum praesertim proximam unicam personam ab alia.

4° Colligitur

scientiam quam Deus habet de patre, ut notat D. Thomas, esse practicam

ea ratione, quia pater est omnis Deitatis et quoniam pater est opus

Dei permissive est per patrem absolute tamquam a causa universali, non

vero tamquam a causa particulari et propria: sic scientia Dei est prac-

tica de patre permissive, universali, non particulari et

propriae

et propriè

5° Colligitur solam simplicem intelligentiam esse causam, sic enim i[n] suis Th[om]istas. Probatur quia illa scientia est causa sui obiecti, quae praesupponit motum obiecti efficiendi; sed haec sola scientia praesuadens dicunt esse suorum obiectorum; sed scientia quae praesupponit motum efficiendi ex creaturis est simplicis intelligentiae, haec enim praesupponit motum hos efficiendi per determinationem [illegible] motum efficiendi, [illegible] determinatis motum efficiendi scientiae visionis et sic de aliis, quae praesupponit cognitionem naturae et nullo modo distinguit nec praestat alias scientias, quam simplicis intelligentiae, ergo haec est causa rerum.

Sed quaeres an haec non est vera causa rerum futurarum, quia Deus cognoscit res potius alio quam quia potius sunt futurae, et futurae sunt futurae ante de decreto Dei liberum, ergo scientia potius non est causa rerum. Probatur quia scientia quae est causa effectus cognoscit effectum quatenus [illegible] sed scientia simplicis intelligentiae non cognoscit res futuras, sed existentes, cognitio enim propria scientiae visionis, ergo non est causa rerum futurarum sed existentium.

Dicendum itaque quod haec causa non est nisi etiam veritati causae adaequatae accedo, inadaequatae non. Ex veritate autem causae inadaequatae non sequitur exactus effectus, quia causa inadaequata, quae est obiectum talis causae potest praecedere. Ergo licet potentia videat colorem, quia haec potentia visiva, non tamen inde sequitur, quod colorem videre: quia potentia visiva causa est inadaequata visionis, vbi exigitur species coloris et lux. Sic autem simplicis intelligentiae si sola non est causa rerum adaequata, sed causa ipsa et de

et liberto, quod res scias, qm aspicas explat sed aspicas;
ad qsras scudo mag et rego morg idq ž obay e scis
visionis et simplicis intellig, terminare diuersitatem expte
mi Cognoscendi, quarum scia simplicis intelligentiæ Cognit
qdiare rq existarag s. exsistere, si a Deo pducat; scia
visionis Cognit absolute, et rq pducit et existere: Cognit
g scia simplicis intellig id, quod Causalis sit futuris et
exsistg, n absolute sed ritat: absolute ž futura et exsista
Cognoscunt a scia visionis sic g illius obiectum.

60 Colligitur scia
visionis n ee Causam rerum, sic ptt nai 3a thesis pmat
Herbius Capsulus et Hemus qui pnobis st. pbat Jo
ex Origene Hieron. Justino, Damasceno Boecio et aliis
PP expresse dicentibus; ideo Deus Cognoscere futura q futura
sunt et n ee futura, qa Cognoscunt futura sed si scia
visionis eet Ca rerum ideo eent futura, qa Cognoscunt
a Deo: ideo ž e effus, qa e eius Ca g scia visionis n
e Ca rerum

Rent thesis Logui PP in sensu illativo,
n in Causali. n qa, qa nant, ideo res ee futuras
qa Cognoscunt a Deo in sensu illativo res st futuras
qa Cognoscunt a Deo: e ž Contra illud, res Cognit a Deo ut
futura, q e futura g n loquunt in sensu illativo, sed
in Causali

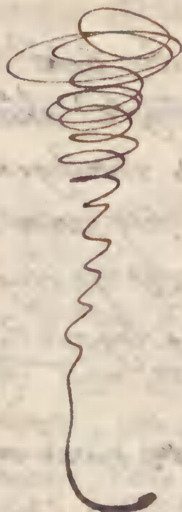
70 pbat qa si scia visionis eet Ca futurorum
rerum deo res ex supe tali n pont n ee ž alioqn sul
eent, et n eent et redderet falsa ea scia, q ad utrumq
e

ē impole, ut eo ipso nullo actu causato esset liberi nullus 3 eorum poet non ēē, id q̄ ex vi supra dictis quibus ē supo Cg, quod ēē p. a. dapsus liberatis satis in hoc et in libro de gr̄a actuali a nobis probavimus et impugnavimus solus thomas de sentia quanto et dicendo et à his aliis q° scia vision̄s non ē causa rerum. Da mi deus fo

Jam dicitur q.ᵃ quamvis Deus ad extra operat per imperium operat sed imperium ē actus intus et aliunde non ē actus narios quibus ē scia simplicis intelligentiae q° t ē scia visionis 2° q.ᵃ futura non sunt causa scia visionis q° scia spes non sit vera in sensu causali. 3° q.ᵃ Aug. et pp. aliis docent, res ideo ēē futuras q.ᵃ cognoscuntur a deo q° scia visionis ē causa rerum.

Ad et actus narios mag; loquendo de imperio interiore tali, nego in ipso mox quia actus pares imperii non ē actus intus et voluntas, ut probat in materia de gr̄a et praedestinatione. ad seq. dicendo ans et nego cons q.ᵃ causa ē vera, etsi ans non sit causa, sed solus conditio, quamvis ut hoc ideo ē objectio q.ᵃ ē approximatio ignis causa aurae sit conditio ut exat scia visionis ut diceremus in disp.ᵃ superiori. Ad 3.us dicendo ans et nego cons q.ᵃ pp. loquuntur de cognitione scia simplicis intelligentiae quam diximus ēē causa rerum et haec de tota materia scientia dicta sufficiant in honorem Dei unius et trini, nec non in honorem Beatae mariae in caelos assumptae absque labe

in 1º suæ Deceptionis instanti ... nec hic in
honorem apostolorum Petri et Pauli in
cuius honorem hoc opus fuit
Conclusum quarto Kalen
dos Iullij anno
Domini 1672

Liber De Prædestinatione

Arduam et difficilem divinæ prædestinationis materiam exponimus
in qua [illegible] et labor usque ad [illegible] [illegible]
aliquot scholasticorum ardor et ingenium quæ adeo [illegible]
o, ut omnis theologiæ præcipuas materias merito locum occupa-
verit, nisi Deus tamen undequaque explanare, iudicia Dei quæ
præsertim in rebus prædestinationis et in rebus reprobationis elucent
abyssus multa et arcana quæ utroque [illegible] investigabiles, quanto
quo imparem tanto mysterio et incomprehensibili [illegible] illud in-
vestigandum suscepimus cum mora et mediocritate nostra, semper
memores illius præcepti in hac difficillima qui scrutator est ma-
iestatis opprimetur a gloria, et altiora ne plus sapere quam oportet
sapere.

Disputatio 1a

De esse et existentia prædestinationis

Quæstio 1a

Quid sit prædestinatio

Sectio 1a

Definitur prædestinatio

Prædestinatio idem est, ac prævia et ante destinatio, resolutio, sive delectio
quarum utraque illa, qua Deus decrevit resolutione, sive delectat ab
æterno ad conferendam in tempore gloriam. Cum igitur a theologis
dicatur prædestinatio, quæ ab eodem [illegible] [illegible], relate qualitercumque
[illegible] divina destinatione, sive ordinatione creaturæ intellectualis, sive ad
beatitudinem æternam, sive ad gratiam [illegible], quo sensu dicit Augustinus

lib. 15 de civitate c. 1° civitatem Dei praedestinatam esse ad gloriam
civitatem vero diaboli ad ignem aeternum esse praedestinatam. 2° ab eodem
usurpat. Ratio, sic quod voluntas Divina ordinans creaturam intellectualem
in vitam aeternam, quare etiam dicitur Actor. 13 Crediderunt quotquot
praedestinati erant in vitam aeternam, in hac ergo ultima et 2a
praedestinationis usurpatione praedestinationem definimus: praedestinatio est Dei
aeterna, et efficax destinatio creaturae rationalis in vitam aeternam. Dicitur Dei
quia sicut solus Deus potest de facto vitam aeternam conferre, solus etiam
potest eam efficaciter, itaut sortiatur effectum destinatum. Dicitur aeterna
quia cum praedestinatio sit actus liber Dei, atque immanens, sive
sit actus intellectus, sive voluntatis, necesse est, esse aeternam, aliquin Deus
aliquid eligeret seu vellet in tempore, quod non intellexisset
seu voluisset ab aeterno, quod summum eius perfectioni tam in intelli-
gendo, quam in volendo repugnat. Dicitur efficax destinatio, quia non quae-
cumque destinatio in vitam aeternam, sive quaecumque voluntas eam confe-
rendi est stricte praedestinatio, aliquin cum Deus vellet omnes homines salvos
fieri quamvis suis fuerint moribus ut sic omnes homines vitam aeternam
consequuntur omnes homines praedestinati essent, quod falsum est: nam magna eorum
pars non praedestinata, sed praescita est.
Dicitur creaturae intellectualis, solam namque
est capax praedestinationis, cum praedestinatio sit ad vitam aeternam, hoc
est, ad visionem et amorem Dei, caeteraque inde subsecuta bona, solaque
creatura intellectualis atque Angelus et homo et idem est de qualibet alia crea-
tura, sit capax Deum videndi, et amandi; solus Divina voluntas
qua ea creaturam intellectualem vellet, praedestinatio nuncupatur. Hanc autem
definitionem esse bonam et autorem facile probatur, quia ut summulistae aperte
monent est bona et vera definitio est, quae constat genere proximo et differentia ultima,
et differentia ipsa ultima, qualis est praecise illa definitio. Pro cuius
clare, sed definitio particula sic se habet, esse destinationem non quomodolibet, sed
efficacem non cuiuscumque rei, sed creaturae intellectualis et consequenter generatim
seu quasi

t quasi genericum, quia per se coniungitur cum ultima differentia praedes-
tinationis quatenus est specialiter destinatio in vitam aeternam nullus
ex damnatis circa aliquod praedicatum includit, ergo praedestinatio est recta
et bona definitio. Probatur 2o quia definitio istam esse aliquam ultimam=
festat, sicut explicat ut explicatum notius est, tot quot damnatus pra-
maxime, ... alios non supponens unquam praedestinatos dicit, ali-
cuius esse ~~...~~ manifestam, sed non alicuius praedestinationem
praedestinatorum: non 3o si damnatus damnatorum quidem Deus imponit poenam
aeternam destinat scilicet amoris, quo Deus diligit omnia quaecumque fecit
scilicet alicuius ... probatur 3o si definitio esset alicui damnatus praedesti=
natus. Confirmatur quia ... nobis explicat esse praedestinatum, quia solum
requiritur ad bonam et rectam eiusdem definitionem

Sectio 2a

Difficultates explicatione illustrat definitio
1a est quia,
in bona definitione ~~...~~ debet poni differentia ultima, et genus illi
proximum ~~...~~ definiti hoc, quia his duobus solum continetur
natura rei, et hinc definitio, si ulterius se extendat, evadit re=
dundans et bene vitiosa; sed in nostra definitione plures ...
ponuntur ~~...~~ differentias ultimas, quales est specialiter destinatio
ad gloriam, et genus illi proximum quale est destinatio efficax
poni ex quod haec destinatio sit Dei, quae sit aeterna, quod sit
creaturis intellectualibus: hi damnatus minime ... si alijs tamen ... praedes=
et tamen non communicare coniunguntur cum ultima differentia praedes=
tinationis ergo definitio non est bona et compendiosior et melius definiretur
praedestinatio est destinatio efficax ad gloriam. Respondeo negando maiorem
dicimus bonae definitionis sit, quod praeter differentiam ultimam et genus
illi proximo, nec aliquod spectat aliud a definito si non afferat
ultimam differentiam scilicet sit minus obscura, si non afferat genus illi

cognoscit in quo prescientiam cognitionis simplicis magis cognitionem
[illegible] vero visionis est destinatio, sed in ea aliqui considerant cognitionem praeterea
nobiliorem ex parte ea multitudine [illegible] quae reducat ad simpliciorem
intelligentiam nec eam propter multitudinem gravamen et fundamentum
sic ut haec destinatio, ut praescientia [illegible] patebit. quae autem
afficit comprehensionem, et quam [illegible] maioribus [illegible]
[illegible] comprehensione, quam [illegible] a nobis [illegible]
[illegible] huius [illegible] [illegible] obscuritatem [illegible]

Quaeritur
utrum, quia Deus in [illegible], et [illegible] vult [illegible] [illegible]
aeternam est praedestinatio. Dicitur quod valentinianus [illegible] ad fidem
faremus praedestinatum electorum ad vitam, et praedestinationem reproborum
ad mortem. Docet Aug. [illegible] allatus et [illegible] in enchiridion
[illegible] ubi ait, quorum [illegible] est praedestinatio ad poenam, cui
accedunt fulgentius et alii [illegible], sed huius [illegible] n̄ est in vitam
aeternam quod male dicitur praedestinatio
[illegible]
Deus [illegible] est praedestinatio, [illegible] nego, definimus autem
praedestinationem non late, sed stricte et [illegible] [illegible] patet
quia solum [illegible] canonicos vocem praedestinationis usurpet
et quia [illegible] in [illegible] ad poenam eam usurparunt, [illegible]
[illegible] ad fulgentium Aug. et alios, qui non stricte [illegible] paulus
et [illegible], sed late utuntur voce praedestinationis

Quaeritur 2º utrum
conferendi effectus gratiam sanctificantem, quia hominem [illegible] filium adoptivum
Dei n̄ est utrum effectus conferendi vitam aeternam, plures enim hanc
n̄ [illegible], quia illam habuerunt [illegible], qui in regno n̄ [illegible]
[illegible]. sed utrum gratiam sanctificantem conferendi est praedestinatio ut
[illegible] ad Ephesios 1º praedestinavit nos in adoptionem filiorum
et [illegible] ad Rom. 8, nos quos praescivit et praedestinavit conformes
fieri imagini filii sui quod destinatio praedestinavit, quae solum

[illegible]

respicit gloriam, non competit ei praedestinari, cum sicut paulus prae=
destinatio sit etiam ad gratiam, locum ejus nec bona et iterum diffinitio

Confirmatur ex

Aug. patris, qui praedictum in enchyridione c. 100 appellante
destinationem ad gratiam praedestinationem et saepius docente, quod praedestinatio
sit praescientia et praeparatio beneficiorum, quibus certissime liberantur, quicumque
liberantur ubi apparet clare voluntatem conferendi gratiam finalem
qua electi infallibiliter liberantur esse praedestinationem. Confirmatur 2° ex S. Thoma
in 1a ubi docet quod praedestinatio sit praeparatio gratiae in praesenti
et gloriae in futuro. Rec[illegible] morem et [illegible] morem voluntas
electa est praedestinatio ut conjuncta cum voluntate efficaci conferendi gloriam
2do Aug. [illegible] praesente, neque [illegible] qui gratiam adoptionis
consequuntur, essent praedestinati, quod falsum est: plures enim eorum sunt
praesciti et reprobi, quod non dicas esse praedestinatos non absolute sed
ad gratiam, responsio ipsa insinuat praedestinationem ad gratiam non esse
simpliciter et proprie praedestinationem, cum talis praedestinatio absolute non dicat
talis, nec per eam praedestinati absolute dicantur praedestinati, sed solum
cum additio. utroque autem textum apud nos allatum non faciunt adversarii
loquitur enim apostolus dixit quos praedestinavit ad gloriam, talis
destinatio etiam ad gratiam dicatur praedestinatio. Ad 1um confirmationem ex Aug.
destinationem ad gratiam ut conjunctam cum destinatione efficaci ad gloriam, dicere
praedestinationem; et ideo: libere praescientiam et praeparationem beneficiorum, quae ponitur,
dicere praedestinationem, quorum utrumque cum destinatione efficaci ad gloriam
conjungunt. Ad 2am vero eam esse confirmationem doctoris magni: cum enim Sanctus dicat
praeparationem gratiae esse praedestinationem, eam exponere conjunctam cum praeparatione
sive destinatione ad gloriam, in qua destinatione consistere praedestinationem
sicut minus S. Thomas et thomistarum fere omnium cum eo certissimum est etiam
sicut illius [illegible] praedestinatio sit transumptio ex [illegible] in [illegible]

quo nil expressius pro ma desse potuit excogitari

4o e, qa n prest

n e prædestinao volitio illa, qua Ds diligit prædestinatum a æterno: sicq ipsius prædestinati ingenium q quasi forma, e reddere illum prædestinatum, quod n fit, nisi illud Ds diligit a æterno, et volitio efficax conferendi præmia in gloria Ds diligit prædestinatum a æterno: prius ex prædestinatum præveniat in gratia qo volitio cca præveniantiam in gratia e prædestinatio, comiq n impla volitio cca gloriam comitit prædestinao

Hæc declarando magis et diligo magis volitio efficax ut coniunctam cum volitione efficaci conferendi gloriam conclud, quæ separatim, nego, hæc cum volitione efficaci conferendi præmia in gratia Deus n coniungeret volitionem efficacem conferendi gloriam, ut potest de potentia absoluta n coniungere, sic præveniret, n esset prædestinatus, nec diligeret a æterno quæ ad regnum æternam et præcipuam, quæ reddit in locum tria, conclu, n e qo volitio efficax præveniens in gratia cautæ, et æternalis prædestinao

sectio 3a

Conclusiones aliquæ inferuntur

Dat in Deo prædestinao Oie certissima, et de fide. 1a. Ds de facto qa prædestinao e volitio efficax Dei conferendi gloriam, sed communiali, ut dixit ex dictis, et huius modi volitio dat in Deo, ut dicat ex innumeris scripturæ testimoniis: luc. 12 noli timere pusillus grex, qa complacuit Patri vestro dare vobis regnum, Mathei 25 venite benedicti Patris mei possidete paratum vobis regnum ab origine mundi et hic de aliis, ubi complacentia et præparao regni signant volitionem efficacem conferendi gloriam lex intraliter de facto dat in Deo prædestinao

sed 2a e qa

qa praedestinatio est voluntas efficax conferendi gloriam: sed haec voluntas liberos ut nunc repugnat in Deo: ergo et praedestinatio, consequentia ea non datur in Deo: probatur minor sic, quatenus huiusmodi est in Deo, quia qui praedestinati sunt, non possunt non consequi gloriam: alioquin posset frustrari voluntas efficax divina, quod est impossibile: constat autem adultos qui gloriam consequuntur, posse eam non consequi, cum libere gloriam consequantur ergo haec voluntas repugnat

2o probatur eadem minor qa unusquisque quantumvis nullus reluctetur, conscius debet aestimare et timore propriam salutem curare, sed talis curatio est abiiciendus, data praedestinatione: eam data, cum haec sit infrustrabilis praedestinatos, sic nil curet, gloriam consequentur ergo non datur praedestinatio 3o probatur qa data praedestinatione praedestinatus vel potest damnari vel non potest. si primum, ergo praedestinatio non est infallibilis et infrustrabilis. si 2um, ergo in ordine ad dignam libertatem praedestinati est extincta et ablata

Respondetur ad 1um maiorem et negando minorem ad sui probationem distinguo eam, quicumque praedestinati sunt non possunt consequi gloriam in sensu composito, concedo, in sensu diviso, nego. quae vis exigit praedestinatos non posse non consequi gloriam cum in praedestinatione non sit super arrogans, sed cum istum liberum voluntatis procursus medias conditionate praevisus, sic ipsi praedestinatos non posse non consequi gloriam, ea impossibilis est in sensu composito, unde deus sequuntur, sed praedestinatos ad hunc libere consequi gloriam, quae in sensu composito non tollit libertatem

Vel ut est praedestinatio non posse frustrari, quia ea praesupponit effectus istum liberi arbitrii conditionate praevisum per suos medias, quae praesupposita repugnat effectus, et sic impossibilis in sensu diviso ergo ad eam.

operas quid mag. & ego meas; sic q. prædestinato sit infrustrabilis, cum sit supernat. bonarum prædestinati ordinatae præcedentium, ut si hic ponat, et ñ obtineat gloriam, imo neq. erit prædestinatio, quam admitt. est, quem prætendisti sit adeo ñ animo viz. ex parte cuius moderatorum operum valentium ordinatae praeuia, si talis causa ab iniciante, neq. tot annos viuant, neq. a deo electum prædestinati filiis quam in æternam salutem ñ consequi, neq. gloriam obtinent, in eodem prædestinatus

Altera pars uero prædestinatus posse antecedenter damnari q. ex potentia regis, sicu autem sit frustra operationis, nil hoc incompatibile cum patere s. æterna damnatione, posse uero consequenter, ñ posse damnari, q. h.c inuoluitur. Nominetur utrum liberi arbitrij, nam ex parte, quod sibi ñ relinquit praeuia adquirere, neq. ad damnationem suis tendere predestinatum, unde duo sequuntur, tam liberum prædestinatis ñ ex obstantibus, q. posse antecedenter prædestinatos posse damnari, tam prædestinatio est certa & infallibilis, q. hic ñ exit, nisi ex parte impossibilitas consequenti ad damnationem

Quam arbitrari aliquem, an prædestinatus posset damnari, vel eorum tendam abstrahere, imminet dilemma libertatis eius, id est prædestinatio frustrabilis. Tendo quod sub dicta distinctione, quia semel expresse ab ipso absolute dicere posse damnari subintelligit q. posse antecedenter, et dicere absolute et sine addita ñ posse damnari, subintelligit esse posse consequenter; utrumq. ex verum est, et expresse ab contradictoriis, cum ostensum sit distincta antecedenter negatio de consequenti

2.a q.e: Utrum qui de facto gloriam adipiscuntur sint prædestinati: Conclusio est communis Theologorum ut Catharinus docentium solam B. Virginem, Joannem Baptistam, apostolos, paulumq. alios eximiæ sanctitatis esse prædestinatos, reliquos vero qui gloriam consequuntur in prædestinatos, sed saluandos probatur ex paulo ad Rom. 8, quos præ

praedestinavit, hos et vocavit, et quos vocavit, hos et
iustificavit, quos autem iustificavit, hos et glorificavit. Loquitur
ibi paulus de omnibus tam glorificatis, quam glorificandis, ut ex
textu constat, sed omnes glorificatos vocat praedestinatos, iustificatos
et vocatos: ergo omnes qui gloriam consequuntur sunt praedestinati. 2° probatur ratione
tendo terminum [illegible]: quia non tantum illi soli sunt praedestinati
qui cum sanctitate exierint, in quantum particula prae importat exceptionem
~~solum~~ singularem inter praedestinatos, gloriam sit, qualem exceptionem solum prae-
dicti habent: sed talis exceptio non importat, sed solum antecedentiam tem-
poris in praedestinatione respectu, ut patet in praescientia et praedefinitione, quae
nullam exceptionem important, sed solum praecedentiam temporis respectu importat
ergo omnes illi salvandi omnes sunt praedestinati. Sed quia dicit, quia praedestinatio
dicit destinationem ad gloriam unius prae alio, sed solum illi, qui cum eximia
sanctitate [illegible] destinationem prae aliis ad gloriam ergo soli sunt praedestinati.
Resp. negando
maiorem particulam quia prae ibi non importat exceptionem unius prae alio, sed solum
antecedentiam temporis in destinatione ad gloriam respectu ad gloriam ~~des~~ des-
tinati, et respectu ad quam destinantur: nam utrumque accidit in tempore
illa vero ab aeterno, alioquin solus Christus esset praedestinatus, cum solus
ipse prae omnibus sit destinatus ad gloriam.
Dices tamen quod particula prae
denotet exceptionem singularem inter, ad quam, sed ceteri destinati comparatio
non fit inter destinatos ad gloriam, sed inter horum collectionem et collectionem
eorum id est, qui praedestinantur ad poenam aeternam, [illegible]
dicitur praedestinatorum, et vero non praedestinatorum, sed praescitorum
eo quod tamen ad quam destinantur [illegible] in sua collectione sit singularis
exceptio collectionis futurae [illegible], ad quam destinantur [illegible]

Sectio 4°

Aliae conclusiones. [illegible]
e obitum praedestinatis probatur [illegible] quia obitus actus vitalis est [illegible] talis debet

attingit. Ergo praedestinatus attingit creaturam intellectualem, praedestinans vult Deus creaturae intellectuali gloriam, ut patet ex dictis: ergo creatura intellectualis est obiectum praedestinationis: quae creatura dicitur etiam subiectum praedestinationis, eo quod ipsa denotet praedestinatum, quod proprie est subiectum, dicitur insuper finis cui praedestinationis, quae est subiectum, cui praedestinatus vult Deus bonum gloriae, quae est finis quo. Dixi in dicto creaturam intellectualem quia cum Deus creavit hic gloriosus et beatos intelligentes est subiectionem ad illam praedestinans.

Tertia dico gloriam obiectum praedestinationis sic dicunt Durandus, Carthagena, Vlaxco et alios. Probatur quia gloria attingitur per praedestinationem ut patet ex definitione a nobis tradita et insuper ex definitione D. Thomae supra posita; id obiectum praedestinationis est quod per ipsam attingitur: ergo gloria est obiectum praedestinationis; quae gloria etiam dicitur finis quo, eo quod sit bonum, quod Deus vult praedestinato per praedestinationem. Probatur ex Paulo ad Rom. 9: ut ostenderet divitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae praedestinavit in gloriam. Ubi inter alia docet apostolus gloriam esse obiectum praedestinationis et insuper esse finem gloriae intentum praedestinantis quos vocat vasa misericordiae.

Dices 1o quia per praedestinationem est praescientia et praeparatio beneficiorum quibus certissime liberantur, quicunque liberantur; sed ibi nihil est de gloria: ergo haec non est obiectum praedestinationis. 2o: quia per praescientiam integra fit certissima liberatio, haec praescientia posita nullus damnabitur; sed praedestinatio est praescientia certa harum liberationum: ergo illa gratia et non gloria est obiectum praedestinationis. 3o quia gloria est finis a Deo intentus praedestinatione, ut a nobis asseritur, sed praedestinatio non est circa finem, est praedestinatio pars providentiae ut infra dicetur, providentia autem non est circa finem, cum sit pars prudentiae quae solum est circa media: ergo gloria non est obiectum praedestinationis. Respondeo ad primum concedendo maiorem et negando minorem, per beneficia quae attingit inter alia gloria, quae est maximum beneficium et quo finaliter fit liberatio, cum tamen per alia beneficia non fiat, nisi inquantum cum gloria coniunguntur. Ad 2um distinguo maiorem, per praescientiam integra fit certissima liberatio quatenus haec ex parte

Divina

Divina cum gloria coniungitur, 3° ad 2um; quod perseverans in gratia praesente et
transeat, nego, sic quod perseveraret in gratia nec tamen Deus illi gloriam
[illegible], hic enim daretur liber a miseria, ut patet in animabus purga-
torii perseverantibus in gratia, nec tamen Deus liberat a miseria [illegible]

Ad 3um re-
spondeo et distinguo minorem; praedestinatio non est circa finem ultimum, concedo; nec circa
finem non ultimum, nego; finis ultimus rerum omnium est gloria Dei, cuius
gratia Deus omnia operatur juxta illud universa propter semet ipsum operatus
est Dominus; finis non ultimus est gloria, sive beatitudo praedestinati, finis
non ultimus haec ratione mediis ad finem ultimum, et hac ratione gloria praedestinati
potest esse obiectum praedestinationis, sed praedestinatio sit pars providentiae, et quaedam
pars prudentiae, de qua quae sequuntur, ut prudentia et [illegible] non versentur
circa finem, sed solum circa media, quod tamen non est [illegible]

Quaeritur 3° an gratia sit obiectum
praedestinationis, sic loco [illegible] et Catharinus probat: quaevis
efficax conferendi gratiam finalem, sive quod idem est perseverantiam in gratia, ut
coniuncta cum voluntate efficaci conferendi gloriam est praedestinatio, ut saepe diximus
est a nobis ex [illegible] D. Thoma et loci praedictorum, sed quivis [illegible] attingit
gratiam, ut ex textu patet quod probat ex Paulo ad Ephesios 1 praedestinavit
nos in adoptionem filiorum ubi adoptio filiorum Dei, quae sit per gratiam exprimere
ponitur ut obiectum praedestinationis. Sed contra est, quia [illegible] praesente destinatione
efficaci ad gloriam, certissime illam sequitur destinatum, alioquin destinatio non esset
efficax si non esset certa, sed praedestinatio est ratio solum ad hanc certitudinem relatam
ad alia quae est [illegible] quod ea solum destinatio est et non destinatio ad gratiam est praedestinatio
et consequenter gratia non est obiectum praedestinationis.

Dico 2°: quod destinatio ad gratiam ut
coniuncta cum destinatione ad gloriam attingeret gloriam, non satis est, negative de-
stinatio, neque ut destinatio ad gratiam sit praedestinatio; neque ut gratia sit obiectum
praedestinationis, alioquin providentia voluntatis curandi, ut coniuncta cum voluntate
efficaci Dei conferendi gloriam esset praedestinatio, et [illegible] providentia esset obiectum prae-
destinationis, utrumque est [illegible] voluntas [illegible] cum gloria [illegible] gratia

non est obiectum praedestinationis

Sed est ad summum [?] nando magis, nisi quod ad voluntatem illam accedat volitio applicandi media gratiae ad consequendam gloriam praedestinatis non consequuntur gloriam; efficacia quod et certitudo voluntatis illius non stat in eo, quod se sola inferat gloriam, sed in eo, quod certissime inferat voluntatem de mediis, quae voluntas solum praesupponit praevisionem, et voluntas gratiae ideo non haec voluntas est necessaria ad consecutionem gloriae. Ad secundam rationem: voluntas conferendi gratiam, quae coniuncta cum voluntate conferendi gloriam est praedestinatio, est quidem obiectum praedestinationis; quia gratia est medium ad gloriam, et gloria est finis gratiae, ideoque integrant unum obiectum praedestinationis, sicut ex voluntate gratiae et voluntate gloriae coniunctis integratur una praedestinatio, quia ut inquit Philosophus ubi est unum propter aliud ibi est unum tantum, at sine coniunctione gratiae et gloriae nullus est ordo unius ad aliud, sive propter aliud, neque earum separatim est medium ad gloriam ideoque neque earum est obiectum praedestinationis, neque voluntas earum est praedestinatio, quamvis ut coniuncta cum destinatione ad gloriam coniungitur cum gloria.

Dices: Ergo tot sunt obiecta praedestinationis inadaequata, quot subiecta individualia, quae sunt finis cui et subiecta praedestinatorum, gloriaque est finis qui et cuius, ad quem subiectum praedestinatur, et gratia, quae est medium ad consecutionem gloriae; adhuc tamen unum est tantum adaequatum praedestinationis, unum, inquam, non unitate simplicitatis sed unitate ordinis: probatur quia plura, quae inter se servant ordinem, quamvis sint plura unum tantum dicuntur, sic quod pluralitas omnium rerum creatarum unus mundus dicitur; pluralitas civium, una civitas; domesticorum, una familia; et sic de aliis; sed pluralitas obiectorum praedestinationis servat ordinem finis cui et mediorum ad finem ut constat ex dictis; ergo haec pluralitas obiectorum, ideoque plura obiecta unum sunt obiectum adaequatum praedestinationis.

Quaestio 2a

An praedestinatio sit tam subiective, s. tantum obiective in Deo

Sectio 1a

Aliqua praesupponuntur

1o quod providentia in persona

Dei

Vero scia reprani Deo qua rae, magnus lex sit dirigibilis in
proprios fines, ut coniuncta cum actuali destinatione lex in talem finem
lex. hec descriptio est clara et exemplo amplius declarat: cognoscit Deus
singulos ineptos esse ad operandum, media ad hoc nata esse introducere
disposes in mares, approximare agentes passo et reliqua; hecque media
decernit, tunc destinat haec scia et destinatio multorum est quibus
unde patet
plura esse discrimina inter quidem et predestines, 1o quod quidem sit esse
eos lucos, cognoscit quod Deus, quomodo omnis lex sit dirigibilis in proprios fines
et eos quos produxit taliter in esse destinat in proprios fines, cum tamen
predestinatio solum sit esse lucos rales, ut supra diximus: Deus igitur omnes quidem
lucos lex non eos predestinet. discrimina autem est quod fines quidem
sit natis supernatis, at predestinatio omnis solum sit supernatis, immo non
quilibet finis supernatis satis est ad predestinationem, sed solum finis gloriae, seu gratiae,
ut infantis mortuos cum gratia ut supra ante diximus
3um est quod destinatio
quidem potest esse effi. seu ineffi., ut patet in reprobis quos Deus quidem
supernaturali destinat et vult gloriam quod illum Pauli qui vult omnes salvos
fieri quos destinatio est voluntas non effica, aliogui reprobi salvi fierent, cum
tamen predestinatio debeat esse effica, ut patet ex dictis quaestione 1a sectione 1a §
dicto effica destinatio
Quo progrediendo, parum subiectum est esse deque
aliquid, tangitur de passiva exaltatione morali, nam hoc est pars subiectiva
exaltationis, quia aiat tangitur ex passiva passiva exaltatio debere, at vero pars
obiectiva aliquod, cuius obiectum est pars obiectiva aliquod, nam predestinatio
mihi est pars obiectiva, quia gratia quia est obiectum sub predestinatione est pars
obiectiva totius ipsius, quod est omnino delusio
unde patet predestinatio
predestinatio est pars obiectiva quidem quod obiectum predestinatio solum est lex
intentionis quidem vero omnis lex, obiectum predestinationis solum respicit ut tamen
seu finis gloriae et media quae consequenda, at obiectum quidem respicit ut tamen
seu finis esse est, ad quod lex fiat disponi quod illud sit, lex avertit mutua
seu finis esse ad quod lex fiat disponi quod illud sit, lex cum mutuas
pars in collationibus omnis lex, et gratia et gloria pars in collationibus omnium horum

vel quos praest licet distingui praedeytas quae est pars obiectiva quidditatis

3us propter

propter partes subiectivas et obiectivas esse etiam aliquas, quas integrales nuncupant, quibus sic illas designo licet totum non praedicatur essentialiter tamquam nostri superioris, propterea non sunt partes subiectivae totius, neque aliunde sunt partes essentiales, propterea quod ista totius maneat sine illis, neque essentialiter auferat ex propria ablatione illarum, adhuc tamen perficiunt et integrant totum, vel manus pars integralis est hominis eo, quod integret et perficiat hominem

4us propter

dum loquimur de quidditate et praedeytate formaliter, et ut se tenent ex parte Dei, tamquam actus immanentes illius nec partis et totius non sumitur realiter pars et realiter, et totius realis distinguunt realiter, distinctio a realis inter praeeminentia divina, quae inter se non habent oppositionem relativam producentis et producti, repugnat summae perfectioni simplicitatis divinae. sumitur ergo nostro totius et partes formaliter, et ratione nostra, quatenus solum importat distinctionem formalem, quae nullam importat imperfectionem in Deo, sed perfectionem summae fecunditatis rationis cuius non praest nisi pluribus conceptibus a nobis exprimi

Respondeo 1a sententia docet praedeytatem solum esse partem obiectivam quidditatis et nullo modo subiectivam s. formalem: sic communiter theologi. 2a docet praedeytatem esse partem quidditatis non solum formalem sed etiam subiectivam et essentialem. sic contra Capreolus et alii; et praeter Molinam, Herrera Mairon et alii. 3a docet praedeytatem esse partem integralem quidditatis divinae quidditatis, ideoque non esse partem subiectivam illius, sed tamen pro hac re quidditatis sicut se habet manus s. pars ad hominem: sic Hurtado Cap. sua. vide et alios.

Sectio 2a

Multiplici ductus sententia nostra praeferenda.

1a conclusio

inter quidditatem Dei pure naturalem et praedeytatem, quae est pars quidditatis supernalis, aliqua intercedit distinctio formalis, et rationis nostrae, probatur quia ubi intercedit distinctio formalis et rationis nostrae, ubi sunt diversi conceptus, ut patet in hoc, ubi propterea

int

anial et rale intendit diversos fines et rationes, distinguendo finem pure nalē et praedestinae diversi ordinis: illa enim constat finis assequibilis a bea viribus nrs, haec vero gratiae et gloriae, viribus nrs aliena assequibilis, qui procul dubio sunt ordinis diversi quod in ea quandam finis pure nalis et praedestinationis aliqua intendit diversos fines et rationes.

Deinde thomistae

alios quidem pure nales et praedestinatos non ex fine diversos, quia quidem non specificat omnibus partibus rerum quidditatem, alioqn tot erunt in deo diversae species quidem, quot sunt species rerum creatarum. sed specificat a fine ultimo intento a quovis ut per inquidem regulis mixtam, quae ex D thoma desumitur, quod respiciunt diversos fines ultimos intentos a quovis: cum ergo non quidem finem sive ea sit pure nalis sive supernalis, et praedestinationem, unus finis ultimus intentus a deo [illegible] requirat, nempe gloriam Dei, inde est, eos alios non aliquid finis. Sed d. a. 1um, quod illa fines diversi quorum unus praeter rationem [illegible] alio: sicut enim separatio realis arguit distinctos; ideo separatio finalis [illegible] arguit distinctos rei, sed quidem pure nalis praeter [illegible] sine praedestinatione ut per infinitis gentibus, qui quidem nalis agnoverunt, non tamen praedestinatos, nec quidem supernalis quod quidem pure nalis et praedestinatio fines diversi. D. a. 2um quod alios [illegible] specificant ab obiecto finali a fine proprio quod vero a remoto operantis: calido enim est absoluto physica et logica [illegible] sive finis remotus et ultimus operantis sit bonum [illegible] veritatem, lucrum, seu honorem: sed praedestinatio et quidem pure nalis sunt alios [illegible] quod non a fine ultimo intento a quovis, sed ab obiectis finalibus sibi proximis, et [illegible] specificant. Exempla autem allata [illegible] solutionis nihil probant, ut videbimus in responsione argumentorum. D. a. 3um praedestinatio a statu [illegible] finis adaequatio [illegible] partialis pars [illegible] totius totius, ex cuius [illegible] ablatio, non manet finalis [illegible] totius: non enim res auferre finalis, nisi ex ablatio illius, quod ad [illegible] spectat

id ex praecisa ablat. praedestinat. non manet deceptus ab quaedam gloria quoad; manet tamen solum deceptus quoad natura et supernaturalis ineffabilis et non praedestinatis, cum deceptus ab quaedam quoad gloriam ulterius. Claudat quoddam supernalis effectus et praedestinationis quod hoc est per effectum quoad gloriam.

3a pe. Providentia pure naturalis, et praedestinatio ea ratione qua distinguuntur, conveniunt simpliciter in ratione quoad et deceptus quoad gloriam, et univocus cum illa. Probatur quia de providentia divina pure naturali dicitur aliquid quod sit providentia divina quod prius abstrahit ab ordine praedestinationis, in quo illa exigit in sing. natura, et hoc in supernatura gratia et gloria, quod est utraque conveniunt simpliciter in ratione dirigendi in finem; id deceptus dirigendi in finem est deceptus gratiae quoad, ut patet ex dictis; ergo conveniunt in deceptu quoad, ... deceptus quoad est univocus cum utroque ad univocationem ... illud non exigit praeter conveniens simpliciter.

4a pe. praedestinatio est per subiectum quoad. Probatur: quia ea ... per subiectum non totius de qua totius ... effectus, et ut ... superiori, id de providentia quoad tamquam ... superior et effectus ... tamquam in ... aliquo simpliciter conveniunt, et ulterius est ... effectus, illorum tamquam ... superior et effectus ... quae in eo conveniunt; conveniunt autem simpliciter providentia naturalis et praedestinatio in ratione quoad gloriam, et ulterius utriusque effectus est eadem quoddam et praedestinatio, et ideo est de providentia naturali, est per subiectivo gloria quoad.

Sectio 8a

Argumenta contra praedictas Conclusiones

1o arguitur contra 1as, quia primum invenitur alieno (?) quoddam est verum, quia sic ex eodem: quia unitas et diversitas quoad desumitur a fine ultimo quoddam, non ab obiecto formali, et fine cuiuslibet actus; aliquin tot esse in ... quoad species diversas, quod sit vanus species quoad, ideoque alia est quoad ... cum alia ... quodlibet ... et sic de aliis; ergo inter providentiam naturalem et praedestinationem nulla convenientia ...

Probatur 1o.

Ostenditur 1o ex D. Thoma 2a 2ae q. 50 dividente quidem in regnativam militarem, et oeconomicam ex fine universali gubernativo, non ex finibus partialibus aliarum. 2o specialiter quia unica potentia est, ut respiciat plura sensibilia, 3o ex ipsa potentia unica, ut respiciat plura producibilia 4o ex arte potentia unica, ut respiciat plura factibilia. 5o ex lege aeterna Dei, quae unica potentia est, ut respiciat plura dirigibilia, quia sicut [illegible] est quidem natura sunt unius potentiae ut respiciant plura ordinata, eo quod omnia sint in ordine ad unum finem, scilicet gloriam Dei, non minus, quam scientia in ordine ad unum scibile, ipsa in ordine ad unum producibile, ars in ordine ad unum factibile, et lex in ordine ad unum dirigibile.

Licet procedendo magis et magis, unitas et diversitas quidem esse totalis, secundo, quidem partialis, nego, et quoniam in hoc unius est finis ultimus quidem, ideo unica est, quoad totalem, et quoniam plures sunt fines non ultimi plures obiecta partialia formalia distincta sunt quidem, ideo sunt plures quidem partiales species diversae in hoc et multiplicitate specierum, et rursus quae quidem alia est quidem partialis quoad [illegible], alia cum quodlibet [illegible] et sic de aliis.

Ad 1am respondeo negatur S. Thomam ibi sic dividere non [illegible], sed prudentiam, quam sic dividit ex fine ultimo prudentiae quod ibi negaret, quamlibet dictarum specierum prudentiae, species [illegible] partiales subdividi, ut regnativa dividitur oeconomica servilem, quae dominus in ordine ad servos disponit, in familiam, sicut uxoriam, quae virum in ordine ad uxorem gubernat, et in paternam, quae patrem familias cum filiis etiam disponit, quare et militarem prudentiam possit subdividi in equestrem, pedestrem, et tormentariam, et sic de aliis, quae non unius prudentiae sunt, sed plures sunt [illegible]. — Ad 2am nego scientiam Dei est unicam unitate simplicitatis potentiae, sed in hoc plures sunt potentiae [illegible] ut scientia naturalis libera, et media [illegible] de quo egimus in lib. de scientia Dei, solum quia scientia Dei est potentia una.

unitate quasi communis, quatenus eas omnes actus conveniunt tendendo in verum ut verum. Ad 3um resp. dist. maiorem solum est formale unum quatenus eas omnes formalitates et perfectiones conveniunt intendentia et p. divisibile, ut p. divisibile: unitate p. simplicitatis formalis non datur in corpore cum alia sit formalitas p. diversa hoc, alia equi, et sic de aliis. Ad 4um etiam actus in dico est multiplex formale, aliaque in dico actus efficiendi homo, alia angelus, et sic de aliis, quas formalitates una actio dicunt, eo quod eas respiciant factibile ut factibile, et in hoc conveniunt. Ad 5um dico hoc, unus logus est in dico non unitate simplicitatis formalis, sed communia formalitatum in ordine ad divisibile ut tale, unde per quosdam pure naturales divinas, quibus supernaturales et perfectiones est unus Dei providentia non unitate simplicitatis formalis, sed communia formalitatum tendentium in ordinale adhuc. 2o arguitur contra 2am, quia si pars essentialis est ea, qua ex partium ablatione tollit formale totum, ut pars erit essentialis, ex partium ablatione quaelibet tollit formale aliquod totum, ut ex ablatione manus, licet non auferatur formale homo, tollit tamen formale integer homo, seu homo sub ratione integri: sed hoc est falsum: quia quaedam partes sunt essentiales, quaedam integrales: ergo licet ex ablatione partium tollatur formale quodcumque aliquod, consequenter, non inde sequitur esse partem essentialem quaecumque, sed adhuc poterit esse pars integralis.

Resp. distinguendo maiorem si pars essentialis est, ea pars cum essentialis sit totius quod constituit, concedo, sed totius, quod integrat, nego: quia ea totius, quod constituit ita se habet, ut ex partium ablatione, illius non manet formale totum; at vero totius, cuius pars integralis est, ita se gerit ut ea parte ablata, maneat adhuc formale totum, licet non aliquo formalius ac erat sub parte integrali, ut manus est pars essentialis hoc, ut integri, quia ablata parte manus homo non manet sub ratione formali integri est tamen pars integralis vero hoc absolute, quia ex parte ablatione licet non manet homo formaliter integer, et omnino formaliter homo manet absolute

pars

Subsistentia quae comparatur cum quidditate adaequate sumpta est pars essentialis illius, quia quidditas adaequate sumpta importat quidditatem naturalem, seu naturalem completam, et subsistentiam, quod totum non manet specialiter ex praecisa ablatione subsistentiae. At si subsistentia comparetur cum quidditate inadaequate sumpta, seu cum quidditate pure naturali, solum est pars integralis illius, quia manet specialiter quidditas naturalis sine subsistentia; non tamen manet adeo perfecta, ac est cum subsistentia, quia subsistentia perficit quidditatem naturalem, et haec est simpliciter natura ad subsistentiam; ideoque quaelibet relate ad alterum est pars integralis, et quaelibet relate ad totum quidditatis est pars essentialis.

Contra 3am, quia ubi non est distinctio realis, non convenientia simpliciter, convenientia est duorum scilicet plurium, cum nihil seipso conveniat, sed inter quidditatem simpliciter naturalem et subsistentiam non est distinctio realis, ut patet per quod ubi neque est convenientia simpliciter, et consequenter non est univoca; praeterea non, ubi non est convenientia simpliciter, ut patet in hac vel ex priori, inter quos enim non est distinctio, quia convenientia realis non est convenientia simpliciter.

Ad hoc distinguo: ubi non est distinctio realis actualis non est convenientia simpliciter obiectiva, vel specialis, nego; idem ubi distinctio realis non est, non est convenientia simpliciter ... ... non est convenientia simpliciter conceptum, sive actuum quoad obiectum cognoscibilem, autem est convenientia ..., quod ... praecisio conceptum simpliciter ... sive ... realiter distinguantur, sive solum formaliter, ut patet in ratione ..., in qua omnia praedicata ... convenient simpliciter convenientia speciali, quia non ... praecisa subsistentia ... simpliciter conveniunt absque ... propriis ...

Cuius ratio ... conceptum specialem quidditatis simpliciter conveniat quidditati simpliciter naturali, et subsistentiae; unde ..., utraque conveniunt in ratione quidditatis, quia convenientia simpliciter non obiectiva et realis, sed specialis.

& lum: rex quidd: Divina ex utraq; unitatis, unde per utrumq;
distinctum a zeptra hac, ut veri, & spirit; eius respectu facta quas-
dam hoc sit animal rationale, n̄ competit simplicit homi̅ perfecto, cuius incompetat
homi: v.

2o 2a 3a: q.a quidd. Divina ẽ totum actuale resultans ex
quidditate nali, supernali omnium, & praedicatae, n̄ minus q̄m homo ex
materia, & fa, vel ut multis dicam, ex aiali, & rali, si q. a quidd:
Divina auferas quidditas nales & praedicatas, n̄ manet summe & ipse
perfecto, qualis ratio ẽ quidd. Divina: sed pars essentialis totius n̄ est pars
subiectiva totius, neq; hoc de illa praedicat, ut per in materia, quae ẽ pars
subiectiva homi, neq; praedicat de hoc: & idq; videre ẽ in aiali, quod n̄
ẽ pars subiectiva homi, neq; homo praedicat praedicatis salvis divinis de aiali
q. praedicatio n̄ ẽ pars subiectiva quidd. Divinae.

Confirmat, q.a totum multi-
plicat in partibus subiectivis: totum q. ẽ actuale ex partibus subiectivis
actuale aut, cuius sit unum in multis, multiplicat in inferioribus:
sed quidd. Divina n̄ multiplicat in quidd. nali & praedicatae: hae
enim utraq; ẽ idq; et simplex Deus absq; ullo opere actuativo: q. prae-
dicatio n̄ ẽ pars subiectiva Divinae quidd.

Ret: quidd. mag quidd.
Divina alia totalis, quaedam partialis & praecedentibus a totali & partiali
...: sed q. quidd. Divina totalis resultet tanquam totum ex praedicatae
et aliis Divinis quidditatibus particularibus, sicut hic nales sunt, sicut
supernales, n̄ sic resultant ex quidd. particularibus, quarum una
ẽ praedicatio, sed ex sic comparat unam quidditatem totalem habitae & ratione
constituenti. ...: quidd. Divina ut praecedentibus ab omnibus quidditatis
partialibus, n̄ ẽ totum actuale resultans ex omnibus quidditatibus particularibus
sed totum, quod tamen habet dici per totum. Ratio sit superior de suis

in

in infinitum omnibus comparabilis

Quod optime explicat exemplum sumptum ex convenientia a completo et incompleto, quia sicut non est totum actualiter resultans ex omnibus substantiis incompletis, sive partialibus, sed totum compositum sub distinctum, quam de substantia completa, sive totali comparabile, neque obstat quidem formam esse in se omnem perfectionem, quae talis est actuative et realiter, sive formaliter, [illegible], cum ex parte modi reciproci finita et imperfecta ens. [illegible] sit infinitum non positive, neque negative, sed privative, hoc est non affirmando aliquam imperfectionem, neque negando aliquam perfectionem, sed plures perfectionibus [illegible]. Ad quam [illegible] multiplicatur esse quidem [illegible] quantitati quaedam, ut per [illegible], cuiusque partis substantiae, sicut [illegible] partium quae [illegible] multiplicant, sicut [illegible]. Ubi per [illegible] cuius partis substantiae adhuc [illegible] ita Divina [illegible] multiplicant [illegible] [illegible]

Caput 3um

Quinam actus tum ex parte intellectus, tum ex parte voluntatis Divinae requirantur ad praedestinationem

Sectio 1a

Praenotationes ad resolutionem quaestionis

Primo supponendum [illegible] scientia simplicis intelligentiae, quae est notitia cognitiva intrinseca rerum possibilium, quae non repugnant intrinsece, quae videns [illegible] et [illegible] quae possunt ad [illegible] ; alia est scientia visionis, qua Deus cognoscit praedictos [illegible]

est extra causas, sive absque exire pro aliqua differentia temporis. 2.us fons
qui in intellectu divino reperitur est scientia mediorum, qua Deus cognoscit omnes intuitus
operationes liberas existentes, vel absque ullo additamento vel praesumptionem ingra-
tudines, sive auxilio congruo illi Deus operabitur
2a fons omnis est
qui in voluntate divina est duplex triplex actus: 1us intentionis, quo Deus vult
efficaciter gloriam omnibus intuitibus, sive ubi attendit praeparationem absolutam erga omnes
intuitus, meritorum operis, merita, de quo infra ex professo: est celeber-
rima huiusmodi controversia. 2us actus est electionis, quo Deus eligit ea
media, quae cognoscit esse proportionata ad hoc, ut omnes intuitus consequantur
omnibus auxiliis, quod cognoscit esse congruum, ut omnes praesumant ingratitudinem. 3us actus
est executionis, quo divina voluntas applicat suam operationem ad ponendum
extra causas media proportionata ad executionem finis gloriae, quam intendit
vel auxilium congruum ad praesumendum ingratiam
Ex his autem executionis
aliquo modo similitudinem intelligimus in Deo absolutione, sive actus, quibus
divina voluntas electionis, et executionis, cognoscimus saltem ad obtinere
individuos motus in nobis actus quod... cum eos
elligamus medium proportionatum ad finem, vel medium ipsum executioni
mandemus, quas imitatorum. Deinde satis est ad refundendum distinc-
tam, in actibus imitatorum, ...pro ... a nobis dictum est disputatum.
3a est quae
praedictos actus, tum intellectus, tum voluntatis divinae, ponit a theologis aliquo actu
adeo necessarium ad praedestinationem ut inter eos ipsos stricte praedestinationem quae
dicunt imperatiam de quo multa docent: sed est autem dictum intellectus
a scripturis illius operationis ... qui explicat per hanc formam. Deus est
imperium subsequens ad electionem mediorum, et antecedens actum exe-
cutionis, quo ... voluntatem actus actiones. 2us est modus imperii;
ae

est appellare justam executionem ad opera intimandi voluntatem, et eiusdem intimandi operis medium

4o e praedestinationis ad gloriam, alias est adultorum, alias parvulorum, illa requirit merita operis praedestinati, nam fecit Deus adultos velle gloriam, nisi per merita, ut illud Pauli: *Non coronabitur, nisi qui legitime certaverit*: quam gloria in adultis sumpsit tres praemium, coronam, seu bravium; praedestinatio vero parvulorum nullo modo requirit eorum merita, sed solum communis [illegible] infra, quam gloria erat illis non praemium coronae seu praemii, sed solum praemium hereditatis eiusdem [illegible] titulo filiationis adoptivae, quam habent per gratiam in baptismate receptam

5a est illud. per se requiri ad praedestinationem, quod ad eam spectat, et ratione tamen causat tamquam illius ratio, tamquam causa, sine quo causa seu tamquam ratio [illegible] qua non potest intelligi praedestinatio, cum cetera, quae sic non concurrunt ad praedestinationem communiter [illegible] ea requirant adhuc [illegible], adeoque per se non requiruntur, sed solum praecurrunt [illegible] immensitas Divina, quae est solum [illegible] praedestinationis [illegible] nullo praedicamenti modo concurrat ad praedestinationem, non per se requiruntur ad illam

Istis suppositis, conveniunt unanimiter Theologi in eo, quod scientia simplicis intelligentiae per se requiratur ad praedestinationem, conveniunt insuper in eo quod scientia visionis per se requiratur ad praedestinationem, quod haec importat voluntatem [illegible] executionem conferendi gloriam praevisis adultis, quam de facto non [illegible] [illegible] alteram praevisa merita, quam collata gloria, ut infra explico.

Quamobrem difficultas disputatur de voluntate absoluta, an sit ea per se requiratur ad praedestinationem? Nunc [illegible]: affirmant cum nostris [illegible] antiquiores [illegible] quibus potior suffragantur plures Thomistae. Nos [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] rationibus [illegible]

Sectio 2a

Duplex est, communis recepta probabilior.

1a. Cl. ad praedestinationem, quae est importatio seu inventio gloriae, quam alicuius mediorum, et eorum executio, non requirit scientiam simplicis intelligentiae: ideoque ut Deus praedestinet aliquem ad gloriam requiritur scientia qua Deus cognoscat quem in hoc possibili gloria est possibile et media ea possibilia media gloriae, sed quae ad gloriam ejus conducendo est. Probatur

quia praedestinatio activa est praedictorum actus, et actus divinae voluntatis, tamquam efficax ut ex dictis constat circa gloriam, circa media, et circa executionem gloriae: sed talis actus non requirit scientiam simplicis intelligentiae, ergo praedestinatio non requirit scientiam simplicis intelligentiae. Probatur minor, quia actus divinae voluntatis non requirit cognitionem obiecti: tum quia nil volitum quin praecognitum, tum quia talis actus est voluntarius, voluntarius autem est a principio singula cognoscente, tum denique quia talis actus est liber, liber autem non stat sine cognitione, sicut iudicio rationis, quod requirit tamquam fundamentum radicis.

Atque talis cognitio quae requiritur ad talem actum divinae voluntatis est scientia simplicis intelligentiae, est scientia praecognitiva obiecti: ideoque cognitio quae est in obiecto est ut illius praeparationem quatenus talis est possibilis obiecti, scientia autem cognoscens possibile obiectum est scientia simplicis intelligentiae; ergo praedestinatio non requirit scientiam simplicis intelligentiae.

Confirmatur, quia quilibet actus divinae voluntatis est ex rerum obiecto singula tamen; ideoque nulla imprudentia maculatur, imperfectus est actus affectus voluntatis expers macula, sine imperfectione imprudentiae praecipit cognitionem possibilitatis obiecti et mediorum ad illius executionem, ideoque imprudentissimus, qui quaerit efficaciter appetere eum gradum honoris vel divitiarum, et sic de aliis, quem non cognoscit, et ut est possibilem; ergo praedestinatio non requirit cognitionem possibilitatis gloriae, mediorumque ad executionem illius et facti praedestinati, quae cognitio alia non est, nisi scientia simplicis intelligentiae praedictorum obiectorum.

2a. Cl. ad prae-
des.

destaz, quatenus importat actum executivum dandi glam adultis, pro eorum merito, requirit scia visionis meritorum: probat qa ad tales actus executivos Deus movet a meritorum absoluta expi, qz aliqua dispa [illegible] cfert glam [illegible] pro merita aliquo absoluta expiditentia, ut constat ex innumeris scripturae testimoniis pd praecipue ex illo mathaei 25 venite benedicti patris mei possidete paratum vobis regnum ab origine mundi: esurivi e, et dedistis mihi manducare etc. ubi exprimit rale iudicium, ibique iusti pro meritis quae aliquo absoluta extiterunt, in aeternum coronari, et iniusti pro eorum demerita aeterno igni addicuntur. At qui obtas non movet voluntatem, tum non tenet eius actum, nisi ut cognita ut constat expsa cet., et insuper obtas absolute existens non cognita ut absolute existens nisi probat visionis: hoc est non scia visionis quae dicit absolute alia scia, cognoscere sic obtas absolute existens qz aliqua differentia temporis cognoscere, inquam, ut sic existentia: ergo scia visionis per se requirit ad praedestinationem quatenus haec importat voluntatem executivam dandi gloriam pro merito

Sectio 3a

Conclusio tertia tertia

scia media qz se requirit ad praedestinationem quatenus haec importat electionem mediorum conducentium ad consequendam glam probat: qa talis electio est mediorum non quorumcumque, sed infallibiliter inferentium gloriam, cum qa ita docet, quod praedestinatio est scia et praeparatio beneficiorum quibus certissime liberantur quicumque liberantur etc. ubi certissime denotat media ex infallibili inferentia glam. At qui sine scia media nulla potest eligere media infallibiliter inferentia glam: ergo scia media per se requirit ad praedestinationem quatenus haec importat praedicatam electionem. Probatur minor, ipsa media ad gloriam ut auxilia, tum eas quae

infferunt actus liberos: sed et adultos requirit gloriam, sine tale actuum liberorum, sed tale meritorum, ut dictum est: sed nulla sit dispositio quae infallibiliter inferunt actus liberos independenter a scientia media, sed debet esse ex aeterno indifferens ad actum liberum, et eius negationem, alioquin aufferent libertatem: ergo de facto ad electionem sine scientia media nulla praeter illas alioque media infallibiliter inferentia gloriam.

Supono theologos medium electum a Deo praedestinandis esse primos physicam esse ex aeterno infallibiliter inferentia actus liberos meritorios et consequenter gloriam sine independenter a scientia media, ideoque hanc praedestinationem non requirere ad praedestinationem solum hanc tota ratione primam physicam, quam alibi impugnamus libro de gratia actuali disputatione 2a quaestione 4a pluribus modis, et ipsam libro de scientia Dei disputatione 3a quaestione 3a sectione 1a impugnando decreta theologorum unde ea omittimus: ideoque de praemotione nec earum facimus.

Supono aliis plerisque alii docere ad gradus divinos praedestinationis non requiri scientiam mediam media infallibiliter inferentia actus liberos, quae habere infallibilitatem illam a scientia media, neque esse ex aeterno eos infallibiliter inferre: sed habere infallibilitatem ab ipsa ratione actuum quam coniungunt ex quorum ratione ipsa sequi eos infallibiliter inferunt, alioquin actus volens divina eam esse ex aeterno necessaria sit dispositio praedestinationis ratio media absque ulla necessitate scientiae mediae.

in sic doctrina hic indigna est theologo jesuitae, et ponit praedestinationem eius liberam creata independenter a scientia media, quam dum vero ponere reponit tangentibus theologis cum Deo me quo praedestinationes ingenti cum periculo, et ita contra summos pontifices oppugnaverunt: deterioribus quam impugnanti infamiam involvit quicunque theologus ex mea quam libertatem creatam et eorum praedestinationem ponere semper independenter a scientia media pro

su

praesupponat

Dices 2°, quod electio praedestinativa est speciale beneficium quo praedestinatus prae aliis ... praesupponens scientiam specialis beneficii ... talis electio est praedestinato, ut docet Aug. ... relatus ... praedestinatis et praescitis ... beneficiorum electio ... de talis ... praesupponendo scientiam mediam: hic solum est scientia simplicis intelligentiae ... mundus, quod eligit, proinde praedestinavit eos ad gloriam, quod ... gratiae auxilium, est specialis beneficium ... scientia media, qua Deus cognovit, quod si hoc auxilium conferat, coniungeret cum operatione et cum gloria qua solum erat electio illa ... specialis beneficii.

Dico, quod Deus eligit praedestinato media ... ad gloriam aliquod speciale illi vult, quod non vult ...: alioquin ex parte sui nulla est distinctio inter praedestinatos et reprobos. Ad illud Pauli quis est, qui te discernit? ... requiritur ... independenter a scientia media, sive speciale est coniunctio ... media, sive auxilii cum operatione ... scientiam mediam ... requirit ad praedestinationem.

Dico 3°. ... qua Deus vult efficaciter mundum ... eligere ... requirit scientiam simplicis intelligentiae qua Deus cognovit mundum omnes partes ... requirit ... dictamen quo ... mundus ... eligendus, ... requirunt ... Divina ... singula individua ... scientia simplicis intelligentiae, quae ... theologi ... non solum ... summam perfectionem Divinam ... exigere ... Divinae voluntatis ... nihil ... velle nisi praeviam praedicta scientia ... alioquin ... temere, et inconsulte ferat

Ut quid nisi electio praedestinativa praesupponat scientiam mediam

fert in indifferentia remanere, et manere: vult ergo media magis infallibilia cum actibus liberis et gratia, quae infallibiliter non cognoscit nisi per scientiam mediam ergo ad talem electionem praesupponitur scientia media.

Nec obstat firmamentum ipsius rectitudo divinae voluntatis; hinc enim non sequitur in eo quod independenter a scientia et cognitione absque periculo huiusmodi ~~ [?] ~~ tendat eidem in obiectum, sicut scopum, quem sibi praefigit, tendit in id quod ~~ [?] ~~ exigat scientiam talem, qualis requiritur, ut ipsa absque omni imperfectione tendat in suum obiectum. quod si supponatur tendere in talem sine illuminatione et directione scientiae, ex vi suppositi sequitur tendentiam ei fore incertam, et imperfectam: supponit ergo aliam rectitudinem certitudinis, et infallibilitatis, qualis est scientia, qualem exhibet omnibus divina voluntas, ut sit certa et infallibilis, sed cum hae formas addimus, casu recolenda sunt de gratia actuali disputatione 2a quaestione 3a sectione 2a [?]

Sectio 4a

Illustratur argumentum D^orum Dominicanorum [?]

... quorum summa est quia Deus independenter a scientia media cognoscit pretium gratiae et mediorum infallibiliter inferentium gloriam; verum ergo potius cognoscit Deus per scientiam simplicis intelligentiae independentem a scientia media, ideo ipso potest efficaciter intendere gloriam, et eligere media infallibiliter inferentia: ad amorem ergo efficacem obiecti sufficit cognitio pretii obiecti, ergo ad praedestinationem per se non requiritur scientia media: praedestinatio ergo intentio et electio independenter a scientia media sit praedestinatio.

Dices nulla est repugnantia in eo, quod cognoscat Deus pretium auxilii illius, quod efficax est, nulla habita ratione eius efficaciae et malitiae [?], tamen cognitione efficaciae, quae est scientia media, Deus decernat efficaciter tale auxilium

Id

Probatur dicendum esse praedestinato: esse ex voluntate effectum medijs infallibiliter infernum gloriam: ergo scientia media potest non requiri ad praedestinationem.

2° Arg., quod si scientia media potest requireretur ad praedestinationem, haberet se ex parte actus si effectum praedestinationis: esse ergo ut minimum complementum praedestinationis quia in eundo et in operando dependet a tali scientia: sed scientia media non se habet ex parte actus primi effectum praedestinationis: esse ergo supponi actus inferum [illegible] necessitare actus liberos, quin sit effectus praedestinationis quod repugnat eorum libertati: ergo scientia media potest non requiri ad praedestinationem.

3° Arg. quod si scientia media potest requireretur ad praedestinationem, in statu absoluto praecederet effectus praedestinationis: praecedit ergo praedestinationem ut potest ad illos potest praerequisita, et tamen praecedit causa, quae potest esse praedestinatio: id est praecedit in statu absoluto effectus praedestinationis: ergo potest requiri ad praedestinationem. Probatur minor quia quod praecedit effectum in statu absoluto, illud praecedit effectum conditionatum in statu conditionato, ut patet in igne et eius approximatione, quae quia absolute praecedunt calefactionem in statu absoluto eandem conditionate praecedunt in statu conditionato, ideoque non potest dari calefactio conditionata futura, nisi etiam conditionate futura ignis et eius approximatio. Sed quia scientia media non praecedit effectum praedestinationis actus liberos conditionate in statu conditionato, tamen quia non conditionate futuri quia cognoscit scientia media, sed potius scientia cognitionem, quia sunt conditionate futuri, tamen etiam quia Deus scientia media cognoscit solum quod si dederit pro auxilia tale, homo libere operaretur, non vero cognoscit quod tale scientiam quod si pro dederit auxilia tale, et Deus ipse cognoscit operationes liberas, homo libere operaretur: ergo scientia media non praecedit absolute effectum praedestinationis in statu absoluto.

4° Arg., quod si scientia media potest

requiritur ad praedestinationem; Deus ex gratiae operatione [illegible] praedestinatum
praedestinare ad gloriam: praedestinaret Deus ex sola media, quia est praevisio
operationum debitae futurarum: si Deus sic non praedestinabat, aliquem praedestinaret
propter merita debita futura, qui error est semipelagianorum
ergo sola media esse non requiritur ad praedestinationem

Ideo ad secundum argumentum [illegible]
maiorem quoniam ad [illegible] de logica potentia medium infalibiliter in-
ferentem gloriam independenter a sola media, cum nullum sit medium
esse, ab intra et independenter ab operatione liberali inferens infalibiliter
operationem, independenter a sola media nullum cognoscit Deus medium infalibiliter
inferens gloriam: nec obstat Deum scientia simplicis intelligentiae cognoscere rerum
possibilium, id est solum est verum de rebus intra potentiae; non de ea, quae
dependent ab operatione debita futura, qualis est potentia auxilii infalibiliter
inferentis gloriam: sic nulla operatio erit debita futura, nullum erit
medium infalibiliter inferens gloriam, nec media libera, qualia illa Deus
vult adultis aliis, quos praedestinat.

Ad gloriam nego maiorem, cum enim
Deus supponat praevideri efficaciam auxilii, et operationem subsecuturam ad
auxilium, non potest adhuc auxilium, non velle sub efficacia auxilii
et operationem [illegible] indifferenter, et independenter: ideoque efficacia et operatio
illius non possunt mutari [illegible] illius: nec obstat, Deum
praevisionem operationem [illegible], velle auxilium sufficiens, quod adhuc
indifferenter, et independenter velit [illegible]: quia [illegible] non est volibile
adhuc, volibile vero est operatio [illegible]: ideoque [illegible]
vult Deus solum permittere, alterum vero potius.

Ad tertium argumentum maiorem
si sola media esse [illegible] expresse [illegible], concedo
maiorem, nego. et loquor modo de effectibus praedestinationis, quibus [illegible]
liberi, reliqui [illegible] se habent ad argumentum, solaque media [illegible]

naria

na[illegible] e [illegible] obstare predeterminationem ad gratiam, et cum ea manente eius [illegible] g[illegible] dumtaxat operatur liberum. Sola quo media solum facit esse actum sic remoti, tu operatur libere, quod non repugnat cum esse libertate: solum quo supponitur actum gratia et immaterialem, medio mixta cum operatione repugnat cum libertate, non vero mere et remote actum, quia hic nulla vera Causalitate exercet in actum, ideo nec facit, nec notat libertati, ut videre est in dicto pro defensione actus liberos ex dicto hic de sexta disputatione 3 quaestione 3a sectione 4a. Ad 2um concedo maiorem et nego minorem ad cuius probationem distinguo maiorem quod producit effectum aliter etc. producta gratia et immaterialis, concedo; quod producit remote et mediate, nego, illud quod est vera Causa scilicet verum complementum: ideo debet coniungi cum potentia ad effectum inquocumque statu effectum coniungitur; sed hoc cum tali mediatione, et remotione non est vera Causa, nec verum complementum tamen effectus materialis. Antecedens ad calefactionem in omni statu debet coniungi ignis, et eius aggregatio, quia aliter immateriale pendet calefactio, cum vero actum liber quo effectus praedeterminatus, solum mare pendeat a sua medio, inde, hanc non ratio debere coniungi ante actualem actum liberum. Ad 3um distinguo maiorem si sive medio etc., tradit operatio habent rationem quasi finis tu predestinationis, concedo, tradit habent rationem medii, nego: quod fit ex [illegible] elegit hic tu illum aliquo modo ratione finis: cum si Deus conferat gratiam ex praevisione operationis [illegible], eligat gratiam in ordine ad operationem, et ut hic ponat, operatio tu predestinationis hic aliquo modo rationem finis; merita ponat dignitatem hominis in ordine ad praemium; cum nullus sit dignus praemio propter id quod numquam operatur quamvis illud in alia hypothesi operaretur; inde est, quod quamvis Deus praedestinet ex praevisione operationum [illegible], hic non habent rationem medii tu predestinationis, ut volebant semipelagiani, sed solum rationem finis vel quasi finis in medio

q. praedictus inveniri

Sectio 5a

in mentem thomisticam ...

1o q. imperium

hoc est actus intellectus, et alicunde non est simplex apprehensio, neque discursus, ut docent thomistae: sed hoc est impossibile: q. imperium hoc non est necessarium ad praedictos: ad eam quae necessarium id quod impossibile est. probatur minor q. actus quilibet intellectus s. resolutione tendit in unum alterum, disstincte secundum sententiam s. sic non tendit: cum q. haec sint praeter divisionem nullus actus intellectus oritur, et oportet reducit ... ab utroque praedictorum

si sit talis actus iudicium est, de quo ... quaeritur, an inferatur ex alio actu s. non? si inferatur discursus est, quod si non inferatur, minus ex primus iudicium est. quod si talis actus sit non ferat de alio, neque in illud resolutione tendat, simplex apprehensio ... haec q. alio simpliciter tendit in alterum, sive complexum, sive incomplexum ut in resolutione se habeat cum illud, neque tamen alteram de illo ferat affirmando s. negando: q. impossibile est imperium esse actum intellectus, et non est alterum ex tribus praedictis operationibus

Item thomisticum imperium quod est ad alterum quod dicitur imperativum positivum, explicari per vocem complexam fac hoc quod actus est ... ad se ipsum, quod dicit imperium monasticum explicari per ... faciendum est mihi hoc. quod verbis in intellectu non est iudicium, discursus, s. simplex apprehensio: est q. imperium actus intellectus distinctus a tribus praedictis actibus. quod ... et explicat orationibus, ... et modis ... v.g. utinam faciat hoc, quod in intellectu nulla tribus operationibus praedictis respondet: non q. ex eo quod actus imperandi sit operatio intellectus sequitur esse ... una

sed ... q. quod imperium est ad alterum ... fac hoc nihil ... illi respondet ex parte intellectus, sed ex parte voluntatis

Fiet

[illegible] fatis, quae ex [illegible] [illegible] ha-
[illegible] potestate, qua ime [illegible] [illegible] quidem
imperium [illegible] magistratum [illegible] [illegible] ut [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]
solo aone [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] aliquibi [illegible] nota.
Quare [illegible]
e [illegible] [illegible] aliquis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]
imperatur [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] mandandi [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible]
[illegible] forsan in [illegible] [illegible] indiget [illegible] [illegible], in [illegible] in [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] inde-
pendenter ab [illegible] imperio [illegible] [illegible] [illegible]
Item [illegible] [illegible] [illegible]
esse [illegible] [illegible], quae non est in electione, neque in [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] imperium, non in ad electionem, neque ad [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
fluit imperium. Dato [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]
bibere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] ab [illegible] non sine magna di-
ficultate abstinimus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] imperium. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
in [illegible] in magistratibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], et [illegible] [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible]

ad effectum non immediate [illegible] per imperium, sed [illegible]

tionis [illegible] imperium. Ratio est, quia licet imperium [illegible]

[illegible] ad effectum non immediate, est tamen effectivus, cum in eadem ratione

producat [illegible]

[illegible] imperium, cum [illegible] effectus [illegible]

[illegible] imperium.

Dices: [illegible]

[illegible] imperium [illegible], quoniam si quis [illegible] actum, hac actum

exequitur [illegible] voluntas [illegible] imperio [illegible] illud ad [illegible]

[illegible]

si quis [illegible] medicum

[illegible] expedierit, imo et [illegible] ad [illegible]

[illegible]

[illegible] imperium, ut [illegible] ab [illegible]

[illegible]

[illegible] imperium.

Quaeres deinde an imperium monarchicum [illegible]

[illegible] solum [illegible], hoc est quod [illegible]

[illegible] quandoque [illegible] actum, per electionem, aut intentionem

[illegible] voluntati, non vero [illegible] voluntas, quia [illegible] quando

[illegible] post [illegible] imperium

monarchicum [illegible] specialiter

[illegible] actum, [illegible] voluntas

[illegible] imperium.

Sectio 6a

Solvuntur objectiones

[illegible] Obstat ex

[illegible] testimoniis: Deum nihil operari, nisi per imperium; ut Genesis [illegible] dixit Deus fiat lux, et facta est lux, et

[illegible] alibi, ubi [illegible] imperium [illegible]

[illegible] imperium,

[illegible] monarchicum quo Deus [illegible]

[illegible] Deus [illegible] imperium

mo

[illegible]

Confirmatur ex illo Psalmi 148 ipse dixit et facta sunt, ipse mandavit et creata sunt, statuit ea in aeternum, praeceptum posuit et non praeteribit: ubi mandatum, statutum, et praeceptum denotant imperium non politicum, aliud, sed [illegible], et adde quod quoniam Deus ad extra operatur per imperium operatur.

Dices [illegible] vitae [illegible], Deus nil operatur nisi per imperium, quod [illegible] actus mens [illegible] [illegible] voluntatis exequendi, [illegible] actus [illegible] [illegible]. Deus quo volens [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ut [illegible] [illegible] mundi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mundus fiat, quod [illegible] per [illegible] dixit Deus fiat lux et [illegible] [illegible] [illegible] voluntatis exequutionem et [illegible] [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] [illegible], quod [illegible] [illegible], et facta est lux et [illegible] [illegible] [illegible] nullum imperium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntati.

[illegible] Deum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible], quae [illegible] mundi [illegible] ad [illegible] et [illegible] facere ea [illegible] [illegible] exequutionem quod dicitur [illegible] statutum [illegible] [illegible] et imperium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potentia non [illegible] [illegible], ut aliquid [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] solum [illegible] [illegible] [illegible] sed potentia imperat [illegible] [illegible] exequutionem id quod voluntas imperat [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] potentias [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible] applicat [illegible] [illegible] [illegible] operationes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et nullo modo imperare.

Dices quod imperium est intimare, et intimatio [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] imperium [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obligare: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] quod impe- rium est actus [illegible] [illegible] imperium est actus [illegible] [illegible] [illegible] actus [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] est [illegible] [illegible] [illegible]

materia intra quod est imperium

Resp. tertio neg. imperium est [illegible] superioris praeceptum seu jussum, quo vult obligare subditum ad ea quae per [illegible] debitum, quamvis enim intimatio sive intimatio ideo requiritur ad imperium, quia non aliter vult imperator obligari, sicut exprimere non tam est id quod obtinetur, quam non aliter vult id quod obtinet. Resp. 3o neg. imperium esse imperium, addo: proprium, nego: improprium; imperium est ab uno ad aliud seu superioris ad inferiorem. Sicut enim nemo proprie sibi dedit, ita nemo proprie sibi imperat. Dico 2o aliter, proprium prudentia praecipere non proprie imperat, sed [illegible] ad [illegible] praecepta et regulas [illegible] absolute prudentia et regula [illegible] per [illegible] praestare debent.

[illegible]

quod imperium exprimit voluntas ad operandum [illegible] id quod [illegible] non potest cum actus voluntatis [illegible] voluntati: [illegible] voluntas exprimit [illegible] operari, et actus nulla est alia potentia [illegible] voluntas, sicut multa [illegible] dirigit, et illuminat quod imperium est actus intellectus.

Resp. [illegible] imperium esse imperium [illegible] [illegible] [illegible] non est [illegible] imperium [illegible] quod voluntas [illegible] [illegible] exequi; quod dicit imperium [illegible] [illegible] exigit [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas ad [illegible] exequi.

4a quod obligatio est ab imperio: [illegible] imperium seu lex, nulla est obligatio; [illegible] obligatio est ab [illegible] quod imperium est actus [illegible] quod obligatio est [illegible]: [illegible] non adest [illegible] prudens nulla est obligatio: [illegible] prudentia est [illegible], ergo [illegible] [illegible] actus illius quod obligatio est [illegible]

Resp. [illegible] [illegible] [illegible] obligationem moralem, [illegible] physicam, nego [illegible] obligatio moralis, [illegible] obligat ad peccatum [illegible] [illegible] potest [illegible] imperii non [illegible] [illegible] obligatio physica, quae [illegible] est [illegible] ad actum [illegible] potest in [illegible] quae obligat, [illegible] ad actum [illegible] imperium. —

nego

[illegible] nego [illegible] ad [illegible] quo [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
impono; [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
regularis [illegible]
[illegible] regularis [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Conclusio

[illegible] destinata [illegible] in actu [illegible] voluntatis

[illegible] in actu [illegible] praedestinationem
[illegible] spectantia ad actum [illegible], quod [illegible] sequentes
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

Tertia

[illegible] in actu [illegible] voluntatis [illegible]

Praedefinitiones [illegible] praedefinitas [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] quia praedefinitio [illegible] [illegible] illa [illegible]

[illegible] in actu [illegible] et praedefinitio [illegible] praedefinitio [illegible]

[illegible] certa et infallibilis [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] adversarii [illegible]

[illegible] et [illegible] est de praedefinitione, [illegible]

[illegible] sufficiens ut praedefinitio sit certa et infallibilis; [illegible]

voluntas [illegible] et voluntas [illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible] quod [illegible] ubi [illegible] quod [illegible]

[illegible]

[illegible] praedefinitio [illegible] in [illegible] et [illegible]

[illegible] et [illegible]

[illegible]

[illegible] in [illegible] et [illegible]

[illegible] praedefinitio [illegible] certitudo et infallibilitas [illegible]

[illegible] in [illegible] praedefinitione

Dico 3°

Margin notes: † [illegible] ; † [illegible]

3° quia quamvis actus voluntatis non sit actus illius, sed solius illum continet, et comprehendit: ideoque actus est actus voluntatis etiam si a voluntate producatur nulla praevia cognitione; attamen actus sub ratione voluntarii, et sub ratione liberi essentialiter importat actum intellectus eo quod exprimit aliam cognitionem, qua mediante actus, non manet voluntarius, nec liber: ergo praedestinatio licet sub ratione actus voluntatis contineat solum et comprehendat actum illius, sub ratione tamen voluntarii liberi, infallibilis, et certi, quatenus essentialiter est divina praedestinatio, non connotative, sed essentialiter importat scientiam, sive actum intellectus divini.

Praeterea contra in mente eius est, praedestinatio consistere in actu voluntatis. Probatur quia praedestinatio est providentia, ut ipse dicit est; sed providentia ultra actum intellectus importat essentialiter actum voluntatis, ut patet tum ex dictis supra de providentia, tum etiam quia quamvis quis optime cognoscat operationes mediorum ad finem, nisi media cognita applicet executioni per voluntatem providus non est, qualis non est paterfamilias qui sciens media, bona et divitias filiis comparandi media sciens per voluntatem non exequitur: ergo praedestinatio consistit in actu voluntatis.

Si quia praedestinatio est destinatio ad gloriam non qualiscumque sed voluntaria, et libera; non enim destinat Deus illos ad gloriam [illegible] ad gratiam naturae; sed gratia et gloria sunt operationes ad extra, quas Deus voluntarie et libere exequitur, sed liberum et voluntarium est actus [illegible] voluntarie et libere exequitur, sed liberum et voluntarium est actus voluntatis: solus voluntas est pro voluntaria et libera, ergo praedestinatio consistit in actu voluntatis.

Item ex hoc, tum quia providentia, quam praedestinatio consistit in actu intellectus sit in imperio subsequenti ad voluntatem electionis mediorum, ideoque praesupponit et continet actum liberum voluntatis, tamen eius praedestinatio est libera et voluntaria, non est quia ipsa sic consistat in actu voluntatis sed quia est ita quia imperium, in quo solo explicatur theoria stricte praedestinationis, est actus intellectus divini nullo modo indicativus, sed mere imperativus, vel insinuativus, sive intimativus, sed hoc modo actus repugnat ut [illegible]

q.e 3.a seu 5.a quo et repugnat actus intrinsecus, in quo solo consistit praedestinatio
Ratio quia ut
supra dicebamus quoties aliquid solum materialiter imperatur a dictamine ex praevia ablatione illius non tollitur sed salvatur; sed ex praevia ablatione actus voluntatis tollitur sed praedestinatio tollitur, et salvatur quod sit voluntaria et libera quae de facto est praedestinatio, cui essentialiter repugnat esse non voluntariam, et non liberam. Ergo actus voluntatis non constitutive, sed essentialiter imperatur a praedestinatione. Ratio 3.a quia adhuc dicta positive et exacta huiusmodi imperii in Deo, id non est sola radix effectuum et proprietatum praedestinationis: idem est subsequenter ad electionem gratiae, et electio ad intensionem efficacem gloriae, quatenus voluntas effectus sit gratia et gloria, quae principaliter tenent totum intrinsecum effectus praedestinationis, cum voluntas illius sint effectus, verum quod est gratiam et gloriam, nec est, haec est causa voluntatis effectus.
Sit quod etiam
non consistit in sola radice effectuum omnium, et proprietatum eius, ut patet in hoc casu etiam physica consistit in materia et forma veluti, multa a materia rationali, quia materia et forma veluti physice, et animali rationale multa sit sola radix omnium effectuum et proprietatum hominis: ergo etiam praedestinatio non consistit in eo imperio theorico licet quod nec in solo actu intellectus.
Consistit ergo praedestinatio adaequate sumpta in actu intrinseco et voluntatis non exclusive, sed collective sumptis: quia praedestinatio est destinatio, quod idem est ac decretum, sive volitio efficax conferendi gloriam, non qualiscumque, sed certa et infallibilis, et digna Deo, ideoque prudens et libera, quia decretum, sive destinatio est actus voluntatis, huius enim est decernere, et destinare, quae infallibilis, et certa est actus intellectus; huius enim est proprium certitudo, et infallibilitas
quia prudens
est actus illius, quia prudentia ad illum spectat, quia libera est actus voluntatis, quia haec sola est potentia libera; quod si prudentia superaddatur ad actum intellectus actum voluntatis, quod probatio hoc videtur
tum

cum nemo dicat prudens, eo quod sciat, quod sit hic et nunc agendum, nisi illud agit potius ima praedestinatio in actu integ. et voluntas [illegible], quod si liberum arbitrium voluntas separabit in-dium indifferens, ut re vera separabit, aptior dicenda inadaequate et voluntas [illegible] praedestinationis. Ad praedestinatio inadaequate sumpta [illegible] s. in actu integ., s. in actu voluntatis, diuisiue accepti, quia in eodem operatiuis, [illegible] collectiue accepti [illegible] esse non adaequata, in eodem diuisiue accepti, [illegible] inadaequata non esse, ut patet in hoc, [illegible] esse adaequata [illegible] in ma. fra et vnr collectiue accepti; eadem inadaequate sumpta [illegible] in ma. fra s. vnr diuisiue accepti: ergo cum praedestinatio adaequate sumpta [illegible] in actu integ. et voluntas collectiue accepti, eadem inadaequata, [illegible] in eodem diuisiue accepti.

Sectio [illegible]

Arguebatur 2a, 3 partem nostrae assertionis. 1o quia praedestinatio est guida, ut [illegible], sed guida [illegible] voluntas [illegible]; ut 3 [illegible] Damascenus: guida est voluntas Dei per quam [illegible] gubernante: et subdit guida [illegible] aliud est, quam Dei voluntas [illegible] [illegible] ergo praedestinatio non [illegible] in actu integ. [illegible] [illegible], nec obstat Damascenus quia voluntas Dei ut [illegible] et quia gubernatio, claudit etiam [illegible], qua dirigit ad [illegible] et quia gubernandum, aliqui [illegible] gubernaret, [illegible] ipse [illegible] [illegible] guidam [illegible], quam voluntas Dei [illegible] docent, eam voluntas est prudens, voluntas et libertas [illegible] per actum [illegible] [illegible]. 2o quia praedestinatio est actus liber Dei, sed actus liber non est actus integ. sed solum voluntas, ergo praedestinatio

non consistit in actu intellectus. Prob. quia praedestinatio est actus omnium coordinativus mediorum: praeparat effectus illius aliquid divinum liberatio, aliquid corona, scilicet meritorum laudis, et ... sit actus voluntatis, et non illius; ergo praedestinatio non consistit in actu illius.

Rep. dicendo magis praedestinatio est actus libertatis, certus et infallibilis, quando; ab illis praedestinationibus praescindendo, f. eos negamus, non quod sit actus sit de actu libero sub dictamine libero; an pertineat ad intellectum f. non tamen ut certus et infallibilis ad intellectum pertinet: ideoque praedestinatio sub illis conditionibus in actu illius consistit. Id quod magis magis praedestinatio est actus ultra certus et infallibilis ... effi-caciter, ... negamus, solum ... ex dictis.

3° quia in illo consistit praedestinatio, in quo posito ponuntur omnia intermedia consequitur gloria et quo non posito nullo pacto gloria ... non sequitur gloria: est praecipuus effectus praedestinationis: ideoque non posito, nisi data prae-destinatione, etiamque ... ponitur actibus voluntatis liberae intermedia consequitur gloria: sicut sine voluntate Dei, nemo salvatur, ita hac posita, nemo non salvatur; ergo praedestinatio consistit in solis actibus voluntatis.

Prob. 1° quia praedestinatio et reprobatio sunt actus eiusdem generis, solumque differunt quia una est ad gloriam, altera ad poenam; sed reprobatio in solo actu voluntatis consistit, est odium, iuxta illud <u>autem odio habuit</u>; ergo praedestinatio in solo actu voluntatis consistit. Prob. 2°: quia idem est actus electivus, ac distributivus: sed praedestinatio solum distinguitur a omnium ... quia Deus ... per actum voluntatis, ... praedestinatos Deus vult ... gloriam ... praedestinatis gloriam vult ... electionis; ergo praedestinatio in sola actu voluntatis consistit. Rep. dicendo in illo consistit praedestinatio, quo posito intermedia consequitur gloria, ut ... Dei, ... consequitur

gla

gla e, nego: posito q. propose intellectu, et lumine glae, cui descripsit traheti, una immutabis consequat glaz, nec tn. intus, lumen et habitualis sit praedestio: ergo gla tn effec praedestinati, non tn ut gla e, effect totius praedestinati: solum q. e effec totius praedestinati, quatenus gla e donum et beneficium Dei, qua nae non potest propose posse actibus voluntatis: donum ex et beneficium, qua tale claudit essentiale cognitionem donantis et benefacientis, ut supra amo dictum e.

Ad 1am ohaz ...dimas et nego maiorem; ratio q. non e odium ut commune, sed odium vindicativum et punitivum inferens malum poenae ad mensuram culpae, hanc qualitatem intendens, quod fieri nequit, nisi intellectione actu intus disponere actum voluntatis sub ratione punientis, et iuste vindicantis.

Ad 2am ohaz distinguo maiorem; id q. e rei distinctum ultimum ... ultimum ... n ultimum, nego: plura q. distinctum rem, quae illam non distinguunt ab eo, quod non e talis, ut per intellectum, et rationis quae distinguunt hoc, in tn illius distinguunt ab eo, quod non e homo. Solvitur ergo ohaz, etiam non e ultimum distinctivum praedestinationis, siquidem per illam praedestio non distinguitur a reprobae, non tn solvitur nec e eius distinctivum.

Sectio 3a

Arguitur contra secundam partem conclusionis.

1o ergo praedestio essentialiter e ordinatio, voluntas actus in glaz: ideo qui praedestinati dicuntur praeordinati Actorum 13 crediderunt quotquot praeordinati erant in vitam aeternam; sed ordinare ad solum pertinet et non ad voluntatem, sicut ergo ait inquit Aristoteles: sapientis e ordinare, sicut etiam q. ait inquit D. Thomas solius rationis e dirigere et ordinare: ergo praedestio spectat ad solum intus et intellectus actu propose ...

Resp. ...dendo maiorem et negando minorem quoad 2am partem, licet q. intus actus cognoscendo proportionem unius cum alio ita et voluntas ordinat volendo unum in ordine ad aliud, nec obstat Aristoteles, qui sapientis e ordinare quatenus per intus cognitionem ...

ordinem, et quod voluntas illum intendit, eligit et exequitur: itaque ordinare illuminative spectat ad intellectum, intentive vero, elective et executive ad voluntatem. quare dixit S. Thomas, solius esse dirigere et ordinare, hoc est, illuminative: solum enim ordinat, et dirigit illuminando

2° quia ordinare unum ad aliud, est unum cum alio conferre: sed collatio unius cum alio ad intellectum practicum spectat, sicut illatio unius ex alio ad speculativum: ergo et ordinare, consequenter praedestinare ad intellectum spectat. secundo cedendo maiorem, et negando minorem, sicut intellectus cognoscendo unum in ordine ad aliud confert unum cum alio, ita et voluntas confert amando unum in ordine ad aliud, nisi quod voluntas conferat appetitive, intellectus vero illuminative

3° quia ordo rerum, cum quod est [illegible] et ad invicem collatarum ad artem spectat, [illegible] ad intellectum spectat: ergo et ordinatio. Resp. distinguendo maiorem ordo rerum [illegible] ad artem spectat illuminative, concedo, appetitive, nego: sic etiam spectat ad voluntatem

4° quia ordinare aliquid in finem idem est, ac dirigere illud in finem, sed directio ad intellectum spectat, et non ad voluntatem, hinc cum sit potentia caeca non potest alios dirigere, sed ab illa debet dirigi: ergo praedestinatio, quae directio est in vitam aeternam solum in actu intellectus [illegible] consistere. Resp. cedendo maiorem et distinguendo minorem directio ad intellectum spectat illuminative, concedo, alio modo, nego, voluntas enim caeca solum est, ne dirigat illuminative, non vero ne dirigat alio modo videlicet appetitive, sicut potest in [illegible] [illegible] [illegible] esse necessarium, [illegible] illuminative [illegible] [illegible] [illegible], non vero ne eandem alio modo scilicet applicative, sive mensurative dirigat

5° quia ordinare est superiorum, ideoque ordinat dux in exercitu [illegible] in [illegible] praelatus in religione, et sic de aliis, sed intellectus in hoc est suprema potentia, et nobilior voluntate: ergo illius solius est ordinare et praedestinare. Resp. ex [illegible] quia voluntas solum est exequi ordinem [illegible] volendo unum propter aliud, ideoque si alia inordinate [illegible] [illegible], inordinare etiam

etiam operum ad voluntate: id praedeterminatio est ordinatio Dei intrinseca in
rationem primam quo ea creatur in suo esse intus

Hinc dirigendo materiam
ordinare est superiorum praecipiendo, seu praemovendo, vario alio modo est,
nego, ordinare etiam est proponendo, monendo, praecipiendo
consiliando, repellendo, ministrando, vigilando, imo et subditis ipsi bene
vivendo, atque quo ordinare non est solius superioris. Id quod non magis
voluntas quae ordinat operative; quod aliena non ordinet, hoc oblata ordi-
nare proponunt, non sumitur ex eo, quod ipsa non sit ordinativa, sed
ex eo quod ipsius ordinare operative dependeat ab ordinare illu-
minare intellectus; sicut quae ipsius, si obiectum illi operative non proponat per dictamen
seu speciem imbibitam, non ordinat seu male ordinat; sicut si male
voluntas illuminet ablata non ordinat seu male ordinat: hoc autem non obstat
ne voluntas bene illuminata operative ordinet

Sectio 4.a
Illusiones ex dictis inferendae

1.a colligitur
tot actus esse ad praedeterminationem requisitos, quae effectus creati intrinsece
effectus conferendi gratiam sunt tales, voluntas subest sive simplex intelligentia
dispositiva totius obiecti praedeterminati, et sive media desiderativa et dicta
mentalitas. probatur quia ideo effectus creatus res, ex suis propriis
ablatis, res immediate et formaliter aufert; cum quae res sit immediate
et formaliter id, in quo immediate et formaliter creatur, sicut sua etiam propriae
immediate et formaliter auferre, nisi per propria ablata eius in quo creatur
sed per propria ablata praedicta voluntas sive simplex intelligentia, seu media
immediate et formaliter aufertur praedeterminatio: quo intrinseca effectus creatur

2.a in ser-
gens actus partes devolvere effectus conferendi gratiam: quia propria ablata
non voluntas nullus requiritur gratiam: nisi quae sit ad extra, propter eandem et
solo Deo sine voluntate illius effectus, sed eo ipso formaliter et immediate tollitur
praedeterminatio, ergo praedeterminatio effectus et esse mere seu immediate in opera

eius gloriam, ergo praevisio ablationis huius voluntatis tollit immediate et formaliter praedestinationem.

Dices praevisionem ablationis huius voluntatis non tollere immediate et formaliter praedestinationem, sed solum mediate, quatenus haec ablatio tollit primo electionem mediorum, et deinde imperium, in quo consistit praedestinatio, ac tandem tollit usum, qui est velle immediate exequendum et conferendi gloriam, qua deficiente, nullus consequitur gloriam. Sed contra, quia omnium actuum ibi assignatorum, et quasi eorum radix est voluntas efficax conferendi gloriam: hanc enim sequitur electio, hanc imperium, et hoc usus; sed sic esse consistit immediate sub respectu, generaliter radice, seu quasi radice: alias procederet discurrendo quod ex radice esset quod in praedicto actu consistit praedestinatio.

Quod deinde quia non in ea voluntate consistat praedestinatio, nulla est ratio, cum potius consistat in imperio, quam in electione seu usu: ex quo tres sunt partiones praedictae voluntatis, ex ordinatione in finem, aliis electione, aliis imperative, et aliis executive; ergo solum ea voluntas, ut pote primus actus, ex quo reliqui subsequuntur, est de esse praedestinationis.

Probatur 1a minor quoad ad 2am partem scilicet quod ex praevisa ablatione seu de volitare tollitur obiti praedestinatio, tollat immediate et formaliter praedestinationem, quia praedestinatio est certa et infallibilis: sed praedicta seu praevisa ablatio, tollit omnem certitudinem, et infallibilitatem, non enim potest esse certa, et infallibilis voluntas, quae latet, an obtinere sit possibile seu impossibile: quoniam infallibilitas, et certitudo habetur solum in ... ergo ex praevisa ablatione huius tollitur formaliter praedestinatio.

Probatur minor quoad 3am partem, quod ex praevisa ablatione seu medii tollatur praedestinatio, quia certitudo praedestinationis non est qualiscumque, sed certa, obtinet contrarie contingens et liberum, qualis est gloria ut corona quae dependet a Deo actuum liberorum et meritorium; sed non certitudo obti contrarie contingentis et liberi solum invenit formaliter seu medii, cuius solus est cognitio contrarie contingentia et libera: ergo ex praevisa ablatione seu medii tollitur formaliter praedestinatio.

Secundo certum arguitur

actus electionis, et sic, nec non sicut, quae eas dirigit, nisi sint de esse praedestinati, pertinent tamen ad praedestinationis integritatem. Sicut quaelibet proprietates, quae dimanant a sua radice, nisi sint de esse rei, pertinent tamen ad eius integritatem: sic qualitas pertinet ad integritatem ignis, frigiditas ad integritatem aquae; sed praedicti actus dimanant a sua praedestinatione sicut illius subsequentes electio et dilectio; sed post omnia efficax gratiae, quae licet sequatur subalterna dirigentia, sicut quae ut actus dirigentis supponit, vel ad intentionem efficacis gratiae mediatae, et gratiae subalternae subalternae dirigentis electionem et sic quo praedicti actus pertinent ad integritatem praedestinationis

3a conclusio. Cum praedestinatio triplex comprehendat actus, videlicet actum complacentiae seu dilectionis, actum electionis, et tandem praedestinationis. Primus actus est explicatus, quia ille actus qui est volitio conferendi gloriam, quatenus est volitio boni gloriae praedestinato, complacentia (?), quatenus est praedestinato, est dilectio: velle enim bonum alicui est illum diligere; ideo talis volitio, qua Deus vult bonum gloriae praedestinato, est talis volitio dilectio. Item vero eadem volitio, quatenus potius praedestinato quam non praedestinato vult gloriam, est electio: velle enim bonum uni potius quam alii est eligere; sicut eligit princeps sive magistratus de pluribus, potius vult unum quam alium, tribuit ei sua conferenda officia; ideo quia praedicta volitio Deus vult potius bonum gloriae praedestinato quam non praedestinato, ideo talis volitio est electio. Tandem ea volitio conferendi gloriam, quatenus consequenter infert media gratiae consequenter inferentia gloriam, est praedestinatio; praedestinatio enim est efficax volitio conferendi gloriam, et haec volitio est efficax, ut talis infert media necessaria et efficacia ad consequendam gloriam; gratia sit media ad collationem, sicut possibilis gloriae, ea volitio ut inferens media gratiae est praedestinatio

Quaestio 5a

An volitio absoluta et efficax conferendi adultis gloriam fuerit

an Deo ante, vel post praevisa absolute merita

Quaestio haec

quae vix ulla in tota theologia gravior, aut difficilior, aliis hic [illegible] [illegible] [illegible] an electio efficax praedestinatorum ad gloriam fuerit ante [illegible] praevisa merita, quam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] explicatur, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] electionem efficacem et absolutam praedestinatorum ad gloriam fuisse ante [illegible] [illegible] praevisa merita [illegible] [illegible] [illegible]

Tertia sententia [illegible] talem electionem non fuisse ante praedestinatorum praevisa merita, sed post. sic S. Bonaventura, ex nostris sequuntur Molina, Valentia, Vasquez, Lessius, Suarez, Salas, [illegible], Becanus, [illegible] [illegible] et alii [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praedestinationis, [illegible] [illegible] et difficile [illegible]

3a. sententia cum nominalibus [illegible] extreme praedestinatos, ut beatam virginem, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praedestinatos [illegible] [illegible] ad gloriam [illegible] est ante praevisa merita, [illegible] [illegible] post [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] praedestinatos [illegible] praedestinatos, [illegible] [illegible] [illegible] salvandos praedestinatos ad gloriam

Sectio 1a

Praenotationes pro decisione quaestionis

[illegible] quaestionis ut titulus [illegible] [illegible] non est de infantibus ante annos discretionis decedentibus, sed de adultis usu rationis et libertate pollentibus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] merita, neque ante, neque tamen ad [illegible] illam quae a Deo efficaciter eliguntur ad gloriam, talis electio, nisi est ante, neque post eorum absolute praevisa merita. eliguntur [illegible] ad gloriam independenter a meritis absolute praevisis.

2a

2a est voluntas efficax quae praevisa quidem est, ea est, quae infallibiliter infert effectum quem vult, sic voluntas Deus omnium hominum salutem; vult omnes salvos praedestinatos. Ita voluntas non est efficax, quae non infert infallibiliter salutem omnium hominum. Quae est efficax quae infallibiliter infert salutem praedestinatorum; voluntas ex hoc Deus ... vult ... quod ... gloriabuntur ... non valeat, Deus vult ... salutem fieri ... salvabuntur, unde per voluntatem efficacem praevisam quidem est ea, quae infallibiliter infert effectum ... quae sunt aliquae acceptiones voluntatis efficacis, et inefficacis, quae modo sunt explicandae ...

3a est, voluntas absoluta ea est, quae ... vult suum obiectum ut ipsum velit independenter ab ulla conditione, ut voluntas qua Deus ab aeterno habuit mundum creandi, voluntas absoluta fuit, quae independenter ab ulla conditione mundum creare voluit, nihil extra mundum ... conditio sub qua Deus voluerit mundum creare ... futurum sit ... mundum creandi.

... quae ... vult suum obiectum et absolute illud efficaciter ... illud vellet dependenter ab aliqua conditione ... conditionis ... ut vult Deus ... adiuvans ... hic voluntas est absoluta, quatenus obiectum eius dependenter ab ... creatur ... et ... extra ... extinguere ... infallibiliter ... voluntas, qua Deus ... vult ...

Unde per ... voluntas conditionata est illa, quae obiectum attingere sub aliqua conditione, quam non ... infallibiliter ... voluntas attingat obiectum dependenter a conditione ... infallibiliter ... et voluntas absoluta est, ut per exemplum voluntatis creandi mundum ... conditionata quae vult obiectum independenter ab ... conditione, nec ... quae obiectum attingat dependenter a conditione, ... infallibiliter infert. =

4a e, dari in Deo voluntatem absolutam et efficacem conferendi
gloriam adultis post praevisa absoluta merita, quia Deus in tempore
confert gloriam adultis propter eorum merita, ut inter alia docet ex Trid. sess.
6 c. 16 in Deo sperantibus proponenda est vita aeterna tamquam gratia
filiis Dei misericorditer promissa, et tamquam merces
ex ipsius Dei promissione bonis ipsorum operibus fideliter reddenda. Haec
autem voluntas absoluta et efficax est, cum inferat infallibiliter gloriam, et media
ad eius consecutionem: atqui haec voluntas est post praevisa absoluta merita;
merita enim non movent ad praemium, nisi ut absolute praevisa, cum nemo
sit dignus praemio seu corona propter ea, quae posset facere seu faceret, sed
solum propter ea quae absolute facit; ergo datur in Deo voluntas absoluta et
efficax conferendi gloriam adultis post praevisa absoluta merita.

Confirmatur
quia hic praesertim non dicuntur praeordinati tempore, ita ut
vitio meritorum sit tempore prior voluntas conferendi gloriam; hoc enim est
impossibile, cum actus divini intellectus et voluntatis inter se realiter identificentur
sed solum dicuntur praeordinati virtualiter seu ratione, et quasi causaliter, quatenus
Deus gloriam non vellet conferre nisi merentibus, ab [illegible] quemadmodum
in humanis principes meritorum [illegible] non confert, sed vult conferre
nisi videat eam [illegible] seu [illegible], sicut [illegible]
eam esse tradendam.

5a est et sequitur ex [illegible] praedestinatis consequi gloriam
[illegible] merita, ut docet ex Trid. [illegible], sed [illegible]
[illegible] quod talia debent esse [illegible], [illegible] seu [illegible]
sed ea quae [illegible] agit, ideo bruta, infantes, et amentes incapaces sunt
meriti seu demeriti; quia operationes eorum non liberae, sed naturae operationes; ergo
praedestinatio libera gloriam non [illegible], et [illegible], sed radicaliter, et [illegible]
quorum eo liberum sit meritum [illegible] gloriae [illegible] dependet
a praevia et quasi a radice [illegible]

Haec merita [illegible] post [illegible], et ut
[illegible]

potia, quod sit potentiam simpliciter intelligere, 2° ut absque [illegible] per aliqua dicta temporis, quod sit potentiam virium, 3° ut [illegible] existentia, si Deus non concurreret necessarium [illegible] quorum concurrit [illegible] libera et ministra, quod quidem verum esse loquor: [illegible] ponere solum ea peccata, quae potentiam virium [illegible] intelligunt, [illegible]

[illegible] quaestionis [illegible] pondet a pluribus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ministrum [illegible] libertatem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libertati [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ministerium, [illegible] voluntas [illegible] [illegible] ministerium, [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] ministerium [illegible] libertati, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Voluntas [illegible] et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ministerium [illegible] repugnat libertati.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] repugnat libertati [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ponere [illegible] liberum [illegible] quod [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas [illegible] repugnat libertati [illegible]

[illegible] [illegible] voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] quod [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] ponimus, et praerequisitum [illegible] ad operandum, sed voluntas praedeterminata, ut potentia volitiva absolute et expedita; praeter enim omnia requisita ad operandum ponere et non ponere [illegible] ut est doctrina ad [illegible] [illegible] quod non [illegible] potentia volitiva absolute et expedita.

[illegible] ut fere omnes [illegible] idem [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas praedeterminata [illegible] omnia et praerequisita ad [illegible] [illegible] [illegible] voluntas expedita [illegible] [illegible] [illegible] voluntas praedeterminata, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] voluntas praedeterminata libera [illegible] potentia volitiva expedita [illegible] [illegible] [illegible] libera [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Dicimus [illegible] ad operandum liberum [illegible] voluntas absolute et expedita; [illegible] [illegible] praedeterminatio [illegible] [illegible] operari, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] volitiva expedita [illegible] [illegible] praedeterminat operandum liberum, [illegible] ex [illegible] libere [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] operandum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libere [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] operandi libertate [illegible] [illegible] potentia volitiva [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] operandum [illegible] [illegible] [illegible] operandi libertati

[illegible] 2ª 2º [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actum liberum [illegible] [illegible] [illegible] actum liberum, ut [illegible] [illegible] [illegible] actum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] actum liberum [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] libertati

libertati; alioquin scientia intuitiva non est scientia actus liberi, quae quamvis potentia voluntatis actu et efficaci gratiae, subdatur impraedeterminato impulsu naturaliter liberi, non inde sequitur actum liberum esse naturaliter necessitate oppositam libertati.

Contra

est opinio, solum eam necessitatem tollere libertatem, quae oritur ex praeviis scilicet praerequisitis ad operandum; non vero eam quae oritur ex subsequentibus scilicet concomitantibus operationem, ergo sicut ex suppositione amoris necessaria sit operatio amoris, et ex suppositione operationis Dei necessaria est operatio creaturae, dato quod Deus et creatura duplici actione concomitante creent opus, et effectum numero operarentur efficaciter; adhuc operatio amoris libera est, quia eius necessitas oritur ex aliquo subsequenti, et ideo operatio effectus est libera, quia eius necessitas oritur ex aliquo concomitanti.

Cum ergo potentia voluntatis efficaci gratiae, et impulsu necessario operandi, necessitas operandi non oritur ex praeviis scilicet praerequisitis ad operandum; cum ex voluntate actuata et efficaci gratia non sit praevium, neque praerequisitum ad operandum, sed ad summum oritur necessitas ex [illegible] voluntatis cum operante [illegible] [illegible] [illegible], quae ante praerequirit [illegible] voluntatis efficacem gratiam, inde est talem necessitatem non opponi libertati.

Do [illegible] quia ut ea

voluntas [illegible] praemissis absolutam meritorum sit absoluta et efficax, solum requirit quod infundat infallibiliter gratiam ut [illegible] ex [illegible] [illegible] [illegible], sed ut infundat infallibiliter gratiam non est necessaria eminentia libertatis; quia talis voluntas non opponitur libertati. [illegible] [illegible] quia ex parte divina conferendi gratiam [illegible] [illegible] [illegible] et ex voluntate divina conferendi auxilium efficax ad [illegible] [illegible] infundere infallibiliter gratiam, hic potentia non [illegible] [illegible] gratiae, nisi Deus sit [illegible], non [illegible] [illegible] scilicet auxilium efficax [illegible] [illegible], [illegible] quod utrumque est impossibile. Sit quod [illegible] talis praemissis et voluntas non eminentiae libertas, alioquin eius praedeterminationem liberam esse [illegible]: cum Deus habeat voluntatem conferendi praedicta auxilia efficacia [illegible] praedestinatis; et [illegible] [illegible] [illegible] praedestinatos et [illegible] [illegible] [illegible]: quia ut voluntas [illegible] praemissis meritorum infundere infallibiliter gratiam non est necessaria eminentia libertatis: [illegible] praedicta praemissis absolutam meritorum praedicta [illegible] et voluntas

efficiendi auxilium efficax, et quae infallibiliter infert gloriam, ac volens illud et efficax conferendi gloriam.

Ex 2a auxilium, quod vel se et intrinsece aut extrinsece infallibiliter trahat ad opera s. negat operari: idem et habet fieri medii de futuro contra opera, si dicunt tale auxilium infallibiliter inferre opera absque fallendi fore medio quod est impossibile, sed haec ratio est absque praeiudicio libertatis, absque nullum actum est liberum: ergo habet ratio infallibilis, tamquam, tum operatur liberum et meritorium ratio ex volitione absoluta et efficaci conferendi gloriam, cum operantur absque meritorum exit absque praeiudicio libertatis.

Tertium decretum quale a nobis ponitur de gloria non est absolutum et efficax: non quia se ipso immediate efficit gloriam, sed medio decreto electivo meritorum, et infert exclusivo ipsius gloriae, quod idem est, ac decretum a nobis positum esse conditionatum et efficax. sed 2o est quia dum non reddat potius quam iam liberatae praedestinationis decretum ante absque praevisis meritorum, quod infallibiliter infert gloriam, et merita ad eandem, parum refert, an id decretum sit dicendum absolutum et efficax, an conditionatum; reducitur quaestio maxima difficultas ad quaestionem de mera voce de qua non multum curandum.

Dato 2o quia cum philosophia admittit intentionem absolutam, et efficacem finium ut felicitatis, salutis, honoris et divitiarum: sed ea ista intentio se ipsa et immediate non causant finem intentum, sed mediis electionibus, et executionibus mediorum: ideoque post intentionem efficacem finis consulunt de mediis opportunis, eaque eligunt, et exequuntur ergo non est dicere volitionem absolutam et efficacem, quod se ipsa et immediate efficiat id, quod absolute et efficaciter vult.

Tertio, Arguitur contra praefatam conclusionem

Si 2a ratio volitionis absolutae et efficacis conferendi gloriam praedestinato huic non possit illam non consequi: volitio quaedam absoluta et efficax, nemo potest resistere, quia ausus praedestinatus ei resistere, si adhuc ea posita potest praedestinatus non consequi gloriam, sed eo ipso praedestinatio non est libera gloria; solum quia id liberum est alicui quod ponere s. non ponere consequi: sed non consequi est inefficax praedestinatio

ergo

q.° volitio a Deo efficax glo. omnis praeviae absolutam merita repugnat
cum libertate praedestinati et consequenter glae. Pr. 1° q.° posita tali volitione non
ē praedestinato consecutio glae: ergo ē naria et repugnans argumentis, Dei
efficax et absoluta vult glam, posita q.° praev. consequenti glam, quae consecutio
naria non est, nisi cum sit consecutio glae est naria ex suppositione antis, quale
ē praedicta volitio absoluta et efficax: sed id, quod narium ē, liberum non ē:
liberum q. et narium inter se opponuntur: q.° praedicta volitio opponitur libertati:
Conf.° 2° qa posita tali volitione praedestinato ē impossibile non consequi
glam: impossibile q. ē oppositum [illegible], quod Deus efficax vult, sed quoties alicuius
oppositum ē impossibile, oppositum illius ē narium, [illegible] impossibilitas
impotentiam arguit necessitatem in Deo, et illud ē dicendum; q.° posita tali volitione
praedestinato naria ē consecutio glae.
2° qa supponit omnino ante actum voluntatis,
et omnino independenter cum omnino actu, opponitur eius libertati: hoc probatur
ē, quod posita eius antecedenti actu [illegible] non posset [illegible] praedicta
volitio: q.° supponit omnino ante actum voluntatis: suppositum est ē ante absolutam
praeviae [illegible], et deinde ē independenter cum non posset actu voluntatis,
sic meriti, aliquod Dei volitio efficax, cuius [illegible] [illegible]
q.° talis volitio opponitur libertati praedicti [illegible]
Conf.° 1°. qa ea supponit omnino
ē ante actum, qui non ē in potestate voluntatis, et qua posita non posset
non [illegible] sic videre [illegible] in visione Dei et [illegible] praedictae,
quia haec non sit sub [illegible] illa ante actum beatificum, et hoc
[illegible] actum, ad quem [illegible] praedictae: sed praedicta volitio est glae, et [illegible]
in potestate voluntatis [illegible]: hoc q. ē in tempore, illa v.° ab aeterno
[illegible] ante eius tali volitione ē independenter [illegible] actu, hic non posset non
poni actum q.° ea volitio ce.a glae ē supposita ante actum, et opponitur eius
libertati
Conf.° 2° qa posita ea volitione efficaci glae v.° ē in potestate voluntatis
[illegible] non consequi glam, sed id non ē [illegible], si enim q.° [illegible]
[illegible] glam, si quibus ita glam consequitur, ut non [illegible] [illegible]
illam non consequi: sed sum q.° volitio creata [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] illam [illegible] quod ē impossibile q.° praedicta volitio [illegible] [illegible]

libertati. quod ulterius explico, quia si Deus tali voluntati conc., non posset consensio gl. talis voluntas frustraret, sed per ipsam voluntatem creatam poneret non ipsum conc., alioquin non poneret libere actus gl. g° voluntas creata per se frustrare voluntatem Divinam efficacem; sicut se hic actus ad actum, ita se hic pot. ad pot. ; unde actualiter non posito gl. sit actualiter frustrare potest non ponere etiam pot. frustrandi.

D°. g° omnis ipso ex parte eius in infallibiliter operans est ipso actu repugnans libertati: hic est res primo repugnat libertati, sed tale est praedictum decretum, sicut voluntas et gloria, est ipsa causa operans gl., et mediorum ex negatione ad eius operationem libero debito oriundi infallibiliter operantem per se ipsum, g° tale decretum repugnat libertati.

Confirmatur quia tale decretum, ut amoris actualiter exsistit, statum absolutum gl., et mediorum, necnon praevisionem absolutam eorundem; sed eo ipso debet praecidere statum conditionatum eorum, et eorum praevisio relata, status ex absoluto et conditionato solum differunt in eo, quod eadem quae in uno sunt, et praevidentur absolute, in altero sunt et praevidentur conditionate. g° tale decretum praecidit statum absolutum et conditionatum gl. ac media eorundem praevisionem absolutam et conditionatam. cum ergo est ipso omnino actu repugnans libertati.

Confirmatur 2° quia si gla et media in statu conditionato erunt libera, post tali decreto, cognoscuntur a Deo ex scientia media ut libera sub conditione talis decreti: scientia ex media cognoscit obiectum liberum sub ea conditione, sub qua liberum est, ut actum amoris liberi sub conditione auxilii H: sed scientia media non cognoscit Deus glam, neque media ad gloriam, sub conditione praedicti decreti. g° gloria et media non sunt libera sub conditione talis decreti. Probatur minor; quia quando Deus cognoscit, quod si decreverint efficaciter gloriam, et media ad eam, gloria et media infallibiliter erunt, ea cognitio erit omnino necessaria et nullo modo libera, sed scientia media non est omnino necessaria, sed aliquo modo libera ratione mediorum liberam et necessariam: g° scientia media non cognoscit Deus gloriam. —

4° quia prae

4° quia praedictum decretum efficax gloriae est incompatibile cum decreto parante concursum ad actus liberos, ideo incompatibile libertati voluntatis: haec enim non stat sine decreto de concursu indifferenti seu quod Deus parat concursum ad actus liberos: ergo decretum repugnat libertati. Probatur maior, quia decretum parans concursum ad actus liberos parat concursum ad utramque oppositionem contradictionis, scilicet ad actus et carentiam actus, sed hoc decretum est incompatibile cum decreto efficaci gloriae suspendat, et hoc decretum quo maior actus liberi, tum quia si impossibile esset compatibile decretum parans concursum ad actus liberos, compatibile esset cum eo decretum parans concursum ad ipsius suspensionem: ergo praedictum decretum efficax gloriae est incompatibile cum decreto parante concursum ad actus liberos.

Confirmatur, quia posito praedicto decreto efficaci gloriae impossibile est carentia gloriae, et omnium actuum, hinc mediorum requisitorum ad consecutionem gloriae: aliquin possibile esset carentia efficacis divini decreti, quod est evidenter falsum, sed Deus non parat concursum ad impossibile ergo ad praedicta obtinenda et sic decretum quo non parat concursum ad carentiam gloriae et actuum intermediorum ad gloriam: quo non parat concursum indifferentem: hinc est ad gloriam et carentiam gloriae ad actus, hinc media ad gloriam et ad eorum carentiam:

Sectio 4a

Respondetur ad argumenta. Ad primum distinguo maiorem: posita voluntate efficaci hominem non posse illam non consequi, impossibilitate consequenti, concedo; impossibilitate antecedenti, nego: haec enim praedestinatio adhuc posita praedicta voluntate gloriae quo operetur actus sibi requisitos ad consecutionem et non consecutionem gloriae: ideo quod non habet impossibilitatem antecedentem ad non consecutionem gloriae

temporale in consequenti non potest non consequi gloriam, quia talis vo-
luntas gloriae praesupponit praescientiam conditionatam perseverantiae in gratia
qua perseverantia reddit praedestinatum impotentem impotentia
ad non perseverandum, et etiam ad non consequendum gloriam, cum sit
praemium perseverantiae, perseverantia in gratia necessario connectitur cum gloria

Quare nam

mox arguti, cuius solutio distinguitur, solum id est liberum alicui, quod
ponere, et non ponere potest potentia antecedenti, scilicet potentia loquendi, neque ut
potest in amore aequi liberi voluntatis, eo quod potentia antecedenti
et ex vi prioris et requisitorum potest voluntas illum ponere
et non ponere; quamvis potentia consequenti, id est, ex suppositione quod
amorem ponat non potest illum non ponere

Ad 1um confirmationem distinguo
maiorem: perdere talem voluntatem, necessaria est ultima necessitate loquendi,
concedo, necessitate antecedenti, nego. necessaria quia est connexio gloriae
ex suppositione liberae perseverantiae in gratia, conditionate praedeter-
minatam, quam scientiam. Et re praesupponit praedicta voluntas gloriae,
ideoque necessitas exercitationis in voluntate, necessitas est necessitas
loquendi, quae non opponitur libertati, et certissime ex Ecclesia a
nobis inculcatur. Nec obstat argutio ut ponitur quia ea est
consequentia, sed quasi consequentia, in qua, quamvis loquendo, ideoque
solum habet necessitatem loquendi supponens munus ante logicum, ut potest
in nostro argumento, praemium dignum est praemio cum bene operantibus est
vel autem logicum solum necessitate loquendi infert bonam operationem
ideoque absque praeiudicio libertatis

Ad 2am confirmationem potestati volun-
tate praedestinato est impotens ex eo impotentia loquendi, scilicet quam

potest

impossibilitate antecedenti nego, impossibile est enim, quod Deus efficaciter velit, ut semper impossibilitate antecedenti, sed quidem impossibilitate antecedenti, quidem conditionatae ... quod Deus efficaciter aliquid omnino independenter a libertate creata impossibilitate antecedenti ... creationem mundi ... est impossibile impossibilitate antecedenti ... liberum creaturae ... mundi quando vero Deus vult efficaciter aliquid dependenter a libertate libera creatae tunc oppositum illius est impossibile non impossibilitate antecedenti sed solum ... ut patet sed solum consequenti, ut per inde velle efficaciter, quia Deus vult opera ... ante praevisa merita, ... gloriam praedestinatio ... impossibile est non dari gloriam solum impossibilitate consequenti alioqui praedestinatio libere ... gloriam. Item velle efficaciter conferendi gloriam ante praevisa absoluta merita, cum adhuc ea velle non sit independens ab actu libero voluntatis futuro, cuius ... medium praevisum inde est, impossibilitatem inde cum ... gloriae ... impossibilitatem ... sed tantum ea volens ... gloria est necessaria praedestinatio necessitate consequenti, non tamen antecedenti, cum illius ... solum sit impossibile, impossibilitate consequenti, ... antecedenti, impossibilitas ... nullus ... repugnat libertati.

Alterum arguitur ... dabendo ... et ... mortem: cum ... praedicta ... sit post operationes ... medium ... inde est non ... omnino ante ... operationes. ... velle ... ante praevisa absoluta merita, ... solum ... est ante illas ... ex parte voluntatis ... intrinsece ... auxiliis in ijs ... libertate ...

cum meritis et potentia ingens quod auxiliis et beneficiis conveniendi tradi sunt solum sibi hunc sinunt ante absolutam propriam mediationem; ideo et solum cum impotentibus cum natura caret potest eiusdem libertati repugnare. addit; impotentiam proprietatem voluntatis gloriam cum natura alia, solum est impotentiam Creantis, quam optime solam cum liberare.

Ad sextam respondeo magis et linguam meam praedictam solam et gloriam non fuit impotentiam voluntatis Creatae positivae, quando naturae, nego hoc, cum praedicta solum sit autem Divina libera non est etiam in voluntate Creata, potentia illam ponere etiam ponere, sed solum impotentiam voluntatis Divinae; cum in illis non habet minime dependens a tertia media operatio voluntatis Creatae, quam Divinus non habet, minime dependens a propria voluntatis Creatae ipsius est, quod sit Creatura non ponere operationem in statu conditio Divinus modo honestissimo auxiliis illius, cum praedicta voluntate est gloriam, quam fuit dependentia a scientia media, neque solum voluntatis Creatae ab aeterno tempore, Divina vero est ab aeterno, quod est quod ab aeterno tempore dependere ab eo quod est in tempore, non tamquam a Causa, sed tamquam a conditione sine qua non, ut per in scientia [illegible] hic dependenti scilicet quasi dependenti ab obiecto contingenti quod est in tempore.

Ad [illegible] respondeo [illegible] voluntate efficaciter gloriam [illegible] antecedentem [illegible] sequi gloriam: ideoque illam liberam sequi et non est in potestate Creantis voluntatis [illegible] consequi gloriam: et ideo illam sequi ratio necessitatis Creaturi. [illegible] potest [illegible]

voluntas divina efficax, nec illam frustrare, eo quod talis voluntas
sit supra leges [illegible] voluntatis creatae, cum non possit [illegible], nec eam
potest frustrare non repugnat libertati, cum hec omnia contingant ex
supra [illegible]. Ad 7mum, qua eadem est ratio [illegible] maiorem
et distinguo maiorem [illegible] voluntas creata est potens antecedenter, concedo, potens
consequenter, nego: cum praedicta voluntas potest supponat impotentiam consequentem
inde est eam esse infrustrabilem, sicut ex se infrustrabilis in voluntate divina
sicut infallibilis in tota visione actus liberi: quia admissa ista [illegible]
obiectum aliter se haberet, scientia visionis falleret, et illa potentia adhuc
actus liberi potentia antecedenter potest aliter se habere, quin potentia scientiae possit
falli, sicut scientia falsa, eo quod actus liber impotens consequenter quin
per se visio supponit non posse aliter se habere: sicut voluntas divina
est infrustrabilis eo quod voluntas creata impotens consequenter, quam potest
praesupponit divina [illegible] non ponere [illegible]. Ad 8um argumentum
distinguo maiorem [illegible] ex parte [illegible] immediate [illegible], maiorem, nego
diximus [illegible] maxime non eo [illegible], ideoque illius infallibilitas
efficax [illegible] libertati et hinc [illegible], nec [illegible], [illegible]
praedicta voluntatis [illegible], quod hic sit [illegible] immediata operatio
illa [illegible] gloriae et effectus praedestinationis. Ad 9um [illegible]
maiorem, tale decretum praecedit statum absolutum actus, maiorem, [illegible]
immediate, nego [illegible] absolutum [illegible] immediate a voluntate
[illegible]; statum absolutum mediatum a voluntate [illegible]
statim absolutum actuum liberorum a decreto indifferenti, [illegible] et a voluntate
creata [illegible] indifferentibus ad actum et non [illegible] effectus in
statu absoluto solum [illegible] a voluntate efficaci [illegible]
ideoque [illegible] hic [illegible] in statu [illegible], non [illegible]
[illegible] voluntas supra [illegible], quia non est supra [illegible] effectum
mediatum.

Ad 2am confirm., nego maj., pro[pter] media n[on] cognita
obiectum sub ea conditione, sub qua liberum est: atq[ue] liberum, liberae sub
conditione, quod condulat, hic [non] cognitum Deo per scientiam mediam, sed per
scientiam simplicis intelligentiae naturam, quod si condulat actus liberum erit
actus libera, cum condicio nondum [illegible] cum actu solum q[uo] cognitum Deo
per scientiam mediam actum liberum sub ea conditione, sub qua adhuc contin-
gens est quamvis est actus amandi liberi, sub conditione auxilij B. attenta
natura creatae auxilij B. Cum autem positio voluntate efficaci gloriae,
et si hic et media sint libera, nihilominus [non] sint contingentia, sed
naturae necessitate cognita, inde est [non] cognosci a Deo sub ea conditione per scientiam
mediam, sed per scientiam aliam naturam, ut bene insinuat in [illegible]

+ Ad 4am arg.
nego maj.: ad minor. probo concedo maj., et nego min.: licet decretum esset
gloriae, frustra et negata gloria, nihil tamen sequitur, Deus parare decursum ad
frustrationem sui decreti, dum modo praecognoscat, ut revera praecognoscit, eam frustra-
tionem esse impossibilem impossibilitate consequenti, parat et talem decursum, ut illa
servet libertatem creatam: et aliunde volens gloriam manet infrustrabilis,
quia [non] habet ab eo, nisi praecognita impossibilitate frustrationis, cum ille
videret licet in auxilio efficaci, quod infrustrabile, frustrare potest
operari, et adhuc ex suppositione auxilij, parat Deus decursum ad ope-
rationem, et [non] operari; cum tamen nunquam [illegible] operari sit frustrum auxilij

Ad 5am replicam
Distinguo maj.: posito praedicto decreto efficaci gloriae, impossibile est ratio
gloriae esse impossibilitate consequenti, concedo, impossibilitate antecedenti: ideoque impossibile
est frustrari, et sufficientia decreti, quod hoc probat praesupponit non solum po-
tentiam antecedentem gloriae, et mediorum, sed etiam eorum impossibilitatem consequentem
Distinguo deinde minor.: Deus [non] parat decursum ad impossibile, quod
tale est impossibilitate absoluta sive antecedenti, concedo, quod tale est impossibilitate
ex suppositione sive consequenti, nego: parat ergo Deus decursum indifferentem ad
amorem liberum et eius negationem, quia decursum non suspendit, sed dat adhuc
ex

ex sup(er)e amoris, l(icet) ex huius sup(er)e sit impossibilis natio amoris
ut ad chimaeram; et sic de similibus Deus non potest concurrere indifferenter
qa impossibile e(st), absolute, et impossibile a n(atur)a.

Sectio 5a

Voluntas absoluta et efficax gloriae ante praevisa [illegible] merita
non repugnat libertati

Sic RR. PP. Suarez
[illegible] Arriaga referentes [illegible] sua. eius [illegible] ex [illegible] impug-
nantes, [illegible] sit de merito sua. mihi certissimum est, eximium
[illegible] magna [illegible] species [illegible] reffertur. quia [illegible]
qa id non repugnat libertati, quia posito [illegible] voluntas ex vi cuius
praerequisitum ad operandum [illegible] et non ponere illas ut [illegible]
dicitur: id posita praedicta voluntate gloriae, [illegible] voluntas [illegible] ponere
et non ponere operationem; [illegible] praedicta voluntas non repugnat libertati.
[illegible] mori, qa ex vi talis voluntatis, [illegible] Deus ponere
media, quae infallibiliter inferant operationem, quaecumque [illegible] gloria
hoc sufficere, ut ea sit absoluta et efficax. [illegible] ex 1a parte, id
[illegible] sit media quae infallibiliter inferant operationem [illegible] gloria
[illegible] voluntas [illegible] ponere et non ponere operationem, quae [illegible]
omnia auxilia efficacia, [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] posita
praedicta voluntate gloriae, [illegible] voluntas [illegible] ponere et non ponere
operationem.

Dices, sine scientia [illegible] merita non [illegible] Deum [illegible]
media inferant infallibiliter operationem, [illegible] sint efficacia auxilia
[illegible] a libera [illegible], [illegible] Deus [illegible]
[illegible] efficaciam praedictae voluntatis gloriae [illegible]
[illegible] alius [illegible] cum operatione [illegible] repugnat
libertati.

Sed ratio est quia aliud est, volitum efficax gloriae esse in Deo ante scientiam mediam; aliud electionem mediorum infallibiliter inferentium operum liberorum esse in Deo ante scientiam mediam; et utrumque hoc sine praejudicio libertatis; cum hoc omnino repugnat, quia cum Deus sine scientia media nulla cognoscat media, quae infallibiliter inferant opera libera: cum nulla absque ea sint certa, repugnat Deum ante scientiam mediam eligere media infallibiliter inferentia opera libera, cum ferret sine electio in incognitum quod est impossibile: ideoque huiusmodi electio est omnino impossibilis ante scientiam mediam.

Aliud vero est, volitum efficax gloriae esse in Deo ante scientiam mediam, cum gloria possit poni per media, quae illam necessario inducant, ut videret in qualitates per media, quae illam libere inducant, ut videre licet in adultis, eo quod efficaciter intendat gloriam ex genere solum politatis aliquoque modo possibili gloriae, quae genere est ante scientiam mediam et spectat ad scientiam simplicis intelligentiae non tenetur Deus eligere potius media necessaria, quam libera. Quia si intendit efficaciter aliquem finem consequendum per plura media, non tenetur potius ad unum quam ad aliud. Quod si prius volente efficaci gloriae Deus eligat ea media, quae per scientiam mediam cognoscit infallibiliter, liberaliter inferre gloriam, quamquam ante scientiam mediam habuerit volitum efficacem gloriae; hic volitum non repugnat libertati.

Dices 2o. quod ut volitum huiusmodi gloriam haurire ante ad scientiam sit infrustrabile, solum requiritur inferre media, quae vel ex sua natura, vel consequenter infallibiliter inferant gloriam, ut potest intelligere efficacem gloriae haurire post scientiam mediam et post scientiam visionis, quae est infrustrabilis, eo quod inferat media ex sua natura infallibiliter inferentia gloriam: sed volitum efficacem gloriae haurire ante ad scientiam mediam potest inferre media infallibiliter inferentia gloriam ex sua natura: deinde electio mediorum

tria

post scientiam mediam, ~~...~~ media infallibiliter inferunt gratiam extrinsecè Loventis: et talis voluntas cum gratia non repugnat libertati, nec etiam huic repugnat, quod infallibiliter inferat gratiam extrinsecè Loventi, et quod inferat media, quae eodem modo inferunt infallibiliter operam

Dices, talis voluntas est omnino libera, scientia vero media est pars ex Deo libera, sit obiective, et pars vero necessaria, sit subiective: ergo repugnat talis voluntas esse in Deo ante ad scientiam mediam minutoriam conditionate futurorum: in Deo quae necessaria sit priora libertati: ideoque repugnat in Deo debitum aliquod absolute excepto et obiectum aliquod liberum ante ad scientiam mediam eiusdem obiecti

Nego redeundo ... et distinguo Loeny. repugnat talis voluntas esse in Deo ante eliciti sumpto ly ante pro ordine unius actus ad alium quo prius et posterius, nego; sumpto ly ante pro independentia talis voluntatis a scientia media, nego. alterutrumque ordine ..., quo prius et posterius, scientia media antecedit omne debitum liberum Dei absolute excepto in Deo; alterum vero inde=pendens unius ab alio plura debita libera Dei antecedunt scientiam mediam non debitum Creandi formaliter antecedit scientiam mediam de futuritione conditionata actus liberi, quia absurdum est independens, et eiusmodi scientia media antecedit decretum Creandi formaliter, imo ... mutua antecedentia nullam repugnantiam, quia solum importat mutuam independentiam duorum, quae videntur esse ut patet in aequo ex lapide mutuo independentibus, et haerere sese mutuo ...

Dices ergo ... solum affirmat voluntatem efficacem et absolutam conferendi gratiam, deceptus in Deo independenter a scientia media, hoc est scientia media illam non ... non dirigente, nec praecontenta scientia intellectiva in Deo, sed ea malitiae ... imo principale defectum apud talem voluntatem efficacem non repugnare voluntati

Quia ratio explicata quia scientia media non est Causa se, neque ... esse requisitam ad actum liberum nec quia actus non ideo est conditionate futurus, quia talis videtur per scientiam mediam

sed potius videtur vitiare futurum per scientiam mediam quia ipsum futurum est vitiare; tam etiam quia aliquin scientia media everteret libertatem esset per ipsam causam infallibiliter inferentem operationem, quod repugnat eius libertati. 1

Atqui ex ipso volitio habenda independenter ab illa non repugnat libertati, ergo non repugnat libertati etc. quod etiam si haec non afferat prius aliquid se requisitum ad actum liberum ut ex terminis evidens est: ergo cum volitio efficax gloriae etc., quia sit independenter a scientia media non afferat prius aliquod per se requisitum ad libertatem, neque ideo ex eo quod sit independenter a scientia media, non repugnabit libertati.

Dices hanc rationem probare etiam electionem mediorum efficacium ad gloriam habitam independenter a scientia media non repugnare libertati etiam, quia scientia media non est causa per se sed conditio per se requisita ad libertatem, ergo pariter tali electio independenter a scientia media non repugnabit libertati.

Respondeo negando, quia scientia media non sit causa per se, nec conditio per se requisita ad libertatem, est tamen conditio per se requisita ad electionem divinam infallibilem et efficacem compatibilem cum libertate: nam electio ut sit efficax et infallibilis debet ea media eligere quae praesupponuntur cognita ut infallibiliter connexa cum gloria; cum autem independenter a scientia media nullum praesupponantur cognita media quae ex se et ab intrinseco inferunt gloriam infallibiliter, quae non repugnant libertati, inde est talem electionem habitam independenter a scientia media repugnare libertati.

Et discrimen inter volitionem efficacem gloriae et electionem efficacem mediorum infallibiliter inferentium gloriam independenter a scientia media, quoniam gloria est aeque possibilis per media necessaria et per media libera: ideo cognita possibilitate gloriae, potest Deus illam efficaciter velle, nondum statuendo an sit conferenda per media libera, an per necessaria, at electio cum iam sit de mediis, quorum quaedam sunt libera quaedam necessaria et independenter

a scientia media solum cognoscitur nam si electio fiat independenter a scientia media nec est electio media natura, ideoque volens efficere gloriam independenter a scientia media non repugnat libertati, repugnat vero electio mediorum efficacium independenter a tali scientia

Sectio 3a

Diluuntur obiectiones

Probatur quod supponimus actum eius et aliunde infallibiliter illum inferens repugnat eius libertati ut supra dictum est: sed predicta volitio gloriae habita ante scientiam mediam supponit esse supra omnem actum: antecedenter ex statu absoluto actus, utpote ante eius scientiam visionis, nec non ex statu conditionato actus, utpote ante scientiam mediam eiusdem. deinde vero esse supra infallibiliter inferens actum est ex volumus efficere gloriam, et eam impetrabilem, a qua valet infallibiliter [illegible] ad gloriam et media quae requisita ad gloriam ergo talis volitio repugnat libertati

Probatur 2o: quia cum non est liberum actum, nec liberum est consonde infallibiliter illatam: sed predictum decretum non est liberum voluntati, ut nullo modo dependet ad hunc naturae ab actu libero creato; cum ponatur in Deo ante ad scientiam mediam: deinde vero gloria et media quae requisita ad gloriam, inde infallibiliter inferuntur: ergo tale decretum repugnat libertati, tum consecutionis gloriae, tum mediorum ad gloriam.

Probatur 3o quia non alia ratione decretum Christus volens efficere gloriam, nec tamen predefinitum actus liberos est supra omnem actum et repugnat libertati, nisi quia antecedit scientiam visionis operationum liberorum, et scientiam mediam eiusdem indeque infallibiliter infertur gloria et actus liberi predefiniti: sed similiter volitio gloriae antecedit absolute, antecedit scientiam visionis, et mediam, nec non infert infallibiliter gloriam, et media predefinita ergo haec voluntas repugnat libertati

Respondeo distinguo maiorem, supra omnem actum est, tamquam [illegible] quam [illegible] supra omnem actum solum finaliter, non tamen [illegible]

scALIT diño anteat actum quem anteit futuritio eius absoluta et conditionata visibit sed non anteat futuritionem conditionatam, sed illam supponat, inde est, non ea sufficit ante repugnantem libertati actus. voluntas q° efficax gloriae independens a scientia media decreta inde, etiam post executioni mandata: sed per media natio consequentia actum et hoc modo ea voluntas eorum scabit, quam visibit antecedit actum, et repugnat eius libertati

De post executioni mandata per media indifferentia ad actum et nam actus infallibiliter consequentia actum sicut actu coniungant, et hoc modo voluntas sic scabit anteat scientiam mediam et futuritionem conditionatam actus; est enim visibit eorum, quae ipsi ponat ad actum ea solum media, quae applicaret, si scientia media praevideret praedicta voluntatem sic media libera et indifferentia: ideo voluntas haec sic scabit eorum; eorum non est visibit et repugnat libertati actus, et consequentia quo maior cui non est liberum arbitrium etc., nec scabit, nec visibit deus; cui non est liberum scabit, est non liberum visibit, nego. quia ut liberum visibit solum infert ea media, quae sine praeiudicio libertatis inferunt infallibiliter actum. est autem voluntas efficax gloriae libera visibit voluntati creatae, quatenus sic non sit in potestate voluntatis creatae, quod ea voluntas scabit ponat indifferentia, est enim in eius potestate, quod in voluntate divina sit virtus absoluta ponendi media indifferentia ad actum, et infallibiliter inferentia actum, mediis voluntas creata sub talibus mediis esset operatura in divina voluntate non esset virtus ponendi media indifferentia, et infallibiliter inferentia actum. ergo voluntas gloriae, ut post libera visibit voluntati, non repugnat eius libertati.

Ad 2um consequentia nego maiorem: non quia inde solum repugnat libertati sed quia ubi eius visibit etiam anteit operationem liberam et gloriam inde secutam quaevis media, quae infallibiliter inferunt non sunt indifferentia ad actum, sed ante ad actum natio connexa cum illo, ut patet in praemotione, quae si liberum thomistae haberet virtutem inferendi media indifferentia, et solum connexa cum actu ex suppositione actus, diceremus thomistam non repugnaret libertati.

Da

Dico 2°, quia si volitio efficax Dei haberetur independenter a scientia media, non tolleret libertatem, sequeretur scientiam mediam non requiri ad conciliandam libertatem creatam cum praedefinitione divina: praedefinitio enim quae volitio est praedefinitiva, et non sine independenter a scientia media componitur cum libertate creata: sed hoc est falsum: praecipuum ad hanc conciliationem inveniendam adhibetur scientia media, ergo praedicta volitio habita independenter a scientia media repugnat libertati.

Probatur 1°: quia tunc sequeretur non tolli libertatem ex eo, quod Deus praedefiniat efficaciter amorem, et idem est de quolibet alio actu libero independenter a scientia media: potest enim ex vi talis praedefinitionis eligere media ex se indifferentia ad amorem, et natura amorem, inferentia non infallibiliter amorem, ea velle, quae de facto coniungunt cum amore: ergo scientia media potest non requiri ad conciliandam libertatem creatam cum efficacia divinae voluntatis: non enim potest requiri ad aliud, id independenter a quo potest illud esse.

Probatur 2°, quia tunc sequeretur ad nullum effectum divinum quidem posse requiri scientiam mediam: sed hoc est falsum: providentia enim divina, ut possit perfectissime adaequare regulam debet praeveniri per scientiam, per quam maxime cognoscendo non involvunt imperfectionem: ergo falsum est ad volitionem efficacem Dei posse non requiri scientiam mediam. Probatur maior, quia omnis effectus divinus quidem vel est liber vel naturalis: sed ad effectum naturalem potest non requiri scientia media, utpote naturalem; neque ad liberum, cum independenter a scientia media possit Deus illos efficaciter velle illaesa eorum libertate: ergo tunc sequeretur, ad nullum effectum divinum quidem posse requiri scientiam mediam. Resp. negando

Ergo do maj. si voluntas electa sequitur scientiam mediam non requiritur ad conciliandam libertatem creatam cum praedestinatione, quia haec impediat infrustrabilitatem gloriae, concedo; quia impediat electionem mediorum liberam et infallibiliter inferentium gloriam, nego. Haec enim electio, cum sit infrustrabilis, et eligat media infallibiliter inferentia gloriam, talia autem media non cognoscit Deus, nisi per scientiam mediam, inde est hanc requiri ad praedestinationem, quia haec impediat electionem. Et ex scientia media praevisum invenit animum Dei, ad gratiam efficacem cum libertate creata. Quia autem efficax est obiectum praedictae electionis non inveniens efficacem gloriae qua gratia.

Ad 2m confirmationem Ergo minorem, hanc sequitur non dari libertatem electionis, si Deus per antecedentem decretum eligat ea media, quae per scientiam mediam cognoscit indifferenter, et infallibiliter coniungi cum actu amoris, concedo; si independenter a tali scientia faciat electionem mediorum, nego. Si enim faciat electionem independenter a scientia media, cum voluntas divina praedestinativa amoris, sit infrustrabilis electio debet esse mediorum ex parte sua infallibiliter inferentium amorem: alioquin praedestinatio exponitur frustrationi; talia autem media tollunt libertatem.

Ad 3am confirmationem nego maj., ad probationem concedo maj. et min. probationis ad 1m partem, et nego probationem ad 2am: si enim ad praedestinationem actus liberi, cum quod actus est indifferens ad libertatem. Si enim maj. probatio non requireret in Deo scientiam mediam ad praedestinationem actus liberi ut liberi est, requireretur per scientiam mediam: quia actus liber non posset praedestinari, nisi Deus cognoscat scientiam media, quae infallibiliter ponat illum ut liberum: alioquin praedestinatio esset frustrabilis. Non cognoscit autem Deus talia media, nisi per scientiam mediam: requiritur ergo scientia media per te ad eam partem quia est praedestinativa actuum liberorum ut talium, nec non ad eam partem quae est electiva mediorum

in

in facto inferentium actus liberos ut liberos

Sectio 7a

Voluntas absoluta et efficax conferendi gloriam ut coronam praesupponitur esse in Deo ante absolutam praevisionem meritorum.

Sic DD relati

Probatur 1a ratione relata, et 2o. probatur quia perfectius efficaciter intendere finem esse in eo, qui cognoscit esse in sua potestate media infallibiliter inferentia finem; sic enim optime et infallibiliter intendit finem: sed Deus ante absolutam praevisionem meritorum cognoscit, esse in sua potestate media infallibiliter inferentia finem scilicet gloriam ut coronam, cognoscit enim futura media, quae antecedenter praevisionem absolutam meritorum, scilicet auxilia efficacia inferentia infallibiliter et libere opera meritoria finaliter libera infallibiliter inferentia gloriam ut coronam: ergo potest Deus ante ad praevisionem absolutam meritorum intendere efficaciter gloriam ut coronam. Confirmatur 1o: quia gloria est adultorum per rationem mercedis sive coronae, ut est doctrina Tridentini, sed merces potest efficaciter intendi ante actualem existentiam et praevisionem operum absolutam quorum merces est, ut patet in mercenario intendente efficaciter mercedem operum, de illorum ... antequam ea ponat, sive absolute praevideantur: ergo potest Deus efficaciter intendere gloriam ut coronam sive mercedem ante absolutam praevisionem meritorum hominum quibus operibus tanquam merces debetur gloria, et sic confirmatur.

Confirmatur 2o quia in minus ... existentiam meritorum, nam venditio exigit ... solutionem, quam praevisionem ... quam venditionem solvere ... solutionem ... futuram, sed potest quis efficaciter velle vendere domum ... ante absolutam ... solutionem ... si certo sciat ... solutionem ... domum ... conditionem subjiciat, ut patet in iis, qui mercem suam ad vendendum ... volunt efficaciter eos ... vendendi, antequam videant pretium, sive solutionem absolutam ... : ergo etiam potest efficaciter velle gloriam ut ... praevisionem absolutam meritorum.

Dices: huiusmodi voluntas a nobis glorificari non est efficax eo quod saepius immineat et inferam suum effectum, nam mediis a ipsis voluntatibus eligentibus media, eaque exequentibus. Resp. ad 1um. quod dum ista voluntas infallibiliter inferat suum effectum, parum curamus an dicendae sint efficaces vel non, quia saepius immineant, vel non inferunt: solum enim contendimus posse Deum infallibiliter et infrustrabiliter intendere gloriam ut Creatoris aut ad praemium aliorum meritorum. Dices 2o quod iste philosophus admittit intentiones efficaces: sed hae plerumque non inferunt suum effectum, nisi mediis electionibus, et exequutionibus; ut experientia quod non est dicta voluntas efficax immineat effectum illatio.

Dices voluntas praedicta voluntates tum in ordine, tum in operationibus aliorum non esse efficaces, quia finis et media obiecta talium voluntatum sunt in alterius potestate, ut aliis liberi, quorum mediatum est adesse quatenus gloria ut Creatoris est imperare eius, praemium in potestate eminenti, sunt autem opera mercenarii, quae media sunt ad mercedem sunt in potestate mercenarii, cum vero mercede non sit in potestate conducentis opera repugnat intendi efficaciter praemium a mercenario.

Resp. ad 1um. quia plura intendunt reges, et quidem efficaciter, quae tamen sunt in alterius potestate, ut homines et bestiis, quidam alii navigant, alii militant, alii litteris dant operam, et sic de aliis, quae omnia praetendunt voluntate efficaci omnia, quae sunt in alterius potestate, quod vix ulla in hominibus est intentio, vel electio efficax, si adhuc requiratur rem intentam vel electam non esse in alterius potestate, quod nemo cupimus et homo est in alterius potestate, quatenus iure vel iniuria potest alius nobis id impedire vel eo spoliare. quod potest Deus efficaciter intendere gloriam ut Creatoris licet media aliorum ut liberi sunt in nostra potestate.

Dices 2o quod voluntas efficax est duplex, una infrustrabilis, altera frustrabilis, secunda exigit inferre media infallibiliter infrustrabilia nam voluntas praepostera [illegible]

talis

tabis illorum quod sit deprecatio alterius ipsius voluntas; 2a. exigit inferre media quae hic et nunc magis idonea apparent ad illationem voluntatis quod etiam sit de alterius precatione ipsius voluntas primarum semper hic Deus, et ad istas plerumque hunc [illegible] : idemque efficax earum voluntas super [illegible] hujus [illegible] est s. non est media imprecatione alterius pariter quod ad voluntatem efficacem.

Prob. 3o. quod ex [illegible] [illegible] talis infert per Deum ante praevisionem absolutam [illegible] intendere gloriam non [illegible], [illegible] non illius intentionis [illegible] [illegible] [illegible] intentio gloriam ut [illegible], tunc talis intentio dilata efficax, tunc non [illegible] media sunt in alterius precatione in [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] suum effectum: id solum [illegible] quod est [illegible] [illegible], [illegible] quod est [illegible] voce [illegible]: [illegible] [illegible] solvere et explicans, et [illegible] [illegible] ad eludendam vim argumenti.

Sectio 8a

Utrum [illegible] [illegible] voluntas impugnatur

1o. [illegible]

[illegible] gloriam ante [illegible] absolutam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] aut [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in [illegible] ad [illegible] s. [illegible], [illegible] [illegible] non [illegible] et voluntas [illegible] gloriam ut [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] velle dare gratiam ante [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle dare gloriam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle [illegible] [illegible] [illegible] velle dare [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] velle [illegible] [illegible] [illegible]: velle [illegible] velle [illegible] [illegible] [illegible]

Prob. 2o. quod [illegible] Deus dat gratiam [illegible]

[illegible], [illegible] ex[illegible], [illegible] quasi [illegible], et nullo modo gratis [illegible] eodem modo [illegible] incurrere, ac [illegible] [illegible] [illegible] amorem [illegible] quocumque [illegible] divina voluntas, [illegible] [illegible] absolute gloriam ab aeterno, et [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Deus voluntate ab aeterno [illegible] gloriam gratis ante praevisa ab-solute merita.

[illegible] dicendo [illegible], [illegible] velle esse omnino gratuita et liberalia ex parte obiecti formalis, [illegible], ex parte obiecti materialis, nego: [illegible] ea voluntas ex parte obiecti formalis, liberalis [illegible] Deus ad eam movetur mere ex divina bonitate [illegible] Deum ad se [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] vero [illegible] liberalis ex parte obiecti materialis, quatenus [illegible] [illegible] [illegible] vellet, nisi sub bonis meritorum ex parte [illegible] volendo gloriam [illegible] quomodolibet, sed ut [illegible] [illegible]

[illegible] [illegible]: Corona [illegible] [illegible] [illegible] gratuita et liberalis ex parte obiecti formalis [illegible] [illegible] eam, [illegible] ex parte obiecti materialis [illegible] [illegible] [illegible], ut [illegible] in principe, qui [illegible] ex motivo [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] et [illegible] velle [illegible] [illegible] Coronare [illegible] [illegible] formalis [illegible] Coronam gratuitam, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] meritorum ex parte obiecti materialis.

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible], velle dare gloriam [illegible] velle dare gloriam gratis ex parte obiecti formalis [illegible]; ex parte obiecti materialis, nego; et [illegible] [illegible] velle dare gloriam ut Coronam est velle gloriam dare gratis ex parte obiecti [illegible], [illegible] obiecti formalis, nego. Corona [illegible] [illegible] gratuita [illegible] ex parte [illegible] formalis, [illegible] materialis; [illegible] [illegible] gratuita ex parte obiecti formalis, et [illegible] gratis ex parte obiecti materialis. [illegible] [illegible] repugnantia in eam [illegible] [illegible]: [illegible] [illegible] gratuita [illegible] [illegible] [illegible] ex parte obiecti formalis, alterum vero ex parte obiecti materialis, ut [illegible] [illegible] exemplo [illegible] [illegible].

posito

obti procedendo cum facto et [illegible] gratis [illegible]
velle damnationem, Deus velle dare gloriam gratis, est valde diversum, [illegible]
ex signat, quod Deus absque bonitate sua velle dare gloriam, bona [illegible]
eam dare sine meritis; 2a signat Deum non solum velle damnationem
alicuius sine bonitate; verum etiam eam velle dare sine meritis propriis
ja Logice de facto vera est, inquiunt, 2a vero falsa. quod alij
explicant dicendo Deum voluntate intentiva velle damnationem non propter
merita, sed propter merita. alij vero dicendo, Deum voluntate intentiva
velle dare gloriam gratis ex parte actus, et non gratis ex parte obiecti

quae omnes solutiones
sunt re cum nostra conveniunt, nam in facto non video quod expeditior
ad praescindendum conciliationem, quam ex aliis facile est exponere nostram

Ideo
gloriam digna magis, quod Deus dat gloriam ex voluntate executiva, non
voluntate intentiva meritis Dei in tempore eo modo quo dat gloriam, ac
voluit illam dare ab aeterno, cum ab aeterno voluerit dare gloriam
dupliciter uno ante praevisa absoluta merita eodem gratuito
ex parte obiecti scilicet, et altero post absolute praevisa eodem merito
et iusto ex parte obiecti scilicet in tempore dat gloriam nullo modo gratis
actu executivo, dat vero gratis sine intentivo. utroque de actu ab
aeterno, et in tempore est verum, [illegible] in tempore [illegible]

Q. a.
Quaeres 2o. an si Deus ante praevisa absolute merita vellet
alicui gloriam ut bonam meae [illegible] in eo duplex actus
esset circa gloriam, unus quo gratis vellet dare gloriam in intentione
et alterum, quo vellet dare gloriam non gratis, sed ex [illegible] iustitia
in tempore executiva, ut nos ipsi [illegible]: Solutio est [illegible]
cum utroque actu sit effectus, [illegible]
vellet gloriam ut bonam ante absolute praevisa merita [illegible]
sufficiens non dare in Deo

1 Contra 1º quia volitio efficax et infrustrabilis talis est, ut inferat infallibiliter effectum, eidemque det existentiam: sed volitio intentiva complacentiae amoris efficax, eaque est infrustrabilis, quia dat existentiam gloriae, comitante volitione executiva omnino superflua. Contra 2º: quia post praedictam intentionem, non ex inde Deus gloriam futuram: tum quia ea est efficax, tum quia ea posito decreto non manet pure possibilis, sed infallibiliter futura, idemque existens post aliquam distantiam temporis: ergo quaecumque alia volitio executiva est superflua et inutilis.

Ad 1. Concedendo majorem et negando minorem: licet enim utraque actio sit efficax neutra tamen superflua: tum quia utraeque exprimunt suam efficaciam in gloriam, actio vero intentionis mode executionis vero immediate; tum quia actio intentionis habebat velle dare gloriam executionis vel ex justitia vel gratia justitia.

Distinguo majorem: volitio est talis ut inferat infallibiliter suum effectum, eidemque det existentiam mediate vel immediate concedo, immediate tantum, nego; volitio executiva efficax est, quia immediate dat existentiam effectui cuius infallibiliter infert; volitio vero intentiva efficax est, quia infert infallibiliter electionem et actionem voluntatis executivam a quo immediate effectus habet existentiam.

Ad 2am. Contra distinguo majorem, post praedictam intentionem inde videt Deus gloriam tamquam in sua mediata futuritione, concedo, tamquam in causa immediata, nego, ut ex ea intentio sit efficax satis est, et causa mediata gloriae, infallibiliter inferens volitionem executivam, quae immediate efficiat gloriam; quod etiam sufficit, ne maneat gloria pure possibilis, quamquam possit non haec causa; quae adhuc mediate infallibiliter inferat eius futuritionem et existentiam.

Dices 3º: Haec est quia in nobis distincta intentio, electio, et executio distinguuntur, quia dum intendimus finem, ignoramus quae sint media magis proportionata fini: idemque post intentionem inquirimus per consilium media, quae inventa eligimus medium magis proportionatum. Et

quo

[illegible] eorum mediorum, et illa est de fine et executione mediorum, [illegible] intentio, et electio, quae important quandam difficultatem [illegible] executionem mediorum [illegible] aliorum executivorum media et finem; at qui in Deo nulla est ignorantia, nulla difficultas, nulla [illegible] [illegible] electionis deficientia: et haec imperfectiones Deo [illegible]: ergo in Deo non distinguuntur intentio, electio, et executio.

Probatur 1°:

quia quoties potentia exequitur est expedita, non est necessaria tot actuum multiplicatio, sed sola intentio efficax applicat potentiam ad executionem, ut [illegible] quod efficax [illegible] in homine expeditum [illegible], quia eo ipso quod efficaciter intendat [illegible] [illegible] [illegible]: sed potentia exequens divina est omnino expedita, et [illegible], quia nullum habent impedimentum, neque imperfectionem: ergo eo ipso quod Deus efficaciter intendat [illegible], haec intentio applicabit omnem executionem, absque alia indigentia voluntatis executivae [illegible] efficaciter.—

Probatur 2°:

quia [illegible] comprehensiva finis est volitio etiam mediorum, [illegible] finis sicut cognitio comprehensiva alicuius est cognitio omnium [illegible], sicut amor comprehensivus finis est volitio omnium mediorum, [illegible] finem; sed finem efficaciter intendit [illegible] mediis [illegible], et [illegible]: sine [illegible] [illegible] exercere: [illegible] volitio divina [illegible], [illegible] perfectissima est comprehensiva: [illegible] est volitio mediorum, et executionis. [illegible] in Deo non distinguuntur intentio, electio, et executio.

[illegible] in nobis [illegible], [illegible] [illegible], quod [illegible] multiplicatio [illegible], [illegible] exhibitione [illegible] voluntatis [illegible] modo [illegible] unum, [illegible] [illegible] se [illegible], [illegible] [illegible] per [illegible] [illegible] amore [illegible] divinae, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] bona est, [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] mediorum ad talem [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] intendit efficaciter [illegible]

Deus ante electionem, non enim praedictarum imperfectionum, itaque et nunc iudicat eas expedire, sicut Deus iudicare ulterius non perfectionem, ita quod quia expedientem iudicat gratis velle conferre gloriam et velle eandem conferre ex iustitia, vult eam [illegible] [illegible] [illegible] formale, sicut vitalis [illegible] vult ex liberalitate in intentione, et ex iustitia in executione.

Ad tertiam confirmationem dico magis quibus [illegible] quando intentio, et executio pertinent ad eandem speciem [illegible], quando ad diversas, negatur; in exemplo autem proposito [illegible] [illegible] [illegible] obiectum formale et materiale, nunquam motivum manet [illegible] [illegible] [illegible] intentio, et executio [illegible] illius [illegible], at in intentione et electione [illegible] [illegible] gloriam apparet [illegible] obiectum formale, unum liberalitatis in intentione, et alterum iustitiae in executione: ideoque et [illegible] [illegible] ponendus est actus liberalitatis, et iustitiae alter.

Ad [illegible] [illegible] magis voluntas [illegible] [illegible] finis est voluntas [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] voluntas finis solummodo potest amare media [illegible] [illegible] finis, quamvis [illegible] [illegible]; [illegible] [illegible] media solum [illegible], et ut [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible]: inde est amorem finis [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] amorem, [illegible] [illegible] [illegible] mediorum, ideoque [illegible] intentio finis [illegible] [illegible] electionem et executionem [illegible] mediorum, [illegible] [illegible] [illegible], [illegible]. [illegible] [illegible] ab intentione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], et exequuntur.

Nec exemplum [illegible] [illegible] urget, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] obiecti, [illegible] debet [illegible] ad [illegible] obiecti [illegible] [illegible] [illegible]; at voluntas, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] amorem [illegible] obiecti eliciat, [illegible] debeat amare [illegible]

qd fiat è indebito, et visibile qd indecoru è materialiter, propterea adhuc permanet amor nil eorum, quis sit visibile in ordine fiat amare id talis amans fiat relinquere electionem mediorum debitorum realiter, s. fiat.

Sectio 9a

Voluntas efficax conferendi gloriam ut Coronam non potest esse in Deo ante praescientiam conditionatam meritorum

Probatur 9o

Voluntas Divina efficax è infrustrabilis, ut saepe dictum è: sed voluntas conferendi gloriam ut Coronam ante praevisionem conditionatam meritorum non esset infrustrabilis: ergo ea non potest esse in Deo. Probatur minor, quia a voluntas non est infrustrabilis, quae non intendit infallibiliter media infallibiliter connexa cum effectu: infrustrabilitas enim intentionis dependet a mediis infallibiliter connexis cum fine effectu, et ab infallibili illatione eorum, ideoque non absolute s. alterum deficiat, voluntas non è infrustrabilis. Atqui praedicta voluntas non intenderet media infallibiliter connexa cum gloria, ut Corona: quia ergo intenderet media quae semper praesupponit cognita, cum voluntas non tenet in incognitum; ante praevisionem autem conditionatam meritorum, nulla cognoscuntur media infallibiliter connexa cum gloria, ut Corona: hic enim ut talis dependet a meritis infallibiliter futuris, quorum infallibilis futuritio non cognoscitur, antequam cognoscantur futura conditionate: cum sola eorum futuritio sit conditionata: ergo voluntas efficax conferendi gloriam ut Coronam ante praevisionem conditionatam meritorum non esset infrustrabilis.

Confirmatur 1o quia ut voluntas aliqua infrustrabilis tendat in finem, debet uti mediis praecognitis, et infallibiliter connexis cum fine: sed ex huius cognitione, maxime pro humanarum voluntatum frustrabilitate tendit in varios fines; sed ante praevisionem conditionatam meritorum, nulla praecognoscuntur media infallibiliter connexa cum gloria ut Corona: solum enim cognoscuntur merita possibilia, quae indifferentia sunt ad gloriam ut Coronam, et ad eius natura, ut patet in meritis possibilibus, quae non coniungunt cum

eius gloria et corona quae talis effectus dependet ut sunt non pars est infallibilitatis ante praevisionem conditionatam meritorum.

Confirmatur 2o: quia si quis vellet efficaciter obtinere dignitatem a rege infallibiliter vellet, promereri et cognosceret dignitatem a praedicta media esse apta ad obtinendam dignitatem, non praecognosceret [illegible] aliquod infallibiliter connexum cum dignitate, quod si applicaret infallibiliter illam consequeretur: ergo cum Deus infallibiliter vellet gloriam et coronam, et cognosceret eam esse possibilem, et merita esse apta, non cognoscit esse in sua potestate media quae si poneret infallibiliter inferunt gloriam et coronam quae tales effectus gloria et corona ante praevisionem conditionatam meritorum non est infallibilis.

Licet enim decebant [illegible] ad infallibilitatem divinae voluntatis intendentis gloriam et coronam dependentiam a conditionatis meritorum, attamen affirmabunt, tamen habere Deum in potestate media, scilicet scientiam simplicis intelligentiae, qua cognoscit merita infallibiliter futura si adesse gratiam praedebet, quae tota praedefinita infallibiliter Deus intendit efficaciter gloriam et coronam.

Sed contra est 1o: quia supponimus 2o contra, ut intentio praefixa solum praerequireret praevisionem conditionatam meritorum, ut videlicet illa firmaret ut Deus posset efficaciter intendere gloriam et coronam: sed haec praevisio est infallibilis: quia ea posita potius movet quam removet contra naturam. Quia 2o quia merita conditionate futura liberi arbitrii conditionate futurae: sed repugnat arbitrii libertati, si Deus ad eum gratiam praedebet, ut habere posset habitu gratia actuali: quia praevisio conditionata meritorum praerequisita ad voluntatem efficacem gloriae et coronae non est cognitio scientiae simplicis intelligentiae, qua Deus cognoscit merita conditionate futura si gratiam praedebet ad ea: conditionata merita

et

ut supponit, et non exeunt merita, quia non exeunt libere.

Dico 2° quia scientia
prosequitur ad gloriam vel coronam est scientia quae praevidendo actus
liberi arbitrii futuros: merito quod vocatur futura, sed actus liberi arbitrii
futuri, et sola scientia media est scientia illorum liberorum arbitrii futurorum:
hoc est obiectum proprium scientiae mediae, quod distinguit ab aliis scientiis:
ergo praevisio meritorum conditionate futurorum prosequitur ad constitutionem
liberam intentionem efficacem quod spectat, non ad scientiam simplicis intel-
ligentiae, sed ad mediam.

Probatur aliter, esset non comprehensibilis [illegible], Deus
per scientiam simplicis intelligentiae cognoscere se posse omnia quae voluerit
et omni modo quo voluerit: et Deus etiam per eam cognoscere se posse dare gloriam
vel coronam si vel talem gloriam voluerit, nec sibi defecturam meritis
quae mediis post illam vel coronam conferre quam per ipsam cognoscit
voluntas [illegible] venit in gloriam vel coronam: ~~ista~~ non pertinet
ad hanc [illegible] scientia media. Secundo quia est scientia [illegible]
[illegible] solum [illegible] debere praecedere [illegible]
[illegible] voluntatis gloriae vel coronae, scientiam conditionatam meritorum, quae [illegible]
illa [illegible]

Dico 3° quod Deus scit se posse omnia quae voluerit, et quomodo
voluerit, quia scit solum voliturum [illegible], sed sine ea
vellet, [illegible] multa vellet [illegible], [illegible],
scilicet [illegible], et sic [illegible], et [illegible] liberae solum
dirigit scientia media: haec sola cognoscit quid [illegible] libere
operatura sit, si ponatur in his circumstantiis, quid si ponatur in aliis
ergo si sine scientia media vellit merita, vellet ea scilicet quando futura
non sunt, scilicet [illegible] sunt.

Dico 2° quia examinandi [illegible]
causas [illegible] convenientia et [illegible], [illegible] et varietate
[illegible] et [illegible] summa Dei sapientia, et scientia [illegible] solum
[illegible] eius [illegible]: scilicet Deus omnia operatur solum modo

praesumere cognoscere illa simpliciter intelligentia, qua cognoscunt se facere omnia, quae voluerit, et quomodo voluerit, inde non arguerent summam Dei sapientiam, et scientiam, cum haec etiam nudos cognoscant Deus facere quaecumque voluerit, et quomodo voluerit, quod omnia ad nutum creationis et gubernatio alia facere praesupponit in Deo scientiam per quam cognoscit se facere omnia, quae voluerit, et quomodo voluerit.

Ad 4um quod tamen et effectus praedestinationis arguunt in Deo non solum summam rectitudinem voluntatis in bonitate misericordiae, iustitiae, et aliarum virtutum sed etiam altitudinem et incomprehensibilitatem scientiae: aliam ex parte praedestinationis male colligerent Paulus O altitudo divitiarum sapientiae et scientiae Dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius, et investigabiles viae eius, sed si ad volun[tatem] effectus concludendum clamat ad colonorum quae in dextro et aliis partibus illius praecipua solum esse requireret cognitio qua Deus cognoscit, se facere quod voluerit, et quomodo voluerit non arguunt ex praedestinatione altitudo, et incomprehensibilitas scientiae et ita quod arguit Paulus: praedicta cognitio non est alta et incomprehensibilis, sed vulgaris et plana hominibus ad hunc aggressibus quod praedicta scientia non sufficit ad praedictas, sed alia ulterior, quae est media esse requirit.

Eius argumentum etiam Dum concludunt, esse requiri ad praedictas, illiusque effectus scientiam in Deo non solum ex perfectione Dei, in quo non perfectio sine imperfectione debet esse, verum etiam ex indigentia ipsorum effectuum, quod apte et digne nequeunt ordinari, nisi procedant a sapientissimo Artifice, ex profundissimo ac recta perfectissimi exemplaris cognitione perfectae scientiae et sapientiae.

Sectio 1a

De scientia Dei contra Aloysium.

Sit quod Deus

[catchword:] in

independenter a scientia media cognitionem positive gloriae vel coronae et meri-
torum illorum infallibiliter inferentium: verum quia positive cognoscit Deus
per scientiam simplicis intelligentiae independenter a scientia media: ideo ad vo-
luntatem efficacem et insuperabilem sufficit cognitio positivitatis finis et mediorum
infallibiliter inferentium finem: probatur quia media sunt medium insuperabiliter
volendi finem quatenus ad sequenda omnia merita per scientiam mediam
praeterquam Deus efficaciter velle gloriam vel coronam: ergo antecedens in praesenti
idem significat, ac independenter.

Ita omittendo rationes et eligendo media
ad voluntatem efficacem atque quod media dependent adaequate ab libertate
intendentis, concedo; quod solum inadaequate dependent ab alterius
libertate, nego: nam quia potest sequi omnia merita mediorum
praeterquam finis insuperabiliter intendi; nam ad hoc sufficit cognitio positivitatis
mediorum infallibiliter inferentium finem.

Ut si ego cognoscam positive flos
media infallibiliter conferre dignitatem, si ego et Paulus mihi eam petamus
cognoscamque positive tales petitiones, hoc mihi sufficit ad hoc, ut ego in-
superabiliter velim obtinere dignitatem, utique dum cognoscam Paulum pe-
titurum, si ego petiero. Licet gloria vel corona dependeat a libertate
creata, si praeterquam Deus eam insuperabiliter intendere, ad hunc
cognitio positivitate mediorum, sive meritorum infallibiliter illam
inferentium, utique dum cognoscat, merito seu ponendo
si hoc scilicet illo modo creatura auxilia, quod non fit, nisi
per scientiam mediam.

Quaeres an independenter a scientia media cognoscit Deus creaturas res-
pondere a liberis ex infinitis auxiliis quae ad perseverandum in gratia
praeterquam eas perseverare, et... independenter a scientia media potest
velle eis gloriam vel coronam. Hoc est solum dependere a libera perseverantia
in gratia quam Deus cognoscit independenter a scientia media: quod antecedens ad hanc
eiusque sequela omnium meritorum, praeterquam Deus non efficaciter et insuperabiliter

velle gloriam ut coronam. Probatur minor, quia metaphysica necessitate naturae est, cum non aliunde ex intrinsecis auxiliis quam efficacibus praeveniri ad perseverandum in gratia, ideo necessariam metaphysica necessitate cognoscit Deus independenter a decreto medio: hic quia non est de necessitate ideo contingentibus, quae independenter a decreto medio cognoscit Deus, cum non etiam.

Praeterea non debemus, adeunius probavi dixisse minorem metaphysica necessitate naturalis est cum non etiam ex se, quod ruat, cadendo, independenter a liberis [illegible] meo. At cum aliunde ex divinis auxiliis ruat, ita tamen ruat, ut possit vel non ruere, videlicet necessitate, ruendi, et perseverandi in gratia solum est ex se, quod ruat, et in gratia perseveret, an cum auxilio ruat, vel perseveraret cum, vel cognoscit Deus, nisi per scientiam mediam, antequam solum cognoscit, quod si cum ruat ruet, et quod perseverabit, si perseveraverit, quod inutile est ad volendam infrustrabiliter.

Sicut enim inutile esset ad volendam infrustrabiliter obtinere hominum aspectum, cognoscere, quod si petiero petam, et quod donabit si donaverit, utile vero esset cognoscere quod donabit si petiero: solum ergo utilis est, ad conferendam gloriam ut coronam, et ad eam ut talem infrustrabiliter volendam, cognitio qua Deus cognoscit cum in gratia perseveraturum, si eam praeveniret auxilio A, quae cognitio propria est scientiae mediae.

Quaeres cur haec maior duximus supra, quaestione 3a, sectione 3a, exquo, ubi aliter ad secundam difficultatem responsum est sub nomine eius maioris, quam hic probatum omnino ut duplici potius ad argumentum ruat. Quamquam etsi neutra alteri opponatur, haec tamen vera videtur facilior. Resolvenda ibi dicta, sicut etiam 2a difficultate, quam duximus lib. de scientia Dei disputatione 4a quaestione 2a sectione 3a, a § 4.

Sectio IIa.

Utrum efficax et absoluta conferendi gloriam potuerit esse in Deo post praevisa opera merita?

Sic

Sic ergo nostra theologia procedit in quo prima et tertia sententia resolvimus. probatur quia nulla est repugnantia, quod Deus cognita potestate gratiae et meritorum velle vellet conferre gloriam omnibus, quamvis vellet in gratia decedant, velletque ipsis omnibus conferre auxilia quae possint mereri gloriam: ac tamen absolute pro aliquibus quibusdam merita et gratiam, sicut decrevit in gratia, velle efficaciter dare gloriam in hac tertia sententia, actum divinorum nullus est oppositio; aut implicatio ex parte illius, neque implicantia ex parte eius: sed tertia voluntas absoluta, et efficax conferendi gloriam est in ipso post praevisa absoluta merita: id quod sequitur in praedicta sententia praedestinationis; ergo talis voluntas potest esse in Deo.

Confirmatur 1o. quia pluries vel semper vult Deus efficaciter conferre aliqua post praevisa pro eis opera ut familiam, fecunditatem, pluviam etc. quae Deus efficaciter Deus conferre post praevisa absolute orationes iustorum pro opportunis talibus beneficiis: ergo sicut hoc potest velle efficaciter post praevisa absolutas orationes, potest et velle gloriam post praevisa absoluta merita: eadem est utriusque ratio.

Confirmatur 2o. quia Deus omnino libere vult gloriam: ideoque ut sciat illam velle cognita eius potestate tam cognita futuritione absoluta meritorum: et eadem libertate gaudet tam cognita futuritione absoluta meritorum: nihil enim talis actus supponit in ipso cognitio futuritionis absolutae meritorum quod minuat libertatem eius et gloriam post praevisa absoluta merita potest velle et nolle efficaciter conferre gloriam: ergo voluntas efficax conferendi gloriam non repugnat in ipso post absolute praevisa merita.

Sed quia Deus quasi eius non potest velle efficaciter gloriam, nisi ordinare, atque ita ordinare, et imponere vellet: sed voluntas efficax gloriam, post praevisa absoluta merita gloriam ordinare vellet ergo huius voluntatis repugnat in ipso. probatur maior quia ille ordinare vult: quicumque prius vult efficaciter media, quam finem ordinare vult: quicumque prius vult efficaciter media quam finem et merita nostra ... ergo voluntas efficax gloriam ... illa hic ratio finis et merita rationem medii ...

post praevisa absolute merita gloriam conferre vellet

finalis voluntas qua Deus vellet dare merita est voluntas dandi fiat quia eadem gloriam; sed eo ipso repugnat talem volitionem esse post absolute praevisa merita, alioquin eadem finalis voluntas esset ante praevisa merita, cum sit causa meritorum, et esset post praevisa merita cum sit volitio conferendi gloriam, quae non attenditur esse post absolute praevisa merita: ergo huiusmodi volitio repugnat in Deo. Confirmatur maior ergo haec volitio est volitio dandi merita, sub cum perseverantia in qua non vult Deus conferre gloriam nisi ob huiusmodi merita, ut volitio efficax solum meritorum est finalis volitio gloriae: volitio ergo efficax ante infallibiliter inferentium causarum, est voluntas consequentium; merita [illegible] sub cum perseverantia in qua infallibiliter inferunt gloriam: ergo eadem finalis volitio, qua Deus vellet dare merita est volitio dandi gloriam.

Resp. concedendo maiorem et negando minorem ad cuius probationem, nego maiorem loquendo de volitione efficaci finali quae sit de efficaci; video quod Deus prius volens omnibus gloriam inefficaci volitione, post videns aliquos velle efficaciter media infallibiliter inferentia merita cum perseverantia in qua eos praevidit absolute, post ipsos ea velle efficaciter conferre gloriam. Et ratio est, quia per volitionem inefficacem finis Deus movetur [illegible] ad eligendum [illegible] media [illegible] illo, quod intelligat efficaciter, quando sit merita [illegible] cum perseverantia in qua [illegible] praevidit [illegible] velle efficaciter gloriam.

Ad confirmationem, nego maiorem ad cuius probationem concedo maiorem et nego minorem; volitio efficax ante infallibiliter inferentium causarum consequentium efficaces non est finalis voluntas causarum, sed solum [illegible], quia [illegible] volitio finalis et efficax consequentis, i. est alia [illegible] praerequisita voluntas requiritur nulla autem est repugnantia, quod volitio finalis [illegible] sit [illegible] finalis volitio [illegible]: concedo [illegible] in eo, quod Deus habet volitionem efficacem meritorum et perseverantiae

in-

ingra, qua voluntas hominis potest et absolute praevisis intereat voluntas effectus gloriae

Sectio 12a

Voluntas antecedens et efficax conferendi gloriam adultis fuit ante absolute praevisa eorum merita

Hic dico 1o

Ita relativi, quod [illegible] distributione [illegible]: cum [illegible] praevisio [illegible] posuerit Deus velle conferre gloriam, uno [illegible] absolute dictante [illegible] voluisse [illegible] illa non propter effectus [illegible], sed [illegible] ti autem ad [illegible] et [illegible] ta [illegible] refert [illegible] [illegible] ubi [illegible] [illegible] explat

[illegible] ex [illegible] Pauli [illegible] quod gratia stipendium [illegible] quod illud sit [illegible] [illegible] et [illegible] ad [illegible] gratia autem sit ante [illegible] [illegible] praevisionem, sed [illegible] gloria [illegible] cum [illegible] mors, sive ea temporalis sit, sive aeterna sit stipendium [illegible] Paulus, stipendium enim peccati mors, gratia autem Dei vita aeterna: ergo gloria, et divina voluntas circa illam est ante praevisionem absolutam meritorum, mors autem, sive poena et voluntas divina circa illam post praevisionem absolutam demeritorum. [illegible] propter [illegible], vitam aeternam dici [illegible] non quia ipsa gratia [illegible], [illegible] quia sit [illegible] gratia [illegible] quod gratia est [illegible], sive [illegible], qualis est [illegible] [illegible] unde [illegible] et [illegible] expositio est minimum [illegible] et [illegible], quam [illegible] expositio sit [illegible], ut [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] quod [illegible] est gratia [illegible] [illegible] [illegible] gratiam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illi [illegible] [illegible]: [illegible] non est gratia, et [illegible]

id merue [illegible] et tri in radice ... gra ... grati donatiz

Ut qui Aug. [illegible] ... debet intelligi, [illegible] sive immodo sic ... intelligi; aliogn nil ... [illegible] ... pot colligi: qd ... intenta ... actorum meritorum sit ... gratia; nullusq sit immodus in eo qd quod sic a Deo intendit ... glam n ... in radice, ... [illegible] gras.

Item ... glam ... gram ... illam ... radix ... n v° eandē ... a Deo ... operationibus ... illorum ... actorum ... gram ... nil ... gratia ... expositio fit ... [illegible] ... Aug. qui ... [illegible] ... sive ... sive ... glam ... gram ... operationibus [illegible]

Alimque ... [illegible] ... gram ... fieri ... quod ... operationibus ... sive ... sive ... collata ... quod ... [illegible] ... gram a Paulo, ... independen... operationibus ... [illegible]

... ex pluribus ... in quaestionibus ... [illegible] ... pluribus ... [illegible]

[illegible]

proprie et plenius deliberationis effectus. Atque multa habent [illegible]
[illegible] vel inde, quo vult effici venditio domus, pretium quod vult
effici lucrum, inde pecuniam; inde, quia vult effici domus, [illegible]
[illegible] aliud emere, quia pretium vult effici [illegible]
sive vel honestas, sive delectabile sit, quia [illegible] vult effici [illegible]
[illegible], et multa [illegible] ad proprium [illegible]
[illegible] intendit effectum. [illegible] sit in physicis, in moralibus
in [illegible] effectum finis [illegible] proprius absolutus medium [illegible]
[illegible] proprium, [illegible] quae [illegible] proprium
[illegible] [illegible], [illegible], et [illegible] exempla
[illegible] [illegible] in [illegible], [illegible] depen-
[illegible] [illegible] qui et moraliter, [illegible] morali-
bus [illegible] [illegible] intentum effectum finis esse [illegible]
[illegible] [illegible] medium, sive [illegible]
[illegible]
[illegible] proprius sit in executione [illegible]
[illegible], in [illegible] in [illegible] effectum [illegible]
[illegible] [illegible] qui [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] proprium [illegible];
[illegible] in [illegible] bonum publicum [illegible] [illegible]
[illegible] vult effici bonum [illegible] vult proprium
[illegible] [illegible] ad quod [illegible] [illegible]
[illegible], effectus [illegible] ad [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] sit in [illegible], [illegible] in
executione in [illegible], [illegible] proprius absolutus [illegible]
[illegible] in intentione, vult effici bonum familiae [illegible]
[illegible] [illegible], ad quod [illegible], [illegible] effici
[illegible] in [illegible] in moralibus [illegible]
[illegible] [illegible] medium, sive [illegible]
effectus [illegible]
[illegible]

Lectio 13a

Difficultates ad praefatas conclusiones

1a e. quae

non solum conferre Deus gloriam in tempore et in executione, post praevisa absoluta merita, sed etiam sic illam voluit conferre ab aeterno in intentione: redditur enim in [illegible] talis voluntatis Matthaei 25 nec alia redditur nisi merita absolute praevisa, Venite benedicti Patris mei, possidete paratum vobis regnum ab origine mundi esurivi enim et dedistis mihi manducare etc. ubi apparet, ratio a priori, et quasi causa motiva adaequata voluntatis divinae volentis conferre gloriam esse merita absolute praevisa sine exclusione [illegible] potenti, dicitur etc. Ergo ea voluntas non est nisi post praevisa absoluta merita; nulla enim voluntas est, nisi ubi redditur est ratio illius a priori et causa illius adaequata motiva.

Confirmatur ab opposito
nam sicut eodem exprimit voluntatem infligendi poenas reprobis, ac voluntatem conferendi gloriam electis: dicet enim dicentibus reprobis maledicti in ignem aeternum qui paratus est diabolo et angelis eius: esurivi enim et non dedistis manducare etc.: sed voluntas infligendi poenam reprobis non est ante absoluta praevisa demerita: ergo neque voluntas conferendi gloriam electis est ante absoluta praevisa merita: a[illegible] Scriptura in [illegible] dicitur est "ingens gloria et corona, et merces justis, quos non amant, neque intendunt alicui, nisi post absoluta merita praevisa

Ad haec dicendo cum non solum conferre Deus etc. voluntate executiva, concedo; intentiva, nego; intendit quod Deus meritis [illegible], et liberaliter conferre gloriam ut causam ante absoluta praevisa merita; deinde elegit media digna [illegible] congruit conditi omnis cum meritis, et praefatura [illegible] quae absolute praevisa [illegible] merita, et post eorum absoluta praevisa, vult conferre gloriam quae voluntas est executiva et de ea loquitur Scriptura, loquitur [illegible]

et

et Ss. Ecclesiae Patres, dum docent, gloriam esse coronam et mercedem et merita reddenda, quae adequate ad praemium volitum conferendum gloriae et merita dicunt esse causas quasi motivas, ex quibus videlicet conferendi gloriam.

Ad primum dico majorem, et minorem, ubi est sermo de voluntate executiva, ita ut gloria, quam ceteris praestitam, quamvis utraque sit post praevisa absolute merita, et demeritorum: et ita in hoc casu praedestinatio conferendi gloriam esset executiva, non vero intentiva, neque enim quod in nostro casu dicitur nec datur voluntas intentiva gloriae anteprevisionem absolute demeritorum, sicut datur voluntas intentiva gloriae ante praevisionem absolute meritorum. Sicut neque secundam explicandi: ipsa ergo ex absolute meritorum, ubi dicimus decretum esse post praevisionem absolute demeritorum de reprobatis.

Inveniri suffat nullum transferendum in Scriptura. Ecclesiae et Patribus ad talem voluntatem circa poenas ponendas cum Deo statuitur satis superiori ad ponendum voluntatem antecedentem circa gloriam, intrinsece non sine singulari, quae suadet ad ponendum voluntatem antecedentem circa illam, cum non reperiatur in poena, quae non est bonum per se ratione alterius, sicut ut alii dicunt bonum occasionatum, hoc est ad vindictam culpae, ad quam reparandam altera suadet, non esse ponendam in Deo voluntatem antecedentem circa poenas.

Scripturae autem dicunt, et Patres dum insinuant voluntatem circa gloriam esse post praevisa merita, intelligendae sunt de voluntate executiva, et non de intentiva, sed magis a nobis dicimus. Quomodo autem utranque voluntatem in Deo quam intentivam suadent ea testimonia quae dicunt gloriam esse mercedem, bonum, et praemium executiva vero ea quae dicunt esse mercedem, bravium, et coronam, ex quibus quae testimonia sine dubio intra voluntate minus posse intelligi quam ceterae quae relatione est satio 7 et 8 huiusque secundum.

Ad differentiam numerum electorum valde exiguum est cum non reiectum dicendum, quod numero multi sunt vocati, pauci vero electi. Ad hoc hanc est Deus

[illegible]

n̄ eligere nisi eos, quos alias praevidit bene operaturos, quia prima est, quod huiusmodi electio fiat post praevisa aliorum merita, contra ...: quae nisi ... exiguitatis: solum negat bene placitum divinae liberalitatis s. misericordiae operari, nisi exigat aliud quod sit ... : sed debeat divinam liberalitatem, et misericordiam ... rae ... exiguitatis; tum quia exigua est liberalitas, et misericordia; tum quia bonum est communicativum et diffusivum sui, debeat autem bonum infinitum adeo exigue se communicare: quia ... huius exiguitatis est, Deum n̄ eligere ad gloriam, nisi eos quos praevidet bene operaturos.

Resp. negando maiorem, et negando minorem; ad probationem reddo maiorem et nego minorem, n̄ exigua est liberalitas s. misericordia, n̄ desumitur magnitudo harum virtutum solum a multiplicitate effectuum, verum etiam et praecipue ab excellentia eorundem; tanta autem est excellentia visionis Beatae, ut pauciis communicata summe commendet liberalitatem et misericordiam Divinam.

Unde per bonum infinitum n̄ se exigue communicare, dum paucis se communicat per visionem beatam, quia etiam magnitudo communicationis praecipue sumitur ab excellentia doni, quod communicatur, ut per unionem hypostaticam per quam solum communicatur humanitati, nec tamen est exigua communicatio, v. n̄ decens bonum infinitum: nec debeat bonum infinitum paucis communicari per gratiam, paucosque ad gloriam liberaliter et misericorditer elligit. Et quidem arbitrium eundem relinquens in adversariis, in parvulis elleciones independenter a meritis qui pauci sunt, nec n̄ ellectorum.

Tertia ...

...nina plura sequuntur absurda, tum quia ex opposita sententia ... ... divinae bonitatis, tot nullis eorum praevisis demeritis a Beatitudine excludere, et tam paucos ad eam elligere; tum quia etiam est ... ..., et ... nullis praevisis meritis quosdam gratiae felicitati, ...

ge

qa hac sententia extinguitur studium operum salutis et zelus
animarum: sic n. unusquisque posset secum ratiocinari, ego s. aut
ad meam operationem sum praedestinatus s. non, si sum, sine nullis operibus
meis, salvabor: quia destinatio divina est infrustrabilis. Si vero
quantumvis bene operer, non salvabor, nullus n. non praedestinatus
non salvatur, quod dilemma etiam probat, non esse curandum de
aliorum spirituali salute, ideoque abjiciendum esse animarum zelum
qui tendit in lucrum et sollicitudine salutis spiritualis proximo-
rum. 2° praedestinatio non est ante praevisionem absolutam
meritorum. Retorquendo arg. ad 1um absurdum respondeo
Deum ante praevisa absoluta merita, nullum a gloria potuisse exclu-
sisse, sed solum ad eam non elegisse: non est autem contra divinam bonitatem
paucos ad gloriam eligere ante praevisa absoluta merita ut patet
exemplo parvulorum. ratio est, divina bonitas se ad extra libere communicare
absque ulla necessitate ad melius s. optimum, quia extra Deum omnia ideoque
potest sub hoc pluribus s. paucioribus cum meritis s. sine meritis
aeternam felicitatem velle s. nolle. Ad 2um nego, Deum ante praevisa
merita potuisse destinasse ullum aeternae infelicitati: solum n. non destinasse
multos aeternae felicitati: nego deinde hoc esse contra aequitatem justitiae:
cum n. causa esset nullum habeat jus ad aeternam beatitudinem s. gloriam, nullam Deus
iniuriam facit si aut ad maiorem quam eam vellet non vult aliis.
Ad 3um resp. dilemma est fallacissimum: ideoque est unusquisque dubit, decidendum arg. sic
se esse praedestinatum s. non praedestinatum, ut neutrum dicere sciat ex quo
v° [illegible] alterum dicere debet: est enim duplex contradictionum: ideoque utrumque
ratio non possit simul probari. dico autem quod hic praedestinatus ratio
sequitur: sic est salvandus, et si nullas operas ponat, et non est salvandus
praedestinatus cum merita, et sic operas, ut si hic praedestinatus fuit
merito, et propter operas: ideoque repugnat, se esse praedestinatum et adhuc
non operari a solutio patet ex dictis supra quod, praedicti s. confirmabitur

Ecce dato quod non sit praedestinatus, nobis locus
fieri se non salvandum cujus operis repugnat; et si in
potestate se operari opera condigna meritis cum gratia, quae opera nobis non
intelligimus, esse non ad praedestinatum: nullus enim non praedestinatus elicit
opera condigna meritis cum gratia.

Unde per a nullo et absque eo medio cujus
adamus non est plurimum praedestinatus per praedicas [illegible] a [illegible], et
tuendo quod cum et [illegible] quasi conveniunt praedestinati: ut quod talis
praedestinatus cooperantur, nobis ordinem ascendendi et adiectum saluti: nisi
est Deus praevidit nos tali saluti inexcusabiles, eos non praedestinavisset,
si non praedestinasset per omnia praedicas, opera, curas et solicitudine.

Melius quaeram
sibi quidem si seu rationabiliter quaeramus est praedestinatus, licet tamen
tamen ad priorem absolutam bonam operationis, praedestinatus non est probans
operantur et dependet ab illa: quod ut ego non praedestinatus, mihi
bene operandus est: absque hi bene non operari praedestinatus non sum
cum nullus non bene operans sit praedestinatus.

4a est: quod praedestinatus
: adhuc existens praedestinatus, potest gratiam amittere 1o: quia alius
Scriptura dicitur divinae dominicae adveniat regnum tuum: Scriptura
et ab alio petit, quod amitti non potest. 2o quia alias quia vos
elegerimus in gloriae non posset omnia ambiguitate se efficere
vas contumeliae et destinationis, quia Paulus 1a ad Timotheum 2o: 3o
quia elucido Scriptura dicitur apocalypsis 3o tene quod habes,
ne alius accipiat coronam tuam. Tamen corona mea est in manu
Dei, de qua nullus alius potest eam rapere: ideo de ea non sum solli-
citus. 4o quia alius praedestinatus non potest fieri reprobus, quod est
contra Paulus 1a Corinthiorum 9 Castigo corpus meum, ne forte cum aliis
praedicaverim, ipse reprobus efficiar.

art

Et qui sic praedestinatus esset ante absolutam praevisionem meri-
torum praedestinatus ex suis praedestinandi non posset gloriam amittere:
solum quia posset gloriam amittere per mala opera, si praedestinatus non posset
amittere, quod autem ad ea operanda venit in aeternum praedestinatus,
qualis hic gloria praedestinato esset ut elucidemus ante praevisionem absolutam
meritorum: ergo praedestinatio ad gloriam non est mihi ante absolutam praevisionem
meritorum.

Per designationem praedestinatus [illegible] potest gloriam amit-
tere per ante praevisionem per Pauli [illegible] solum exprimitur quae se
[illegible] 1a. Unde per absolutum: non est frustra dicitur praedestinatus
[illegible] [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] posse amittere [illegible]
non per Pauli: ad [illegible] non [illegible], quo est [illegible] electionem
[illegible] singularitate per ante se efficere [illegible], [illegible]
[illegible] Paulus ibi [illegible] [illegible], et non frustra dici praedes-
tinatio, nisi homini [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] ubi dicitur:
[illegible] [illegible] in manu Dei [illegible]
in manu tua [illegible] [illegible] ante, [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] et [illegible].

[illegible] ad [illegible], quod dicitur
praedestinatus non posset [illegible] per Pauli, [illegible] per ante [illegible]:
quare merito Paulus castigat corpus suum et in servitutem redigit,
ne cum aliis praedicaverit, ipse reprobus efficiatur: [illegible] per ante [illegible]
[illegible] [illegible], ac praedestinatus [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]: [illegible] debere [illegible] de [illegible] [illegible]
operibus: alioquin non praedestinatus, sed reprobus erit: [illegible] praedestinatus
[illegible] [illegible] [illegible] castiget corpus suum: [illegible] praedestinatus
et non independenter.

Julio 14a

absolvitur quaestio conclusionibus inferendis

Pa 9a. Non solum electio hominum ad gloriam, verum etiam Angelorum fuit ante praevisionem absolutam meritorum. Probatur quia gloria non solum animarum hominum, verum etiam Angelorum habet rationem finis: nam est finis aliorum graduum [illegible]: ad quem Angeli primo ordinantur a Deo [illegible], primo Deus immense [illegible] et ut [illegible] amandus et [illegible] gloria, tum beatudo: sed gloria habet rationem finis animarum hominum, quae eliguntur ad gloriam ante praevisionem absolutam meritorum: ergo et Angeli. Confirmatur, quia hic eliguntur ad gloriam ante praevisionem meritorum: ergo et Angeli, cum eadem sit utriusque ratio.

2a 9a. Non solum electio ad gloriam, verum etiam electio ad determinatum gradum ejus [illegible] fuit ante praevisionem absolutam meritorum. Probatur quia gloria in quocumque gradu considerata habet rationem finis: sicut calor in quocumque gradu consideratus habet rationem [illegible] calor in quocumque gradu rationem caloris, et idem est de reliquis qualitatibus: sed quia gloria habet rationem finis, electio ad illam est ante praevisionem absolutam meritorum: ergo cum in determinato gradu habeat rationem finis, electio ad determinatum gradum erit ante praevisionem absolutam meritorum. Confirmatur, quia electio ad gradum gloriae fuit ante praevisionem meritorum: ergo et ad quemcumque alium determinatum gradum: eadem enim est ratio certum cum [illegible] determinati gradus.

Sed dices: quia gloria in gradu determinato nihil aliud est quam remuneratio operis, et etiam ipso vitio meritorum, [illegible] quam [illegible] est ad talem [illegible], tum gradus [illegible] [illegible] vitio meritorum esse ante ad merita: idem [illegible] [illegible] quia sunt, non [illegible] ideo sunt, quia [illegible]: quod [illegible] electionis ad determinatum gradum gloriae esse ante praevisionem absolutam meritorum. Confirmatur: quia [illegible] in [illegible] [illegible] vitiorum, non est causa [illegible], neque illa antecedit [illegible] quia illorum vitio est, sed determinata gloria vitio etiam meritorum est, ergo non est eorum causa, neque illa antecedit.

Respondeo: convenire magis et digere magis [illegible] [illegible]
virtus est in executione, secus in intentione; sicut in executione
merita sunt dispositiva in genere causae efficientis, ideoque est ratio
quod sint merita quae videt, et non e contra: sicut in intentione in genere
causae finalis ratio praedicit merita: ideoque sint merita ut ordinantur, et
causa finalis quae est in executione
non e contra, quod commune est omni causae finali quae est in executione
supponat media, in intentione tamen ad eadem praesupponit. ad confirmationem, negatur minor.
non enim est de ratione visionis non antecedere opera. verbum enim divinum fuisse
ex vitio suo ipsius et scientia patris, quae vitio antecedit verbum
et scientiam suam quam visio est, alia ergo non, quare scientia visionis
non sit causa futurorum. sicut ergo cum nostra scientia futura, sed aliunde
ut causa futura antecedunt, et supra diximus, cum causa liberatis
3° ergo est
electio efficax hominis praedestinatorum ad gloriam fuit ante praevisa absoluta
patris originalis et actualis. probatur: quia meritum demerita hominis
ut pote actus liberi cum in eodem signo rationis cognoscantur ut
idem est ratio cur unus prae alio, et in diversis signis cognoscantur sunt
autem ad praevisa absoluta meritorum est electio hominis ad gloriam ergo et
ante praevisa patris actualis et originalis, quod est demeritum
liberum personale in Adamo, et originale in eius descendentibus
confirmatur quia ante merita quae sint media conducentia ad gloriam fuit electio
efficax ad hanc ergo et ante omnia peccata, tam actuale, tam originale
quod est impedimentum ad gloriam.
4° ergo in serie praedestinationis
necesse est ponere actus quosdam speciales ad ordinem intentionis
et alios ad ordinem executionis, ita ut obiecta quorum sint prima in
intentione, sint posteriora in executione. hinc ex scientia: primo intendit
Deus gloriam praedestinato. 2° eligit ut medium ad illam gratiam finalem
conjunctam cum perseverantia finali. 3° eligit merita per gratiam finalem
4° eligit auxilia congrua, tum etiam
et congruo ... de condigno meritorum.

ad hoc merita ponenda, quae explet ordo intentionis.

Similiter in ordine executionis Deus 1° applicat suas operationes ad gloriam [illegible] conferendam, sive efficaciter 2° ad gloriam merendam. 3° ad gloriam [illegible] dimittit cum plenitudine [illegible]; 4° demum applicat suas operationes ad gloriam sive collatam [illegible] merita [illegible] cum plenitudine [illegible] quae explet ordo executionis in quo videre est ea esse posteriora, quae priora erant in intentione, et e contra ea esse priora quae in ordine erant posteriora.

Denique probatur, nec esse ponere in Deo [illegible] actus [illegible] ad [illegible] ordinis, actus singulos [illegible] et [illegible] distinctos [illegible] duplicis ordinis [illegible] et [illegible] quae in [illegible] distinguuntur, [illegible] et [illegible] in [illegible] distinguuntur: [illegible] pluribus [illegible] distinctorum [illegible] fundamentum [illegible], [illegible] ordo intentionis, et executionis, [illegible] actus [illegible] distinguuntur, ut est [illegible], unde [illegible] quod est primum in intentione est ultimum in executione [illegible] duplex [illegible] ordo, et [illegible] actus in [illegible] distinguuntur.

Dices [illegible] praedestinatus Deus intendit gloriam ut finem et eligit [illegible] ut medium; [illegible] praedestinatus [illegible] ponit extra causas et executionem mandat [illegible] et gloriam [illegible] ordo intentionis, nil aliud est, quam intentio et electio; ordo vero executionis est positio extra causas, sive executio finis intenti, et medii electi: [illegible] in [illegible] praedestinationis necesse est, ponere ordinem intentionis, et executionis [illegible] distinctos [illegible]: alius [illegible] est intendere gloriam, alius eligere media [illegible], et alius [illegible] et gloriam exequi et ponere extra causas. quae [illegible] objici possunt, soluta sit [illegible]

§

§ 2us

5a dico licet ordinationes isti, eorumque actus sint [illegible] designant, consequenterque dictae vialis communis et vulgaris, quae sufficit ad fundandam dictam rationem; non tamen designant dictae vialis stricta, quae sufficit ad verificanda de eodem subiecto praedicata aliqua contradictoria. Probatur quia huius modi distinctio, ut memini in aliis materiis me saepe notasse, alias difficilis est ut admitti non debeat, nisi quando aliter [illegible] contradictionis componi non possunt: ideo non admittenda, nisi inter [illegible] divinas et [illegible] inve[illegible] praeter naturam, et contingentia Dei, et inter [illegible], in quibus vis [illegible] naturae cogit ponere: alioquin tota [illegible] et theologia [illegible]. [illegible] non admittere distinctio vialis stricta in terra praedestinationis optime componunt mysteria fidei, et [illegible] naturae: huiusque ex cum sola dictae rationis utriusque [illegible] ordinationes isti eorumque actus solum sint designant, et dictae vialis communis sufficienti ad fundandam dictam rationem.

1o Confirmatur quia [illegible] est omnino indivisibile [illegible] quam [illegible] non [illegible] est prius et posterius [illegible] prius quam non est posterius, [illegible] posterius est prius: [illegible] absolute [illegible] et [illegible] est [illegible] [illegible] est posterior: [illegible] actus solum vialis designant. 2o quia [illegible] est posterior: [illegible] actus [illegible], et non liberationem, [illegible] est actus [illegible], et non [illegible], [illegible] repugnat [illegible] dictae realis, eundem actum esse [illegible] et non [illegible] quia inter hos actus [illegible] distinctio [illegible] liberalitatem et non liberalitatem [illegible].

3o. quia volitio qua Deus vult gloriam [illegible] vialiter a volitione, qua vult gloriam Pauli. [illegible] una volitio sine alia, [illegible] separari solum [illegible] dictae vialis: [illegible] separatio [illegible] ex liberalitate et ea gloriam ex iustitia [illegible] separari [illegible]

sine hac. Dirimus 3 secundo 1°. possz esse allusio ad gloriam, pone aliquas prius meritorum & heroismi esse executio virtutis arguendo.

Resp. ad primum negando maiorem, una et eadem indivisibilis actio non potest esse prior et posterior esse realiter: concedo, formaliter, nego. inventio autem gloriae non est prior realiter meritis praevisis sed solum formaliter; nec executio est posterior realiter sed solum formaliter cum inter formalitates distinguamus, inde non implicat unam eamdem formaliter priorem, et alteram formaliter posteriorem: multa praecedunt unam formaliter priorem, et alteram formaliter non priorem, unam formaliter posteriorem et alteram formaliter non posteriorem. ad secundum distinguo maiorem, inventio est actus liberalitatis et non iustitiae, sumpto hoc non formaliter et praecise, concedo; sumpto realiter et entitative, nego: quia etiam licet formaliter est praecise executio non est actus liberalitatis, non tamen realiter et entitative ideoque inventio realiter est actus iustitiae, et executio liberalitatis: ergo realiter et virtualiter sunt idem actus.

Ad 3um nego maiorem cuius probationem distinguo, potest esse in Deo una volitio sine alia, loquendo de volitionibus, quae modo dantur in Deo, nego; loquendo de aliis possibilibus mere et absolute, quae modo dantur, virtualiter distinctis, concedo; ideoque volitio qua Deus de facto vult gloriam Petro non potest separari realiter a voluntate, qua gloriam vult Paulo, sed contra, quod una deficeret altera quoque deficeret, quia deficientibus his potuisset Deus substituere alias virtualiter distinctas, qua vellet gloriam Petro et non Paulo. unde patet ad minorem, quam distinguit, scilicet executio gloriae praevisa potest separari esse loquendo de alia executione possibili, concedo; de ea, quae de facto datur, nego. probatio quod est allusio ad gloriam per absolutam praecedunt merita, loquendo non de allusione, quae modo datur, sed de alia virtualiter distincta ab ea, quae absolute possunt esse in Deo.

6a

6a Dic. praedestinatio est certa et infrustrabilis. Prob.
ex Joanne 10 ubi Xpus Dnus sub ovium metaphora
de praedestinatis inquit, et non peribunt in aeternum et non
rapiet eas quisquam de manu mea: sed hoc est oves praedestinatas
esse certas et infrustrabiles, aliquin praedestinatus aliquis in aeternum
periret et raperetur de manu Xpti, ergo praedestinatio est certa, et
infrustrabilis. Confirmatur, quia ex Aug. praedestinatio est praeparatio prae-
beneficiorum quibus certissime liberantur, quicumque liberantur; sed hoc
est, praedestinatos esse certissime et infrustrabiliter: aliquin qui non liber-
arentur certissime praedestinati: nisi liberati, qui certissime pro-
quod immotum et frustrabile est, ergo praedestinatio est certa et infrustrabilis

Sed dices 1o.

quia 2a Petri 1o dicitur, satagite ut per bona opera certam vestram
vocationem et electionem faciatis: sed hoc est, electionem, sive praedestinationem non esse
certam: frustra enim redderetur certum per aliud, quod ex se certum est: ergo
praedestinatio non est certa. 2o quia si praedestinatio esset certa, praedestinatus
non posset fieri reprobus, nisi quia est certum aliquem [illegible] praedestinatum
aliter se habere. Sed praedestinatus potest fieri reprobus ut insinuat
1a Chorinthiorum 9o ne cum aliis praedicaverim ipse reprobus
efficiar, ergo praedestinatio non est certa.

Resp. ad 1m distinguendo maj. et
distinguo min. hoc est electionem non esse certam independenter a nostra
cooperatione, concedo, dependenter, nego. [illegible] Xpi, certitudo electionis
[illegible] media praecipue cooperatione nostra [illegible]:
[illegible] electio ex se certa est [illegible] quae [illegible]
et cooperatione nostra; sed solum certitudo remota, quatenus [illegible]
[illegible] media sua certa, infallibiliter [illegible] media [illegible]
et ipsam gratiam [illegible] praeparavit, et illa omnia, si voluntate
dicere, electionem ex se et ab initio fuisse certam, debere non [illegible]
[illegible] textum Petri, si explicandum est, satagite ut per bona
opera certam electionem faciatis, et [illegible] ostendatis et manifestetis

ad 2am dispm nego sic praedestinatio est
praedestinatus n. potest fieri reprobus pro tempore, concedo, pro aliquo
nego, nam ad hoc per locutionem suffic ut praedestinatio sit verbo
cum ea parte suppat praedestinatio [illegible]; porro ad hoc solum ambigum
intimiuat l. aliq. clas intimiuat, te pro fieri reprobus solum
supra explicui ideoque ei ulterius nil superaddo

Disputatio 3a

De Causis Praedestinationis

De Causis in quas n. physicis, et formalibus, sed moralibus, et in primis de
Causis cum q. praedestinatio sit actus liber Dei, ab aeterno existens in
Deo, et cum eodem realiter identificatus, repugnat eius ullam habere causam
veram, praesens disputatio de Causis moralibus, quoniam non qu
praedestinari, sita est in eo, quod abscant divinam voluntatem ad
praedestinandum, eamque tamquam obra [illegible], quasi moveant ad
praedestinandum

Quaestio 1a

An ex parte praedestinati detur Causa totius effectus praedestinationis

Sectio 1a

Praesupponuntur aliqua et Placita recensentur

Pro praesuppos. quaestio procedere de la morali meritorio, an sit ex parte praedestinati detur merito quo dignus sit praedestinari a Deo n. solum ad gloriam s. gratiam habitualem, sed etiam ad quamlibet actualem praedestinationem v.g. ad gratiam gratiam auxiliantem, et quaelibet alia media ad quae destinatur ad gloriam praedestinatus.

2am

[illegible] Cum [illegible] prædestinatos, et præmiti [illegible] et pluri
quadruplicem actum Divinæ voluntatis, 1um est gloriæ, 2um est conferendi
in gratia, 3um est collationis gratiæ habitualis, 4um est collationis gratiæ
actualis, sive auxiliorum, quibus indiget prædestinatus ut se disponat
ad iustificationem, sive medijs gratiæ habitualis. quos actus [illegible]
[illegible] iuxta doctrinam superiorem, necesse est partiri in quosdam pertinentes
ad ordinem intentionis, et alios ad ordinem executionis, quare necesse est
[illegible] tota [illegible] claudi actu, quadruplici spectante ad
ordinem intentionis, et quadruplici ad ordinem executionis.

[illegible]
omnia quæ in hac disputatione tractantur spectare tantum ad [illegible]
ad materiam de merito, ubi ex professo disputatur de natura meriti,
et eorum, quæ sub meritum cadunt, vel cadere possunt, qualia
sunt dona supernalia gratiæ, et gloriæ. spectant insuper ad materiam de
gratia actuali, ubi de eius necessitate in ordine ad actus salutares
et [illegible] in vita [illegible] agitur. denique spectant ad
materiam de [illegible], ubi ex professo [illegible] [illegible]
Domini, et quæ [illegible] nobis meruerit. quare hæc omnia brevi calamo
[illegible] attingenda, ne [illegible] multitudo [illegible] prædestinationem
[illegible], quam explet [illegible]

Duplex est [illegible] in hac materia [illegible]
[illegible] eorum qui [illegible] prædestinationem totius [illegible] causam ex parte prædestinati,
in quo [illegible] [illegible] aliqui Catholici ut Gabriel, [illegible]
[illegible] Alexandri et alij cum hæreticis pelagianis et semipe-
lagianis differunt tamen ab illis, quoniam hi ponunt causam totius
prædestinationis in meritis solis viribus naturæ elicitis a prædestinato.
illi vero in meritis viribus gratiæ, [illegible] elicitis.

[illegible] tamen [illegible]
[illegible] Catholici [illegible] ponendi causam totius prædestinationis ex parte prædes-
tinati. Gabriel [illegible] id docet, quoniam [illegible], [illegible] gloriæ

ad praedestinatos, tamen hanc gratiam prout praecedit omnes absolutas meri-
tum elicientium viribus gratiae praedestinato, concurrit ex parte huius
dari causam totius praedestinationis.

Sanctus Bonau. docet totius effectus ad
gratiam habitualem finalem, sive ad gloriam, in gratia esse praedestinatos, tam
hanc salus de congruo mereri praedestinatus viribus gratiae
actualis, qua se ad iustificationem disponit, tenet tamen, ex parte praedesti-
nati dari causam totius praedestinationis. tandem Alexander, sed effectus ad
gratiam actualem, et Vezzosi, in ordine ad actus salutares quibus prae-
destinatus se disponit ad iustificationem, fatetur esse praedestinatos, adhuc sus-
tinet ex parte praedestinati dari causam totius praedestinationis, quatenus
ipsa congruo meruit per actus perfectiores ab ipsa gratia actuali, et ab-
duxerit quae immediate iustificationem, nec

Nec minus est dicendum contra
pelagianos, et semipelagianos ponentes ex parte praedestinati causam
totius praedestinationis in meritis elicitis solis viribus naturae. Pelagiani
quae de meritis praedestinationis viribus naturae tribuunt, asserentes naturam se
sola sufficere ad consequendam gloriam: at semipelagiani licet fateantur
vires gratiae esse necessarias ad consequendam gloriam, et eam merendam de
condigno; ponunt tamen in natura vires ad eandem gratiam de congruo
promerendam per actus imperfectos naturae per volitiones, sive desideria
fidei, et desiderium amoris Dei consequendi gloriam, etiam est dei
honorandi, per quos actus impetrant seu impetrare, sive de congruo
mereri praedestinationem ad gratiam, qua gratia deinde operari, et merita
de condigno mereri praedestinationem ad gloriam.

Impugnat hic Origenes
qui ut colligant ex parte praedestinati causam totius praedestinationis, in
errorem insanum lapsus est, fingit eos in mundi exordio, sive paulo
ante illud, animas omnes creatas fuisse creatas, et propter earum merita seu
de merito in eo statu separationis a corpore patrata seu ad gloriam

factae

fuisse praedestinatos, i. in infernum destinatos.

Quaes. Plaustrum in hac quae est Doctrina nantius ex parte praedestinati dari Causas totius praedestinationis in quo etiam quaerunt maxime partes Chatolicorum cum haereticis Calvinistis, Manichaeis, Pelagianis, et cum Semipelagianis; Calvinistae et alij qui tempore differunt tñ ab his, quoniam nullas operas liberas in praedestinatione cognoscunt, sed quasi tanquam merita post eam Causas i. partis praedestinationis. Chatolici vero agnoscunt plures operas liberas, virtutes praeelectos, sed quas tamquam merita sit Causa praedestinationis, et si non totius, partis tamen alicuius praedestinationis.

Dissident valde tñ Chatolici in assignanda ea parte praedestinationis, cuius non dari Causa ex parte praedestinati. Conveniunt in eo, quod salus Causa non dat praedestinationis, quia hic dicit volitio conferendi sua auxilia quae a quo inuisit iustificari; dissentiunt tñ in eo, quod maxime Chatolicorum pars primum praedestinatione ad gloriam, ante praevisa absoluta merita, quae aliis nos illos partium nat. huius omnium volentes dari Causas et cum volentes praedestinantium quae spectant ad ordinis intentionis. alij vero solum agnoscunt praedestinationem ad gloriam post merita absolute praevisa, et nullo modo ante; volentes praedestinantes ad gloriam a parte dari Causam ex parte praedestinati, nam et ea praedestinationem ad gloriam gratiosam et liberalem, cuius non sint Causa merita secundum sententia ex parte praedestinati.

Cum eas vero praedestinatos, quia hic versatur circa gratiam in gratia, circa infusionem gratiae habitualis, et auxiliorum ad bene operandum in gratia, unusquisque dicit Causam ad ea, quae dicit in materia de merito, circa hos praedestinatos esse: quia nam aliquos earum Causae sub meritis, nam etiam praedestinatos ad eos

dari Causam, qui cum afferant aliquos eorum Cadere sub meritum etiam afferant praedestinationis adaequatam totalem Causam.

Cuius ratio est, meritum in tantum est tale ut alicuius praemii, in quantum est ratio per gratiam et motum voluntatis praemiantis ad Collationem praemii: sed ut ratio per gratiam, et ut motum voluntatis est Causa moralis eius, quod meretur, et id quo attingit tamquam ratio per gratiam, ergo praedestinatio, [illegible] dat Causam ex parte praedestinati, cuius effectus Cadit sub meritum praedestinati, non vero totius eius partis, cuius effectus non Cadit sub eius meritum.

Nec minus intensa est divisio inter Manichaeos Stoicos fatalistas ex una parte et Lutheranos et Calvinistas ex alia. Licet omnes [illegible] in [illegible] Causam totius praedestinationis ex parte praedestinati ob defectum libertatis ad meritum, et quo ponunt Causare praedestinatos, dividunt tamen in eo, quod primi defectum libertatis reducunt in [illegible] temperamentum, et hoc in Astrorum, et eorum positionis vim, qua fatali necessitate animus quisque operatur quod operatur. Isti vero defectum libertatis reducunt ad decretum efficax Divinum, quod omnia Creata absque ulla iniustitia, et summa cum necessitate [illegible] rapit.

Sectio 2a

Pelagianorum, Semipelagianorum et Originis errores proscribuntur.

1a dicit praedestinatus non est Causa totius suae praedestinationis, praeveniens viribus naturae elicita quod perfecte et de condigno praedestinatos mereatur. Hoc est de fide contra eos in ea sua parte, gloriam, vitam aeternam, sive

Dei

Dei vitiis non Cadere sub meritis perfectas et de condigno vi-
ribus naturalibus elicitas, et in hoc sensu definita contra Pelagia-
a Conciliis Milevitano, Cartaginensi, Tridentino et aliis, nec
non a Summis Pontificibus, Innocentio, Zosimo, Celestino et
aliis; et ut veritas Catholica propugnata Sanctis Patribus
Jeronimo, Aug. Prospero Hilario et aliis.

Probatur 1o quia ad merita naturae, sive elicita viribus naturalibus destituta, haec prae-
destinatis vires sufficientes esse, ut ex dictis notum est: sed ad
merita vitae aeternae, eiusque praedestinationis non haec praedestinatis esse
vires sufficientes, dicente Paulo 2a Chorinthiorum 3o non quod
sufficientes simus Cogitare aliquid a nobis, quasi ex nobis, sed
sufficientia nostra ex Deo est: ergo praedestinatus non est Causa totius prae-
destinationis per merita solis viribus naturae elicita, alioquin esse sufficiens
esset ad merendam vitam aeternam, eiusque praedestinationem.

Probatur 2o praedestinatio illius est effectus gratiae sicut dicente Paulo ad Rom. 6a gratia autem
Dei vita aeterna sed si Caderet sub merito viribus solius
naturae elicito, a praedestinato gratia non esset: deberetur enim talibus meritis
quod est contra rationem gratiae, ut arguit Paulus ad Rom 11o si
autem gratia iam non ex operibus alioquin gratia iam non est gratia: ergo
praedestinatio illius est effectus non Cadunt sub merito praedestinati
viribus solius naturae elicito.

3o probatur quia praedestinatio Christi Dei exem-
plar praedestinationis nostrae, et ipse Christus Caput nostrae praedestinationis, ut
habetur ad Romanos 8o quos praescivit et praedestinavit conformes fieri
imaginis filii sui, ut sit ipse primogenitus in multis fratribus
sed Christus Dominus ad filiationem Dei praedestinatus est, quin per merita
viribus naturae elicita fuerit Causa talis praedestinationis filiationis Dei
nullo enim merito naturae praecesserunt eius hypostatice, per quam ipse est

huius vero sit haec quod neque praedestinatio est Causa totius praedestinationis quoad merita naturalia, sive viribus naturae elicita.

Dico 2º. praedestinatio non est Causa totius suae praedestinationis, quatenus viribus naturae elicit actus imperfectos dispositionis, orationis, et sic de aliis, ex de congruo, scilicet imperfecte mereatur praedestinationem ad gratiam, scilicet adeo se disponat, quia homo mereatur de congruo gratiam, et praedestinationem ad illam. Dico 2º est de fide quatenus supponit non posse praedestinatum viribus naturae elicere actus, qui adhuc imperfecte sint meritorii gratiae scilicet gloriae, definitum est a Patribus Arausicano 2º praesertim Canone 6º et a Tridentino sess. 6 Cap. 5º et ut veritas Chatolica defenditur a sanctis Patribus praesertim ab Aug. et Prospero.

Probatur 2º eisdem fundamentis, ac praecedens. Ex. quia minimum opus et imperfectissimum circa gloriam, circa gratiam, et praedestinationem ad utramque est earum cogitatio: hinc quo minor, et imperfectior earum desiderio, oratione, et similibus; sed ad earum cogitationem praedestinatus ex se insufficiens est, ut constat ex Paulo nuper relato, non quod sumus sufficientes cogitare aliquid a nobis quasi ex nobis etc. 2º: quia Christus Dominus Caput omnium praedestinatorum exemplarque nostrae praedestinationis praedestinatus fuit ad filiationem Dei, nullo praecedente merito mali, sive orationis, sive desiderii ex parte illius. Sumpta quod so intelligitur in Christo Domino est unio hypostatica: sicut ergo non sine fundamento dicitur talem mansisse praedestinatum: quod et nos praedestinamur saltem ad suam gratiam, nullo in nobis praecedente merito, adhuc imperfecto et de congruo quod Causa sit talis praedestinationis.

Probatur deinde 2º evertendo fundamentum haereticorum, quia tota merita naturalia de bene esse Causa totius praedestinationis, ne aliquorum Deus praedestinaret aliquos, alios non praedestinaret, nullis eorum praecedentibus meritis scilicet demeritis fit acceptor personarum et iniustus, sed talis h

eet

est, quamvis praedestinaret s. non praedestinaret nullis praecedentibus 174
meritis s. demeritis, ut patet in praedestinatione parvulorum, quorum
alios praedestinat ad gratiam et gloriam, alios non praedestinat, nullis eorum
meritis s. de meritis praecedentibus: ergo nullo modo merita sunt
causa praedestinationis.

Dicunt semipelagiani merita conditionate praevisa
esse causam praedestinationis quorundam parvulorum, et demerita conditionate praevisa
aliorum esse causam, quare hi non praedestinentur: praedestinantur enim qui si viverent
bene operarentur, et non praedestinantur qui si viverent male operarentur. Sed contra 1o.
quia Deus nulli confert gloriam, neque ab ea excludit propter ea, quae conditionate
faceret, sed solum propter ea, quae absolute fecit, dicente Paulo 2a Chorinthiorum
5o. Stabimus ante tribunal Christi ut referat unusquisque prout ea quae in
corpore gessit sive bonum, sive malum: sed quae quisque faceret conditionate,
absolute non fecit, sed gessisset conditionate ergo merita conditionate futura non sunt causa
praedestinationis.

Contra 2o quia plurium quorum demerita conditionate Deus cognoscit
praedestinat, id enim aperte tradit Sapientiae 4o raptus est ne malitia
mutaret intellectum, aut ne fictio deciperet animam illius ibique tradit
iustos aliquos morte praeoccupari, ne diutius viventes peccent et
damnentur, quorum peccata conditionate futura non obstant eorum praedestinationi s. non
ergo merita s. demerita conditionate futura non sunt causa praedestinationis s. non
praedestinationis.

Nec propterea Deus est acceptor personarum, aut iniustus
solum enim iniustus est, et acceptor personarum qui bona sua, et ad
quae alii habent ius inter eos non dividit pro proportione meritorum ~~[illegible]~~
~~proportione meritorum~~ unicuique sed contra talem proportionem. Deus autem Dominus
est etiam bonorum ad quae nos praedestinat, gratiae et gloriae sunt bona propria
illius, et ad quae nos ex nobis nullum habemus ius, ideoque citra iniuriam
et acceptionem personarum potest pro libito praedestinare hos et non alios
quod exprimit Paulus ad Rom. 9o exemplo figuli formantis ex eadem

materia quadam vasta fingere in lucem, quadam vero tenuiori
3ᵒ Dᵒ

praeexistentes non est causa totius sui praeexistentiae; quamvis quod anima illius viribus naturalibus existit prius quam corporibus infunderetur non quaeritur supposita anima non creari prius quam corporibus uniantur est de fide, et definitur in Concilio Lateranensi sub Innocentio 3º et in Lateranensi, nec non in Clementina de summa Trinitate et fide Catholica; et in epistola Leonis 1º ad Turribium et Vitalem generaliter a D. Hieronymo Aug. et aliis PP.

Probatur 1º, quod est probabile est eo, quod traditio non implicat animas creari prius quam corporibus uniantur ante mundi initium creatas; et ab aeterno, nullus vero Patrum, nullum extat vestigium talis creationis antequam corporibus unirentur non enim animas immaterialiter et ante ipsam cognoscimus, sed solum per operationes et in operationibus; atqui nullas animarum operationes cognoscimus prius quam corporibus uniantur; cognoscimus autem dum 1º uniuntur tunc incipiunt eorum corpora movere vel agere, ergo operationes animarum viribus naturalibus illis existens prius quam corporibus uniantur non ponunt ea causa praeexistentiae; Dices Sine hoc vel fundamento nullas animae illius operationes cognoscimus, et tamen durant extra corpus: similiter ergo creantur ante unionem ad corpus etsi quem nullas illius operationes cognoscamus. Sed dare ergo animam durare extra corpus et esse immortalem docet fides, et natura suadet deducta ab eius independentia in operando a corpore, ac tandem plures apparitiones fide dignae idem testantur. At nil horum stat pro creatione animae ante unionem ad corpus; fides e contra docet in Doctis suprà relatis; nulla vero natura suadet: neque erit ullus

cui

cui aia ante unionē ad corpus operaverit: 2º mali fuerint
augerem [illegible] conservarent aiae post destructionem a corpore
ad Creatione aiae ante unionē ad corpus Probatur etiam falsum

quia [illegible] probavimus: qa si operationibus naturalibus
ab anima ante unionē ad corpus essemus causa nostrae praedestinationis
a nobis essemus sufficientes ad merendam gratiam, quod repugnat
Paulo dicente, non quod simus sufficientes etc. gratia non est gratia
Contra illud, gratia autem vita aeterna, non meritoria vitae aeternae
propter ea quae gessimus in corpore, sed extra corpus contra illud
stabimus ante tribunal Christi etc. nil prodesset praedestinatio
Rami ante quam malitia mutaret intellectum, siquidem unusquisque
praedestinatur propter ea, quae aia illius ante unionē ad corpus
bene operata est, contra illud rapitur ne malitia etc. 3º operatione
electionis ab aia ante illius unionē ad corpus non sit causa praedestinationis
Electus Dei.

Sectio 3ª
Fundamenta Scriptoribus eveniunt

Sexto quia
nisi Deus praedestinaret, invitus despiceret a meritis naturalibus
praedestinati, non servaret iustitiam in praedestinando, quamquam in
tali actu non est iustus, sed iniustus, iniustus est, qui ex
iustitia non operatur, sed repugnat Deum esse iniustum ergo et praedestinatio
non est causa meriti naturalis. Probatur quia adultus non praedestinatur
nisi dependenter ab eius libero arbitrio, sed solus est meritum
naturale hoc liberum arbitrium: supernatura est dependent ab auxilio
supernaturali quod non est in potestate adulti, nec semper ab eo datur
2º Deus praedestinat adultum propter merita naturalia et hic tamen
causa praedestinationis illius.

Ad 2um Deus in tali actu praedestinationis non servat iustitiam, sed misericordiam, contra quod in eo non est iustitia, sed misericordia; nego vero in tali actu esse iniustum, non enim est iniustus qui ex iustitia non operatur, sed solum qui contra iustitiam operatur, ut patet in eo, qui liberaliter donat, qui iniustus non est, licet ex iustitia non operetur, quia contra iustitiam non operatur. Ad 3um concedo maiorem et nego minorem: licet supernaturalia non sint in potestate liberi arbitrii nostri sine auxilio supernaturali Dei, cum eo tamen sunt in nostra potestate et hoc auxilium non confert Deus ... confert tamen opportune, quod sufficit, ut arbitrium sit liberum in ordine ad supernaturalia.

Quaeres 3o

an orando et vivendo pure naturaliter, seu possimus a Deo gratiam et gloriam obtinere, vel non possimus? Si sit casus quod per merita pure naturalia possimus esse causa nostrae praedestinationis; si vero quod supernaturaliter vivendo et orando tendimus in gratiam et gloriam. Quia orando quod si in orando naturalibus non possumus gratiam nec gloriam alia obtinere: quod supernaturalia exhortationibus allicimur ad ea opera, quae sunt digna vitae aeternae, supernaturalia allicimur ad ea, quae non sunt in nostra potestate.

Resp. orando et vivendo pure naturaliter non possumus a Deo obtinere gratiam nec gloriam, nihilominus tamen non supernaturalia facere nos tendere in vitam aeternam. 1o quia dum ex sensu incumbimus, peccata actualia impedimus, quae cum sint impedimenta gratiae et gloriae utriusque obicem per huiusmodi opera naturalia removemus. 2o quia licet huiusmodi opera naturalia non sint ullo modo merito, nec dispositio ad gratiam et gloriam, de misericordia Divina pie creditur non deesse sic orantibus et vivendo, conferendo illis auxilia supernaturalia per meritoria tendant in gratiam et gloriam.

ad

Ad 1. Ad confirmationem nego consequentiam propter duplicem rationem insinuatam. tum deinde, quia cum semper sit Deus ad cooperandum per auxilium supernaturale quod nulli denegat in opportunitate cum ei voluerit elicere opera supernaturalia; ad supernaturalia opera quae digna sunt vita aeterna, eliciemur ex nostris viribus.

Secundo Matthaei 25 dicitur de hoc Rege qui ibi Deus intelligitur: tradidit servis suis, idest hominibus, talenta, idest dona gratiae, unicuique secundum propriam virtutem; hoc est secundum merita naturalia ex viribus elicita; ergo supernaturalis non est propria virtus hominis quia auxilia supernaturalia gratiae praedestinatos et adea cadunt sub merita naturalia ergo sunt causa praedestinationis. Confirmatur, quia ignorantia est quid malum: sed haec conducit ad praedestinationem: dicitur enim 1a ad Timotheum 1: sed misericordiam consecutus sum quia ignorans feci in incredulitate mea ubi ignorantia redditur causa misericordiae, quae praedestinatio est: ergo etiam merita naturalia possunt esse causa praedestinationis: maxime cum ex ultimis fiunt bona merita naturalia, quam ignorantia.

Respondeo negando antecedens quantum ad illam partem, unicuique secundum propriam virtutem, hoc est, secundum merita elicita viribus naturae: non enim ea est sana expositio, sed haec, unicuique secundum propriam virtutem, idest, secundum virtutem resultantem in uno quoque ex libero arbitrio et gratia: gratia semel collata homini est propria illius virtus cum possit ea uti ut libuerit et eam penitus abjicere, quo amplius non requiritur ut sit propria uniuscuiusque virtus.

Ad confirmationem concedo majorem et distinguo minorem haec conducit ad praedestinationem, per modum conditionis diminuentis de

demeritum praedestinationis, cadit sub meritum seu dispositionis ad prae-
destinationem, nego. qui plus habet meriti reprobationis: qui minus habet, sive ratione ignorantiae, sive aliarum circumstantiarum, minus meretur reprobationem qui plus habet demeretur praedestinationem, qui minus habet, minus hanc demeretur; non tamen postea seu meretur praedestinationem, seu ad eam se disponit, sed tantum est minus ineptus, sive indispositus ad eam. Paulus ergo misericordiam est consequutus ratione ignorantiae, non quia hoc fuerit meritum seu dispositio misericordiae, sed quia diminuerit demeritum sive peccatum Pauli, occasionem dedit Deo facilius miserendi, et hac ratione praedestinandi.

Sectio 3a

Exponitur axioma facienti quod est in se Deus non denegat gratiam

4us Haereticorum fundus ponit eo quia facienti, quod est in se Deus non denegat gratiam, ut est commune Theologorum axioma, sed dum homo benigne viribus naturalibus, actus dolorem peccatorum elliciendo, et propositum non peccandi deinceps, facit quod est in se: tum quia vires naturales sunt in promptu: tum quia vires supernaturales non sunt in promptu, nisi quando Deus vult gratiam eis concedere, nec semper et ubique. Deinde quia opera naturalia sunt merita, de congruo saltem, seu dispositiones ad gratiam, et causae praedestinationis.

Axioma hoc in variis dicendi modis distrahunt DD Catholici. Nam aliqui dixerunt, opera, viribus naturae elicita licet non sint merita de congruo: seu de condigno gratiae, esse tamen dispositiones ad illam: ideoque potest homo viribus naturae se disponere ad gratiam et justificationem sed hi DD pia intentione egerunt, aliqui sapientiae semipelagianae

la

pelagianismus, stante quod 2a eorum earum, quas 3ce 2a 3a se-
mipelagianos adduximus: 2o Illi docent, facienti quod est in se
viribus gratiae, quas Deus opportune omnibus largitur, Deum non
denegare gratiam, tam habitualem, tam actualem, conferendo uberiora
et uberiora auxilia usque ad perseverantiam in gratia finali
quae sententia pro gratia secura est, et longe abest ab errore Pelagij
et semipelagianorum, 1a quia recta arguti mali, distinguitur
minor, dum homo bene operatur ex se, facit quod est in se viribus
solius naturae, concedo; viribus gratiae, nego; nego deinde vires gratiae sive
supernaturales esse in homine, utque non semper Deus conferat eos, conferat
in eis ubi, et ideo apparet, quod iste, ut absolute verum
sit facienti, quod est in se viribus gratiae, Deum non denegare
uberiorem gratiam; et intus vires naturales esse insufficientes ad laudandam
gratiam et praedispositionem. 3o Illi docent, facienti quod est in se
viribus naturae Deum non denegare gratiam, non quia opera naturalia sint
ullo modo merita s. dispositiones ad gratiam, sed quia dum homo operatur
quantum est in se viribus naturae per naturales operationes impedit saltem
actuale, quod est obex gratiae, quo obice s. impedimento s. remoto
Deus misericorditer confert gratiam, sive auxilia supernaturalia per quae homo
potest dignus mereri uberiorem gratiam, et gloriam, sic Suarez, quem
plures sequuntur, quae doctrina omnino sana est, nullas enim tales mereri
s. dispositiones tribuit viribus naturae in ordine ad gratiam s. praedispositionem, sed solum
tam remotionem obicis, 2o quia doctrina naturalis 1a quod homo
quantum est ex se viribus naturae, non meretur s. se disponit ad gratiam s. praedispositionem

Et solus removet harum impedimenta

Quod si roges unde

oritur sic impedientibus obice ex parte Deum misereri per gratiam auxiliantem et praedestinantem? Resp. id solum oriri ex Dei infinita gratuita misericordia, qua eum praedestinat ad gratiam pluribus innumeris et gravissimis ex parte impedimentis, sic credit misereri horum qui obice ex parte impediunt, eosque ad gratiam praedestinare. Potest id oriri ex valore infinito meritorum Christi, qui eum applicent relativissimis horribus, ut ad gratiam praedestinent, veroque etiam applicari facientibus quod est in se viribus naturae ad eum dandam parate

4o docent

Alij, facienti quod est in se viribus naturae Deum non denegare gratiam vi cuius opera viribus naturae elicita cum sint honesta sine merito de condigno, de congruo se disponunt ad gratiam, ut sic voluit Deus qui etiam sine bonis operibus reddit gratiam quando ei placet, voluit etiam istis praevisis gratiam infallibiliter conferre et ad eam praedestinare, quemadmodum ad praesentiam ablutionis naturalis et prolationis verbi salutem baptismi, quae omnia sunt naturalia infallibiliter confert gratiam parvulis et ad gratiam, et gloriam eos praedestinat

Mihi vero dicendi

aliqua semipelagianismi videtur, eo quod concilia Augustinus [illegible] non solum aufferant a libero arbitrio viribus gratiae destituto in ordine ad gratiam, et praedestinationem, omne meritum et dispositionem, verum etiam omne initium, orationem, actum, et minimam convenientiam

Ratio mea autem istum dicendi modum in libero arbitrio sine gratia, initium, actum, orationem et convenientiam ad gratiam et praedestinationem

3o

q° mag. dicere ut jpse semipelagianus reijciendus?

Nihilominus tn adhuc non videtur semipelagianus, licet verum sit reijci a PP. et concilijs initium, augmentum, et ollam, et minimam conducentiam viribus naturalibus in ordine ad gratiam et praedestinationem, intelligi possunt, et debent de initio, augmento, et ollae se habente per modum dispositionis, s. meriti gratiam vel imperfecti. non vero de initio, augmento, ollae, conducentia aliter se habentibus: quapropter PP. et theologus sanctus, sicut Adami, sive posteriorum opera conducere ad praedestinationem Christi; futuraque illius olla, ut adamo non peccante Christus non praedestinaretur, sicut in mundum non veniret. imo repugnat omnino Deum praedestinare ullum ad gloriam, nisi olae semper operato: sicutque huiusmodi para conducunt ad essentiam Christi, eiusque praedestinationem, conducunt ad gloriam et ad praedestinationem, adeoque possunt opera naturalia conducere ad gratiam et gloriam et praedestinationem utramque. //

Quod si quaeres unde non constet, Deum facienti quod est in se viribus naturae non denegare gratiam? respondeo constare 1°: ex sincera illa voluntate, qua vult omnes homines salvos fieri. 2°: ex nimia Christi erga homines charitate, qua pro omnibus mortuus est. 3° ex eo, quod Deus, adhuc renuentibus, et obluctantibus etiam ut Paulo, et Matheo gratiam non denegaverit, tamenque multo magis gratiam denegaturum facienti, quantum potest viribus naturae.

5° docuit P. Molina facienti quod est in se viribus naturae, Deum non denegare gratiam non quia prius viribus naturae absolute operetur homo, et deinde Deus conferat gratiam ad actus supernales, sed quia Deus praevidens multas occasiones hominis in illis circumstantijs operaturum actus honestos naturales, praeparavit illum auxilio supernali, sive gratia, qua elicit actus supernales meritorios gratiae et praedestinationis.

Modus iste dicendi immunis est ab eo sapore Pelagianismi seu Semipelag. quia nullam rationem meriti seu dispositionis moralis, in ordine ad gratiam ex congruo, tribuit actibus naturalibus et conditionate futuris, sed solum rationem occasionis, qua praeveniente Deus pro suo gratis confert gratiam. Displicet tamen propter duo. Primum est quia hic non est explicatio, sed axiomatis mutatio. Nam nunc dicitur, illi qui facerent bene etc. in viribus naturae, quod est in se, Deus non denegat gratiam; sed axioma theologicum non conditionate, sed absolute affirmat, facienti etc. idest illi, qui absolute facit, quod est in se, Deus non denegat gratiam: ergo hic dicendi modus non explicatio, sed mutatio axiomatis est: mutat enim propositionem, quae est absoluta, quale praedictum axioma est, conditionatam substituit, qualis est modus iste dicendi.

Secundo propterea displicet, quia annectere operibus naturalibus gratiam ratione futuri decreti, seu etiam, et alienum ab haeresi Pelagii et Semipelag. seu saltem alterutrius haeresis? Si primum; ergo frustra recurritur ad opera conditionate futura: cum axioma absolute loquatur, proinde tantum intelligitur de operibus naturalibus absolute existentibus. Si secundum quia etiam saltem haereticis annectere gratiam operibus naturalibus conditionate futuris: utraque enim opera sunt naturalia, et conditionate futura minoris momenti, quam absolute existentia.

Adde, Semipelagianos in duobus esse quasi errasse. Primum in eo, quod operibus naturalibus absolute existentibus, sive ut dispositionibus, sive ut meritis, gratiam annectebant modo saepe explicato. Secundum in eo, quod etiam conditionate futuris gratiam eodem modo annectebant, ex quo iste eorum error erat praevium: ergo si quomodolibet annectere gratiam operibus naturalibus absolute

ex

oppositionibus supponit suum semipelagianorum errorem, ut fecit, fatear, P. Molinae in literis ad P. Ferdinandum de Padilla, eandem gratiam annuere operibus naturalibus, ideoque fateantur suprad.um et priorem eorundem errorem.

6° P. Ripalda docet, quod homo antequam elliciat quamlibet operationem bonam naturalem praevenitur a Deo auxilijs naturalibus et supernaturalibus, quo auxiliis suppositis potest se habere eliciendo actum pure naturalem vi auxiliorum naturalium et supernaturalium qui actus licet naturalis sit meritorius est gratiae, quia elicitur a gratia. 2° potest se habere eliciendo actum supernaturalem vi eorundem auxiliorum elevante auxilio supernaturali auxilium naturale, qui actus procul dubio potest esse meritorius gratiae, siquidem procedit a gratia. 3° potest se gerere et ita de facto se gerit, sed eliciendo actum naturalem vi auxilii naturalis, et actum supernaturalem vi auxilii supernaturalis. quomodolibet autem se gerat homo, operatur quidem praeter vires naturae, et Deus non denegat gratiam ulteriorem intuitu operationum quae proxime procedunt a gratia; quare recedit a semipelagianis tribuentibus naturae independenter a gratia vim merendi gratiae dispositive.

Alius ipse explanandi textus, et nunc alios ingeniosos in eodem plaga occurrunt difficilia: 1° quia: asserta illa auxiliorum supernaturalium praevenitio, dum homo quemlibet actum naturalem honestum elicit, quoque valde superflua, ne dicam incredibilis. 2° quia: utraque illa auxiliorum naturalium ad actus elicitivos actus supernaturales quia tunc facta est conditio, cum auxilio supernaturali superantis virtutis sint, sed cum libero arbitrio ad actus supernaturales. 3° quia.

inseparabiliter conjunctos actus naturales supernaturalibus, quos etiam videtur superfluo, et contra communem sententiam, ad hanc doctrinam potius supponentium, quam probantium, elicere actus naturales sine supernaturalibus et e contra.

Quod difficile videtur. potest enim elicere actus solum naturales, vel solum supernaturales, vel utrumque sic naturales et supernaturales absolute ad utrumque concurrendo, vel ad alterutrum, et de facto potius elicere utrumque, quam eorum alterum, cum sic operari, nihil omnino hic discernatur, rejiciaturque quemadmodum ex his operetur, non minus ac amare actum amare licet, rejicit, an eo vel amare B amoris sicut ratio in- discretionis contra indulatis actum, relinquitur homo delectatio potius ad indulatis voluntati divinae, nec delectare attentius voluntatem amare per amorem [?] sibi dandum erit voluntatem propinquam auxiliis naturalibus et supernaturalibus quod elicere actus naturales, quod supernaturales, quod utrumque, prout Deus illas determinaverit.

Multa alia axiomata explanda mox, quia morari hic momenti, facileque ad praedictos reducuntur; contra praedictos autem hic animadvertendum est dicendum est sine rejiciendum est [?] semipelagianismus dareque manus huic hæresi, quae solum reddere qualecumque meritum quacumque voce dispositionis vel meriti nuncupet, in operibus naturalibus quod sit causa praedestinationis, ne Deus, dum praedestinat, sit personarum acceptor.

Quae verissimus [?] est et tutissimus; alioquin planus, ut vix credibile sit immo tenetur accipi axioma a theologis: Cum clarissimus sit, operanti quod in se est [?] et supernaturales; Deus non solum non denegare gratiam, verum etiam

prae[?]

potius conferre, cum non dinegare diuerbet Collat[ionem] gratiae cuiusdam gratiosam, et absque condignare, s. congruitate operanti nulla gratia, potius autem conferre debeat condignam, s. congruentem exponere operanti albiorientis [illegible] ad Collat[ionem] gratiae

Sum quin deffendit

ad [illegible]. [illegible] ex albiuribus Recentioribus [illegible], [illegible] tamen differt a 4o s. nil: admittens gratiam viribus naturalibus immaterialiter s. [illegible] quamquam [illegible] chimam [illegible] [illegible] [illegible] non [illegible] [illegible] [illegible] s. [illegible] [illegible], [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] opera natura se habent primum alicuius [illegible] [illegible] [illegible] adgratiam, ad quam proportionam, deus illam confert, non [illegible], [illegible] ad [illegible] albedinis, si sic statuisset

4um hanc opinionem

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] q[uaestio] 14 de veritate [illegible] 11 ubi [illegible] opera loquitur, et [illegible] [illegible], cum non [illegible] quid [illegible] dicant, tamen D. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible], [illegible], [illegible] et [illegible] de aux [illegible] [illegible] ad Caput 10, ubi [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] per quadringentos annos et amplius in hac fuisse opinione

5um ex his

[illegible] difficultatibus iam insinuatis: ideoque 3um et 4um videntur extremos [illegible]. medium quod tenent viam inter [illegible] [illegible], et inter [illegible] [illegible] s. [illegible] tribuentes operibus [illegible] naturalibus, et inter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illi oppositus, nam [illegible] [illegible] [illegible] in vitam aeternam adhuc primum [illegible] [illegible] s. natura [illegible] [illegible] quae [illegible] [illegible] Deus [illegible] [illegible] [illegible] conferat gratiam

Sectio 5a

Doctores Catholici ponentes ex parte praedestinati Causam totius praedestinationis breviter refferuntur

1a. op. praedestinatus

non est Causa totius suae praedestinationis, eo quod praedestinatio sit solum electio ad gloriam, sic communiter Thomistae et Gabriel; probatur, quia praedestinatio non solum respicit gloriam, sed etiam gratiam, ut diximus disp. 1a. q. 4 sect. 5: sed praedestinatio, sicut respicit hanc gratiam, quam actualiter nullam habet Causam ex parte praedestinati: ante eam quam actualiter nullum datur meritum ex parte praedestinati, quod tale posset esse gratiae, et praedestinationis ad ipsam: solum dantur operationes naturales, quas vidimus non posse esse merita, s. Causa praedestinationis: ergo ex parte praedestinati non datur Causa totius suae praedestinationis.

Probatur, quia praedestinatio actualiter consistit in voluntate absoluta et efficaci conferendi gloriam, atque ut a radice oriuntur actus reliqui complures praedestinationis, ut supra dictum est, sed huiusmodi voluntatis non est Causa praedestinatus: fuit enim in Deo ante praevisa absoluta merita, ut supra etiam dictum est: ergo ex parte praedestinati non datur Causa etc.

2a. op. praedestinatus

non est Causa totius suae praedestinationis, eo, quod praedestinatio solum sit electio ad gratiam finalis perseverantiae. sic communiter Doctores cum Sancto Bonaventura, et alii; probatur, quia primus actus, a quo incipit praedestinatio, et in quo actualiter consistit est voluntas efficax conferendi gloriam ut supra diximus, sed huius nulla praevidetur Causa ex parte praedestinati; et

est et ante absolutam praevisionem omnium meritorum ipsius, ut supra etiam diximus
ergo nulla ratio ex parte praedestinati datur causa totius praedestinationis.

Confirmatur quia non solum
electio ad gloriam finaliter perseverantis, verum etiam electio ad auxilia, quae quamvis
disponunt ad iustificationem et finalem perseverantiam, vera est praedestinatio: sed huius
electionis nulla praecedit causa ex parte praedestinati, ante enim ad eam
electionem, solum praecedunt dona naturalia, quae diximus, non esse causam
praedestinationis: ergo ex parte praedestinati non datur causa totius praedestinationis.
Probatur maior, quia talis electio, ut coniungitur cum voluntate efficaci conferendi
gloriam, integrat unam operationem, quae est velle finem et alterum medium,
quod sit propter finem: ubi autem est unum propter aliud, ibi est unum tantum,
ergo non solum electio ad gloriam finaliter perseverantis, verum electio ad auxilia
etc.

Sed dices quia non praedestinatus potest salvari, si non posset
salvari, ergo non libere, sed necessario non salvatur, quod falsissimum est: si
potest salvari ergo in potestate illius est ponere causam totius suae
praedestinationis: sed potest salvari, libere homo potest, quod intelligi
nequit sine eo, quod ponat causam, sed non causare suam praedestinationem
quae est causa totius eiusdem salvationis.

Confirmatur, quia voluntas illa, quae est communis praedestinato
et reprobo non potest esse praedestinatio: alioquin reprobus esset praedestinatus; sed electio
ad auxilia, quae quamvis disponunt ad iustificationem, imo et electio ad ipsam
gratiam iustificantem est communis praedestinato, et reprobo: plures enim reprobi disponuntur
ad iustificationem, et de facto iustificantur, ut patet in reprobis, qui aliquando
fuerunt iusti: ergo electio ad ea auxilia, et gratiam nisi finaliter perseverantis non est praedestinatio.

Respondetur non praedestinatum posse salvari
potentia antecedenti, et non posse salvari in potentia consequenti: sicut enim praedestinatio
praesupponit scientiam conditionatam operationum liberarum bonarum, ratione cuius in
potentia consequenti non potest damnari, bene potest potentia antecedenti; sibi non praedestinato
sicut ut ita dicam, omissio praedestinationis supponit scientiam conditionatam

Mala operari libere, ratione cuius non praedestinatus impoenitenti non potest saluari, sed potest sensu diviso antecedentis, et nego consequentiam: sed quod libere potest saluari, quia sensu diviso antecedentis potest saluari, non tamen potest esse causa totius suae praedestinationis: cum quod esse illius nulla sit praedestinatio, non potest esse causa illius, quod non est, neque praedestinatio, quae non est, potest esse causa salutis eiusdem: tum quia talis praedestinatio non est: tum quia eiusdem salus neque est, neque erit.

Ad confirmationem concedo maiorem, et distinguo minorem, exclusio ad auxilia efficacia, sub se, concedo; ut coniuncta cum voluntate efficaci conferendi gloriam, nego: ut sic enim non est communis praedestinato, et reprobo, sed propria praedestinati: nullus enim reproborum disponitur ad iustificationem, neque de facto iustificatur, etenim iustificatio oritur ab exclusione auxiliorum coniuncta cum voluntate efficaci gloriae, et sic ea unam praedestinationis integrant.

Secunda conclusio: praedestinatus non est causa totius suae praedestinationis, eo quod actus salutares, qui ad iustificationem disponunt, sint merita suae gratiae, et auxiliorum a quibus procedunt, sic communiter theologi contra Alexandrinum. Probatur quia ut communiter ferunt theologi axioma desumptum ex Augustino lib. de gratia et libero arbitrio, principium meriti non cadit sub meritum, quod adeo verum est, ut nec possit habere de potentia absoluta communis sententia, sed ipsa gratia et auxilia quibus praedestinatus ad iustificationem disponitur, sunt principia actuum salutarium procedentium ab eis, ut ex se patet, fatenturque adversarii ipsi: ergo praedestinatus non est causa suae praedestinationis, eo quod actus salutares, qui ad iustificationem disponunt, sint merita suae gratiae a qua procedunt.

Probatur secundo ex Tridentino sessione 6 capite 5°, ubi declarat, exordium iustificationis in adultis desumendum esse a gratia Dei praeveniente, seu vocatione, qua

inquit

, in quib, nullis eorum existentibus meritis volant, sed si merita subsequentia volas, tunc gratia est illius causa, aliquo a dubiorum existentibus meritis hi volaam, sic existentibus meritis subsequentibus et posterioribus, et quod instanti reali existentibus: ergo prima gratia non cadit sub meritum neque praedestinatio est causa totius suae praedestinationis, eo, quod mereat secundas gratias.

Probatur 2°: quia merita ut sint causa gratiae, debent videri absolute existentia pro aliqua differentia temporis, alioquin non ut merita, sed per modum finis, sed alio modo causarent sed eo ipso, quod praecedant ad gratiam, debent illas supponere existentes, nullum praecedit, nisi ad existentem, ut existens: ergo non sunt illius causa, nulla enim causa id causat, quod iam supponit existens, ut minimus enim praevene finis est superflua est eius causalitas, sed de ijs uberius ad lib. de merito. hic autem haec aliqualiter sufficiant.

Dices 1° quia prima gratia causat merita in genere causae efficientis; merita vero causant gratias in genere causae moralis: sed inter causas morales et physicas non repugnat mutua causalitas ut patet in medijs physice causantibus finem, et vicissim causatis moraliter a fine ergo merito subsequentia secundas gratias poterit esse causa moralis illius. 2° quia potest Rex conferre militi equum et arma, in praemium meritorum equo et armis a milite patrandorum; sed tunc prima meriti cadit sub meritum. equus enim et arma sunt praemium meritorum militis, cum tamen equus et arma cadant sub merita militis ergo prima gratia potest cadere sub meritum operum ab ea procedentium. 3° quia id quod subsequitur est potest esse meritum rei antecedentis, ut patet in gratia collata hominibus antiquis propter merita Christi data.

ē pro inseruite meritoriis xpti veniali g° et opera
subsequentia per gratiam possunt ē illius merita. Ad 3m ergo
hoc locant fundum vineae illo xpti fructus inde percept.
sed vinea habet rationem meriti, et quasi praemij, fructus vero rationem
pretij et meriti; et in locao ē prior fructibus; ergo id quod
posterius ē, potest ēē meritum prioris

Ad 4m arguitur vt patet
ex ipsis eorum textis probant non solum de pro absoluta, verum etiam
de pro ordinaria primum meriti pro cadere sub meritum,
quod xpti est adaequato, qui cum vtuntur vt probent de
pro absoluta primum meriti pro cadere sub meritum, consequenter
negant pro de pro ordinaria. Ad 1um resp. concedendo maiorem
et distinguo minorem, inter causas morales etiam quod hoc causat
vt existens, nego. quod alio modo finis autem causat non vt existens
sed vt existat; meritum vero quatenus existens, et vt existat: ideoque
sed supponitur existens, nil relinquit causandum in se ab eo prio

Ad 2um nego
maiorem: solum potest Rex ea ferre militi intendendo merita
per minus finem, merita singularia non quae merent equum et stamina
quae iam supponunt collata militi, sed praemia obtentura
s. nobilis et stamina eorum collatio, si omino absolute non fue-
runt se collata. Ad 3um distinguo ans, id quod subsequens
ē etiam subsequentia temporis, concedo, subsequentia natura et
causalitatis, nego. merita autem xpti sunt etiam subsequenti
tempore gratiam hominum antecedentium xptum, non tamen illam subse-
quunt natura et causalitate; ideoque possunt ēē causa illius me-
ritoria

Ad 3um distinguo maiorem, ipse hoc locat fundum et
etiam mouentibus fructibus ad locam per minus finem, concedo; mouentibus

f

p mus premij aut meriti scala, nego. quod locat vineas
p mus fines vincendi fructus inde percipias, n[on] p mus
premij s. meriti scala: qa meritum et premium scalae
n[on] mouent nisi ut existentia: fructus autem n[on]dum existunt,
nisi existente iam locatae vineae: ideoque n[on] possunt eas mouere
esse ex illius causas: alioquin darent esse rei iam existenti, quod
salas superfluum e

Certum nego minorem: similitudo causa vineae cujus
locatio n[on] habet rationem premij s. merendi, sed rationem medij, in
ordine ad perceptionem fructuum, qui n[on] habent rationem premij et meriti scala
sed solum mediante, solum scala habendo rationem finis consequendi
p vineas locatas, sed de his exprofesso diss. putare in ma de
merito, ubi quaerit, an, et quomodo gratia possit cadere
sub meritum. deinde in ma de incarnatione, ubi disputatur
utrum an Christus p potuerit mereri unionem hypostaticam
p merita subsequentia eandem unionem

sectio 6a

exponitur qua ratione praedestinatio sit causa seu praedestinationis s. non sit ejus causa

Ja 2o praedes-
tinatio n[on] e causa totius seu praedestinationis n[on] sequitur ex eo,
quod in praedestinato n[on] sit liberum arbitrium pro quo possit elicere
operationes liberas, et salutares, p quas possit mereri praedestinationem
et e de fide contra relatos sectio 1a qui pluribus
probat, qa impossibile hoc e, iuxta se arborem s. malum
quae ipsi placuerit, et illud Ecclesiastici 15 apposui tibi
ignem et aquam ad quod volueris, porrige manum tuam
ante hominem vita et mors, bonum et malum, quod placuerit

in dabit illi, sed hoc est in potestate esse liberum arbitrium. ex eo in
hoc prius ad utrumque cum potestate se determinandi ad utrumque
libet quo amplius nil requirit ad liberum arbitrium: ergo ex
defectu huius non comunit, pro non esse Causam totius suae praedestinationis

Probatur Conciliis
Senonensi Coloniensi Arausicano et aliis in hoc liberum arbi-
trium definientibus, sed praecipue ex Trid. sess. 6 Canone
4 si quis liberum hominis arbitrium, ... permotum
et excitatum esse dixerit ... anathema sit ergo defectus liberi
arbitrii non prohibet, ne praedestinatus sit Causa totius suae prae-
destinationis, sed hoc contrarium sit quam in eo licet immorari

Caput praedestinatus non esse Causam totius suae praedestinationis comunit ex pluribus
Capitibus. Primum est, quia praedestinatio via intentionis claudit
effectus ad gloriam, effectus ad gratiam justificantem, et ad gratiam au-
xiliantem, qua homo se disponit ad justificationem, sed cum praedicto-
rum praedestinatus non est Causa: ergo ... sit indecorante
praeceris absolutam meritorum praedestinati, ut superius notatum pro-
batum. ergo ex hoc Capite praedestinatus non est Causa totius suae prae-
destinationis.

Primum Caput est quia via executionis praedestinatio inci-
pit a voluntate Divina Conferente primam gratiam, qua praedestinatus se
disponit ad justificationem, sed huius non est Causa praedestinatus: est enim
prima haec ea gratia sine illius meriti, cum tum primum meriti
non cadat sub merito ergo ex hoc etiam Capite, praedestinatus
non est Causa totius suae praedestinationis; quod si via executionis
praedestinatio incipiat a Divina voluntate volente creare subjectum
praedestinationis, cum praedestinatus antequam esset nil posset mereri
aut

aut operari, poterit iure ex etiam hoc 3° capite non erit Ca
totius suae praedestinationis.

3a pars est etsi praedestinatus non sit Ca
totius praedestinationis, ut constat ex dictis; cum hoc tamen componitur,
esse Causam magnae partis suae praedestinationis. probatur quia voluntas
executiva Dei conferendi gloriam, est praedestinatio, scilicet quia constituit
unam voluntatem cum voluntate intentiva gloriae, scilicet quia illam integrat
et complet, sed huius modi voluntatis est Causa praedestinatus:
haec enim voluntas est in Deo, post praevisionem absolutam meritorum
et propter merita ut probavimus disputatione 1a quaestione 3a sectione 2a et
intus quaestione 4a sectione 14: ergo huius modi partis praedestinationis
Causa est praedestinatus. Deinde praedestinatus est Causa suae prae=
destinationis quoad executionem haec versatur circa augmentum gratiae
habitualis: hanc enim de condigno meretur praedestinatus, ut communiter
theologi cum Trid. sessione 6a Capite 6° quo et meretur praedestinatus
praedestinationem ad talem gratiae augmentum. deinde praedestinatus est Causa
suae praedestinationis, quatenus haec etiam in executione est circa iustificationem
ad quam per propria se disponit, ut docet ibi Trid. quae dispositio
meritum est de congruo eiusdem iustificationis, ut communiter docent theologi:
praedestinationis ergo ut tendit ad iustificationem, Causa est praedestinatus.

Circa praedestinationem
autem ut in executione versatur circa perseverantiam integram. tum quia
asserunt, praedestinatum esse illius Causam, quatenus de congruo meretur
perseverantiam in ea per pias et assiduas orationes, qualis est ea, quae habetur
in oratione Dominica, dum dicitur sed libera nos a malo. sic Gran.
et alii, hoc enim sensu haec sententia magnum in theologia 3° haec etiam sensu
praedestinatus est Causa suae praedestinationis, sed quoniam inter theologos nam

dixerunt praemere cadere sub meritum, et expresse negat(ur) a S. Thoma, quamvis possit improprie dici de merito de condigno et non de congruo, nihilominus propter auctoritatem tanti Doctoris, et quia dissensio haec egit a curatiori examine spectante ad librum de merito, modo quamvis ad hanc partem praedestinationis nil statuo, circa causalitatem praedestinati in praedestinationem

Sectio 7a
Infertur ex dictis, qua ratione praedestinatio sit, vel non sit in potestate praedestinati.

Cum praedestinatio sit actus liber Dei, non potest praedestinatio esse in potestate praedestinati, nisi quatenus hic per actus morales bonos potest esse illius causa meritoria, conditio vel occasio: ideoque ex dictis de causalitate praedestinati in praedestinationem, facile colligitur qua ratione praedestinatio sit in potestate praedestinati.

Dico 1o Praedestinatio cum ordine intentionis, ab initio effectu gloriae, usque ad electionem primae vocationis, seu auxilii, a quo incipit iustificatio non est in potestate praedestinati. Probatur: quia praedestinatio, cum ista ratione est ante absolutam existentiam et praevisionem cuiuslibet actus boni praedestinati, ut supra a nobis dictum est; sed eo ipso hac ratione praedestinatio non est in potestate praedestinati: nullus enim habet in sua potestate id, quod ante omnem actum suum iam supponit absolute existens: ergo praedestinatio, cum praedicta ratione non est in potestate praedestinati.

Sed contra est: quia sine praedestinatione nemo potest salvari: aliquis non praedestinatus potest salvari: sed eo ipso praedestinatio debet esse in potestate praedestinati. aliquis praedestinatus non salvaretur libere: nemo enim libere facit quod non

non

n̄ ē in eius potestate: ergo praedestinatio ē in potestate prae-
destinati. Ro. quia praedestinatio, cum praedicetur talis, supponit scientiam
mediam, et ab ea dependet, ut a nobis probatum ē: sed scientia
media ē in potestate praedestinati: ergo et ipsa dicimus,
n̄ eā supponere aliquam actum, neque tollere libertatem: ergo praedestinatio
ē in potestate praedestinati.

Ret. adhuc arg. de mag. sine prae-
destinatione nemo potest saluari, potest tamen Cornelius saluari: ergo.
Sine praedestinatione et hic n̄ praedestinatus ergo ex parte causae, et adhuc
si requiritur ut saluetur; sed ex parte actus si n̄ haec operatione
tale cuius saluetur n̄ praedestinatus, ergo potest tamen potest saluari;
sed in sensu composito Cornelius n̄ potest saluari, ut diximus sectione 2ª 2ª
§ 2ª

Ad 2um resp. nego mag. et maj. et distinguo Cor. praedestinatio
ē in potestate praedestinati, natiue, ratio, potius, nego. Hinc
Deus n̄ praedestinaret Petrum, nisi haberet scientiam mediam, quae est
in potestate Petri, et quae scientia praedestinatio Petri sumit infallibilitatem
et certitudinem; adhuc tamen posita hac scientia, pro libito praedestinaret,
s. n̄ praedestinat Deus, nec adhuc ex parte Petri operaretur
aliquid absolute expressum, quod tanquam minorem s. oblatio
absolute videatur a Deo, tale cuius praedestinet Petrum. Ideoque
praedestinatio n̄ ē in potestate potiori Petri. Videantur dicta disp.
1ª q. 2ª § sectione 4ª in responsione ad 1am objectionem reliqua.

2a 3ª praedestinatio cum modo executionis, quatenus verae gratiae tangentem, quae ē
prius operationem saluationis et quam praedestinatus disponitur ad
iustificationem, et simpliciter n̄ sit in potestate praedestinati; aliquomodo
tamen ē in eius potestate probatur quia ad hoc parte, quia id, quod

antecedit ex operatione libera subiecti non est in potestate subiecti: ita

itaque la gratia confert ante ex libera operatione subiecti, liberae, inquam, conducentis aliquo modo ad collationem talis gratiae, ut cum Deus gratiam confert suis parentibus nil de tali gratia cogitantibus: Deus enim liberaliter eam confert, quam vult, quando vult, et ubi vult: ergo talis gratia non est simpliciter in potestate praedestinati, ergo nec praedestinatio ad illam: solum ergo debes dicere sit in potestate praedestinati, quatenus ponere eorum obicem omnis merenti, ut diximus, s. aliter est in eiusdem potestate.

Quantum ad 2am partem probatur quia illud aliquo modo est in potestate alicuius, quod licet simpliciter et undequaque non sit in potestate illius est tamen in eius potestate ponere conditionem, ad quam infallibiliter sequatur, sed in potestate cuiusque est ponere conditionem, ad quam infallibiliter sequatur la gratia: est ergo in eius potestate facere, quod est in te viribus naturae, quod si id faciat, Deus illi infallibiliter confert gratiam modo explicato sectione 4a: ergo huiusmodi gratia est in potestate praedestinati, et consequenter praedestinatio, ut ad eam tendit.

Confirmatur quia id aliquo modo est in subiecti potestate cuius obicem ponere s. non ponere, est in eiusdem potestate sed ponere s. non ponere obicem 1ae gratiae est in potestate praedestinati. obex ergo talis gratiae est parum, quod ponere s. non ponere est in potestate praedestinati; alioquin non libere, sed necessario pareret praedestinatus, quod est impossibile: quod ergo liberum non est parum non est: ergo la gratia, et praedestinatio quoad ipsam aliquo modo est in potestate praedestinati.

3a dico praedestinatio, cuius ordinis executio ut incipiat cum iustitia per gratiam habitualem est in potestate

prae

praedestinati glorificat, quia huiusmodi praedestinatio est in deo prius quam praedestinatus liberum haberet consensum praedestinationi: insuper clamamus quod, ut inquit Trid. sessione 6 Cap 7°, per voluntariam susceptionem gratiae et donorum sed haec dispositio, ut pote libera, est in potestate praedestinati: ergo praedestinatio cum ista ratione est in potestate praedestinati. videtur etiam dicendum de praedestinatione in executione, quae respicit gloriam augmentum gratiae et gloriae: cum enim huiusmodi praedestinatio sit post merita, eaque absolute praevisa sit post merita ut supra diximus: cumque haec merita sint in potestate praedestinati, in eiusdem potestate quoque huiusmodi praedestinatio.

Sed contra Dicitur gratia praedestinatio, eiusque eius effectus sit specialissimum beneficium respectu praedestinati: sed quod est in potestate alicuius non est specialissimum beneficium respectu eiusdem: nisi enim, v.g., locutio patri non est specialissimum beneficium respectu patris, eo quod utrumque est in eius potestate: ergo praedestinatio non est in potestate praedestinati.

Resp. distinguendo maiorem praedestinatio et quoad intentionem, concedo; quoad executionem nego: licet enim quod Deus efficaciter intendat gloriam prius quam ut coronam, sit specialissimum beneficium gratiae [?]; quod tamen in executione praevisis eiusdem meritis gloriam illi conferat, non est specialissimum beneficium, sed solutio debiti ex iustitia s. quasi iustitia, et idem de collatione reliquorum effectuum praedestinationis, uno excepto sc. prima gratia, quam sc. Deus alicui conferat, posita praevisione operationum bonarum naturalium adhuc in collatione est gratiosa, ratione impotentiae operationum naturalium cum gratia connexionis supernaturalibus

Quaestio 2a

An Christus sit Causa totius praedestinationis praedestinatorum et quo modo

Sectio 1a

Praenotationes, et Doctorum sententiae

1a praenotatio est, quaestionem non esse de Causa efficienti physica, aut morali praedestinationis. Cum enim haec sit actus divinus, qui Deus est, omnis causae quae vere talis sit, qualis est physica efficiens, incapax; sicut et moralis quae non exercetur, nisi circa effectus imminutos imperfectionibus et causas dependentes a Causa efficienti. Solum ergo procedit quaestio de Causa, quae vere talis non est, qualis est meritoria, quae moralis efficiens dicitur.

Dixi solum procedere de Causa morali, et efficienti, quoniam de Causa physicali et exemplari, quas alii a vera ratione causae excludunt, et solum inter causas morales numerant, extra controversiam est, Christum Dominum esse causam physicalem et exemplarem totius praedestinationis praedestinatorum. quod expressit Paulus ad Rom. 8 nam quos praescivit, et praedestinavit conformes fieri imagini filii sui ut sit ipse primogenitus in multis fratribus. ubi per conformes fieri insinuat omnes praedestinatos esse ad similitudinem praedestinationis Christi, quod idem est, ac praedestinationem huius esse causam exemplarem praedestinationis aliorum. per autem ut sit primogenitus denotat, Christum Dominum esse causam physicalem praedestinationis eorundem, cum enim sine praedestinatione [illegible] ipsius (?) ut sint plures fratres praedestinatae fraternitatis, quorum Christus sit primogenitus.

2a praenotatio est, praedestinationem quae [illegible] considerari, ab

absolute ut sit dilectio est, quia Deus vult bonum gratiae et gloriae
praedestinato. 2o comparative, et ut electio est, sic quidem ita
per eas vult Deus bonum praedestinato, ut idem bonum non vellet
non praedestinato. quod non vellet dupliciter potest intelligi. 1o:
ita ut Deus potius nollet bonum gratiae et gloriae his, quos non prae-
destinat. 2o praecisive, et quasi omissive, itaut Deus bonum
quod positive vult praedestinato, neque positivas nolitiones, id est
suspensis volitionibus s[cilicet] ex praecisione a toto, non vellet eis
quos non praedestinat.

3a est Christum Dominum nostrum potuisse se
gerere pro hominibus. 1o offerendo sua merita eorum satisfactione et impe-
tratione a 1o mundi initio ad patrem et matrem pro salute omnium hominum
universaliter. quo pacto se gessisse quantum ad mores et passiones
mihi indubitatum est, innititur propter innumera scripturae
testimonia in illo symboli articulo qui propter nos homines et propter
nostram salutem descendit de caelis, crucifixus pro nobis etc. quem
articulum cum omni fide Divina, nullo excepto, credere tenemur
procul dubio pro omnibus Christus sua merita obtulit, et omnium
salutem meruit et passus est.

Accedit Alexandri VII definitio
contra quinque Jansenii propositiones, ubi de 5a agit. Quae, semipelagianum
est dicere Christum pro omnibus omnino hominibus mortuum esse, aut sanguinem
fudisse, falsam, temerariam, et scandalosam, et intellectam eo sensu
ut Christus pro salute dumtaxat praedestinatorum mortuus sit;
impiam, blasphemam, contumeliosam, Divinae pietati derogantem,
et haereticam declaramus, et ut talem damnamus. ubi apte definit

Christum pro omnibus, sive praedestinatis, sive non praedestinatis merita suae passionis, et mortis obtulisse.

Alius est 2o modo quo Christus potuit se gerere circa hos, scilicet non solum pro omnibus sua merita universaliter offerendo, verum etiam specialiter pro aliquibus in particulari scilicet pro praedestinatis ea efficaciter offerendo, quo 2o modo si Christus Dominus se gerat circa praedestinatos, amor etiam ad praedestinatos non solum habebit rationem dilectionis, sed etiam electionis: sicut qui eos diligat qualiter reliquos homines non diligit, quod proprium est electionis, immo et erit causa praedestinationis eorum non solum qua haec dilectio est, verum etiam qua electio est; eritque causa praedestinationis eorum non solum absolutae, sed etiam comparativae: cum in ea hypothesi non solum Deus conferat gloriam praedestinatis propter merita Christi, verum etiam, potius praedestinatis, quam reprobis conferat propter eadem merita specialiter a Christo Domino applicata.

Jansenius negat Christum esse causam totius praedestinationis praedestinatorum, sic Lemosius et alii nanque est causa praedestinationis, ut tradit ad [illegible] ita se diriguit inter praedestinationem absolutam, et ut dilectio est, et eandem comparativam, et ut electio est; docetque Christum esse causam totius praedestinationis absolutae, et ut dilectio est; non vero praedestinationis comparativae, et ut electio est, sic P. Suarez et alii.

3a sententia, quae est Patris Vasquez et aliorum affirmat Christum Dominum esse causam totius praedestinationis absolutae et ut dilectio est, in quo conveniunt cum 2a; loquendo vero de praedestinatione comparativa, et ut electio est, diriguit

duplicem

dum licet ordo ipsius praedestinationis, utique eorum qui tempore
non fuerunt priores Christo Domino, et horum operationes Causa
ad hunc operationibus; tum alii eorum qui tempore fuerunt
priores Christo Domino, quorum praedestinationis operationes non est
Causa Christus Dominus. 3a sententia totius praedestinationis exaltatae
quoad operationes asserit Christum Dominum esse Causam; ita docet
Suarez et alii qui favent illi thomistis: antichiones quare
instantiam reliquarum desine primas.

Sectio 2a

Christus Dominus est Causa totius praedestinationis praedestinatorum

Probatur 1o

quia Christus Dominus per sua merita est Causa moralis omnium effectuum
praedestinationis: sic ergo hic ad Ephesios 1o Benedictus Deus et Pater
Domini nostri Jesu Christi, qui benedixit nos in omni benedictione spiri-
tuali in caelestibus in Christo quasi dicat omni benedictione spiri-
tuali in Christo, quales sunt omnes effectus supernaturales praedestinationis
ex propter merita Christi: sed hoc est, Christum esse Causam totius prae-
destinationis: Causa enim moralis alicuius effectus, est quicumque per sua
merita movet ad illum; ergo Christus est Causa totius praedestinationis.

Confirmatur ex
Trid. sessione 6a Cap. 16 ibi Christus Jesus tanquam caput
in membra, et tanquam vitis in palmites in ipsos jus-
tificatos virtutem jugiter influit; sed caput in membra
non per uno vel altero motu virtutem influit, sed per omnibus et
vitis, non per uno vel altero fructu, sed per omnibus virtutem influit
in palmites: ergo et Christus non per uno vel altero effectu prae-
destinationis virtutem influit in praedestinatos, sed omnibus eorumdem

vim

sicut est Causa, et locum totius praedestinationis [illegible]

Probatur ergo quia gratia unionis hypostaticae tanta est, ut exigat [illegible] tribuere rem collationis [illegible], nisi [illegible] repugnare [illegible] mali [illegible] Dei [illegible], ea [illegible] ab illo [illegible]; [illegible] ergo [illegible] sicut [illegible], et de aliis proponunt [illegible] Christi: sed Christus est Causa praedestinationis totius praedestinationis est collatio, qua [illegible] mali [illegible] repugnare in Christo Domino, nisi [illegible] talis collationis ab eo [illegible] Dei natura [illegible], imo [illegible] immensa [illegible] testimonia: ergo Christus est Causa totius praedestinationis.

Confirmatur quia Sacramenta sunt Causae [illegible] effectuum praedestinationis, Causant enim gratiam [illegible] et [illegible] immediate, mediate vero gloriam, ut fatentur omnes Catholici: sed Causant in virtute meritorum Christi Domini, et ut eorum instrumenta ut docet Tridentinum sessione 6a Cap. 6o ergo Christus Dominus est Causa omnium effectuum praedestinationis, et locum totius praedestinationis [illegible] confirmatio [illegible] non [illegible] in adultis, qui [illegible] disponunt ad [illegible] medio sacramenti baptismi: nunc ergo quam [illegible] ad [illegible] independenter a [illegible], [illegible] in parvulis, quorum [illegible] gratiam, ex quo ad annos discretionis perveniunt [illegible] a virtute baptismi [illegible] Christo Domino Causalitate [illegible] praedestinationis eorum, qui in parvula aetate baptizantur, nulla est differentia in eadem Causalitate tenenda cum eorum qui baptizantur in adulta aetate.

Sed dices 1o quia praedestinatio est gratuita et [illegible]: ergo talis [illegible] effectum [illegible] debet

debet ad gratiam et liberalitatem Collatoris: quo talis ut intrinsece propter
merita Christi respiciat, et ad effectus liberalitatis ejus, quia
undequaque est dicto ad ultimum est ex meritis propter merita.
Confirmatur: quia praedestinatio Christi est exemplar praedestinationis reliquorum,
sed praedestinatio Christi non fuit propter merita Christi: principium enim meriti
non cadit sub merito; ergo nec reliquorum praedestinatorum praedestinatio
est propter merita Christi.

Resp. disting. antecedens: praedestinatio est gratuita, gratia
et liberalitate Christi nos praedestinantis, concedo; gratia et liberalitate
Dei nobis Christum, nego; licet enim praedestinati nullis suis praecedentibus
meritis talem ad suam gratiam praedestinentur, ideo tamen praedestinatio nostra
[illegible] sit gratuita, at eadem comparata cum Christo Domino et ejus me-
ritis, ex hujus non est gratuita, neque liberalis. Ad confirmationem distinguo
majorem: praedestinatio Christi est exemplar aliquo modo, concedo; omni-
modo, nego: hoc est, exemplar est, cui reliquorum praedestinatio non est
in omnibus similis, et solum in aliquo, quorum unum est, quod praedestinati
ad suam gratiam et finem suis meritis, sicut praedestinatio Christi ad unionem
hypostaticam, quam nec Christus est sua gratia, fuit sine suis meritis;
in aliis tamen multis non servatur similitudo.

Dices 2°. quia Patres veteris
testamenti, hi expressis aggressus duxit oraculis, saltem de
Congruo meruerunt incarnationem, sicut exposita Christi dona ut ratio
tenent Theologi, videtur tamen etiam ex illo Isaiae Rorate coeli
desuper et nubes pluant justum, aperiatur terra et germinet
Salvatorem, ubi expetunt incarnationem, cujus tempus determinatum petunt†
ad eorum preces [illegible] ex Daniele 9, quamquam [illegible] ex me-
rita [illegible] praedestinat [illegible], sed hujus [illegible]

et praeservationis respondentis illi Causa non est Christus, sed aliorum prius meriti. Caderet sub merito quo Christus non est Causa totius praeservationis eius praeservationem.

Urgebis hoc male torqueri Theologorum ingenia, quorum totus est ossa/ffectatae, nec offerunt valeb. qq. ad mea de Incarnatione omnino non breuiter concedendo mea et disp. do meas: hanc inuentam esse non est Causa Christus Dominus ut dependens ab eo, eiusque potentia, et ordo; ut ab eo inde-pendens, eiusque gratia, merito Christus Dominus in suo tempore, et factae in aliquo temporibus subsequentibus dependet a Beata Virgine et etiam ab eiusque progenitoribus ac ratione qua vere filii dependent a suis parentibus, quod suo, et futura illa potentia, et nihilominus meruit ac diuinae voluntatis tem-pore a toto Deo dependet, a toto ipso coaluit, quemadmodum et reliqui filii a toto Deo dependent, et ab eo toto coaluerunt.

Dicatis tamen qua Christus est independens a suis progenitoribus, et eis non est potentia, meruit aliis quod illis meruit, imo et ipsis eisque meruit gratiam maternitatis, sed quod illis prius. Unde patet prius meriti non Cadere sub meritum Christi, ut independens a suis progenitoribus prius est meriti, qua ipsi meruerunt de congruo Incarnationem, hinc exortum Christi Domini in suo tempore sui esse: non ergo meruerunt Incarnationem, ut independentem ab ipsis prius, sed ut ab eis dependens, et ipsius potentia qualiter solus est Incarnatus, et extra Christi Domini in suo tempore.

Neque obstat. Primum est theologorum Christum Dominum a suo tempore sui

esse

ei maxime quod decursu temporis mixuit, tam qua Alex Bonau. Durand. Albertus et alij ibi nant. tum qua Doctrina de vitali merito Christi in ratione sui est intelligendum dum multis rationibus; quia non repugnat Caelum sub meritis vitalis ro imputati qualia non sunt + quia dum praesupponit existere, pariter ut primo merui, tum eius hypostatibus, et quia illa quae quas tum ipse gentium Christi, tum alij Sancti PP. merueruntque subjectos incarnari, sed de hoc alibi: Atque absque ingredimur

Sectio 3a

Christus Dominus est Causa totius praedestinationis etiam quoad electionem

Probatur. per Paulo nostra relatio ad Ephesios 1o, ubi postquam dixerat benedictionem ipso meritis Christi tradiderat, etiam subiungit sicut elegit nos in ipso ante mundi constitutionem: sed quaevis benedictio spiritualis est in Christo, praedestinatio est propter Christum et hic est Causa praedestinationis ut dilectio est: Ergo qua electio est in Christo, praedestinatio etiam, ut electio, est propter Christum, et Christus est Causa praedestinationis qua hic est electio

Confirmatur qua Christus non solum vitalis probatur, sed etiam specialiter pro praedestinatis sua merita applicuit Christus est Causa praedestinationis, non solum quoad illud, sed etiam qua electio, ut notat expositio: sed Christus specialiter applicuit sua merita pro praedestinatis, dixit Joannis 17, non rogo pro mundo sed pro his, quos dedisti mihi; quasi diceret, non rogo pro omnibus specialiter sed pro his, quos ante electos praedestinati, et sic eos mihi tradidisti, tamquam membra Capiti, et tamquam palmites viti Ergo Christus est Causa praedestinationis, qua hic electio est

Probatur 2o:

q.a perfectio meritorum hypostatica tantum attingit in facto
eas perfectiones probus tribuit; nam expleto scibile ea in ratione
sed Christus est Causa praedestinationis, ut electio, et perfectio potius
reprobo: nulla ergo parte ea ex his repugnat, sed meritum Dei nostri,
in eo non est, ut patebit expendenti eius praedictas Caritatis,
in qua nulla apparet repugnantia; sed nullas Dei nostri quia
sed nulla apparet in ea Caritate quod Christus est Causa prae-
destinationis etiam qua electio est.

Confirmatur: quia ante ad praedestinationem Dei nostri
tam ut dilectio est, quam ut est electio, merita Christi Domini, ut absolute
futura, erant Deo praesentia in scientia visionis, sed eius
praesentialitatis fuerunt Causa praedestinationis, ut dilectio est: ergo
ratione eiusdem praesentialitatis fuerunt Causa praedestinationis ut electio
est. Probatur maior, quia quod sit an de facto Christus Dominus omnibus praedestinatis
vel aliquibus in speciali sua merita applicaverit, certum est propriam
habuisse talem vim, ut si applicarent posset movere Deum ad electionem
Cum ergo movuerint ad dilectionem, non quare non potuerint movere
ad electionem: sed quod potest movere ad electionem, est antecedens:
loquimur ergo de electione, ad quam movet meritum ut tale quod
non movet, nisi ut praeexistens, et praesens in scientia visionis:
ergo ante ad praedestinationem tam ut dilectio est, quam ut electio,
merita Christi Domini, ut absolute futura, erant Deo praesentia
in scientia visionis.

Sed contra est: quia praedestinatio non solum dicit
actum gratiosum, verum etiam eius beneplacitum divinum, idque ea
ut electio est, est effectus meritorum Christi non est eius beneplacitum
divinum; neque est eius beneplacitum absolutum, quod ad placitum
exhibetur illius non est; sed ad placitum alterius eligentis: ergo praedestinatio

ut

ut electio e, n e effectus meritorum Christi, neque hic causa praedestinationis, ut electio e. Quae gradus praedestinationis exprimitur a Paulo exemplo figuli ex eadem massa fingentis quaedam vasa in honorem, quaedam in contumeliam: Electio figuli vasis in honorem e ab ipso figulo, neque ut tales habet aliam causam quam neque praedestinatio ut electio e hic causam gloriae.

Sed considerando magis et maxime motum, cuius gratia dicitur quo n e res complacentia alicuius, quod ad placitum et libitum illius n e ultra, neque fiat, neque radicaliter; sed quod dicitur ad placitum illius fiat, e tamen radicaliter, neque est quod praedestinatio, ut electio ad libitum fiat Christi Domini, quod habere ut hi potius quam illi praedestinarentur, efficaciter meruit, tamque merito efficaci applacavit; est autem radicaliter a Deo, quatenus Deus providens plures medias, cogitationes congruas, quas deficere immisit meritis Christi Domini circa salutem praedestinatorum, hos potius elegerunt, quam alios, quos elligeret, si cogitationes aliquas immitteret; et potius hanc cogitationem congruam immisit, quam aliam. Ad confirmandam

considerando magis et minus, et neque locum, tum quia exemplum figuli n venerat [illegible]; sed solum tenet comparando Deum cum hominibus praedestinatis, et reprobis, n vero comparando Deum cum Christo, cuius merita sunt causa totius praedestinationis et electionis, tum etiam quia ut Deus habeat rationem figuli aliquo [illegible] discretio vasis in honorem, a vase in contumeliam, satis e a Deo immitti cogitationes congruas, quae ipsis potius quam his, quam si aliis essent efficaces, ut praedestinarent. Sic enim

tota electio in radice e a Deo, tu fratri, et inse tibi a proprio Dono.

2a e ro q. merita Christi D. sunt effectus praedestinationis quos Deus elegit ad gloriam: id eo ipso n. projet la praedestinationis quae electio e: alioqui id intercederet mutua Causalitas, quae sibi repugnat: cum merita n. sit Causa illorum, quod ipsa praesupponit ex(?) supra z illud Causaret: q. Christus n. e Causa praedestinationis, quae praedestinatio electio e: probatur mea: quia talia merita sunt media efficacia conducentia ad gloriam, quae e finis praedestinationis; sed electio mediorum e effectus intentionis efficacis finis: q. merita Christi Domini sunt effectus praedestinationis electae: probatur: quia Christus praedestinatus e a Deo in remedium pati, et ut nos opere redimeret x. illud, quod propter nos homines et propter nostram salutem descendit de coelis; id hoc e, Christus Deus merita ei media ad nostram praedestinationem: ideoque Christus dicit mediator et redemptor noster q. talia merita sunt media ad nostram praedestinationem.

Relinquendo

mai. ad cuius probationem, nego etiam mai.: merita Christi Domini n. sunt media ad gloriam praedestinatorum, sed t. effectus infra(?) gloriam: ut z eum media neque erat, prius Deus eligeret hos ad gloriam deinde ro voluisse merita Christi, ut pro consentia(?) istius finis. res autem aliter se habet: Deus n. to voluit Christum: cumque videat homines applicantes sua merita, ut hi potius quam illi eligerentur ad gloriam, propter merita Christi hos potius, quam illos elegit: ideoque merita n. sunt media, sed Causa effectus infra(?) gloriam electorum, et, inquam, praevisis existentes ante talem electionem.

Ad probationem distinguo

mai: Christus praedestinatus e in remedium pati electi(?) semper(?) hi(?) in

L.

ex Causalitate finali remedij pati inpræscripta Christi nego.
sumpto hoc in ex Causalitate morali efficienti Christi in remedium
pati orando videlicet locatio ea solum denotat Christum per sua
merita esse Causam moralem efficientem remedij pati, ipsis dum
dicitur Christus propter nos et propter nostram salutem, hoc propter non de-
notat Causalitatem finalem salutis nostræ in Christum Deum, sed solum
Causalitatem moralem efficientem meritorum Christi Domini in nostram
salutem

Oppositio, quam faciunt hæc in communi loquendi mo-
re quæ dicuntur tibi, est, est immediate operantis esse propter
operandum, non quia operatio sit perfectiva eius, sed solum quia operatio
e gradu effective ab eo: quam nego minorem: Christus est redemptor
quia redemit nos a Captivitate pati, quam nobis merendo;
non quia Christus sit propter nostram redemptionem, tamquam propter finem.
deinde dicitur mediator, non quia sit medium propter salutem nostram
salutem, sed quia non est mere Deus, sicut reliquæ divinæ personæ;
neque est mere homo, sicut reliqui homines; sed sal Deus, et homo
et hac ratione medius inter utrumque extremum, et ipse de
utroque participans mediator dicitur per propria merita reconcilians
homines cum Deo

Sed contra est: quia electio prædestinatorum fuit ab æterno;
merita autem Christi sunt in tempore, sed id, quod est in tempore
nequit esse Causa illius, quod est ab æterno, alioquin effectus esset
prior sua Causa: ergo Christus non est Causa huius nostræ electionis.
Confirmatur: quia frustra est impune dimitti quia orant, eo quod iam
sunt, ergo impune dimissi quia orant Deum per abundantiam, et
felicitatem annorum suorum prædecessorum; sed electio prædestinatorum
qui tempore antecesserunt Christum Dominum, non fuerat dum

Christus [illegible]: ergo frustra, et imprudenter oramus pro allevatione oraret, et media oratio est Causa illius.

Resp. distinguendo maj. et dist. min.: id quod in tempore est, nequit esse Causa etiam physica, concedo, moralis, nego. Ut patet in meritis praedestinati, quae sunt in tempore, et tamen sunt Causa voluntatis Divinae exclusive conferendi gloriam ipsis meritis, quae tamen est ab aeterno. — Ad confirmationem distinguo maj., frustra et imprudenter quis oraret, pro eo quod jam fuit effectum, si fuit independenter a praesenti oratione, concedo, si fuit dependenter ab ea, nego. Ergo abundantia, effectus praeteritorum annorum fuit independenter a praesenti oratione, ideo pro eadem de praesenti frustra et imprudenter oraret.

Quod si id, quod fuit, fuisset dependenter a praesenti oratione, nec frustra, nec imprudenter esset oratio de praesenti: sic enim Ecclesia non frustra, neque imprudenter orat de praesenti pro animabus defunctorum, quae liberatae jam sunt a poenis Inferni, orat insuper eadem a poena Inferni, ne absorbeat eas tartarus, ne cadant in obscurum, requiescant in pace aeterna. Quoniam praedictae animae liberatae sunt a poenis Inferni dependenter ab his orationibus de praesenti. Neque ulla est ratio, quare merita de praesenti conducant ad id, quod tempore antecedit, non vero orationes, et impetrationes: cum conducant in genere causae moralis, cui non repugnat esse tempore posteriorem suo effectu.

Sectio 4a

Sanctissimis Regg. Illustrissimis Claudo quaestio

Sa. Clem. V.

Christus Dominus fecerit Ca. praedestinati, qua clarior est, eo quod salutis

sua

sua merita specialiter applicaverit; non tamen specialiter reprobos exclusit nolendo positive gloriam, et auxilia congrua ad illam obtinendam: ergo Christus non est Causa reprobationis eorum, qui reprobantur. Sicut quia unusquisque reprobatur propter propria demerita, non propter merita Christi; hinc quemadmodum sicut dicitur Christus descendisse de coelis propter nos salvandos, propter eos perditos, et mortuos; diceretur etiam descendisse propter perditionem reproborum, propter eos perdendos et mortuos, quod videtur blasphemum: sed si positive voluisset gloriam reproborum, et positive noluisset auxilia congrua, esset Causa reprobationis eorum, qui reprobantur. Ergo Christus est Causa praedestinationis, quatenus voluntas Christi intuitive Deus praedestinat unde si etiam intuitive voluntatis Christi reprobat, Christus esset Causa reprobationis. Ergo sicut Christus fuerit Causa praedestinationis quia electio est, eo quod electis sua merita specialiter applicaverit, non tamen specialiter reprobos exclusit, nolendo positive eos gloriam et auxilia congrua ad illam.

Sed quaeritur

quia Christus certo sciebat, eos, qui specialiter non curat excludendos esse a gloria, nec habituros auxilia congrua ad eius (?) necessaria; sed hoc non est Christum esse Causam exclusionis eorundem a gloria et Carentiae auxiliorum congruorum: quia ex libere ponente omissionem, cognitus effectus infallibiliter secutus ad omissionem, Causa est talis effectus, ut patet in nauta, qui praesciens naufragium secuturum omissa sollicitudine erga navem, libere ponit omissionem, qui nauta est Causa naufragii: ergo Christus est Causa exclusionis reproborum a gloria, et Carentiae congruorum auxiliorum.

Respondetur volendo malum et nolendo bonum, nos Causa mali verum est, ponentes libere omissionem ad quam infallibiliter sequitur effectus, eo ipso est Causa effectus: duplex enim

potest vitare sequi, ... navis, et tunc effectus, ut causae moralis imputatur omittenti, nisi haec talis causa omittendi, et quia naufragium navis sequitur ad omissionem sollicitudinis, cuius nulla supponitur rationalis causa, ideo naufragium navis ut causae morali imputatur

2° potest effectus sequi ad omissionem liberam et inculpabilem, et tunc effectus unaliter non imputatur omittenti: alioquin Deo ut causae morali imputarentur omnia peccata, cum omnia infallibiliter sequantur omissionem auxiliorum quibus ad non peccandum. dixi unaliter, quia quidquid quis tenetur impedire effectum, et tunc omittenti imputatur effectus, ut homicidium, et furtum potenti ea facile impedire: cum ergo ad omissionem auxiliorum Dei per se non sequatur natura exclusio eorum gloria, sed potest adhuc salvari; nec tenetur Deus impedire eorum exclusionem a gloria, et Causalitas auxiliorum eorundem: inde est quod Deus non est Causa talis exclusionis

Ad 2um Conclusio

Eorum parvulorum quibus nullus purus homo potest esse Causa totius sui praedestinationis alterius, sic sua Ethiopia Card. Saraglo et alios probatur quia praedestinatio importat ab electione effectivi ad gloriam gratuita, et liberali, ut saepe dictum est; sed si purus homo est Causa totius praedestinationis alterius, huius praedestinatio non est gratuita, et liberalis nec ei nec. est quod ex merita parvulorum quod repugnat gratia, et liberalitati ergo purus homo eorum parvulorum quibus non potest esse Causa totius praedestinationis alterius

Confirmatur quia vota exclusiva conferendi gloriam ut Coronam non est gratuita et liberalis, sed remuneratoria, et ex iustitia; sed ratio est, merita

alte

absolute praevisa est Causa talis voluntatis: quod si merita praevisa sint Causa totius praedestinationis, etiam electionis ad gloriam, huius praedestinatio, et electio non erit gratuita et liberalis. Quod si dicas, talem praedestinationem, et electionem esse gratuitam, et liberalem quoad electi, si vero quoad illorum propter cuius merita fit electio; quia admissa electio omnium praedestinatorum gratuita et liberalis est quoad omnes electores, et praedestinatores, quamvis talis non sit quoad ipsos propter quorum merita eliguntur, et praedestinantur. Contra ergo, quia electionem praedestinatorum non esse gratuitam, et liberalem, patenter fatetur cum ipso Deo, constat tot Scripturae et Patrum testimoniis, quod constat, talem electionem esse propter merita ipsius; sed nullius electionem constat esse propter merita praevisa. Ergo omnis electio est gratuita, et liberalis non solum quoad praedestinati, sed etiam quoad cuiuslibet praevisi. Probatur minor, quia licet constet, Stephanum orasse pro Paulo, et aliquando eius persecutoribus, quorum plures vero simile est, orationibus Stephani esse ad fidem conversos, et sic de aliis aliorum orationibus volatis, et satisfactis, hoc solum probat talia merita esse Causam aliquas exclusivas [?] remissionis volantis, et satisfacientis; si vero probat esse Causam ipsius electionis ad gloriam: sicut non constat, eos praedestinatos consequi gloriam propter merita, hoc solum probat, merita esse Causam aliquas exclusivas conferentis gloriam, non vero electionis ad gloriam. Ergo nullius electionem constat esse propter merita praevisa. Contra 2°: quia electionem praedestinatorum non fuisse gratuitam, et liberalem quoad ipsum Deum, constat ex eo, quod ipsius fuerit praedestinatus

in signo priori signo electionis eius ut per principem, et Caput, unde ab benedictio spiritualis deribat in eos praedestinatos, sic exigente unione hipostatica; id nil tale erat de nullo puro homine: ideoque eo sal, et in eodem signo videmus praedestinati: ergo eius electio gratuita est, et libertatis comparatio facta cum quolibet puro homine

Obijcies tamen: quod Causa eius effectiva praedestinationis Causa est praedestinationis totius, cum praedestinatio sit actus Dei, ni aliis causatur, quam causando eius effectum; sed purus homo uti meritorum quidem potest esse Causa eius effectiva praedestinationis alterius: nihil convenit purum hominem meruisse alteri tum [illegible], tum ipsam gloriam: ergo unus homo potest esse Causa totius praedestinationis alterius. Probatur: quod de facto oratio Stephani saltem de congruo meruit [illegible] Paulo [illegible] ideoque videtur dicendum [illegible] Mariae [illegible] de orationibus pluribus [illegible] pluribus [illegible]; ideo [illegible] Mater Dei Mariam [illegible] praedestinationibus [illegible] ergo purus homo [illegible] potest esse Causa totius praedestinationis alterius.

Respondeo distinguendo maiorem Causa eius effectiva praedestinationis tam in intentione, quam in executione, concedo; Causa eius effectiva solum in executione, nego: ergo homo potest de facto esse Causa eius effectiva praedestinationis alterius in executione, non vero in intentione, quia haec ut diximus est ante absolutam praevisionem eius meritorum, praevisio meritorum Christi, quae est Causa totius eius praedestinationis.

Ad confirmationem distinguo antecedens

de

de facto oratio Stephani taliter de congruo meruit sibi gratiam
efficacem in ordine executionis, concedo; in ordine intentionis,
nego: in ordine executionis oratio sanctae Monicae fuit Con-
versionis Augustini, orationes item aliorum conversioni plurium peccatorum
et praesertim sanctissimae Matris Dei Mariae sit Causa totius orationis
praedestinati, in ordine intentionis, ingenuum, solius Christi
merita Christi absolute priora eligunt ad gloriam dandam
in executione etiam Christi impetrans Beatae Virginis Mariae,
Paulo Christi oratio Stephani, et sic de aliis quorum est pertinere
quasi ea sola gratiam efficit in executione Christi aliorum meritorum
tunc praesertim 3a. Illud Deus aliquem puriorem hominem praeter
eo Causa totius praedestinationis alterius: prob.: quod nulla est repug-
nantia in eo, quod Deus Paulo eo non praedestinaverit, ante
absolutam praevisionem orationis meritorum Stephani in Causa gratiae
Paulo libere praedestinet, praeter et eodem eum non praedestinare;
deinde nulla est repugnantia in eo, quod post praevisam absolutam
orationem Stephani, intuitu illius vellet dare gratiam sibi, consequen-
tiam in eo, et gloriam Paulo: libere, modo hic omittit
Deus, consequenter potest ea velle; aliunde autem merita hoc justi
taliter de congruo possunt mereri alterius justificationem: Ideo ipso
Stephanus est Causa praedestinationis Pauli, oratio illius meruit
Deum adeo auctorem praedestinationis Pauli: ergo unus aliquis purus vivus
homo praeter eo Causa totius praedestinationis alterius

Id 3a dicit so: eo

ipso quod oratio Stephani meruit voluntatem Pauli conducentem in
ejus sibi justificationem, et glorificationem est causa praedestinationis Pauli: quo-
niam cumque conducunt in alterius glorificationem sit causa praedestinationis illius

Et eo ipso quod Stephanus non potest esse Causa totius praedestinationis Pauli: effectus eius praedestinationis non potest esse Causa eiusdem totius, quia in nulla quidditate praeventio potest esse Causa totius praedestinationis alicuius.

3a dicitur: quod quamvis in dicta hypothesi oratio Stephani non esset effectus praedestinationis Pauli, quia non oriretur ex intentione glorificandi seu iustificandi Paulum: id hoc non requiritur ut sit effectus praedestinationis Pauli: quod est effectus illius, et non Causa, quia auxilium conferunt Deus auxilia congrua ad iustitiam, et gloriam, intendens illi bonitatem auxilii et non eiusdem iustitiae nec gloriae, tale auxilium non procederet ex intentione glorificandi seu iustificandi: id adhuc esset effectus praedestinationis cui confertur: aliquin non potest esse Causa totius suae praedestinationis, quod a nobis rejectum est: ergo hoc non requiritur ut sit effectus praedestinationis Pauli.

Quaeres ad 4um nego maiorem aliquin donum esse effectus maioris praedestinationis, cum merito eius conducunt ad maiorem iustitiam, et gloriam: requiritur quod etiam aliquid sit effectus praedestinationis alicuius propter praedicta conducentia, oratio abstinente praedestinativa eiusdem: nullum quod effectus talis est, nisi quod sit eius, a quo originem trahit: sed oratio Stephani non trahit originem a praedestinatione Pauli, ut supponitur, quo pacto erit effectus praedestinationis Pauli.

Ad 2am distinguo maiorem, et nego minorem, ad eiusdem probationem distinguo maiorem, et nego minorem, quia tale auxilium nullam supponit voluntatem praedestinativam, repugnat esse effectus praedestinationis; in hypothesi quod angeli quaevis non est quoad primum gradum, id quoad alios, non repugnat aliquem esse Causam totius suae praedestinationis; repugnat autem quoad primum gradum, quia quoad eam omnia dicta suppositio, quae essent conducentia singula, conferunt praedestinato ex intentione praedestinativa glorificandi, iustificandi, et vocandi, quod iam a nobis rejectum est, quoad primum gradum aliquam posse esse Causam totius suae praedestinationis.

3a illius

4a. Illud Ca, sive ratio motiva expressa, quae Deus praedestinavit est bonitas ipsius, quae illum inclinat ad sui Communicationem, qualis fit per principium praedestinationis effectus, videlicet per gratiam, per quam homo fit particeps divinae naturae et per gloriam, sive visionem Dei, per quam homo est beatus, et intentionaliter particeps eiusdem ipsius. Probatur 1a quia quaecumque Deus ad extra vult, omnia vult propter suam bonitatem, quod illud innuitur per illud ipsius operatus est Dominus: sed unus praecipuus actus quos Deus ad extra vult, est praedestinatio: est de praecipuis obiectis, videlicet de gratia et gloria ergo Ca, sive ratio motiva praedestinationis expressa est bonitas ipsius Dei.

Accedit huic bonitati manifestatio eiusdem, et ipsius sapientiae et potentiae ipsius, quod insinuat Paulus ad Rom. 9o ut ostenderet divitias gloriae suae in vasa misericordiae; cum summa gloria sit quae desumitur ex manifestatione bonitatis, sapientiae, et potentiae, docens Paulus, Deum praedestinasse, ut ostenderet divitias gloriae suae, docet Causam rationem motivam praedestinationis expressam esse manifestationem praedictorum attributorum.

Quod si roges, quaenam ratio specialis Deum movit ad eligendum potius numerum praedestinatorum, quem elegit, et non maiorem, nec minorem? Respondeo rationem specialem soli Deo esse notam, nisi eam revelaverit, nec ex revelatis, aut ratione naturali possit deduci. Non tamen acquiesco pluribus theologis docentibus, Deum nullam habuisse rationem specialem ad huius numeri electionem, constat enim ex Sapientiae 11o Deum omnia in mensura, numero et pondere fecisse, quod indicat Deum non solum fecisse numerum maiorem rerum, verum etiam habuisse rationem specialem quare fecerit hunc numerum stabilitum potius quam alium

Accedit in civitate vel in provincia, et regno specialem esse rationem, quare tot, et non plures, nec pauciores, saltem in magno numero debeant esse incolae-

q° est specialis prerogativa ee x°, quam glorijs reservabit et regnum cælorum tot civibus non pluribus, nec paucioribus consolatur: q[uod] licet ea ignota sit nobis eam tamen habet Deus ad prædictum numerum statuendum.

Cum hoc tamen stat, nullam habuisse Deum rationem specialem elligendi, quos elegit, et non alios, aut diversam partem et non includere ideoque unius præ alio electio tota oritur a liberrima divina voluntate unius præ alio absque ulla speciali ratione obiectiva movente specialiter, sic P. Suar. Cum Sancto Thoma et alijs. Probatur: quia nulla est ratio specialis obiectiva, ratione cuius præ[illegible] Deus specialiter moveri [illegible], ut ex dictis constat; sed in dicto casu, et similibus nulla est specialis obiectiva, ut Deus potius unum elligat, quam alium: utrumque enim [illegible] congrua infallibiliter producendi adiutum, et utrumque per pure sufficientia infallibiliter non producendi: et utrosque producere [illegible] ostendit gloriam divinorum attributorum ut exsequeret: ergo Deus nullam habet rationem specialem obiectivam elligendi, quos elegit et non alios.

Confirmatur, quia plerumque est Deus pro solo libito suæ libertatis absque ulla ratione obiectiva speciali ut Creatione potius huius mundi, quam alius solo numero distincti electione huius hominis compositi ad unam hypostasim, quam alterius hominis ex [illegible] solo numero distincti ad unam hypostasim elligibilibus ergo similiter modo, absque ulla ratione speciali obiectiva Deus elligit, quos elligit, et non alios; sed contra dicere, quia in hac electione agnoscit Paulus ad Rom. 11 altitudinem divitiarum sapientiæ, et scientiæ Dei, et incomprehensibilia iudicia eius &c: sed in electione unius præ alio, pro solo libitu elligentis nulla est altitudo sapien-

ti.

1. seq., neq. iudiciarum incomprehensibilium: q. in hac ellectione specialis aliquas ras obvias habet Deus, quare hos elegerit et n. alios. confirmat ex Aug. in enquiridione Cap. 98 ubi loquens de electis Patris, inquit, cum n. lateat quod nunc latet: Cur ex duobus parvulis unus est assumendus p. Dei misericordiam, alius p. iudicium relinquendus, cur ille potius, quam iste fuerit assumptus: q. tenet Aug. aliquam ee ras speciales ellectionis unius, et n. alterius.

Recitando mag. agit q. ibi Paulus de tota serie praedestinat. quae includit modum auxiliandi his praedestinatis, mediaq. conducentia ad praedestinat., in quorum collatione relucet altitudo sapientiae et scientiae Dei; et incomprehensibilia iudicia eius n. v.o in propria ellectione unius prae alio. ad confirmat. Aug. resp. sequentibus, qa quod tunc apparebit e., scilicet voluntatem Divinam totam ee causam talis ellectionis, et n. specialis aliquas ras; cum tn. homo lateat, quamvis ea e. omnino manifestum

Tandem ad finem quaestionis et disputationis notandum quod quae diximus de Causa praedestinat. hominum proportionaliter intelligenda ee de praedestinatione Angelorum, ideoq. Angelum n. ee causam totius suae praedestinationis, neq. p. merita naturalia, neq. p. supernatural. et unum Angelum n. ee causam totius praedestinationis alterius, sed solum Christum Dominum ee causam totius praedestinationis Angelorum e. q. sicut hominum praedestinatorum, et sicut Caput, cum ratione perfectionis ... debeant ... tanquam ... palmites, et tanquam Capitis in membra ... fluxus gratiae ... hominibus et Angelis.

1 de Culto 3°

1 De effectibus praedestinationis

Praedestinationem quasi ex parte Dei explicatam, eiusdem expositionem quoad effectus docendi methodus expostulat.

Quaestio 1a

An glorificatio, iustificatio et vocatio sint effectus praedestinationis

Sectio 1a

Quaestionis explicatio et Doctorum sententiae

Cum praedestinatio essentialiter accepta sit volitio efficax conferendi gloriam; integraliter autem sit volitio efficax conferendi gratiam, ut a nobis explanatum est disp. 1a q. 4 sectio 4, sequitur effectum praedestinationis esse quod a Deo fit vi voluntatis efficacis conferendi gloriam. Illud quod est effectus cuiuslibet voluntatis efficacis, quod fit vi talis voluntatis, sicut effectus est cuiuslibet Causae, quod fit vi talis Causae; fit autem vi alicuius voluntatis efficacis id, ad quod ponendum extra Causas aliqua efficax debeat esse volens: per quam dictionem distinguitur aliqua efficax ab inefficaci: haec quae solum allicit, et invitat ad ponendum extra Causas obiectum volitum, illa vero debet, et quasi cogit ad talem positionem.

Unde plura deducuntur. 1um: effectum praedestinationis debere esse opus, et effectum Dei: cum quia praedestinatio sit volitio efficax Dei solum potest debere Deum ad ponendum extra Causas id, quod a Deo potest fieri, et Causari; solum autem opus est effectus Dei, potest a Deo

ab eo effici, et causari: effectus ergo praedestinationis debet esse opus
et effectus Dei. Quae ratione merito communi theologorum sententia
excluditur a numero effectuum praedestinationis peccatum, eo quod non sit effectus
neque opus Dei.

Neque obstat peccatum permissive esse a Deo, hoc enim
solum denotat permissionem peccati esse effectum Dei, non vero ipsum peccatum; an
autem permissio peccati sit effectus praedestinationis infra dicetur. Neque mi-
nus obstat, peccatum Deus quod dicit de malo esse effectum et opus
Dei: est enim illius effectus non proprie et per se, sicut ut Causa particularis
id improprie et per accidens, sicut ut Causa universalis; effectus autem prae=
destinationis est effectus Dei proprie et per se, et ut Causa particularis:
est enim a Deo effectus praedestinationis affectatus volente, et praedestinante tanquam
finem, seu tanquam medium affectatum conducens ad finem praedestinatum; modo
autem peccati non posse affectari praedestinatum a Deo, satis a nobis probatum
est, tum supra sub de gratia actuali, tum infra sub de scientia Dei.

Quarto deducitur
effectum praedestinationis debere esse gloriam, seu medium conducens ad gloriam.
Cum enim finis praedestinationis sit nostra et communi sententia sit gloria,
ille solus potest esse effectus praedestinationis, quem ponit Deus delectatus
per voluntatem gloriae: per hanc autem solum ponit gloriam, seu media condu=
centia ad gloriam: nulla enim voluntas effective ad aliud dictat, praeter
positionem finis, et mediorum conducentium ad finem: gloria ergo et media
conducentia ad gloriam sunt effectus praedestinationis: nomine autem mediorum
intelligimus ea omnia, quae quomodolibet conducunt in gloriam, sive
conducant ut Causae, sive ut dispositiones, sive ut conditiones sine quibus
nequeunt haberi gloria, cuius ratio est ad hoc omnia ponenda extra Causam
delectavit Deus ex vi voluntatis affectivae gloriae: nam ponit haec
duo quoniam sibi velle affectare gloriam, et non velle affectare ea, quae

post se requiruntur ad gloriam.

3um deducitur, media huiusmodi debere efficaciter conducere ad gloriam, hoc est unumquodque eorum ex parte sua debere in actu 2o influere in gloriam, et cum ea coniungi. Probatur: quia praedestinatio est voluntas efficax gloriae; voluntas autem efficax finis, infert voluntatem mediorum efficacem ad eamque deducat: cum enim ubi voluntas efficax ponatur extra Deum eius obiectum, nec finis extra Deum ponatur sine mediis efficacibus, sequitur media quae sunt effectus praedestinationis, si quae moliebatur, sed efficaciter debere conducere in gloriam.

Nec obstat ubi voluntatem efficacem quoque inferri media inefficaciter disposita conducentia ad finem, ut patet in homine ubi ex parte frustrantur plurimum voluntatem efficacem finis. Non inquam obstat, quia hoc provenit ex ignorantia mediorum efficacium, scilicet impotentia ea applicandi quorum utraque repugnat Deo ex parte summae eius perfectionis, ideoque ubi voluntas efficax finis solum applicat media efficaciter conducentia ad finem, ne alias frustrari exponat efficacem suam voluntatem.

4um deducitur, effectum praedestinationis esse beneficium Dei quod debemus, et male negatur, facile in nostris principiis explicatur. beneficium enim stricte tale est res donataria grata gratisque donata. effectus autem praedestinationis ante volae visionem gloriam grati sunt praedestinato, utpote eidem utiles scilicet delectabiles; deinde quia ex sola via intentionis gratis praedestinato donantur: utraque intentionis ex intendente ante praevisa absoluta meritorum: ergo effectus praedestinationis est beneficium Dei.

2.º deducitur, quod effectus praedestinationis esse supernales,
supernales inquam, tales extra. Probatur: effectus praedestinationis esse
gloriam, seu media conducentia ad gloriam; gloria autem est intra super-
nalis, media vero, tametsi supernalia intra non sunt, quoniam omnes
intra supernales sunt gratiae, tam actuales, quam habituales
ordinantur ad gloriam, quae intra est supernalis, et aliquam sunt ut
effectus conducentia ad illam: ergo talia media, quae supernaturaliter
intra supernalia non sunt, tales a fine gloriae, ad quam extra
ordinantur, sunt extra supernalia: ergo effectus praedestinationis
intra seu extra est supernalis.
3.º deducitur contra quosdam,
quosdam quod effectus praedestinationis esse gratias Dei pro meritis Christi,
et praedestinationem, sive ea sit quoad gloriam, sive quoad gratiam,
sive quoad quemlibet alium suum praedestinationis effectum per merita
Christi, ut dicebamus disputatione superiori, et hoc est effectum
praedestinationis esse gratias Dei pro Christo: est quod effectus omnis a meritis Christi
gratia: ergo effectus praedestinationis est gratia Dei pro Christo. Dixi contra quosdam quosdam
qui dicunt alias posse Deum praedestinare independenter a meritis Christi
nullus hoc consequitur: cum praedestinatio sit undequaque liberalis, ita ea
autem quidem utrumque parte, haec praedestinatio est gratia Dei, nisi est pro Christo
cum huius meritis non influunt in praedestinationem, neque in ullum
alium effectum.

Ex positis jam communis Theologorum sententia statuit
justificationem, et vocationem, sub qua comprehendunt auxilia omnia gratiae
actualis esse effectus praedestinationis. Dissident aliquantum theologi in alia
hanc sententiam, alii cum P. Vasquez Velasco et multis asserunt,
justificationem, et vocationem esse integrum ex partibus esse effectus prae-
destinationis; non vero justificationem integram ex partibus, neque vocationem integram

s. efficax pro parvis non renascentibus. Ad 2am dico omnes electos et justificatos et vocatos non praedestinatos esse effectus praedestinationis.

Ad tertium, justificatio, et vocatio aptet, est effectus praedestinationis; non tamen talis est glorificatio, sive gloria. sic Durand. et Cartagena. 3o sunt aptet glorificatio et effectus praedestinationis; sed non de omni justificatione et vocatione sic nominatis. Ratio quia vadat gloriam et justificatio pro parvis non renascentibus est effectus praedestinationis, non tamen vocatio ulla, sive efficax, sive inefficax, sive intercamperum pro parvis, sive non renascentibus est effectus praedestinationis, sic sanus Bonavent. Cum aliis

Sectio 2a

Glorificatio est effectus praedestinationis sic omnes theologi contra Durand. probatur ex Paulo ad Rom. 8 ubi numerans praedestinationis effectus inter eos glorificationem numerat quos praedestinavit, hos et vocavit, et quos vocavit hos et justificavit; quos autem justificavit illos et glorificavit. ubi apte inter effectus praedestinationis ponit gloriam. 2o probatur quia quidquid Deus efficit vi voluntatis praedestinativae est effectus praedestinationis, ut ex terminis patet, sed Deus vi voluntatis praedestinativae efficit gloriam: vi enim huius voluntatis determinatur ad efficiendam gloriam, alioquin posset aliquem praedestinare quin eundem glorificaret, quod implicatorium et absurdum est. Ergo gloria est effectus praedestinationis.

Probatur: 3a ut dicitur ex analysi prima praedestinatio est tribuit in voluntate efficaci conferendi gloriam, cuius voluntatis obiectum est gloria, ut ex terminis notum est: sed voluntas efficax est effectiva sui obiecti, et hoc est effectus illius: non enim intelligitur voluntas efficax absque effectu, quod illa recipiat

suum

tum obiectum per quemlibet, sed ut effectum, non vero intentionem gloriae, sicut glorificatio est effectus praedestinationis.

Secundo probatur, quia sola illa beneficia, quae certissime liberant, quicumque liberantur, sunt effectus praedestinationis; dicente Augustino praedestinationem esse praescientiam et praeparationem beneficiorum quibus certissime liberantur quicumque liberantur. Sed sola bona gratiae sunt huiusmodi beneficia: glorificatio enim etiam eos facit liberos ab omni miseria culpae, quae sola est simpliciter miseria; ergo glorificatio non est effectus praedestinationis.

Tertio: ergo praedestinatio est prudentia supernaturalis, cuius finis est gloria, et est quidem supernaturalis; prudentia autem est: sed prudentia non respicit finem tamquam effectum, sed solum media; prudentia enim non ordinat ultimum circa finem, sed solum circa media; ergo gloria non est effectus praedestinationis.

Ad hoc argumentum, quod primum est, dico quod sententia quarta: dico ad primum omitto maiorem, et nego minorem: licet enim glorificatio faciat eos liberos ab omni miseria culpae, non tamen eos facit liberos ab omni miseria poenae: cum per glorificationem liberi evadant a praecipua poena damnatorum, qualis est carentia visionis Dei. Falsum vero est solam culpam esse simpliciter miseriam: poena enim est etiam simpliciter miseria, licet minor quam culpa.

Ad tertium omitto maiorem, et nego minorem: dato enim quod prudentia non versetur circa finem tamquam circa obiectum, circa finem tamen versatur tamquam circa effectum, ut patet in prudentia supernaturali dictante: quid homini sit agendum, ut inveniat ad finem ultimum gloriae Dei, et ideo exequenti, quam licet talis gloria non respiciat ut obiectum, sed tantum media, gloria tamen Dei est effectus illius; sicut licet praedestinatio est solum de mediis gloriae, et non de ipsa gloria tamquam de obiecto, videmus tamen per media gratiae

Causat efficaciam, ideoque hoc est effectus illius

Sectio 3a

Iustificatio est effectus Praedes.

Sic communiter Theologi contra Vasquez et Catharinum, probatur 1o quia Paulus ad Rom. 8 numerat praedestinationis effectus vocationem, iustificationem: quos praedestinavit, hos et vocavit, et quos vocavit et iustificavit. ubi clare iustificatio ponitur inter praedestinationis effectus. Probatur 2o quia actus Dei efficax voluntatis praedestinationis est effectus praedestinationis, ut explicatum manet; sed volitum praedestinationis est iustificatio: vis huius desumitur ad conferendam iustificationem: aliquando potest aliquis praedestinare quin eundem iustificet, quod talis duo primum quidem est impossibile: ergo iustificatio est effectus praedestinationis.

Probatur 3o quia voluntas efficax iustificandi, sive conferendi gratiam habitualem est praedestinatio ut probavimus disp. 10 q. 1a sectio 4a: sed huiusmodi voluntatis effectus est iustificatio: voluntas enim efficax alicuius effectus quodque est illius, cum voluntas ab eo, quod efficit, vel non efficit dicatur efficax vel inefficax dicatur cum illius ergo iustificatio est effectus praedestinationis.

Dices 2a cum 1o: quod sola voluntas efficax conferendi gloriam est praedestinatio: sed huiusmodi voluntatis non est effectus immediatus iustificatio: ergo effectus immediatus solummodo voluntatis iustificandi: ergo iustificatio non est effectus praedestinationis: sicut enim causa materialis non est causa effectus materialis, neque effectus materialis est effectus causae materiae. Respondeo quia iustificatio est effectus quidem supernaturalis communis praedestinationis

et

et reprobo, cum ergo iustificatio sit effectus communis praedestinato et reprobo utrique ergo iustificatio debet quoque esse effectus communis utrique: ergo non est effectus praedestinationis; quia est causa particularis. effectus causae communis non est effectus causae particularis, ut patet in sensatione, quae in homine non est effectus rationalis, quod est causa particularis, sed est effectus animalis, quod est causa communis homini, et bruto.

3o quia effectus praedestinationis scilicet est ipsa gratia scilicet efficax conducit in gloriam, ut supra dicebamus, sed iustificatio non est gloria: nec est medium quod ... ; nec ipsius conducit efficaciter in gloriam ut patet in reprobo, cuius iustificatio non causat gloriam, nec cum illa iungitur: ergo iustificatio non est effectus praedestinationis. Confirmatur: quia nullus effectus existit sine sua causa, ut ex terminis notum est; sed iustificatio existit sine praedestinatione, ut patet in reprobo iusto: ergo iustificatio non est effectus praedestinationis.

Rest adhuc notandum maior: licet enim id sola voluntas sit praedestinatio essentialiter; voluntas tamen efficax conferendi gratiam habitualem praedestinatio etiam est integralis: ex voluntate ergo conferendi gloriam, et ex voluntate conferendi gratiam habitualem, sive iustificationem integratur una praedestinatio constituta ex duobus istis voluntatibus invicem subordinatis ut dicebamus ... 1o ... 2o ... 3o ... 4o. Ergo ergo iustificatio immediate solum oritur a voluntate conferendi gratiam, oritur immediate a praedestinatione, est ergo proprius effectus praedestinationis.

Alii etiam quidam optime ... ad argumenta ... maior, et minor, ... causam iustificatio non est effectus praedestinationis physicus, admitto; moralis, nego: in moralibus enim causa mota ... causa ... ut patet in mandante scilicet occidentem furtum, scilicet homicidium, qui ...

Causa moralis est sicut s[icarius] homicidij, sed solus malo influit in utrumque, quatenus ad utrumque perpetrandum inducit sicarium et homicidam in quantum auget propensionem ferocem gradum delectationis et efficientia morali.

Ad 2um distinguo maiorem: iustificatio est effectus quidem supernaturalis communis electis, et reprobis communis iustificatis, concedo; sed reproborum praedestinatio talis iustificarentur, nego: et sic hunc reproborum praedestinationi effectum concedit singulari, quatenus causa non sit communis praedestinatio, et reprobo, sed gratia praedestinati iustificatio, et hic causa communis praedestinato, et reprobo, quatenus est gratia supernaturalis utrisque communis, sed hic causa specialis, sic praedestinatis, quibus veniat specialis ut praedestinatus.

Quod patet in similibus, quia licet virtualis non habet causam specialem et propriam actus supernaturalis, sed communem actui supernaturali, et naturali, scilicet virtus; ut sic supernaturalis habet causam propriam actus supernaturalis, nempe lumen gloriae, exemplum autem ibi positum non est ad rem, quia sensatio hominis nihil habebit quod non sit commune sensationi bruti; ideoque omnino non arguit, sed habebit communi homini et bruto, quod non habeat aliquid, quod non sit commune, sed ea quae exigit causam non communem, sed propriam et specialem.

Ad 3um

Concedo maiorem et minorem quoad utramque partem, nego vero quoad alteram: iustificatio ex praedestinatione conducit effectum ad gloriam, et licet illa contingit, sed aliter se habet in reprobo. quod solum probat iustificationem in reprobo non esse effectum praedestinationis; non vero talem non esse in praedestinato. unde patet ad confirmationem, cuius maiorem concedo, et distinguo minorem iustificatio electorum quae non est effectus praedestinationis concedo, quae est illius effectus, nego. iustificatio sed quae est effectus praedestinationis, ut patet efficacia

conde

conducens sine gratia, vel si in resto, sed justificatio alia sufficiente dumtaxat conducens, quam enim a voluntate gradus omnium, quam Deus vult ex eos, quos non praedestinat salvos fieri, sive consequi gloriam

Sectio 3a

Justificatio etiam pro statu interrupta est effectus praedestinationis

Sic communiter Theologi contra Vasquez, Velasquez et alios. Probatur 1o ex Paulo, ubi supra, inquit: quos justificavit praedestinavit, immo effectus praedestinationis recensentur quos autem vocavit, hos et justificavit ubi nullam justificationem excipit, sed dum loquitur generatim de justificatione, sive interrupta pro statu, sive non interrupta, est effectus praedestinationis. ubi ergo Apostolus nullam excipit, nec nos excipere debemus praesertim cum ipso Apostolo sit doctrinatus, ideoque aequivalens inquit. 2o probatur quia justificatio, quae est a Deo ex voluntate efficaci conferendi gloriam est effectus praedestinationis, ut se patet: sed justificatio pro statu interrupta est a Deo ex voluntate efficaci conferendi gloriam ergo est effectus praedestinationis. probatur minor quia justificatio illa est a Deo ex voluntate efficaci conferendi gloriam, quo efficaciter conducit ad gloriam: medium enim efficax conducens ad finem est a legente ex intentione efficaci finis; sed justificatio pro statu interrupta efficaciter conducit ad gloriam; confert enim Deus gloriam praedestinatis non solum ad mensuram gratiae correspondentis dispositionem ad justificationem interruptam pro statu, sed etiam ad mensuram totius gratiae quam habent ante interruptionem ut fere omnes theologi docent agentes de reviviscentia meritorum: ergo justificatio pro statu interrupta est a Deo ex voluntate efficaci conferendi gloriam

Dices, iustificatos per gratiam interruptam non continuare ad gloriam effectum, nisi per poenitentiam recuperatam, ideoque non gratiam per partem interruptam, sed recuperationem per poenitentiam esse effectum praedestinationis. Sed contra: quia eadem saltem moraliter est gratia per partem interrupta, et per poenitentiam recuperata, tum quia vox ipsa recuperatio id denotat; est enim recuperare, redire ad idem non aliud sed ipsum, quod amiserat vel amissum fuerat. Tum quia gratia interrupta, si recuperatur eundem parit effectum gloriae, ac si interrupta non fuisset, quod sufficit, ut utraque gratia in esse morali sit eadem: sed gratia recuperata est effectus praedestinationis ut fatentur adversarii: ergo etiam gratia interrupta: alioquin eadem gratia et esset effectus praedestinationis, et non esset effectus praedestinationis, quod repugnat.

Dices 2o quia licet in iustificatione non sint interrupta et recuperatio, eadem tamen est gratia utriusque subiectum[?], sed in iustificatione ratione recuperationis, et ut recuperata est effectus praedestinationis, ut fatentur adversarii: ergo eadem gratia interrupta, licet non ratione interruptionis, neque ut interrupta est effectus praedestinationis. Probatur consequentia, quia adhuc ut praedicatum aliquod affirmetur de subiecto absolute, satis est, quod conveniat subiecto ratione alicuius formae in eodem [illegible], licet non conveniat ratione formae, quam subiectum importat expresse, et specialiter subiectum est immediate, ut patet in propositione album est dulce quantum est rate[?], quae praedicata absolute affirmantur de subiecto, licet immediate ratione albedinis non conveniat illi esse dulce, et in altera ratione quantitatis non conveniat esse rate; sed gratiae interruptae, licet non ratione interruptionis, ratione tamen recuperationis convenit esse effectum praedestinationis: ergo gratia interrupta est effectus praedestinationis.

Dices 3o quia gratia ut recuperans tum ad adversarios est effectus praedestinationis, sed ut recuperatio-

im

impetrabat efficaciter gratiam interruptam: ut recuperaret eam; et impetrabat libera, quoniam singulis momentis ablatum tollere statum gratiae, ut recuperaret: impetrabat, inquam, talia sub gratiam extremam [illegible] aliqua distincta temporis, [illegible] gratiam destinatam [illegible] pati, quod idem est, ac gratia interrupta, [illegible] reddidit, sive restituit gratiam [illegible] gratia interrupta est effectus praedestinationis siquidem gratia recuperatione effectus, quae est praedestinatio includit efficaciter ipsam interruptionem. Objicies tertio Contra, quia gratia interrupta est effectus saltem communis praedestinatio electorum: ergo talis gratia est communis praedestinatio electorum: ergo ea non distinguit praedestinatum a reprobo: Id effectus saltem com. non est effectus saltem partis qualis est praedestinatio, quod gratia interrupta non est effectus praedestinationis. 2o quia effectus praedestinationis, qui non est gloria, qualis non est gratia interrupta, conducit efficaciter ad gloriam, sed gratia interrupta non conducit efficaciter ad gloriam, imperabat et pati, quod est impedimentum ad gloriam quod gratia interrupta non est effectus praedestinationis. 3o quia effectus praedestinationis sunt series continuata mediorum, quae praedestinatus, quae via recta tendit efficaciter ad gloriam, sed gratia interrupta non spectat ad seriem continuatam mediorum; sed potius ad eam seriem discontinuat interruptione pati quod gratia non est effectus praedestinationis.

4o: quia gratia Adamo Collata in statu innocentiae, eaque per pati interrupta non fuit effectus praedestinationis Adami, nisi solum ut recuperaretur, idea non est gratia aliquorum hominum quod gratia per pati interrupta non est effectus praedestinationis efficaciter mali, quia talis gratia fuerat ab effectus praedestinationis Adami, hic non fuisset praedestinatio ante merita Christi.

siquidem propter non fuit destructum, nisi post peccatum actuale patris Adami, et in remedium illius; ideo sic talis gratia fuit effectus praedestinationis Adami, quia ista est, quae exat praedestinatum et Christi non per merita Christi; sed praedestinatio aliorum hominum est per merita Christi, ut fatentur omnes: ergo gratia Adamo collata in statu innocentiae, et ininterrupta solum et remuneratam est effectus praedestinationis Adami.

Ad primum replicationem distinguo maiorem, gratia ininterrupta in Christo concedo; gratia talis ininterrupta, et propria praedestinati, nego: haec enim non est Christi praedestinato, et reprobo: conducit enim efficaciter ad gloriam; dum remuneratam, quae ratione distinguit praedestinatum a reprobo, ut saepius superius dicebamus distinguendo in responsione ad primum argumentum = Ad minorem concedo maiorem et distinguo minorem: gratia ininterrupta non conducit efficaciter etc. in sensu composito ininterruptionis, concedo; in sensu diviso, nego: cessante enim interruptione et adveniente perseverantia in gratia conducit efficaciter ad gloriam.

Nec hinc sequitur, gratiam ininterruptam, sive eam, quae interrumpitur, dari, et tamen ininterrupta non esse effectum praedestinationis: tamen enim oritur a voluntate praedestinativa ad gloriam, et ad gratiam; et licet in instanti praecedenti in quo non, sed etiam in quo remuneratam conjungitur cum perseverantia in gratia finali, conducit efficaciter ad gloriam, quod sufficit ut sit effectus praedestinationis, ut in gratia ininterrupta, ut patet; quae cum est adversarios est effectus praedestinationis, licet non in instanti conjungitur cum gloria sed solum pro illo in quo conjungitur cum perseverantia finali, et sufficienti pro statu pertingat.

Ad secundum nego maiorem, sive fuerit enim aliquis effectus praedestinationis esse continuatum seriem, solum enim sint, qui a voluntate praedestinativa oriuntur et efficaciter conducunt ad gloriam; quem admodum effectus Christi tales sunt illi sunt, qui ab ea oriuntur; sive aliunde sint continuata serie, sive non; cum ergo gratia ininterrupta oriatur a voluntate praedestinativa et efficaciter conducat

in

in gratiam, unde est, esse effectus praedestinationis, etiam non convenit cum aliis ejusdem effectibus.

Ad 3um nego majorem; ad cujus probationem, nego majorem: quamvis enim fuerit delectus ante praevisionem absolutam peccati Adami, in ordine divinorum attributorum, praevisionis scientiae, potentiae, et bonitatis, non tamen fuit delectus ante eandem praevisionem in lapsu Angelorum, et hominum quoad merita, quo merita, quae eduxit per opera independentia a speciali auxilio charitatis, meruit, inquam, Angelis gratiam esse, et hominibus in parentibus gratiam status innocentiae post quam peccati absolutam praevisionem delectus fuit in carne passibili in remedium peccati.

Sectio 5a

Vocatio est effectus praedestinationis

Nomine vocationis intelligimus illustrationem, qua venimus ex parte intellectus, et pias affectiones ex parte voluntatis, quas communiter appellamus gratiam actualem praevenientem, quam esse praedestinationis effectum communis est theologorum sententia contra S. Bonav. et alios. Quod 1o probatur ex Paulo supra citato, quos autem praedestinavit hos et vocavit; ubi vocatio ponitur inter effectus praedestinationis; ergo est effectus praedestinationis.

2o probatur quia vocatio sit in vocatum justificandi et glorificandi: est medium ad utrumque finem; medium autem tale est effectus voluntatis efficacis finis, sed voluntas justificandi et glorificandi est praedestinatio, ut supra dictum est, ergo vocatio est effectus praedestinationis. Alias est effectus praedestinationis quod sit in praedestinatis. Probatur 3o quia voluntas ipsa vocandi est praedestinatio, dicente Aug. praedestinatio est praescientia et praeparatio beneficiorum quibus certissime liberantur quicumque liberantur; eam autem liberationis incipit a vocatione, ergo haec est effectus voluntatis efficacis vocandi. Hoc est ut patet effectus esse tum ... ergo vocatio

ē effecꝫ prædestionis

Iā sic dicꝫ 1° q° effecꝫ prædestinationis n̄
reprobat° sine prædestinatione, alioquī effecꝫ reprobationis sine la, ideo
reprobat° sine prædestinatione. reprobat° ꝫ in reprobos p° illud multi
sūt vocati pauci v° electi. 2° q° vocatio n̄ ē effecꝫ prædestinationis. 10 q° vocatio
ē communis prædestinatis et reprobis, ideoq(ue) etiam reprobis vocatio
cum 2° oriri a la utriꝗ communi quali ē qui de signaliꝫ
n̄ v° a la particulari quali ē prædestinatio. 3° q° vocatio n̄ influit
in glam, n̄ ꝫ illi conexiꝫ, cum Beati n̄ vocent: ḡo n̄ ē effecꝫ
prædestinationis: hic ꝫ s. glā s. influens in glam.

Vel seq(ui)tur videlicet
ma(te)riꝫ et dicendo maꝫ. vocatio reprobis est ea, quæ ē effecꝫ prædestinationis,
necnon hæc ꝫ conducit efficaciter ad glam, qualis n̄ conducit vocatio reprob(orum);
vocatio alia vidēdo, q(uia) n̄ conducit efficaciter ad glam, quæ ē effecꝫ
voluntatis alicꝫ, qua Deus hic vult manifestare suam sapiam et pōtē
vberes n̄ solum vocationes prædestinatorum, sed etiam reproborum, ad eam
videlicet, et dicitur com(muni)s, oriri a la utriꝗ communi, reprobus
vocari communis utriꝗ, videlicet; cum reprobus particulariter talis vocationis
nego: cum particulariter ꝫ prædestinatis vocatio prædestinati, et conducentes
efficaciter ad glam oriri a prædestinatione.

Ubi notandum est solutione huiusce
argumenti, quod communis ē, cū ex sola effecꝫ prædestinationis, hanc
argumentationem esse illegitimam, effecꝫ rite ē communis prædestinatis et reprobis
q° sit a la utriꝗ communi, et n̄ a la propria quæ sit prædestinatis particu-
lariter prædestinati, sed ꝫ effecꝫ communis duplici [illegible], n̄ sit
a la, quæ sit physica communis utriꝗ [illegible], sed a la particulari quæ
ē in quolibet [illegible], ut patet in calefactione, quæ ē effecꝫ communis
[illegible]

igni, Soli, et aliis agentibus, et non nisi opus, seu Causa Immunitionibus Calefacientibus, sed opus gratia Solis, ignis, et aliorum: potentiae quo effectus immunis praedeterminatio, et necessario ordinario opera determinatae, tanquam alaqua passiva, et sicut, ab alia Causa, quae specialis sit in necessario S. et illius specialis vocatur

Ad quod dicimus actum volun non influere singulari physico modo, moraliter, negotio: influendo in bonitate ad infallibilitatem, et in meritis augmenti infallibilitatem, quorum ratione cum potentia finali influunt singulari. quod satis, ut moraliter volitio influat singulari, et ei moraliter cooperatur, sine cuius moralis cooperationis Beati, etsi non physice, moraliter con vocant.

Ego dicitis infero cum P. Vasq., Valentia, Alarcon, et aliis quam plurimis granadinis et aliorum praecipuis Thomistis, volitionem inefficacem non esse effectum praedeterminationis. probatur quo decretum effectum praedeterminationis si gratia non sit, est quod effectum conducat ad gloriam, sed volitio inefficax ad gloriam effectum non conducit: volitio ergo tantum conducit effectum ad gloriam quatenus efficit actum, ad quem volat, quem volitio inefficax non efficit non efficit, alioquin inefficax non esset ergo talis volitio non est effectus praedeterminationis

Confirmatur, quia sola illa beneficia quae Aug. sunt effectus praedeterminationis quae certissime liberant quicumque liberantur, sed quod volitio inefficax nullum certissime liberat, immo nec liberat, ut patet in ratione parvulo in arcturo mortis inefficax ad peccatorum volitio quoniam nullum liberat alioquin sine peccatis salvarentur ergo volitio inefficax non est effectus praedeterminationis.

Dices, volitionem inefficacem in praedeterminato esse effectum praedeterminationis, et conducere effectum ad gloriam

quatenus in eo est maior gratitudo pro tali beneficio, et maior humilitatis, quatenus se eam cognoscit praedestinatum prae aliis imbecillitas, pro cuius vocationi non respondet; et est maior poenitentia quatenus omisit actus, ad quos illa vocabat: multis gratiarum gratitudinis, humilitatis et poenitentiae, vocationes inefficaces in praedestinato conducunt effectus ad gloriam

Ad tertium dico quod licet verum sit, plures vocationes inefficaces esse motivum gratitudinis, vel humilitatis, et poenitentiae ut ipsa experientia probat, praecipue in hominibus suae mediocritatis confusione, et super huiusmodi vocationes reflexionibus; innumeri tamen sunt, qui super eas non reflectunt, pro illis gratias non agunt, non sumunt inde motivum se humiliandi, nec poenitendi, sed deinde poenitentia depeccati in morte ... non gaudent nec de talibus vocationibus cogitant, quales sunt plerumque qui communem vitam ducunt, nec peculiariter perfectioni incumbunt, quibus interea ut illiterati, quae tales vocationes vix in mentem veniunt: ac denique illi qui in articulo mortis subito iustificantur, quae vix supersit tempus poenitendi depraeteritis illis: ergo huiusmodi vocationes utiles non sunt effectus praedestinationis

Quod si dicas, eas has vocationes in patria cognosci a Beatis in verbo, sive quod idem est in Deo, ibique esse eis materiam actionis gratiarum, propterea esse effectus praedestinationis. Contra est, quia esse in patria materiam actionis gratiarum non satis est ad effectus praedestinationis: alioquin ipsa damnatorum esset effectus praedestinationis: est enim Beatis in patria materia actionis gratiarum, eo quod Deus Beatos a reatibus liberaverit.

Immo et cuius habet Beati finalis Beatitudo esse effectus praedestinationis

oium

oium aliorum: Cuiuslibet q Beatudo alijs Beatis mo ē Deum laudandi, quod implicat; dantur q inter oes praedestinos et Beatitudines mutua Caritas ineodq genere Cq finalis: ipsaq Cuiuslibet Beatudo et praedestinatio ppta est, ut eiusq alijs est mo laudis: qo volas inefficas eē insatiabia mo aubiend gratiarum s. laudis, n tam ē ut sint effus praedestinae.

Neq obstant

ipm Paulus eq volas effas et inefficas; inter effus praedestinae posuisse dicendo quos autem praedestinavit, hos et vocavit. Cum eq volas inefficas habere aliquem effum, cor hois emoliendo, et ad iustificas praeparando. 3um volas eq in praedestinato eē mag gratitudinis, et olas humilitatis et pniae. 4um eq insatiabiae eē mag gratiarum aubiend. 5um, diligentibus Deum oia cooperari in bonum ubi cum Aug. oiam praedestinatorum patos intelligunt. 6um primis pati, quatenus ordinat ad humilitatem s. poenitentiam eē effum praedestinati.

Non, inquam, obstant, n tum qa Paulus solum loquitur de volae efficati, et effas in gloriam ordinante, ut pet ex ctextu: subdit eq, quos autem iustificavit, illos et glorificavit. n cum, qa hi oi volae cor emoliat, et praeparat ad gram, n tn oia effae emolit, nec praeparat ad gram, nec ordinat effae ad glam, qua requirit ad effum praedestinae. n 3um quia vidimus, n eq volas eē sinulem mag. n 4um quia diximus eē talem mag n sufficere ad effum praedestinae.

Non quidem qa hs oia

restringit ipse Paulus adeo, quos statim subdit, sit praedestinatos, praeparos, glorificas, iustificas, et volas effas, quibus oia dicit cooperari in bonum. diligentibus Deum, sit praedestinatis; n vo alia de

dum quia non agebat, neque ad rem erant. Dixit vero Aug: peccata etiam ibi intelligi, quia etiam sunt cooperantia in gloriam, quatenus sunt materia poenitentiae, quae efficaciter conducit ad gloriam; infectus autem volus non est, ut magis abunde videtur efficaciter conducere ad gloriam constat ex nunc dictis.

Non bene, quia ut ibi dicitur per ministerium gratiae conducunt efficaciter ad gloriam, media humilitate scilicet poenitentia; voluntas autem, quas nos rejecimus ab effectibus praedestinationis non conducunt efficaciter ad gloriam. quare si in nullo hominum volumus infectas tales obtinere et ut media poenitentiae, gratitudinis, scilicet humilitatis in praedestinato, conducant efficaciter ad gloriam, tales voluntas erunt effectus praedestinationis illius, in quos efficaciter sic conducunt, tales autem sunt in praedestinatis tunc ex affluentibus, indeque accipientibus occasionem salubriter operandi per humilitatem, gratitudinem, scilicet poenitentiam.

Quaestio 2a

An sint a nobis praedestinati, proprietates illius et actiones naturales sint effectus praedestinationis.

Sidere, an primus praedestinatus producatur a Deo cum intentione efficaci perducendi eum in vitam aeternam, et cum eiusdem intentionis ordine conducant bonam indolem, et ingenium, avertendo possunt illum a peccantibus omnino proprio, debite abeunde et a magistro e dulcore proprio deprivativa sententia e communi cum Scotistis, Thomistis, et Scotistis. Pro nativa stant Vasqu. Bellar. Conton et alij.

Sectio 1a

Subjecta hominis praedestinati, proprietates illius et actiones naturales sunt effectus praedestinationis.

Probatur

Probatur, quod … Deus esset vi voluntatis predestinationis sive conducendi subiectum in vitam aeternam est effectus predestinationis: sed Deus vi voluntatis conducendi primus … in vitam aeternam esset subiectum ipsius; conferre illi bonam indolem, et ingenium ac tandem docentem, eundemque … et amici et educare parentes et magistros, quae haec omnia sunt effectus predestinationis.

Probatur maior ad efficientiam subiecti primi; quia voluntas conducendi primus in vitam aeternam est voluntas efficax, idque causativa, et effectiva primi dicti sed obiectum illius non solum est gloria verum etiam ipse primus, sive quia est voluntas conducendi primus in vitam aeternam, sive etiam quia non est voluntas distributiva cuius … illius vitae aeternae; sed debeat conferendi … quod Deus vi voluntatis conducendi primum in vitam aeternam esset subiectum ipsius primi.

Probatur minor quia ad collationem ingenii, et bonae indolis et quia ad … , et educationis, quae voluntatis efficacis finis, sunt … media, quae efficaciter conducunt ad finem. haec est enim intentionis efficacis, … determinare agens ad applicationem et positionem mediorum efficaciter conducentium ad finem; sed bona indoles, ingenium, …, et educatio primi sunt media efficaciter conducentia ad conducendum primus in vitam aeternam … mus est … defectu primus conducit, ne alter sui primus … conducendum: quod haec omnia esset Deus vi voluntatis conducendi primum in vitam aeternam.

Dices, Deum per providentiam naturae … voluisse conducere … quam defectu conducit, illisque voluisse conferre … proprietates et accidentia media, quae conducit deinde … voluntate per providentiam supernaturalem … predestinationis, … voluntate

singulis, quibus inesse vitam aeternam et auxilia sufficientia ad eius consecutionem. 3° tandem voluntas effectiva praedestinationis vitam aeternam et auxilia efficacia ad eam, et sic gratiam quae est gratia praedestinationis bonum: unde patet, inter praedestinatos, proprietates eius, et alia naturae esse effectus providentiae naturalis, non praedestinationis, quae ea omnia supponit a Deo effective volita et extra causas posita.

Ad 2a et 4o, quod aspiciendo obiectum providentiae naturalis cum obiecto praedestinationis ut sic, haec ratione finis, illud vero ratione medii; ideoque Deus has creavit, non ut talibus tanquam fine ultimo frueretur, sed ut uteretur illis tanquam mediis in ordine ad consecutionem gloriae, quae est finis, ad quam homines destinavit: sed regulariter prior est intentio effectus finis, quam electio mediorum ut diximus disputatione 1a quaestione 4a sectione 12a, ergo prior est praedestinatio, quam providentia naturalis, prior inquam esse praedestinatorum.

Ad 2o: quod licet providentia naturalis quoad praedestinatos, licet sit praedestinatio sine quae libera Deo, et utraque possit seorsim mediis sine fine dici, providentia naturalis esse prioris praedestinationis, quod sit effectus providentiae naturalis sine prioris in executione, effectibus praedestinatorum, nil probat quoad ordinem intentionis, ut patet in voluntate volendi, et iustificandi, quorum effectus licet sint priores effectu voluntatis glorificandi, voluntas tamen haec in intentione est prior voluntate iustificandi, et volendi: quod licet absolute praedestinatio sit de fine praedestinati, providentia vero naturalis eiusdem sit de mediis, prior est esse praedestinatorum praedestinatio, quam providentia naturalis.

Ad 3o quod licet Deus habeat voluntatem effectivam conferendi gloriam praedestinatis, frustra tamen in ea voluntas inesse videtur conferendi gloriam supplevit, et voluntas inesse finis, ubi adest voluntas efficaciter

dupa autem necessaria, quorum conferunt praedestinationem non oriuntur a voluntate conferendi gloriam omnium praedestinatorum et rep[ro]b[orum], sed a voluntate speciali quadam velle specialiter ostendere suam potentiam, clementiam s. etiam a voluntate conferendi illam gloriam praedestinato; ergo non est in Deo praedicta quaedam supernaturalis communis praedestinato et reprobo [et] aliis praedestinatis. Dixi praedicta et aliis: quia forte sunt in Deo alii actus amores comitantes, s. subsequentes praedestinationem, qui sunt communes praedestinato et reprobo; quod modo non disputo.

Dico 4.° quia plerumque quae sunt prima in executione, ea ultima sunt in intentione; et illud quod est prius in intentione est ultimum in executione, ideo gratia et actio naturalia homini praedestinati sunt priora in executione, quam supernaturalia. Sic ergo homo, causa s. subiectum quod supernaturalia sunt priora in intentione quam naturalia et Deum est prior in Deo praedestinatio, quam quaedam naturalis prior, in quantum in intentione, illa est de supernaturalibus; haec autem de naturalibus.

Sectio 2.a

Resolvitur dicta resolutionem

1.° quia mors Christi est causa totius nostrae praedestinationis, ut diximus disputatione 2.a q. 2.a, sed non est causa subiecti hominis praedestinati bonorum illorum ingenii s. indolis: etenim, verba sunt Vazq.; corporis non fuit ullus ut haec conferrentur, sed ut nimirum mortuus est, ut sustinuerit ergo subiecta hominis praedestinati quae conveniunt, et actio naturalia illius non sunt effectus praedestinationis. Confirmatur 1.° quia effectus praedestinationis debet esse supernaturalis aliogn erit effectus quidem naturalis et non supernaturalis, qualis est praedestinatio: sed subiecta praedestinati bona indoles, et ingenium sunt quid naturale ergo non sunt effectus praedestinationis. Confirmatur 2.°, quia praedestinatio est gratia, sed bona debita non sunt, sed effectus praedestinationis debet esse gratia

è q. praedestino praeparao gratiae et beneficiorum illa quae praedicta
nō sit effectus praedestinationis

2° Arguitur quia Aug. contra Pelagianos
ex vna parte posuit praedestinationem, et ex illius effectus, qualis sunt
gratia et gloria, ex alia vero naturam corporis illius proprietates et actio
sed nos inter effectus praedestinationis ponimus naturas eius proprietates
et actio: ergo contra Aug. nam cum effectibus praedestinationis confundimus

hac doctrina facile se expediunt Pelagiani ab argumento Aug. 3° quia
arguunt et ipsi contendunt quod contra Pelagianos hoc viribus non non possit
esse causa totius suae praedestinationis: ad quod facile patet, id verum
esse, quia ipsa natura e effectus praedestinationis, cum eius non ho non possit esse ca
nec causa praedestinationis sui respectu ad nos, sed absurda e doctrina
qua haereticis facile se expediunt ab argumentis Patrum et Theologorum
ergo praedicta doctrina e absurda.

4° quia habita ratione bona
illius indoles, et religio illius proprietates, et actio nobis sunt
effectus providentiae naturalis: cum quia hic sunt communia praedestinato
et reprobo: cum etiam quia non hoc in praedestinato sint effectus providentiae
naturalis, nil refert in praedestinato, quod sit effectus providentiae naturalis
quod e absurdum. alioquin providentia naturalis non vestitabitur circa prae-
destinationem quod non sit effectus praedestinationis, separata a sunt ab hac, quia
supponunt providentiam naturalem.

Dices ad primum concedendo maiorem, et distinguendo
minorem non e causa subjecta ipsa cum se rendo, ut hic effectus condi-
tionibus conjunctis et gloriae, negando: maiorem quod ipsi e causa subjecti ut est
subjectum conjunctis et gloriae, religionis vero ut conducunt
meritis gratiae physice, concedimus ad conjunctionem gloriam: ut causam causa
non sit causa se, et ut propterea conducunt ad finem naturae: quod
solum intendit Aug. sit ergo motivum esse non ex illis, ut prae-
cise hoc conducunt, motivum non esse ex hoc ibus, ut subjecta sit conjunctionis

et

et glorificat.

Ad 1um confirm. distinguo maiorem, effectus praedestinationis immaterialis debet esse supernaturalis, concedo; materialis, nego, hic enim potest esse natur.: cum enim homo qui effectus est natur., ordinetur immediate a providentia natu. qua Deus vult homines creari, potest a Deo creari, et defendi creatur in ordine ad consequendam vitam aeternam, cuius intentio praedestinatio est, inde est, effectus materialis praedestinationis potest esse natur.

Ad 2um concedo maiorem et distinguo minorem effectus immaterialis praedestinationis debet esse gratuitus, concedo; materialis, nego; nec obstant verba Aug. ibi intimata: loquitur enim de praedestinatione quatenus respicit suos effectus immateriales et principaliores; non vero quatenus respicit materiales seu minus principales, quales sunt effectus naturales qui scilicet non oriuntur immediate a praedestinatione, sed a providentia natur., scilicet sunt effectus minus principales praedestinationis.

Ad argumentum Vasquez respondetur Aug. ex una parte ponere praedestinationem et causas eius effectus immateriales et principales, quales sunt gratia et gloria, exaltare et praeponere naturae, cum sit illius superior et actio, quam cum nos non ponamus ex parte effectuum immaterialium et principalium praedestinationis; sed ex parte effectuum materialium et minus principalium, ideo Aug. naturam cum effectibus praedestinationis non confundimus.

Ad 3um nego maiorem. argumentum enim, et concedunt PP cum Aug. de Pelagianis hominem non posse esse causam totius suae praedestinationis quantum ad effectus immateriales illius includendo primam gratiam actualem, cuius oppositum asserebat Pelag. quare si Pelagianus diceret hominem non posse esse causam totius suae praedestinationis quantum ad effectus materiales includendo seriem ipsius praedestinati verum diceret, quod PP non negant, nec disputant, immo supponunt.

solum quod est illius intentio cum Pelagio de effectibus immanentibus praedestinationis, quales sunt gratia et gloria, an vero dicit post praedestinationem esse causam solis naturae viribus.

Ad 4um dico antecedens. Sit quod effectus immanens quidem natus, et distinguo consequens non sit effectus immanens praedestinationis concedo; non sit effectus malus, nego. nec fas est sit immanere a quodam natura, quod male sit a praedestinatione: praedestinatio etiam per modum intentionis vult efficaciter gloriam praedestinato: cumque ad hoc nec sit sufficiens praedestinatio, quidem natus vult efficaciter per modum electionis et executionis talis conducentia, non autem fieri facultas immanere ab executione, quod male sit abinventione, et electione ut vitari in omnibus actibus inveniendis electionis et executionis.

Quaestio 3a

An permissio peccati in praedestinato sit effectus praedestinationis illius.

Affirmativa sententia est communis Thomistarum et Scotistarum quos sequuntur P. Suarez, Arriaga, Ripalda et alii. Negativa vero defenditur a P. Vasquez, Vellano, et aliis. Dividuntur vero DD affirmativae sententiae quidam Thomistae et Scotistae affirmant esse effectum praedestinationis ex motivo permissionis, quod sentit Arriaga. P. vero Suarez affirmat, solum esse effectum praedestinationis ex motivo humilitatis, non vero ex motivo permissionis.

tandem P. Herice negat esse effectum praedestinationis ex motivo permissionis, sed etiam humilitatis de potentia ordinaria, affirmat solum posse esse effectum praedestinationis de potentia absoluta et ex motivo humilitatis; si vero Deus de potentia absoluta aliquam vellet facturus eius permissionem peccati: hic enim talis permissionem humiliorem humilitate efficaci conducenti ad vitam aeternam et intendenti operatio quod satis est ut talis permissio sit effectus praedestinationis

Sectio 1a

Permissio peccati in Reprobis destinatae est effectus praedestinationis

Ante omnem conclusionem suppono permissionem peccati duplicem posse considerari, scilicet activam sive actum divinae voluntatis, quo Deus vult permissionem peccati. Secundo passive sive ut talis actus, qui non permissio passiva peccati duo involvit, scilicet negationem auxilii efficacis ad declinandum immediate peccatum; et auxilium sufficiens ad posse mediate declinare peccatum, quolibet ex his praedictis ablato non intelligitur habere permissio passiva peccati; quae amplius non requirit, ut utrumque involvat permissio passiva peccati non quomodolibet, verum etiam efficaciter.

Si igitur Deus ex intentione efficaci conducendi praedestinatum in vitam aeternam, vellet permissionem passivam peccati procul dubio permissio passiva erit effectus praedestinationis, quod si sic non velit, id ergo id repugnat; sed ergo aliunde sic liberae non vult permissionem passivam peccati, haec non erit effectus praedestinationis. Permissio, inquam, passiva, quoniam permissio activa cum sit actus divinae voluntatis, tolum potest esse moralis effectus praedestinationis, quatenus est electio medii efficacis conducentis in vitam aeternam, quae vita finis est efficacis intentionis praedestinationis.

Igitur probatur conclusio, quia medium efficax conducens ad consecutionem finis est effectus intentionis efficacis finis: uti ex intentione efficaci proveniunt media efficacia conducentia ad consecutionem finis; sed permissio peccati est medium efficax conducens ad consecutionem finis efficaciter intenti per praedestinationem ergo permissio peccati est effectus praedestinationis.

Probatur minor, quia poenitentia producta finalis est medium efficax conducens ad gloriam, quae est finis efficaciter intentus per praedestinationem, ut constat ex scripturarum testimoniis, in quibus poenitenti promittitur gratia Dei, vita aeterna, regnum caelorum et similia; sed permissio peccati in praedestinato est medium efficax conducens

ad poenitentiam, tum quia poenitentia, non potest esse sine gratia patientis; tum quia in praedestinato non est primo patientis, quam infallibiliter non sequatur poenitentia conducens effectus in vitam aeternam: ergo primo patientis est medium effectus conducens ad consecutionem finis effectus intenti per praedestinationem

Confirmatur primo quia ad hoc ut aliquid sit effectus praedestinationis, satis est, quod saltem mediate conducat effectus in vitam aeternam, ut patet in vocatione, et iustificatione per gratiam interrupta, quae solum mediate effectus conducunt in vitam aeternam, mediante perseverantia et poenitentia in gratia finali, sed primo patientis saltem mediate conducit effectus in vitam aeternam, mediante poenitentia finali ergo talis primo est effectus praedestinationis

Confirmatur secundo quia dum Deus sibi intendit gloriam praedestinato, et ante absolutam praevisionem meritorum, eam intendit Deus aequaliter gradus et singulos gloriae correspondentes omnibus et singulis meritis; ac ex praedicti gradus hinc ratione finis: sed quidam gradus gloriae correspondent meritis poenitentiae ut patet quia hi, et omnes gradus intendit Deus ante praevisionem absolutam poenitentiae: ergo et poenitentia est effectus huiusmodi intentionis, quae praedestinatio est medium non effectus conducens ad consecutionem finis effectus intentionis finis

Et quia eo ipso primo peccati est effectus voluntatis efficacis poenitentiae sicut et poenitentia gratia requirit, et est medium ad consecutionem gradus beatitudinis dependentis a poenitentia, sicut primo patientis praerequisitum et est medium ad consecutionem poenitentiae dependentis a primo peccati: ergo dicto adultimum primo patientis est effectus praedestinationis, quamvis velle poenitentiam est effectus voluntatis efficacis gloriae, et primo peccati est effectus voluntatis efficacis poenitentiae

quod arguimus et confirmatur probant, non solum de potentia absoluta, si velle Deus remittere praedestinato primo patientis, verum etiam de potentia ordinaria, et nulla facta remissione primo peccati esse effectus praedestinationis. quoniam tam de potentia absoluta quam de ordinaria, facta sive non facta remissione, primo patientis, hoc est medium effectus conducens ad poenitentiam, et poenitentia est medium effectus conducens ad gloriam, in quo praecipue

stat eam esse praedestinationis effectum.

Probatur etiam non solum esse effectum praedestinationis, ex motivo s. intentione humilitatis, alteriusve virtutis, verum etiam ex motivo poenitentiae, quoniam permissio peccati non solum efficaciter conducit ad gloriam ex motivo alterius virtutis, verum etiam ex motivo poenitentiae, imo nunquam efficaciter conducit ad gloriam, nisi cum illa coniungitur, nisi accedente poenitentia: ergo est effectus praedestinationis non solum ex motivo humilitatis, alteriusve virtutis, verum etiam ex motivo poenitentiae.

11 Dices, disparitatem esse inter permissionem peccati ex motivo poenitentiae, et eandem ex motivo humilitatis s. alterius virtutis: quoniam ex motivo poenitentiae ipsa connectitur cum peccato: ideoque amans illam efficaciter ex tali motivo, amat et peccatum, quod repugnat Deo; at ex motivo humilitatis s. alterius virtutis ipsa non connectitur cum peccato: ideoque efficaciter amans illam, non amat peccatum, propterea ex tali motivo potest permissio peccati amari a Deo et esse effectus praedestinationis non vero ex motivo poenitentiae.

Contra:

quia humilitas s. quaelibet alia virtus, cuius materia, seu obiectum sit permissio peccati non minus connectitur cum peccato, quam poenitentia, et adhuc potest a Deo amari permissio peccati, ex motivo talis virtutis quin Deus amet peccatum ergo et poterit amari a Deo ex motivo poenitentiae quin Deus amet peccatum: probatur minor, quia quaelibet talis virtus praesupponit cognitionem certam permissionis peccati, nec quicquam humilitatem praeviam alia ... certo permissionem peccati, nisi certo sciat aliquem permissum peccare.

Probatur Cognitio certa permissionis peccati ipsa connectitur cum peccato nec quisquam certo cognoscit permissionem peccati, nisi quando certo cognoscit ipsum peccatum; cum nemo permissionem peccati nisi ipsa cognita, videlicet in peccato ergo humilitas s. quaelibet alia virtus cuius materia sit permissio peccati non minus connectitur cum peccato, quam poenitentia

Prob., Cognitio enim permissionis peccati de potentia or-
dinaria connectitur cum peccato, quia ea requirit naturaliter tam, uti certo
cognitum peccatum; at de potentia absoluta, non connectitur cum peccato quia potest
Deus supernaturaliter alicui revelare permissionem peccati ante ad peccatum, qua re-
velatione posita, cognitio permissionis peccati non connectitur cum peccato, ideoque de
potentia absoluta permissio peccati potest esse absque praedestinatione, non vero de potentia ordinaria
propter inquam, ex motivo humilitatis seu alterius virtutis excepta permissione
... necessario connexa permissionis cum peccato.

Dico 2.º quod permissio peccati, sive
sit ex motivo humilitatis, sive prudentiae, sive cujuslibet alterius virtutis
sive de potentia ordinaria, sive de potentia absoluta, semper connectitur cum peccato
ergo si connectitur tum de potentia ordinaria cum peccato ex motivo humilitatis
seu alterius virtutis obstat, ne de potentia ordinaria sit absque praedes-
tinatione, eadem connexio obstabit, ne de potentia absoluta sit absque praedes-
tinatione.

Probatur antecedens quia haec est legitima argutio dat permissio peccati
ergo datur peccatum: alioquin aliquando conjungerentur permissio peccati et non peccatum
quod falsum est et in ipsis terminis implicans, sed non esset legitima argutio
ac quale hic est permissio peccati connectitur cum consequente, quale hic
est peccatum ergo permissio peccati ex quocunque motivo et de qualicunque
potentia connectitur cum peccato.

Cum vero ergo permissio peccati in sta-
tu futuro importare propensionem ad malum peccati, quae tamen non connectitur
cum tali malitia peccati subsequenti ratione ad malum, quo cum conne-
ctitur immediate proximo. Consequentia vero evidentiam, importare futurum
contrarium peccati, et etiam connexionem illam cum voluntate praemovendi ad
id, sed quo dato ... est peccatum, quae nunc sub nequit
stare sine peccato: permissio ergo peccati ex quocunque motivo, et de qualicunque

potentia
conne-

conjuncta cum pecto

Sectio 2a

Arguitur Contra Scripturas ??? Alvez

1o quia conducentia ad gloriam media poenitentia non tamen est ut aliquis sit affectus praedestinatus ut per incarnationem, quod media poenitentia conducit ad gloriam, nec tamen est affectus praedestinatus: sed permissio peccati solum media poenitentia potest conducere ad gloriam: quomodolibet enim se habeat permissio peccati semper conjungitur cum peccato, sine cujus poenitentia numquam dabitur gloria ergo permissio peccati non est affectus praedestinationis. Confirmatur quia magis est conducentia peccati in poenitentiam, quam permissionis: est enim poenitentia de peccato, non vero de permissione peccati, sed non obstante hac majori conducentia peccatum non est affectus praedestinationis ergo nec permissio peccati.

2o arguitur quia quod nihil est nullius causa potest esse affectus: affectus enim aliquid est, ut potentiam Calvinistarum et effectuum sed permissio peccati nihil est; est enim non dare gratiam efficacem in illis circumstantiis in quibus ille ea faceret, peccatum non esset: ergo permissio peccati non est affectus praedestinationis. Confirmatur 1o: quia affectus praedestinationis gratia est, sed permissio peccati gratia non est; est enim substractio, sive non datio gratiae efficacis ergo non est affectus praedestinationis. Confirmatur 2o, quia permissio peccati affert solum impedimentum gratiae et gloriae afferre enim peccatum quod utrumque impedit, sed quod affert impedimentum gratiae et gloriae gratia non est ergo permissio peccati gratia non est et consequenter neque affectus praedestinationis.

3o arguitur, quia si permissio peccati ex motivo poenitentiae esset affectus praedestinationis, Deus ante praevisionem absolutam peccati intenderet affectum poenitentiae, et inde ad quam, tamquam medium utile, eligeret permissionem peccati, ut nos fatemur: sed Deus ante absolutam permissionem peccati nequit eligere permissionem peccati tamquam utile ad poenitentiam ergo permissio peccati ex motivo poenitentiae non est affectus praedestinationis

Probatur minor quia utilitas permissionis peccati movere ad poenitentiam dependet ab illo; sine hac enim permissio peccati nihil valet ad poenitentiam, et neque ea sola prodest cum mera permissio, sed Deus nequit velle aut eligere peccatum ergo ante absolutam praevisionem peccati nequit eligere permissionem peccati, tanquam medium utile ad poenitentiam.

Confirmatur 1o. quia amans efficaciter finem necessario amat medium per se requisitum ad finem sed ad poenitentiam est medium per se requisitum peccatum; poenitentia enim habet rationem displicentiae: ergo si Deus vellet efficaciter poenitentiam ante praevisionem absolutam peccati necessario amaret peccatum. Confirmatur 2o quia amans efficaciter finem taliter gaudet de existentia medii per se requisiti ad finem sed Deus nequit gaudere de existentia peccati ergo neque amare efficaciter poenitentiam ante praevisionem absolutam peccati.

Confirmatur 3o quia repugnat aliquem efficaciter amare finem et serio prohibere medium simpliciter necessarium ad talem finem sed Deus serio prohibet peccatum, quod est medium simpliciter necessarium ad poenitentiam: ergo repugnat, Deum efficaciter velle poenitentiam ante praevisionem absolutam peccati. Confirmatur 4o: quia irrationale est, medicum intendere efficaciter medicinam ante morbum, et hunc permittere ex intentione efficaci medicinae ergo et a pari ratione, Deum intendere efficaciter poenitentiam quae medicina est ante peccatum, quod morbus est, et permittere peccatum ex intentione efficaci poenitentiae.

Arguitur 2o quia si permissio peccati esset effectus praedestinationis posset a Deo peti, ideoque posset quis Deum orare ut sibi permitteret peccatum, quia ad Deum potest orare pro reliquis effectibus praedestinationis: sed stultum esset petere a Deo permissionem peccati: nam est oratio permissionis peccati cum petitio, quam cuilibet orationi prandi, quia nequit peti a Deo; eam potius docemur dicere Et ne nos inducas in tentationem: ergo permissio peccati

peccati non est effectus permissionis.

Ergo Deus imprudenter quis permitteret maius malum propter obtinendum minus bonum: Consequentia patet, Minor probatur, et quia liber alio virtus est minus bonum, peccatum autem maius malum: est malitia eius infinita, et talis est species ob bonitatem Creatoris quod ex motivo nullius virtutis praestet permissio peccati ad effectum permissionis: aliqua Deus imprudenter permitteret maius malum propter obtinendum minus bonum.

Sectio 3a

Respondetur ad Argumenta.

Ad primum dico maior conveniens ad gloriam media permissio ita est ut tamen sit et permittere concedo; sed cum aliis conditionibus necessariis ad effectum permissionis, nego. Una autem ex conditionibus ad effectum permissionis est, quod talis effectus sit a Deo intentus, per ordinem effectus: cum ergo permissio peccati sit effectus ordinis Dei, non vero peccatum: hinc est convenientia permissionis peccati in gloriam sufficere, ut permissio sit effectus permissionis, non vero peccatum. Ad confirmationem concedo maiorem et minorem, et nego consequentiam: quia hoc non obstante, permissio est effectus Dei, non vero peccatum.

Ad tertium respondetur dico maiorem, quod nihil est etiam physice permissionis moraliter concedo, quod licet physice nihil sit moraliter tamen aliquid est, nego. Ut patet in omnionibus liberis, sive peccatis, sive quasi quae licet physice nihil sint, quamvis moraliter sit aliquid, effectus sunt, ut liberi et eius causalitatis moralis illius. Permissio autem peccati licet quatenus substractio gratiae efficacis est, eatenus nihil physice sit, eatenus permissio aliquid morale est: tum quia ea sufficiens libera est, tum quia

inorale ad penitentiam conducat, aut si est aliquid positivum quatenus non removet peccatum: ideoque alicuius causa prohibendi velle propter eius effectum.

Ad 1um confirmationem distinguo maiorem effectus prohibendi immaterialis et praecipuus, concedo; materialis et minus praecipuus nego. permissio autem peccati non est immateriale et prohibitae, sed aliquid naturali scilicet communi supernali; nec est effectus praecipuus prohibendi: hic enim de speciali solum est gratia scilicet gloriae: ideoque ut permissio peccati sit effectus praedestinationis non est necesse, eam esse specie distinctam gratiam. ad 2um distinguo maiorem permissio peccati esset praecipua simpliciter concedo; ut sit absolute effectus poenitentiae nego ut sic enim sit importet tantum aliquem respectum afferri tamen aliquem praecipuum tantum ad gratiam poenitentiae, quae est gratia ablativa peccati impedientis gratiam et gloriam.

Ad 2um argumentum resp. concedendo maiorem et distinguo minorem, Deus ante absolutam electionem negaret eligere permissionem peccati tanquam medium utile esse utilitate adaequata concedo, utilitate inadaequata, nego. in permissione peccati adaequata utilitas ad penitentiam, cum ea sola non sit satis ut detur materia circa quam versetur penitentia, sine qua materia, repugnat esse penitentiam: ideoque Deus eligens permissionem peccati ut utilem ad penitentiam tollitur eam elligit ut utilem utilitate inadaequata: quae utilitas revera est in permissione; cum sine permissione non detur peccatum, quod est materia prorsus requisita ad penitentiam. amat ergo Deus permissionem peccati, ut inadaequate utilem ad penitentiam; non vero ut adaequate utilem: haec enim ratio includit peccatum, quod non est amabile, neque eligibile a Deo

Quoad ad 1am maiorem distinguo maiorem, utilitas permissionis

contritionis peccati in ordine ad poenitentiam, utilem inadaequatam, concedo; adaequatam nego. hic enim desumitur ex pluribus capitibus inadaequate ex singulis, et adaequate ab omnibus: contritio enim se ut non remouens malum poenitentiae, quod est peccatum, aliquo modo est utilis ad poenitentiam: insuper est utilis ad poenitentiam, quatenus coniungitur cum auspiciis affectibus inducentibus poenitentiam, cum quo ratione utilitatis contritio peccati eligitur et amatur a Deo ut utilis ad poenitentiam.

Est denique utilis ad eandem, quatenus aliquo modo inuoluit peccatum, quatenus nec eligitur nec amatur a Deo quod autem contritio peccati seclusa nil valeat ad poenitentiam solum probat, contritionem peccati non habere utilitatem adaequatam ad poenitentiam sed solum inadaequatam, quod commune est pluribus causis partialibus nil se solis valentibus in ordine ad suum effectum, adhuc habentibus utilitatem in ordine ad eundem, quod probatur videlicet in intellectu et specie impressa in ordine ad intellectionem.

Urgebis contra

Dices quo magis amatur efficaciter finis, eo magis amat medium eligendo: si medium sit amabile ab amante finem, concedo; si medium non sit amabile ab eodem, nego: tunc enim amor efficax finis non infert amorem efficacem medii: cum talis amor sit impossibilis, ut patet de obiecto, quod repugnat amari ab amante finem. cum ergo peccatum non sit obiectum amabile a Deo, inde est, non amari a Deo efficaciter amante poenitentiam, quamuis peccatum sit medium per se requisitum ad poenitentiam.

Unde patet amorem efficacem poenitentiae in Deo non esse amorem adhuc creatae peccati: quia tunc solum amor efficax finis est causa amoris medii, quando infert scilicet saltem potest inferre amorem finalem medii: licet amor

effectus poenitentiae non potest inferri intrinsece amorem effectus peccati intrinsece est amorem effectus poenitentiae intrinsece, non est amorem effectus peccati; quare ad eas causas nego. Distinguo minorem, amans effectus finis ultimi per medium sit capax gaudii procedentis ab amante finis, concedo; per sit incapax, nego: peccatum incapax est tam amoris, tam gaudii finis: ideoque quamvis Deus amat poenitentiam, numquam gaudet de peccato.

Ad instans, quia amans effectus obiectum eo ipso necessario amat tuas connexiones talis obiecti: ideo Deus non potest amare effectus nec praedefinire male peccati, quia hoc connectitur cum formalis ejus malitia, sed poenitentia necessario connectitur cum peccato: ergo eo ipso, quod Deus amat poenitentiam, necessario amat peccatum. Confirmatur, quia formalis malitia peccati non sit amabilis adeo, quia tamen male peccati connectitur cum formali malitia, repugnat Deum amare effectus male peccati, quin tamen amet formalem malitiam, sed talis connexio habet poenitentia cum peccato ergo sicut nequit male peccati effectus amari, sive praedefiniri neque poterit poenitentia effectus amari seu praedefiniri.

Respondeo iterum eodem modo distinguo maiorem, amans effectus obiecti, si eius connexiones sit capax amoris illius, qui amat obiectum, concedo; si non sit capax, nego. Ut evidens est in ipsa poenitentia, quae connectitur cum duplici tamen, ex distinctis temporis differentia, cum peccato scilicet commisso, et cum negatione peccati postea: poenitentia enim de peccato exigit peccatum aliquando esse, modo tamen non esse: quamvis Deus autem amat poenitentiam amat negationem peccati, non vero ipsum peccatum, quia illa est capax amoris finis, non vero hoc.

Ad confirmationem autem maiori neo non potest Deus ipsius effectus amare, sive praedefinire male peccati, quia male

pecc

preedere ↄnectit cum finali malitia; si garita nectit cum eo ut male pecci identificetur cum finali malitia, cum que repugnet, Deum predestinare malitiam, repugnat quoque prede stinare male pecci, alioquin predestinaret illam, et non predestinaret; quod est impossibile. quod si malitia pecci non identificetur cum malitia pecci ita tamen se habet ad male, et ita adequate in illo fundatur ut nullam habeat aliam causam praeter causam mali pecci: ideoque predestinans male pecci necessario predestinat ipsam malitiam, quod etiam est impossibile Deo.

Unde patet ad confirmationem, cuius maiorem distinguo, licet finalis malitia ebta, quia tamen male pecci ↄnectit cum finali malitia ebta tanquam aliquid identificatum cum malitia .s. tanquam adequatum illius fundamentum concedo; quia quilibet modo ↄnectit, nego, et nego minorem: permitta quod non identificatur cum pecco; neque est fundamentum illius adequatum quin imo praerequirit pecatum ideoque dum modo hoc videatur absolute .s. considerare ponendum praecipit effectum predestinationis quin predestinat peccatum praeterea si predestinari non posset amare peccatum, quia admodum Deus non praecipit illud amare.

Ad 3am confirmationem nego minorem; contritio et teria si fiat contra hanc contritionem eam, scilicet inspectam odii inefficacis illius, quod contritionem ut patet in nobis dimissam contritionibus, quia si effectum se haberent quia contritio, nulla esset peccato cum tamen re vera innumera sint quae cum quo effective amor ultimo ↄponatur cum eius dz inefficaci odio, amicitiam effective finis ↄponitur cum contritione medijs, sicut cum odio inefficaci peccati, quod est medium esse requisitum ad permittendam

Ad 4am confirmationem distinguo antecedens. ↄtraria

est medicus ille, qui per medicinam procurat ideo; propter medi-
cinam, et meliorem sanitatem ex ea resultantem, nego: licet me-
dicus praevideat meliorem, et magis robustam sanitatem, quam
modo sibi perfectam ex medicina, propterea prudenter experientia
huius permittere malum, et medicinam intendere ante prae-
visam absolutam morbi. Praevidens ergo Deus per istam medicinam
hanc, scilicet in malum et magis peccati incidat, reputat humilitatem et sa-
nitatem quam cautiorem et humiliorem, ex timore praemiis prudenter
permittit peccatum.

Ad tertium argumentum nego maiorem, nam licet peccata a
Deo id, quod Deus affert infallibiliter peccatum committendum abiecto prae-
terire, concurrens id, quod petitur, aliunde sit Dei effectus: ut patet
in ipsa permissione peccati, quam procul dubio, sicut sit effectus praedestina-
tionis, effectus tamen Dei est, nec tamen potest licite et prudenter peti
a Deo, ut supponit, imo asserat in argumento. Quamvis ergo reliqui
effectus praedestinationis, qui secum non afferunt infallibiliter peccatum committen-
dum abiecto praedestinato, possint licite peti a Deo; non tamen possunt
illi, qui modo praedicto afferunt peccatum, quali modo illud affert
permissio peccati.

Quare licet ex eodem motivo, ex quo Deus vult permissionem
peccati, possit aliquis eam permissionem desiderare, et a Deo
petere, ut sic magis confundat, corrigat, et reddat cautiorem;
magis tamen non potest ullo pacto licite talem permissionem desiderare, aut
petere, quia cuilibet in alio tempore licet permittere peccatum; nulli
tamen unquam in se ipso licet permittere peccatum, ut patet in Princi-
pibus et Magistratibus, qui plura peccata in populo licite per-
mittunt; cum tamen in se ipsis nullum licite possint permittere.

cuius

Cuius de ... est, qui permittens peccatum in alio dum abest ratio causa permissionis, nil unquam ponere quod in se malum sit, sed tantum permittere malum poni ab alio, quod quodque bonum est, at permittens peccatum in se ipso tamen aliquo per se ipsum ponere peccatum; quod simpliciter malum est, quod ex nullo capite, aut motivo propter cohonestari, seu nulli bonum ibidemque ut communi fert eloquium, ut non sunt facienda mala ut veniant bona

Ad tertiam

Di. quo modo, imprudentes qui permittunt maius malum propter minus bonum, Dico quod hoc propterea minus bonum est, scilicet quod minus bonum impeditivum est maioris mali, eo malo, quod permittitur, nego: sicut frequenter in Republica minus mala prudentissime permittuntur, ut propterea maiora mala impediantur, adhuc etsi aliunde nullum aliud ex tali permissione resultet bonum

Deus ergo permittens peccatum ex motivo propter suae virtutis, cuius bonitas omitto quatenus non sit mea intentio boni, quam peccatum intrinsece mali, non intendit propterea bonum propriae virtutis per se omnium cum permissione peccati, sed tale bonum, quatenus ulterius est impeditivum maioris mali, quale est peccatum superbiae virtutis nimirum cum imperfectis spiritualium quae maiora mala sunt comperta quae Deus permittit, ut per propriam humilitatem praedicta impediantur.

Prudenter ergo Deus permittit peccatum, licet magnum malum et maius intrinsece mali, quam propria virtus intrinsece boni, quia sic intendit impedire ulterius maiora mala aggravitioria peccatorum. Ubi notandum argumentum et ... placet

quas parerat: probavit 3. peccatum non posse permitti a Deo, quod quam falsum sit, notum est ex ipsa horum opiniantium et frequenti peccatorum experientia.

Disp. 5.a

De Reprobatione

Ex expositis superioribus tractatibus nunc praedestinationis illius effectus, et eius quasi causas et effectus: restat ad plenam eius explicationem illam exponere quae spectat ad reprobationem, quae in multis et maximis illi opponitur.

Quaestio 1.a

An sit, et quid sit et quotuplex reprobatio

Sectio 1a

Existentia reprobationis probatur eiusque quidditas exponitur.

1a Dico

Existit de facto reprobatio. Dico est certissima, Probatur ex illo Matthaei 25: ite maledicti in ignem aeternum qui paratus est diabolo et angelis eius; cum 3 igni aeterno non praeparatus maledictis, diabolo et malis angelis nisi per actum liberum Dei parantis eum, ut potest effectus Dei ad extra. Et hunc actum Dei liberum intelligamus nomine reprobationis; certum est dari in Deo reprobationem. Confirmatur ex Concilio Valentino Cap. 3o fidenter fatemur praedestinationem electorum ad vitam et praedestinationem impiorum ad mortem; sed actus Dei liberos aeque Concilium late expresse

Sed

dicit praedestinatos ad mortem, nec cum communi theologorum dicimus, reprobatio quod defectu dati reprobos.

Ultimum probant theologi ex S. Thoma triplici ratione. 1a desumitur a natura providentiae cuius est aliquos defectus permittere: ideoque et aliquos creaturis intellectualibus defectus a suo ultimo fine, quod dicitur reprobatio. 2a ab infinita excellentia divinae bonitatis, quae uno modo non satis ostenditur, sed multiplici, ideoque sicut ad ostensionem divinae bonitatis, ut haec misericordia est, necessaria est praedestinatio, sic et ad eiusdem bonitatis ostensionem, ut iustitia est, necessaria est reprobatio. 3a a necessitate manifestandi defectibilitatem liberi arbitrii et indigentiae gratiae, quae utraque satis non ostenditur, nisi permittendo aliquorum peccata, et impoenitentiam finalem, quam sequitur reprobatio.

Hae rationes subtilissimae sunt, et Angelicam mentem redolentes, non tamen excedunt gradum probabilitatis: et si enim Deus nullum reprobaret, ut absolute posset, conservaret eius providentia eadem bonitas divina, et eodem modo excellens, quam esse iustam infinitis modis praeter reprobationem, posset Deus ostendere. Sicut et posset modis etiam aliis ostendere defectibilitatem liberi arbitrii et indigentiam gratiae permittendo eos eius impetus cadere, et eosdem per gratiam finalem reparando. Cuius ratio a priori est, reprobatio est actus liberum Dei: ideoque posse deficere in Deo absque ulla divinae providentiae scilicet iustitiae diminutione.

2a Illud

reprobatio est Dei aeterna et efficax destinatio creaturae intellectualis in mortem aeternam. Dicitur Dei, quia nullius alterius est efficaciter destinare, seu mittere in mortem aeternam, nec ullus alius posset eam infligere. Dicitur aeterna quia est actus Dei liber identificatus cum Deo ideoque

ex parte quod sit, ratio aeterna. Dicit Creatura intellectualis, quae cum haec sola sit Capax vitae aeternae consistentis in visione et amore Dei aeternam, ea solum est Capax mortis aeternae consistentis in privatione huius mi vitae aeternae.

Dicit in mortem aeternam, et quod reprobatio specialiter differat a praedestinatione: haec enim destinat in vitam aeternam; reprobatio vero in mortem aeternam. est autem mors aeterna carentia perpetua visionis, et amoris Dei, carentia, inquam, cum privatione, hoc est in subiecto, cui aliquo modo debeatur vita aeterna, qualis debetur omni Creaturae intellectuali, ex suae elevationis illius in finem supernaturalem. Si Carentia est primum purum negationis, hoc est absque ullo debito praedictae vitae, non est mors aeterna: ideoque Creatura intellectualis Creata in pura natura nec a Deo elevata, sive destinata saltem ineffabiliter in finem supernaturalem, sed Careret vita aeterna, non tamen subiaceret morti aeternae; eo, quod vita aeterna nullo pacto illi deberetur.

Haec autem mors aeterna duo Claudit, unum essentialiter, sive principaliter, scilicet poenam damni, quae consistit in praefata Carentia vitae aeternae; alterum integraliter, sive minus principaliter, scilicet poenam sensus, quae consistit in doloribus procedentibus ab igne, quo Creaturae intellectuales in inferno torquentur. in utramque poenam damni, et sensus reprobantur a Deo adulti in peccato personali decedentes ex hac vita. in solam poenam damni, iuxta D. Thomam parvuli cum solo originali decedentes; at iuxta Scotum in utramque poenam, tam parvuli quam adulti reprobantur.

Hinc 1o deducitur reprobationem ex parte quidem, qua quidem est permissio bene meriti

de

defferre; et supplicijs malemeritos punire: scilicet reprobationem malemeriti supplicijs puniunt: ergo reprobatio est pars providentiae, pars, inquam, obiectiva, subiectiva, et essentialis, eo modo, quo praedestinationem diximus esse partem providentiae; nisi quod praedestinatio spectet ad providentiam, ut benefica est, et remuneratiua reprobatio vero ad providentiam, ut punitiva est et vindicativa.

2o deducitur ad reprobationem per se requiri scientiam simplicis intelligentiae. quia reprobatio, ut porro libera Deo, importat actum voluntatis Divinae, cuius obiectum dicat subiectum, quod reprobatur, et finem ad quem reprobatur: sed repugnat reprobatio subiecti in ordine ad aliquem finem nisi praesupposita Cognitione saltem possibilitatis subiecti, quod reprobatur, et finis ad quem reprobatur; aliquin voluntas ferretur in incognitum: ergo scientia simplicis intelligentiae per se requiritur ad reprobationem; siquidem est Cognitio possibilitatis subiecti, quod reprobatur, et possibilitatis finis ad quem reprobatur.

3o deducitur, ad reprobationem per se requiri scientiam visionis quoad reprobationem saltem in executione maxime quoad demerita absolute praevisa, ut habetur Matthaei 25 esurivi enim et non dedistis mihi manducare, sitivi et non dedistis mihi bibere etc. ubi demerita praevisa sunt non a priori, et causa reprobationis, sed demerita non mouent ut demerita finalia, et ingerere Cognitionem efficientiae moralis, nisi ut absolute praevisa, nullus enim demeritis praemium, aut dignus est supplicio propter ea, quae faceret, si posset, quam absolute facit, ergo scientia visionis per se requiritur ad reprobationem: per hanc enim solam Cognoscuntur demerita ut absolute existentia pro aliqua differentia temporis

4 deducitur ad reprobationem

quae de facto et non primum quidem dat, quod statuere
talis quae non requirit scientiam media, quae scientia media solum
quae requirit ad eum actus voluntatis, cuius infallibilitas dependet
ab obiecto libero conditionate futuro: scientia media non est, maxime de huiusmodi
obiecto, nec dat infallibilitatem obiecti aliis sed actibus voluntatis
qui sunt de aliis obiectis: sed reprobatio, quae non primum quidem
dat, quod est statuere talis, non dependet in sua infallibilitate
ab obiecto libero, conditionate futuro: eam ut ipsa dicit, non dat
ante praevisa absolute demerita sed post ea, ideoque illius
infallibilitas solum dependet a scientia visionis quae ad reprobationem etc.

Prius ad
reprobationem quae est statuere talis quoniam late etiam dicitur reprobatio
velle denegandi auxilium efficax ad perseverandum in gratia
et conferendi pure sufficientia sub quo impius infallibiliter decedet in finali impoenitentia, ad quam reprobationem procul dubio quae
requirit scientia media, infallibilitas enim huiusmodi voluntatis
quae dependet ab infallibilitate impoenitentiae finalis liberae
quae ante ad eam voluntatem solum est conditionate futura: ad infallibilitatem
quo huiusmodi voluntatis, sic reprobatio quae requirit scientia
media.

5° deducitur, reprobationem consistere in actu intellectus et voluntatis
quae est destinatio libera, et infallibilis eorum incredulitatis in mortem
aeternam, ut dictum est: sed quia libera est actus voluntatis, cum
ab hac sit esse liberum, et quia infallibilis est actus intellectus; cum
ab hoc ut sciente desumat omnis infallibilitas status: ergo reprobatio
consistit in actu intellectus et voluntatis. Consistit inquam, atque
in utroque collective, in aliquo autem vero in quolibet divisive
quae ad mentem de praedestinatione diximus libro

per

servata proportione, idcirco sicut praedestinatio in imperio monastico non dicit, sibi nec reprobatio, sed

Ad 3am dices quod reprobare est prius intra: contra 3 alias sententias aliquas ostendemus et reprobavimus: quod reprobatio solum ad intellectum spectat. Contra quod reprobatio incipit a iudicio, quo quis iudicatur poena aeterna; et contra hoc reprobus sufficienter distinguitur a praedestinato quod in hoc iudicio dicitur reprobatio.

Nel distinguo antecedens reprobare actu vulgariter, omitto; theologice, nego: sic ergo reprobare solum est destinare efficaciter ad mortem aeternam quam destinatio involvit nostro actuum voluntatis; ad contra distinguo antecedens; reprobatio incipit a iudicio actu quasi dispositive tendo, formaliter, nego. Ut ergo sine eo iudicio non datur reprobatio, sicut nec datur homo sine ultima dispositione ad formam rationalem; non tamen in eo consistit, nec inde incipit formaliter reprobatio in ratione constituti adaequate, sicut homo formaliter nec consistit, nec incipit in ratione existentiae adaequate a materia ultimo disposita ad formam rationalem. Sibi ergo praedictum iudicium sufficienter distinguit dispositive reprobum a praedestinato, non vero formaliter, quod manifeste patet ex eo, quod si post tale iudicium Deus suspenderet, non destinaret ad mortem aeternam, ut deberet absoluta potestate non destinare, id iudicium non esset reprobum, nec ullo illud vocarent reprobatio.

Sectio 2a

Dividitur reprobatio

Reprobatio vulgariter

ē insuper divisio reprobationis in positivam et negativam, licet ab aliis eodem modo explicentur. inter scholasticos quos hic nunc sequimur, docent reprobationem negativam esse omissionem electionis ad gloriam et mediorum ad eandem infallibiliter conducentium. positivam autem dicunt, esse voluntatem efficacem infligendi poenas individuali morte aeternam; quam reprobationem positivam explicuimus seriatim. circa negativam autem statim oritur altera quaestio an videlicet reprobatio negativa sit pura omissio electionis ad gloriam, vel actus positivus quo Deus exprimere velit talem omissionem, positive statuendo non eligere ad gloriam neque ad media gratiae congrua eos, quos non elegit?

Communiter asseritur, esse actum positivum. 1°: quia sic insinuat Apostolus ad Roman. 9. Cujus vult miseretur, et quem vult indurat, et alibi passim; induratio autem est sic de aliis. actum positivum Dei indicante. 2°: quia reprobatio est pars providentiae providentia autem actum positivum voluntatis importat. 3°: quia Deo perfectior modus operandi tribuendus est, perfectior autem est modus operandi per actum positivum, quam per puram omissionem. 4°: quia licet Deus habeat omissionem voluntatis conferendi gloriam Angelis et hominibus mere possibilibus, horum tamen reprobatio. hi autem nec reprobi sunt, neque eorum extat reprobatio. 5°: quia ex reprobatione sequitur infallibiliter reproborum poena sensus, quae quando positiva est; ex vi autem purae omissionis non sequitur infallibiliter aliquid positivum.

Non desunt tamen qui cum Durando asserunt, reprobationem negativam esse puram omissionem quod secundum meum oppositam e diametro sententiam. 1°: quia aliquando Scriptura privationes per terminos positivos explicat ut in 1° Genesis tenebrae erant super faciem abyssi ubi verbum erant insinuat aliquid

positivum

positivum, cum tamen tenebrae non sint aliquid positivum, sed mera privatio lucis. 2o quia licet reprobatio sit pars quaedam, hoc non minus importat actum positivum voluntatis, quam puram omissionem; cum ad negationem medii praerequiritur, ad esse, scilicet conferendi aliunde, cum ad negationem salutis praerequiritur ad esse conferendi animabus salutem sit pura omissio voluntatis conferendi salutem. 3o quia licet in creatis efficacia mediorum operandi sit privatio potius, quam pura omissio, non tamen ita est in Divinis; eo, quod in creatis actus positivus superat ad efficiendum actus liberi, quam non superat in Divinis, ideoque quocunque modo operetur voluntas Divina, quae efficere operatur. 4o quia Deus habet voluntatem positivam non conferendi gloriam Angelis et hominibus pure possibilibus adhuc tamen non sunt reprobi: ergo eos non esse reprobos aliunde provenit quam ex eo, quod ad reprobationem requiratur actus positivus: provenit ergo ex eo quod reprobus debeat existere absolute pro aliqua Divina tempore et reprobatio movet absolutam existentiam sui obiecti pro aliqua Divina tempore, qualem existentiam non habent mere possibilia.

5o quia reprobatio mere et pure nativa ipsa est et ipsa non infert infallibiliter poenam sensus, quia in potentia consistit, sed solum poenam damni, quae consistit in carentia visionis, ad quam inferendam satis est pura omissio, cum ad non esse effectus sufficiat non esse causam effectus. Poena autem sequitur reprobationem nativam, quatenus huic adiungitur voluntas nullus perveniendi visione Dei, quin illi etiam infligatur poena sensus.

Hinc patet utroque modo posse Deum native reprobare per meram suspensionem sive omissionem electionis ad gloriam scilicet per positivam nolitionem electionis ad gloriam cum utrumque liberum sit Deo, et ex alterutro nulla mors illi accedat efficiendo nec reclamaverit, quoniam ex his motivis dictare reprobet native. Statui

non potest declarare an reprobatio nativa sit pura omissio, an actus positivus voluntatis. Alii explanant theologi praedictas positivam et negativam reprobationem; dicunt positivam reprobationem esse voluntatem non conferendi gratiam in poenam peccati originalis vel actualis, et insuper infligendi poenas sensus pro peccatis actualibus; negativam autem dicunt voluntatem positivam non conferendi gratiam, eo praecise quod gratia sit beneficium indebitum supernaturale. ideoque excluduntur a gloria per huiusmodi reprobationem, non excluduntur in poenam peccati alicuius originalis vel actualis, sed solum a beatitudine excluduntur, quia gloria illis non debetur. explicatio non improbatur, quia continet quaestionem de voce et nomine, et licet uti vocibus iuxta morem Patrum et Scholasticorum in qua versatur.

Dividitur etiam ab aliis reprobatio in punitivam et permissivam. punitiva est destinatio aeterna ad poenas aeternas; permissiva vero est subtractio remedii, quo infallibiliter fieret, ut is qui in peccato actuali vel originali decedit, in eo non decederet; quae subtractio in adultis nihil aliud est quam permissio impoenitentiae finalis; in parvulis vero permissio impedimentorum, quae obstant applicationi remedii peccati originalis.

Haec permissiva reprobatio et reprobatio nativa Durandi et Scholasticorum nihil explicata, in eo quod utraque sit actus praedestinationis, solumque a beatitudine differt, quatenus reprobatio nativa absolute affert nativam electionem ad gloriam et medium ad eandem efficaciter conducentia; permissiva vero formaliter solum importat nativum medium: quare formaliter importat exclusionem a gratia et gloria; haec vero solum exclusionem a gratia.

Quaestio 2a

An praescitorum reprobatio fuerit ante absolutam praevisionem demeritorum.

Sectio

quaestionis explicatio et DD. sententiae

Praesciti dicuntur, qui a regno caelorum excluduntur, sive hi parvuli, sive adulti sint; qui praeterea tales dicuntur, quia Deus praevidit eorum discessum in peccato, et aeternum exilium a regno caelorum et hi videntur similitudine praedestinati quae dicitur praesciti, quia Deus praevidit eorum discessum in gratia et aeternam felicitatem in regno caelorum; non tamen hi, sed illi dicuntur absolute praesciti, quia eorum mala merita non causat Deus, sed tantum praescit; et quia eos, quasi similitudine reprobatis praedestinatorum vero bona merita praecausat et sponte id in eorum praedestinatis

Electorum praedestinationem fuisse ante absoluta praevisa merita dicitur e, dixi 1a ante sibi quoad praescitorum fuerit etiam ante praevisa absoluta demeritorum quaerimus in praesenti; sed quoniam vox reprobatio, valde aequivoca est ut constat ex sectione superiori; alia est positiva, alia negativa, quas alii alteras, alii absolutas et a nobis DD. explicatur. alia primitiva et alia permissiva operae pretium duxi claritatis gratia per partes et tres alias quaestiones resolvere

1o ergo inquirens, an non electio praescitorum ad gloriam, per signum, quo Deus elegit praedestinatos, quam electio dicitur absoluta et ante DD. reprobatio negativa fuerit ante praevisa absoluta demeritorum 2o an voluntas excludendi praescitos a gloria per modum beneficii indebiti, quam alteras dicit reprobatio negativa, fuerit ante praevisa absoluta demeritorum 3o an voluntas excludendi hos a gloria per modum poenae, et itemque voluntas eos infligendi cruciatus aeternos, etiam per modum poenae

quia absolute dicit reprobationem positivam fuerit ante praevisa absoluta demerita. Pro antecedente subjecto de auxiliis quae praescientibus in salute in peccato trahit, quia absolutio de reprobatione praesumitur sit ante praevisa absoluta demerita.

Circa quia in istis certum est, reprobationem negativam sicut dicit negationem electionis praescitorum ad gloriam fuisse ante absoluta praevisa demerita. quoniam in eo signo, in quo praedestinati fuerunt electi ad gloriam in eo, in quo praesciti non fuerunt electi; alioquin et ipsi fuissent praedestinati; sed praedestinati fuerunt electi ante praevisa absoluta merita, ergo praesciti fuerunt non electi ante praevisa absoluta demerita, in eo signo nec merita, nec demerita ulla intelliguntur absolute futura.

Cuius argumentum probat, eos non electionem non fuisse per negationem negantem electionem sed solum per negationem praescindentem ab electione et negatione electionis negante. quia admissum est Deum ante scientiam mediam operum liberarum ordinare futurarum, et nullum praedestinat ad gloriam ut Coronam non per negationem negantem praedestinationem, sed solum per negationem praescindentem a praedestinatione s. eius negatione negante; eo quod in sequentibus signis habeat circa quosdam praedestinationem ad gloriam ut Coronam et circa alios negationem negantem talem praedestinationem. Similiter in eo signo in quo ante absolute praevisa merita praedestinatos eligit ad gloriam non habet negationem negantem electionem reliquorum, sed solum praescindentem, eo quod adhuc ex suppositione talis non electionis potest eosdem eligere in sequentibus signis, post eorum merita absolute praevisa, ut re vera eos elegit, si in gratia decederent.

Circa reprobationem autem

sed

quae dicit voluntatem excludendi praescitos a gloria per modum bene=
ficij indebiti, asserunt thomistae, eam fuisse ante praevisionem absolutam
de meritorum, nisi cum D. Th. cum Scotistis id negant, asserentes
talem reprobationem fuisse post demerita absolute praevisa universaliter
P. Granadus thomistis adhaerentes, imo ultra plures eorum pro=
greditur.

De reprobatione autem quae dicit voluntatem excludendi
a gloria per modum poenae et insuper voluntatem inferendi [illegible]
cruciatus omnium negant thiologi, eam fuisse ante praevisionem
absolutam demeritorum, asserentes fuisse post absolutam praevisionem
eorum; si iterum P. Gran. excipias oppositam sententiam et
in hac parte cum nullus thomista omnium thomistarum limites
transgredientes.

Tandem de reprobatione per modum negationis eadem
mens, videlicet ullam absolute et expresse consideratam, fuerit
ne ante absolutam praevisionem demeritorum; neque eorum mens
colligi potest, nisi ex ijs, quae tradunt de hac reprobatione deinde
et nos agemus per sectionem, ubi mentem eorum et nos ape=
riemus.

sectio 2a

Voluntas essentialis excludendi praescitos a gloria per modum beneficij
indebiti non fuit ante absolutam praevisionem demeritorum

sic D. Th. nos et Scotistae contra thomistas probatur primo quia ut dicit expressio
18 nos impij non sunt volentes Deus, Sapientiae 1o Deus mortem
non fecit sed si Deus praescitos exclusisset a gloria per modum
beneficij indebiti ante praevisionem absolutam demeritorum, mors
impij esset volita a Deo et Deus mortem fecisset: consequentia enim
aeterna gloria et mors aeterna quae supponit a Deo volita esse

Contra ꝙ ab eo in tempore facta g° Deus praescitos non exclusit a gloria ꝙ mus beneficij indebiti ante absolutam praeuisionem demeritorum: Carentia ꝗ aeternae gloriae quae ē maxima poena est carentia vitae aeternae, siue consideretur ut poena, siue consideretur ut beneficium indebitum ___ Ostenditur 1° ex Concilio Valentino Cap. 3° fidenter fatemur praedestinationem electorum ad vitam, et praedestinationem impiorum ad mortem in electione salvandorum misericordiam Dei praecedere meritum bonum, in damnatione periturorum meritum malum praecedere iustum Dei iudicium. ubi Concilium aperte distinguit praedestinationem ad vitam a praedestinatione ad mortem, in eo quod illa sit ante praeuisionem absolutam meritorum; haec vero non sit ante, sed post absolutam praeuisionem demeritorum. at qui exclusio a gloria, siue carentia gloriae adhuc ꝙ mus carentia beneficij indebiti ē mors: ē ꝗ carentia vitae aeternae scilicet visionis et amoris Dei, omnes scilicet vitam aeternam: g° volens efficax excludendi praescitos etc.

Ostenditur 2° ex Paulo ad Rom. 9 ubi exclusio a gloria signatur nomine odij, et electio ad gloriam nomine dilectionis, Iacob dilexi Esau autem odio habui, at qui Esau non exclusit a gloria etiam ut a beneficio indebito, ante praeuisionem absolutam demeritorum, dicit ꝗ Aug. lib. 1° ad Simplicianum qu. 2ª non igitur Esau Deus hominem odit, sed odit Deus Esau peccatorem g° volens excludendi praescitos a gloria etiam ut a beneficio indebito non fuit ante praeuisionem absolutam demeritorum ꝗ Iacob ꝗ spiritualiter intelliguntur praedestinati, ꝗ Esau autem praesciti, sed Esau non odit Deus siue exclusit a gloria, nisi post praeuisionem peccati illius: odit

ꝗ

et excludit Esau non hominem sed peccatorem, ergo exclusio praescitorum a gloria non fuit ante sed post absolutam praevisionem peccatorum

Dices Aug.

ibi loqui de peccato originali, propterea quod omnes praesciti excluduntur a gloria, non vero de peccato actuali, ante cuius praevisionem Deus voluit eos excludere a gloria, tanquam a beneficio indebito

sed contra est 1o, quia si omnes, qui excluduntur a gloria propter originale peccatum excluduntur, ergo iam non excluduntur a gloria per modum beneficii indebiti, sed per modum poenae: peccatum enim originale dignum est poena exclusionis a gloria; dicere autem, praescitos excludi a gloria sub duplici titulo beneficii scilicet indebiti, et poenae simultaneo dicto ideoque eadem facilitate, qua ab adversariis asseritur, eadem a nobis negatur.

Contra est 2o

falsum est, omnes eos qui a gloria excluduntur, excludi propter peccatum originale: nullus enim excluditur a gloria propter peccatum iam remissum alioquin peccatum remissum internum contra puto remissum dignum esset poena damni, quae est maxima damnatorum poena, quod est aperte falsum, cum peccatum remissum non sit simpliciter peccatum, ideoque nec dignum tanta poena. at quibusdam eorum, qui a gloria excluduntur, peccatum originale remissum est, ut pote in adultis post susceptum baptismum, ergo non omnes praescitos excludit Deus a gloria propter peccatum originale absolute praevisum

Contra est 3o quia sicut Aug.

Deus Esau hominem non odit, sicut excludit a gloria sed peccatorem, ita Deus non odit, sicut excludit a gloria Luciferum Angelum sed Luciferum peccatorem, et idem est de reliquis Angelis praescitis sed in his nullum est peccatum originale, sed solum actuale, ergo saltem Angelos praescitos Deus non excludit a gloria ante praevisionem

absolutam pœnæ æternæ, cum eadem sit ratio de hominibus adultis ac de Angelis, ut diximus agentes de utrorumque prædestinatione, sequitur non habere exclusionem a gloria ante prævisionem absolutam pœnæ æternæ.

Probatur 2o conclusio quod Deus ante prævisionem absolutam demeritorum nullum destinavit ad æternos inferni cruciatus ut fatentur multi Thomistæ contra Calvinum et eius asseclas, sed eadem est ratio, ne ullum exclusisse a gloria ante absolutam prævisionem demeritorum quod ante eam nullum exclusit. probatur maior quia sicut exclusio parvulorum a gloria ostenderet potestatem Dei et fragilitatem humanæ naturæ, sicut cruciatibus æternis ostenderet potestatem et iustitiam Dei, nec non fragilitatem humanæ naturæ, ut patet inductione, quoniam cruciatus hac via ostendunt quod eadem est ratio, ne ullum Deus excludat a gloria ante prævisionem absolutam demeritorum.

Dices, disparitas est ratio quia immo quum Deus non excludat a gloria nulli infert iniuriam; quia gloria nulli debetur. est tamen iniustitiam velle aliquem cruciare ante prævisionem absolutam delicti, sed contra est, quia ut dictum in potius velle aliquem cruciare, ante prævisionem absolutam delicti est iniustitia: sed Deus volens excludere parvulos a gloria ante prævisionem absolutam demeriti, vellet, ante prævisionem absolutam delicti parvulos cruciare: exclusio enim a gloria, sicut illius carentia est cruciatus, imo summus damnatorum, et maior eo, quem patiuntur ex alligatione ad ignem: ergo si Deus nullum excludit a gloria ante prævisionem absolutam demeritorum, si ante talem prævisionem eundem destinavit ad æternos inferni cruciatus.

Contra 2o

quod velle innocentem cruciare cum honore S. Angelorum sit iniustitia non tamen iustitia, sicut cum honore S. Angelorum iniustitiæ velle

in

innocentes occidere, facultatibus et honoribus spoliare, contra
hoc iniustitia est; sicut autem potentia absoluta innocentes
occidere, et spoliare facultatibus et honoribus pro libi-
tu suo velle innocentes cruciare non est iniustitia; nec propter
repugnantia illa assignari disparitas, cum in Deo ante absolutum
quod infelicitatem non inveniet, non sit stricta iustitia cruciatum
neque in his stricta ius adversus Deum.

Ad 3um. Ergo innocentes cruciare non est ex iniustitia, ut quidem non sit
iniustum propter bonum finem: ipse in republica iuste
torquentur innocentes, ut reos et nocentes prodant, quia
sic expedit ad bonum communi: ergo etiam sine iniustitia poterit
Deus innocentes torquere, ut sic manifestet suam potentiam et
supremum dominium in illos, qua utitur pro libito suo eam
torquendo, seu sine ulla culpa illos creando.

Propterea, Ignan-
mari ... asserat Deus ante praevisa absoluta demeritorum
non solum praescitos exclusisse a gloria, verum etiam eos destinasse
ad aeternos inferni cruciatus. Id Ad 4um quia ut supra dixi-
bamus mors impii, ante ad eius mala merita, non est volita
Deo: neque iniusta ante ad ea Deus mortem fecit: sed mors impii
esset volita Deo, Deus quoque mortem fecisset, si ante praevisa absoluta
demeritorum praescitos non solum exclusisset a gloria, verum etiam
eos destinasset ad aeternos inferni cruciatus: mors quoque de qua ibi
Scriptura nihil aliud est, quam aeterna carentia visionis Dei seu
cum inferni cruciatibus: ergo ad eos Deus praescitos non destinavit
ante praevisa absoluta demeritorum.

Ad 2o, quod propositio huius

ad miserendum et beneficiendum longe maior, quam ad nocendum et puniendum, ideoque cum Deus extra operetur, et non ostat data a Christo longe plura sunt eius beneficia, quam supplicia iuxta illud Psalmi 144 suavis Deus universis, et miserationes eius super omnia opera eius; sed si Deus praescivisset ante eorum absolute praevisa demerita destinasset ad aeternas infantes Limbi, non esset maior eius propensio ad miserendum quam ad puniendum, plures enim sunt non per se inscito praescientia perditi reprobos, quam salvi per praedestinationem: ergo Deus ante absolute praevisa demerita eorum non destinavit parvulos ad aeternas infantes Limbi-bus.

Dicitur 3o quia Valentinus supra relatus expresse definit reprobationem esse post praevisa absoluta demerita; in damnatione autem peccatorum maiorum malum praecedat ipsum Dei iudicium ergo huiusmodi reprobatio non fuit ante praevisa absoluta demerita. Nec valet dicere, Valentinum loqui de reprobatione in ordine executionis quae fuit post praevisa demerita; non vero de reprobatione in ordine intentionis, quae fuit ante habita.

Non, inquam, valet, quia ut patet ex ipso textu praedestinatio ad vitam et reprobatio ad mortem in eo differunt, quod illa antecedat meritum bonum; haec vero sive reprobatio subsequatur malum meritum; sed si reprobatio solum in executione subsequeretur malum meritum, nulla esset haec differentia: praedestinatio enim ad vitam etiam in executione subsequitur bonum meritum, non minus quam reprobatio ad mortem malum meritum: ergo reprobatio in ordine intentionis subsequitur malum meritum et est post absoluta praevisa illius.

Sectio 2a

Arguitur contra nostras Auctores.

1o

1º quia ut habetur ad Rom. 9. cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni s. mali fecissent, non ex operibus sed ex vocante dictum est, Jacob dilexi, Esau odio habui: sed per terminum illum ante praevisa opera dilectio Jacob electio praedestinationis: et per odium Esau reprobatio praedestinationis: ergo cum dilectio et odium praecesserint utriusque bona et mala opera sibi praedestinatio et reprobatio sunt ante absolutam praevisionem meritorum et demeritorum.

Confirmatur 1º: quia electio praedestinationis ad gloriam fuit ante absolutam praevisionem meritorum: ergo et reiectio reproborum a gloria fuit ante absolutam praevisionem demeritorum, eadem est utriusque ratio, et eodem modo de utraque loquitur Apostolus. Confirmatur 2º quia ut ait s. Thomas, sicut praedestinatio includit voluntatem conferendi gratiam et gloriam, ita reprobatio includit voluntatem permittendi cadere in peccatum: sed eo ipso permissio peccati est effectus reprobationis: ergo antecedenter ad peccatum intelligitur reprobatio, siquidem intelligitur ante effectum, qui est permissio peccati: ante ergo ad demeritum est reprobatio.

2º Arguitur ratione desumpta ex s. Thoma ad Annibaldum, quia Deus est supremus gloriae Dominus, ut ex hoc patet: sed eo ipso potest illam dare s. negare pro libito et independenter ab alterius meritis s. demeritis, sine aliqua iniuria et crudelitate: inde constat ex dominio primatus supremi sibi competentia disponendi de re pro libito et sine alterius iniuria: ergo Deus independenter a praevisis demeritis et ante ad ea excludit illos a gloria.

Confirmatur 1º: quia ratione supremi dominii potest Deus suas gratias cuilibet denegare et ab ea illum excludere, nullis praevisis demeritis: ergo et sibi potest propositos a gloria excludere. Confirmatur 2º quia gratias congruas Deus denegat pluribus, nullis praecedentibus

eorum demeritis: ergo et gloriam: consequenter est utriusque hominum

3° Arguitur: quia adhuc supposita electione hominum et Angeli in vitam aeternam nulli eorum debetur gloria, tum quia aliquorum eorum debeantur gratiae congruae cum debeant media efficacia adipiscendi eam, cum finis debetur tum etiam quia aliquorum electio ad gloriam non est speciale beneficium ut posse aliunde debita, et de isto debito, qualis supponit gloria: id eo ipso, quod gloria non debeatur, potest Deus hominem et Angelum sine debito, ante ad praevisa absoluta demerita excludere: ergo de facto ipsos exclusit.

4° quia ex eo, quod Deus voluerit ante, quantum est ex se voluerit inefficaciter omnibus conferre gloriam, complacuerit sine in eius collatione, infirmunt [illegible] non, Deus voluerit ante non voluisse efficaciter, et quantum est ex se propositis denegare gloriam, et absolute eos excludere, utrumque in eius voluntate compossibilia judicantur simpliciter. At quia hoc ex se est nullum; Deus quantum est ex se, et voluerit ante vult omnibus gratiam congruam, et in eius collatione complacet, tum non habet voluntatem efficacem antecedentem denegandi eam pluribus, ut de facto negat: ergo etsi Deus habeat voluntatem antecedentem conferendi omnibus gloriam, potest simul habere voluntatem antecedentem efficacem propositos a gloria excludendi.

Confirmatur: quia duae voluntates inefficaces sicut una efficax, et altera inefficax de objecto maxime opposito, dum non ea attingant sicut diversis rationibus formalibus inter se non repugnant: ut patet in mercatore, in naufragii periculo constituto, qui quantum est ex se complacet in divitiis, ut sibi utilibus, eas quam inefficaciter vult servare; quas tamen absolute et efficaciter vult projicere in mare, et de facto projicit, quatenus sibi nocent et naufragium promovent: ergo et Deus potest habere voluntatem inefficacem conferendi omnibus gloriam ante, et quantum est ex se, quatenus gloria omnibus convenit; et simul ante et quantum est ex se voluntatem efficacem propositos excludendi a gloria, quatenus hoc expedit ad ostensionem ejus

iustitiae

iustitiæ in præscitis, et suæ misericordiæ in prædestinatis

2º probatur

prius intenditur finis quam media, sed finis reprobationis est exclusio reproborum a gloria in ostensionem divinæ iustitiæ contra eos, et in ostensionem divinæ misericordiæ erga prædestinatos: media autem sunt demerita, ergo prius et ante ad prævisionem absolutam demeritorum, voluit Deus per reprobationem exclusionem præscitorum a gloria. Confirmatur ex comparando media defectiva cum fine, quia non est modus operandi intrinsece volare defectus finis: defectus enim finis se habet in modo ad media defectiva cum fine, sicut finis se habet in modo ad media conducentia ad finem: sed exclusio a gloria est defectus finis: demerita vero sunt media defectiva cum fine: ergo Deus reprobans incipit volare exclusionem a gloria, ante ad prævisionem eorumque demeritorum

Confirmatur 2º: quia eo ipso, quod intelligamus, Deus prædestinatos elegisse efficaciter ad gloriam, reliqui inter eos non electi manent exclusi a gloria, alioquin non electi gloriam obtinerent, scilicet salvi possent illam obtinere, sed hæc exclusio fuit ante ad prævisionem absolutam demeritorum: fuit enim in eodem signo, in quo prædestinati fuerunt electi ad gloriam ergo exclusio præscitorum a gloria, eorumque reprobatio saltem negativa fuit ante prævisionem absolutam demeritorum

Sectio 3a

Respondetur Ad Argumenta

Ad primum concedendo maiorem, et distinguo minorem quoad primam partem quia odium Esau intelligitur reprobatio præscitorum, quatenus reprobatio dicit privativam negationem electionis ad gloriam, concedo, quatenus reprobatio dicit positivam voluntatem excludendi a gloria, nego. itaque odium Esau non significat odium, quod sit simpliciter tale sed privativam carentiam amoris specialis illius, quo Deus

praedestinatos dilligit, eos elligendo ad gloriam, quales reprobos quos eo signo non elligit. Cum quo signo, in quo praedestinatos efficaciter elegit ad gloriam, hanc solum inefficaciter reprobis voluit.

Solet autem ipsa in scriptura Carentia specialis sicut maioris amoris nomine odij signari, ut constat ex illo Lucae qui non odit Patrem suum et Matrem etc. ubi non signatur odium simpliciter, sed Carentia talis et tanti amoris quantum debetur Deo et Christo. probat ergo textus Pauli, electionem praedestinationis ad gloriam et reprobationem, quam Thomistae et alij nostri dicunt negativam, fuisse ante absolutam praevisionem meritorum et demeritorum; non vero negativam Vasquez, quam constituit in positiva voluntate exclusionis a gloria.

Ad 4am confirmationem reddo antecedens, et nego consequentiam. Ratio disparitatis desumitur ex eo, quod praedestinatio sit ad vitam, quam Apostolus dicit gratiam, gratia autem Dei vita aeterna, reprobatio vero sit ad mortem, quam Deus non voluit neque fecit, nisi data a nobis occasione. insuper gloria regnum praemium ... ex ... quod ... exclusio vero a gloria ... quam ... non reperit ... sed infligitur in poenam demeritorum. ac demum electio ad gloriam est opus misericordiae, exclusio vero a gloria iustitiae ... dominij miserationes autem Dei ut supra dicebamus super omnia opera eius: non ergo eadem ratio electionis, et reprobationis. neque eadem ratio loquitur Apostolus de electione, ac reprobatione positiva sed solum de negativa, ut mox dicebamus.

Ad 2am confirmationem Respondeo ... sicut non importare omnimodam similitudinem quoniam, gratia est effectus praedestinationis supra a nobis probatum est

q

q. meritorie autem peccati non est effectus reprobationis contra dicemus
lib. 2° sicut solum denotat in reprobo inexcusabilitatem ratione
peccati, quod verum est: antecedit ergo reprobatio, quæ sub-
sequitur pœnam, ex quo nil contra nos, ut patet conclusio
sensu nostri. Ad 3um arguebant rationem decernendo mala et morte
et nando Coam, sed [illegible] elatam impiam supernaliter
exclusio a gloria licet intentio sit elevata [illegible] mortis et pœnæ
meriti in pœna sensus. Deus autem ex se et ante prævisa
demerita, nec voluisse mala, nec pœnas adeo a reprobatione
tibi ex meris [illegible] ad secundam partem [illegible] et nego Coam
qa exclusio a gratia non est mera pœna, neque plurimorum
proprium adeo a reprobo, qualis est exclusio a gloria, ideoque etsi
sensu proprie Deus sit dominus, non sic tamen [illegible] intuitu
exclusionis a gloria Deus ex se non faceret, tibi ex divinis
revelationibus collatis in meris [illegible], quod non est de
sua gratia, nec de pœna. Unde patet ad secundam partem
cuius argumentum dicitur, et negatur Coa propter disparitatem insi-
nuatam.

Ad 3um arguebant rationem decernendo mala et mala, et
nando Coam, licet Deus possit quem libere ex se [illegible] excludere
a gloria ante prævisa demerita, quod [illegible] non tamen
exclusisse tibi ex meris [illegible]: cum mala æterna Deus
ex se non velit, neque pœnas mali in pœna, quæ non est [illegible]
gloriæ sit an utrumque per Deus ex se velle et ante adeo
prævisa absoluta demerita. Licet possit non tamen infertur
de facto sic voluisse: sicut ex eo, quod potuerit omnes homines
excludere a gloria, cum nulli [illegible] sit, non tamen infertur omnes homines
a gloria exclusisse. Ad 4um facile [illegible] in meritis prævisis [illegible]

torum, nec modo defendimus impotentias rebus per hoc excludi aliqua quae minus bonitati, id est quae minus proportionatae. Solum quod de facto non sit amor proprius absolutus dominationum Creaturis oppositus non [illegible] ex parte; quod voluntas de qua in argumento sunt sibi compatibiles. Unde etiam per ad consequentiam, quam totam omitto, et nego quod de facto eas voluntates coniungi, quia Deus de facto nullum excludit angelum ante ad proprium absolutum dominationum ut satis a nobis probatum est, an autem non in argumento et consequentia impugnata sit affirmanda, necessario mihi non [illegible], quia quomodolibet se habeat submittit [illegible] conclusio.

Ad 5um. Arguo: magis finis prius intenditur etiam quo finis qui intenditur, concedo; quo finis [illegible], nego. Finis tunc quae intenditur quod ex se est amatus, et non ulterius alterius absolute propter intenditur, et tunc prius quam media intenditur, et sic plerumque appetit bonum honestum [illegible] se et delectabile.

Finis [illegible] intenditur, quod ulterius alterius absolute propter intenditur, tamen non prius intenditur quam media, id est posterius: ut per in [illegible] in mare, cum [illegible] navigatio [illegible] ita [illegible], ut navigatio sit medium ad [illegible]; [illegible] non potest esse sine navigatione, non tamen prius intenditur [illegible], quam navigatio, quia [illegible] propter se intenditur, sed ulterius navigationis [illegible], a quo imminet periculum.

[illegible] cum ad [illegible] sit finis [illegible] non est finis [illegible] adeo ut [illegible] ex [illegible] [illegible] dominatorum

torum absolute praevisorum ideoque non prius intendere quam demerita absolute praevideantur, quod si aequum aliquid probat, probat etiam reprobacem, ut dicat exclusionem a gloria ut poenam, et destinationem ad Curiam sensus esse ante praevisionem absolutam demeritorum: hic enim sunt ratione finis medij, et illa finis; cum tamen id neget à Molina parte adversariorum.

Ad 1am confirmationem distinguo majorem: in praeparando media defectiva a fine ellicito si defectus finis sit ex amore, concedo; si ex odio, nego. Cum ergo exclusio a gloria Dei, quam non amat, sed ex odio, et ob sua demerita, inde est, modus eius conatus operandi non exigere prius intendere defectum finis, et deinde praeparare media, sed praevisio medio, cuius ob sua vult exclusionem a gloria, sive defectum finis, post talem praevisionem velle effectum finis.

Ad 2am confirmationem distinguo majorem, concedo, quod intelligamus ellicita reliqui sic non electi manent exclusi a gloria privative concedo, positive, nego, vi enim voluntatis illius electivae neque manent positive exclusi a gloria neque in eadem positive inclusi; sed cum indifferentia quam esse ex parte porro antea ad hoc ut post praevisionem absolutam meritorum eligantur ad gloriam; scilicet post praevisionem absolutam demeritorum positive excludantur a gloria.

Quare licet hi non electi non consequantur gloriam possunt tamen posse antea illam consequi: quoniam eodem signo, quo Deus illos non elegit efficaciter ad gloriam, vult illis inefficaciter gloriam, vi cuius voluntatis praeparat illis auxilia sufficientia, quibus possint consequi gloriam. quod posse sufficit, ut absolute non sint exclusi a gloria, ut patet in eo, qui habens sufficiens praesentem consequi, qui licet defacto illud non sit consecuturus

deus est in prima causa ad illud assequendum, nedum est exclusus ab illo. quare distinguo cons. exclusio praeparatoriam concedo, reprobatio nativa, quae haec dicit mas praescientiam exclusionis ad gloriam, et merita; quae dicit voluntatem positivam excludendi a gloria nego

Quaestio 2a

An ex parte reprobi detur causa reprobationis et quaenam illa sit.

Loquor de reprobatione positiva, quae importat destinationem efficacem ad mortem, quam in adultis dicit carentiam vitae aeternae, et simul cruciatus aeternos sensus; in parvulis vero solum carentiam vitae aeternae, sive visionis Dei; huiusmodi autem reprobationi dari ex parte reprobi aliquam causam certum est in nostris principiis: cum enim Deus plures reprobaverit, et non ante absolute praevisa demerita, sequitur, eos reprobasse post et propter demerita absolute praevisa et haec fuisse causam moralem eorum reprobationis.

Sunt haec demerita. sed quaenam sunt haec demerita nunc quid peccatum originale, an vero actuale; nunc peccatum remissum, an solum non remissum; et nunc quid peccatum non remissum semper, an solum quod coniungitur cum impoenitentia finali? variant DD. Secundum non malignitatis positiones, quas explicabunt quaestionem. nos clarius brevius in conclusionibus aliquid munus meum aperiemus

Sectio 1a

Unabilis causa praescitorum reprobationis exponitur

1a Conclusio

peccatum originale non est causa unabilis, sive causa praesciti eos reprobant. Sic contra nostri DD. contra plures auctores docentes Deum praescitos eos exclusisse a gloria propter peccatum originale probatur: quia causa adaequata reprobationis exponitur in adultorum

ma

Mathei 25 ibi Maledicti in ignem aeternum etc, sed ibi nullus fit de peccato originali: ergo hoc non est Causa unalis reprobationis praescitis ac reprobatis — Dices ibi exponi Causam adaequatam reprobationis in ordine executionis, non vero in ordine intentionis; ibi etiam exponit Causa adaequata praedestinationis dicit enim ex meritum; cum tamen hoc non sit Causa praedestinationis in intentione, quia liberalis est, et gratiosa, sed solum praedestinationis in executione

Sed contra

quia merita non est Causam praedestinationis in intentione constat ex eo, quod Scriptura nostra praedestinatio sit gratiosa et liberalis iuxta illud gratia autem Dei vita aeterna et sic de aliis, sed nullibi constat reprobationem in intentione esse propter peccatum originale quia sine fundamento ponit duplex Causa adaequata reprobationis una in intentione, et altera in executione

Dato 2°,

quia peccatum remissum non potest esse Causa reprobationis: peccatum enim remissum non est simpliciter peccatum: ideoque si esset Causa reprobationis, peccatum non peccatum esset Causa reprobationis, quod est impossibile: sed in pluribus praescitis peccatum originale remissum est, in omnibus videlicet qui postea baptizati: ergo in istis peccatum originale non est Causa reprobationis, ideoque hoc non est Causa unalis reprobationis omnium praescitorum

Dato 3°,

quia quidquid sit an in alia providentia potest Deus reprobare propter peccatum remissum, certum tamen est Deum in praesenti providentia, propter peccatum remissum nullum reprobare, alioquin damnaret parvulos baptizatos propter peccatum iam remissum, et idem est de adulto peccatore, et vere poenitenti quia peccatum originale remissum non est Causa reprobationis, in praesenti providentia

Dato 4° quia optime intelligit plures Angelos Deum reprobasse et non propter peccatum originale, siquidem nullum habuerunt:

Id eadem est ratio de hominibus, tum quia habent hoc peccatum originale quod non habent Angeli solum probatur potuisse in hominibus esse Causam reprobationis, non vero probat fuisse de facto. Tum etiam quia peccatum semel remissum in mundo ad maius gravamen fecit, ac si non fuisset ergo peccatum originale non est malis Causa reprobationis sive sumatur hic in ordine, sive in executione

Objicies 1.o Aug. qui multis in locis loquitur de quadam massa perditionis et condemnationis, in qua omnes homines ratione peccati originalis sunt involuti et ob quod solum docet, omnes aeternum esse reprobatos, exceptis illis, quos Deus ex illa massa seleximit, et ex mero beneplacito praedestinavit. Ergo quia originale est Causa et radix omnium peccatorum. 2.o quia ob id Deus iustissime denegat auxilia gratiae tum ad gratiam, tum ad perseverantiam in gratia: ergo originale est Causa malis reprobationis

Resp. ad 1.um Aug. loqui de reprobatione per hic importat exclusionem a gloria, quam Deus omnes praescitos iustissime negat ob peccatum originale non remissum, non vero loqui de reprobatione prout hic dicit exclusionem a gloria, a qua Deus nullum praescitum excludit ob originale iam remissum.

Ad 2.um Resp. originale esse radicem et Causam praecedentis omnium peccatorum, quatenus Deus ratione illius denegat auxilia gratiae, si forte ratione illius ea deneget ergo peccata impedimentum, non vero esse radicem et Causam esse quoniam peccata non sunt ut a vera Causa et radice a negatione gratiae, sed tantum a libero arbitrio.

Ad 3.um concedo ante, dato quod Deus ob peccatum originale deneget auxilia gratiae, et distinguo Consequens originale est Causa malis per accidens, et ex quibus non remonens prohibens, concedo; malis Causa per se, et a qua simpliciter

oriatur

oriat demeritum, quod ē causa reprobat? nego

2a Illus

peccatum originale ē causa analis reprobati parvulorum. probat, q. Deus n. reprobant independenter a pecto: Deus q. nullum excludit a gloria ante praevisum demeritum, s. hi nullum habent demeritum praeter peccatum originale: g. propter hoc reprobant. propter hoc, inquam, & in eo moriuntur, quoniam si in eo n. moriantur, iam ante ad mortem illis remitteretur, e. propter pactum autem semel remittitur, sicut nullus damnat, ita nec ullus reprobat.

Dices cum S. Vasq. Plures ē parvulos qq. Deus n. paravit remedium pecti originalis, siquidem illis aplicari nequit, ut illi, qui moriuntur in utero maternis & sic de aliis qq. defectu aquae s. ministri nequit baptismus aplicari, & hos tales reprobavit Deus q. n. peccatum originale quod ab ipsis n. traxerunt esset causa reprobati, sed solum peccatum Adami cum capitis qui in Adamo

Nec nando ars, oibus q. Deus paravit remedium et oibus absolute potuit aplicari: qui q. moriuntur in utero materno probaverunt absolute in eo n. mori, & hos qq. defect aquae s. ministri, potuit absolute n. deficere, quod sat ē ut Deus illis absolute providerit remedium & paraverit, ut explicui late in ma de auxiliis, dato hi autem, negat causa; q.a sicut in his parvulis sc. remedio deficientes carentia usus rationis n. habent rationem poenae, nec damnant, antequam in pecto originali moriantur, sic, nec reprobant ante praevisionem absolutam talis pecti, ut q. ad mortem perseverantis.

3a Illus peccatum

actuale n. remittitur, sive unum sive multiplex sit, sive veniale

cum peccato originali non remissum, sive ab illo decedentium est Causa unalis reprobationis etiam adultorum. Probatur ex Matthaei 25. Ite maledicti in ignem aeternum, ecce quare illos peccatum actuale reddidit per Causam reprobationis etiam adultorum, quia reprobantur peccatum, inquam, actuale, per actuale opponitur originali; inquit oppositum hauserat, quamvis peccata ibi allata sint actualia ~~sint cuiusque non remissa~~

Aio sinequo non remissa, alioquin pateret non essent, ideoque neque illa damnaverunt, plures autem sunt qui damnantur baptizati sunt, ideoque illis peccatum originale remissum est; quod autem peccatum, sive unum, sive multiplex sit Causa damnationis et reprobationis sit; Probat ex Epistola Beati Jacobi Cap. 2° quicumque autem totam legem servaverit, offendat autem in uno factus est omnium reus. unum ergo solum peccatum sufficiens Causa est reprobationis

Unum, inquam, sive multiplex, si usque ad mortem perseveret, sive ut alii dicunt coniunctum coniungatur cum impoenitentia finali, si enim usque ad mortem non perseveret sive illi accedat poenitentia finalis, peccatum sive unum sit, sive multiplex, remittitur a Deo, ut habet Ezechielis 18 quacumque hora ingemuerit peccator, nullius fuerit peccatorum, vita vivet, et non morietur. peccatum autem remissum, cum non sit simpliciter peccatum, non est Causa reprobationis, solum ergo peccatum actuale, sive unum, sive multiplex, sive coniunctum cum peccato originali non remisso, sive ab illo seiunctum, si coniungatur cum impoenitentia finali est unalis Causa reprobationis etiam praescitorum adultorum.

Ad Probationes 1°, quod pluribus Deus denegat auxilium ad vitandum non peccandum, et etiam ad poenitentiam finalem, propter peccatum iam remissum, ergo propter id potuerit eosdem reprobare

pe

peccum ex remissum, eoque nihil sive respectu, ac damnationis sicut 2o
qa pluribus Deus denegat n. solum aux.o congruum, verum etiam su-
fficientia ad n. peccandum, ergo peccato remisso ante ad impœni-
tentiam finalem, ut quibus fatuinis, et infidelibus qui euangelium n.
illuxit: id hoc e. illum; ac eos respectu cuius infideles damnant
quo peccatum ante ad impœnitentiam finalem e. causa respectu.
Resp. omit-
tendo ant. et neg. conseq., qa peccum nihil e., ergo, quod re-
missum sit, quoad culpam, et reatum pœnæ æternæ alicuius
saltem; aliter tn. e. aliquid quoad reatum pœnæ minoris saltem
et temporalis alicuius: Consulto autem auxilio congruo pœna
e. minus saltem, at pœna respectu, pœna e. aliqua saltem
eius æterna. omissio autem ante, quod Deus ob peccat. remissa
n. sit denegat aux. congruum: ad autem congrui effectus in
qui eliciebant ante ad peccatum, n. nihil prohibere Deum
denegare, ergo peccatum iam remissum aux. congruum ad non
peccandum, s. etiam ad pœnitentiam finalem. Ad 2m nego maj.: aliqui
illi n. pœnitent: cum sine auxilio sufficienti ad n. peccandum
nemo ponat peccatum, quod e. de fide est, quod
liberum debet ee. infideles vero et fatui habuerunt aux. su-
fficientia saltem remoto ad n. peccandum, quamvis si o. praecepta
legis naturalis vivunt, et quantum e. ex se conantur naturalibus
faciunt, ad quod habere aux. sufficientia, Deus illos conferat
aux. supernaturalia qui possent ... n. peccare.
Et vere pœnitere, ut dubitat latius ... de auxiliis

Quæstio 2a

An Absolutio habeat effectus, et quinam illi sint.

Sectio 3a

C[illegible] illustrationis explicatio

Ratio 1a de ratione effectus reprobationis 1um quod sit effectus Dei, cuius diffinitio generica non est effectus reprobationis 2um quod sit mors aeterna gratiae effectum intendit reprobatio, maximus effectus conducens ad causam cuius diffinitio primo peccati remissi non est effectus reprobationis, siquidem neque est mors aeterna, neque efficaciter conducit ad eam, cum propter peccatum [illegible] semel remissum, nullus Deus puniat morte aeterna, neque ullum reprobabit, ut probatur ex [illegible] superioribus.

3um est, voluntas ea inordinata ad infligendam mortem aeternam, ex qua oritur dubium, an primo [illegible] peccati non remissi in quo [illegible] moritur, siue quod coniungit eum impoenitentia finali sit effectus reprobationis, et impoenitentia [illegible] ea primo est [illegible] deinde effectus conducit ad mortem aeternam siquidem propter peccatum sic [illegible] [illegible] punit morte aeterna quare si ea primo sit volita inordinate ad mortem videtur esse effectus reprobationis, secus vero si sic volita non sit

Igitur [illegible] primo peccati multiplex [illegible] [illegible] 1a multiplicitatem [illegible] quos denotat. 1o dicitur cumulatio, ut denotat [illegible] propositi sine [illegible], et inde adeo [illegible] distinguere [illegible] mortem. 2o dicitur executio quatenus importat carentias illustrationum [illegible] experientiam, [illegible] infallibiliter [illegible] resurgentes, nec [illegible] distinguuntur. 3o dicitur in=ductio quatenus importat. Carentias [illegible] affectionum [illegible]

2o

voluntatis eas emulendas, ergo infalibiliter causatur [illegible] quia nostra obduratio, et expectationi tunc magis obstat permissio peccati cum ex parte mentis et voluntatis. Nam abest illius rationis et piarum affectionum sufficientibus copia, quod per peccatum respondendo. Nam intelligitur ex parte mentis expectatio, et ex parte voluntatis induratae, magnam felicitatem, et in damnum angustiae, ad praesentias quas illuminantes, et quas bona [illegible], non videre practice malitias peccati, illud e mundo tollendo, nec ab eo discedere, sed potius in modo indurari, et obstinari.

Sectio [illegible]

Nulla permissio peccati est effectus reprobationis

Sic mea mens [illegible] thologi, quamvis alij asserant, ex permissis peccati in specifico esse effectus reprobationis, alij vero probabilius limitant assertionem ad permissionem peccati, in quo reprobus moritur, quod scilicet coniungitur cum impenitentia finali, et per quod reprobus in inferno poena aeterna punitur.

Probatur [illegible] quia [illegible] ad reprobationem intelligitur permissio peccati illius, per quod praecise damnatus intelligitur [illegible] peccatum, ut ratione causa reprobat, ut diximus [illegible] peccatum autem [illegible] permissio peccati: sed eo ipso permissio talis peccati non potest esse effectus reprobationis: nullus enim effectus intelligitur ex parte ante ad suam causam: ergo permissio talis peccati non est effectus reprobationis. Confirmatur quia impenitentia finalis antecedit reprobationem, ea enim est causa reprobationis, et reliqua peccata solum quatenus causa [illegible], ut supra diximus est: sed impenitentiam finalem antecedit eius permissio, et insuper antecedunt omnia peccata, quorum est impenitentia, et eorum permissiones.

eorum peccatorum; repugnat esse impossibilem, nisi de potentia
superiori; repugnat quod esse peccatum, nisi praesupposita eorum permissione
quod dicto ad ultimum omnia peccata antecedunt reprobationem,
nullam esse effectum reprobationis, cum nullus effectus antecedat suam
Causam.

Dices in executione impossibilem esse peccata, quoniam est
impossibile ... antecedere reprobationem in intentione
vero reprobationem antecedere praedestinationi; quoniam Deus ... praevia
permissione ... impossibilitatem finalem
ut illam in aeternum puniat in ... Deus ... justa
est, ergo ... haec doctrina reprobationis est in ... ante praevisionem ab-
solutam demeritorum; ut ergo ... nullo modo fuit in ... ante praevisionem
absolutam demeritorum, ut probatum est ... semper
reprobationem subsequitur permissionem peccati, et per illam antecedit
tamen nullam partem permissionis peccati esse effectum reprobationis.

Adhuc
in plura ... adversarii, ut probent Deum permittere
peccatum ... infligendi mortem aeternam ... permissiones
esse effectum reprobationis ... ut videre licet ad Rom. 1.
plura peccata Deus permisit gentibus in poenam aliorum peccatorum
ibique dicitur, propter quod tradidit eos Deus in reprobum sensum
ergo ... talium permissionum ... nisi mors aeterna
... quod tales permissiones sunt effectus voluntatis ...
quae est reprobationis.

Deus ad Rom. 9 dicitur quod si volens
ostendere iram et notam facere potentiam suam, sustinuit in
multa patientia vasa irae apta in interitum quod ... sub-
...

sicut permittit patet ut vera sit, sive patrum asserit in
interitum, id est in mortem aeternam, quod est permissivum
et effectus reprobationis.

Secundo ex illius dicendo, sicut praedestinationis
effectus est gratiae appositio, ita reprobationis aeternum quodam modo
videtur obduratio. Haec autem permissio est peccati. Tertio ex sancto Thoma
sicut praedestinatio includit electionem ita reprobatio includit voluntatem
permittendi cadere in peccatum et aliis reprobatio est causa de-
relictionis a Deo. ac deinde ex verbis ex quibus naturam con-
tinet ad damnationem eius quo expellatur, propterea quod permittit
etiam damnationis effectus ergo permissio peccati est.

Sed quia tota
quidam quae homines claudit praedestinatio, et reprobatio. Ergo permissio
peccati in reprobatis non est effectus praedestinationis ergo reprobationis. Secundo quia
electio medii efficacis conducentis in finem est effectus intentionis
finis; sed permissio peccati est electio medii efficacis conducentis in finem
reprobationis, mortem scilicet aeternam ergo permissio peccati est effectus reprobationis.

Tertio quia reprobatio
continet non solum causas quae reprobatur, sed etiam de id ex quo
aliquo modo sequitur reprobatio: sed haec sequitur aliquo modo ex permissione
videlicet tamquam ex non removente scilicet peccati. ergo permissio est effectus
reprobationis.

Dices ad haec concedendo maiorem et negando minorem, tum
quia finis talium permissionum non est gratia damnationis, ut patet ex
dictis quae secundum illos quod potest esse aliis nobis ignotus.
tum quia finis talium permissionum est ostensio gloriae et misericordiae
divinae quae praedestinatos ut exprimant ad Deum qui ut ostenderet
divitias gloriae suae in vasa misericordiae, quae praeparavit
in gloriam.

Ad hoc concedo [illegible] et non locum, ea responsio
inepta est cum ipse Apostolus in relatis dicat [illegible]

reparationem probat ipso quod digni sit inveniri generalis, hic ipsi poenit
de facto exponitur, et ut ostendat immensitatem misericordiae suae qua
prius deprecatur. Ad 3um resp. Aug. loqui de reparatione permissiva
de qua egimus q. ea sectione, sed cuius effectus procul dubio est
primo peccatum, non vero loqui de reparatione punitiva de qua procedit
quaestio, praeterquam quod ibi debet loqui quod ex aliquo modo extrahit
maius aliquod effectus reparationis.

Ad 4um resp. S. Thomas in praedicto
loco s. generali de reparatione permissiva s. ibi solum denotare
similitudinem aliquam non vero omnem, in eo autem loco expresse
agit de reparatione permissiva de qua etiam agere in 3.
mihi improbabile est, et ideo, quod ad sufficit ad intentum
divi Thomae, quod ibi solum erat probare speciem esse adeo
nec hoc malum speciale natura subiacendum et adeo in bonum
ipsius speciale.

Ad 5um nego maiorem aliquam ad gratiam
collatam reparatio erat effectus reparationis etc. cum nihil esset praedestinationis
effectus. quod falsum est, sed 3 in reparatio effectus quidem
eminenter s. paulum, quod non est reparatio. quidam quae habes
clausit praedestinationis et reparationis, tanquam partibus principalibus
quae accedunt alia minus principaliter.

Ad 6um dico maiorem
et nego minorem. aliud est quod primo peccatum sit medium efficax
conducens ad finem reparationis, et aliud quod ut tale eligeret
conducit equidem permissio, sed non eligitur quia conducit, sic
quod accidentaliter ex praevaricationibus malis, nec non subiecto principaliter conducunt
ad finem reparationis, nec tamen sunt effectus illius, dum mediis adversa
rerum genera quae etiam conducant non tamen ob hanc conducentiam
sed ob eam, quam habent ad alios fines. adeo eligunt, conducunt
equidem primo ad finem reparationis, ipsum non propter hanc conducentiam

sed

q d ppe eos quos aeterne in expressos hic alio eligit

At d contra

in quo maxe negatio divinae n solum causas elta quo hic eligunt ? inde aeterne negatur d. sido, quo n eligunt inde ad eum, nega tunc n est esse negabis purus ? sed solum permissio, voluntas valde illius, ut ruinis ex eo pone Deus, quae ut fiat, postea infallibiliter futuram ex peccatis quod ideo proprius e, ac ea o ex permissio peccati esse voluntatis permissivae peccati, sive voluntas nolentis peccatum impedire.

Sectio 3a

De Clavis Collocandis totius hujus computationis

1a Illustro

negatio permissiva, de qua egimus g. ?, ? ? ? quae consistit in substractione gratiae illius, qua quis infallibiliter in gratia decederet, n fuit in Deo ante ad praevisionem absolutam demeritorum. Probatur: quia hic in adultis e permissio impoenitentiae finalis, sed impoenitentia finalis supponit ex praevisionem absolutam demeriti, impoenitentia quia pella minoris impoenitentia e demeriti, sive peccati absolute existentis: ergo talis negatio n fuit ante, sed post praevisionem absolutam demeritorum. Deinde imparavitur hic negatio e permissio impedimentorum, quae obstant applicatio remedii peccati originalis, sed hic permissio e post praevisionem absolutam peccati originalis. Sicut remedium peccati supponit peccatum ita impedimentum remedii ideo peccatum supponit: ergo hic negatio n fuit ante praevisionem absolutam demeriti

Dices demeritorum praevisa

malis. Ergo auxilium debere incidi ad poenam impoenitentiis finalis, et impedimentum remedii pecc. originalis, quoniam impoenitens Deus pluribus infantibus id remedium non denegat, quamvis habeant peccatum originale. Deinde Deus pluribus adultis peccatis innumeris irretitis non denegat auxilium congruum ad poenitentiam: ergo huiusmodi permissio fuit ante absolutam praevisionem demeritorum. Alioquin ad eam non se haberent auxilium et mali demerita absolute praevisa. Probatur consequentia: permissio pecc. originalis fuit ante absolutam praevisionem ullius demeriti: imprimis permissio pecc. actualis fuit ante praevisionem absolutam ullius pecc. ergo et permissio impedimenti remedii pecc. originalis, nec non permissio impoenitentiae finalis fuit ante praevisionem absolutam ullius peccati, eadem enim est ratio utriusque permissionis. Probatur deinde: quia adhuc praesupposito peccato originali, et actuali, nihilominus Deus permittere impoenitentiam et carentiam remedii aliunde, quam intuitu pecc. praeviti: ergo huiusmodi praevisio peccatorum se habet ad praedictam permissionem. Probatur tandem: quoniam Deus sic miseretur quorum vult: ideoque quibusdam parvulis det remedium originalis, et in aliquibus permittat impedimentum remedii; quibusdam adultis det auxilium congruum ad poenitentiam, quibusdam eam deneget: hoc non tollit communis his, quibus denegat in poenam peccati deneget. Tum quia id indicat Paulus ad Rom. 1° propter quod tradidit illos Deus in reprobum sensum. Tum quia cum expono causam, ex parte Deus sit summe misericors, ex alio vero peccatum sit dignum poena maiori

quam

quas hic subjicio remedij, et auxilij congrui pro bonitate
hoc non aliunde, quam ex motivo peccati subtrahere
quo aliquo peccatum abest.

Ad unam confirmationem respondendo
ant., quantum ad has partes de peccato originali, quod fuit
in Adamo; nando de peccato quod contracto abeo portatur:
ut sic est praesupponit peccatum, ut ipso patente, quod dignus
est praedicta permissione. Inde concedo ant. quantum ad has partes,
loquendo de peccato actuali personali illius, cum subtrahiunt
Aug.; nego vero loquendo peccato originali tam quod fuit in
Adamo, quam quod contracto ab eo, cum permissionis pro peccatum
actuale: tum item est ratione, permissio peccati semper antecedit + nego
peccatum;

Excipe sup peccatum Adami, et Angelorum cuius
permissio nullum antecepit peccatum, et nego cons., quia licet huius=
modi permissionem nullum peccatum antecesserit, permissio eius non fuit
post praevisionem peccati. at vero eum reliquum permissionem sine post=
teriores praedicto peccato, eas sunt post praevisionem absolutam
peccati.

Ad alteram confirmationem concedo ant., et nego cons.: quia
huiusmodi praevisio defacto praesupponit ad permissionem peccati, quod
sufficit, ne ad eam se habeat per causas; sic est quo calor defacto
fuerunt a sole, hic non se habet per causas ad calorem, quamvis calor
post ab igne et non a sole fuerit; pariter praesupponit peccatum
praevisum: permissio peccatorum subsequentium, et adeo impugnationem
peccati praevisi. tum quia peccatum dignum est tali permissione. tum
quia habent permittere Deus peccata impugnationes peccati. tum quia permissio

pecci abso moreat parenti, ut nisi vitet, Deus affixo aliquis
finis eam ponere, ut ex motivo primus l. humilitatis
parentis, seu exaudendus sit, primis est in poenas pecci:
quod non tollit quominus Deus alios fines sibi addat, ut
ostensionis sui amoris gratia, pro delictis, et alia huiusmodi

2a g.

mors temporalis praescripti in parv non est effectus reprobationis
hoc est, illam non infligit Deus ex motivo praescripto infligendi
mortis aeternae: probatur quia ut primus fundavi, Deus nullum
reprobat, nisi praescriptam impoenitentiam finalem, vel odium quod reprobatio
iustitia sua illum trahit; sed impoenitentia finalis non est ante mortem
temporalem, a loco et, quod impoenitentia coniungatur cum morte
sive fine vitae et, et denotet finalis ergo mors temporalis
non est effectus reprobationis: repugnat quod aliquid est effectus eius, ante
ad quod ipsa praescindit extra.

Confirmatur: quia peccata non quomodolibet,
sed ut coniuncta cum morte temporali, sive impoenitentia finali
sunt causa reprobationis, sive voluntatis infligendi mortis aeternae:
ergo eadem mors temporalis non est effectus eiusdem voluntatis infli-
gendi mortis aeternae: alioquin idem esset eiusdem et causa et
effectus, quod repugnat: nec licet recurrere ad diversos
ordines intentionis et executionis, quia ut supra vidimus, utque
mors aeterna non habet rationem finis: sed eorum, quae ad eos adducunt
sed solum rationem effectus, sive poenae, inde resultantis.

Sed dices

2o: quia in statu innocentiae Deus infligeret aeternam mortem
independenter a temporali, ceterum vellet eam infligens ut medio

2o

2o: q.a aliquando Deus mortem temporalem miraculose inflixit, ut patet in Datan; et Abiron, nec non in pluribus martirum tortoribus; id non erat, q.a eos reprobaverat, vellet q. eos morte aeterna punire: ergo haec mors erat effectus reprobationis.

3o: q.a praesciebat Deus praedictos morte aeterna puniendos, ergo propter aeternam voluit illis mortem temporalem.

Haec adhuc concedendo ant. et nego Conseq.: eo q. est alia providentia, in qua mors temporalis eis non contingeret, non est eius praefixus terminus s. demeritum: alio se habet in hac providentia, in qua mors est eius praefixus. ad 2um concedo maj. et nego min.: inflixit q. Deus mortem temporalem in poenas s. praesentium s. praeteritorum peccatorum. quia morte praevisa, voluit eos morte aeterna punire: non ergo constat firmum. Cogeris eos excipere a modo reprobat., quo ceterae reprobantur. abbas probabilius videri, praedictos morte miraculosa puniri in aliorum correctionem et exemplum. Ad 3um nego Conseq. aliogn q.a Deus praescit reprobos esse damnandos, si illis permittat peccatum, permissio peccati esset propter damnationem. et q.a Deus praevidit dum mundum crearet, eum interiturum, eumque propter interitum creasset.

3a Dico, subsequens praevisa eius peccata et aeterna natura non sit effectus reprobat., sic meminit [illegible] Suar. et Lhorius aliquos. probat.: q.a reprobatio est post praevisionem absolutam demeritorum: sed haec sunt post praevisionem absolutam subsequentis praevisi eiusque naturae peccatorum, et accidentium: horum q. effectus sunt demerita: ergo subsequens hanc praevisionem [illegible] et aeterna non sit effectus reprobationis. nulla q. Causa est posterior suis effectibus. quod si dicas reprobat. in executione esse posteriorem demeritis, non v.o in intentione

Dña ē, qa reprobatio ut a nobis dictum, quæ licet illa sit dei modo sit ad mortem æternam, ē post præuisionem absolutam demeritorum

Ad 2am dicam 1o. qa ut dixi reprobationem sibi universa propter se ipsum operatus est Dominus, et impium quoque in diem malum, sed hoc ē, reprobum præsciti cum creaturam intentionibus suis mortem æternam designatam die malo: ergo reprobo præsciti ē effectus reprobationis. 2o qa præscitus nō ē a Deo creatus ad mortem æternam; alioqui Divina Providentia nō obtinuisset finem a se intentum et frustraretur: ergo creatus ē ad mortem æternam: nec ergo constat finis alius, in quem a Deo potuisset destinari: ergo huiusmodi destinationis, quæ ē reprobatio, effectus ē reprobo præsciti, et cetera quæ ad eum spectant.

Resp. ad 1um concedendo maj., et neg. min.: Sig. eo in diem malum nō denotat, creasse Deum impium, ut mortem æternam incurreret, sed solum Deum præscivisse ipsum et propterea quæ universa creasse, ubi clauditur impij reprobatio; deinde ut a sese præuisa eius impietate eum in mortem æternam destinasse. Ad 2um, nego ant.: destinavit e Deus impium in vitam æternam, destinatione tamen solum sufficientis, ut eidem illi præparavit media quibus si ipse uti vellet, consequeretur vitam æternam.

Nec obstat, Divinam providentiam nō consequi finem a se intentum: quoniam id tum contingit, quando providentia finem nō intendit effectum, ut patet, dum confert auxilia sufficientia ad æternam salutem: intendit enim per media finem æternæ salutis, et tamen nō ponit æternæ saluti, nō tamen propterea frustratur providentia: quia solum tunc vel frustratur, quando intentum

e

efficaciter sine illa non assequitur: quod si solummodo innisset illam
intendat ex fructus opere quod illam non assequatur.
Quarto dicitur negatio
est in potestate praesciti. probatur: quia ex ea sequitur damnatio praesciti
sequitur, in quantum, tamquam effectus moralis suam causam moralem;
ideo ergo et ipsa damnatio, et per consequens absolutus eorum
damnatio non est in potestate praesciti; tum quia operatio eius libera;
ergo et negatio est in potestate praesciti. quibus enim aliquid est in potestate
alicuius, etiam causam eadem infallibiliter sequuntur est in eiusdem potestate
Unde patet negationem, licet certam et infallibilem, ut revera est, ut potest
quia est circa effectum divinae voluntatis, non tollere libertatem praesciti:
nullius enim libertatem tollit, quod est in eiusdem potestate
Idque etiam:
quia si negatio est in potestate praesciti, praescitus posset non
negari: sed hoc falsum est; alioquin praescitus posset non damnari,
quod est impossibile ergo negatio non est in potestate praesciti.
Quaeritur: quia si in potestate praesciti est non negari, etiam in eiusdem
potestate esset praedestinari: tum primum enim quidam ideo praescitus
est non negari et praedestinari, scilicet salvari infallibiliter conveniunt. sed praedestinatio
non est in potestate praesciti; nullius enim praedestinatio est in eiusdem
potestate; ideo ergo nullus potest esse causa totius suae praedestinationis;
ergo negatio non est in potestate praesciti
Hoc adhuc videndo magis
et narrando magis: praescitus enim potest post ante non damnari, quamvis
sit post ante ad non puniendum; et quamvis etiam pauperit, licet
post ante ad poenitentiam finalem, quam si poneret non damnaretur; non vero potest post causam, non damnari: quia ex suppositione peccati
et impoenitentiae finalis, necessario, necessitate consequentiae patet et consequenter
damnatur. necessitatem autem consequentiae, sive impossibilitatem non tollentem
potestatem simpliciter, neque libertatem ipsam etiam est absolute necessitas

Ad 2um dico, nego maiorem et distinguo minorem: praedestinationi non est in potestate praesciti praedestinatio ante praevisa absoluta meritorum concedo, praedestinatio subsequens praevisa absoluta merita, nego. Et consequentiam; [illegible] potestate sit praedestinatio seu praedestinatio in eius non potestate est praedestinatio [illegible] est, inquam, [illegible] potestate ante, quatenus omnibus Deus confert gratias sufficientes ad salutem, quae si omnes bene uterentur, ut vere possunt bene uti, Deus post praevisa absoluta merita praedestinaret. Nec tamen est in potestate hominis [illegible] praedestinationem adhuc [illegible] hac praedestinatione, quia ex suppositione quod praevidendo Deus scientia media eos gratia sufficienti non bene usuros, dat illis tales gratias ut possint simpliciter [illegible] ea bene operari, [illegible] salvari, et praedestinari.

Nec obstat, nullum esse causam totius seu praedestinationis, quia [illegible], quoad praedestinationem [illegible] dicitur electionis voluntas [illegible] gratias; [illegible] quoad praedestinationem solum versatur circa gloriam, ideo Galvad(?) etc., qui totam praedestinationem ponunt in electione ad gloriam, [illegible] collocant post praevisa absoluta merita; docent praedestinationis esse causam [illegible] seu praedestinationis, quod in primis [illegible] praedestinationem esse in potestate praesciti. Loquimur proinde de praedestinatione, quae versatur circa gratiam ex suppositione [illegible] sufficientes in ordine ad [illegible] etc.

Sectio 4a

Conclusiones collectariae totius libri, collectae praedestinationis ac reprobationis.

1a Conclusio. Tota [illegible] praedestinationis et reprobationis triplici signo, sive instanti rationis comprehenditur: in 1o intelligit Deus scientia simplici

in

intelligit cognoscit potestatem suam creativam praevisis angelorum
et hominibus, et in 1° gratiae et gloriae, 2° in suis in eodem signo intelligit
cognoscit sufficientiam mediorum meritorum gratiae, quae possit infallibiliter producere
eos quos voluerit in gloriam. In 2° signo intelligit eligere
efficaciter ad gloriam praedestinatos per merita, si adulti sint, quod
si parvuli sint sine eorum meritis, ideoque illos volens gloriam
meam coronam, et illos vero solum per meum hereditatem. in quo etiam signo
intelligitur Deus volens quem est ipse, ideo non omnino efficaciter gloriam
omnibus praescitis, adultis per meam coronam, et parvulis per meam he-
reditatem. Et utrisque parare media sufficientia ad executionem gloriae
quam omnia vult, et parat eas praedestinatis, quos praescivit per merita
Christi quae in hoc signo intelligunt absolute futura.
In 3° intel-
ligitur hic omnia exequi, quae ante definita sunt, eorum vero exigit
ideoque sic extra causas ponens, in quo signo intelligitur volens
voluntate executiva conferre praedestinatis adultis post eorum merita
absolute praevisa, gloriam per meam coronam. et parvulis per meam hereditatem
post absolute praevisam eorum mortem in gratia. intelligitur quod in
eodem signo Deus, post praevisionem absolutam impoenitentiae finalis
praescitorum adultorum, eos volens punire morte aeterna
in omnibus suis ... et pro ... quae morte aeterna vult Deus punire
parvulos post praevisionem absolutam mortis eorum in peccato originali.
Tota doctri-
na huius illustrissimi viri ex dictis in toto hoc libro, et quam sedes me
claritatis gratia totam seriem praedestinationis triplici hoc signo compre-
hendere, nec multitudo signorum auditores meos confundere, quod
non tollit, in eodem signo alia et aliis ponere, ideoque et tali signo
ut ita dicam, sive signa inadaequata sunt dicta. ut in 1° signo
prima est Deus simpliciter intelligens sua media, in 2° priora sunt
meritis Christi praedestinatione, prior intentio gloriae quam electio.

mediorum gratiae: in 2o maior est turba eorum mediorum s. damnatorum, quam praedestinatorum efficaciter s. reprobatorum, et haec dealibus

Si agimus

loquendo de collectione omnium hominum, qui ab initio mundi fuerunt, sunt, et erunt in tempore, longe maior est numerus reproborum quam praedestinatorum. Id est certum, et constat ex Matthaei 7o: intrate per angustam portam, quia lata porta et spatiosa est, quae ducit ad perditionem, et multi sunt, qui intrant per eam. Constat ex eodem Cap. 20: multi sunt vocati pauci vero electi. Ubi qui loquitur de praedestinatione, et reprobatione, ut manifeste constat contextu: ex quo potius ergo maior est numerus reproborum, quam praedestinatorum.

Probatur deinde, quia soli illi, qui in fide catholica moriuntur salvi fiunt, et sunt praedestinati; reliqui vero pereunt, et sunt reprobi: extra fidem et catholicam Ecclesiam nulla est salus ut indubium est apud omnes Catholicos: sed longe maior est numerus eorum, qui moriuntur extra Ecclesiam Catholicam, quam eorum qui intra eam moriuntur, Catholici enim paucissimi sunt, si comparentur cum gentilibus, cum Iudaeis, Mahometanis, et haereticis: ergo maior est reproborum, quam praedestinatorum numerus. Nec obstat maior propensio Dei ad miserendum, quam ad puniendum, quia maxime propensionem hanc satis commendat, Deum quia est ex velle omnes salvos fieri, omnibus conferre auxilia et media sufficientia ad salutem, nullum damnare s. reprobare, nisi post eius demerita absolute praevisa.

Si vero loquamur de collectione fidelium, qui usque ad mortem in fide catholica perseverant ... Sanct. et alii, maior est numerus praedestinatorum, quam reproborum. Constat quia quicumque ponunt media efficacia conducentia ad vitam aeternam salvantur et praedestinati sunt. Sed maior

pars

paucorum earum sic usque ad mortem in fide Catholica perseverantium
proponit media efficacia conversionis ad viros perversos, et suscipit
quam salutem promittit, quod efficaciter convertit in viros perversos efficit
quamquam, ut disidendi, quam sic perveniet usque ad mortem efficaciter convertit
innumeros perversos, ut etiam disidendi: ergo loquitur de hac Collectione
maxima et nunquam praedestinatorum, quorum resolvimus.

Porro, tamen, Plures
salvos fieri suscipiunt, et plures eorum, qui vere illud suscipiunt
deinde in peccatum relabi. sed contra, ergo hic potest, et defecto
probabiliter ponit denno s. alicui perseveranti rata exterius alienos
ingenui, s. fidelium s. relapsos; de singulis, et de maxima parte singulo-
rum non sine ingenti temeritate praesumitur. ergo non plures
salvos fieri suscipiunt, nec plures post vere susceptam relabentur
dato; quamvis praesumitur, nihil infert: sed dicimus posse praesumere
negari, quod sine mali fictione salvari s. relapsi: ergo ex
neutro capite praesumunt mali, sed potius boni, vere suscipi-
entes salutem et deinceps non relapsi.

Confirmatur: ex insigni
Damasceni testimonio in oratione de fidelibus defunctis
ubi cum ostendisset non ita difficile ingressus in caelum, re obiiciat
at inquit adversarius, Si res ita se habet, nemo salutem adipiscetur
nec quisquam erit, qui aberrare aberraret. ad quod respondet, utique
salvi, utinamque ita contingat, hoc et ipsum et opto et volo
Dominus. loquitur autem ibi aperte de fidelibus, qui curam salutis
perversam sine non neglexerunt, quales sine dubio sunt, qui
in fide Catholica et salutis susceptis moriuntur: maxima et nume-
rus praedestinatorum, in hac Collectione, quam resolvimus.

Obiicit tertio
quia in pluribus Scripturae testimoniis, tam verbis, tam figuris
exprimitur paucitas salvandorum. Respondeo: quia praesentiamus assignat

ex tot mille civibus Antiochenis vix 500 salvandos, immo de his se dubitare. 3o quia qua die obiit S. Bernardus ex 30 millibus solus Bernardus, et tamen quidam Ere-mita salvi facti sunt, duo in purgatorium missi, reli-qui vero in infernum damnati. 4o: quia ut Beatus Nilus aliquando dixit, suis temporibus ex decem millibus vix una anima salva fiebat.

Nec ad 1um; ea testimonia exprimere paucitatem praedestinatorum, comparative non reproborum, sed vero fidelium, quorum praedestinatorum multitudo exprimitur Apo-calypsi 7o, ubi de ea dicit littera, post haec vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat. et insuper Matthaei 22. ubi ex tot invitatis ad nuptias Evangelicas, idest ad veram fidem, unus tantum invenitur sine veste nuptiali, qui ipsa reprobatus est.

Ad 2um dico, S. Chrysostomum in praedicta hyperbole sive exageratione egregia se dimetatorem gessisse, ad suos timorem suis civibus incutiendum; non tamen stare et intelligere Hologtilo locutum, quod frequens est, tum Chrysostomo tum Paulo predicatis dare ad Populum Romanum. ad 3um dico, id ita potuisse contingere ea die, aliis vero diebus salvos fuisse et futuros esse, quos plurimos. ad 4um dico ea tempora S. Nili potuisse esse ita infelicia extitisse tamen, et ex titulo tempora feliciora, in quibus plures animae salvae fuerint et futurae sint. adde est plurimum in omni seculo huiusque tantum fuisse infidelibus et Apostatarum et paganorum multitudinem, ut vix Ec-clesia 1 decem millibus hominum unum Chatolicum numeret: ex quo nihil ranes, qui loquamur de his, qui Ecclesiae chatolicae limitibus continentur.

Sectio 3.a

Alii illusionibus absolvitur liber

2a Conclusio numerus praedestinatorum et reproborum est certus, ita ut nullatenus augendus, vel minuendus: probatur quia praedestinatio et reprobatio sunt actus certissimi divinae mentis vel voluntatis, vel utriusque simul, ut utrumque actus est et determinatus numerus: non enim Deus in spe praedestinavit, neque indeterminate hos, vel illos, sed quia hunc numerum determinate particulari, et determinate salvat, et alium determinate, et in particulari damnat. Sed etiam, quia eos, quos praedestinat, determinate et specialiter amat, eisdemque determinate, et specialiter benefacit, et contra eos, quos reprobat, determinate odit, specialiter et determinate punit: ergo numerus praedestinatorum et reproborum est certus: repugnat enim actum divinum vel voluntatis esse certum, obiectum vero eius esse incertum

Unde patet nullum numerum augendum vel minuendum, aliquin praedestinatio, et reprobatio non esset certa: non enim est certus actus divinus, quando obiectum aliter se habet, ac per locum exprimit, neque actus voluntatis, quando eius obiectum aliter se habet, ac efficaciter per actum amat, aliter enim se haberet obiectum praedestinationis, et reprobationis, si numerus talis esset, vel augeretur vel minueretur: non ergo est augendus vel minuendus

Sed dices quantumvis est determinatus actus, quod obiectum aliter se habeat, sed etiam quod possit aliter se habere: sed numerus praedestinatorum et reproborum quamvis non sit augendus vel minuendus potest tamen augeri et minui: ergo numerus non est certus, neque actus circa numerum. probatur minor, quia si aliqui reproborum salvarentur numerus praedestinatorum augeretur et idem est [illegible] de praedestinatis, et condemnatis sed reprobi possunt salvari: libere enim non salvantur: ergo numerus praedestinatorum potest augeri, et idem dicendum de reprobis

Resp. concedendo maiorem et distinguo minorem potest tamen augeri et minui absolute, et nulla facta suppositione; ex suppositione reprobationis, nego. hoc enim supposito, nec ea potest augeri vel minui, ad probationem, concedo maiorem et distinguo minorem

reprobi poterit salvari: pro ante, et absolute, nego; pro convenienti et expresse, nego. Quod sufficit, ut predestinatio et reprobatio sint certae, quia nulla habetur a Deo sine ante ad usum liberum predestinati vel reprobi: predestinatio enim supponit usum liberum sub conditione futurum praevisum pro illo medium; reprobatio vero usum liberum futurum absolute praevisum pro prius ultimum: quod circa reprobos non tollit libere, solum probat illum pro ante et absolute posse salvari, non vero pro convenienti et expresse.

4 dico

Si predestinatio sit certa et reprobatio, nec non numerus predestinatorum et reproborum, nullus tamen dum in hac mortali vivit sine speciali revelatione potest certo scire se esse de numero predestinatorum vel reproborum. Illud est de fide definitum contra ad certitudinem predestinationis in Trid. sessione 6a Cap. 12 probatur ex Ecclesiastici 9, nescit homo utrum amore an odio dignus sit, sed omnia in futurum servantur incerta. Sed reprobatio est odium, amor vero predestinatio ergo nullus certo potest scire se esse de numero predestinatorum vel reproborum.

Confirmatur: quia nemo potest scire, se esse predestinatum, nisi certo sciat, se decessurum in gratia: dependet enim predestinatio ab hujusmodi decessu: sed nemo sine revelatione potest certo scire, se decessurum in gratia, hic enim decessus non habetur sine gratia efficaci quam nemo scit, Deus collaturum; cum Deus libere conferat vel non conferat eam. dependet insuper aliunde arbitrio quod inconstanti loco versatur. Ergo: ergo nullus dum in hac mortali vita vivit sine speciali revelatione potest certo scire esse de numero predestinatorum vel reproborum.

Sed dices: quia Marci 11o dicit quicumque orantes petitis, credite, quia accipietis: ergo si quis orans petat suam predestinationem, certo potest credere se esse de numero predestinatorum. 2o: quia ut apostolus dicebat ad Rom. 8. certus sum

quia

qa neq mors neq vita, neq Angeli etc separabunt
me a charitate Christi, ut huic inseparabilitati connexa est prae-
destinatio: qd oportet certum esse de sua praedestinatione: praesertim aliqui
certo sciunt se esse praedestinatos.

Ad 3m adhuc respondebatur,
et distinguo consequens, si quod orare est, prout oportet, concedo;
aliter quam oportet, nego. Cum enim nemo certo scire possit, an
ut oportet, oret, inde est, nec certum posse esse de sua praedestinatione;
certissimum autem est, plerumque nos orare, ut oportet: siquidem
itaque fideli exceptis gratia, plerumque non exaudimur. ad
4um dico maiorem et minorem, et sub consequens, et distinguo consequentiam
quo aliqui certo sciunt de revelatione, concedo; sine illa, nego. Oportet
sine revelatione sciebat se esse praedestinatum: inquit enim Paulus
moriens 4o. reposita est mihi Corona iustitiae, quam reddet
mihi Dominus in illa die iustus iudex. Illud autem non
procedit de certitudine sine revelatione speciali

Sitne quae ergo si
non omnino certo, aliqualiter tamen possit aliquis scire se esse de
numero praedestinatorum, ut sic de se probabiliter iudicare, si videlicet
in se praedestinationis signa cogitat, quae signa multa a multis
proponuntur, inter quae praecipua esse videntur in primis: 1um
praeceptorum divinorum custodia. 2um consiliorum evangelicorum
observantia. 3um verae poenitentiae, si quis contra haec peccaverit.
4um accedit ergo Beatae Virginis Mariae devotio. inquit
enim Anselmus, cui deditus fuerit, saepe dulci studio, et
cogitare de illa magnum praesumendae salutis indicium esse
dicebat.

5a Illud de praedestinatione, et liber vitae in Deo realiter
sint idem, probatur. nam non distinguuntur. probatur, qa praedestinatio est

essentiae destinatio in vitam aeternam, liber autem vitae est scientia divina ut firmiter in memoria aeterna retinet nomina eorum qui sunt divinitus praedestinati. Haec est cum S. Thoma prima acceptio libri vitae, quod distincto ratione sola ratione distinguitur a scientia: haec enim spectat ad intellectum, illa ad voluntatem. Ergo praedestinatio et liber vitae sola ratione distinguuntur.

Sed radicaliter rogas

numerum praedestinatorum, nec minuit, nec auget, et idem est de scientia qua Deus tales suos cognoscit, sed nomina eorum qui sunt scripti in libro vitae augentur et minuuntur: delentur enim aliqui de libro vitae, ut habetur Exodi 32: qui peccaverit mihi, delebo eum de libro meo. Et in psalmo 68: deleantur de libro viventium. Denique ut alia mittam, Apocalypsis 22: si quis diminuerit de verbis prophetiae huius, auferet Deus partem eius de libro vitae. Ergo liber vitae non est scientia nominum praedestinatorum.

Radicaliter rogas scientia Dei, ut retinet firmiter nomina eorum, qui sunt divinitus praedestinati, est liber vitae, eadem ut retinet firmiter nomina eorum qui sunt divinitus reprobati erit liber mortis: eadem enim est utriusque scientia: sed non extat liber mortis: reprobi enim sunt rejecti: praedestinati vero electi; et autem extra librum electorum, non tamen extat liber rejectorum, ut patet in militia in qua extat liber electorum ad pugnam, non vero rejectorum. Ergo supradicta scientia non est liber vitae.

Ad primum respondeo concedendo majorem et distinguo minorem: nomina eorum, qui sunt scripti in libro vitae etc. concedo; in libro vitae simpliciter nego. Extat enim duplex liber vitae, unus quem Deus collectivum, de quo nullius nomen unquam deletur

au

cuius numerum scripturarum imo qualis é predestinatorum nec augeatur nec minuatur. extat et alius liber vitae praesentis iustitiae qui continet nomina eorum, qui in hoc seculo sunt ingrati quorum numerum cum quotidie augeatur et minuatur, etiam nomina eorum, et scribuntur in eo libro vitae, et de eo delentur, multae facta insipiunt et in libro. de quo libro intelligendi sunt. deleri quotquot in scriptura dicuntur deleri de libro vitae

nec videndo meam et nando morum: ut et reiciatorum, qui proposita reiecti sunt, ut plurimum non extent libri, reiciatorum tum qui sunt rei, et damnati sunt, extant libri ut patet in libris damnatorum ad carcerem, triremem, s. flagelli gaemit regis autem non solum respiciunt a gloria, verum etiam damnant ad aeternos carceres, ignesque tormenta: extabit ergo liber eorum in memoria aeterna: ut et iniquitate eorum attentio digni sine explanatione illa Jeremiae 17 recedentes a te in terra scribentur attenta tamen immensitate et infinitate libri dei continentis infima sedes, in libro dei scribentur iuxta illud psalmi 138 in libro tuo omnes scribentur —

et haec pro huius anni curriculo sufficiant, et omnia a nobis dicta cedant in laudem sanctissimae trinitatis et beatae virginis Mariae ab omni labe semper immunis anno a nativitate Domini 1673 4o Kalendas Julii